

13 207

Capitulum primum libri beati Ambrosii episcopi de officiis Capitulum

Prefatio Capitulum De bono tractum unitatis more primum
rate Capitulum Quod invisibiles hostes malorum verborum
Simul intentores et et exceptores **1.** et ena au
nales inimicos tui nos istinctu dyaboli ad conuicia prouocant
pauca supare debeamus huius rei exemplum iduat dauid la
ressitus a semey. **2.** et psalms xxxviii ydithun noie
titulatus no solu sileni laude sed ena oteptu reru val
de sit mirabilis **3.** et nome officij no solu philosophis
sed ena nostris vsitatu sit. **4.** et oe officiu ul honest
tate ostare ul utilitate vel xpianos nichil utile existia
re debere nisi qd vere honestu ee apbet. et hoc i dei con
spertu **5.** et nre religionis gna qm se officia alit
apud nos habeant qd apud getiles **6.** et no diuturnu
iuxta phos sed mutiu debet idia silentiu Et qd primum st
officiu modus loquedi **7.** et oe officiu aut modiu aut
pfram esse ostat **8.** et plures ab officijs retrahat qm
no puidena dei sed casibus agi nuda arbitratu **9.**
et beatus iob iusto sed ppter voluntate huius vite sus
tione nichil sanctis ipedic debe fatetur **10.** et deu en
a tui no putat regere oia q creant **11.** et deu nichil p
terme. et scripturaru testimonis. et solis opbat exeplo q
licet creatura sit. ul lue ul caloe nuda penetrat **12.**
et quod his quibz displicet nre bonis male. et mal bene
sit satisfare debeat parabola illa de lazaro paupe et diui
te purpuato. et p maxis laboribz rototo apst paulus
13. Comemoratis bntudibus de euagelio hie labore
dicitur esse mredē in celo pones ex. athletu et sper
tatoz **14.** et marie adolesctes debeat exeplo de isa
ar et ioseph de moyse et iher. **15.** De bono venidie qd
marie in san dei amant gestur Et qd gestus exteioris

Mentius Wueren. M. n.
A. 1645

hois p sepe qualitate iteious ostendit Et qd oia meli
naturalit habita polleat honestate **Ca. xv. d.** i oibz actibz
viliter sit agendu. nec qm assertatu aut seineu attep
tadu **Ca. xv. d.** conuua extirpata et accessus viduatu in
ueatui et vgnu **xxi.** De inuidia i se i p m e d a et i a
liis pace mitigada **Ex. d. iacob 2 da. xxii.** De cogitatio
nibz et appetitu et baptito loqdi mo **xxiii.** ad iom q phi
ponit iter officina peius ab emia sit i moueda **xxiiii.**
De tribus que i actua vita nra st obsuata Et qd ap
petitu noi sede oueniat. quoz exepa iroduant priar
the **xxv.** ad vtutes qtuor pncipales i p r i b z n r i s n o
mediocriter st assumate **xxvi.** Et falsa p vens vsurpa
re caueam. qd est p u d e n t i a **xxvii.** ad vtutes qtuor ita p
plere st ut ab iure separi neqant **xxviii.** p r i m u q d p h i
dicat 2 scdm iustine munus ap nos excludi. tertiu vero
a mis mutuat **xxix.** iustina et fide hostibz ena exhibe
da **xxx.** De beneficena **xxxi.** De i p e n d e n t i a b n f i c e n t i a
his qui p te meruerit 2 maxie de **xxxii.** ad licet vtre
p ptes sint beneficene beuolentia tn liberalitati ppon
denc **33.** beuolentia maxie i emia et earudem vtu
tu hoibus p f e u c a t e **34.** De laude beuolene q suma
e iustine **35.** De fortitudie qua sine iustia vtute no
esse manifestis declarat iudiciis **36.** Fortitudie max
ime i a i o et c o t e m p t u i e z o s t a n t e l a b e n t i u **37.** gala
cognitit toleanda et i u e n d u e n a d e d i m a d a **38.** ad p
uidencia magnu sit minime fortitudis **39.** Fortitudi
ne adusus oia vna dimittae debe **40.** Virtute bellu
nis ena no iusitatu **41.** Fortitudie no solum i vire
to s ena in toleando ostie **42.** Potestates no i r r u t i
tas et adulaciobz no attendendu **43.** De sepetina
et eius p r i b z **44.** Officio sibi cogituo queqz stude debe

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUISSELDORF

Et qd oia nra
 ad oibz anibz
 t feneu alio
 us vducentu
 rimera et i a
 De cogitatio
 ad ion q ph
 ouca
 nca qd ap
 duat p
 bz mra nra
 vers vsurp
 qnoz ita p
 rnu qd ph
 ternu veio
 ena cruce
 m fura
 s lret vte
 at pon
 idem vtu
 e a suma
 hite no
 dme mar
 mala
 ed p
 fortitudi
 te bellu
 lu i vte
 o vrtu
 emra
 ide abe

2
 De pulchro et honesto **rlvi** quod naturalia
 pulchra sunt et honesta turpia vero contra natura **Ca**
rlvi curati passionu instructione pulchre illud possit
 argui **rlvii** de tribus generibz homi iurias ampie
 nu et qd pfectio hie ena quodamno sit ipfa **rlx**. De
 vante mltitudo **Cal** ad officioz gna mltros altaris
 marie debeat qd testimo leuita op batur
Explicit m la

Incipit liber primus beati Ambrosii de officiis. prefa.

Non arrogans videri arbitror. **caplin**
 Si iter filios suscipia affm dore di. **p m**
 nu ipe huilitatis mgi dixerit Venite
 filii audite me: tior em dm dorebo vos.
 In quo licet huilitate verudie eius sp
 me et gna doreo em tior em dm. q cois
 esse videtur oibz: expsit iugne verudie Et tunc cu
 ipe tior iuan sapie sit. et effector btitudis: qm tunc
 tes deu bi st: pceptore se sapie edoree. et demonstra
 tore btitudis adipiscere euiceter significauit **Et**
 nos ergo ad imitanda verudia seduli: ad oferenda gna
 no vsurpatores: q illi spus ifudit sapie. et p illu nobis
 manifestu et visu toparta. atqz exeplo vobis qsi libris
 tradim: cu ia effuge no possim officiu dore di: quod
 nob refugietibz iposuit sacerdoti necessitudo Dedit ei
 deus quosda quide aplos. quosda at pphetas: alios vero
 euangelistas: alios at pastores: doctores **Uo** igit m
 aploz gloua vendio Quis ei hoc. nisi qd ipe fili ele
 git dei. No pphaz gna. no vute euangelistaz. no pas
 toz inspectione: sed timo iteatione et diligena cura
 scripturas dinas opto asseq. qua vltima posuit aplos
 iter officia scoz: et hac nam ut dore di studio possim

q̄ neine videbat sim ob seruac̄e posse ab inuidia
 sermois: ipe sibi silēto lege iposuit inorene: ut ta
 cēdo culpā delināet. quā vir effugē posset loquēdo
Audiamus ergo cautiōis iugim̄ dixi custodia vi
 as meas hoc est. in dixi: tacito cogitatiois p̄cepto
 dixi m̄: ut custodue vias meas Alie s̄ vic q̄s debe
 sequi: alie q̄s debe custodie sequi vias d̄m: custodi
 re vias m̄as: ne i culpa dignant Potes at custodie
 si nō cito loq̄ris ter dicit. Audi ist̄ d̄m deū tuū nō
 dicit loq̄re: sed audi Ideo eua lapsa ē: q̄ locuta est
 v̄io qd̄ nō audieat a d̄no deo suo Prima vox dei dicit
 ē. audi Si audias custodis vias tuas: et si lapsus es
 cito corrigit In quo em̄ corrigit iunior viā suā: nisi
 i custodiēdo v̄ d̄m: Tace ergo p̄us et audi: et nō de
 linques in lingua tua Graue malū: ut aliq̄s ore suo
 cōcepne! Et em̄ si. p̄ onoso v̄bo redd: vniūq̄q̄ ratiōes:
 q̄tomagis p̄ v̄bo ipuritat̄is r̄ turpitud̄is: Similia s̄
 em̄ v̄ p̄p̄itatiois: q̄ onosa Ergo si p̄ onoso v̄: ratiō
 posatur: q̄tomagis. p̄ f̄mōe ip̄icit̄is pena exsol
 uitur Quid ergo: m̄litos nob̄ ē oportz: q̄ime est
 em̄ ipe loquedi: et ē tēpus tacēdi Dem̄ si p̄ v̄ onoso
 reddimo ratiōes: videat̄ ne idē: et p̄ onoso silēntio
 est em̄ negonosu silēntiū ut eat susane: q̄ plus est
 tacēdo q̄ si ess̄ locuta Tacēdo em̄ ap̄: hoies locuta ē
 deo: nec ullū maius idēi sue castitatis iuenit q̄ si
 lēntiū Consa loq̄ba: vbi vox nō audieba: nec q̄rebt
 p̄ se hōm̄ iudiciū. q̄ hababat d̄m̄ testimoniū Ab illo igr̄
 volebat absolui: quē sciebat nullo posse falli ipe d̄s
 i eua: tacens op̄aba: salutē om̄i Recte ergo d̄m̄
 nō silēntiū sibi id̄xit p̄chui: s̄ custodia Custodiam
 ergo cor m̄m: custodia os m̄z: v̄trūq̄ ei scriptū est

Dura sit Restringat habere vinculis: Frenos habeat
 suos quibus suorari possit ad mensuram: sermones p.
 ferat libra erantatos iustitie: ut sit gratus i sensu i
 fmoē pōdus: atq; i vrbis modis. *Inuisibiles hostes inloz siml*
 Et si custodiat aliq; fit mitis *itētores sē 2 exceptores*

N mansuetus, modestus. Custodiēdo em os suū *Ca. m.*
 et retinēdo linguā suā n̄ p̄us loq̄d q̄ iroget: et
 erpedat atq; exāinet v̄ sua si custodiēdū h̄. si dūcēdū ad
 uersū h̄ur. si t̄p̄ fmois huius: is p̄fecto erret modestia.
 ac mansuetudine et p̄nās. ut nō ex indignōe et ira i fmo
 nē p̄cipat. Non alius passionis idicū det i vrbis suis:
 nō ardore libidinis flāmare i sermōe suo idiat: et iet
 se dūctis suis stimulos urādie: ne sermo postreō qui
 omēdie itētores debz viciū aq̄d esse i moribz apiat et
 p̄cat. Tūc em marie insidiat: adūsarius. q̄ vidz nob
 passionē aliq; grauari: tūc fomites mouet. laq̄os pa
 rat. Vn̄ nō imēto sicut audisti hodie legi. p̄phā dicit:
 q̄ ip̄e libeāuit me de laq̄o venācū. et a v̄bo aspo Syma
 thus v̄ritatis v̄bū dicit: alii turbanois laq̄us adūsari
 i sermo n̄r ē: sed enā ip̄e nō mino adūsari nob loqui
 m̄ plerūq; qd̄ erripiat iūm̄: et q̄si n̄ro gladio nos vul
 neret. *Et to tolleabilis ē alieno gladio q̄ n̄ro p̄re*
 plorat q̄ adūsari n̄r arma. et ḡuit sua tela. Si vide
 rit moueri me: inserit anileos suos ut sciamā iūgior
 erret. Si em̄sco v̄bū itētores: laq̄ū suū stringit. Inter
 dū m̄ q̄i esā p̄p̄ont vindite possibilitate: vt dū vindi
 cari cupio. ip̄e me itēra laq̄o: et nodū mortis astrigam
 mihi. *Et tūc les immos sapia supae debe. Ca. qm.*

S quis q̄ h̄ur adūsariū sentit p̄ntem eē: tūc ma
 gis custodia adhibe debz ori suo: ne det locū adū
 sano. Et nō multi h̄ur vident. Sed enā ille tūc
 dūc ē q̄ videt p̄t. q̄niz v̄ritat. q̄niz iūm̄. q̄niz eraspent

quicquid irretitua luxurie aut libidinis suggerit. Cum ergo
aliquis nobis quiniatur latebit. ad violentiam quomittit.
ad iurgia vocat? tunc silentium excremo: tunc muti fieri
non erubescit? Primum enim est qui nos quomittit? quod iniuria fa-
cit: et nos siles sui fieri desiderat. Demum si taces. si dis-
siles: Tolet dicitur. Et iud taces? loquere si audeas. Si non au-
des. mutus es. elingue te fieri. Si ergo taceas plus ru-
pitur: vultu se putat. ut si post habitum atque illusum. Si
respicias superiorem se factum arbitrat? quia parum inuenit.
Si enim taceas dicitur? ille quiniatus est huius: ostendit iste.
Si referas quicquid dicit? ab eo quiniatus sit: uterque quod
natur. nemo absoluitur. Ergo illi est studium ut irriter:
ut filia illi loquatur. filia agna iusti atque est dissilare. nichil
il loqui. tene bonum si enim ostendit? plus amittit bonorum in
dino quam criminatis insolentiae. contentum esse quietate mor-
tuorum. Est enim siles a bonis? quia qui bene sibi ostendit. fal-
sus non debet moueri: nec estare plus potest in alieno
esse quino. quam in suo testimonio. Ita fit: ut etiam humilitate
custodiat. Si autem nolit humilior videri: talia trahat
et dicit ipse seum. Hic ergo ut me ostendat. et in spiritu
meo loquitur. talia aduersum me: quasi non possim ego ei ap-
te ob meum. Cur non ego etiam dicit? quibus eum mestificare
possim? Hic ergo ut in iniurias faciat quasi vult non sim?
quasi me vindicare non possim? Hic ut me criminetur? quasi
ego non possim quicquid in eo opponere? et tunc talia dicit?
non est minus atque humilis: non est sine temptacione. Tementor
enim eragitat: ipse enim tales opiniones in se. Plerumque ad-
hibet horem atque apponit neque spiritus? qui heri illi dicit.
Et tu in petra. firmi vestigium tene. Et si seruis quiniatus di-
cat iustus tacet? et si infimo quicquid faciat iustus tacet?
et si pauper criminetur. iustus non timet. Hec sunt arma iusti

ut cedendo vincant: sicut pili ianuladi cedentes solent
 vincit: et fugientes ignioribus septes vulneris ictibus
 Quid enim opus est moueri. cum audimus quina? Cui non i-
 mitum? ducunt? obmutui et humiliati su et filii a bo-
 nis? An hoc dixit timotheus? non etiam fensit dauid? primo et
 fensit. Nam cum ei quinaaret semei filio gemini tacebat
 dauid. Et quibus septus armatis. non retorquebat quina:
 non vlatione querebat: eousque ut diceret sibi filio serue qui
 eu vidit vellet. non promissit. Tbat ergo tunc mutus.
 et humiliatus: tbat taceus: nec moueba' cum vii appel-
 lactur sanguis. qui erit rosus. pro mansuetudis. No
 ergo moueba' quibus: nu hndabat bonoz opm ofia.
 Itaq' is qui cito iuria moue': facit se dignu' videi co-
 tuelia. du vult ea idigna. phai melior e itaq' q' contempit
 iuria: q' qui dolet. cui em contempit. q' si no' sentiat ira
 respicit: qui at dolet q' senserit. *Ex ps 38 no' solu' file*
et iprouide ty laude s' et oteptu' i'z ualde sit
N ad vos filios meos scribens. huius psalmi *miabil'.*
 pheo usus su. que psalmu' ppha dauid scd vdi. 2^m
 thum ameduce dit: ego vobis tenenda' suadeo: delatius
 eius sensu p'fudo et vltute smaru' Aditimo ei ex his q'
 breuit' libam'. et silendi parat' et oportunitate loquedi:
 et i' posteriorib' contempit diuinari: q' maria vltutu' fida
 meta' s' hor psalmo dorei du' igitur huc psalmu' co-
 sideo: successit a' d' de officiis scribe' De q'bus etia' si phi-
 losophie q'dam stude'tes sapserint: ut panethius et fi-
 lius eius apud grecos. tullius ap' latios: no' alienu' duri-
 mo' mune. ut etia' ipse scribere' Et sicut tullius ad erudie'
 du' filiu': ita q' ego ad vos iformandos filios meos. Neq'
 em' mino' vos diligo quos i' euangelio genui: q' si romu-
 gio suscepisse. No' em' vehemenor e' natura ad diligedu':
 q' q'ra plus certe dilige' debemo quos p'petuo nob' sui
 putamo' futuros: q' quos in hoc seculo tm' illi regene

res nascuntur frequenter qui debeat patre: nos aut
eligimus ut diligamus. Itaque illi nunc diliguntur, quod non sa-
tis idonea atque diuturna est ad perpetuitatem diligendi ma-
gistra: nos uero iudicio: quo magnum meritum prodeus ad vim
diligendi adiungitur: pro hac quos diligas et diligere quos
elegeris. **Et non officium non solum plus sed etiam minus utiliter**

Ergo quoniam persone queunt: uideamus **tu sit casus** fer-
uorū res ipsa conueniat. Scribit de officiis **Et tu:**
vtrum hoc nomen phoz timore scilicet aptū sit: an etiam
i scripturis ipiatum dicitur: pulchre itaque dū legitimo
hodie euāgelium quod adhortatur ad scribendum spiritus
sanctus: optulit nobis leonem quod confirmat etiam in nobis
officium dei posse. **Et tu** zacharias sacerdos obmutuit
set in templo et loqui non posset. **Sanctus** est igitur ut impleti
sit dies officii eius. abiit in domum suam legitimo ergo
officium a nobis dei posse: nec ratio ipsa abhorret: quoniam
quidem officium ab efficiendo deum putat quasi efficiū: sed
propter defectum finis: una inuoluntate officium nūcupa-
ri uel ite ut ea agas quod nulli officiat: possint omnibus.

Officina autem ab honesto **Et nulli officium utile nisi**
et utili duri efficiunt: et **honestum esse pro casus**.
de his duobus elige quod potest. Deinde ite ut duo co-
currant honesta et duo utilia: et gratum quod honestum
et quod utilius. **Primum** igitur in tres partes officium diui-
ditur: honestum et utile et quod potest. Deinde **tria**
in quibus genera diuiserunt: in duo honesta et duo utilia et
eligendi iudicium. **Prima** pertinet diuinit ad tenens ho-
nestitatem vite: **secunda** ad vite comoda: **tertia** ad opes
facultates: et his eligendi iudicium habesse. **Hec** illi
nos autem nihil omnino nisi quod debeat et honestum sit. **Fu-**
turoz magis quod **primum** metum formula: nihil quod v-

tile nisi qd ad vite illius etne pfit gna defimmo.
no qd ad delmione pntis nax aliq comoda i facul
tatibz et topiis opu ostiumo? s iomoda h putamus
si no rinatur: caqz oneri ni sint estiate ingis qd di
pedio ni erogatur. **Officia qd ali se ap nob ha**

Non supflua igitur septiomis beat qd ap gentiles. **9m**
ntē est opus: qz officiu diuisa estiam i regula

atqz illi estauerūt. **U**lli sili omoda i bonis ducit:
nob het eria i definetis. **Q**m q h renpit bō ut ille di
ues illu aruna: et lazary q mala h ptulit. illur ofolaci
onē iuent. **D**eim qui illa nō legūt. mā leget si volūt:
qui nō smonu supellentile neqz arte distedi. sed siph
te ipz erquitur gūz. **Et pmu officiu sit modū loqdi.**

Dicitur at i mris septuagis pmo ostiu loco: ad gre
te pponū di: **I**stūm et dorem? **l**egētes. se dec
vno deus i spon. **E**t apls aut. loqre q darent sana doct
nā. **E**t alibi dērebat at cū p que oia pph que oia
multis filiis i gliz adductis: ducē saluti eoz p passio
ne ofumai. **N**ūqz por panethus: nūqz aristoteles q et
pē disputauit de officio q dā. nī et pē pitagoras qui
legi. **S**ocrate atqz pphaz scutus dā. lege silenai de
zerit suis. **S**ed ille ut p qnquētia dpho usu ihibet lo
quedi: **D**avid at nō ut ne mmo iminuet: s ut custo
diā p fendi smois doret. **E**t pitagoras qdē ut nō loquedo
loqui doret: **D**avid ut loqēo ingis dīfemo loq. **Q**uid g?
sine exicio doctima: aut sine usu pfectus. **E**t disaphi
nā bellūi vlt assequi: **r**otidie erre. **a**ttimis. et tū i. p.
rimtu pōtus pludit plūū. et velut corā pōito p tendit
hoste: atqz ad pūā vires qz iaculadi ul suos explorat
lacetos. uel adisaior dclmat utus. et vigilati erit ob
tutu. **E**t nām i mari tige gubernalis studz. uel remis du
re: **p**us i fluuio pludit. **E**t rmedī suauitate et vōis

116

affertat prestancia: p[ro]p[ri]o sensum amēdo vorē eritit. Et qui
vibus corp[or]is legitimoq[ue] luctandi certamine coronā petūt: coti-
diano usu palestre durantes mēbra: nutrites panā; labore
assuescūt. Necnō ip[s]a natura nos i[n] p[ro]p[ri]o docet: q[uo]d p[ro]p[ri]o sonos me-
ditantur loq[ui] ut loq[ui] discat. Utq[ue] sonus eritatio q[ui]a et pale-
tra voris est. **C**um ergo et q[ui] volūt discere mutacionē loq[ui]: q[uo]d na-
ture ē nō negent. q[uo]d custodie ē erant: ut q[ui] in spēcula se spe-
culādo itēant. nō dormiēdo. Oib[us] em̄ res p[ro]p[ri]as ac domesticas
erant augēt. Ergo dauid mēbat. nō semp[er]. Si p[ro]p[ri]o t[em]p[or]e: nō in-
giter neq[ue] oib[us]. sed utitit adūsario. p[ro]mōti p[ro]p[ri]o nō res-
pondebat. Et sicut alibi ait: loquētes vanitate et cogitantes do-
lū nō audiebat: q[ui] surd[us] et q[ui] mutus nō ap[er]iebat illis os suū
Et alibi habes. Noli mētere ip[s]udenti ad ip[s]udentia eis:
ne filis illi fias. P[ro]mōti ergo officiu[m] ē loquēdi mod[us]. hoc sa-
crificiu[m] laudis deo dēpeditur: hoc i[n]uēre erubet: nō dīne
scripture legitur: hoc hōrānt p[ar]etes. Sicut loq[ui] p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]a
tate nesciat. Rur[us] est t[em]p[or]e q[ui]a: nō sibi nō p[ro]p[ri]o loq[ui] Sapies
ut loq[ui]tur multa p[ro]p[ri]o q[ui]d dicit: aut nō dicit. q[uo]d
i[n] loco i[n] t[em]p[or]e. Est ergo latendi mod[us] et loq[ui]di: est etiā fur-
tis mod[us]. Pulch[er] i[n] t[em]p[or]e tene mēsurā officij. **De officij a-**
Officiu[m] at[que] o[mn]e aut mediū a p[ro]p[ri]o. q[uo]d mediū a p[ro]p[ri]o ēē cōstat.
Quē septuag[inta] autoritate p[ro]p[ri]a possit. habet etem i[n] m[ar]t[ino].
euāg[el]io dixisse d[omi]n[u]m. Si vis i[n] vni[us] et[er]nā venire: serua mā-
tā dicit ille. Sicut. Ihus aut dicit illi. Nō hōicidū facies
nō adultēabis nō furtū facies nō flim testis dices: hōra-
p[ro]p[ri]a et mēz: et diliges p[ro]p[ri]o tui sicut teip[s]m. hoc s[er]u[m] media
officia: q[ui]bus aliquid dēest. Deiq[ue] dicit illi adolestes. Oib[us]
custodiu[m] a iuuetute mē. eid[em] adhuc in dēst. Aut illi ih[esu]s.
Si vis p[ro]p[ri]o esse: vade v[er]e o[mn]ia hō tui et dā paup[er]ib[us] et
habebis thesaurū i[n] celo: et v[er]e sequere me. Et supra habes
septim[us]. ubi diligēdos i[n]imicos et orādū dicit. p[ro]p[ri]o calupniāib[us]
i[n] p[ro]p[ri]o sequētib[us] nos: et b[en]edic[er]e maledicētes. q[uo]d nos facit dē
beno si volu[er]it p[ro]p[ri]o ēē: sicut p[ro]p[ri]o n[ost]r[us] qui i[n] celo ē q[ui] sup[er] bo-
nos et malos solē v[er]ib[us] i[n]dicos suos effūdē. et pluuia et ros

et tunc uniuersorum sine ulla discretoe piguescit. **H**ec est per
 fertu officiu qd mthor thoma dicitur gieri: quo corriguntur
 oia q aliquos potuerit lapsus hie. Vona ena mia: q et ipa
 pfectos sunt: q imitatur pfaa prez r' h' h' in omedat xpi
 ana aiaz: q misericordia p'mu i paupes: ut conuincet in
 dies partus natue: q oibus ad usu firmu generat fructu
 ut qd habes largiaris paupi: et oforte et oforme tui ad
 iuuet. Tu nimmu largiaris: ille vni accipit. Tu penury tu
 a tab: ille s' h' sua estiat. Tu denariu teno: q e ad huc
 plus ille t' ofert: n' sit debitor salutis. Si nudu vestias:
 tempm idus iustia. Si p'grinu iduas s' t'cti tui: si sus
 cipias egente: ille t' acqrit scoz aianas et etna tabnam
 la. **is** medioris ista gra. Corpalia semas: et metis spi
 tualia. Mutatis iudiciu dm de sco job: mune vntu e' qui
 poteat dice. oaly em teroz. pes dauidoz. h'go em ifirmoz
 p'z: velleibz agnoz meoz alefacti s' h'ueri eoz. fous no
 hitat p'grino: ostiu at meu oim venen patebat. Beaty
 plane: de auo domo nuq vacuo sinu paup eruit. **icq ei**
qsq magis beato: q q itelligit sup paupis necessitate: et
ifirmi atz iopis erupna. Tu die iudiciu habebit salute a dno:
que habebit sue debitoru me.

Sed pleiq ruocantur ab offino dispe^{sa} **msibz agi n'ctm aibit'at**
 tris misericordie du putat hois acty no aune dmi
 aut nesce cu quid i oculis geramo. q teneat mra ofaa
 a iudiciu e' neq'q iustu videri. qn patres dms habuane
 vident. gaude hoibz salute et libens. r' h' n' at iustos io
 pes dege i honoros sic libens ifirmos corpe. luctu frepti.
Uter medioris ea questio: qn qdem tres ul reges aia job
 p'pta cu patrem pnuabant: q iope f'm ex diuite. oiba
 tu libens et fcaid pauete. p'fusu vlcibz i boueteq vili abo
 erant u vulneibz a m'pate usq ad pedes videbit emibz suis
 job hat. p'posuit asserone. **S**i ego p' p'm me her paroz:
 nu' ipi viuut. **A**nueteaueit at et i diuinit' seme eoru.

et tunc uniuersorum sine ulla discretoe piguescit. Hec est per
 fertu officiu qd mthor thoma dicitur gieri: quo corriguntur
 oia q aliquos potuerit lapsus hie. Vona ena mia: q et ipa
 pfectos sunt: q imitatur pfaa prez r' h' h' in omedat xpi
 ana aiaz: q misericordia p'mu i paupes: ut conuincet in
 dies partus natue: q oibus ad usu firmu generat fructu
 ut qd habes largiaris paupi: et oforte et oforme tui ad
 iuuet. Tu nimmu largiaris: ille vni accipit. Tu penury tu
 a tab: ille s' h' sua estiat. Tu denariu teno: q e ad huc
 plus ille t' ofert: n' sit debitor salutis. Si nudu vestias:
 tempm idus iustia. Si p'grinu iduas s' t'cti tui: si sus
 cipias egente: ille t' acqrit scoz aianas et etna tabnam
 la. is medioris ista gra. Corpalia semas: et metis spi
 tualia. Mutatis iudiciu dm de sco job: mune vntu e' qui
 poteat dice. oaly em teroz. pes dauidoz. h'go em ifirmoz
 p'z: velleibz agnoz meoz alefacti s' h'ueri eoz. fous no
 hitat p'grino: ostiu at meu oim venen patebat. Beaty
 plane: de auo domo nuq vacuo sinu paup eruit. icq ei
 qsq magis beato: q q itelligit sup paupis necessitate: et
 ifirmi atz iopis erupna. Tu die iudiciu habebit salute a dno:
 que habebit sue debitoru me.

Secundum voluntate? filij eorum in oculis domini eorum habitant: non
autem nisi flagellum aut a domino non est in ipsis. Hec videtur in
mox corde exagitantur: et studium autem suum. Cuius dicitur ser-
mones ante faciem Iob promissit dicens: portante me ego aut lo-
quar: demum videte me gratia et si arguor: quod non arguor.
portante ergo omni simoni meorum. Dicitur ei suum quod non probo.
si ad vos arguendos profertur simones iniquos. Aut certe:
quod ita est versus. Quid autem? quod ab hore arguor. hoc est.
hoc non potest me arguere quia peccavi: et si argui dignus sum.
quod non ex eadem culpa me arguitis. si et iuris est hanc
meam delictorum.

Quis voluntate h' vite n' sub ipse
videns ergo i firmo habitate dicit debz Ca. 12.

Iustos successibus prosperis. se autem atteri: dicit domino.
Discede a me vias tuas scire nolo. Quid prodest quod fructus
ipsi: aut quod utilitas? quod occurrit ipsi in malis eorum omnia bona:
opera autem ipsorum non videt. laudat in Platone: quod in polina
sua posuit eum quod totum iusticia disputandi prodesse receperit pos-
tulare veniam dicitur quod non probat: et veri iucemendi atque
examinande disputationis gratia illa sibi imposita personam dicit:
quod conspectus nullius probavit. ut ipse in libris quos scripsit de re-
publica in ea sententia dicitur putavit. ex quo atque illis Iob
quod hoc primus reperit: nec eloquie fallende gratia: si veritas
plurimum promittendum est hanc. Statimque ipse questione enode-
reddidit: sicutens quod extinguatur lucerna ipsorum et futuri
sit eorum eversio: non falli deum doctore sapientie et disciplinam: sed
etiam veritatis iudicem. Et ideo non secundum foresem habitum et
timidam similitudinem singulorum: sed secundum interioris sensus quod in ore
autem et flagitiorum meum discernit: venit alij corrupta peccata
atque simoniarum arbitrii motus: innotens in parte simplicitatis
sue: in habitumque ipse voluntatis: sicut adipe repleta anas
gerens adueo pariter quibus fons habundet et delictis afflu-
at: odibus frangit: in amantudine autem sue vitam erigit et ul-
timum die claudit: nichil eorum quod epulans fuerit referet boni
nichil se autem auferet nisi pena scelera suorum. Hec cogitans

negi si potes diu esse iudici inuincatione Ille suo affm
 beatus: hic miser Ille iudicio suo absolutus: hic reus Ille i eri
 ni letus: h' merces Cui absoluti pt: q' nec sibi inores est: Dia
 te iqt m: ubi e pfectio mbinarlor eius? Signu eius no iuei
 ctur: ubi etem facinorosi ut sopnu apavit orlos, misuit
 reies eius: euauit delinno hret nra q' vide! ena du uiuit
 iproz iques i inferno e: uiuetes em i infernu descedit.
 videt ouiuu p'ous: it'oga ofnaz eius r'one qu' omly
 fetet sepulchris: Intueis letina eius: et salubritate minuis
 corpis filioz atz opii habudana Vn'ospite vltia: et viuam
 aie eius cordis q' mestitudine r'a de opibz qd loquat: ai le
 geris q' no m habudana e vni e: ai snas q' et si tibi vice
 atur: diues sibi paup e: et tuu iudiciu suo r'ellat: De ml
 atudie q' filioz et de idolencia q' loqr: ai se rpe lugeat et
 sine hede futuru iudiz: ai mimitoes sui successores suos es
 se nolit: nulla ei heditas p'ous Ergo ipius rpe sibi petia
 e: iustus at sibi rpe gna et vniq' aut bonoz aut mloru
 opm: merces ex serpo soluit? **Et qm deū nō putat rige**

Sed iucitiam ad p'oum ne fann **oia q' r'ent Ca r'm:**
 diuisione p'terisse videam: q' omu r'mo opioni eoz
 qui videtes sclecatos quosq' diuites letos h'oratos
 potetes ai pleri iustoz egeant atz ifirmi sint: putet q'q
 nichil de nob' deū amē, ut ep'auri dicit: uel nesne actus
 hoim ut flagitiosi putat: uel si fat oia iquū eē iudice
 ut bonos pariatu: ege habudare ipbos nec supfluis ve
 lut qm erit sus fuit: ut opioni huius' r'oz affectu respō
 det: quos b'ros iudicat: ai rpi se miseros putet Arbitrio
 em sū: q' rpi sibi facilius q' nobis crediderint eius deaur
 so: prius estō ut r'ellā r'etā **Et p'mo eoz asserione**
 q' deū putat aiū mudi neq'q' habē: sicut aristoteles asserit
 usq' ad lunā eius dūde p'uidenciā Et quis opator neglig
 opis sui aiū: eis descat: r' desituat: qd rpe r'cedū putat?
 Si iuria e r'ge nōne maior e iuria fuisse: ai a quid nō

i auctore: Et fecit aliquid quod super est? aut esset nesciret
 arbiter: Hec illis Ceterum nobis satis est ipsius testimonium
 qui ait Ego sum sanctus corda et renes Et in eum: quod aut
 dicitur eius eundem cogitatis in illa in cordibus vult: Sciebat enim
 quod cogitaret in illa Deique euangelista testatur dicens Sciebat
 enim illius cogitationes eorum: Quorum non poterat satis mouere opinio:
 si factum eorum sciret: noluit ei dicitur occultorum scientiam qui melius occultum suum
 a peccatis: Et enim dicitur sciens eorum opera: tradidit eos in tenebras
 In nocte igitur erit fur: et oculus adulteri serualiter te-
 nebras dicens Non oscedabit me oculus: et latibulum persone
 posuit suum: Quis enim qui lucem fugit diligit tenebras: stultus
 latet cum deum latet non possit: qui in abyssi et in hominum
 mentes non solum scrutatur sed etiam volucria cognoscit Deique
 et ille qui dicit in ecclesiastico. quod me videt et tenebre operi
 ut me et pietatem. que vereor: quibus in lecto suo positus
 hinc cogitet: ubi non putauerit apprehendit: Et erit igitur deus
 eius: quod non intellexerit nomen dei: Et ad tam solidum quam
 putre deum: quod quod perireat. cum sol qui mister lucis est etiam
 abdita penetret: et in fundamenta domus vel secreta oda-
 uia vis caloribus eius irrupat: etis negget verna tepe-
 rie tepescerit iteiora fructu: quas glacies iberna con-
 strimretit: Morit igitur arborum omnia vis caloribus vel frigo-
 ribus. adeo ut indies arborum a vernali frigore. a fotu so-
 lis vireant Deique ubi demencia reliquit: varios
 fructus se fundit in fructu Si igitur indies solis fundit lucem
 suam super omnia terra et in ea que clausa sunt aperit. nec ventibus
 ferreus a gremio viluarum obitibus quo minus pene-
 tret impeditur: quo non potest intelligibilis dei splendor in
 cogitationibus hominum et corda semet que ipse creauit in-
 tere: Sed ea que ipse fecit non videt et fecit ut meliora
 sint quam facta sunt et potentiora quam ipse est que ea fecit: ut

possint quoniam voluit cognoscere sui operatio late. Tan-
tam igitur virtute et potentiam deseruit mentibus nostris: ut eam
comprehendere cum velit ipse non possit. Sed absolute. et ut
arbitrium non iocunde nobis huiusmodi reddidit disputatio.

Quius generis questionis residet **Cur homo miles?**
huicmodi Cur proceres habuerunt in bñ r' cast'
opibus et diuitiis. epuletur iugiter sic mercede sine
luctu. Iusti autem egeant et afficiantur. a iugum amissi-
one a libertate. Et quibus satisfacere debuit illa euangelii
parabola: quod diues bysso et purpura indueretur: et epu-
las copiosas exhiberet cotidie: pauper autem plenus ve-
terum de mensa et nupiebat reliquias. Post obitum vero
vtriusque: pauper erat in sinu abrahe requie habens. diues
autem in suppliciis. Nonne euidenter est merito: a premia a sup-
plina post mortem manere. Et recte: quod in certamine labor
est. pro certamine aliis victoria. aliis ignominia. Nihil quid pulch-
rissimo officium. palma nunquam datur: aut deserti corona.
Necito paulo. certamine igitur bonum certum. fide suauis. quod
reliquum. repositum est in corona iusti: quam reddidit in die in
illa die iustus iudex. Non solum autem in: sed etiam hiis qui diligit
aduertit. Et tunc igitur die reddidit: non hinc. Hinc autem in labori-
bus in periculis in naufragiis quasi athletam bono decertabit:
quod sciebat. quoniam per multas tribulationes oportet nos in-
ire in regnum dei. Ergo non potest quis premium accipere nisi le-
gitime certauerit. Nec est gloriosa victoria nisi ubi fuerit
laboriosa certamina. **Et pro labore premium in celo datur. 16.**

None iustus est qui ante datur premium: quod certamine fu-
erit absolute. Ideoque dominus in euangelio ait. Vbi pauperes
spiritus: quoniam ipsorum est regnum celorum. Non dicit. Vbi diuites: sed
pauperes. Unde incipit beatitudo uideri. dicitur: ubi esuriant et
nuptia humano. Beati qui esuriunt: quoniam saturabuntur. Vbi
qui lugent: quoniam ipsi consolationem habebunt. Vbi misericordiam

reddidit: quoniam ipse mis-
ereri videbitur. Vbi qui per-
pessus est regnum celorum
sequetur et ducet
ante et erulante am-
no penem: in celo non
quod alibi positis: quod
ipse ante omnes. Cu-
re nuptis: quod epulati g-
plis exprimit. ad athle-
sed forte dicitur. Cur i-
no meriti ipsi laborant:
no tenetur ad labore
no se perfidit oleo: no
erporter iura vng-
no sole estis puluer-
te. Venite: nobiscum la-
tenti de vobis uideram
gloriam uideritis. Vbi u-
mentibus hominibus: stud-
proclatotes: habent
fouet omni astina: a
si soluet semel licet
no. hinc vero in celo. V-
pulebre vigilat eos i-
bere non potest. que ille
uultis scire. ut puulo
dicitur ea que sunt postea
mor quod per se est: quod
se forma ipsam red-
missa ille diues fuerit
potest alii: quod missa
labitur: fortasse u-

cordes: qui ipis miserebit deus. **U**bi mundo corde qui ipi
 deum videbunt. **U**bi qui persecutione parati sunt. **U**bi iustitia: qui
 iporum est regnum celorum. **U**bi estis cum vobis maledicti et
 persecuti et dicit deus in libro adisus vos. **U**bi iustitia: gau
 dete et exultate quoniam in terra vestra copiosa est in celo futura
 non presentem: in celo non in terra in terra permittit esse reddenda
 Cuius alibi potestis: quod alibi debetis? Cuius prope coronam ex
 igitis ante vultus? Cuius detergere pulverem: quid inquiet
 te cupis: quod epulati gestis ante studium soluat? Adhuc
 populus exprimit ad athlete in semine se: et tu iam omnium petis?
Sed forte dicitur. **S**unt ipsi letantur: aut lurrantur: aut ena
 non meriti ipsi laborant: qui qui non subsenserunt ad coronam:
 non tenentur ad labore certantur: qui in studium non descendunt:
 non se perficiunt oleo: non obliuunt puluere. **C**uius manus gloria:
 expertet iumenta vnguenti spirituales solent non deterrere:
 non sole estis puluere fures qui peti dicitur et ipsi athle
 te venite: nobiscum laboate. **S**ed videbunt spectatores. **N**obis
 item de vobis iudicamus: vobis aut sine nobis corone: si viceritis
 gloriis vedimbitis. **I**sti igitur qui in deliciis: qui in luxuria: in primis
 questibus hominibus: studia posuerunt sua: spectatores magis sunt
 quam prelatores: habent lurrum laboris: fructu virtutis non habent
 fouet omnium astutia: et improbitate aggerant diuitem aereuos:
 si exsoluet semel licet nequie sue pena. **H**orum eques in infer
 no: tua vero in celo. **H**orum domus in sepulchro: tua in paradiso. **V**n
 pulchre vigilat eos in tumulo iob dicit: quod sapore actus ha
 bere non possunt: que ille dormiuit et resurrexit. **N**oli igitur ut p
 nulus sapor: ut puulo loq: ut puulo cogitare: ut puulo ven
 dicare ea que sunt posterioris etatis. **P**ropter e corio. **E**xprim ut ve
 niat quod profectum est: quoniam non pro sperant in emigra: sed facie ad fa
 cie forma ipsam redapte veritatis possis agnosce. **C**uius qua
 causa ille diues fuerit quod erat improbus et raptor alieni: quod causa
 potest alius? quod causa ille inducit liberis: ille filius hominibus inue
 labitur: fortasse ut dicitur raptor diues eas: quod causa aliena

rapiebas. egestas nō copulit? copia nō cogit. Nōne te
ido te dicitur fieri? ut emulacione hie nō possis? Omis
enā potenti. Cui nō affuisti vidue? orphans q̄ iūria pa
nentibz. Nūq̄ tu iūria eius? nūq̄ nō poteras sibiēre.
Ideo te fieri potente? nō ut iheres violētia s̄ i pelles. nō
f̄ scriptū est: eripe iūria ampicere? nō f̄ scriptū ē: eripe
paupes et egenū de mān p̄dus libeate? Dim' enā ha
būamti. Libens hōribz annulauit te: salubritate corpis co
ressi f̄: tui nō scatus es p̄cepto me: fraulub me? quid fe
ri f̄: aut quid ostendit te? Nōne ego f̄ liberos dedi? ho
nores otuli. Salute donauit: tui me negabas? Cui estia
bas qd' ad frāz meā gessis nō p̄uenit? Cui tenebas
zona mea? tui respicebas mān me? Deiq̄ de iuda p̄
ditoe her utellige licet? q̄ et ap̄ls iter duoden ē et loni
los penūariū quas paupibz erogiet omittos habebat.
ne videtur aut q̄ iherus. aut q̄si egeno dim' p̄didisse
Et ideo ut iustificetur i eo dñs her ei otulit: ut nō q̄si i
iūria exaspitue s̄ q̄ p̄uauitūz frā mānōi est offense
obnorius **Et marie adolefcentes debet ihere vestigijs**
Quonia igitur et pena i p̄bitū. et v̄tuti **scōz da n**
fore p̄mū satis claruit: de officijs aggrediam di
re que nobis ab adolefcentia i p̄tūda s̄. ut nū etate ac
riēnt. Simil' est igitur honoz adolefcentū tōre dñi hie:
deferre p̄ntibz hōiem habē semorū. iustitūe tuen. nō
aspiciū hūilitate. dilige demētia ac venūdia: q̄ornamē
to s̄ m̄iōi etati. Ut em̄ in semibz iūuitas? i iuueibz alacri
tas. ita i adolefcentibz venūdia. velut q̄dā dote omēdit
natiue. Erat ysaac timēs deū. utpote abrahe. i colis de
ferēs p̄ū. usq̄ adeo. ut adūso p̄nā volūtatē n̄ morte re
nūctet. Ioseph q̄ nī sopniass̄ q̄ sol et luā et stelle ado
ruēt eū: sedulo tū obseq̄o desēbat p̄ū: uti castus ut ne
simonē q̄dem vellet audire nisi pudicū: hūilis usq̄ ad
seruitutē: venūdia usq̄ ad fugā: paries usq̄ ad curere

remissio iūrie usq̄ ad i
da fut: ut op̄hensib a
penis mallet relinque: q̄
dēmas etiā a dño. ut ou
nō p̄ ḡm̄ emulabā
Quia igitur est
ā nō solū in fortis
ne modū p̄grediam lo
fōret tu? Spēnū em̄
tu vōns sōm libeat mo
vō fornos deiq̄ in ip̄o
de est: p̄mo i oī usq̄ lo
ame. a postreos loq̄ imp̄
p̄ssū. Cūcaū q̄ ip̄m i
mō nō venūdie est de
p̄ro dñi si venūdie la
fama? et ḡm̄s venūdie
trahitur p̄culo pudis
nū potest m̄ta venūdi
ti. Et em̄ et i oculis v̄
de velut n̄ca: v̄ro q̄q̄
est em̄ venūdia pudicā
huoz est. bonū em̄ iū
p̄ndit: q̄ p̄mū p̄a
p̄mū i ip̄o cognitiōis
et n̄q̄ testis loq̄ples d
m̄t i q̄ i aubulo. q̄
dñi est motū ē q̄ ad
p̄mū. Itaq̄ q̄m̄s est
ver vllū t̄lsum v̄tuler
rogavit ut gl̄m̄e est
in q̄a oīe m̄a m̄dū
tū m̄t. tōne h̄ p̄mū

remissor iurie usq; ad immuncatione sua tunc veni-
 dia fuit: ut ophensus a muliere veste i manibz eius fu-
 gient mallet relinque: q; vendia depono mopses q; et
 themas elia a dno. ut oracula dei pdictet plo: qd pote-
 runt p grm exisabat p vendia. **De bono vendie**

Polena igitur est vendie et suavis gna? **Ca 18^m**
 q; no solu in factis si in ipis spectatur fmoibz:
 ne modu pgreddiam loquedi. ne quid idcor sermo re-
 sonet tu? Spenlu em mens. pleriq; i vobis rfulget ip-
 su vobis sonu librat modesta: ne cuiusq; offedit auiem
 vor sonor. Deiq; in ipa muedi gne pma d' sapia veni-
 die est. ymo i or usu loqdi: iur sensum q; aut psalle a-
 cane. a postea loq; impiat: ut vendia pnapia omedet
 pssu. Elean q; ipm i quo e aliquam vltutu onu. mar-
 imo ato vendie est. Deiq; si aut fante pnta a s' b'ie:
 pbro datur si vendie laude ducatur. Tacebat i pualis su-
 sana? et gnuis vendie q; vite d'pnu pntabat: nec arbi-
 trabatur pualo pudis tuca salute. Deo soli loq; batur:
 au poteat msta vendia loqui: r'fugiebat ora iueri vno
 ru. Est em et i oculis vendia. ut nec vide seia vnos n' vi-
 dei velit. Neq; vno atq; solus har laude mshatib; putet:
 est em vendia pudiane comes: au? sonente mshatib; pa-
 tuor est. bono em ingre mshatib; pudor e comes: a si
 pntat i a pma pualia st pudiana teptat no smat h
 pny: ipa rognationib; iustu mte: dm omedat legentib;:
 et taq; testib; loq; ples digna q; ad tale munio eligetur as-
 truit: q; i aubulo. q; sola. q; saluti ab anglo taret. et in
 m'vatu e' mota e' q; ad vilis serus spena pegrina' a sp'o
 v'gms. Itaq; q;us est hulis p vendia m' no r' salutat:
 nec vllu r'atum vtulit nisi vbi de susopieca dm gnanoe
 rognouit ut glumie effus discret. no ut fmoie r'pferret
 In pa oice ma multu vendia plac: mltu gnat gne m'p
 deu m' m'one h' pntit publicanu: et omedant eu a nec

oculos suos audebat ad celā leuare. Ideo iustificat magis
dñi iudicio q̄ ille phariseus: que deforauit p̄supno Ideo o
remis i inuirtuē quieti et modesti sp̄s: qui ē an̄ deū lo
mples. ut ait petrus magna igitur modestia q̄ n̄ p̄ enā
sui uiris r̄missor: nihil sibi usurpās. nihil uediāns. et
quodā m̄m̄ uires suas obtrahor: diues ē apud deū ap̄
que nemo diues diues ē modestia: q̄ p̄no dei ē Paula
q̄ orōes defert p̄cipit n̄ ueniā et Tobetie p̄ma h̄ar et
q̄ p̄ uia esse uult orōis future: ut nō gletur p̄nois orō.
p̄ q̄si colore pudoris obdunt Cuius plus defert ueniā.
et irotānoe dicitur: eo uberiorē meretur grā **E**st enā
i ip̄o motu et gestu et iressu tenēda ueniā **V**oxibus
em̄ nichis i corp̄is statu remittitur **H**inc hō cordis nostri
absconditus: aut leuior: aut iactantior: aut turpidior: aut co
tin̄ quoz et q̄stānoz et purior et maturior estatur **T**raque
uor q̄am ē aum̄: corp̄is motus ueniāns filii quēda ai
n̄ n̄ sedulis se uidentur omēdie offitij: hor solo n̄ i de
rū a me nō r̄ceptū: q̄ gestus eius plinimū dederet **A**lle
u quoz n̄ in r̄eio reperisse uibe me ne unq̄ p̄ret n̄
q̄ uelut quodā r̄olens iressus ubere oculos ferret me
os **I**d q̄ dicitur: n̄ idētur post offensa muner̄: hor solu et
cepi **N**ec fefellit sentēna: uterq̄ em̄ ab enā iressit ut
qualis iressu p̄debatur: talis p̄fidia aum̄ demonstraret
Nāq̄ alter arriane iressationis tpe fide defertur: alt̄ pe
tune studio ne uidiā s̄bret sacerdotale se n̄m̄ negn
uit **I**ucebat i illoz iressu imago leuitatis. sp̄s q̄am̄
sauritū pauisānū **S**ūt enā qui sensim ābulādo mitā
tur histriom̄os gestus: et q̄i q̄am̄ ferula p̄p̄am̄ et
staturū motus mitānū. ut quōtēn̄s q̄dū iresserūt mo
dulob quōstā seruare uideātur **N**ec nisi ābulācie ho
nestū arbitror: nisi n̄ causa erigit aliam̄ p̄uili uel uis
ta necessitas **N**ā plerūq̄ festinātes: abelos uideāz tor
que ora **C**uibo si causa desit festinātionib̄: necessarie

uentus iressu offēse
rato p̄no ex m̄
i naturā uerū **N**ec
fides p̄be: nec i
phabulū: in quo
tr̄uallitāte uerū
offēno: h̄ motus
m̄i placet: motus
in uerū: d̄fēno
rectio ead̄ h̄ enā
d̄i est ne quod h̄
nat̄ hōies n̄o em̄
h̄ uerū d̄fēno
uero offēno: nullū
adū sed et n̄o
re quēde uerū h̄
logica sue audē
que d̄fēno audē
q̄ fūpe sit: p̄u
huoz forūto a
i alijs d̄fēno: t
ipi naturā nos
corp̄is explamū
h̄ret **E**t h̄i cas̄
fōne aper q̄ m̄
t̄s: et uerū sp̄e
not: obuās at̄
natiāle obsequi
tanū p̄m̄ iress
pore: p̄m̄ d̄fēno
naturā ē iressu

uenit in iste offensionis est. Sed nō de hys duo quibus
 nam ppeano ex causa nascitur: si quibus uicis et ori
 i natura vtitur. Nec i illis ergo tanq̄ simulachroz ef
 fugies p̄bo: nec i istis tanq̄ emissoz ruinas. Stet iā ḡss̄
 p̄babilis: in quo sit spes auctoritatis. ḡuitatis q̄ p̄cō:
 tranquillitatisq̄ vestigiū. Ita tñ ut si studiū desit atq̄
 affectatio: si motus sit purus ac simplex. Nichil em̄ su
 catū placeat: motū naturā iformet. Si qd̄ sane i natu
 ra vici est. industria emēdet: ut ars desit nō desit cor
 rectio. Et si enā ista spectatur alius: q̄to magis caue
 diū est ne quid turpe ore creat. hoc ei ḡuiter conqui
 nat hoies. nō em̄ tibus conq̄nat: si iusta obtrecta:
 si vborū obscenitas. Nec enā vlgō pudōi st̄. In nro
 vō offitio: nullū vbu qd̄ i honeste mēdat nō imitit ve
 cidia. Sed et nō solū nihil n̄p̄ idēoz loq̄: si ne au
 te quidē debemo huiusq̄ p̄bere dicitis. Sicut ioseph ne
 ioḡna sue audiret venūdie. veste fugit i dūta. qm̄
 quē delectat audire alter loqui puom̄. Intellige q̄
 qd̄ turpe sit: pudōi maxio est. Spectare vō si quid
 huiusq̄ fortuito amant: q̄ti horribus est. Et ergo
 i alijs displicet: nūq̄ p̄t in serpo place. Nec her
 n̄p̄ natura nos docet: q̄ p̄ferte q̄c̄ oēs p̄tes m̄
 corpis explicauit: ut et n̄iti ḡsulet. ḡna venū
 tare. Et tñ eas q̄ docere ad asp̄m̄ forent: i q̄bus
 forme aper q̄t in arte q̄c̄ locatus. et figure suam
 tas. et vultu species eminet. opandi q̄ vsus est pa
 rior: obuias atq̄ aptas vliq̄. Eas vō i quibz esset
 natūale obsequiū n̄itis: ne deforme p̄beret sui sp̄
 taculū p̄tim tanq̄ in ipō ḡmēdauit atq̄ abscondit cor
 pore: p̄tim donū et suasit te fēdas. Nōne igit̄ n̄p̄
 natura ē inḡna venūdie. Cui⁹ exēplo modestia hoiz

quā a modo scie qd daret appellatū arbitror. id qd
i hac mī corpis fabricam abditū repperit operuit
et terit: et ostiū illud qd ex hī suerso fatiedū in
archa illa noe iusto dnm ē. i q̄ uel emē ut mī figurā
ē corpis: p̄ qd ostiū egeritūtur ēlique aboz. Ergo
nature opifer sic nre studuit uenūdie: sic deroz illud
et honestū i nro custodiuit corpe: ut ductus quos
tū atq̄ eritūz aumiloz mōz p̄ tergū flegaret.
atq̄ ab aspū nro aūteret: ne purgano uētis vi
tū orloz offendet. De quo pulchre apliū ait. Eue
videtur iqt̄ mēbra corpis i firmora necessariosst.
et q̄ putantur ēē ignobiliora mēbra corpis hūz habū
dānoie hōiem inuēna. et q̄ i honestū st. mīa honest
tate habūdānoie hnt. Etēn imitatioe natūe idus
tra auit iūna: qd̄ alio loco etiā alius i p̄tenti
sumo. ut nō solū abscondamz ab oculis. uerū etiā q̄
abscondēda accepimz. eoz iudiciū usus q̄ mēbrorū
suis appellatioibz nūmpae ideroz putemz. Deniq̄
si mīu apnātur hec p̄tes. ofuditur uenūdia. si studi
o. ipudētia estriatur. Vn̄ et filius noe thām offen
sā retulit: q̄ iudāhū uidentis uisit. Et at̄ operue
rūt p̄tes: accepimz bndictionis iūnā. Ex quo nob̄ ve
tus et i uibe roma et i pleisq̄ ciuitatibz fuit: ut
filij cū p̄ntibz pubēs uel generi nō lauctur: ne pa
terne reuerēcie auiditas minuetur. Iacet pleisq̄
se et i lauacbro q̄tū p̄nt̄ tegat. ne uel illi ubi
iudā totū ē corpis. hūiusmōi i tēta porcio sit. Ca
terōtes q̄ uetēi moie sicut i exōd̄ legimz. bracas ac
cipiebat: sicut ad moysen dnm ē a dno. Et facies ill
bracis lineas: ut testatur turpitudō pudoris. A lū
bis usq̄ ad femora erūt. Et habebat eas aarō et filij

ni mēbra in hūius
noe ad hūi. Gant̄
mōuā. Et uenūdi
q̄ spiritū s̄p̄s. p̄noe
hōit̄ dūi. arbitror
dūm̄ me dūm̄
q̄ ad uet̄ loq̄
uolū: aut
entibz p̄sōis hōis et
uelis: q̄ iūi uenū
ut deroz q̄ ap̄s i o
e. Vn̄ hūi. etiā uenū
te: id q̄ p̄nti i hōm
one ap̄s: q̄ d̄ hōle
de ēē iūly. hōm̄
cūm̄ cōi. ille uenū
tūdie mōz. hōi. iū
nō: q̄ uerēda i u
p̄dēre. h̄ cū. m̄
sōlet. s̄ uerēda i
uip̄e. nō s̄. o. f̄
letū magis q̄ arpe
uēstīōis. s̄d̄ uerē
i. tēst̄. mēbr̄. aēdē
nō. f̄. iū. f̄. o. n̄
te. o. f̄. uer̄. h̄. f̄. o. n̄
iūm̄. h̄. o. f̄. cū
na. nūq̄. s̄. u. et. p̄
h̄. o. n̄. ad. d̄. n̄
nū. et. i. uer̄. uer̄
nō. q̄. uer̄. et. uer̄
m̄. d̄. f̄. p̄. f̄. o. n̄
h̄. o. f̄. s̄. u. n̄

ni intrabit in tabernaculo testimonii: et non accedet sacrificare ad altare sancti erunt: et non inducet super se peram ne moriatur. **Et** nonnulli nostrorum servare adhuc ferunt: plerumque spirituali interpretacione ad cautionem venerie et custodia integritatis dictum arbitrantur. **Et in omnibus actibus vilitate sit agendum**

Dicitur me diuini in partibus demorari venerie: **Et 19.**
 Quod ad vos loquar: qui aut bona est et vobis vobis noscitis: aut dampna ignoratis. Que in sit omnibus etatibus. Plonibus. typis et locis apta. tamen adolecentes iuvenes que anos marie decet. In omni aut suadum est etate: ut deceret quod agas et queat. et quadret sibi ordo vite sue. **Un** nullus etiam ordinem putat in illo deinde seruari oportet: id quod positum in formositate dicit. ordine ornato ad actionem apto: quod difficile aut laqueo explicari posse: et ideo satis esse intelligi. Formositate aut tunc posuerit non intelligit. **Quamuis** etiam ille vires corporis laudet: nos certe in pulchritudine corporis locum virtutis non ponimus. **Ignis** tamen non excludit: quod verendia et vultus ipse solet pudore offundere. **Ignosce** proddere. **Ut** enim artifex in materia quomodocumque melius operari solet. **Sic** verendia in ipso quod corporis deinde plus eminet: ita tamen ut ipse non sit affectatus deorum corporis. **si** naturalis. simplex neque lectus magis quam erpethus: non propositis et albetibus adiutis vestimentis. **Sed** robis: ut honestati uel necessitati nihil desit. nihil accedat nitore. **Ver** ipse non remissa. non ficta. non feineu sonas: qualem multi quibus spene similitudine osuerunt. **si** forma quam ac regula ac suum vultu et suans. **Hoc** est enim pulchritudine viuendi tenet: quem etiam nuaq seruus et plone reddere. **Hic** ordo gestorum optus: hic ornatus ad diem actionem accomodatus. **Sed** ut molli tulu et instantu vobis sonu aut gestu corporis non pro. ita neque agreste ac iustitiam naturam imite. **Eius** effigies. forma disciplina forma honestatis est. **Ut** conuicia et accessu

Habet sane tuos scopulos verendia. **Feiaz caueat. 20.**

nō p̄t tōhibeatur mala em̄ illex p̄m̄ indigno ē: que
 ita aīm̄ p̄turbat ut rōi nō r̄tīnquat locū. Prīmū ē igit̄
 si fieri potest: ut mox t̄nquillitas usū quōdā affrōne
 p̄pōita ī naturā vertatur. Dem̄ qm̄ ita plerūq; motus
 fr̄us ē nature ac moribus: ut euelli atq; euitari nō
 q̄at: si quidei potuerit rōe r̄primatur. Aut si p̄us om̄i
 patus fuerit animo ab indignone q̄ osilio: p̄sp̄m̄ uel
 quidei potuerit ne occuparet: meditare quō motū
 aīm̄ tui vims. iracūdiā tēperes. Resiste ue si potes:
 redē si nō potes: q̄ scriptū ē Date locū ue iacob fr̄i ī
 dignatī pie cessit: et rebente id ē parte r̄struū osilio.
 abesse n̄ualuit et p̄grinari. q̄ certū fr̄is indignone:
 et tūc redite cū fr̄e: mitigatū patnet: et ideo tāta ap̄
 zeū iuent grām̄. Quib; deinde obsequis. q̄tib; muneib;
 fr̄em̄ ip̄m̄ r̄onsiliatū sibi: ut ille p̄repte b̄ndictōis
 nō m̄emiss; m̄emiss; delate satisfactōis. Ergo si p̄uene
 rit et p̄occupauit m̄tē tuā iracūdiā: et ascendit ī te:
 nō derelinquas locū tuū. Locū h̄i? parā ē: locū tuū
 iracūdiā? sapia ē locū h̄i? sedano indignōis ē
 Aut si te quāria r̄spondētis mouerit: et p̄sitas ip̄u
 leit ad indignōne: si nō potueris mitigare m̄tē. rep̄
 me lingua tuā. Sic ei scriptū est. Cohibe lingua tuā
 a n̄ilo et labia tua ne loq̄tur̄ colū. Deinde. iquire pacē:
 et p̄sequē eā. Pacē illā fr̄i iacob vidē? q̄ p̄mū sedato
 aīm̄. si nō p̄ualueris ficnos lingue ip̄one tue: deinde
 r̄onsiliatōis studiū nō p̄termittas. Ver̄ oratōes sc̄i
 de n̄is usurpata ī suis posue libris. Sed ille sensu hu
 ius h̄i grām̄: qui p̄or dixit. Vitemus ergo aut tēpere
 iracūdiā: ne sit eius aut ī laudib; exceptio. a ī vitis
 exaggetano. Ver̄ mediorre est mitigare iracūdiā: nō
 r̄ferius q̄ oīno nō q̄moueri. Ver̄ nostrū ē: natūe illud
 ille dem̄ q̄mōnōes ī p̄ueris inorie s̄t: que plus ha
 bent igne q̄ amantudinis. Et si cito p̄ueri n̄t se mouē?

qz omoti estis: et no peccabitis Cui em sibi insatur
 qz ato motus est: desint insu alteri Cui at vlt in sua
 iusta pbare: plus flamat et ato i culpa audit melior
 e aut scdm salone qui inuidia otin? qua q' vrbē impit:
 qz in enā fortes detipit Cuiē igitur debemo: ne in pnt
 banones prius indamo. q' amos mōs inno oponat Cui
 nat em mētē plerūq' aut in aut dolor: aut formido mor
 tis ex ipso prellit uti. Deo pūente pulchz ē cogitati
 one. q' voluēdo mētē excreat: ne ipentimis eritetur cō
 motioibz: s' iugo quodā vob et habemū astruta mite sant.

Sicut aut gem motus. *De bypito mo loqdi Ca 22.*

hor ē. cogitatioū et appetitus Alteri conuentionū
 alteri appetitus: nō ofusi sed disincti sed disparēs Cogita
 nonēs verū erquire et q' emolere mūneis habet: appet
 tus ad aliqd agendū ipellit atq' eritit. Itaq' nō gene
 nature sue: et cogitatioē iniquillūte sedationis ifun
 dit: et appetitus motū agendi eritit. Ita ergo i forma
 ti simo. ut bonaz fūi subeat. amū cogitatio: appetitus
 vō obtēperet. Si vō ut illud deoz custodiam' am' vo
 lum' ipendē: ne rāione excludat rei alim' affrū. sed
 ratio quid honestati queniāt erāinet. Et qm' ad ofuatio
 nē deozus spectat' dirimo ut inamo i dicit' factis ve
 qui modus sit: prior aut ord loqdi q' faciendi est. s

Cerimo i duo diuiditur: i colloquiū familiare: et m
 trinitū discrepationē q' fidei atq' iustine In vtroq' f
 uandū ne sit aliq' pturbatio: sed tūq' mitis et planū
 et beuolentie plenus et gñie: sine vlla fmo dicitur
 quicū Absit ptinax et in familiar' fmonē gñeō: ques
 tiones em ingit' erititē ianes q' utilitatis aliquid af
 ferre solet Discrepāio sine uti suauit' sic amāitūdi
 ne sit: monitio sine asperitate hortatio sine offensione
 Et sicut in oī actu vite id auē debemo. ne rāione ni
 m' amū motū excludat: sed teneam' ofiliū locū. Ita
 enā in sermone formulā eam teneri quēnit: ne aut

no #

900

ua erite? aut odiū: aut cupiditatis me. aut igna
uie aliqua exprimans idia. Sit ergo sermo tuus
de scripturis marie. Quid em magis oportet nobis loqui?
q̄ de gūstacōe optia. adhortatione obseruationis. Dis
cipline custodia. Habeat inquit et obseruatioes et fi
nis modū: sermo em tediosus uis eritat. Et uero
deor: ut in oīs ofabulatio habē solet inuēni gne.
habeat neuū offensionis. Amittat q̄ de doctrina fidei.
de magisterio otinetie. de discrepatione iusticie. adhor
tatione diligēte: nō vnus semp. sicut se dederit lāo
nob et accipiendus est: et p̄t possunt psequēdus.
Nōq̄ nimiu pluriū neq̄ nōo interrūptū: ne uel fasti
diū delinquat ut desidia p̄t atq̄ inuā. Oratio s̄
pura. simplex. dilunda atq̄ māifesta: plena gūitib.
et p̄dētib: nō affectata elegācia. s̄ nō itmissa ḡna.

Multa p̄terea de ratione loca sūt p̄tibus s̄mouē
dicēdi tant p̄cepta seculares uiri. que in ca. 23.

nobis p̄tereūda arbitror. ut de iocandi disciplina nā
licet interdū honesta iocā ac suauia sint. tamē ab ec
clesiasticā abhorrent uigula: qm̄ q̄ in scripturis nō ip
m̄ ea q̄admodū vsurpāe possū. Cauēdū etiā i fa
bulis: ne iflectant gūitate seuioris p̄p̄it. De uobis
qui ridens: q̄ flebitis aut dñs. Et nob ridendi matei
am r̄quim̄: ut hic ridentes. illie fleam. nō solū p̄
fisos s̄ oēs etiā iocōs detmādos arbitror: nisi forte
plenu suauitatis et ḡne s̄mone esse nō idēuū est.
Nā de uote quid loquat: quā simplice et pura esse sa
tis arbitror. Sanora at̄ esse: natie est non idustrie.

Sit sane distm̄ta p̄nūationis modo. et plena sui
uilitis: ut agreste et s̄brustū fugiat sonū: nō ut
rictū affectet sermā. sed mistici seruet.

De tribus
E ratione dicēdi satis q̄ in actū uita s̄ n̄ma
duti p̄tū: nūc de actione uite quid ḡstruat 24

rōidem? Cui aut in hoc gñe spectanda terminus: v
 nū ut rōi appetitus nō fluctetur. hoc em̄ solū mō pos
 sūt officia nostrā illi terrore quēre. Si em̄ appetitus rōi
 obediāt: facile id qd̄ debeat i oibus officiis obseruari p̄t
 Deinde: ne maiori studio q̄ res ip̄a est q̄ suscipit: ut m̄iore
 aut p̄uā magno abitu suscepisse aut magnā i seiore
 restituisse videam. Terriū: de moderatōe studiorū opm̄q̄
 m̄iorū: de ordine q̄ i r̄u. et de oportunitate t̄p̄m: nō dissi
 milādū p̄t. Si p̄mū q̄ q̄i fidemētū ē om̄: ut appeti
 tus rōi pareat: secūdu et t̄riū idē est. hoc ē in vtrōq̄ mo
 deratōe. Vnde em̄ apud nos species libealis: q̄ pulchritudo
 habetur: dignitatis ostēplano. **S**equitur de ordine i r̄u.
 et de oportunitate t̄p̄m: ac p̄ hoc t̄a s̄ que uideamus vtz
 i aliquo s̄roz osūmata possim̄ dōre p̄mū ip̄e p̄ abra
 ham q̄ ad magistrerū futūe successōis i formaty et in
 structus. ē iussu erire de t̄ra sua et de cognatōe sua. et
 de domo p̄is sui: nōne multiplicante necessitudis p̄stare
 t̄is offiū. tamē appetitū rōi obediētē p̄bit: **Q**uē etiā sic
 sue cognatōis. domo q̄ p̄pue ḡna nō zelaret. Et huc
 ergo mulcebat suoz suauit̄is: sed i perij celestis et re
 nunciatōis etne osidēatio mouebat āplius. **N**one osidē
 rabat vrozē imberille ad labores. tenent ad iuuuū. dero
 re ad iuentua: i solennā sine sumo nō posse duci p̄ulo:
Et t̄a subire oia q̄ grauis osulnus iudicauit. Deinde:
 nī descendēt in egyptū. monuit ut dicit se torore esse nō
 vrozē ip̄o adūte q̄ti appetitus. **T**imebat vrozis pudorū:
 t̄ebat p̄pue saluti: suspectis habebat egyptozū libidies:
 et in p̄ualuit ap̄ eū in crequēde deuotōis. **C**onsideant
 em̄ qd̄ dei fauoc ubiq̄ t̄utū esse possi: offēso at̄ dno etiā
 domi nō possi illesus manē. **V**itit igitū appetitū r̄ano: et
 obediētē sibi p̄stare. **E**gypto nepote nō p̄teritū neq̄ tot
 i ḡi turbatus p̄lis: bellū repetit victoria potitus. p̄tē
 p̄ede nū ip̄e fuit auctor i r̄usau. p̄misso q̄ filio sibi:

nūc osidearet emortui corporis sui vires depositas. stelli-
tate quibus et supmā senectute. enā conū usū nativē.
deo tradidit adūte ouere oīa appetitus nō defuit si re-
pressus ē. animo eālis gerēdis. q̄ nec magna p̄ uilibz n̄
mōza p̄ magnis ducet. moderate p̄ negotiis eāt ordo
rez. oportūtas tpm. mēsurā vbor. fide p̄mo. iustitia
p̄apu. i bello strenuū. i victoria nō auarū. domi hospi-
talis. vroz sedulus. Scm̄ q̄ eius nepotē iacob delecta-
bat domi securū regē. s̄ m̄ voluit p̄grinai. ut daret
fene inuidie lonū. vicit appetitū salubritas osili. exul
domo. p̄ fugus a p̄ntibz. ubiq̄ in quemēte mēsurā nego-
riis tenuit. et t̄pibus oportūitate r̄seruauit. **A**cepto do-
mi p̄ntibz. ut alter maiūitate puocit. obseq̄ bndnoez
daret. alter amocē pro p̄pender. fimo q̄ iudino platus
cū cibū firi redendū p̄ntiss. Delambatur vtiq̄ alimēto
firi naturā. s̄ firi pietate cessit p̄nto. **P**astor dno gregis
fidus. sorero gener. redulus. i laboe ipiger. i quiuio
partū. in satisfacione pu. i r̄munecioe laugus. **D**eig
sic firina mitigauit inuidiā. ut cui vebatur iūman-
as. adipisctur grā. **Q**uid de ioseph loquar. **E**t utiq̄ hi
bebat cupiditate libitans. et suscepit seruiū necessitate
Em̄ subditus in fruitute. q̄ ostens i v̄tute. q̄ benigno
i m̄te. sapiēs i m̄p̄tatione. i p̄tate moderate. i uber-
tate quidus. i fame iustis ordmē laudis v̄bo adūtes.
et oportūitate t̄pibus. eāntē p̄lis officij sui moderate
dispētans. **J**ob quoz iustis sedis atz adūsis v̄bo ir̄p̄hensi-
bilis. p̄ncēs. deo gr̄tus atz accepto p̄bant. v̄rabatur
coloibus s̄ se osolabatur. **D**auid eāā fortis i bello. pa-
ciens i adūsis. in iherlm̄ pacifis i victoria māfucty. in
p̄ao tolens. i senectute quidus. v̄m̄ modis vires t̄pm. p̄
singulam sonos seruauit em̄tū. ut in vide. nō m̄no
vūedi gr̄e q̄ canēdi suauitate p̄dulas. imortale deo
ostat sui fuisse menti m̄tlenā. **E**d istis v̄tis v̄ntū

principaliu officiu defuit. Quatuor pmo loco constituerunt
 prudentia: que in veteri investigatione vsatur: et facere
 plerumque audit cupiditate. Sed iustitia: que sui cuius
 tribuit. alienu no vendit: utilitate. pua negligit.
 ut toem castate custodiat. Tertio fortitudine: q et in
 rebus bellis certet animi magnitudine et tono eminet:
 corpus q pstat vibus. Quarto temperantia: q modu ordine
 q seruat om: q uel agere ul dicere arbitrium. **Et virtutes**

Hec fortitudo a quibus dicitur **quatuor principales in quibus no**
 pmo loco ponit oportuisse: qm ab his **mediocriter se totu**
 quatuor virtutibus nascitur officioru gna. **Et hoc mate**
 atis est ut pmo officiu definitur: postea i reita gna
 diuinitu: **Job at ante fugio. ex. maioru pmo: q**
 neq obscuritate afferit ad intelligedu. neq ad tractandu
 versutas. Sit igitur vna maior nobis discipline spectz
 no calliditate cometuru: imitari reuerentia no dispu
 tandi astucia. fuit igitur in scd abrahā pmo loco pui
 tēna: de quo dicit scriptura. Credidit abrahā deo et repu
 tati est ei ad iusticia. Nemo em prudens: q nesat deū
 deiq isapiens dicit no est deus: nā sapiēs no dicit. Cuius
 ei sapiens q no requirit auctore suu: qui dicit lapidi p
 me es tu. qui dicit dybolo ut maniche auctor me es
 tu. Cuius sapiēs qui ut arrians mault ipfam auctore ha
 be atz regenerere: q veru atq pfm. Cuius sapiēs q ut
 marcion atz eunom: q mault deū malū q bonū hie.
 Cuius sapiens: qui deū suū no timz: imitū em sapie ti
 mor dñi. Et alibi habes Sapiētes no declinat de ore
 dñi: s trahunt i ofessionibz suis. Simil q dicit scriptura.
 reputati est ei ad iusticia: alieiq virtutis ei gna retulit
 pum igitur mī definerit prudentia i veri assiste cog
 nitioe. Cuius em illoz an abrahā dñi saloez: Dem iusti
 nā expentie ad sonetute gnis huani. Deniq dñi ait dis
 pfit dedit paupibz: iustia e manz i scdm scd iustia mi

Setur: iustis comodant Sapietia et iusto totus mundus
diuinari est Iustus oia pro suis h: sua pro rebus
Iustus seipm priusq; alios amicit Ille em iusto q;
ner sibi pat: et omnia sua late no patitur Vi q; ius
tus abraham suscepit i senectute filiu p ipmissioez:
i potenti dno negandu ad sacrificiu quib vniu no
putruit adite hie quoz vtutes i vno facto fuit sa
pie deo nede: nec filij gra anferre auctois prepto.
fuit iusticie acceptu idde fuit fortitudis appetitu in
tione cohibe Ducebat hostia pi: interrogabat filius:
reptabatur affectu pna q no vincabatur Repetebt
filius appellanone pna: opugebat pna viscera si
no minuebat deuotione Accedit et qm vultu Tem
perancia tenebat iustus: et pietatis modu et erusa
poms ordine Deniq; cu sacrificio necessaria vehit.
du igne adolet. du filiu ligat du gladiu eduat: h
imolandi ordine meruit ut filiu reseruaret **Quid**
sapiens scō iacob. qui deu vidit facie ad facie et bi
datione meruit: quid iustus q ea q acceperat oblatu
muneib; cu frē diuisit: **Quid** formosus: qui cu deo luc
tatus est. **Quid** modestus: eo q modestia ita et locis et
temporibus deferrebat ut filie diuina mallet pterere
quisto q vindicte: eo q m alienos potius amori
porius osilendu q odia colligenda reysebat: **Nec** q
sapiens: q tanta fabricauit archa: **Et** iustus q ad se
me om i seruauit. solus ex oibus et ptepte gnatiois
supstes est factus: et auctor futue: mudo potius i vni
uersis magis q sibi natus: **Sua** fortis: ut diluuiū
vicerit: **Et** repetens ut diluuiū tolleauerit: qn inui
erit: **Sua** moderate terget: qn conuū qn coluba di
mittet. qn rapet inuidentes. qn creudi oportuitate
Lapti et agnoscer: **Et** falsa pro veris usurpa
tio tractant i veri iuestigatioe **re muer. 26^m**

tenedū ē. deo ut sumo studio inquiramus qd verū
 sit: nō falsa p̄ veris dicē: nō obscuris vca involuere:
 nō superfluis vel impletis atq; abiguis occupāc am̄ ed
 tā mētorū: q̄ vnciam lignū qd npi fatuit. Quid tā
 obscurū q̄ de astronomia: geometria tractat qd plū:
 et pfudi aens spacia metiri. reliū q̄ et mare numeris
 includē causas salubris erroris q̄re. An nō ille eruditus
 ni oī sapiā egyptiorū moyses pbavit qm̄. Et illa sapi
 enā detinentū: stulticiā induit. auersa q̄ ab ea
 itimo deū q̄sūt affai. Deoq; vidit it̄rogauit audiuit
 loquētē. Cuius magis sapiēs q̄ ille que docuit deus: q̄
 oēs egyptiorū sapiā oēs q̄ annū potētiā opib; sui vtu
 te variavit. Nō h̄ iūgnitā pro cogitib; habebat: imō
 q̄ temē assentiebatur. Que duo i hoc marie naturali atq;
 honesto loco vitanda dicunt: qui sibi nec cōtra naturā
 esse nec turpe iudicāt sibi adorāc. i a simulachris auri
 lūi petē que nihil sentiat. Et igitur excellior v̄tus ē
 sapiā: tūto magis emēdū arbitror ut assequā eā possim;
 itaq; ne qd cōtra naturā ne qd turpe a idētorū sentiamus.
 duo her̄ id est tēpus: i diligētiā ad osidētiōnē iēz erā
 nādi grā a ferre debemus. Nichil ē em̄ magis quo hō re
 teris manib; p̄sit. q̄ q̄ totis est p̄ticeps. Causas verū
 requirit. generis sui auctore inuestigandū putat. i au
 p̄tate vite nens q̄ mē p̄tās sit: qui nudū hūc suo nu
 tu regat. cui sciamus idē esse idēndā mōz actūū. Nich
 il em̄ ē qd magis pficiat ad vitā honestā: q̄ ut credam
 eū iudicē futurū: que et occulta nō fallant. et mētorū
 offendant: et honesta delectent. Oibus igit̄ hōib; iest
 p̄m̄ naturā hūanā verū inuestigāc: q̄ nos ad studiū
 cogitāōis: i scē trahit. i quietē i fidit cupiditate:
 i quo excellē vniuersis pulchz videtur. Et pauca est
 assequi q̄ voluēdo cogitāōes. osilia erānādo: nō me
 dione i pendit laborē ut ad illud b̄c honeste viuēdū

puerit possint: atq; opib; q; p;inquae. Nō em̄ q; dixerit
m̄ iqt̄ dñe dñe strabit i rignū relox. P; q; fecerit ea q;
duo. Nā studia sine sine factis: hant scio an enā in
uoluāt magis. **Quatuor v̄tutes ab iuice separari neq;**

Primo igitur officij fons prudentia est. **ant. 21.**
Quid em̄ tā plenū officij q; deferre auctori sui
dñi at; reuerētia? Cui tamē fons et i v̄tutes diuāt;
reterat. Neq; em̄ p̄ iusticia sine prude. cē. nī crua
te quid iustū qd ne iustū sit. nō mediocrib; prudentie
ē. Sumo i v̄troq; error. Cui em̄ iustū iudicat iustū. i
iustū at; iustū: erectabilis ē apud deū. Vtq; habū
tant iusticie ipudeti. Salō aut; neq; itez prudentia
sine iust. ē pietas em̄ in deū: iustū itellat est. e.
adūtimo. q; ab hūo scti trāslati magis q; iuctū sapi
entib;: q; pietas fūdmētū est v̄tutū om̄. Iusticie
aut; pietas est p̄ma i deū. Sctā in p̄uā. fua i p̄ntes
Itē et in oeb; que et ipā fm̄ nature est magister iū.
Siquidē abicūte etate ubi p̄mū sensus i fidi cepit.
vita amam; tāq; dei muno. p̄uā. p̄ntes q; diligi.
deū cāles q; bus totū iupmo. Vt cūctis nascit que
alios sibi p̄fert: nō q;rens q; sua p̄. in q;bus ē p̄na
patib; iusticie. Oib; q; auantib; inasit p̄mo salu
te tue. tūc q; noceat. expete q; p̄sunt: ut pastū. ut
latibula. quibo a p̄uilib; v̄tribus sole defendit: qd ē
prudentie. Eūredit q; ut om̄ gna aiāniū cōgregabi
lia natūa sūt. p̄mo gnis sui ac foue. ofortib;: ai
enā reterat ut boues armētis iudemo equos gregib;
et marie p̄tes p̄uils delatū. tenuos q; tenuis et p̄
plerūq; hoibus adiūgi. Tam de p̄reādi studio et fo
hole ul; enā generāniū amore quid loquar: i quo ē
iusticie forma p̄pua. Uquet igitur et has et reli
quas cognitas sibi v̄tutes esse. Siquidē et fortitū

to q̄ uel in bello tuetur a barbaris patria. uel domi
 defendit infirmos: aut a latronibus sonos. plena iusti
 tie sit: et sic quo osilio defendat atq; adiuet. Cap
 tue etiā ipm̄ & loroz oportunitates: prudente ac moder
 te sit. Et paucia ip̄a sine prudentia modū facē nō pos
 sit: oportunitate noscē & p̄m̄ metūm̄ idē sit iustitie:
 et i oibus q̄tis magnitudinis nūcia sit. et q̄dam fortitu
 do mētis plenūq; et corpis: ut quid qd̄ velit implere
 possit. **p̄. qd̄ phi dicit: & s̄m̄ iusticie munus ap̄ nos ex**

Ustia igitur cludi. 3^m uero a m̄is mutuatū. 28.

I ad societate generis huani et ad ciuitate refer
 tur. Societas em̄ ratio diuidit̄ i duas ptes: iustiti
 a et beneficentia: qua eadem benignitate et liberalita
 te vocant. Iustitia in extellior uidetur. liberalitas ignoz.
 illa censura tenz ista boitate. Et p̄m̄ ipm̄ qd̄ putat p̄m̄
 iusticie munus. apud nos excludit̄. Dicit em̄ illi ea p̄m̄
 ee iusticie forma: ut neim̄ q̄s noceat nisi laessibz iu
 ria: qd̄ euagelij auctoritate uacuat. Vlt em̄ scriptū ut p̄
 i nob̄ sp̄s filij hois: q̄ uenit offerre ḡtia nō inferre iu
 ria. Dein forma iusticie p̄tulerit: ut qd̄ tota id e publi
 ca pro publicis habeat. p̄uata pro suis. Ne hoc qd̄ sed
 natura natura ei oia oibus i om̄ie profudit. Sic em̄
 deus generati iussit oia: ut pastus oibus cois esset: et tra
 ergo foret oim̄ q̄m̄ cois posses. Natura igit̄ ius tōe ge
 nerunt: usurpacio ius fecit p̄uatu. Quo i loco aiunt
 platurisse stois. q̄ in t̄ris gignatur oia ad usus hoiz ne
 am̄: hoies aut hoim̄ causa ee ḡnatos: ut ip̄i int̄ se aliq
 alijs p̄desse possint. Unde h̄ m̄si de scripturis m̄is duedū
 assupserūt. Moyses em̄ scripsit. q̄ dixit deus: faciamus
 hoies ad ymaginē m̄ā & sedm̄ similitudinē: et habeat po
 testate piscū maris & uolatilū celi & pecoz et oim̄ repe
 cū sup̄ terram. Et d̄ ait oia s̄biciasti sub pedibz e: oues
 et boues uniuersas ist̄ et pecora capi: uoluntē celi et pis

res maris Ergo oia sibieta esse hoi de mris didicerit:
 et ideo tenent pp' hoies ee gnata hoies quos hois causa
 gnata ee in libus moysi xpimo: dicitur dno no est bonu
 ee hoies solu: Formam ei adiutoriu sile sibi ad aduine
 tu ergo mulier da est viro q gnaret: ut ho hoim aduine
 to foret Demqz amqz mulier formaret dicitur e de adu: non
 e iuctus adiutor filis illi aduine em ho nisi de hoie
 hic no poteat Ex oibus utitur aialibz nullm ail sile: et ut
 absolute dicimus, nullu adiutor hois iuctus e muliebus
 ergo ferus adiutor ex pntatui Ergo fm dei voluntate ul
 nature copula iure nob esse auxilio debe Certae officis
 uelut i medio oes vilitates pone: et ut vbo scriptur utur
 aduine ferre alter alteri vel studio ul officio ul perua
 ul opibus ul quolibz mo: ut iter nos Tonetatis augeatur
 gna: ne quisq ab officio ul pntu fove iure? si oia sua
 dunt ul aduersa uel ppera Deiqz sub moyses p plo
 pria bella suscipe gna no formidauit: per raris poten
 tissimi trepidauit ama n' barbure immitatis erpauit
 ferocia: si abiecit salute sua: ut pbebi libtate redderet
 magna itaq iusticie splendor: q alijs potius nata q sibi:
 iudicio oia sibieta habent: ope alijs ferit: peniaz ofert
 officia no abnuat: pntia suscipiat aliena eius no tu
 peret hanc vtutis aie tene: nisi pma auaricia ifirmat
 ret atq ifletet tate vtutis vigore: Item du auge ope
 agitate peniaz: omipae tins possessionibz cupimo:
 pntie diuinit: iusticie forma eruimo: bnficena coem a
 mifimo suo em pt iustie ee: q studet eripe alteri qd sibi
 quat: potencie q cupidinis: forma iusticie vilem effeiat.
 suo em pt p alijs ifueit: q alios sibi sicut conatur: Et
 ifirmo adusub potete ope ferre: qui ne gnaue libtati
 afferat potentia **Quisina? fides sit hostibz ethibe**

Quata at iusticia sit et hoc itelligi **in Ca? 29**
 pt: q nec lonis nec plomb n' qpis erapit: q ena hos

libus ferat: ut
 des plu aduersus
 tites em vtz dno
 aut suproc imo
 hostibz: mfois
 fertur vbo: ut de
 peme fertur e
 mndia effisi e
 pisse pntu
 tuerit plebe p
 iposte ofert im
 mntie dnois
 gredere vde n
 quefer dnois: na
 lons tua pone e
 imittit: om a
 pntant demq
 de pntie si ergo
 i pnt ferat e
 ei mppedi venie
 mscit ter frue e
 list: argumetudo
 ni hoi feru pntie
 dno pnti: soli tunc
 regnat: pnti ut ap
 sap hca pnti mntie
 hoi dno descendit
 ni frue suo pntie
 e dno tot ad hoies q
 mpe gestebant: et
 gnti ena in bello fca
 vnti ee posse si uide
 b vntes appellatoc m
 vnti enim dnois

tibus r'servat: ut si ostitum sit in hoste aut locus aut
 dies plui aduersus iustitia p'ute aut loco p'ueit aut tpe
 iustest em vtz aliquis pugna aliq' i oflitu g'ui imp'ituit
 aut supioze g'ria uel a quo euehu **Quidē** vehemenozibz
 hostibz i mfidis et h'is qui a plius leserint vehemenoz re
 fertur vlnō: ut de madianis q' p' mheres suas pleroq' p'
 pennē fererit ex plebe iudeoz **Un** et dei i plim patru
 m'ndia effusa ē: et ideo f'm ē ut nullin moyses vitor su
 p'esse patetur **Sabaonitas** at q' fraude m'gis q' bello t'p'
 trauerit plebe p'm: nō expugnaret ab eis s' odionis
 iposite affict iunha **Syros** v'ō helze' quos obsidētes i
 ciuitate idureat momētanea reuitate p'aullos: nō q' m'
 g'rederētur vide nō possent: volenti igit' isrl' p'ute nō ac
 quiescēt dicens: nō p'auces quos nō captuasti gladio et
 lancea tua **Pone** eis panē i aquā et māduet i bibat: ut
 i'mittantur i eant ad dñi suū: ut h'uitate p'uocati g'ria
 p'pensarent **Demq' postea** i t'ra isrl' p'itate syre veire
 testiterit **Si** ergo enā in bello iustitia ualet: q'to mag'
 i pace seruāda est **Et** h'at g'ria p'phā h'is denulit: qui ad
 eū conpiedū venerit **Sic** em legitur: q' in obsidioe e'
 misent rex syre ex'itu suū: cognito q' helze' eēt q' t'p'
 h'is i argumētioibz aus obuiaet oibus **Quē** uide' ex'
 citū h'ien seruo p'phē: de salutis p'iculo t'p'idie cepit **Qui**
 dixit p'phā: **Toli** timē qm plures nob' s'at st q' n' illis **Et**
 rogante p'phā ut apuent' oculi seruo suo ap' h' st: et uidit
 itaq' h'ien totū monte equis i'pleti i auribus i'cauti he
 lizei **Quibz** descendētibz ait p'phā **P'uauiat** dñs reuitate ex'
 citū syre **Quo** i'p'et'nto: ad syros dixit **Venite** post me:
 et dūm vos ad hoies que' q'ntis **Et** viderūt helzen que'
 coru'pe gestebant: et uidentes tene nō poterūt liquet
 igitur enā in bello fide i iustitia seruāe oportere: nec p'
 zecorū eē posse si uole' fides **Demq' enā** adisarios mol
 li veteres appellanoē noiabant: ut p'grinos vocarent:
Hostes enim anquo m'itū p'grin dicebātur: q' eque enā

ipm de nr̄is assumptū dīcē possū. Adūsarios em̄ suos
hebrei allophilos: hoc est alienenas latino appellabāt
uocabulo. Demiq; in libro rignoz p̄o sic legitur Et f̄m̄
ē in diebus illis: cōueniēt alienigene i pugna ad isrl̄
f̄m̄mētū ergo iusticie est fides. Iustoz em̄ corda me
ditātur. Fide Et q̄ se iustus amusat: iusticia sup̄ fide col
locat. Itā tūc iusticia eius apparet: Si uerā fateatur. De
niq; d̄ns p̄ ysaiā. Ecce iqt̄ mitto lapidē in f̄m̄mētū
sion: id est xpm̄ i f̄m̄mētū carie f̄ides em̄ om̄ xp̄us
Ecclesia at̄ q̄dam forma iusticie ē: cōmune ius om̄ i cōe
ceat. i cōe opatur: i cōe tep̄tatur. Deiq; q̄ seipm̄ sibi ab
negat: ip̄e iusto ip̄e digno ē xp̄o. Deo r̄ paulo. F̄m̄mē
tū posuit xpm̄: ut sup̄ eū opa iusticie locutemur: qz f̄
des f̄m̄mētū ē. In opibus aut̄ aut̄ in ius iustas: aut̄

S bonis iusticia est. **De beneficētia Caplm. 30.**
Ed iā de beneficētia loquamur: que diuidit̄ enā
ip̄a in beniuolentiā r̄ liberalitē. Et h̄is em̄ dua
bus offat̄ beneficētia: ut sit p̄f̄m̄. Nō em̄ satis ē bene
uelle f̄ enā b̄n̄facē: nec satis est iter b̄n̄facē. nisi id er
bono fonte: hoc est ex bona uoluntate p̄f̄m̄. Hilare
em̄ datore d̄ligit̄ deus. Itā si iusto f̄mas q̄ meret̄
ē. Vñ apl̄s ḡn̄aliter. Si uolens hoc ago mercedem habeo:
si iustus: disp̄sano iqt̄ in credita ē. In euāgē q̄ multas
disciplinas accepimus iuste liberalit̄is. Pulchz ē iqt̄
b̄n̄ uelle: et eo largiri ofilio ut p̄lis nō ut nocas. Itā si
luxuriosos ad luxurie effusione adulteros ad mercedē adul
teri largiendū putes: nō ē b̄n̄f̄m̄tia ista ubi nulla ē
beniuolentiā. Officē em̄ istud ē nō p̄desse alteri. si largi
aris ei qui cōspuet̄ adūsus patrā: qui cōgrediat̄ a pi
at̄ tuo sup̄tū p̄ditos: qui ip̄ugnet̄ ecclesia. Nō ē her̄ p̄ba
bilis liberalit̄is. si adiuues eū q̄ adūsus uiduā r̄ pupil
los q̄ui d̄eret̄ ut uirgō. aut̄ i a quo possessiones eoz em̄
pere conatur. Nō p̄batur largiri: si ad̄ alteri largitur.

alteri q̄s extorq̄at **S**i iuste q̄rit iuste disp̄sandum pu
 tet: nisi forte ut ille zachens reddens plus et quadruplu
 que frauducens: et gentilitatis vna fidei studio et cre
 dentis opatione r̄penses **F**iduciam t̄m igitur habeat libe
 ralitas tua **H**oc p̄mū q̄ritur: ut n̄ fide offeras fraude
 nō finas oblat̄s: ne dicas te plus offerre. et minus ofe
 ras **Q**uid em̄ opus ē d̄re: finis p̄missi est: an tua po
 testate ē: largiri qd̄ velis **F**inus fiduciam soluit: et
 opus corrumpit **S**iquid petrus in indignatione efferbuit:
 ut anania extinguī vellet et vxorē eius: **E**t exemplo e
 orū noluit p̄re ceteros **N**ec illa p̄fecta ē liberalitas: si
 iactantie causa q̄ misericordie largiatis **A**ffectu tu nō
 me ip̄onit op̄i tuo: quō a te p̄f̄satur sic estriatur **V**i
 zes q̄ morale iudicē habeas: **T**e q̄silit: quō opus sus
 cipiat tuū: metem tuā plus it̄rogat **N**esciat q̄t̄ simit
 tua: quid faciat dextera tua **N**on de corpe loq̄tur: sed
 etiā vnaūmis tu **F**i tu quid facias nesciat: ne dū si met
 redē q̄is iactantie. illic imūnecationis fructū amittas.
P̄f̄s est aut̄ liberalitas ubi silentio q̄s totū opus suū
 et necessitatib; singlōz om̄l̄te subuenit: quē laudat os
 paup̄is: et nō labia sua **D**em p̄f̄s liberalitas fide causa
 loco t̄pe om̄ceditur: ut p̄mū op̄is t̄ra domesticos fidei
Sinus culpa si sciente te fidelis eḡat: si scias eū sine d̄
 s̄ptu fame toletie. erupnā p̄peti: qui p̄f̄ctim eḡere
 erubescat si i causa ceciderit aut̄ captivitas suoz a calūp
 nie et nō adiuvet. si sit in curē et p̄emis: sup̄pl̄is p̄ter
 debiti qd̄ iusto ext̄ruicetur **N**ā et si oib; debetur mi
 sericordia: in iusto ap̄lius **S**i t̄pe afflictionis sue nihil
 ate ip̄eriet: si t̄pe p̄cili quo impitū ad mortē plus ap̄
 te p̄cua tua valet q̄ vita moitū **D**e quo iob pulchre
 dixit **C**onditio p̄cili in me veniat **P**sonaz q̄dem de ac
 ceptoz nō ē q̄ nouit oīa: nos at̄ oib; debemo misericor
 diam **E**t q̄ pleriq; fraude eā q̄rit et affingit erupnā:
 ideo ubi causa manifestatur. p̄sona cognosatur. t̄p̄us

Ne .:

beuolentia et beuolentia sine liberalitate non esse proficiunt
 unde ad proficiendum hortatur dicitur. **S**icut ergo et facere presumat
 ut quodammodo prompta est in vobis voluntas facienda: ita sit et
 proficiendi et eo quod habetis. **S**i enim voluntas prompta est secundum
 id quod habetis acceptum est: non sed: id quod non habetis non enim ut alius re-
 fertur est volens aut angustia: sed ex caritate in hoc tempore vestra
 habundantia ad illorum iopia: ut et illorum habundantia sit ad ves-
 tram iopia: ut fiat caritas sicut scriptum est: qui multum non ha-
 buerunt: et quod modicum non minorauerunt. Aditum quodammodo et
 beuolentia et liberalitate et modum reprehendit: et fructum
 animarum personarum. **I**deo modum: quod in profectibus dicitur osilui non enim pa-
 uentur angustias nisi in profectum. **E**t et si quis etiam nolens quare
 in sacerdotio aliquo constitutus aut misterio non totum quod habet
 offerat: sed operetur cum honestate quod officio factus est: non in
 ipsius videtur. **E**t puto quod hoc angustia non cum si rei familia
 non dixerit de personis puto deum: ut vestra habundantia sit ad
 illorum iopia: et illorum habundantia ad vestram iopia: et illorum
 id est ut ipsi habundantia sit bone operantis ad illorum suble-
 uationem alendi iopia: et illorum habundantia spiritualis adiuuet
 in plebe iopia mentis spiritualis: et offerat ei gratiam. **U**nde et
 optimi posuit: quod multum non habuerunt: et quod modicum non
 minuit. **B**ene hortatur ad officium misericordie omnes homines
 istud exemplum: quod et quod pluumium aurum possidet non habuerunt:
 quia nihil est quod in solo est: et quod eriguntur habet non minuet: quia
 nihil est quod amittit. **R**es sine dispendio est quod toto dispendio est
 est etiam sic utellans bonus et pluumium habet: et si non donat
 non habuerunt: quod quoniam amittit: et est tempus quod plus occupat
 et et quod eriguntur habet non minuet: quod non multum est quod pauperes
 pascat. **S**icut ergo et ille pauper qui confert spiritualia per pecuni-
 ariis: et si pluumium habent gratia non habuerunt non enim onerant
 gratia: sed alleuat mentem. **E**t etiam sic potest intelligi: non habuerunt
 o homo etiam est enim quod accepisti: et si tibi multum est: **I**ohannes
 quo nemo maior est mulierum: inferior tamen erit eo quod minor

ē in igno relox p̄t et sic itelligi v̄o habūent dei gr̄m
corpuliter: q̄ spiritualis ē. Cō em p̄t aut magnitudinē
aut latitudinē ophendē quā nō uidet. Fides si fuerit
sicut ignū synapis: mōtes fuisse p̄t. Et nō ē datur
vltimū ignū synapis: si habūdet in te gr̄m nō est vere
dū ne mes tua tāto mune inpiat extollī: q̄ multi s̄
q̄ ab altitudine cordis sui gr̄m conuert: q̄ si nullā ha
būissent dū gr̄m. Et q̄ parū habuit nō minuit: q̄ nō
ē corpeū ut diuidat. Et q̄ parū videtur h̄nti: plūmū
ē aut nichil deest. Consideranda etiā in largiēdo etas atq̄
debilitas: nōnq̄ etiā v̄tudia q̄ iuuenios p̄dit naties:
ut senibz plū largiant d̄ sibi labore iā nō q̄r v̄tū
q̄rē. Sibi: et debilitas corpis: et her iuuān p̄mp̄. Cū
si q̄b ex diuinis tendit in egestate: et maxie si nō v̄t
osuo: s̄ aut lacrimis a p̄sarpitōe aut tūlupnis q̄ ha
bebat amisit. Sed forte dicit aliq̄. Scis vno loco sedet
et p̄teitur: et lucris ualidz frequer accipit. Et verū ē: q̄
obiepit p̄ ip̄ortūitate. Non ē illud iudiciū si tedij. Na et p̄
dñs aut ieuāge? de eo qui iā clauscat ostiū suū: si q̄b osti
ū eius p̄m̄ pulset: q̄ surgit et dat illi p̄ ip̄ortūitate.

Pulchz quoz ē p̄p̄t. **De ip̄hēdēa beuolē h̄is q̄**
siore eius haberi inuone qui f̄ aut meruerit. 31.
b̄ficiū aq̄d aut minus ḡulit: si ip̄e i necessitate indit
quid ei tam ḡm officii: q̄ nō idēere q̄d accipit. Nec
mēsurā parem s̄ uberozem iudēdā arbitror et usu
pensae b̄ficiū ut et tu sbuenias q̄tū eius erupnā
ip̄ellas. Etem supiore nō esse in referēdo q̄m ofe
rendo b̄ficio hor est mōre esse: q̄ qui p̄t ḡulit ē
ipe supior h̄uitate p̄t b̄n imitandi nobis ē i hor
quoz natura timū q̄ susceptū semē m̄l̄plūmāore so
let nūo idēē q̄ accipit. Deo ē scriptū Sicut agricultu
ra ē hō insipiens: et t̄p̄ v̄mea hō egens sensū. Si reli
q̄ris eā desolabitur. Sicut agriculturū ergo etiā sapi
ens: et t̄p̄ senerati sibi maiore mēsurā semina suscep

in restituat Terra ergo aut spontaneos fructus ger-
 minat: aut creditos uberoze annulo rfidit ac reddt
Utriusq; debes quoda hereditio usu parentis: ne rlin-
 quaris sicut ifeandus ager. **E**sto tu ut aquis exusai
 possit q no cedent: quo exusai pt q no redderet. **N**o
 die tuq; vir licet: no idde vco no licet. **T**ercio pulchre
 salon ait **S**i sedes tenae ad mesam potetis sapiet
 itellige ea q apponitur: t r mitte manu tua sciens
 q oportz te talia ppare. **S**i at itanabilis e: noli gupis
 re estis eius. **H**ec em optinet vita fallam: qua no i-
 mitai nupietes sentenas septima. **C**onferre gna bo-
 nu est: et q referre nesat durissim. **I**nitans exm
 ipa fra suggerit: spontaneos fructus imstant quos no
 seuent: multiplicati q iddit qd accepit. **R**egne t
 pennaz nuata no lutz: quo licet accepta no rferre g-
 na. **I**n pibis q habes q ita pliumu reditio ista
 gne apud deu osuevit vale: ut etia in die ruine tue
 mat gnam qn pnt ppondere pna. **E**t qd alib vnt
 creplis ai dnt ipe imuneandoz uberoze scoz meitis
 i evange pollucatur atq; exhortetur ut opem boni
 opus dicent: ditte r dimitte. date r dabitur vobis.
 qesura bona comota supessluete dabit in sinu vrm
Utriusq; illud quutu saloms no est de ribis: s de opibz
 e bomb. **E**t em melius epulatur aum: q bonis fructis.
Aut qd aliud ta facile pt iustoz exple metes: q boni
 opis gna: et at iotidior ribis: q fare voluntate dei.
Eue ribi sibi solu dnt habudie meditabat. **I**t septu e
 i eua gneus ribus e: ut facta voluntate pris mei q m
 celo e. **H**oc ribo delentur de q aut ppha: delant i dno
Hoc ribo delantur q supioes delectandoz mirabili i
 gemo cophederut: qui pnt fac qlis sit munda illa r
 itelligibilis mens delantio. **E**adma ergo pacis sapie

et satietur in uerbo dei: quia non in solo pane sed in uerbo
dei uita est hominis facti ad imaginem dei. De ponilo
uero satis expresse dicit scriptura. Sicut terra expectat
pluuia. Sic et isti sermones meos. Pulchrum est ergo
ut diuina scripturarum humescant eloquio: et quasi uos sit
in uerbo dei uerba descendunt. Cum igitur sederis ad illam mensam
potentis intellige quis iste sit potens: et in paradiso de
lectationis portus atque in conuiuio sapientie locatus. Osceda
quod apponitur. Scriptura diuina quoniam sapientia est: singu
li libri singula sunt formulae. Intellige prius quod habent formulae
uoluntatem: et tunc mitte manum ut ea que legis uel que ac
cipis a domino deo tuo operibus creaueris. et collata in
te gratiam officii impetres: ut petrus et paulus qui eu
angelizatio uice quodam largitori muneris reddiderunt
ut possint singuli dicere. Gratia autem dei sui id quod tu et ig
nora eius egena in me non fuit. Sed habuimus illis omnibus
laborauimus. **beniuolentia respondeat liberalitati. 32.**

Alius ergo fructum accepti beneficii ut auium an
to argentum argenteo respondit. Alius labore: a
lius haut scio an etiam locupletem. Solum instituit affir
matio enim si referendo facultas nulla suppetit. In be
neficio referendo plus animus quam census operatur: magis
respondent beniuolentia quam possibilitas referendi mu
neris. Gratia enim in corpore quod habetur refertur magna
igitur beniuolentia que etiam si nihil offerat plus exhibet
et tamen in primo nichil habeat largitur pluribus:
id quod facit sine ullo sui dispendio et lucro omnino. Et ideo
prostat beniuolentia. Super ipsam liberalitatem. Dicitur hec
moribus quam illa muneribus. Plures enim sunt qui indigent be
neficio: quam qui habuimus. Est enim beniuolentia et gratuita
liberalitatis: a qua ipsa liberalitas proficitur: cui lau
ditatis affectus sequitur largiendi usus et separata atque

discreta Vbi em deest liberalitas leuolentia manet.
 rois adm patens omi que amia conetit. et copulat
 i rosibus fideles In prosperis leti. i tristibus mesta. ut
 vnusq; beuolentis se magis q; sapientis creant osilio.
 ut dauid in est beuolentio. ionathe tunc iunioris osibus
 amestebat Tolle ex usu homi beuolentia. tanq; sole e mu
 zo tuteis. ita emt? qz sine ea usus homi esse no pot. ut
 peregrinam mostine via. i uocis emate. deserre hospitiu
 non igitur mediocri virtus. de q; sibi plaudat sob dies
 Foris aut no habitauit hospes. ianua mea oi venien
 patebat Aqua de aq; dicit. lumē de luce atede beuolentē
 est Itaq; in hinc e oibus tpe fons aq; refines sicutē. tanq;
 lumē que enā in alus luceat. nec illis desit q; de suo luce
 alus lumē atederint Est enā illa beuolentie liberalitas.
 ut si qd habes debitois tyrographu scribens istituas.
 a debitoe nichil osentiu debiti ad exēplo sui nos face
 rebe iob suis amon. ita qui h; no mutua. q; no h; no li
 beat tyrographu eund e est si tpe no erigas auaris he
 dibus seruas. qd potes cu beuolentie tue laude sine imp
 no penue ipitate. Atq; ut pleni discurio beuolentia
 a domesticis pnu pfecta psonis. id est a filis paren
 bus fratrib; p quictionu gradus i amicitia puenit abi
 tu. de paradiso egressa mūdū rpleuit Deiq; cu i vno
 et seia beuolentē deus posuiss affm dicit Erūt abo
 lona tunc i vno spu Vn se eua serpenti atēdidit.
 qu beuolentā atepat. maluolentā esse no opianaba

Ugetur beuolentia marie i eme hoib; dz pseuerie.

Beuolentia retu eme fidei osorio iuandi sone **Ca. 33.**
 tate. pxiende igne necessitudine. msteioz conuione
 Ver em enā appellatioe necessitudinu iuerentā filioz
 ondoitate patni et pietate germinante fratri sibi ve
 diant multu igitur ad cumulatū spectat beuolentia
 a necessitudine igne adiuuat enā parū studia vtilit.

siqdem beuolentia etiam mox facit similitudine Deiqz
ionatha filius regis imitabat. Ita regis mansuetudine.
ppter qd diligebat eum unde et illud cu scio scis eris. no
solum ad ouisanone si etiam ad beuolentia diuandū videt.
Nā utiqz et filij noe sunt habitabat. et no eat in hys co
cordia mox habitabat etiam in domo pria etau et iacob.
si discrepabant. et lo eat em beuolentia int eos q sibi p
ferret alterū. si magis otēno q priuget bnditione.
Nā tū alter p durus alt mansuetus est. int dispes moes
et studia copugnāna beuolentia esse no poteat. et dde
q scis iacob patre retenerē domo vltū pferre no
poteat. Nichil aut tā osonabile q tū eqtate iusticia.
quclut copare et forū beuolēne fiat. ut eos quos
patres nos credim diligam. habz at i se beuolēna
fortitudme. Nā tū aīna ex beuolēne fonte pcedit.
no dubitat q aīo qūa uite sustine pūla. Et si ma
la in iat euenerit. p illū sustineo. **De laude beuo**

Beuolēna etiam gladiū uariū die lenie. 39.
Extorque osueuit beuolentia fiat. ut aīn vul
nem utilia q volūntia iūmū osūla sint beuolēna
fiat ut vno fiat ex pluribus. qm si plures aīn sint
vnu fuit. i quibz spūs vno et vna sūa ē. Simul etiam
aditimo correptiones i aīna iūtas esse. q aculeos
habent dolores no hnt. Copugnū em censoris ser
monibz. si beuolēne delectam. sedulitate. Ad sūmā
no oibz temp eadē bnficia debentur nec psonaz. p
sed plerūqz causaz et tpm plationes st. ut vnum qd
iterdū magis q fratrem adiuuēt. qm et salōn dicit.
melius vnum i prio. q frater lōge habuim. Et ideo
plerūqz aīn se beuolēne qsp omittit. q frīs necel
situdm. Em ualz beuolentia. ut plerūqz pignora
vinct nature. **De fortitudie q sic iust. no ē vna. 31.**

Salus copiose iusticie toto honestatis naturū et
vnu firmum. ne de fortitudie tūtem. quclut

errellio: recit
sed bellum
et aīn magis q
si spectat usqz
et dēsi nate
lūe iūle glām
teris. si nūqz iū
sū. alioqz ferit
em vltū dē
pūe iūte bellū
tenit. et tūqz dū
zēnaā ferit. d
sū gēhā iūmū
dūmūmū aīn
et larens mag
emū. quo qū
ta nūqz mī. q
ter plūe usqz
aduerso sūmā
agmibus. glo
sola pelam for
ne ampms. q
nū oia certū
di rōuclerū
legionibz. sūm
vnt aīn sūm
pūblis dūm
leones. fremē
Don ighi
laretis
nūc aīn. no
tūis est. dū
iūno q dē q
qz repimē

excellior ceteris in res bellis diuidit et domesticas
 Sed bellum in rem studium a nro officio iam alienum videtur
 quod animi magis quam corporis officio intendimus: nec ad arma
 iam spectat usus noster. sed ad pacis negotia maiores aut nihil
 ut ihesu naue iherosolal sapson dicit summa est virtus bel
 lica inuile gloriam Est itaque fortitudo velut excellior ce
 teris: sed nunquam committitur vti non enim seipsum committit
 sibi: alioquin fortitudo sine iustitia iustitiam materia est et
 enim validior est eo promptior est ut inferiore opprimat: cum in
 virtus virtus bellis iusta bella an iniusta sint spectandum pu
 tetur. itaque dauid nisi lacessitus bellum inuile. itaque pru
 zentia fortitudinis comite habuit in plura et aduer
 sus gotham imane mole corporis virtus singulari certamine
 dimittitur arma quibus oneratus respuit: virtus ei su
 is lacertis magis quam alienis regumetis inuitur. Deum
 enim quo ignis feriet uti lapidis hostem iterum. pos
 tea nunquam nisi consulto domino bellum aduersus deo in oibus vir
 tor plijs usque ad summa lenitate manu prompto bello
 aduersus hitmas suscepto. feronibus bellator miscebatur
 agribus: glorie cupidus iaurosus salutis. Sed non hec
 sola preclara fortitudo est: sed etiam illorum gloriam fortitudi
 ne accipimus. quod per fidem magnitudine cum obsistere leo
 num ora extirperunt virtute ignis. effugauerunt aere gla
 dii conuenerunt de infirmitate: fortes qui non committunt et
 legionibus succurrunt commine cum multis victoria. sed nuda
 virtute animi singulare de perfidis inuileit superbum. Et in
 peabilis daniel: qui cum latea sua iudentes non erant
 leones. fremebant bestie: et ille epulabatur. *Et fortis et fortis*

Non igitur in virtutibus corporis in ceteris rem ca. 36.
 et lacertis in modo fortitudinis gloria est. sed in magis in
 virtute animi: non in inferenda sed repellenda iniuria lex vir
 tutis est. cui enim non impellit a sono iniuria si potest. tamen est
 in uia quod ille qui fecit cum suis moyses hinc prius ordo
 est septimem bellum fortitudinis. ita cum vidisset hebreum

remde ut te salutis ipsius pinda p iusticia suscep
 no moueant. Her fortitudo vera e qua hz xpi athletar
 qui nisi legitime certauerit no coronatur An mediotre
 f videtur preceptu fortitudis? Tribulatio patiaz opa
 panā pbanone: pbanio aut spem vite quot certua
 r vna corona Ed preptu no dat nisi qui e sfortatus i r
 ihu: cuius caro iquie no habebat afflictio vndiqz foras
 pugne itus tiores Et qm i pnilis i laboribus plurimis
 i curibus i mortibz potus? aio m no frangeba? sed
 plubatur adeo ut potencius suis fiet i firmittatibz Itaqz
 osida qadmodu eos q ad officia carie accedut: respicie
 na i r humanaz habe debe tereat Si ergo mortui estis
 ai xpo ab elementis huius mundi: quid ad: velut viuētes
 x hoc mundo teremitis? Ne tetigētis: ne attinētis:
 ne gustauētis: q st oia ad corruptela ipso usu Et ista
 Si ergo cōsumēstis ai xpo q surtu p qrite Et iteru
 mortificante ergo mēbra vza: q st sup firm Et h quide
 adhuc oibus fidelibz tibi at fili contēptu diuiciaz p
 phanaaz q r amliū fabularū suadet declinādoez nihil
 pmittens nisi qd te erterreat ad pietate: qā corpalis
 certitudo nulli rei usui e: pietas aut ad oia vtilis est
 Erterreat ergo te pietas ad iustiaā. otimēnā māfuetu
 dme: ut fugeat iuueilia opa. cōfirmatū r iudicū m
 gna Bonū fidei subeas certame: no te iplures negotiis
 silantibus qm deo militas Etem si hū qui ipeatoribus
 militant a suscepcioe litū. actu negotioz forenū. veda
 cioe mēnū phibentur humanis legibus: qtomagis
 q fidei exeret militā ab oī usu negotiationis abstinē
 delz? Agelluli sui otentz fructibz silz: si no habz sipe
 dioz suoz fructu Sigtem long testis e q dicit: iuue
 nis fui etem seniu r no vidi iustu delictu n semē e q
 tens panē En e em tiquillitas ai r seperāna: q neqz
 studio arnendi affuit: neqz egestatis metu agit. **Ad**
mala st eqmmit toleāda. et iterdu eāā declinā
Ca Ca^m 3A^m : : 27

16.

Ca Ca^m 3A^m : : 27

Est etiam virtutis animi que dicitur ab angustibus: ut neque in dolibus molliores sumus neque in prosperis elatiores. Quod si hi qui ad capefendam rem publicam adhortantur aliquos hec precepta dant. quanto magis nos qui ad officium ecclesie vocamur talia debemus agere que placent deo. ut prestantur in nobis virtus christi. et ita sumus in reprobis imperatorum. ut membra nostra arma iusta sint. arma non carnalia in quibus peccatum regnet. sed arma fornicationis deo quibus peccatum destruat. et movet caro nostra. ut in ea omnis culpa moriatur: et quasi ex mortuis viventes novis resurrectionis operibus ac moribus. hec sunt plena honesti ac decori officii stipendia fortitudinis. Sed quod in omnibus que agimus non solum quid honestum sed etiam quod possibile sit querimus. ne forte aggrediamur aliquid quod non possumus erequi: unde nos ipse per senectutem de civitate in civitate occidit. immo ut verbo ipse videtur fugere vult dominus: non temere aliquis dum martyrii desiderat gloriam offeatur se periculis. que fortasse tanto infirmior a viris animo ferre aut tolerare non queat. **ad prudentiam**

Et rursus magnam est munim fortitudinis Cap. 78.
Dignam esse quibus aut desere fide debet. **78.**
 metu periculi. Quia gratia expandus est animus. et erecta mens. stabilienda ad constantiam: ut nullis perturbantur animo possit terroribus nullis frangi molestiis. nullis suppliciis cedere. Que difficile quidem sustinetur. Sed quod omnia supplicia graviorum suppliciorum vincuntur formidine: ideo si consilio firmes animi tui non a te discedendum putes. et proponas tibi diu iudicij metu. perpetuum supplicium tormentum. potes autem subire tolerantiam. hoc igitur diligentie est ut quis ita se comparet illud regem: si quis vigore potest metus providere que futurum sunt. et tamen ante oculos lumen quid possit amittere: et quid agere debeatur si unum amiserit desinere. Insuper duo vel tria simul voluit animo que committat. aut singula a committit amittere posse. et aut singulis a committit disponere actus quos intelligunt que futuri

ros fortis e ergo vni no dissimulae cu aquid imine
 at. s ptende 2 tanq explorae de spenila qam metis.
 et obviare cogitnoe quida rbus futuris ne forte di
 cat postea Ideo qm iudi. qz no arbitrabat posse eueire
 Demq nisi explorentur adusa nro occupat. ut i bello i
 quisus hostis vir sustinetur et si ipatos inemat facile
 oppmit: ita am mala iexplorata plus fringit. In his
 igitur duobus illa e ai excellencia: ut pmu am bo
 nis emais cogitationibz mudo corde qd veru i honesti
 videat Beati em mudo corde: qm ipi ena deu uidebut
 atq id qd honestu e: solu bonu uidet Dem nullis
 pthubetur occupacionibz: nullis cupiditatibz fluctuet
 Teq veo id facile quisq facit Quid em ta difficile q
 respice tanq ex arte aliq sapie opes: aliaq oia q pleis
 q videntur magna 2 pessa. Dem ut iudiciu tuu sta
 bili ioe ofirmes: et q iudiciueris leuia tanq nichil pro
 futuri rotepnas Dem ut si quid accidit adusi. idq
 gnaue 2 acerbu pite: ita ferus ut nichil pter natu
 ra amidisse pites: cu legens. nudo su nato nudo eri
 bo. q dms dedit dms abstulit Et utiq iob 2 filios am
 serat 2 facultates Serues qz m oibz psona sapiens
 2 iusti. sicut ille seruauit qui ait: sicut dno placuit
 ita firm est. sit nome dm bndictu Et infra. Sicut v
 na aspiciu mliem locuta es Si bo suscepimo de man
 dm: que mala no sustinemo. **Ad fortitudie debeo**

Non e igitur **Dimittite tota alia vna Ca 30**
 mediocritas nec discreti a reteris ai fortitudo que
 bellu ai vtutibz gerit: s que sola defendat ornament
 vtutu omi 2 iudicia custodiat: 2 q terribili plio ad
 versus oia vicia decernat iuuta ad labores. fortis ad
 pncula. rigidior aduersus voluptes. dura adusus ille
 rebas qbus ante deferre nesciat. n' ut dicit aue dicit.
 peniaz negligat. auaricia fugiat tanq labē qdam que
 vtute effemiat. nichil ei ta cotrariu fortitudi: qz luxu

vini frequenter pulsus hostibus. inclina ad fugam adusa
uoz ante du crumis resoz capitur pliator mē ipsos
quos stravit miseratus occubuit. et triumphis suis de
teute legioes du ppolis occupatur hoste in se suoni
vut q fugerit fortitudo igitur tam imane peste ipellat
z pteitit: ne teptetur cupiditatibz nec fringatur me
tu: qz vntus sibi ostat ut forit oia psequatur vicia ta
q vntus venena timidia veluti quibusda p pulset
avmb q tollit osiliu: z tūq egitudine vitet Glē qz ca
ueat appetētia: q frēptet nocuit imortānus expetit:
Temp aut usurpata Quid hoz sco job ut i vntute defu
it: uel i vino obrepit: Quid labore egitudine frigo
res fames philit: Quid desperit salubis pialu: rā
quid rapinis diuine coacervate: de qbus tāta topibz
affluēbant: rāqd auaricia census a voluptatibz stu
dia cupiditates qz exstuit: rāqd trū regū iuniosa
otencio ul fuoz otuēlia i un exstuit: rāqd glā sicut
leuē extulit q ipretaba: gūia sibi si vntū ul nō volū
tura relauit culpa: ul iuenitū est multitudiez ple
bis quo mino amūaret eā in ospai om: rāqd em
ofentaneē sē vntū vntes: s sibi ostant Quid igitur
fortis qz sūis job: Cui sedus aduudiam pti: qui parē
vir repperit: **Ed virtus bellia nō est mās iustū**
Sed fortasse aliquos bellia defiros glo **Ca^m xl^m**
ma tenz: ut putet sola esse pliar fortitudiez:
et ido me deflexisse ad her qz illa mās deforet
Cū fortis ihū naue: ut vno plio qz i ges capros stē
neret tū plis suis Dem tū adūsū garbaomitas suiget
plū z iuertetur: ne nos ipediret victoria magnitu
dine mētis z fidei clāuit Etet sol. Et stetit: zoner vic
toria ofumactur Sedon i tuerētis vntū de igēti z a
certo hoste reuerit triumphū Tonatha adolescens vnto
riā fent i magno plio Quid de mathabeis loquim: Et

prius de populo dicitur primus: qui cum essent parati ad re-
 pugnam pro templo dei et pro legitimis suis. dolo hostium
 die laessit Sabbati. maluerit uulneribus offerre nudam
 corpora quam expugnare. ne violaret Sabbatum. **U**traque oculus leti-
 se morti obtulerit. **E**t machabei considerantes quod hoc ex-
 gens omnes possit perire. Sabbato enim ipsi non in bellum pugna-
 rentur. ultra se innotentium necesse fuit suorum. **U**n postea sti-
 mulatus rex athiobus cum bellum ardentem per duces suos
 hysia nimioze gorgia. ita cum orientibus suis et assyris
 attutus est copiosis: ut quadraginta et octo milia in me-
 dio caesi a tribus milibus prosternerentur. **V**irtute dum in-
 ze machabei de uno eius milite ositate. namque helozar-
 rus cum supereminente ceteris elephantem locum vestitum re-
 gra aduertit: arbitratus quod in eo rex esset. cum suum comitum
 in medium legionis se propuit: et abiecto dapeo utrum-
 que manu bestiam interfecit atque intravit sub eam et sub-
 icto gladio iterum eam. **U**traque cadens bestia oppressit
 helozar: atque ita mortuus est. **E**tiam ergo virtus cum
 ut morte non timet: dem ut circumfusis legionibus iuni-
 orum in confertos impetibus hostes medium penetraret agmine
 et contempto morte ferocior abiecto dapeo utrumque manu
 uulnerare mole bestie subiret ac sustineret: post inter ipsam
 succederet: quo pleniore ferret ictu. **C**uius ruina inclusis
 magis quam oppressus: suo est sepultus triumpho. **S**ic fese-
 lit optimo virum. quibus regibus falleret habitus. **T**anto enim
 virtutis spectaculo defixi hostes in armis occupati inu-
 sare non ausi post casum bestie sic trepidauerunt: ut ipsi
 res se donec unum virtuti arbitrium. **D**eique rex athi-
 obus hysie filius qui cum ceteris viginti hominum milibus arma-
 tis ueniat et cum triginta duobus elephantibus: ita ut ab-
 ortu solis per singulas bestias uelut motes quidam armo-
 rum chorus in quasi lapidibus ardentibus isfulgeret: unum for-
 titudine tantum pace rogaret. **U**traque helozarum hancem
 virtutis sue pacem reliquit. **S**ed hoc fuit triumphatorum

Ad fortitudo nō solū cōstat i vitendo s; etiā m
tolerando. rli
Uerū q; fortitudo nō solū sedis
trebus. s; etiā pbatur aduersis: spectema mē
marchabei eritū q; em post vitū mramore regis de
mehri ducē seniores aduersus viginti milia eritū
regis tū nongetis vris bellū aduersus volentib; hīs re
de ne multitudie opprimeretur. gloriosa magis morte
q; turpe fugā suavit: ne crime māt mē vlmām glē
Itaq; cōmissō p̄lio tū a pmo ortu diei i vespertā dmi
mretur: dextrū cornū i quo validissimā manū adū
tit hostiū aggressus facile auerit. Et dū fugientes
sequitur a tergo vulnei locū pbuit: ita gloriosorem
sup̄his locū mortis iuenit. Cuid ionathan fr̄z e' at
terram. Cui tū qua manū adūsus eritū regios pug
nasset. desertū a suis i nī duob; tū vltimū ipauit bel
lū: auerit hostes: fugitūtes suos ad sonentē ruom
uit sup̄his. Habes fortitudinē bellū i quo nō medio
ris honesta ac doroī forma ē: q; morti fuituti p̄feat
ac turpitudinē. Cuid at; de martiriū dmi passioib;
Et ne loquīs vagem: nū minore de sup̄bo rge an
thorho marchabei pueri iuerit sup̄his q; pntes p̄:
Eūdem illi armati: isti sine armis vicerit. Stetit in
uicta septē p̄icoz rohorē regis tūta legionib;: de
ferit sup̄lina: resserit tortores: nō defecit m̄es.
Alius corū capitis eritū spene m̄uenerit v̄tute auer
erat: alius ligūā uisū ap̄tūmā p̄mere vidit. Nō
solū dñs audit loq̄tes: qui audiebat moysen tūc
te plus audit suorū cogitādoēs tacitas: q; voces omn
lingue flagellū times: flagellū sanguis nō times.
V; r sanguis voce sua qua dāt ad deū: sicut clāuit
i abel. Cuid de m̄re loq̄: Cū expectabat letā filioz
q; funeā tot tropha: et morieū vob; tūq; m̄tib; psal
lenū delatābat. Pulcherrimā ventris sui ḡthūā m
filij cernens: i pietatis armomā oī h̄re m̄o dula

ore Cuid de binulis loqu: qui an palma victorie
 anteperit q̄ sensu nature: Cuid de san agna: q̄ in
 duaz mortaz verū poita p̄culo m̄statis 2 salutis.
 m̄stite p̄terit. salute cū imōrlitate cōmūit. Nō
 p̄teamo enā san laurenū Cui cū videt sicut ep̄m su
 ū ad m̄tū dicit. flere cepit nō passione illi s̄ su
 ā imōrtione **U**trūq̄ h̄is v̄bis appellac̄ cepit. **E** p̄gre
 zens sine filio p̄r: quo sac̄dos sc̄e sine dracono p̄cas
 tuo: **S**ūq̄ sine m̄stro sac̄fici offente q̄sueuētib:.
Cuid i me ergo displacuit p̄r: **N**ū degenerē p̄bas
 ti: **E**xp̄te certe v̄za p̄dncū m̄strū elegētib: nū cō
 m̄sisti d̄m̄i sanguis cōsecratio: Cui q̄sumādoz cō
 forni sac̄mētoz: h̄iur sanguis tui q̄forni negas:
Vide ne pudetū iudiciū tuū: dū fortitudo laudat:
Abierio displ: defunctū ē m̄grū Cuid q̄ illust̄ es et
 p̄stātes v̄tri displōz certātib: q̄ suis v̄m̄it: **D**e
 m̄q̄ abrahā filiū obtulit: petrus stephannū p̄misit
Et tu p̄r ostende in filio v̄tutē tuā: offer q̄ erudisti:
 ut sentis iudiciū tuū comitatu nobili p̄ueias ad coronā
Tūc sicut ait **N**ō ego te delinq̄uo ac desco: s̄ ma
 iora t̄ debentū certātia **N**os q̄ senes leuiorū pug
 ne ausū r̄p̄im: te q̄ iuuenē manz glōsior de h̄m̄
 no triumphus **M**ox venies. flē desiste: p̄r̄ndū me
 sac̄ris sac̄dote leuita: h̄ medius nūb̄ dect: **N**ō erit
 tuū sub m̄gro v̄m̄e: quasi adiutorū q̄ erit **E**d̄ cōsa
 cū passionis mee exp̄tis: **C**otū hereditatē est cōmit
 to Cuid p̄nā meā requis: **I**nfirmi displi m̄grū
 p̄cedunt fortes sequantū: ut v̄m̄ant sine m̄gro q̄
 iā nō idigent maḡstro **S**ic et helias helzen r̄li
 quit **S**ibi ergo m̄do m̄e v̄tutis successioz **T**alis eat
 cōtēno digna s̄me de quo c̄uēt sac̄dos 2 m̄ster:
 q̄ p̄or patētib: p̄r̄pi noie **I**n fabulis ferūt h̄agi
 nis c̄ratatos theatr̄ magnos esse plausus cū se pi
 lades oresten dicit: orestes ut eat oreste se esse asse

ueniet. Ille ut p oreste nequatur: brestes ne pila
zem p se patetur necari. Es illis no luebat vine. qd
vterqz eoz esset p rindij reus: alter qui feniss: alter
q adiuuiss. Hic laurentiu san ad nulla vigebat in
si amor deuois: tñ r ipe post triduu cu illuso tra
no i portus sup nauicula erueitur: assu e iquit ver
sa et madum Ita vtilite ai vinctebat ignis naturi.

Ad p fates no si vtilite r adulationes no attēda

Quendū enā reoz ne dū aliqui nimi **Cam 42**
a glorie ducuntur cupiditate. Tolent abutan
tur p rati: et plerūqz aios a nobis aios
getulū in studia pseruacionis erantent: atqz iplāmet
ad viciū. Unqz ut illi pseruacie possint r suppli
cia vincte qtos perire faciūt. Pseruaciū enā: ne
adulationibz apiamz autē. Emolliri em adulaōe
no solū fortitudinis no esse: s enā ignaue uide!

De tepanā et eius p rti bz Cam xlm: 22

Quomā de tribz vtilitibz dicitur: rstat ut de
quta vtilite dicitur: q tepanā ac modestia vo
tatur. In q maxie tranquillitas ai studiu mansuetudi
nis. moderacionis igna. honesti cura. deuois pseruacio
spectatur r qritur. Quid ergo quidū uite nob tenedū
est. ut a viciū pma qm fudamēta dicitur: q
sona ac familiaris e mētis placiditate pterua fugi
tans. ab oi luru alienā sobrietate diligit. honestate
fouet. decorū illud iquit. Beqitur qisanois electio:
ut aduigam pbatissimis qbusqz senioribz. rāqz ut
equalū usus dulcor ita senū tutor e: q magisterio
quoda r ductu vite colorat mores adolescentiu. et ve
lut murice pbitatis infert. rāqz si hi q se ignari
lotoz ai solertibz viaz iter adordū gestuūt: qto
magis adolescentes ai senibz debent nouū sibi uite
iter aggredi quo mino errae possint. r a uero trami
te vtilitibz deflecte. rūidū em pulchru q cosce et

ingros vite r testes hie **Queredu** ena m oi actu
 quid psonis quemat tepibus atq etatibz: qd ena
 singulor igemib sit accomodadi **Sepe** em qd alte
 ru deret: alter no deret **Aliud** iuuei aptu aliud fem.
 aliud i pculis ali: m fely sedis **Saltant**: an arba
 dm dauid: no saltant **Samuel** ter ille iphenso: si
 ingis iste laudaty mutauit vultu cora rge au non
 abymelech: amifatur: hor si imota feni si formidie
 quo mino cognoscerit: neqq leuitatis iphenfioe m
 tere potuiff **Saul** q uallato choro pphaz ena ip
 pbenit: et de solo q indigno meoratu: nu r saul
 inter pphas: **Et quisq stude debz officio sibi con**

Quisquisq igitur suu igemiu no **gruo Ca^m qe.**
 querit: et ad id se appluet qd sibi aptu elegerit
 itaq pub quid scatur ofuēt ut nouerit bō sua: sed
 ena vicia cognoscat. equale q se iudic sui pbeat.
 ut bonis mtenant vicia redimet **Alius** distinguē
 laom apnoz. aliud psalmo grior: aliud exortandis
 qui malo laborant spu sollitior: aliud sacratio ha
 betur oportunito **Ter** oia speret sacerdos: r quid au
 q cogruat id officij deputet **Quo** etem vnūqsp suu
 dunt igemiu aut qd offitū det: id maiore i plet grū
Et id ai m oi vita difficile: m m nro actu difficilimu
 t dnat em vnūqsp sequi viti patētū **Demip** plei
 q ad milia feruntur quoz militauerit ptes: ali ad
 actiones diuisas **In** ecclesiastico vco officio nichil mri
 iuenias q em qui sequat **Statutu** prius: uel qz gues
 deterrēt actus. ut qz i librum etate difficilior absti
 nena: uel qz alacri adolescentie vide: viti obscurior
Et ideo ad ea gntitū studia: q plausibilia arbitra:
 pna qpe plures q futura pferūt **Uli** at pntibz:
 nos futuris militamus **Vn** quo pstinor causa: eo debz
 ee nra attēoz. **De pulchro et honesto Ca^m qe.**

Quam igitur vanda: et eam que totius vi
 te ornamentu attollit modestia no ei mediotre

v. 6.:

est rebus singulis modū suae: atq; i p̄t̄m ordine in
quo vere plucet illud qd̄ d̄corū dicitur: qd̄ it̄m n̄ honesto
iugitū ut separi nō q̄at. **Quidē** r̄ qd̄ d̄corū honestū
ē. r̄ qd̄ honestū est d̄corū: ut magis in f̄mōe d̄stinctio
q̄ in v̄tute d̄stinctio d̄fferit ei ea iter se itelligi p̄t. ex
plicatū nō p̄t. Et ut conem aliqd̄ erue d̄stinctionis: ho
nestas velut bō ualutudē ē r̄ q̄am salubritas corp̄is: de
nis aut̄ tāq; venustas r̄ pulchritudo. Sicut ergo pulchri
tudo sup̄ salubritate ac ualutudine uidetur excellē. et
tū sine his ēē nō p̄t. neq; ullo separi modo: q̄m nisi bo
na ualutudo sit pulchritudo ēē ac venustas nō p̄t. It̄ ho
nestas d̄corū illud in se otimz. ut ab ea p̄fectū uidetur.
r̄ sine ea esse nō possit. Velut salubritas igit̄ totius
op̄is actus q̄ honestas ē et sicut spes est: d̄corū qd̄
n̄ honestate cōfusū op̄inōe d̄stinguitur. **It̄** r̄ si i ali
quo uidetur excellē: tū in radice est honestas s̄ floe
p̄cipuo: ut sine ea tenant. i ea floreat. eundē em̄ honestas
tū: nisi q̄ turpitudine q̄ morte fugiat. **Id̄** v̄o i ho
nestū est: nisi qd̄ auditate r̄ morte affent. **Vitē** igit̄
substantia v̄tutis: d̄corū illud tāq; floe emicat: q̄ indit
salua est. **Arueo** p̄p̄iti m̄ radice vitiosa nichil germinat
Habet hoc i nostris aliq̄to exp̄ssius. **Dicit** ei **David**
D̄s r̄gnauit d̄corū id̄uit. **Et** ap̄lus ait. Sicut i d̄e ho
neste ambule. **Et** **aren** dicit eusthenos: hoc aut̄ p̄e
significat bono habitu bona spes. **Deus** ergo p̄m̄i ho
nē adam addiderit bona habitudie. bō m̄broz op̄osio
ne foruit r̄ optimā ei spes dedit. inmissione nō d̄de
rat p̄p̄oz: si postea q̄ renouauit eū sp̄i r̄ ifudit ei ḡ
nā qui venerat in seru forma r̄ i hois spes. **assup̄it**
d̄corū d̄p̄noms huāne: r̄ ideo dicit. **pp̄ia** **D̄s** r̄gnauit
d̄corū id̄uit. **Dein** alibi dicit. **cederet** p̄nus **deus** in sp̄o
hoc est d̄re. **honestū** est ut te timeam. te diligam: te
p̄rem. te hois facem. **Optū** ē em̄. **oīa** v̄ia honeste fiant
Et possū r̄ hois time diligē rogāe. **hōrae** p̄nus spes

aliter deo dicitur. **H**or autem tam excellens retiens tunc est
 deorum: quod deferimus deo mulierem quos in habitu ornato ora-
 re conuenit. **S**pecialiter enim dicitur oratione uelata: et oratione p-
 mittente constituta in bona uersatione. **Et naturalia**

Sunt pulchra. **S**icut uero contra naturam. **Ca. 26.**
Est igitur deorum quod preminet: cuius diuisio generalis
 est. **N**am est deorum quasi generalis: quod per uniuersitate
 fuditur: hoc statim: et quasi in toto spectat corpore. **E**st enim
 speciale: quod in parte aliqua emittit. **I**llud generale ita est ac si
 equabile forma atque uniuersitate honestatis in omni actu suo
 habeat continentem: cum omni sibi uita eius ostendit nec in ulla
 aliqua re disparet. **H**oc speciale: cum aliquo actu in suis h-
 uitibus preminet. **S**imul illud aduertit: quod in deorum est sed
 naturam uiuere. **S**ed in naturam deorum: et turpe est quod sit contra
 naturam. **A**ut enim apud quos in uiginti dicitur mulierem non uela-
 ta oratione deum: nec ipsa naturam dicitur nos. **E**d uero quod si co-
 muna habeat ignominia est illi: quoniam contra naturam est. **E**t iterum
 dicitur mulierem uero si capillos habeat gloria est illi: est enim secundum
 naturam. **S**imiliter capilli per uelam se: hoc est enim naturale
 uelam. **P**ersona igitur in speciali nobis natura ipsa dispensat
 quam seruare debemus: utinamque in inortem custodire pos-
 sumus: nec acceptam in malicia mutet. **H**abes hunc deo-
 re generale: quod fecit deus mundi istius pulchritudinem habes
 et per partes: quod cum facit deus lucem et diem noctemque distinguit
 et cum dedit celum cum terra et maria separare. cum sole et luna
 et stellis ostendit lucem super terram. **P**robauit singula. **E**rgo de-
 corum hoc quod in singulis mundi partibus elucebat in uniuersi-
 tate isplenduit. **S**icut probat sapientia dicens. **E**rgo enim cum
 applaudebat cum letuere in orbe terrarum. **S**imiliter ergo in
 fabrica humani corporis ista est uniuersitas cuiusque membris per se. **S**
 plus in commune oppositio membrorum apta delat: quod ita sibi
 quodrate et conuenire uideatur. **Qualiter pulchrum illud**

Si quis ergo equalitate possit acquiri. **Ca. 27.**
Similiter uita et singularium actionum modos seruat.
 ordine est et constantia dicitur et optimi moderationemque

todiat: in eius uita deoz illud exrellit: et q̄si i quoda
spenilo eluret. Accedat in suauis fimo ut edibet affer
tu audientiu: ḡrup se ul' faharibz ul' riuibz ul' si fieri
p̄t omibz p̄beat neq; adulante se neq; adulandu auq;
exhibeat: alterz em calliditatis e. uanitatibz alterz. Ton
despiciat qd de se: vno q̄sq; i marie vir optimo sennat
hoc em modo dicit bonis deferre iucientia. Na negli
ge bonoz iudicia: ul' arrogane ut dissolutionis est.
Quoz alterz supbie asanbitur: alterz negligene. La
ueat em motus ai sui. Vpse em sibi z obseruandus
z inspiciendus est: et ut aduersu se cauedus ita ena
de se tuendus. Quz ena moty i quibz e appetitu ille: q
q̄si quoda p̄cipit ipetu. Vn grece horne dicitur: qd
i qdam spente p̄cipiat. No mediocritas i his vis qdam
ai atq; nature est. Que tu vis ḡena e: vna i appetitu.
altera in ratioc. p̄ita q̄ appetitu i frenet z sibi obediēte
p̄stet. z dunt quo velit: et t̄q; sedulo magisterio edo
reat quid fieri qd euitu oporteat. ut bone comatru
opteperet. Solluti em debemo ee ne quid temere a
iuriose gerimo. a q̄q; omo auis plabile no possu
roem idē. Atus em nostri causa. z si no oibus idē
tu ab oibus eximatur: nec vero habemo i quo possi
mo nos exarsare. Na z si vis qdam nature i oi appeti
tu sit: t̄me idē appetitus rōi subiecto e lege nature
ip̄iq; z obedit ei. Vnde boni speculatoibz est ita p̄ten
dere aīo. ut appetitus neq; p̄aurat ratiocē neq; dese
rat: ne p̄uicendo p̄turber atq; excludat eā. deserēti
zo desituat. P̄turbatio tollit q̄stancā. desitucio p̄dit
ignauā. amulat p̄gritā. P̄turbati em mēte lacus
se ac longius fudit appetitus: et t̄q; efferato ipetu
frenos rōis no suscipit: nec ulla sentit auirge mo
detantia quibz possi iflecti. Vn plerūq; no solu aīo
exagitati amittit ratiocē: s; ena iplamat. wltus uel
irauidia uel libidine: pallefat timere voluptate se no
cipit. z nimia gessit leticia. Nec ai fuit abritutū d

162

in natura qdam re
per illa que in ibo g
tore sua atq; illud q
ut appetitus ex dign
plerūq; atq; iure
in que i p̄tore po
a i hoc atq; ut sp
offense trēnuar: q
De Ap̄tū ḡenibz
Ed q; supra ue
no q̄damodi
re atq; i iura
ut de eo obediē
tino e: ut i p̄tore
naturā uia dīa. Tu
appetitu in sp̄tore
vni est eoz: quibz
at h̄is q; desit
le h̄is: siles plim
m̄ti. Firmo si qui
dne iura mei. Et
ofens ofāo mei: et
im: s; rupo ablic
Ego onli q; on
fimo i p̄tore. Si v
fatis: no h̄tore
i iudet aut es me
fimo p̄tore sm:
in vob p̄tore sm
quibz qui aut anale
digne iudicē vob
ut dno ergo p̄tore
vob: i iudicē
ut fimo de fieri si

bza h' ymago: illuc ueritas umbra i lege: ymago i euā:
 ueritas in celestibus agna ante offerbatur: offerbatur vi
 tulus nūc xpūs offertur: offeritur quasi hō: quasi
 sapiens passione: offerit se ipse q' sacerdos ut p'm nūc
 dimittat h'ic i ymagine: ubi in ueritate: ubi ap' p'ez
 q' nobis quasi aduocatus d'uenit h'ic ergo i ymagine
 abulamus i ymagine uide' illuc facie ad facie ubi plē
 p'fio: q' p'fio oīs in ueritate est **De ueritate talia**
Ergo dū h'ic sumo seruemus yma **za Ca' xlii:**
 gne: ut ubi pueniamus ad ueritate Sit i nob' p'm
 go iusticie: sit ymago sapie: q' ueniamus ad illū diem
 r sedm ymagine estimabim' nō ueniam' i te aduocatus
 ymagine sua: nō rabie nō furore In h'ic em' ymago
 neque est aduocatus em' dyabolo si' leo rugiens q'rit que
 omidat que deuoret nō ueniam' auri cupiditate: nō au
 geti auios: nō uinoz simulachra: ne auferat f' uore h'ic
 tatis uox em' libitatis illa est ut dicit: ueniet hui' mu
 di p'ncip' r i me ueniet nihil **Itaq' si seruus es q' i**
te nihil ueniat nūc ueniet p'seruitū: dicens id qd' dicit
ad labam iacob p'ncip' r cognosce si quid tuoz ē ap'
me uenit btus iacob ap' q' nihil labā suū poteat repe
re: abscedat ei rachel simulachra deoz es aurea r auge
ta Itaq' si sapia si fides si cōceptus scli: si g'ra tua ab
sondat oem p'fidia beatoz eis: q' nō i' sp'is i ueritates
r i' fiamas falsas an medione est tollere uore aduoca
no: ut arguedi te nō possit h'ic auiditate: Itaq' q' nō
i' sp'it i ueritates nō g'urbatu: q' em' i' sp'iat cōturbat
Et nouisse q'dem euid ē em' cōgregare opes nisi uanu:
Et aduocatus q're uanu ē salis Cū at cōgregaueris: qd' si
ab an posside' luceat f': nōne uanu est ut mitaloz nocti
bis ac diebz cōficiat ut quo aggete possit thezauri acer
uoz merces cōgreget: cōturbetur ad p'riū: ne forte mo
ris uendat q' emerit: aucepit locoz p'ria: r subito a' lat
nes i se iuidia famose negotianois erit et a nō ex p'ris

160

serenouib; flatib; dū lucrū q̄nt naufragū spaciens
 more indat: An nō cōturbatur ille vane? qui sumo labo
 re conseruat qd̄ nesciat cui hēdi iūquiat? Cepe auarū
 sumā cōgessit sollitudie p̄cipi effusioe dilacerat he
 res lurrinosus: et diu q̄sita turpis belluo p̄sentū tem
 futuri sp̄uidus q̄cū absorbit voragie Cepe enā sp̄em
 tus successor: iuidia p̄te arq̄rit hēditatis: et reletū obitu
 extraneis auide trissarib; successiois cōpendia Cū
 ergo vane amica teris q̄ iam ē? sine fructu: r̄ tūq̄
 casses suspēdis iūtilēs diuinaz copias? Cūe r̄ si fluat
 nichil p̄sunt: vno eruet te ymaginē dei: r̄ iduet te ter
 rem ymaginē Si tyrāni aquis ygnē habeat: nōne ob
 norus est cōpnationis? Tu deponis ygnē cūm ip̄atois
 et erigis in te ymaginē mortis Cūe magis de ciuitate
 tua ygnē dyboli: et attolle ygnē x̄: Her in te fulge
 at: i tua ciuitate hor est aūa respicēdat: q̄ obliternē
 vicioz ygnēs: de quib; aut dā? Dne i ciuitate tū: ad n̄
 illū dēduces ygnēs eoz Cū em̄ p̄mter: illa d̄rlm̄ dūz
 ad ygnē suā: tū adisarioz oīs ymago deletū **Et**
ministrōs altis deat qd̄ testōmo leuita cōp̄ba?

Quod si euāgelio dñi enā plus ip̄e ad **Capit. 1.**
 respiciētia opū iformatū atq̄ ifigūz est: q̄to
 magis uos leuitas optz fremis nō teneri cupid
 itatib; quoz deus p̄mo est: r̄ tā n̄ diuidētur a moise
 possēs: fiteā? ercepit leuitas dñs a frene possessiois r̄oz
 no: q̄ ip̄e illis esset fūnilis hēditatis vñ aut dauid dñs
 p̄ hēditatis mee r̄ milis mei Demq̄ sit appellatū leui
 ta: ip̄e meus ul' ip̄e p̄ me magis ergo mun' et et de
 eo dñs dicit: ul' q̄admodū petro dixit de statere in ore
 p̄fno i p̄to: dñs h̄is p̄ me r̄ te vñ r̄ aplis r̄ dixiss. ep̄m
 zebere esse pudici ornatū hospitale: donbile nō aumū
 nō litigiosū domū sue bñ p̄oitū: addidit d̄ronos fili
 optz esse gues nō biligues nō m̄lto vno dēditos nō tur
 pe lucrū scētites: h̄ites n̄istei? fidei in q̄stā p̄mū: et h̄i
 aut p̄betū p̄mū: r̄ f̄ m̄stent: nullū n̄mē h̄ites Adū

timo qm̄ i nob̄ iuguratur: ut abstinet a vno sit mist̄
 dñi ut testis bono fulcatur: nō solū fidelū s̄ enā ab hys
 qui foris s̄t. Debet ei actū opm̄s mōz teste eē publicū
 estānoēs ne debeat muner: ut qui uidet mist̄ altaris
 congruis ornātū uestibz auctore p̄dicet i dñm venetur: q̄
 tales seruos h̄: laus em̄ dñi ubi mūdi posses: i mōtes
 facile disciplina. De castionia at̄ quid loq̄r: qm̄ vna tm̄
 n̄ ipeh̄a p̄mitti copula. Et in ip̄o ergo coniugio lex est
 nō iternē coniugii: nec scē coniugis sortū quictionē. Et
 plensq̄ mirū uidetur: aut enā an̄ baptismū iterū co
 iugii ad electionē muneris i ordianom̄s progatiua i
 pedimēta generetur: nū enā delicta obesse nō soleat:
 si lauacra i missa fuerit sacm̄to. Et itellige debem̄.
 q̄ baptismū culpa deleri p̄t lex aboleri nō p̄t. In con
 iugio nō culpa s̄ lex ē. Argitur qd̄ culpe ē in baptisate
 i loratur: qd̄ legis ē in coniugio nō soluit. Cuius at̄ p̄
 hortator esse uidentibz: q̄ ip̄e coniugia frequēit. In
 offensū at̄ exhibendū i immanitū misterii n̄ ullo co
 iugali ritu violandū cognoscit̄. q̄ integro corp̄e i cor
 rupto pudōe alieni enā ab ip̄o sacro coniugii sacri mis
 terii gr̄a i rep̄s̄. Et ideo nō p̄terit: q̄ in plensq̄ adi
 nom̄s lon̄s nū misterii i gererent n̄ enā sacerdotū fi
 lios susceperit i ad tm̄p̄ usu veteri defendit qm̄ p̄ it̄
 nulla die n̄ sacrificiū desebatur: i tm̄ iustificabatur enā
 plus p̄ biduū ac triduū ut ad sacrificiū p̄uiz accēdit
 ut i veteri testam̄to legitur: i lauabat uestimēta sua.
 Si i futura t̄m̄ obseruāna: qm̄ i ueritate. Disce sac
 ros i leuita qd̄ sit lauac̄ uestimēta tua: ut mūduū corp̄e
 celebrād̄ exhibeas sacm̄tis. Si plus sine ablucōe uest
 imētoz suoz phibeatur: accēdere ad hostiā suā: tūl
 lotis p̄terire i corp̄e audez p̄ alijs sup̄lime audez
 p̄ alijs ministrare. n̄o medioat̄ officii leuitaz: de q̄bus
 dñs dicit. Ene eligo leuitas de medio filioz isrl̄ p̄ oi p̄ci
 mogeto ap̄iente whā a filijs isrl̄: i d̄p̄nom̄s eoz erūt

isti. et erunt in leuite quidam enim sacrificium promogentium in terra
egypti Cognouit quod non in rebus leuite computantur. Pro omnibus
preferuntur qui eliguntur ex omnibus et sacrificantur ut promogentium
in fructu atque pamine que domino deputantur in quibus est vo-
torum solutio et receptio precum. Non accipies igitur eos in filios
israhel. et constitues leuitas super tabernaculum testimonii. et super omnia
uasa eius astas. et super quoscumque in ipso. ipsi tollant taber-
naculum et omnia uasa eius. et ipsi ministrent in eo. et in circuitu
tabernaculi castra ipsi constituent. et promouendo tabernaculum
ipsi deponant leuitas. et constituendo castra rursum ipsum taber-
naculum ipsi stant. alienigena quicumque accesserit morte
moriatur. Tunc electo ex omni numero filiorum israhel. in sacros scri-
ptis qui promogentibus estatus positus tabernaculo est. ut pte-
das in castris sanctis et fides. ad quam si alienigena accesserit
morte moriatur. positus ut operas ardua testamenti. Non
oem uident alta misteriorum. quod operantur a leuitis ne uide-
ant qui uide non debent. et sumat quod suae non potest. non
tes tempore transiione uidit spirituale si operuit ea. ut sig-
no transiione pariter. uidit anima sinceritatis et ueritatis.
operuit passionem domini agni ut uiculi imolatio. Et boni le-
uite suauerunt misterium fidei. sue testime. Et tu medio
atque punitus. quod omissum est. domini ut alta dei uideas. quod
est sapientia. deinde ut exarbeat populo referas quod est iustitia.
castra defendas tabernaculum tuam quod est fortitudinis. te
ipsum commitem ac sobrius prestes quod est temperantia. heri
tutu gratia principalia constituerunt ena hi qui foris sunt. sed
communitatis superiore ordine quam sapientie iudicauerunt. in sa-
pientia fundamentum sit iustitia. opus sit quod manere non potest
nisi fundamentum habeat. fundamentum igitur christus est. primum
igitur fides quam est sapientie ut salomon dicit. scilicet patre. in
uicium sapientie timor domini. Et lex dicit. Diliges dominum tuum. dili-
ges proximum tuum. pulchrum est enim ut ignam tuam atque officina
in societate humani generis referas. Sed primum illud decorum.
ut quod habes preciosissimum hoc est mentem tuam quam nihil habes

p'stans deo deputes. **C**u solueis auctori debiti hret
 ut opa tua i beneficentia & adiuueta homin ofens. atz
 ope sems necessitatibz aut pecunia a' officio. a' ena q'
 cuq' mune. qd' late patz i vzo misterio. pecunia ut
 subuenias. debito obligatu liberes. officio ut seruicia
 suscipias q' metuat amitte q' deponeda tradidit. **O**ffi
 cium est igitur deponi seruare at idde. **E**t i' d'u omni
 no fit aut tpe a' nante ut no sit officiu idde qd' ante
 pens. ut si quis tota patria ope barbaris ferens
 pecunia aptos hostes r'posant. aut si au reddis ai at
 sit qui extorqat. si fuerit r'stituas tu seruare no qat.
 si i'famenti gladiu deponi no neges quo ille se i'ce
 rimat. none soluisse tota officiu e'. **S**i fuita q'sta
 tione suscipias ut fraude. qui amiscat. none tot
 officiu est. **E**st ena tota officiu nonuq' p'missu sol
 ue. sacmentu custodie. ut heodes qui unauit qm qm
 petitus est daret filie heodiadis. & nere iohamb p'sti
 ut ne p'missu negaret. **V**ia de repte quid dui q' imo
 lauit filia que sibi victori p'ma omurerat. quo vo
 tu i'pleret qd' s'p'pondat. ut qm sibi p'mu omur
 r'is offerret deo. **M**elius fuit nihil male p'mitte. q'
 p'missu solue parricidio. **H**er q'ti s'f' r'olui p'spue no
 ignoratis. **E**t ideo eligitur leuita qui sararinu custo
 diat ne fallatur. **O**silio. ne fide deserat. ne morte time
 at. ne qd' i'terminu gerat. ut spene ipa q'uitate p'fe
 rat. **N**er solui am' s' ena onulos otmetes hie que cere
 at. ne uel ipa fronte sobuetatis fortuitu violet omur
 sus. qm qui vidit milere ad gamp'cedu ea. adultera
 uit ea m corde suo. **I**ta adulteriu no solui facti collu
 uione. s' ena asp'ns int'one g'mitti. **M**agna her
 videtur ac m'is seuea. s' i' magno mune no supflua.
 qm fama e' leuitaru g'na. ut de h'is moyses i' b'ndictio
 nibz dicit. **D**ate leui vnos e'. **D**ate leui manifestos eius.

Incipit capitula libri secundi beati Ambrosii de officiis

Honestate vitam acquiri beatam **Ca. 1.** Virtu-
tibus multum et diversis modis philosophos
estimasse: sicut iuxta nos in cognoscendo divina
solamodo et bonis operibus ostendit **Ca. 2.** Omnia propter
apud nos augmenta vanescere: qui autem in sola remu-
satione a voluptate et commoditate corporis et externa
beatitudine constituitur **Ca. 3.** beatitudinem doloribus et
necessitatibus adipisci: exempla de patribus **Ca. 4.** Cuius
putatur bona plenius impedimenta esse ad beatam et
eternam vitam: et que mala materiam quasi esse virtu-
tibus et eternam beatitudinem **Ca. 5.** De utili non questuoso
illo sicut iusto et honesto **Ca. 6.** Utilitatem propter fidem et di-
lationem et caritatem mendum **Exempla de dauid et moyses:**
qui idcirco maxime diligebantur a populo quod propter ipse se ob-
iectaretur periculis. **A.** Consilia plurimum ad consilia-
tionem aliorum valere: quod clarum in salone **Ca. 8.** Virtutes
omnes individuas. sicut opinioem vulgi servitas: nec tamen a-
pud ipsum vulgus alterum sine altero reprobam non solum
a plerisque plus etiam timetur a multis. **Ca. 9.** Aristum iter
patris super salomonem et reginam saba. **Ca. 10.** Ad a plerisque
vires consilium sit requirendum **Exempla de patribus. 11.** Im-
probos homines licet periculis videantur fugiendos. **12.**
Capitulum vitiosos homines sibi venditione non debet: quippe
quod nullum consilium nisi vitiis potest habere. **13.** et perinde
omnibus virtutibus sit assona maxime in cupiditate milita-
ria. **Ca. 14.** De liberalitate que non solum facultati dispo-
sitione: sicut et benevolentia consistit et consilio. **15.** De sobri-
etate in liberalitate servanda **Exemplum de ioseph et
eius prudentissimo post interpretacionem somni consilio. 16.**
dignis merito viro consilium sit requirendum **Introducit.**

pauli et ioseph. **18^m** Et multi consilium sepe fiant in
vina. Introducitur roborem consilio iuueni deceptus.
18^m Iustitia et benignitas et affabilitas non sumit
plurimos posse consilium. **19^m** Ad commendationem hominum in
lere plurimum superbia adherent: exempla de patribus
et disparibus etiam etate vite delictum similitudine. Pontifex
exemplum de petro et iohanne. **20^m** De laude misericordie
et hospitalitatis: et malo perditionis et iactis fauoris:
et hoc marie in sacerdotibus reprehendit: qui omnia ornate
et ordiate debent agere. **21^m** De modo nisi remissione et
seueritate seruando: et quod silata remissio iuiores alii
quam multas adiuuat. **Ex^m** de absolon. **22^m** Et penuria re
templi non diu fidem custodiant. **23^m** bonis tamen ar
tibus ad homines nitendum maxime ecclesiasticos: quia
quos semel penuria redemptis semper se remissione et
adulatione putant redimendos: nec inferiores ordines
silatis virtutibus episcopo derogant: nec ut episcopus deo esse
uidetur si iustus in omnibus maxime in iudicio. **24^m** ffuio
res et beneficia plus pauperibus quam diuitibus erogandis
quod de eo quod diues forte deditur: pauper maxime fuit
gratia: et quod beneficia non sola fiant penuria. **25^m** De
malo auaritie. Exempla de balaa: aham et dalia.
26^m De benignitate: et quod eruditio tardius sit
erenda. **27^m** De bono operationis et quod factis etiam
thesauris non sit prendendum tunc necessitatis. Exempla mu
sa iudicium laurentii: et ipse ambrosius. **28^m** De po
tenti iudicium primo omnium fidelium in etiam in sui etiam pe
nilo seruando. Exempla de omnia et helodoro et serpo
et trinesis episcopo. **29^m** etiam fugiendi et qui in bono zelam

Incapit liber secundus beati Ambrosii episcopi de officiis:
Et honestate uita beata acquiritur. Cap^m primum:

thallypo ⁊ post eū diodorus ita interpretati sūt. ut
alter ad uoluptatē alter ad uacuitatē doloris rōtor
nū honestatis adiūgeret. q̄ sine ea nō posset esse ui
ta beata: zenon stouicus solū ⁊ sumū bonū qd̄ honest
tū ē Aristoteles autē ⁊ theophrastus ⁊ ceteri p̄p̄tetur
i uirtute quidē hoc ē honestate uitā bt̄az esse: s̄ cōple
ri eius b̄itudinē enā corporis atq̄ exterius bonis as
seruent. **C**ōp̄tura at̄ dina uitā etnā in cognitiōe
posuit dimitatis: et fructu bone op̄ationis. Deniq̄ v
triusq̄ assertiois euāgelicū sup̄p̄t̄ testimoniū. **M**a
⁊ de s̄nā dixit dñs ih̄us. **H**ec ē autē uitā etnā: ut cog
noscant te solū uerū deū ⁊ quē misisti ih̄m xp̄m. **E**t
de op̄ibz ita iudic̄. **O**mn̄s qui reliquit domū uel fr̄es
aut sorores a filiōs a agros p̄ nomē meū: sc̄uplū
accipiet ⁊ uitā etnā possidebit. **B**ed ne estimetur h̄
terens eē ⁊ p̄b̄ ritatū a ph̄is q̄ i euāgē p̄dicant̄:
antēiores ei euāgelio ph̄i id est aristoteles ⁊ theophras
tus uel zenon atq̄ ih̄eom̄. s̄ postēiores p̄phet̄. ac
cipiat q̄ longe anq̄ ph̄oz nomē audietur p̄ ob
s̄a dauid vtrūq̄ apte uidet̄ expressū. **S**ēptū est ei.
Beatū quē tu erudieris dñe: ⁊ de lege tua dñe
eū habemo ⁊ alibi **B**eatū uir qui timet dñm: i mā
datis eius accipiet nimis. **D**onū dñi ⁊ cognitiōe: au
p̄mū etnitatis fructū esse mēorauit adiuuens p̄ph̄a:
q̄ i domo eius timētis dñm ul̄ eruditi in lege ⁊ ius
p̄ctis i māditis dñi: gloria ⁊ ditie i domo eī: et ius
ticia eī manz i s̄lū s̄lū de op̄ibz q̄ in psalmo eodē
adiūrit. **B**erū uir qui misetur ⁊ comodat: disponz
sermōes suos in iudicio: q̄ i s̄lū nō cōmouebitur.
In mēoriā etnā eit iustus. **E**t misit. **D**isp̄sit dedit
p̄p̄ibz: iusticia eī manz in eternū. **H**z et go uitā
eternā fideb: q̄ fundamētū ē bonū. **H**abet ⁊ bō f̄m:

qd vir iusto ⁊ dicit ⁊ rebus placet. Na et si exerti-
 tatus est sermōibus ⁊ desidiosus in opibus: prude-
 tia sua factis repellit. Et graui⁹ ē scire qd facias:
 nec fuisse qd facerē cognouit. Contin⁹ qd. Sicut
 nuū ēē in opibus affectu ifidū: ita ē ac si vicioso
 fudamento pulchra culminū velis eleuare fastigia.
 Quo plus strueris plus torruit: qz sine mūmē-
 to fidei bō opa nō pnt manē. Infida statio i portu
 nauē pforat: et harenarū solū cito dēdit: nec
 poterit iposite edificatiois sustinē onēa. Tū ergo
 pleitud pmi ubi virtutū pfectio: et qdā in fac-
 tis atqz dicit equalitas sobrietatis. **Et oīa phoz ar^m**
Et qm sola rerū sua explōsa ap^d nos euanesūt.
 ē ul^q quasi iamis scdm phie disputatioē. **Ca^m 3^m**
 supfluas uel q^ā sempfectas sentētiās: cōsidēms
 q^ā enodē de eo scpturū dīna absoluat sentētia: de
 quo tā mltiplices ⁊ ipluratas atqz cōfusab uidems
 questionē ēē phie. Nichil ē bonū scpturū nisi qd
 honestū asserit vītutēqz in oī rez stāti beatū iudicat:
 q^ā neqz augentur bonis corpis uel exterius neqz mi-
 nuatur adūsib: nichil q^ā tam bñm nisi qd a pō a
 lienū sit. pleniū inotentie repleti grātie dei. Scptū
 ē em. Vtū vīr qui nō abiit in cōsilio ipioz ⁊ i via
 pōoz nō stetit: ⁊ in cathedra pestilētie nō sedit:
 s^{ed} in lege dñi volūtas ē. Et alibi. Beati imatrah i
 uia: qui ābulat in lege dñi. Innotē q^ā igr^{is} ⁊ Inā bñm
 faciūt. Vone q^ā opationes mercedē ēē bñtudine vi-
 te eterne sup^{is} adiūm. Restat igitur ut spreto pō-
 timo voluptatis aut doloris metu: quoz alterz q^ā i
 stitū ⁊ mollitū. alterz q^ā firmū despuit: i ipis
 doloribz vīta bñz emine demūret. Et facile doceri

pt nū legem? bñ estis cū vobis maledictet & pfe
quetur: & dicit oē malū aduersū vob mēentes p̄t
iusticiā. Gaudeat & exultate: qm̄ mites v̄rā copiosa ē
i celis. Sic em̄ p̄secuti s̄t: & p̄phas: qui erāt an̄ vob.
Et alibi. Qui vult venire post me: tollat cruce sua
et sequatur me. **Ex bñ. doloib; n̄tibus adiuncta.**
Est ergo bñtudo in doloib; quos tur. Ca. 1. q. 1.
Plena suauitatis v̄tō cōprimat & cohercet: n̄ā
sibi domesticis opib; habūdans vel ad ostiā uel ad ḡ
riā. Neq; em̄ parū bñs moyses cū egyp̄tior vallatū
p̄lis & mari clausus: p̄ fluctū sibi & p̄lo p̄m̄ pedes
s̄e viā p̄s̄ meitis iuenisset. Cū at fortior q̄ tūc cū
extremis arāuētō p̄tulis nō desperabat salute: s̄
erigebat triumphū. Cūid aaron qm̄ se beatiorē credidit
q̄ tūc. qm̄ medius stetit inter viuos & mortuos: et ob
iectū sui statuit morte ne ad viuos trāiret agm̄ia a
māruēibus mortuor. Cūid de puero daniel loquar:
qui tā sapiens erat ut inter leones fame exaspato
nulla bestialis sevine fringebatur formidine. Ita ali
enū a metu ut possit epulari: nec vereretur ne ex
emplo sui ad pastū ferens puomet. Est ergo in doloē
v̄tū: q̄ sibi bone exhibeat ostiā suauitate. Et ideo idi
tio ē: qd̄ nō minuat dolor v̄tūis voluptate. Sicut er
go nlla v̄tūi recessio bñtudinis p̄ dolore: ita enā nul
la accessio p̄ voluptate corpis aut cōmodor ḡria. De
quib; pulchre aplūs ait. Cūe in luam fuerit: h̄ dixi
p̄t. x. d̄t̄m̄m̄ ēē. Et addidit. p̄pter que oīa d̄p̄na
dixi et estis stertora: ut xp̄m̄ lucrifera. Demiq; moyses
d̄p̄nū suū credidit thesaurō esse egyp̄tior: & obpro
bium d̄m̄re aruis p̄tulit: nec tūc diues cū habūdaret
penūa. nec postea paup̄ cū egeret alimēto: nisi forte
tūc alicui mino bñs videtur fuisse nū i deserto cotidi
ana alimēta sibi & p̄lo suo deforet. Et qd̄ sumi boni
ac bñtūdis nemo negare audent. māna et h̄ ē panis

aglorum ministrabat et relo: carnes quoz cotidiana plu-
 uia totius plebis epulis redidabat. **Uelut** qd scd paup
 ad vutu decem si areret: si no uidebatur deesse qz no
 qrebatur. **Tanq** diurno coruoz obsequio: mane panis
 aut ad vespam defebatur. **Quid** ideo minus btus: qd
 eat paup sibi: anime ymo z mgis btus: qz eat deo diues
 alijs em esse qd sibi diuite prestat: ut iste erat q tpe fa-
 mis abu a uidua petebat. largiturus ut ydua farine
 p tmemu z sex meles no defueret: et cotidianos usus
 olei vas vidue iopi suffret ac ministrat. **Merito** ibi uo-
 lebat petrus esse: ubi istos videbat. **Merito** i mote ai-
 xpo m gla appuerit: qz z tpe paup e ai diues esset.
Nullu ergo amminiculu pstant diuine ad uitu beati:
 qz euidenter dms demonstrauit m euage. **Dicit** vbi paupes:
 qm vrm e regnu dei. **Vbi** qui nuc esuriit z sitit: qd
 satiabitur. **Vbi** qui nuc fletis: qz ridebitis. **Tanq** pau-
 ptate fame dolore q putatur mala no solu ipedime-
 to no esse ad uitu btum. si ena adiuueto euidentissime
 pnuat. **Et mala pleriqz ipedimeta st: z ho adiu-**
Sed z illa q videntur bona. **meta ad btitudi. v^m**
 diuas. **Sarictate** leticia. **ex parte** coloris detrimen-
 to esse ad fructu btitudis: dms declaratu iudicio li-
 quet cu dia. **De uob** diuilibz: qui habetis osolatione
 vnum. **De uob** q satiantis estis: qz esurietis. **Et** ve illis q
 ridet: qz lugebit. **Si** ergo no solu amminiculo no st
 ad uitu btu corpis aut externa bona. si ena dispendio
 st: inde em btus naboth ena ai lapidietur a diuite.
 qz paup z ifum ad usus opes regias solo eat affai z
 religione diues. ut penia regali no comitaret pine
 vince hereditate: eo qz pfectus qz sanguie pro defendet
 iura maioru suoz: inde qz miser arab suo iudicio. qz
 paupes necu ferat ut illi possidet vinea. **Certu** e so-
 lu z sumu bonu esse vntu: eaqz habuene sola ad uite
 fructu bte: nec externis aut corpis bonis. si vntute so-

16

lā uita p̄stare b̄m̄ p̄ quā uita et̄na acq̄ritur. Vlt̄
em̄ b̄m̄ fruct̄ p̄sent̄. uita at̄ et̄erna sp̄s fut̄ur̄
ē. Et s̄ t̄m̄ qui i hor̄ corp̄e t̄a i f̄umo t̄a fr̄gili i possi
bile uita b̄m̄ putat̄? i quo n̄c̄ ē auḡi dolere de plo
rare egres̄e. quasi ues̄ ego in corp̄is exultat̄oe d̄c̄a
uita b̄m̄ as̄t̄e. 7 nō in altitudine sap̄e suauitate
os̄ne v̄tut̄is sublitate. Non em̄ i passioe ēē s̄ victore
esse passiois b̄m̄ ē. nec fr̄ḡi tyalis metu doloris.
Pone ac̄tē her̄ q̄ grauius ad vim doloris ferunt̄. con
tate exiliū fame. stuprū filie. amissionē lib̄eoz. Cuius
neget b̄m̄ ysaac. qui nō uidebat i senectute? et b̄m̄
dmes suis b̄ndictioibz. conferebat. An nō b̄m̄ iacob.
qui p̄fugus p̄a domo. mercenari⁹ pastor exiliū sus
tinuit? filie pudicitia igemuit esse temeritā. fame
p̄tulit. Nō ergo b̄m̄ quoz fide deus accipit testomū?
n̄ d̄ de abrahā de ysaac 7 deus iacob? Misem ē ser
uit̄ s̄ nō miser ioseph. ymo plane b̄m̄ n̄ d̄ne libi
dmes i seruitute portus coheret. Cuid de s̄o dauid
loquat̄ q̄ triū filioz deplorauit obitū? et q̄ h̄is d̄m̄
ē i restū filie? Cuid nō b̄m̄ de n̄i successioe b̄m̄ d̄q̄
auctor exortus est. qui plūmos fecit b̄m̄? b̄m̄ q̄ nō
uiderit 7 crediderit ffuert̄ 7 n̄i in sensu h̄m̄ilitatis.
s̄ enaluerit de i f̄m̄itate fortes. Cuid laboriosus at̄
s̄o iob. vel i domo itendio. uel filioz deē m̄teitu mome
taneo aut doloribz corp̄is? Nūquid min⁹ b̄m̄ q̄ si illa nō
p̄tulit? i quibz mart̄is p̄latus ē? Esto tamen fuisse in
illis aliquid acerb̄itatis. et si putaueris quē v̄tus animi
nō abscondit dolore? Neq̄ p̄fidū mare n̄staueri q̄
uadosa litora s̄. neq̄ relū laudū q̄ iterdū obteritur nu
bibus? neq̄ terrā fecundā q̄ aliquibz lonz glareā ē. aut
latus segetes q̄ itermixta solent h̄re sterile hauenā
Gili. puta b̄m̄ ēē os̄ne interpellari aliquo acerb̄o do
loris. Nōne ton⁹ maipulis vite b̄m̄ si quid forte accidit

adisa atq̄ amara
aut t̄p̄ lōq̄ amara
Et iam ad p̄d̄m̄ p̄
S̄ p̄d̄m̄ lōq̄
fermas? ut i
a quo os̄ne d̄c̄e
do i p̄m̄ d̄m̄
t̄m̄ q̄ maḡi d̄c̄e
le i f̄m̄ p̄d̄m̄
de nō p̄uac̄i h̄m̄
p̄d̄m̄? t̄m̄ apl̄
s̄m̄ h̄m̄ ut p̄d̄
t̄m̄ d̄l̄ḡe r̄e? f̄
uac̄i ōm̄a in h̄m̄
h̄m̄ d̄m̄? h̄m̄ ergo
t̄m̄ s̄ p̄m̄? f̄ n̄
nō iust̄i? nō em̄
uile? d̄c̄a iust̄i
t̄m̄ d̄o iust̄i q̄
h̄ d̄c̄e h̄m̄ d̄
nō? d̄c̄ q̄ uil
iust̄i q̄ iust̄i est
s̄d̄m̄ r̄e p̄
uac̄i q̄ p̄d̄e v̄
qui auis̄e s̄d̄e
iust̄i atq̄ iust̄i
s̄ plena h̄m̄
h̄m̄ ad ad uil̄it̄
h̄ ad ad h̄m̄
q̄ uile iust̄i? et
m̄ores h̄m̄ r̄e
s̄m̄ d̄c̄e off̄m̄
uac̄i ḡe r̄e
uac̄i atq̄ iust̄i

adusa atq; amantudis. tãq; stelis hauena abscondit:
 aut tãq; lolij amantudo frumeti suauitate obduitur:
 Et iam ad pposita pgramo **De utili iusto et honesto**
Supiore libro ita diuisione nõ questuoso Ca. 6.
Sermo: ut i pmo loco esset honestu ac decoru.
 a quo officia diceretur: sed loco quid utile Et quãmo
 dũ i pmo diximus. q; niter honestu ac decor: e qdã dis
 tinctio q; magis itelligi q; explari possit: sit 2 cũ uti
 le titans. considerandũ uidetur quid utilius Utilitate
 at nõ penuariũ luti estãnoe subducamus: sed acq;siãoe
 pietatis: sicut aplius ait Pietas ad oia utilis e: pmiss
 sione hũc uite pntis 2 future itaq; i septuans dimis q;
 nimo diligenter: Tepe inuenimo quod honestu e utile
 uocari omnia in licent: s; nõ oia utilia Supra de uicis
 loq;batur Hor ergo dicit: licet pennie s; nõ detet Tu po
 testate s; pã: s; nõ s; honesta luxuriai pmpu: sed
 nõ iustu Non em deo esai: s; veter colligitur Ergo qd
 utile: id enã iustu iustu est: ut seruamus x; q; nos re
 demit deo iusti qui. p ei; noie morti se obtulerunt: ius
 ti q; dehaerunt De quib; dicit Que utilitas i sanguie
 meo: id est qui iusticie mee pfectus Vn; illi Alligem
 iustu q; iutilis est nobis: id est iustus qui nos arguit
 rãpnat corripit licet hor possit ad auaricia homi deri
 uari. q; pfidie uicina est. sicut in iudi pditore legimo.
 qui auaricie studio 2 penue cupiditate laq; pdicionis
 inurit atq; indit De hac igitur titandũ est utilitate q;
 sit plena honestatis: sicut ipis vobis defmit aplius dicit
 Hor at ad utilitate vram dico: nõ ut laqueũ iacia vobis:
 s; ad id qd honestu e liquet igit; q; honestu e utile: et
 qd utile iustu: et qd iustu vtile Neq; em michi ad im
 itatores luti cupidine auaros. s; ad filios sermo e: et
 sermo de officis: q; vobis quos elegi i misteriu dmi in
 silant gestio atq; ifude: ut ea q; morib; ac metib; vris
 usu atq; istitutioe iolita atq; ipsa s; enã fmoe ac disa

plima capiuntur. Itaq; de utilitate dicitur ut ait illo
vñculo ppheticò: Declina cor meum in testimonia tua et
nò in auaritia: ne utilitatis sonus extiterit penurie cupi-
ditate. Demq; aqum habet. Declina cor meum in testimonia
tua et nò ad utilitate: hoc e illu questu nūdinas ac
cupante utilitate: illa usu homin ad penurie studia i
pleta ac deriuata. Vulgo em hor solu dicitur utile: qd
questuosu. Nos aut de ea trahimo utilitate q cupim
gratit ut xpi lucem: cuius questus e pietas cu suf-
ficiencia. Magnu pfecto questu quo pietate amimo.
q apud deū diues est nò cadens facultatib; s; mu-
nerib; eternis. i quib; nò tepta. libuar s; costans
et ppetua sit grā. Est ergo utilitas alia corporalis. alia
pietatis: sicut diuisit aplos. Corporalis e exercitatio
ad modicu iqr utilitatis e: pietas at ad oia utilis
e. Cuid at tā honestu e q integritas: Cuid tā de
corp q imaculatū seruare corpus: et imaculatū atq;
incontaminatū seruare pudore: Cid etiā tā deoz: q ut
uidua vxor defuncto coniugi fide seruet: Cid etiā hor
utilius: quo regnū celeste acquiritur: Sūt em qui se
instrauerūt ppter regnū celoz. **Et utilitas fide di-**
berniū honestatis et utilitatis: s; eade menat. m
quoq; utilitas honestas. Ideo et ille qui regnū celoz vo-
lebat oibus apere: nò qd sibi utile qrebat s; qd oib;
vñ et ordo quida nobis et grandis faciendus est etiā ab
his vstitatis et coibus ad ea que sūt pcellencia: ut ex
pluribus utilitatis colligim pfrā: ac pmiū noueri
amari. Ita odio haberi eritiale ac nimis cupitile ac
bitoz. Itaq; id agim ut q sedulitate comendemus
existatione opione q mām: ac pmiū planditate me-
tis et animi benignitate influam in affm homi.

460

461

populus em i gra
tem facile humanis sen
dne meo ac facultate
late frons: vber
modeste q aduoc
nuntia dilectio
a i nro regis qm
ferre aut supbia
p lotharmer i
sua qm mtece op
aut h quis pualu
dobi q nre mtece
eug salute: qm
p de illis ab
lotes vndent uell
te: ut idigne d
ment post iures
labibus. dmebe
te amiter loqre
mū lolebat creto
et nò possit uer
rederent: q se lib
plus cu p mofue
Cuid e mtece
in plebe: Cū m
de hails i affatu
n oibus equab
et fatis pedes i
no: ferre magis
tus aut oibus re
resistens regnu
tu: q molent o
In sibi gratia o

Populais em i gra est omibus vobis: nichil q
 tam facile humanis sensibus illabitur. Et si mansuetu
 dine mox ac facilitate cu moderatae precepti i affabi
 litate simonib. vboz q honore pariet quozq simonu
 modestie q adiuuetur gra. incredibile qtu pcedit ad
 tumulu dilacionis. Legimus em no solu i priuatis s eni
 a i nris regibz qtu facultas blande affabilitatis p
 ferent. aut supbia vboz qui obfuerit tumor. ut rigua
 ipa labefactaret i pstatem solueret. Tam si quis co
 silio usu mistico. officijs populare comprehendit gra:
 aut si quis periculu suu p vnusa plebe offeat: no e
 dubiu q rate mitius in eu a plebe refudat. ut plus
 eius salute i graam sibi pferat. Equatas moyses a
 plo dei illatis absoluebat otuelias. Et cu dno i mso
 lentes vindicie uellet. se tamen p plo offebat. freq
 ter: ut indignone dina plebe subdueret. Cui miti ser
 mone post iurias appellabat pplm. consolabatur i
 laboibus. delimebat orantibus. fouebat opibus. Et ni
 deo ostanter loqretur: hoies in huili i gra appellatioe
 affai solebat. creito estatus e sup hoies. ut et vltu
 ei no possint itendere. i sepulchru eius no reperta
 crederent. q sit sibi totius plebis metes deirent. ut
 plus eu p mansuetudie diligeret q p factis amittit.
 Cuius em imitator saus dauid datus ex oibz ad regen
 ra plebe. Cui mitis i blandus huili spu. sedulus co
 re. facialis i affai. Ante ignu se p oibus offebat. rex
 cu oibus equabat sua milicia i pariebatur labore.
 et fortis pedes i plio. mansuetu in ipeio. panes i con
 no. ferre magis pmpy q referre iurias. Deo tu m
 tus eat oibus. ut iuuenis ad ignu etia iuito petetur.
 resistens cogetur. senex ne plio itereff. a suis rogac
 tur: q mallent oes pro ipso pultari. q illu p oibus
 Ita sibi gratis officijs plebem obliuenerat. primu

Vn̄ iuter idignatus saul p̄n̄te ionathā filiu suū vo-
 luit hosti: q̄ pluris apud eum valē dauid aīnā iudici-
 bat q̄ uel pietatē ut auctoritatē paternā Et̄m ad iētū
 iū ciuitatis rōis p̄fuit plūmū. si quis vitē amatibus
 idēnt? nec mino redimare se p̄bet q̄ ip̄e amatur: id
 q̄ aīnne fideis pat̄ er? Cuid em̄ tam populāe q̄ i-
 na? Cuid tam iūti nature? q̄ ut diligente diligas?
 Cuid tū iētū atq̄ i p̄ressū affectibz huānis? q̄ uti eū
 amare duras i aīn. a quo te amari uelis? Merito dī-
 sapiens. Perde perūaz p̄ter f̄em? amini Et̄ alibi
 Ammū salutare nō erubescā? r̄ a f̄ane illius nō me
 abscondā Siquidē vite r̄ iūortalitatis mediamētū
 i aīnno esse eccl̄esiasatū sermo testatur: et sumū in
 ciuitate p̄sidū nemo dubitauerit. nū aplūs dicit.
 Oīa sūffert oīa credit? oīa sperat oīa sustinē: cari-
 tas nūq̄ cedit Ideo dauid nō cedit q̄ curus fuit
 oībus: et diligi a subditis q̄ timeri maluit Timor
 em̄ p̄alis tuta minus mino seruat erubias: nescit di-
 utūnitatis custodia Itaq̄ ubi timor decesserit auda-
 cia obrepit: qm̄ fide nō timor cogit h̄ affecto exhibet
 p̄ma ergo ad comendacionē vestri ē ciuitas Domi ē
 ergo testomū h̄re de plūmōz dilāone Vm̄ nasa?
 fides? ut comittē se tuo affectu nō vereant? enā ali-
 em̄: quē pluribz curū aduerterit Sili. enā p̄ fidem
 ad ciuitatē p̄uenitur: ut q̄ vni aut duobz p̄stiterit
 fide: tāq̄ influat i aīmos vniūsoz r̄ om̄ accipit q̄
 nā **Ex cōsilia plūioz ualēt ad cōsulationē Sap̄**

Duo igitur her ad gmedānoez nū pluri octū?
 mū opantur ciuitas r̄ fides: et tertū hor si ha-
 beas qd̄ i te amittānoe dignū pleiq̄ existimēt r̄ iure
 hōrandū putēt Et q̄ cōsilioz usus maxie cōsulat hoīes
 ideo prudētia r̄ iustā i vnoquoz desideratur: et ea exp̄m̄
 tur a plūibus: ut in quo ea sūt illi deferatur fides qd̄
 possit utile ac fidele cōsiliū desiderāti dare Cuid em̄

eū mortuū Et cōsideraui eū diluculo: et noui q̄
 nō eāt filius meus Et rēdit altēa r̄o S; filius me⁹
 ē hīc qui uiuit: filius at̄ tu⁹ qui mortu⁹ ē Et h̄ eāt
 ofēno Cū utraq; filii uendimet sibi sup̄stite. defur
 tū aut̄ suū negat: tūc rex iussit afferri matheriā
 ⁊ iante diuidi: et singulis partes dare singulas.
 dimidiā unī ⁊ dimidiā altēi Erlāuit milier q̄ uēo erat
 affm̄i pata ⁊ r̄cōq; dñe iante diuidas ⁊ detur potus illi
 ⁊ uiuat: et nō interficiat eū At illa altēa rēdit. Neq;
 me⁹ neq; hui⁹ sit iante: diuidite eū Et statuit rex dari
 iante ei milieri q̄ diceat nolite interficere eū. s; dare eū
 ei milieri: q̄ mota s̄t māt̄ uiscra eius in filio suo Itaq;
 nō imēto estatus ē intellūs dei i eo eē: i quo omulū
 s̄t dei Cūid at̄ omulū internoz uiscerū testōnio. In
 que sapiēns itellūs uelut quidā pietatis testēdit az
 uiter: et uelut q̄dam genitilis alii uocē meruit q̄
 materno patuit affm̄i: qui elegit filii suū ut ap̄
 alienā uicē q̄ in ospm̄ matris necari Sapiē igitur
 fuit latētes distingūe ofnās ⁊ omulū eruere uerita
 te: et uelut q̄dam matheri ita spūs gladio peneha
 te nō solū uteri s; etiā aie ⁊ mēis uiscra iusticie q̄
 ut q̄ suū necauerat alienū nō tollet: s; uēa mī uen
 peret suū Demq; etiā hoc scriptum p̄nuūciat Audiū
 iqt̄ oīs isrl̄ hoc iudiciū qd̄ iudicauit rex: et timuerit
 a facie regis eo q̄ itellūs dei in eo est ut faceret iust
 ciā Demq; i tpe Salōn ita poposat sapiāz: ut daret
 sibi cor prudens audire ⁊ iudicāre cū iusticia **Et vtu**
Liquet igit̄ **tes s̄t iduudue n̄ altēa sic altēa eē pt.**
 scdm̄ scripturā etiā dinā que āt̄quior ē Sapi
 entia sine iusticia eē nō posse: q̄ ubi vna eaz v̄tūti
 ibi utraq; ē dābel q̄ q̄ sapiēter alta iterrogatione
 fraudulente amūfationib; cephendit mēdiciū: ut ca
 lupniatorz r̄fio sibi nō cōueniret prudēs ergo fuit

aut vocis sue testimonio reos perdere: iusticie q̄ notē
tes supplino dare. inoventē subducē. Est ergo idiuidu
ū sapiē atq̄ iusticie otubermū: vna q̄dā forma v̄tu
tū s̄ vulgri usu diuiditur: ut tēperācie sit in despici
endis voluptatibus. fortitudo spectetur i laboribus et pe
riulis: prudentia i electu bonoz. Sciens comoda et ad
uersa distinguit: iusticia q̄ sit bona iustos iuris ali
eni et vindex p̄rietatis. suū cuiq̄ seruās. Sit ergo nob̄
eius opionis grā q̄d̄nphā her facta diuisio: ut ab il
la subtili disputatiōe philosophie sapiē q̄ limāde ve
tatis causa quasi ex aditu quodā eruiat. retrahentes
pedem forense usū ac p̄lārem sensu sequam. **Hac igit̄**
diuisioe seruata: reuertam̄ ad p̄positū. Prudentissimo
cuiq̄ causa n̄rā committimo: et ab eo q̄silū p̄mprius
q̄ a ceteris posui. **prestat in fidele q̄silū iusti viri: et**
sapientissimi igemo. Frequet̄ ponderat vtilia em vulne
ra aui q̄ alioz osula.

D **Quidē q̄ iusti iudiciū est. Sapiētis regīa saba. 10.**
at̄ argumētū: i illo resūm disceptationis. i hoc mil
luditas iuentionis. **ad si v̄trūq̄ conuertat̄ est magna**
utilioz salubritas q̄ ab vniūsis spectatur. ammiratiōe sa
pientie et amore iusticie: ut oēs q̄runt audire sapiēz
eius viri i quo v̄triusq̄ v̄tutis copula sit. sicut q̄rebat
reges terre videre facie salōnis et audire sapiēz eius:
ita ut et saba regina veniret ad eū et tēptaret eū in
questionibz. Et venit et oīa locuta ē q̄ habebat in corde
suo: et audiuit oēm sapiētiā salōnis. nec ullū v̄bū p̄e
terunt eā. Cūe sit ista quā nichil p̄tereat. nec sit aliqd̄
q̄ nō annūciauerit ei salōn verus: cognosce o hō ex his
q̄ audis loquētē. Verus ē igit̄ s̄mo q̄ audiui i terra me
de s̄moibz tuis et de prudentia tua: et nō credidi his qui
dicebat̄ michi coner veni et uiderūt oculi mei. Et nūc nō
et dimidia quidē pars s̄dm ea q̄ annūciabant m̄. Apocu
isti bona sup oīa que audiui i terra mea. Beate multi
cies tue: et v̄ p̄ueni tui qui assistūt tibi qui audiūt

prudentia tua. **I**ntellige conuiviu veri salomib. et q ap
 ponitur in eo conuivio intellige sapienter. et confidenter
 et q tertia congregatio nationu audierit fama sapie ve
 re atq iusticie. et quibus eu vidit oculis. contplantibz
 vtiqz que no vident. qm q vident spalia st q at no vi
 dentur eterna. **E**cce st hie mulieres nisi ille de quibz d.
 q multe vbu dei audiunt et parunt. Et alibi **C**uiusq
 vbu dei ferit. npe mo et fira soror et m e. **C**ui etia
 pueri tui bti qui assistunt nisi paulu q dicebat. usq in
 die istu sto ptestantib mioru ac maioru. symeon q expe
 tabat in teplo ut videt osolanoes isrl. **C**uius ergo dimit
 ti posset. nisi qz assistes dno discedendi hie facultate
 no poteat. nisi voluntate dni adeptus ess. **E**xepi au
 ta ppositus nobis salon est. a quo certatim ut audire
 eius sapia postulabatur. **E**t a p bns vrbis consiliu sit

Ioseph quoq ner i carere **requirerdu** **Ca^m xi^m.**
Feriatu erat. quo mino de rebz incertis ofilet.
Cuius ofiliu egypto vniuso p fuit. ut no sentiret septe
 anoꝝ sterilitate. alios q p lob misere famis lenaet
 iciumo danhel ex captiuis regalui ofultoz abiter far
 tus. consilijs suis emedauit pntia. annuauit futura. **E**x
 hys em que frequeter mpretatus ondent. veri se ee
 annuū fide rei in oibus defebatur. **E**t ena ternus lo
 cus de hys qui amittioe digni estimaretur. ioseph
 salomib et danielis exeplo deursus videtur. **N**ā quid de
 moyse loquar cuius ois isrl cotidie consilia pfolaba
 tur. cui vira via facebat prudentie. ammiratoez qz
 eius augebat. **C**uius se no omittet ofilio moyse. au
 seniores si q supra suū itellan et vntute ee arbitrate
 tur diuidendi seruabat. **C**uius danielis ofiliu refu
 geret. de quo deus npe dicit. quis daniele sapienior.
Aut quo hoies de eoz metibz dubitare possut. qbz de
 tata oferebat igna. **M**oyse ofilio bella ofinebatur.
Moyse metibz de celo affluebat alioia. potu e petra

Cum purus danielis animo? ut mulceret barbaros mores:
mitigaret leones. Cui in illo tepetantia? quanta animi et
corpis otinencia. Nec in merito. mirabilis factus omnibus?
quoniam quod vehementer ammiratur homines regalibus factis an-
tibus aurum non querebat nec delatum sibi honorem pluris fa-
ciebat quam fidem. quoniam etiam periculum malebat pro lege domini.
quod pro gratia hominis inflecti. Nam de sancto ioseph que pene pre-
terierat castitiam et iustitiam quid dicit? euarum alteram
illecebras pueriles respuit. refutauit prima. alteram
mortem contempsit. metu repulit. curare populum eius
hunc priuate cause ad consulendum ydoneum non iudicaret?
nisi feror animo et mens fertilis typis sterilitate quocumque
consilio et cordis ubere fecerunt? **Ex iphi hoies liz vi**

Aduertimus igitur quod in artem deat. pdesse se fugi
dis consiliis plurimum adiungat uite probitas endi. 12^m
virtuti progatiua. beuolentie usus. facilitas gratie.
Cuius enim in sceno fonte requirit? Cuius e turbida aqua
potum petit. Itaque ubi luxuria est. ubi intemperantia. ubi uici-
orum confusio? quis inde sibi aliquid hauriendum existimet?
Cuius non respiciat morum colluuiem? Cuius utile aliene
cause iudret? que uidet inutile sue uite? Cuius iterum
ipsum malivolam inuoliosum non fugiat. et ad notandum pro-
prium? et quod non eum omni studio declinet? Cuius uero eum quous
instruitum ad consilii operam difficili tamen accessu abiat?
In quo sit illud tamquam si quis aqua fonte perfluat? Cuius ei
preest hinc sapias si consilium neges? si consulendi iterum
claudis copia? clausisti fontem ut nec aliis influat. nec
tibi possit pulchre autem et de illo conuenit? qui habens et
prudentiam commanulat eam uiciorum sordibus: eo quod aqua exiit
contaminet degeneres animos uita arguit. Cuius ei eum
potes iudicare consilio superiore? que uideat inferiorum mo-
ribus? **Supra me debet esse: cui me committere parum**
An uero ydoneum eum putabo quod michi det consilium quod non
det sibi? et michi eum uacare tectum qui sibi non uaret?

tuo ann voluptates occupet. libido deumcat. auaricia
 sibiuet cupiditas phurbet quaat metus? Quis hie
 ofils lonis? ubi nullus quieti? Admūdus m? fusa
 piendus rōsiliarius. que ppiatus dñs patribz dedit. of
 fensus abstulit. Huius ymitator debz esse qui p̄t rōsilu
 zare? et alienā a vniū custodire prudenciā. qm̄ mih
 il iquinatū i illā iurrit **Et viciosi hoies sibi sapiat**

Quis igitur tāq̄ vultu spene **vendicare non de**
 pferat pulchritudine z beluine **vent Sa^m viii^m**
 posteroribus z ferms vnguibz forme superioris deho
 nectet gūtiā? nū tā amirabilis z p̄lara forma v
 tūti sit. z spenaliū pulchritud sapiē. sicut series
 spture iduat? Est ei her spenofior sole? z sup oēz
 stellarū disponem luci opata iueitur prior. Tūc ete
 m̄ hāc suscipit nox: sapiat aut nō vint m̄lita dxi
 moze ei pulchritudie z testimo spture rōpbaum?
 sup est ut docerem spture auctoritate nullū ei gub
 mū nū vint ee? s̄ iduūduā m̄ rētibz v̄tutibz quūtiōz?
 tu? spūs ē disertus sine iquinamēto rētibz s̄ub anas
 bonū. anubz qui m̄tūl uetet b̄nfate benigno stabili
 rētibz s̄entū: oēm h̄ns v̄tute oīa p̄spicēs **Et ista sob**
 etate em̄ docet z iustitiā z veritate **Et prudentia oībo**

Omnia igitur opatur prudentia **v̄tutibz afficiat. 10^m**
 nū oībz bonis h̄z ofortū r̄ia quō p̄t utile ofilū
 care nisi habeat iustitiā z iduat ofitā. morte nō
 reformidet. nullo terroze nullo reuore metu. illā adu
 lanōe a veto delectendū pulet. exiliū nō refugiat
 q̄ nouerit sapiētī priāz ee mūdū. egestate nō time
 at q̄ m̄tūl sapiētī deesse s̄iat. tū toto mūdū diuitia
 r̄ū est? Eud em̄ p̄r̄fius eo v̄ro qui auro moueri
 nesciat. rōceptū habeat penūaz? et velut ex arte
 q̄cā despiciat hom̄ cupiditates **Ed̄ qui fecit. hūc**
 hoies sup hoiez ee arbitratū **Ed̄ ē iqt z laudabim⁹**

eu: fecit em mirabilia i uita sua. Cuius em no amia
dus qui diuicias spernit: quas pleriq; salutis pte phi
lerunt. Deret igitur oes sensum frugalitatis. cotine
re auctoritas: et maxie eu qui honore pstat: ne p
minente uiru thesauri possideant sui. et pecunijs
seruiat q; pceest libens. Illud magis debeat ut supra
thesauru sit animo: et infra aiati obsequio. **Huilitas**
em auget gratia. Hec plena laudis et digna pma
tio uirio: no cotinere ai turis negotiatorub; et gala
thijs mercatoribus hie turpis luctu cupidine. nec
ome bonu locare i penia: et tñq; mercedario mu
nere cotidianos questu calculari copendia. **De liberali**
Quod si ab hys sobriu genere **late q; cotinuiti Famil**
tam laudabile est: q;to illud pstanti si **ta^m disp^{oc}**
dilatione multitudinis liberalitate acquirit: neq; **Est^m**
supflua cura ipotuos. neq; restricta cura idigentes:
pluria at generu liberalitatis no solu cotidiano suptu
egentib; quo uiru sua sustine possint dispone ac dispē
sare alioia: uerū etiā hys qui publice egere uerū
tur osule ac subueire: quatenus totis egenoz alioia
no exhauriatur. De eo loquor qui pect aliam muneru.
ut si officiu gerat sacerdotib; aut dispensatorib;. ut de
hys suggestent epō: nec repnat si que positi i neces
sitate aliqua cognouerit. aut deiectū opib; ad iopie neces
sitate redactū: maxie si no effusione adolescentie. sed
dixepnoe aliois et aissione pūoni i eā uerūerit iu
ria. ut suptu exere diuini no queat. **Suma etiā libe**
ralitas aptos redime eripe ex hostiū maib;. subtrabe
nec hoies: maxie feminas turpitudini. recte pntib;
liberos. parentes libens. et uices patre istitue. **Nota** et
hec nimis illura vastitate et tunc. q;ti ibi uenales erat
toto aptiuis orbe: quos si reuotes vni pūone numerū
explere no possint. **fruerit tunc qui?** quos ecclesie rede
merit i future reuome uellent. **no quore aptitute:**

qui iudicant alienam misericordiam ipsi si in captivitate si
 uerent liberi: si venditi fuissent seruitutis ministerium no
 renuissent: et uolunt alienam libertatem rescindere quam suam ser
 uitudinem non possent rescindere: nisi forte pauper emptori ren
 dere placet: in quo tamen non infundit seruitus si redimitur. Non
 parua est igitur liberalitatis redemptio captiuos et maxime ab hoste
 barbaro. quod nihil deferat humanitatis ad misericordiam: mi
 si quod auaritia reseruauerit ad redemptionem esse alienum sub
 ue si debitor soluedo non sit. atque arctum ad solutionem que
 sit iure delicti iopia destituta emittit pueros pupillos
 tueros. Sunt etiam qui uigines orbantes penibus tuende pudicia
 et gratia conubia locet: nec solum studio sed etiam sumptu adiu
 uent. Est etiam genus liberalitatis quod apud dicitur: ut si quis
 fidelis in uiduas submitteret illis ut illarum decessis etiam non
 fructu: ut hijs que uere uidue sunt sufficiat. Ut ille in huius
 modi liberalitatis: sed non totis omnibus. Sunt etiam plerique uiri boni
 qui tenues sint sensu: contenti quidem eriguo ad sui usum
 sed non idonei ad subsidium lenitate pauperum alienum. nec
 in superent aliud beneficium genus quo uiuere possent. In
 ore. Est in duplex liberalitas: una que subsidio rei ad
 iuuat id est penurie usu: altera que opum collatione in
 ditur. multo si existeret splendidior multo que clarior. Cito
 illustrior abraham captiuis armis uictoribus recepit ne
 pote: quod si redemisset. Cito utilius regem pharaone scus
 ioseph consilio prudentie uiuit: quod si conuulisset penuriam
 penuria enim unius ciuitatis non redemit ueritate. In
 nentia totius egypti per septem annis fame repulit. Scilicet
 aut penuria consumit: consilia exhaustum nescit. Per usu
 augment penuria minuitur et cito desinat atque ipsa desu
 tuit benignitate: ut quo pluribus largiri uolueris eo
 pauiores adiuues: et sepe tibi desinat quod alijs conferen
 du putaueris. Consilij aut opum que collatio quo in plures
 diffundit: eo redemptior manet et in sui forte reuertit in se.

Quis enim non dicitur
 leuatur salus que in
 frugalibus. Romae
 honore ipsius. ne
 am su. et peruenit
 igitur deest ut super
 in obsequio humiliter
 idis et digna. Vna
 negotioribus et golu
 ritur cupiditate. nec
 que meretur. No mu
 in uendita de libere
 are et aduocati fami
 psumat si in digne
 acquiritur et non
 etiam tunc aduocati
 solum condano super
 im disponit ut digne
 plure egerit. Vnde
 est egerit. aliam
 et aliam mineri
 pensatis ut de
 que uisus in non
 apud ad iape uerit
 de adulescentis sed
 in ea uendere in
 Quia eos libe
 in ma. Subi
 imi. reddi. Vnde
 est. Vnde. Vnde
 in in uenit. et
 in. Vnde. Vnde
 in. Vnde. Vnde

refluit ubertatis prudente: et quo plius fluxit eo
crebra fit oē qd remanet. **De tyantia in liberalitate**
Liquet igitur debere esse. **seruanda Ca. 16.**
liberalitatis modū. ne fiat inutilis largitas: aus
sobrietatis tenēda ē marie a sacerdotibus ut nō. p. iactā
tia s. p. iustitia dispenset. r. usq. em maior auditas pe
titionib. Veniūt ualidi veniūt nullā causa nisi vagand
habentes: et volūt subsidia emanare paupm. erinam
te s. p. tū. nec eriguo o. f. t. maiora q. r. t. : abitu vestiu
capitales petitionib. suffragiu. et nataliu simulanoē. li
tantes inremēta questiu. V. s. si quis facile fide dese
rat: cito erinamit paupm. deosimis p. futua cōpēdia
modus assit largiendi: ut nec illi iames recedat: neq.
institubatur vita paupm. i. spolia frauduletoz. Ca. cu
to mesura sit: ut neq. humanitas destruat. neq. desti
tuatur necessitas. Pleriq. simulat debitu se tueri exa
me. eritos se p. latroimia deplorant: aut iuria fide
faciat. aut cognitioē. P. one quo p. p. t. i. i. u. u. e. t. ab emā
Religatis s. p. t. i. u. s. i. p. a. r. t. e. d. i. s. si desit eis alendi copia.
Itaq. q. modū seruāt: auarū nulli s. largus oib. est.
Nō em solas aures p. bere debemus audiedis p. antū voi
bus: s. enā oculos osudēdis necessitatib. plus clamat
opatorū bono debilitis: q. uox paupm. itaq. vō fieri p.
ut nō extorqat i. p. t. u. t. i. s. v. o. n. f. e. r. a. n. t. i. u. s. s. nō q. i. p. u. d. i.
t. i. e. l. o. c. u. s. s. i. t. V. i. d. e. n. d. u. s. e. s. t. i. l. l. e. q. u. i. t. e. nō. u. i. d. e. t. : r. e. q. u. i.
d. u. s. e. s. t. i. l. l. e. q. u. i. e. r. u. b. e. s. c. i. t. v. i. d. e. r. i. T. u. l. l. e. e. n. ā. c. l. a. u. s. u. s. i. a. u. r. e.
o. m. u. r. a. t. t. i. b. i. : i. l. l. e. a. s. s. e. r. t. o. e. r. i. t. u. d. i. e. m. e. t. e. t. u. ā. p. s. o. n. e. t.
q. u. i. a. u. r. e. s. nō. p. o. t. e. r. i. t. e. u. o. p. l. u. s. t. e. o. p. a. r. i. u. i. d. e. r. i. t. p. l. u. s. :
m. a. g. i. s. d. i. l. i. g. i. t. S. i. n. o. p. l. e. t. o. s. q. s. a. c. e. r. d. o. t. e. s. q. u. o. p. l. u. s. t. o. n.
l. e. r. i. t. p. l. u. s. h. a. b. u. i. s. s. e. : q. u. i. q. u. i. a. s. q. b. o. n. i. o. p. a. r. i. u. i. d. e. t.
i. p. e. c. e. r. t. q. d. i. l. l. e. s. u. o. o. f. f. i. c. i. o. d. i. s. p. e. n. s. e. t. : s. e. a. u. t. q. a. d. s.
p. a. u. p. e. m. p. u. e. n. i. e. t. s. u. a. m. i. s. e. r. i. c. o. r. d. i. a. n. e. o. e. m. v. l. t. m. i. s. i.

paupi sua p[ro]fic collatione. Na si que aut imodem
 tu aut m[er]ito tenate dispensatore uident. vtriusq[ue] displi
 cet: si aut sup[er]fluis erogationib[us] dissipet alieni fruct
 tus laboris. aut recondat satulis. Sicut ergo mod[er]o
 liberalitatis tenenda est. Ita ena pleriq[ue] m[er]ito adhi
 bendu uidetur. modus ideo? ut qd bene factis id uoludi
 e facere possis: ne subtrahas necessitati qd idulscis
 effusioni. Calant p[ro]p[ter]ea: q[ui] melius opatur penuria
 paup[er]u cibo q[ui] m diuitis satulo. Caue ne in tra lo
 culos tuos i[n]uidias salute iopu: r taq[ue] i tumultis se
 pelias uita paup[er]u. Potuit donare ioseph totas opes
 egypti r effude thesauros regios: noluit fame de ali
 eno effuso uideri. maluit frumeta vende q[ui] donac esu
 rictib[us]: q[ui] si paup[er]is donass[et] pluib[us] defuiss[et]. Et libea
 litate p[ro]bauit: quo habuisset oibus patefent hor
 rea ut oes emerent subsidu frumetaru: ne q[ui]s
 ampiendo nullus terraru relinq[ui]rent: qm q[ui] alieno
 uultu sui negligit. Itaq[ue] p[ri]mo omi conseruauit
 penurias. deinceps i frumeta retia: ad postrema uita
 terraru regi amissit no ut oes erueret suo si fula
 ret: publicu tributū ostaret quo sua possint hie
 tur. Erd ita fuit q[ui] oibus quib[us] terris ademeat:
 ut no uedione sui uitis s[ed] redp[ro]p[er]one salute pi
 taret. Demq[ue] dixerit: sanasti nos iuem[us] gna i co
 spai dei m[er]ito. Na r de p[ro]p[er]itate nihil amiserant quis
 receperit: r de utilitate nihil pdiderit qui amisi
 erat penuriam. O uiru magnu qui no largitatis
 sup[er]flue ampuuit glaz s[ed] p[ro]p[er]ua comoditate costi
 nuit p[ro]uidente. fent em ut tribus poli se iuuaret
 suis: n[on] m tpe necessitatis aliena subsidia desideret.
 melius fuit coferre aliquid de fructib[us] q[ui] totu de iure a
 mitte. Et uita portione statuit collationis. et i p[ro]uide?

i seruitute nō repulit iuriā s̄ fame depulit: Cuius
 de suauitate q̄ dilecti fr̄is p̄nā pia fraude q̄sunt:
 que simulato p̄elegānā furto reū statuit rapme-
 ut obside tenet ḡne: vñ merito ei a p̄re dicitur: **Filius**
aphatus me: ioseph filius me: aphatus: z elotes
filius me: fili me: adolescētor adiuu te de me:
Et b̄ndixit b̄ndictioe celi a sumo: b̄ndictioe terre ha-
bens oia: p̄ b̄ndictioes p̄is tui z m̄is: Qualuit su-
p̄ b̄ndictiones monū manean: et desideria tollū eter-
noz: Et i deuteonomio Cui uisus ē m̄q̄ i nubo ut
uenas sup caput ioseph: z sup vertice ip̄is. horifi-
cus m̄ fr̄es suos: primitiuo thauri decus ē: cor-
nuā ym̄ozam cornua ip̄is: In ip̄is getes uentilabit:
simul usq̄ ad extremū terre q̄pi decemilia effing:
z ip̄i milia manasses: **Aqualis meū vito cōsiliū sit**

Qualis itaq̄ debz esse **requirendū Caplin 18:** #
 qui cōsiliū alteri dat: ut serpm̄ formā alijs
 p̄beat ad exemplū bonoz operū i cōtinua i inte-
 gritate i ḡnuitate ut sit eius sermo salubris atq̄ ure
 p̄hēbilis: cōsiliū uile uita hōestā sentētia deuota: Tal-
 erit paulo q̄ cōsiliū dabat v̄gimbo magisteriū sacer-
 dotibz: ut p̄mo se om̄i ip̄m nobis formā p̄bet ad imita-
 dū: deo humiliare se sciebat. sicut sauit z ioseph: q̄ su-
 mo oim̄ p̄iudicaz ḡne. nō dedignato ē de genere ser-
 uitate: Exhibebat eā obsequijs. illustrabat v̄tutibus:
 sicut humiliari q̄ et veduores z eptore passus ē. et dō-
 nū appellabat eū: Audi humiliare se: Si dñs me: p̄ter
 me nihil sit i domo sua z oia q̄q̄z h̄z dedit i manus
 meas. neq̄ submitti ē a me q̄q̄ p̄ter te q̄ v̄roz i
 es: quo fatā v̄bū malū hor z p̄embo corā deo: Plea
 vor humilitatis plena castione: humilitatis: q̄ dñs de-
 ferabat hōi: fuenaā: q̄ referebat ḡtāz: Plea q̄ cast-
 ionie: q̄ turpi flagitio cōtinuari ḡne p̄m̄ putabit

aurum diuitis non habebat. Sciebat habundantiam qui
 poterat dicitur: os enim patet ad uos o thornithij: cor
 enim dilatatum est. In omnibus erat ibutus: et satietate
 et esurie. Huius qui sciebat saturari in xpo. Non ergo
 illa corporalis sed spiritualis est satietas: quam opus facta
 est merito facta opus est: quia non in solo pane uiuit
 homo sed in omni uerbo dei. Ergo qui sic sciebat saturari et sic
 esurie sciebat ut semper noua quaret: esuriret deum et
 sitiiret deum. Sciebat esurie qui sciebat quia esurientes man-
 ducant: sciebat et poterat habundantiam. qui nihil habebat
 et omnia possidebat. **Et mali consiliarij sepe fiunt in tui**

Egregie itaque uiros aliam nam **Ca. 18. 18.**
 presidentes muneri commendat iustitia: et contra iniqui-
 tatem destituit aliam in pugnat. Exemplo nobis est scriptura que
 dicit: quia non plus scilicet post mortem salomons rogasti robora
 a filio eius ut releuaret terribiles eorum a seruitute da-
 ra et primum imperium haureret auctoritate: illum spiritu sem-
 li consilio de suggestionem adolescentium responsu dedit
 se huiusmodi: quo et onus adducet super primum uigilum et leui-
 ora grauioribus superfluis mutaret. Suo primum crassa
 ti responderunt populi. Non est porro nobis nisi dauid: ne-
 heditus in filio posse. Reuertente uisusque in tabernacula
 sua israel: quoniam hic homo neque in principe neque in ducem est nobis
 itaque desertus a populo ac destitutus: uir duarum tribuum
 propter dauid meritum habere potuit. **Et iustitia**

Quare ergo et benignitas et affabilitate seruam
 quo et equitas imperia reformet: et **plurimum primum con-**
 iustitia dissoluat. Nam quomodo potest malicia regni **tiligari**
 possidere: que ne unam priuatum potest regem familiam. **Ca. 19.**
Suma igitur benignitate opus est: ut non solum pub-
 lica gubernacula sed etiam priuata iura tuam. Pluri-
 mum inuocat benignitas: que omnes studet beneficiis am-
 plecti deuiere officis. oppugnetque contra affabilitate
 quos sermonibus diximus ad consiliandum igna plurimum

valē. Et hanc volū⁹ eē sincerā ac sobriā sine vlla
adulatione: ne simplicitatē ac puritatē alloqui de-
beat sermois addulatio. Forma em̄ esse debemus ceteris:
nō solū in ope si etiā i sermoē in castitate ac fide. Et
Euales hūc uolumus tales simo: et quale affm̄ ha-
bemo talē aperiamo. Neq; diuino i corde nro vbu
uquū: qd' abscondi putemo. Silētio cui audit i oc-
nulto dicta qui oculū fecit: et cognoscat secreta vis-
cerū qui sensu visceribus iudat. Ergo tūq; sub oculis
cōstitutū hoīs iudicis qait exterimo i luce poitū pu-
temo: ut oībus māifestetur. **Et illi cōmendantur.**

Plurimū itaq; pdest vniuūq; q'ubat adheāt. 20.
bonis iūgi. Adolescentibz quoq; utile ut claros
et sapiētes viros sequātur: qm̄ qui cōgredit sapi-
entibz sapiēs est: qui at coheret iprudētissim' agnos-
citur. Et ad istructiōē itaq; plūimū pfiat: et ad p-
bitatis testōmū. Ostendūt etiā em̄ adolescentē cor-
se imitatores eē quibz adherent: et ea qualesat opi-
mo qd' ab hīs vinedi antepertit. Silitudmē cū quibz
cōuersandi hauserunt cupiditate. Inde titub ihesu
naue. q' nō solū eū erudit ad legis suāz moysi to-
pula: verū etiā iūfigunt ad grā. Demq; cū i e' tab-
naculū dina refulget pntia et videtur maestas dñi
solus eāt i tabnaculo ihu naue: moyses cū deo loqre
tur ihus piter sacra nube tegebatur. Psalteri et pl's
deorsū stabant: ihus cū moyse ad ampicēdū legē at-
cedebat. Oīs plūs m' casta eāt: ihus extra cast'
i tabnaculo testōmū. cū volūpna nubis descēderet
et loqretur cū moyse. q' fidus astabat mster: nec
exibat de tabnaculo iuueis cū seniores loqe poiti
dina hepāret manūla. Vtq; utitur iter amittādi
opa et reuerēdi secreta sro moysi. Idiuūdu' adhebat
vñ fm̄ e: q' fuerat son' qū sanonib fiet. Successor
patis merito vni huius' euasit ut sistet. Flūmū au-

sub: dicit stet sol et staret: quasi eius spectator vir-
 tue nocte differret diem pducet. Cuius qd' morfi
 negati e solus eligitur ut plin introduceret i ter-
 ra repmissionis: magno vir fidei miraculis: magno
 triumphis illius augustiora opa: Inuis p'piora utemp
 igitur dina submersus igna: ultra huana prestit co-
 ditione ille mari: hic celo spavit. Pulchra igit' co-
 pula senoz atq' adolescentiu. Alii testomo alij solaci
 st: alij magisterio alij zelationi. Obmitto q' abrahe ad
 hesit loth adolescentulo ena p'ficienti: ne forte hor
 p'prietatis magis fuisse existetur: et neccesarie pon-
 q' volutare adiunctionis. Cuius de helix qd' de heliceo
 loqm'. licet no' exisse heliceu iuuenem significauerit:
 aditimo tu et colligimo iuuenem fuisse in actibz aploz
 barnabas mari assupsit: paulus sola paulo thote.
 paulo iohi. Et illis supioribz uidemus dina officia: ut
 senozes ofilio fualerent. iuuenes imsteio pleniqz
 ena v'itubz pares dispartes etatibz sui delectatur co-
 pula: sicut delectantur petrus et iohanes. Na' adoles-
 cente legitimo i eua. iohannem ex sua voce: licet mehis
 et sapia nulli fuit senoz sedus. Sint em i eo senecti
 venerabilis mox: et tanta prudentia. Vm em immanilata
 bone senectutis stipediu est. **De laude hospitalitatis**
Adiuuat quoz hor ad **et malo iamis fauoris** **Ca' 21**
 p'fenti bone existiantionis. Si de potentis maibz
 eripias iope. de morte d'pnati eruas q'itu fieri pt
 sine p'turbatione: ne videam' iactancie magis causa
 facit q' misertordie: et q'iuora vulnea referre du' leui-
 oribz mederi desideamus. Ta' si opp'itu opibz potentis et
 factionis magis q' sceleris sui p'eno grauari libem
 uenis: egrege conalescit opionis testimoniu. Comedit
 plerosq' ena hospitalitas. Est em publicus spes hua-
 nitatis ut p'egrimo hospicio no' egeat: suscipiatur of-
 ficiose. pateat aduenienti ianua. Valde id deoz tonus

ē vrbis cristianoe: pegrinos nū hōre suscipe nō dē
esse mēse hospitalitatis grā: omittre officis liberali
tatis. explorare aduētū hospiti ad abrahē laudi est
zahu: q̄ an ianuā suā spenulabatur: ne forte preueniet
pegrinus aliquis: diligenter prendebat exubias. ut
omittret ut pueret ut rogaret ne triseret hospes: di
tens dñe si inueni grām ante te ne p̄terieris puerū
tū Et ideo pro hospitalitatis mercedē: fructū poste
ritatis recepit loth quoz nepos eius. nec solū genere
s̄ enā v̄hite primo: p̄ter hospitalitatis affm̄ sodo
mitana a se sub q̄ sup̄lina retorsit Detet igitur hos
pitalē esse benignū iustū. nō alienū cupidū: imo de
suo iure redētem. potius aliq̄ si fuerit laressitū q̄ ali
ena iura pulsante: fugitate litū. abhorrente a iurā
ib. redimete cōcordia z tranquillitatis gratia Et q̄ de
suo iure virū bonū aliquid relaxare. nō solū liberalita
tis: s̄ plerūq̄ enā q̄moditatis est. primū dispendio li
tis carere: nō medione ē lucrū Deinde accedit ad fructū
hū quo augetur amicitia: et q̄ oruitur plūme rōmo
ditates: que cōtempnentū aliqua i tēpore postea fructu
ose erūt In officis aut hospitalibz. oibus quidē huāi
tas sp̄arēda est: iustis aut vberior referēda hōsi
tēna Cuiusq̄ em iustū recepit i noīe iustū: mercedē ius
ti amptet ut dñs p̄nūciavit Tanta ē em apud dē hos
pitalitatis grā: ut ne potius aq̄ frigida a p̄m̄is remu
nerationis imūnis sit Vides q̄ abrahā dēū recepit
hospitio: dū hospites q̄rit: Vides q̄ loth āgelos sus
cepit: Vn̄ scis an et tu cū suscipis hospitem suscipi
as x̄m: Licet in hospite sit x̄s. q̄ xp̄us in paupe est si
ip̄e aut: in tūre em̄ z venistis ad me. nudū em̄ et o
peruistis me Suauē ē igitur nō perue si igne stude
Verū hoc malū iā dudū huānis mētibz influit ut
peruā honori sit: et animi hōm̄ diuitiaz amittatio
ne capiāt: Unde se imer sit auaricia uelut q̄dā bonoz
arditas officioz: ut hōies d̄pnū putet q̄st̄ p̄ter

notē p̄p̄ndi
officiū possi
bilis dicitur: q̄ m
p̄m̄ melior ē p̄m̄
p̄m̄ nos doret q̄
em̄ duo s̄ gr̄m̄
fons. libentē e
p̄p̄ndi nō hōre
efficiē rōm̄is: i
vni: i d̄p̄m̄
r̄s gr̄m̄ er̄m̄
r̄sibz ul̄ hōre
enā venationibz
m̄t̄ sup̄oz rel
gr̄m̄: q̄m̄q̄dē e
nō doret p̄m̄
nē s̄m̄ tēre:
uoz gr̄m̄ ul̄
? s̄m̄ r̄ p̄m̄
m̄ones aggr̄
marē facerē
gr̄m̄ ut enā h
m̄f̄m̄ r̄
gr̄m̄ p̄m̄
nā s̄ r̄m̄
sibi q̄m̄ gr̄m̄
diligentē
gr̄m̄: si aut s̄
gr̄m̄oz au
Q̄m̄enā
q̄m̄oz nō
r̄m̄: ne
uoz p̄m̄
boni esse: s̄

more ipendit. Et enā in hō adūsus auāitiā ne qd
 afferrī possit impedimētū p̄sperit scriptura venien
 bilis dicens: q̄ melior ē hospitalitas n̄i oleribz. Et
 ista melior ē panis n̄i suauitate ip̄are. Nō em̄ pdi
 gos nos docet esse s̄ptum: s̄ libentes. Largim̄is
 em̄ duo s̄t genera: vnu liberalitatis: alterz pdige effu
 sionis. Libentē ē hospitiē suscipere nudū vestire redimē
 captiuos. nō h̄ntes sup̄tū iniuare pdigni ē sup̄tiosis
 effluē cōiuiis: et vno plinno v̄n̄ legisti pdigni est
 vniū: et cōtuegiosa ebrietas. Pdigni est p̄laris fauo
 ris igna exinanire p̄as opes et fatiūt qui ludis cir
 cesibus ut theatralibz et muneribz gladiatoris uel
 enā venationibz p̄rimoniū dilapidant suū: ut vin
 cant sup̄ioz celebrantes n̄i totū illud sit iane qd a
 gūt: quāquidē enā bonoz opoz sup̄tū immoderātū esse
 nō deceat. Pulchra liberalitas erga n̄os q̄ panpes
 mēsua tene: ut habūdes pluribz: nō cōsiliandi fa
 uoris igna vltimū modū fluere. Cūq̄ ex affn̄i puro
 et sincero p̄mitur: hoc ē deoz: nō sup̄fluas edifi
 cationes aggredi. nec p̄termitte necessarias. Et is
 marie sacerdoti cōuenit. ornate dei tēpli deore cō
 gruo. ut enā hoc cultu aula d̄m̄ isplendeat: i petas
 misericordie cōuenietel. Frequēte. q̄tū oporteat lai
 qui p̄grims nō sup̄flua s̄ cōpetencia. nō reducā
 nā s̄ congrua huānitati: ne sup̄tū paupm̄ alienā
 sibi q̄rit igna. nec restrictiore erga clericos aut i
 diligenciore se p̄beat. Alterz em̄ ihuānū alterz pdi
 gnū: si aut sup̄tū desit necessitati quos a sordibz ne
 gationis aucupis retinēre debeas aut volūpti sup̄
Quina de mō it̄ remissioez et seruitate. **Fluat**
 cōuenit: ne aut nimia remissio uideat̄ a nimia se
 ueritas pleiq̄ em̄ remissiores volūt esse ut uideātur
 boni esse: s̄ nihil simulati et ficti vere v̄tutis esse cer

tu ē: qm̄ etiā diuīnū esse nō solet. In principio vernat?
i processu tūq̄ flosculis dissipatur: & soluitur: qd̄ aut̄ vez
ac similitū alta fidantur: radice. Et ut exēplis assermones
nūq̄ pbemo: qm̄ q̄ simulata s̄ diuīna esse nō p̄nt.
s̄ tūq̄ ad tēpus videntia nō tendunt: ex ea frūlia ex q̄
nobis plura ad v̄tutis p̄fectū exēpla accessimus vni si
mulationis: & similibus p̄ferimus testimoniū. Absolon erat
dauid regis filius. de ore dignis egregia forma p̄stant
iūuēta: ita ut vni talis in isrl̄ nō reperiretur: a uestigio
pedis usq̄ ad verticē immaculatus. Is fecit sibi currus & equos:
& viros quinquaginta q̄ p̄curreret ante eū. Surgebat dilu
culo: & scibat an̄ portā in via: et si quē aduertiss̄ regis
uidina q̄tente accedebat ad eū dicens. Et q̄ ciuitate es
tu. p̄cedebat ille. Ex vna tribu sū de tribu isrl̄. Seruo tuus
referēbat absolon. Verba tua bona s̄: & durā: et qui te
audiat nō est tibi datus a rege. Quis constituet me iudicē?
Et quisq̄s ad me veniet: nūq̄ fuerit iudiciū necessariū
iustitiambo illū. Talibus delinēbat singulos s̄ moribus. Et in ac
cedet adorare eū: extendēs manus suas apphēdebat atq̄ osu
labatur eos. Sic conuertit i se corda omn̄. dū blandie huius
modi animoz tūq̄ v̄tutes sensu. Es delinēti isti et accidio
si elegerit horribilia & ginta ad tēpus & ionida. Vbi p̄ua
p̄cessit dilatio: quā prudens omn̄ p̄ba paulisp̄ cōcedo iter
ponēda patuit: nō potuerit tolerare ac sustinē. Demq̄
nō dubitans de victoria dauid: cōmēdauit filiu dimittu
tis ut ei p̄tinent. Ideoq̄ nec p̄ho interesse maluit: ne vel
referre arma p̄tūndē licet uideretur: s̄ tamē filio. Uquet
utitur ea p̄tūta esse ac solida q̄ veni s̄: et q̄ similitē pon
q̄ dolo cōgregatur. Et v̄o q̄ similitudo atq̄ assentatio
patit s̄ nō posse diu p̄senerē. **Ex p̄tūta redēpti non**
Quis utitur vel illos q̄ p̄tūta diu fide custodiat. **m̄**
ad obedientia redimuntur. ut eos qui assentatioē iūta
tū fides sibi arbitretur: ita & illi frequēter se v̄dē volūt:
& isti i p̄tūta diuā ferre nō p̄nt: leui assentatioē facile ca
pūtur. Si p̄stūmēris v̄bo immūnt deserūt. Ipsi abent.
idignates reliquit: i p̄tūta malūt q̄ obedire: quasi ob

noxios bñficio sibi debet estimat quos ppositos sibi
 hie debeant **Quis** igitur sibi fideles puet. quos uel perna ul
 adulatione sibi oblymicos ncedent: **Et** ille qui penam ar
 cepit uilem se et despm iudicat: nisi sepe redimat: **Et** magis fie
 qter expat pñu suu: et ille qui obsecratione ambito videtur
 temp uol rogari **Et bonis tm actibz ad honorem mife**

Ergo bonis actibus: **Sincero dum est Ca^m 24:**
 pposito intendu ad horem arbitror et maxie ecclesiat
 titu: ut neq resupina arrogata ul remissa negligetia st.
 neq turpis affectatio neq mdecora abino ad oia habundat
 anni dura simplicitas: satis q seipam comedat **In** ipso uo
 mine neq seueritate esse conuenit dura nec nimia remissi
 one: ne aut pntate exere aut susceptu officiu neqy implete
 uideam: **Emendand** quoy ut bñficijs atqz officijs obligemus
 plunimos et tollata reseruemo gna: ne iure bñficij fiat in
 meores qui se grauius lesos dolent **Sepe** usu venit ut quos
 gna foueris uel aliquo superiore simulaueris gndu: autat
 se si idigne aliquē ei pponendū iudues **Et** ad sacerdotem
 bñficijs suis uel idijis fauē conuenit: ut equitate custodi
 at et presbitero uel ministro referre ut panch: **Neq** hos qui
 semel q-bati st arrogates esse oportz si magis tmq meo
 res gracie humilitate tenē: neq offendi sacerdotē: si aut
 pibiter a minister a quisq de clero. aut misericordia a ieiunio
 a integritate a doctrina a dilacione existatione aru
 mulet sua **Gratia** em eme laus doctoris bonu opus ali
 au pdicte: ita tm si nullo studio fiat iactantie laudent
 em unqzq prioru labia et no ob suu: et comedent opa
 no studia sua **Ceteru** si qd no obediat epō. extolle a exal
 tate sese desiderat obubrare meita epi simulata affectati
 one doctrine aut humilitatis aut misericordie id a vero deui
 supbit: qm ueritas ea est regula. ut nihil facti comedadi
 sui causa quo mior alius fiat: neq si quid boni habeas id
 ad reformationē alie et vitupationē exreas **no** referas
 ipu. et scā idigno comitteat arbitrijs: neq iterz vrgu
 eas et ipugnes au^m animē no dephendens. **Et** tu i oibus
 iusticia offendat. tamen maxie in emā ubi equitate habere
 zeret: ut nihil plus potētor sibi veduct. nihil plus

donatos sibi arbitratu filios. vita reddita. seruata in
 milia. **C**ulato igitur melius apud bonos quam apud istos locum
 re beneficium. **V**n dñs ad discipulos ait nolite possidere aurum
 neque argentum neque pecuniam. quia uelut falce pullulante in petto
 tribus humanis sumdit auaritia. **P**etrus quos claudo quod ex vtero
 matris sue portabatur ait. **A**rgenti? aurum non habeo: sed quod ha
 beo do tibi. **I**n nomine domini nostri ihesu christi nazareni: surge et abula
 itaque pecuniam non dedit: sanitatem dedit. **E**t hoc melius est salutem
 habere sine pecunia: quam pecuniam sine salute. **S**urruerit claudo quod
 non spabit: non accepit quod spabat. **E**t heri vix in factis domini re
 periturus: ut diuine correptioni sint. **De malo auaricie.**

Queterum ita tribuerunt mores hominum amiracione. **Ca. 29**
 diuinitati: ut nemo nisi diues digno honore putet.
Necque hic retentis usus: sed iam dudum quod peius est iolentibus vi
 tium humanis mentibus. **S**iquidem cum ibentibus magna ciuitatis tu
 lantur sacerdotalium sono corruissis: et ihu nauem potuerunt
 victoria: cognouit infirmitatem esse vitium populi et auaritia quod
 auri cupiditate. **N**am cum de spoliis vrbis iace se sustulisset
 acham veste aurea et ducta argenti didragma et lingua
 aurea: oblatum domino negare non potuit. **S**i perdidit futurum. **D**e
 tus igitur et aliqua auaritia est que cum ipsius domine letis ce
 pit orantibus. **P**rimo propter ipsam reprimenda lex dei delata est
 propter auaritia balach pertraxit balacem posse temptari pro
 missis ut malediceret populum patrum: et vniuersis auaritia nisi dominus
 a maledicto abstinere eum iussisset. **P**ropter auaritia propterea
 to acham: ieritum deduxerunt totam plebem patrum. **I**taque ihu na
 ue qui potuit sole statim ne prederet: auaritia hominum non
 potuit sistere ne serperet. **A**d uocem eius sol stetit: auaritia non
 stetit. **S**ole itaque stante cecidit ihu triumphum: auaritia at
 prederet pene amisit victoria. **C**uid fortissimum omni lapsa
 rione dicitur mulieris auaritia recepit. **I**taque ille qui rugie
 re leone manibus discerpit suis: qui vincit et alienigenis
 in diti sine ullo adiutore solus dissolutis vinulis mille ex
 his perit viros. qui funes iteris neruis uelut molli spar
 a fila dirupit. **I**s super genua mulieris inflexa ceruice tri
 cano iuisti armis ouant. **P**rogatiua sue virtutis amisit. **E**t
 influit in gremio pecunia mulieris. et a viro discessit gratia.

feralis igitur auaritia. illerebrosa pecunia. q̄ habetes
continat. nō habetes nō iuuat. Esto tamē ut aliqui adiu
uet pecunia. Feriore tamē r̄ ipm̄ desiderate. Cuius ad eū
q̄ nō desiderat. q̄ nō requirit. qui auxilio e9 nō indiget. stu
dio nō flet. Cuius ad alios sit ille copiosior q̄ habet. Nūq̄
idcirco honestior q̄ h̄ quo honestas plerūq̄ amittitur. q̄
h̄ qd̄ custodiat magis q̄ possideat. Illud em̄ possidemus
quo utimur. qd̄ at̄ ultimi usū ē nō utiq̄ possessionis fructu
tū h̄ s̄ custodie periculu. **De benignitate. Ca. 2. Am. 2.**

Hoc sumā nouimus. qd̄ pecunie contemptus iusticie sit
forma. Et ideo auaritiā redinare debemus. r̄ oī stu
dio itende ne quid faciamus unq̄ aduersus iusticiā. s̄ i oībus
gestis r̄ opibus custodiamus eā. Si uolu⁹ nos oīmedie dō
mitate habeamus unāmes sumā hūilitate sequimur alterut̄
existantes sup̄iore sibi. Ver̄ ē em̄ hūilitas si nihil sibi
q̄s at̄roget. r̄ feriore se esse existimet. Ep̄iscopis ut me
bris suis utatur deus. r̄ maxie iustis qui s̄ vere filij.
que cuiq̄ uiderit aptū muneri ei deputet. Cū dolore opu
tatur eā q̄ p̄tuit p̄ corpus. r̄ diu trahatur si posset
sanari medicamentis. Si nō p̄t. tūc a medico bono absci
ditur. Sic ep̄i boni affrūs ē ut optet sanari firmos. ser
penia auferri. vlcera adure aliqua nō abscide. Postro
qd̄ sanari nō p̄t. tūc dolore abscide. Unde pulcherrimū illud
preceptū magis eminet. ut cogitemus nō q̄ m̄a s̄. s̄ q̄ alior̄
hor̄ em̄ mō nihil eit qd̄ ul̄ uanti indulgeamus nro affectu.
uel fauetes m̄e plus iusto tribuamus aliquid uoluntati. **De**

Hoc maximū iētium miserū bono compassionis.
ardie. ut cōpariam⁹ aliens calamitatibus. **Ca. 28.**
necessitates alior̄ q̄tū possumus iuuem⁹. r̄ plus itendi q̄
possumus. melius est em̄ pro misericordia causas prestare
ul̄ iuidia p̄tē q̄ p̄tendere idemēnā. ut nos aliqui iuidia
iudimo q̄ cōfregimus uasa iusticiā ut captiuos redime
remo. qd̄ auaritiis displicere poteat. nec tū factū displicet
q̄ ut ess̄ qd̄ in nob̄ reprehēditur. Cuius at̄ ē tā diuis iudis
ferre. cui displicet qd̄ h̄o redimitur a morte. femia ab
ip̄uitatibz barbaroz. q̄ genuiores moites s̄. adoleste

nili atq; pueruli ul' infantes ad ydoloru' totantib; q'ibus
 mortis metu ignabantur. Cuius causa nos i si no sine aliq
 roe gessimo: tamen in i plo p'seant sumo ut cofiteretur
 mltosq; fuisse comodius asruere. ut aias dno q' aurū
 seruaremo Cui ei sine auro misit aplos: r ecclesias sine
 auro congregauit Auru' emā hz: no ut seruet. s; ut eioget:
 ut sbueniat i necessitatib; Cuid op' e custodire: qd' nich
 il aduemat. An ignoramus q'at auri r argenti de teplo dñi
 assuri sustulerit? Tōne meli' coflant sacerdotes ppter alio
 mā paupm si alia sbidia desint? q' sacrilegius cotinuat.
 asportet hostis? Tōne dicitur e dñs: aib; passus eb iopes
 fame emori? Et certe habebas aurū: misisses cleofina
 sui tot captiui deducti i comerno s; nec recepti ab hoste
 omisi s;? Meli' fucit ut uasa uiuentiu seruare q' metal
 loz h'is no possi resposu referri Cuid em dices? Timui
 ne teplo dei ornato desess; r espedet Auru' sacra mēta no
 q'uit: neq; auro placent q' auro no emūt ornato sanoz.
 redēpno captiuoz est Et vere illa s; uasa p'iosa: q' redi
 mūt aias de morte Ille uenis e thezauri dñi: qui opat
 qd' sanguis ei' opatus e Tur uas dñi sanguis agnosca
 ni i vti op' uident redēpnone: ut calix ab hoste redimat
 quos sanguis a p'no redemit Et pulchru' ut ai agmina
 captioz ab emā redimūtur: dicitur hos xpūs redemit
 Ecce auz qd' p'bari p't: ecce aurū uile. ecce aurū xpi
 qd' a morte libent: ecce aurū redimit pudicia. seruā
 castitas Hos igitur malui uobis liberos tradē: q' au
 ri reseruate h'it nūs captioz: h'it ordo p'stannoz e q'
 spenes poniloz h'uit muneru' p'fice debuit aurū redēp
 toz ut redimet p'clitutes Agnosco ifusu auro sanguis
 xpi no solum uutilasse: verū enā dñe opationis ipres
 sisse r tute redēpationis mune Tale aurū s'ns matth' lau
 retius dno reseruaunt & quo ai q'retū thezauri emē:
 q'mst se demonstratum Sequen die paupes dixit Inter
 rogatus ubi essent thezauri quos p'miserat: ostendit pau
 peres r dixit h'ij s; thezauri ecclesie r veri thezauri: in

quibus xpus e in quibus fides e demq apls aut habemus
thezauri isti in vasis fictilibz quos meliores thezauros
habet xpus? q eos i quibus esse dicit: Et scriptu est. Esurui
et dedistis mihi manducare: sitivi et dedistis mihi bibere: hospes e
ra et collegistis me Et infra ed em vni horz fenestris: in
fenestris quos meliores istis hz thezauros? q eos i quibus
annat videri? Nos thezauros demonstravit lauerius et
vicit: q eos p sentor no potuit auferre Itaq iocubim q
auru i obsidione seruabat nec dispensabat alio die co
parare: et auru vidit eripi et se i captiuitate deducere
Lauerius qui auru emie maluit erogare paupibz q p se
tutori reseruare: q singulari sue iterptationis vicia
ritate sacra marturi accepit corona nuqd dnm e sco
lauerio? no debuisti erogare thezauros emie vasa sac
metoz vedere? Opus e: ut quis fide sinceram et pspiciam
puidencia hor mung impleat Same si i sua aliquis detri
emolumenta: crime est Em vero paupibz erogat captiuu
redimit misericordia est Nemo em pot dicit aur paup
vuit: nemo pot qri q captiuu receptu st Nemo pot amittae:
q replu dei edificatu est Nemo pot indignari q humadis
fidelu reliqis spacia locata st Nemo pot dolo q i sepulchris
xpianoz reges defunoz e in his tribus generibz vasa
emie ena sinata cofringit coflare vende licet Opus e
ut de emia mistri pli forma no creat: ne ad usus ne
farios sacri cultus misteriu trasserint: deo ita et
clesia pmi q sua st vasa q uicata no essent: deinde co
minuta: postremo coflata: p minurias: p erogaciones
dissipata gentibz: captiuoz quoz pabz pfererit ed
si desint noua et q nequaq uicata videant: in huius
quos sup dixim? arbitri oia pie posse conuerti Et
illud sane diligeret tuendu e **deposita viduarz: ali**
ut deposita viduarz: ut emerita st i emia reseruata:
mancat? sine ulla seruetur offensioe: no solu **ca 29.**
viduarz s etia om fides em exhibenda e oibus: sed
maior e viduarz causa et pupilloz demq hor solu

viduaru noie sicut i libro machabeoz legitur come
 tati teplo ome seruari esse. Na ni iudiuu factu esset
 peruiar: quas i templo theosolimb marias repm pos
 se sumo nefarius athnocho regi pdidit: missu in iherl
 heliodoro ad templu venit r sumo sacrdoti aperuit mdi
 ni iudia r aduetus sui musam. Cur factos depona esse
 dicit iuduar uictualia r pupilloz r qdm at orpham tho
 hic vni saniti: onqz demostriant argenti talea qd ragn
 ta aur vco ductu erit. Cui tu heliodora ereptu re uel
 let et regis vendante idmodis: sacerdotib ante altare
 inctauerit se induti sacerdotiales stolas et deu viuū q
 deponis legem tederat flentes iuombant: iustode se p
 ceptoz prestare suoz vultus vero r color sumi sacer
 dotib imutatu: derlaumbat dolore animi r metis itenta
 sollicitudine flebant oes q i cotepu locus venturo
 foret: si nec in templo dei tuta fidei seruaretur: custo
 dia. Arriente q mulieres pecto r clause uirgines pul
 sabant ianuā: ad muros alij turrebat: p fenestris et
 alij pspetabant oes ad celu tederant manus: orates ut sui
 is dñs adesset legibus heliodora aut nec hñs territus
 qd intenderit verguebat r cu satellitibus suis etatui
 sepefent. Cu subito apparuit illis terribilis eques ar
 mis pfulgens aureis: equi aut eius erat insigni orna
 to optorio. Alii duo quoz iuuenes apparuerit in vltre
 idm detore qto ni splendore glorie spenosi amictu:
 q turrissetent eu r vtrug ex pte flagellabat sarile
 ni sine ulla itermisioe cotinuato verbe. Cuid multa
 Cu nifusus m hñe in terra condit: et euiceti die o
 panonis idio eraimato iacebat: nec ulla spes ex eo
 resuebat salutis. Eboria e leticia metuetib: metus
 supbis: diletti qz ex anims heliodori quida rogabat o
 nia ut vna posset ei qm supmu gerabat spm. Ro
 gate itaqz sacerdote sumo id iuuenes itez apparue
 rit heliodoro hñe amitti vestib: et dixerit ad eu

Onye summo sacerdoti ignas age: ppter que vita tibi e
reddita Tu aut exptus dei flagella: uade & nuna tuis
oibus qm cognoueris tepli religionem & dei pte hinc
ditus: no oparuerit heliodoru utaq; recepto spu hostia
deo obtulit: onye ignas egit: et in exieratu reuertitur
ad regem dices Si que habes hoste a iudiatore reru tuaz
illuc eu dirige: & flagellatu recipies eu **G**enua est ign
fili deponis fides: adhibenda diligencia **E**xtremie hinc ves
tui emtestat misteriu: si suscepta ipssione potes qua
uel uidua ul orpham tolerare no queat. ecclesie subsidio
robibeatur: si ostendatis plus apud uos mandatu dmi q
diuitis uale gratia **G**enuis ipi quones aditus rega
les ipetus p uiduaz ymo pro omi deponis certamine sb
ietimo **C**omune hoc uobiscu in rebus exepu ecclesie an
nesis pferu: q uidue deponu qd suscepit amitte purla
batur **I**nterpellare em eo qui sibi illud ipiali rescripto
vedicare cupiebat deia cotendebant: auctoritate hoiati
quoq; & iteressores dmi no posse pceptis ipatoris obui
ari ferebant **V**egebatur rescripti forma duxior: magis
ter officioz instituta agens in rebus iminebat **C**uid p
plura: **C**ruditu eat **C**ame uicato menu consilio obsedit
epus sub ea solauia: ad que translatu illud deponu vi
due cognouerit **E**d ubi no potuit auferri: sub tyro
grapho receptu est **P**ostea iter flagitabatur: ex tyro
grapho: pceptu ipator iterauerit: ut ipse p semetipm
nos conueniret **R**egnu e: & exposita dine legis auctori
tate: & serie laoms & heliodoru pualo: uix timde ionem
ipator accepit **P**ost etia septima fuit obreptio: h pue
mt sub epus ut reddet uidue qd accepit **F**ides iteri
salua e ipressio no est formidini qz iam res no fides p
Fili fugite **E** fugiedi & q i b o s s z eladi **C**litatur **30**
iprobos: muete iuidos **I**nter iprobu & iuidu
hor iter est: iprobo suo delatatur bono. iuidu torqitur ali
eno **U**lle diligit mala: hinc bona odit: ut ipse tolerabi
lior sit qui sibi uult bene. qz qui male oibus **F**ili ate

factu cogitate: et tu diuina cognitiue tue facite qd. plu-
 tis laudabilis mortis ai omnia datur sapien est illic dila-
 tata gla fugit: nec facile reprehenditur. **Fide diligite:** qm p
 fide & deuotione uosias magnu sibi ab uniuersis amore ac-
 quisit: qm celebrauit pascha dm tu ess amoz de re: otto q
 admodu nemo an eu. zelo itaq uat superiores. Ita & uob fi-
 lii zeli dei sumite: exquirat uob zelus dei & deuoret: ut
 unusquisq uam dicat. et exquisiuit me zelus domo tue. An-
 xpius xpi zelotes datus est. Cuid de aplo dicit: qpe dno ait.
 zelus domo tue comedit me. Sit ergo dei zelus: no iste hu-
 manu que iudicia generat. Sit inter uob pax que exsuperat
 oem sensu: amate uos iuste. Nichil uitate dulci: nichil
 pace grauius. Et uosipi scribit: q p reteris uob semp dilexi
 & diligo. Quasi unu pns filii coaluistis i affm germanita-
 tis. Que bona st tenete: et deus pns & dilnomis erit uo-
 bstru in dno ihu: cui est ho: gla magnificena pns ai spu
 sco in scla sctor Amen.

**Explicit liber secundus beati Ambrosii episcopi
 incipit capitulum libri tertii beati Ambrosii de officiis**

Quod sancti et i quiete maria opentur et
 omnia: ostendit: ex moise et helizeo. **1^a p^a**
 honestu et utile apud xpianos unu esse:
 q no comoda tyalia sequi s eterna. **2^a** de
 calumpnia repmedi et beneficena autis exhibenda:
 ex^a de armonia mebroz q singula singulis obse-
 quit. **3^a** Alienis incomodis uia lucra no qrenda
 Nichil a sapientibz nisi qd honestu sit expe-
 di: et honestati salute qd postponeda: i quo da
 maxie comedat et iohanes. **4^a** famis tpe sruem
 edu nec auare parnis iudedu. uel pria mptanda:
 exempla de ioseph et diuite auaro i euagelio. **5^a**
 Pergrinos tpe famis uerbe no arcedos: qd no solum
 honestu s iutile ppositis repba exreplis. **6^a** honesta

te saluti q̄ plati a deo cōpbat̄: exempla de ioseph
 et mileph et ceteris exploratoribus 8. **F**inudes et tur
 pia lucra deicos marie dederere: et ones honestatem
 zaid et nabuthe imitari debe. 9. **V**icia v̄tutibus oblit
 terari et p̄fidis etiā et finuduletis fide oportet cus
 todiri: qd̄ ioseph gabaonitis imitatur exhibuisse. 10.
Auavos et finuduletos iterdū cupitis finudari. sep̄
 at apud deū malivolentie reatu notios teneri. fabu
 la de quodā sircusano. et padignia dorch ydumeo.
 et amara mennofo. 11. **D**e m̄lo temerari iutameti.
 padignia de hēoda et repte: et qd̄ filia spote sua
 die oditi iucisa fide illoz prellat pitagoreoz q̄ se
 vades iure dederūt. 12. **E**ntū puulū iudith honesta
 tis ituitu subierit. 13. **E**rd semp honestate segitū
 utilitas: qd̄ licet apud hoies aliter sepe orige uide
 atur. ap̄ deū tñ p̄petuo ita esse cōpbat̄: ad erepli
 ductis i mediū helyzeo iohane bap̄. durabo q̄ro
 rū et roanoz et susana moise et ingubel filis is
 rahel q̄ imnēte cupitate igne potius sacrifici q̄
 thesauos abscondere uoluerūt: et de his q̄ vxoze
 leuite ab habitatoribus gabaā sup̄ro enecta bello st
 uli: leprosis q̄ qui nutu dno fugato de obsidione
 samarie exiitū s̄roz. fuga eoz p̄o in ciuitate i
 dicare q̄ i p̄tis maibe detenerūt. 14. **A**us honet
 tatis magnitudine hester et fide ionathe omeditur
 et abymelet. 15. **D**e moderamine aicie oseruade. 16.

Incipit liber tertius bti Ambrosii epi de of.
Od s̄i et iquete m̄ri et maria opent. Ca. 1.

Duid p̄pha docuit nos tñq̄ in ampla domo
 deabulare in corde n̄s. et cōuersari n̄i co
 n̄i bono cōtubnali ut ip̄e sibi dicit et loq̄
 retur. s̄cū ut ē illud: d̄ri custodia vias mar̄.
 Salomon q̄ filius d̄ dicit bibe aqua de tuis uasis:
 et de puteoz tuoz fontibz: hoc est. tuo consilio ute.

Aqua em̄ alta cōsiliū in corde viri. Nemo igit ali
 eno p̄iceps sit tibi: fons aq̄tue sit tibi p̄rius: et
 iocūdate n̄i v̄iore q̄ est tibi a iuuetute. Seruus autē
 r̄ pullo gnarū cōfabulentur terū. Nō ergo p̄m̄us
 sapio sc̄uit solus nō esse n̄i solus esset: nec minus
 onosus n̄i onosus esset. Sc̄uit autē n̄m̄ moyses qui
 n̄i taret dābat. n̄i onosus staet p̄habatur: n̄ solū
 p̄habatur. s̄ enā de hostibus quos nō cōtingeat t̄i
 iup̄habat. Ad eo onosus: ut manus e' alij sustineret:
 nec minus q̄ ceteri nō onosus: q̄ onosus manibus ex
 pugnat hostē que nō poterit vincē q̄ dimittat.
 Ergo moyses et in silē loq̄batur: et in onō opaba
 tur. at̄ maiora negotia: q̄ huius onā. Et q̄d̄iam
 ta diebus p̄otus i mote totū lege cōplexus ē: et in
 illa solitudine q̄ n̄i eo loq̄retur nō defuit. Vn̄ et d̄d̄
 ait. Audia quid loq̄tur i me deus. Et q̄to plus ē si n̄i
 aq̄uo de' loq̄tur q̄ ipe sc̄i. Cūsbant apli r̄ vmbra
 illoz cūibat i firmos. Tangebatur vestimēta eoz: et
 famis deferēbatur. Sermonē locuti ē helms et ste
 tit pluuia: nec cecidit. In firmi tribus am̄s et mē
 sibus ser. Vtēz locuti ē r̄ v̄ia f̄uine nō defuit:
 et vas olei toto famis ipe diutne nō est erinamitu
 Et qm̄ plerosq̄ delectant bellia qd̄ ē p̄stant: et
 citus magni latertus. an solis meritis cōferisse plū.
 Sedebat helyzeus i vno loco. et rex syrie magna bel
 li mole inferebat p̄lo patz. diuisis q̄ cōsilioz aceri
 nauit firudibz r̄ curruēre. Adus moliebat: sed
 oēs eius apparitū p̄ha dephendebat: et vigore me
 tis p̄ ḡna de vbiq̄ plens cogitationes hostiū suis
 am̄ciabat. r̄ monebat q̄bus aueret long. Et ubi te
 gi syrie manifestatu est: misso exercitu clausit p̄beta
 Orauit helyzeus r̄ oēs illos cōtate p̄uit fent: r̄ ap
 tiuos it̄ne i samaria q̄ venem̄ obside eu. Cofem̄
 h̄ onū n̄i alioz onō. Alij em̄ req̄stendi causa abduē

anim a negotiis solet? ut a fouehu retu q; homi sub
trahē sese et aut raris pete tenetū. ruptie agtorū
solitudines: aut itū vrbē vacie animo. indulgere de
ti z tranquillitāi Helpzeus aut a' m solitudie iordane
tūsiu suo ut ps defluat postior diuidit. superior aut
i fonte inurrit: aut i amelo resoluta generandi
difficultate iopmata steile cōtepreptioe fecundat. a'
fusabat mortuos: a' aboz tepat amantudines et fa
at farine admixtioe dulcesce. aut deē panbo distri
butis reliqas colligit plebe saturata: aut ferri se
tuis crassu et i fluuiū iordans mensu p' fudo mis
so i aquas ligno facit supnature. a' emuāit leprosu:
aut iunitate ymbribus. a' fame mutat fecunditate
En ergo iustū solus ē. qui nī deo semp ē En soli
tarius est. qui nūq' sepatū a r.°. Cis nob sepatū
iq' a dilectione xpi Confido q' neq' mors neq' vitū
neq' agelus En aut feriat a negotio? q' nūq' se
riatū a merito quo cōsumat negotiū. Quibz at
long' iustaribuz: tū toto mūdū diuinitū possessio
ē. Cuius estāone definitū: q' nūq' opione dephe
ditū. Etem q' si ignoratū z cognoscatū: q' si motū
tur et cre vuit. q' si t'is z semp letior: ut egenū et
largus. ut q' nichil habeat z possideat oia Nichil
em exptat vū iustū: nisi qd' cōstans et honestū est
Et ido si alii videatur paup sibi diues ē: qui nō eoz
que mōm s' eoz q' eterna s' cristianone sentetū.
Ad honestū et utile apud xpianos vni s' ca. 2^m
Et qm de duobz supius locis dixim. i q'bus
honestū illud z utile tractauim? sequitur vtz
honestate z utilitate inter se opare debeamo. et que
qd' sit sequedu Sicut em sup tractauimo vtz honestū
illud an turpe est? et scdo loco vtz utile an inutile:
sili hoc loco vtz honestū sit an utile nō nlli require
dū putat Nos at monem? ne h' inter se velut

copugnata idcirco videam. q̄ in sup̄ vni esse oste
 dimo: ne honestu esse posse nisi qd̄ utile nec utile
 nisi qd̄ honestu: q̄ nō sequi sapias miris apud qua
 utilitas peruenire istius comoditatis plures habetur:
 s̄ sapiam q̄ ex deo est. apud qua ea que in hoc seclō
 magna estimantur p̄ detrimento habetur. h̄ ē em̄
 arthor̄ thoma qd̄ p̄fctm̄ & absolutu est officiu. a ve
 ro virtutis fonte p̄fctitur. Cui scdm̄ ē comune offi
 niū: qd̄ ip̄o sermo significat nō esse ardue virtut
 ac singularis: qd̄ p̄t pluribus esse comune. ita tū
 penne cōpendia capite faciliare multis elegantiori
 cōuiuio & suauioribus delatū cōuiuio usitatu ē. reu
 nare at: & cōtinere esse paucorū ē. & aliam cupidū nō
 esse rarū est: cōtin aut detrahe uelle alie & nō esse
 contentu suo. na in hoc plerisq̄ q̄ sortu ē. Alia igit
 p̄ma: alia media officina. p̄ma tū pauis: media
 tū plures. Demq̄ i hisdem v̄bis discretio ē. s̄c̄p̄
 Aliter em̄ bonū deū dicim̄ alī hoīem: alit̄ iustu
 deū appellam̄ alit̄ hoīem. S̄c̄p̄ & sapietem deū alit̄
 dicim̄ alī hoīem. S̄c̄p̄ & in eua d̄cem̄. Estote ergo
 e uos p̄fcti: sicut p̄t v̄ qui in celis est. p̄fctus ē. q̄m
 paulu lego p̄fctm̄ & nō p̄fctm̄. ita tū dixit nō qd̄ ia
 acciperi aut iā p̄fctus sim. sequor̄ aut si cōphēd̄:
 statim sb̄icit. Cuiusq̄ ergo p̄fcti sum̄ duplex.
 em̄ forma ē p̄fctio: alia medios alia plenos nu
 meros habens: alia hic alia ibi. alia s̄m̄ hoīs possi
 bilitate alia scdm̄ p̄fctōne futuri. Deus at iustu p̄
 oia: sapiens s̄i oia: p̄fctus in oibus est. Antet
 ip̄os quoq̄ hoīes distinetur ē. Alit̄ daniel sapiens
 de quo d̄m̄ ē. Cuius daniel sapiens. Alit̄ alit̄ sapie
 Alit̄ salomō: qui repletus est sup̄ oem sapias aliq̄
 tū. et sup̄ oēs sapietes egypti. Aliud ē ei cōter sape:
 aliud sape p̄fct̄. Cui cōter sapit p̄t alibus sapit: pro
 se sapit ut alie detrahat aliquid & sibi adiungat. Cui
 p̄fct̄ sapit nescit sua spectare comoda: sed ad id

qd eternu est qd' deoz atq' honestu toto affectu in
tendit: qrens non qd' sibi utile s' qd' oibus Itaq' her
sit formula. ut int' illa duo honestu atq' utile errare
neqamo. eo qd' iustus nichil alteri detrahendu putat:
net' alteris incomodo suu comodu auge uelit Hac for
ma f' p' stabit aplius dices oia licent s' no oia expedi
ut: oia licent s' no oia edificant. Nemo qd' suu e qrit
s' qd' alteris: h' e' neo comodu suu qrit s' alteris neo
horem suu qrit: s' alteris Vn' r' alibi dicit Alter' alte
ru existimet supioze sibi: no que sua s' singuli co
gnates s' q' alioz Nemo sua gra qrit: neo sua lau
de s' alteris. Et' eudent' ead' m' adu'ib' declaratu adu'ib'
mo: dicit' s' p' salomone spm' fili si sapiens fueris
tibi sapiens eris r' prums: s' aut' malo euaseris so
lus laurics mila Sapiens em' alijs consulit sicut ius
tus: qn' qdem' d'oz' sui e' vtriusq' forma v'it'is

Siquis **caluymia reprimenda r' beneficentia**
ignitur vult placere cunctis exhibenda Ca. 11. ter.
oibus: p' oia qrit no qd' sibi utile. s' qd' nullis:
sicut q'rebat r' paulo h' e' em' q' for' xpo: alienu
no q're: nichil alteri detrahe ut acqrit sibi Crisost' em'
dus cu' ess' i' forma dei em'auit se ut forma suscipet
hois: qua' opm' suoz completiat v'it'ib' Tu go' ex
pouas: qua' x' iduit: Tu exuis: qua' x' vestuit
h' em' agis qn' alteris det'meto tua comoda augem'
expetis Considera o ho' vnde nome' suscipis: ab hu
mo utiq' q' nichil auq' cepit s' oia laurit' oib' et
diuisos m' usu om' animacu' fructu' misit' Unde appel
lata hu'antus specialis r' domestica o'ho hois: q' forte
adiuuat' x'pa te doret' tui corpis forma. mebroz q' u
sus itaq' mebroz tuu' alteri' mebroz sibi officia vedunt:
Aut' oculus officiu' ois a' oculi officiu' ob' sibi vedunt: a'
mano pedu' misteriu' a' pes manuu' Cinena' pa' man'
zerteu' ac sinistra d'p'ta' habent officia pleriq': ut si
v'it' comutes vtriusq' adu'sus natura' sit. s' usq' totu'

totū hoīez eruas q̄ mebroz tuoz mīsteia oītas: si
 aut de sinistra tibi suggerens. q̄ de dextera fugatis mī-
 tero sinistre: ut reliq̄as tūoz abluas nisi forte possit
 necessitas finge hanc & de oculo vīte ut possit zeta
 he sensu mīti. auditu aītibz mīti cogitādoz. odorā-
 naribz. ori sapore & sibi cōferat. rōne oēz statū dissol-
 uet nature: **On** pulchre ap̄ls ait **Si** totū corp̄ oculo:
 ubi auditus: **Si** totū auditus: ubi odoratus **Deo** q̄ vni
 corpus sum⁹ & diuisa mēbra: s̄ oīa corp̄ necessaria:
 quēnā n̄ā q̄ videtur firmiora mēbra esse multo maḡ
 nōia s̄. et maiorē plerūq̄ tūedi se requirūt sollicitū
 dīe. et si qd̄ dolet vni mēbz cōpāuitur ei oīa mēbra:
 et sic nō p̄t mēbz mēbro dīe nō es in necessariū. **Un**
 q̄ que est ut detrahāms aq̄ud ei tū nos opati optz:
 et tū debemo osorāū mīsteriū ei fraude & noze sūmo
Her utiq̄ lex nature ē. q̄ nos ad oēz stringit huānitāte:
 ut alter alteri tāq̄ vni p̄tis corp̄ iure desēam⁹ n̄
 detrahendū putemo q̄qua: cū cont̄ nature lege sit
 nō iuuare **Sic** em̄ nascim⁹ ut osēciat mēbra mēbz
 & alterū alteri adheat: et obsequatur sibi mutuo mī-
 tero **Ed** si vni desit officio suo: ipediatur cetera **Ed**
 si eruat ordinē mans: nō op̄is sui usū negauit: **Si** pe-
 de vulneret: quātoz sibi actū q̄fcm̄ iūdit: **Et** q̄to
 gū⁹ ē totū hoīez q̄ vni mēbz detrahī: **Iam** si i vno
 mēbro totū corp̄ violatur: vtiq̄ i vno hoīe toto ton⁹
 huānitatis soluitur **Violatur** nā q̄m̄s huān & s̄re
 em̄e cōgregatio: q̄ i vni cōnerū corp̄ atz opartū
 vnitāte fidei & caritatē assurgit **Crīst̄** q̄ dñs q̄ pro
 vniūsis mortu⁹ ē: mercede sanguis sui euacuatū
 olebit **Quid** eā n̄ā lex dñi hanc formā tenēdi ead̄
 cet. ut nichil alteri detrahās tū cōmodi seruādi grāa
 cū dicit: nō misseris fros quos statuerūt potest
 tū: cū iutilū errāte fr̄ibz tū redurēdi p̄cepit. cū
 fūe mori iubz: cū uetat merrenariū debita mēde
 fraudari. cū penuria sine vsuris reddēdi censuit:

Subuenire em̄ nō habet̄ huānitatis ē: duritie at̄ plus
 extorq̄re quā dederis. Item si ideo auxilio tuo eguit q̄ nō
 habuit vnde de suo iddet̄: nōne ipiū ē ut sibi huānitatis
 silatione āplius ab eo possit q̄ nō habebat vnde m̄ sol
 ueret̄. Absolutus im̄ alieī debitorē ut cōdepnes t̄: et hāc
 huānitatē vocas. ubi ē iūctatis aut̄io. Hoc prestamo q̄
 teris auantibus: qd̄ alia manū gnā cōferre aliqd̄ nesci
 ut fere aut̄ eripuit: hoies tribuit. Vn̄ p̄s aut̄ iustū m̄
 tētur 7 tribuet. Sūt tamē q̄bus 7 fere cōferūt. Et qd̄ col
 lance Tobole sua nutriūt: et aues abo suo pullos san
 ant suos. Hōi at̄ soli tribuit̄ ē ut oēs sibi suos pascat.
 Debet̄ istud ipō ne iure eid̄ si nō licet nō dāe: quō de
 trabe licet. Nec ip̄e leges nos dōct̄: q̄ en̄ q̄ detrita s̄t
 alicui n̄ iuria p̄sone a rei ip̄is cumulo r̄stitui iubet:
 quo fuit̄ a detritō a pena detreat a iulta r̄uocent
 p̄one t̄n qd̄ aq̄uis possit a pena nō hēre aut̄ iulte il
 lude: nūqd̄ dignū est ut alicui alieī detritat̄. Seru
 le hoc uiaū 7 fūliare vlt̄ie odiaom̄: adeo cōt̄ natūm
 ut iopia ingis hoc extorq̄re uideat̄ q̄ natūa suade.
 Seruoz t̄n om̄ulta fuita: diuitū rapine publice eid̄
 at̄ tā cōtra natūa q̄ uiolare alieī t̄n comodi causa:
 n̄ p̄ oib̄ erubādū s̄bēndis molestias. suscipiēdi la
 bore nalis affectū p̄suadeat. Et glōsu vniūis dicit̄:
 si p̄culis p̄is q̄nt vniūisoz t̄nquillitate. multūq̄ si
 bi vniūisq̄ arbitre. q̄n̄ erudia patre repulisse q̄
 p̄p̄a p̄cula: p̄stān̄ q̄ esse existimet qd̄ op̄erā sua pa
 tre p̄pendit: q̄ si i onō positū t̄nquillā vitā volupta
 tū copus fuitus exisset. **Ad nūm̄ lucra nō s̄t q̄rēta**
Hinc q̄ colligitur: qd̄ hō q̄ s̄m̄ **alienis incomodis**
 nō possit alieī. Ad si nū noteat natūa uiolet: neq̄ t̄n
 esse comodi qd̄ ex eo sibi at̄teat. Cūc ei p̄e q̄uoz: q̄ i
 reioris vulno ofne. Ad seuerū iudiciū q̄ domestici quo
 vniūisq̄ sibi ē reus. seq̄ ip̄e arguit qd̄ iuria s̄i idig
 ne fecerit: Ad nō mediocriter sapitū cōdepnat.

dicitur et fructus
 naturā q̄ dicitur h
 nōne in d̄p̄edū q̄
 dicitur q̄ vniūis
 r̄uocent
 tēdi ē ierendū
 que s̄t vniūisq̄
 ne p̄t̄ Cūc em̄ p̄
 erit nō iudicū q̄
 et̄m si ma lex va
 dicit̄ ad d̄p̄edū
 nō est erit erit q̄
 uore ei aduerfus
 nū t̄n feratū p̄
 q̄ r̄clit̄ nō s̄t
 t̄n p̄peret sup̄
 q̄romat̄ m̄ hō
 t̄n p̄p̄oe q̄rēta
 p̄eris m̄ naufr
 extorq̄re possit
 r̄omū uideat̄
 exat̄: t̄nne nō
 q̄re sibi uin̄ ab
 laborē at̄mas
 salūē defende
 s̄t̄s q̄nt̄ et
 oēs ei q̄m i glō
 d̄p̄edū hōt̄: q̄
 noluit s̄e r̄p̄e
 vlt̄ie oēs s̄m̄
 vniūis s̄e r̄p̄am
 nullū sibi hōcē
 dem̄ aut̄ nō t̄n
 comodi d̄p̄e
 nō esse r̄eritū
 nā s̄ hōcē s̄t̄s

dices **S** ex ore stultorum baculus contumelie **S** tulticie igitur **C** o d e p
 natur: q' contumelia facit **N** one hoc magis fugiendum: qm
 morib. qm dispedium q' iopia q' exiliu q' debilitatis dolor:
C uis aut viam corporis a p'rimo d'pnu no leu' dunt
 vicio ai et cristiandoms dispendio: **L** iquet igitur id expe
 tendu et tenendu oibus: qd' eade singloz sit utilitas
 que sit vniuersoz: nichil q' uidiendu utile nisi qd' i' comu
 ne p'sit **C** uo em p't vni p'desse: qd' oibus noiet **C** uibi
 certe no uidetur q' inutilis est oibus sibi utile esse posse
E tem si vna lex nature oibus: vna vniq' utilitas vni
 uisoz **A** d' consulendu utiq' oibus nature lege ostingim
N o est ergo eius qui consulti uelit alteri sedm natura:
 noie ei aduersus lege nature **E** tem si hui' q' m studio e
 rit ita feritur p'ceptis i'formari atq' itari ut vnusq'
 q' celeitate no finnde contendit: i' cursu q' q'itu p't ad vic
 toria p'peret. **S** upplatare aut alteri aut deire no ausus st:
 q' tomagis m hoc cursu vite ist' **S** me fraude alteris et
 i' i'p'noe q'renda nobis victoria e **C** uerut aliq' si sa
 piens m naufragio positus i' i'p'iet' naufrago tabula
 extorq're possit. vtz debeat: **C** uibi q'dem i' si p'stabili
 comuni uideat usui sapientem de naufrago q' i' i'p'iete
 euade: tamen no uidetur q' vni xp'iano i' i'p'iet' i' sapies
 q're sibi uit' aliena morte debeat: utpote qui ena si
 latrone armatu i'ndat feriete referre no possit. nedu
 salute defendit pietate cotinet **D** e quo i' euangelij li
 bris apta et euident sententia e **R** e d e e gladiu tuu:
 ois ei qui i' gladio p'ussent gladio ferietur **E** s' latro
 detestabilior: q' p'secutor q' ueneat ut x'm occidet: **S** z
 noluit se x'ps p'secutor' defendi uoluerit: q' uoluit suo
 vulne oes sanare **C** uir ei se ponere alteri iudicet: cu
 vni sit xp'iani p'ferre sibi alteri. nichil sibi arrogare
 nullu sibi ho'em assume no ueritate menti sui p'nu:
 demq' au' no tui toleant potius i'comodu: q' alienu
 comodu diripe assuescas: **C** uis ta adisus natura q'
 no esse contentu eo qd' habeas: aliena q're abire turpit:
N a si honestas sedm natura: oia em de' facit ualde

bona: turpitudinis utiq; contraria e. No pot ergo et honesta
ti convenire: turpitudinis: cu her inter se discreta nature
lege sint. **Et nichil expectedu sit a sapientibus in honesti**
Sed ia ut ena in hoc libro ponamus fastigiu. **Ca. 1.**
i quo uelut i fine disputationis nre dirigimus
sententia: ut nichil expectendu sit nisi q honestu. **Actu.**
agit sapiens nisi qd' sinceritate sine fraude fit: neq;
qap' facit i quo se anime qap' obliget. ena si late pos
sit. Sibi em e reus p'usq; ceteris: nec ta pudeda apud
eu publica q' osna est. **Ed'** no fictis fabulis ut phi
disputat: s' verissimis uistor' uiror' exep'is d'ne pos
sumo. **to igit'** ego simulabo fire hyati q' magis q'
busca dissiluerit soluta ybribus i que descedisse fer
a platone iducitur: q' in lateibus suis fores hiet quas
ibi aperuit atad'isse anulu aureu i digito mortui
hois cui' illuc erame corpa iacet: auriq; auaz sustu
lisse anulu. **Es** cu ad pastores se recepiss' regios de q'
ipe nro foret: casu quoda q' palca eius anuli ad pal
ma g'iterat. ipe oes uidebat atq; a nullo uidebatur.
Dem cu in locu suu iuoniss' anulu: uidebat' ab oib'
Cui' solleus factu miranuli p' anuli oportunitate regi
ne stupro potitus necē regi intulit: ceteris q' itereptis
quos necados putauerit ne sibi impedimētu foret hodie
regnu adeptus est. **Ca** igit' huc anulu sapient: ut bi
furo ei possit late ai deliquit. **No** em nino fugiet p'ro
ru otargiu: q' si no possit late. **No** em latebra sapient
spes ipunitatis: s' motena e. **Demq;** lex no iusto est
i'pota s' iusto: q' iustus lege hz metis sue. et equitas
ar iusticie sue norma: ideo q' no terrore pene renora'
a culpa. s' honestatis regula. **¶** Ergo ut ad p'pitu rede
amo: no fabulosa q' ueris s' uera q' fabulosis exep'la
pferimus. **Quid** ei michi opus e finge hyati fire. equi
eneu anuluq; aureu in digito defuisti reptu: cui' a
nuli tanta sit vis ut q' arbitrio suo quicq; sit idutis

anulu[m] appareat cu[m] uelit. cu[m] aut[em] nolit co[m]spectu[m] se
 p[ri]u[m] s[er]uabat ut p[ri]us no[n] possit uideri. **R**epe eo fed[er]e
 istud utz sapiens ena[m] si isto utatur anulo quo possit
 p[ri]ua flagitia celare z regnu[m] assequi nolit ve p[er]ire.
 z q[ui]s dicit sceleris otagni penaz dolorib[us]. an spe ve
 ro ip[s]iutatis utatur ad p[er]tend[um] scelus. **E**id[em] i[tem] in op[er]e
 figm[en]to anuli. cu[m] possim d[ic]e ex rebus gestis q[uo]d uir
 sapiens cu[m] sibi i[n] p[ar]te no[n] solu[m] lat[en]du[m] s[ed] ena[m] regn[an]du[m] uide
 rit si p[ar]tem admittet. co[m]tra aut[em] p[er]iculu[m] salutis remeret
 si declinaet. flagitia celae z regnu[m] assequi p[er]iculu[m] salu
 tib[us] ut uamet flagitio q[uo]d flagitiu[m] quo sibi regnu[m] paret.
Deus dauid cu[m] fuger[et] a facie regis saul. q[uo]d cu[m] rex cu[m] hi
 bus milib[us] uiroz eloz ad i[n]ferenda[m] n[ost]ra i[n] deserto q[ue]ret.
 ig[er]sus in castra regis cu[m] dormiente[m] offendit no[n] solu[m] ille
 no[n] p[er]missit. s[ed] ena[m] p[er]terit ne ab alio q[ui] simul ig[er]sus fueat
 p[er]imeretur. **I**ta cu[m] dicit ei abisay. co[n]clusit hodie d[omi]n[us] i[n]m[us]
 cu[m] tui i[n] manib[us] tuis. et n[un]c occidit eu[m]. respondit. **N**on
 consumas illu[m]. q[ui]a quis uacet manu[m] sua[m] i[n] x[ristu]m d[omi]ni. et pu
 rus e[st]. **E**t addidit. **Q**uunt d[omi]n[us] q[uo]d nisi d[omi]n[us] p[er]miserit illu[m] aut
 nisi ho[m]i[n]i illius uenerit ut moriatur. uel i[n] pugna[m] descendit
 z appona[m] i[n]i. no[n] sit a d[omi]no i[n]te[m] manu[m] mea[m] i[n] x[ristu]m d[omi]ni. **E**t
 no[n] p[er]miserit necu[m] eu[m]. s[ed] sola lancea que eat ad caput eius
 z lentacula tulit aq[ue] dormietib[us] tuis eg[er]sus castris i[n]f[er]is
 iuit i[n] manum[us] motis. et co[n]traque cepit s[er]uatores regios.
 et papue p[ri]ncipe[m] milite abner. q[uo]d neq[ue]q[ue] fidi adhibet
 custodia regis z d[omi]no suo. **D**emq[ue] monstrauit ubi e[st] lancea
 regis. uel lentacula aq[ue] que eat ad caput eius. **E**t appel
 latus a rege lancea reddidit. **E**t d[omi]n[us] i[tem] restituit vni
 uersas iusticias suas z fide[m] sua[m]. sicut t[ri]didit te hodie i[n]
 mano[m] meas d[omi]ni. z nolui i[n]te[m] manu[m] mea[m] i[n] x[ristu]m d[omi]ni. **E**t
 cu[m] hoc dicit timebat i[n] i[n]fidias eius. et fugit sede ex
 illo mutas. **T**er t[ri] salute[m] p[er]tulit morene. cu[m] ia scdo
 facultate sibi tributa regis necadi. noluisse u[er]i occasio[n]is
 b[er]fino. q[uo]d et secutitate salutis metueti et regnu[m] offe
 bat exuli. **U**bi opus fuit ioham gigeo anulo. **C**ui si

tauiſſ: nō eſt oriſus ab hōde p̄ſtāe h̄ ibi potuit
ſilētū ſuū: ut et uidetur: nō omīdetur. S; q̄ nō ſolū
p̄tāe ſe p̄pter ſalutis dēſenſionē paſſus nō eſt. ſ; ne
alienū q̄dem p̄m̄ ferre at p̄peti potuit: idō i ſe nēis
muſa exiit. Certe hoc negare nō p̄nt potuiſſe fi
er: ut taret: q̄ de illo gige negant potuiſſe fieri ut a
nūti b̄n̄ficio abſcondētur. S; fabula et ſi v̄m̄ nō h̄z ve
ritatis. h̄at t̄n̄ ratiōne h̄z ut ſi poſſit relāe ſe v̄r̄ iuſtus
tamē i p̄m̄ dēclinet q̄ relāe nō poſſit: nec p̄ſonā ſu
ā idutis amulū ſ; v̄itā ſuā idutis x̄pm̄ abſcondat: ſi
ap̄l̄is aut q̄ v̄itā v̄r̄ā abſconditā ē t̄n̄ x̄p̄o i dō p̄cō
ḡo h̄ic fulgē q̄nt: nēo ſibi ar̄toget: nēo ſe iacet. No
lebat ſe x̄p̄us h̄ic cognōſci: nolebat p̄dicāe i euā nōmē
ſuū t̄n̄ i terris v̄ſaretur. Venit ut latet ſc̄lo. Et nos
ḡo ſc̄li mōdō abſcondāms v̄itā m̄am x̄pi exemplo: ſu
ḡiam iactānā: p̄dicāi nō ex̄petāms. melius ē h̄ic eſſe
i h̄ūilitate: ibi i gl̄ā. Cū x̄p̄us iqt̄ apparuit: t̄n̄ et v̄s
apparēbitis t̄n̄ illo i gl̄ā. **De t̄p̄e ſannis ſb̄uenēdi**
Non v̄m̄at igitur honeſtate ē indigentibz. 6^m
Volūtas: ſ; honeſtas utilitate h̄at duo utilitate
q̄ eſt̄n̄atū: ſ; v̄l̄ḡi op̄ionē ex̄ort̄fuetur auaritia: mo
riatur ḡrupia. Cū i negotiatiōne ſe iſſe negat:
q̄ p̄noz captāe iſſemēta nō ſim̄plicitatis ſ; v̄ſuāe ē
Et aliū aut captāe p̄tia frumētū: maledictū i plebe
ē Definita ē ſentētia: nichil diſputānōi relinquens
Equale cōtrouēſiariū gēns ſolet d̄cedi eſſe. t̄n̄ aliū
agat agriculturā laudabile apud oēs habet fructus
terre ſim̄plices eſſe: plus q̄ ſc̄iauerit eū p̄b̄n̄ore fore
v̄b̄iores redditus iduſtrie nō fraudū: negligētia iſſe
z iūria ruris iūlti rephēndē ſolē. Anū iqt̄ ſtudio
ſub̄ uberi ſc̄iaui: diligētiū ex̄colū bonos collogi p̄
uētis. ſollūtiū reddidi. ſc̄iaui fideli: p̄uēt̄ iſtōd̄
ui: nūc i t̄p̄e ſannis ſb̄uenio eſurientibz. v̄cō frumē
tū nō alienū ſ; m̄i: nō plūis q̄ retēi. ymo euā m̄oū

pno cuud hac fraudis est. ni nulli possent pidiari
 si no haberent qd emerent: tu idustria iaremēti vōt
 tu diligēna dephenditur: ita fortasse dicit: ioseph
 frumēta i habundātia collegit: i mitate vedidit: tu ca
 no aqub emie rōpellitur: tu vis adhibetur eptori: oibo
 refertur emedi copia: nulli ut rogatur iura: ius igit
 qm aucty fert igemū disputātibz erurgit aliud dicens.
 bona qdem agriculturū q fructu mstant oibus: q simpli
 idustria accumulāt tivarū fertilitate: nichil zoli nichil i
 terferens fraudis demp si qd vici fuerit plus dispendii
 est: q si bene aqub seiauerit melius metet. Si sincerū
 tritū gīmū seiauerit: puriore ac sincerā messem colliget
 fēndi terra multiplicatū iddit qd anaperit. fidelis ager
 feneatos solet restituere puctus. De redditibus igit vbe
 nis glebe exptare debes tui mēde laboris: de fertilitate
 pinguis soli iustū spere rōpendia. Cur ad fraude rōuer
 tis natie idustria: Cur iudes usibus hoim publicos par
 tus: Cur ppls minuis habundātia: Cur affectis iopia:
 Cur optari fatis a paupibz sterilitate: Cur em no sem
 ant fertilitatis. Te auctonate pūū r rōdente frumētū
 optant potius nichil nasci: q te de fame publica negoti
 ari dmbis frumētōz idigentiā alimētōz penuria vbe
 nis soli ptus igemissis fies publica fertilitate: horrea ple
 na frugū deplorans. explorans qm sterilior puctū sit. qm
 exilior ptus votis tuis gaudes airisisse maledictū: ut au
 q nichil nasretur: tū mēse tuā venisse letūis. tū f de
 omī misēia rōgeris opes: q et hāt idustria vōtis hāt
 diligēna noias q nullitatis vsuna ē. q astucia fraudis
 ē: et h tu remediū vōtis qd rōmētū neqre ē. latimū
 hor an fēnd appelle: captūtu: tū latronim tpa: qbus m
 vūta hoim duris isidiator obrepas. Augetur pūū tūq
 sorte simulati fēnoris: pūū quo aceriatur anpitis. i
 bi rōdite frugis multiplicatur vsura: tu frumētū q feneā
 tor oculatis qm veditor auctonais. Cuud ipremis mēle oī
 bus q maior futura sit fames: qz nichil frugū supsit qsi
 i fēndior ano seqtur. Auctū tuū dāpūū publicū ē. ioseph

scis oibz apuit horrea? no clausit n' pna captiuit ano
ne? si plene subsidium collomuit nichil sibi acisuit. sed
quodmodu fames ena i postez vinctur. puica ordinaoe
disposuit. Legistis quodmodu huc frumeturu pni capti
toze exponat i ena dnt dnt tuis possessio dimittis fructu
attulit? et ille q' egens dicebat quid facia no habeo quo
cogregē. destrua horrea me z maiora facia. tu scire no
possit vnu sequeti nocte anima sua ab eode reperetur.
nesciebat quid facer. q' ei alimeta dcessent. Verebat a
biguo? no apprebāt horrea anona. et ille se ege aed
bat. Rerte iqt salomo. qui totius frumetu relinquet id
nacionibz no hedibz. qm auaricie emolimentu ad suarso
ru iura no puenit. et no legitime acqritur. q' vntu q'
busca ita extraneis dipientibz dissipatur. Et addidit. Cap
tas anona maledicta i plebe est: bndictio at i capite e'
q' pncipat. Vides at qd' largitore frumeti esse debeat
no pni captatoze. non e igitur ista utilitas. i q' plus
honestati q' utilitati adiungitur. **Et pegrini tpe frus**
no sut emedi. Ca. Am.
Sed et illi q' pegrinos vrbe no sut emedi. Ca. Am.
phibent neq' pbandi expelle eo tpe quo iuuac
deberent. Separe a comertis comunes parietes fusos.
oibz ptus negatē. ita ia cofortia viledi auerrunt.
tu qbus fuerit comunia iura tu hys nolle i tpe necessi
tatis subsidia ptui. Fere no expellit feras? et ho exlu
dit hoem. fere ar bestie comune putat oibz victu que
terra misant. Ille ena cofortie generis sui adiuuat.
ho ipugnat q' nichil a se alieni debz. necd q' huan
e. Quato illi rectius q' tu ia pressisset etate puerta et
fame tolearēt. atq' ut i talibz solet peterent
vulgo ut pegrini vrbe phiberetur. Pfecture vltane
nra retentis maiore sustines. conuocauit hortatos et lo
cuplenozes vilos. poposuit ut i mediu cosuleret. dies
ta ihuanu esse pegrinos eni q' hoem ex hoie erui. qui
nbi morietu negaret. Canes ante mesam ipastos esse
no patim? hoie excludim? Et utile quoz tot

plōs mūdo perie: quos dura ofereāt labes **Et** tot vrbē
 sue perie qui solerent aduimēta esse: uel in coferedis
 subsidis uel in celebrādis cōmertiis **Et** tēne famē alienā
 iuuāe p̄trahē ut plūmū die posse nō iopia ipellē: n̄
 mo tot milto:ibus extitit tot agricolis om̄dentibz om̄ sua
 i p̄petuū subsidia **Hos** igit̄ excludim⁹ qui viciū nob̄ i fer
 re cofueuerit: hos nolim⁹ i tpe necessitatis pasce q̄ nos
 oī etate p̄ueniūt **Quāta** s̄ que ab ip̄is nob̄ s̄ nō tpe
 m̄stratur: **Nō** in solo pane uiuit hō **Uia** illuc facta ple
 riqz etiā nū p̄utes s̄ **Reddimo** qd̄ accepim⁹: s̄ verem⁹
 ne cumulem iopia q̄mū om̄ misericordia nō destituit
 s̄ adiuuatur: dem subsidia anone q̄ h̄is ip̄nēta s̄ colla
 tōe redimā: repare⁹ autō **Uia** h̄is deficiētibz nō alij
 nob̄ redimēdi cultōes vidētur **Et** vili⁹ ē pasce q̄ emē
 cultōre: **Ubi** etiā repares: **Ubi** iuenias q̄ reformes: **Ad**
de si iuenias qd̄ ignariū: **et** alieni usus nūo possis s̄bitue
 nō cultū **Quid** plūm collato autō coacta frumēta s̄:
 ita n̄ habūdantiā vrbis minuit: **et** p̄grimis alōmā s̄
 m̄stratur **Et** tēne h̄ om̄cānōm ap̄ dēū fuit s̄ssio sen
 q̄te apud hōies glorie: **hic** magn⁹ vere p̄batus: q̄ vere
 potuit ip̄atorū dīce demōstrāns tot⁹ p̄uine plōs **Hos** tibi
 reseruauit: h̄i uiuūt b̄nsino tui denatus: hos tua cura ab
 stulit morti **Et** tō h̄ utili⁹ q̄ hoc q̄ p̄rie rōme fr̄m ē eier
 tos esse vrbē ap̄lissima q̄ iam plūmā illuc etate t̄nserēt
 flentes n̄ fili⁹ abisse: quibz velut t̄uibz amolēdū exiliū
 deplorauēt: **et** interruptis cōplurū necessitudines d̄reptis
 affinitates: **Et** certe auiseāt am̄ feūditas: iuentio vrbis
 sola egebat frumēto **Potuisse** uiuari si perētur ab p̄talibz
 frumētū quoz filij expellebant: **Faciū** h̄ turp⁹: excludē
 q̄ alienū: **et** erige quasi suū **Quid** illū ei⁹: q̄ de suo pasat:
Et illū ei⁹: q̄ te pasat: **Serui** retines: frudes parētē:
 frumētū suscipis: nec affm̄ ip̄antis viciū extorques: nec
 repedis grām **Et** reforme hor: q̄ inutile **Quo** ei p̄t utile
 esse qd̄ nō daret: **Et** t̄is cōpatorz subsidis dudū roma fr̄m
 data est: **Potuit** et illos nō amittē: **et** euade fame: **et** p̄ntis
 ventoz oportunitis flantibus **et** sperantaz cōmeatu nauū.

Cum vero id super hoc est atque utile. Sed et in hoc est atque de
corum quod collatione locupletum iuniorum egentes? in istis vitiis
esurientibus nulli tibi de fore? Sed tamen utile quod multos ag
rum reservat? non iterum plebem iustitiam? Ad hoc est
et utile est et quod utile hoc est: et tamen quod utile idcirco quod at
idcirco id enim utile. **Et honestate saluti proferre a deo non**

Quando maiores in seruis erit potuissent. **pbatur**
nisi id non solum turpe sed etiam utile credidissent regi
seruis egyptiorum? **Thus** quod et aleph missi ad exploranda
terra ubi erant quae terra. **h** a seruitutinis habitari gentibus nu
merauerunt. **Terre** belli plus infans: venisabat terre es
possessione. **Suadebat** missi exploratores his et aleph fin
esse utile. **Indecorum** putabat recte nationibus: lapidum po
nere eligebant quod mirabatur plus quod deinde de honestate
Dissuadebat alii plebs reclamabat dies aduerso diem et
aspas gentes belli fore: taceat sibi in plio mulieres suas
et pueros durpionem futuros. **Erant** domini idcirco ut oes vel
let prode. **h** rogante moysi spauit simas ulione distulit:
satis esse perfidis supplicij iudicandis et si preter iterum non
pateret credulos ad ea tamen terra qua venisauerunt ip
incredulitatis sue pau non pueret: **h** pueri et mulieres qu
non minuerunt. uel seru uel emere veniabiles imperet et
terra promissa hereditate. **Deus** quibus erant in uersio anno et sup
defto eorum membra dederunt: **h** aliorum pena dilata est et at af
cederunt in ihu et dissuadendum putauerunt: **plaga** in la stam
mortui est. **Thus** vero et aleph in inopia emere uel seru in fin
promissionis infans. **pauc** igitur melior gloria saluti puit: de
tenor salute honestate. **Dina** at tene: eos pbant quod honesta
utilibus prode arbitrabatur: eos vero idcirco nauit ap quos
ea quod videbatur saluti prode. **h** honestati ac comoda prodebat.

Nihil **clera** marie debent vitae fraudes?
itaque deformis quod nulli hic amore **tyra luc. m. 9.**
honestatis et usu quodam degeneris merantur et que
tu sollicitari ignobili auaro estuare coram. **dieb** ac nor
tibus hanc ad aliam detinenti primoni: non leuare ad ho
nestatis introe: non consistere vere laudis pulchritudine
hinc nascitur auaritia quae heditatis retinere atq

gūitatis silanone amptate: qd' abhorret a pposito xpi
 am viti. **O**e em qd' ante dicitu r finide rōpōitum ē: anet
 meito simplicitatis. **E**n ipis q' nullū eclesiastica ordis offi
 nū receperūt iōgnia iudicat' affectate abino hēditat'
 i supme sine pōitos sui hie iudiciū. ut libe testent' qd'
 tenant' q' postea nō s' emēdantur. nū hoēstū nō sit rōpe
 fēna rōpendia aliis uel debito ul' parati autē nū ul' sa
 rendis ul' mīstrū sit pdesse si fieri pōt oibus obesse nei
 m deiq' si nō pōt alteri subueiri nisi alter ledat': sōmodi
 ē neutz iuuari q' q'uar' alterz. **I**deoq' i causis penūia
 rib' iteruente nō ēr sacrotale i q'bo nō pōt fieri q' ledat'
 alter' fēq'pter q' vinitur: qm' itressoris bnficio se viciū ar
 bitratū. **S**acrotis est igitur nulli nocē pdesse uelle oibz:
 posse aut' solus ē dei nra i causa ap'us nocē ei que de
 beas iuuare p'clitatem: nō sine p'ro ē q'ui. **I**n causa at
 penue odia queit' i'p'iente est: nū p' salute hoīs q'ues fie
 p'ter fiat molestie i quo enā p'clitū glōsū est. **P**ōita
 igit' forma i sacerdotis officio teneat' ut nulli noceat: ne
 lacessitū q'ē et aqua iuria offensus. **D**ono q'ē vni q' dicit:
 si i' d'idi retribuētibz m' mala. **E**ue em est gloria. si en
 nō ledim' q' nos nō lesent'. **S**z illa v'us ē: si lesus remit
 tas. **E**ū honestū qd' nū potuiss' regio i'imito nocē maluit
 p'are. **E**ū enā utile qui successori hoc p'fuit: ut diceret
 oēs fide regi p'p'uo seruire: nec usurpae i'perū s'vetei
 itaq' r honestas utilitati. **P**latū ē: et utilitas serui hōst
 itate est. **P**arū est qd' pepit': addidit q' enā m bello co
 luit omisū: et flebiliter deploauit dicens. **M**otes gelboe
 ner ros ner pluuia cadit sup uos: motes mortis. qm' ibi
 s'blam ē p'testio potētū p'testio saul. **T**ō ē vntū i oleo et
 s'agne vulneatorz: et ex adipe belligenāū. **S**agitta io
 nathe nō ē retro iuerisa: et gladi' saul nō ē varū r'uet'
 sub saul r' ionathā spenosi r' kīm i'epabiles i vita sua:
 et i morte nō s' sepan. **S**up aq'las leuiores: et sup leocō
 potēiores. **F**ilie isrl' plorate sup saul q' vestiebat uos ves
 timēta rominea nū ornameto vestro: q' i'ponelbat aurū

sup uestimenta via Cuius reuerent potentes i media pug-
na Ionathan i morte vulnecatus e' dolco i te fi' ionatha:
spenofus in ualde Scideat amor tu' i me: Ticut amor
mlieri Cuius reuerent potentes? et pierit amia gaurifce
na: Cuius mi' vnicu' sit deflet filiu' q'admodu' hic de
fleuit iunai: Et g'rie auctore tatis p' seqretur laudibz:
q'ibz iste p'fecuto est iudiatore caput' sui: Et pie volu-
it: q'ito igemuit affru' Aruerit motes p'pheno male-
dico: et dina vis sentena' maledictis i'pleuit Itaqz p'
regie nens spectaculo pena' elemeta soluerit Eid' vero a
sco naboth. q' fuit causa mortis: nisi hoestatis co'tepla:
Na tu ab eo vinea' rex posset p'petua daturu' se polli-
rens: i' d'cor' p'nu' p' patina' renusauit h'edite: malu-
itqz morte' de'clm'ac' huius' turpitudine' No' iqt' fiat in
a dno' ut dem' h'edite' p'im meoz: h' e' tm' in obp-
briu' no' fiat no' p'mittat deus tm' extorq'ri flagitium
No' utiqz de vitibz dicit: neqz de vitibz' cum est dno' neqz
de ficno' spacio' h' de uire loqtur' p'im' potuit utiqz et
altera' vinea' de vineis regis accipe' et am'is esse. i' quo
no' medionis s'li h' utilitas estari solet: s' qd' s'pe cat'
iudicauit no' uideri utile. malu'itqz p'iculu' cu' honesta-
te s'bite. q' utilitate' cu' obp'rio' **V**ulger'e' utilitate' loq'it:
no' illa' i' q' ena' hoestatis g'ra' e' **D**emqz' i' rpe' rex potuit
extorq'ri: s' i' p'ud' arbitria' et om'ia' voluit **D**ns q'
mlieris ofus imaitate' q' hoestatis im'oz turpe' ate' tu-
lit' lucru': cogruo' supplicio' p'lecten' annu'ciauit **T**urpis
itqz oib' est **F**icus **D**emqz' ena' in rebz vilibz' exen'ibi-
lis est stathere fallana: et frauduleta' m'fura' **S**i in
foro' rez venalium i' usu' comertioz' f'icus p'lecti' p't
ne' ir'ep'ensibilis videri iter' officia' v'tutu'. **C**lamat sa-
lomo' pondy' magnu' et exiguu' et m'esure' dupl'ies imu'
de s' ap' deu' **S**upra' q' aut' **S**tathera' adultera' abhoia'
Ino' ap' deu': p'ced' at' equu' acceptabile' est tibi **E**t
No' oibus **v**ina' s' v'tutibz' v'it'ca' i' fraudule'tis
Fides e' seruata' **C**o' p'.

igitur deoza e fides: iustitia gta. mesura caritatis iocunda
 euid at loquar de contrariis rebus: aut marie de coep
 nione pdioz uil' trisfactionibz atq' p'ntis: rone formule
 st' doli malu' abesse: cuq' nioz doliu' defuerit de p'fectus
 duplia pene obnoxii fore: **Ubiq' igit' honestatis p'ponde**
rat' co'fida': q' doliu' excludit. fraude eiat **Un' ite gnale**
in' p'p'ia p'imp'it' smaz dices nec fent' p'rio suo malu'
 non sola utiq' iest' contritibz iq'bus ena' uicia eoz q' ve
 neat' q'di iubentur: ac nisi inauerit ueditor quib' i
 ius eptoz trissanz seic' doli actioe uariatur: s' ena' ge
 nealiter: doliu' in oibus abesse debet ap'ienda siplur
 tab' itimada' ueritas est **Utere at' ista' de dolo no' iurispe**
ritoz formula' s' p'riarchaz sententia' septuag' dina cui
u'it' exp'it' i libro ueteris testameti. q' d'ni naue sarbi'
la' ai' eriss' fama' p' p'los' f'itatu' esse mare i' hebreoz
trissu' fluisse aqua' de petra. de celo diuina' mist'ia'
alioia' tot' p'li' milibz habitante': corruisse muos i' he
trio' sacro' tubaru' sono' utu' z ululatu' plebis arietu'
tos. geth' q' rege' uictu' z suspesu' in ligno usq' ad ues
pera': galaxomite metuetes ualida' manu' uenerut' ai' uer
suia' simlites se de f'ra' longiqua' esse: diuq' p'grina'
ros' d'srupisse' caliameta'. detruisse' amity' uestru' q'ru'
ueteras' ienu' idna' demost'ant'et. causa' at' tati' labois' e
merede' panis' z i'ende' ai' hebreis' esse' auicie' cupiditate'
Et reperit' ab d'ni naue' posse: ut' fenu' firmaret' soie
tate' Et qui adhuc' eat' ignari' locoz' atz' uolaz' itans': no'
agnouit' fraudes' eoz: neq' d'ni' it'ostauit' s' nro' n'edidit'
Ado' sa' eat' i' illis' t'p'ibus' fides: ut' falle' aquos' posse' no' n'ede'
Quis' h' ip'hendat' in' scis': qui' ceteros' de' suo' affectu' estimat'
Et q' ipis' amia' e' ueritas: metui' neime' putat' falle' qd' st'
ignorant': libeter' n'edit' qd' ipi' st': nec' possut' susp'ctu'
hre' qd' no' st' hinc' salo' aut' u'nores' n'edit' o'i' v'o' no' uiti
perada' faulitas: s' laudada' uoitas' hoc' e' morete' esse' ut'
nozae' qd' noceat': et' si' ai' u'it' ab' aliq' de' oibz' in' b'n'

vobis: q̄ ḡn̄aliter cōdēpnat oēs lucti turpis appetentiā:
 breuius sermōnis cōpeditio erudit lenitate atq̄ veraciā
 n̄a de illo qd̄ loquat̄: q̄ de eo testamēto qd̄ ab alijs lucti f̄m̄
 falsū t̄n̄ cognouerit hēditatē sibi aut legitimū veditet et
 iurā q̄nt̄ alieno numine. n̄ enā leges publicē eū q̄ sac̄s
 falso vtit̄ t̄p̄ reū facinorōs as̄t̄gat. Regula at̄ iustitiē ē
 manifesta. qd̄ a vero dēdiate vno nō debeat bono. nec ap̄no
 iusto afficere q̄q̄: n̄ doli aliquid amerte fraudis ve cōpone
 eid̄ euidētia. eo qd̄ amias q̄ fraudauit de p̄sio agri sui q̄
 ipe veditet et portione p̄terij t̄p̄ sume ton̄ numerū a
 ta p̄dēs posuit ap̄loz: sic reus fraudis iterit. licuit vti
 q̄ illi nichil offerre. et h̄ sine fraude fecit. Et q̄ fraude ad
 misit nō libealitate ḡn̄a reportauit: s̄ fallacie pena
 exsoluit. Et d̄ns in eū. n̄ dolo accēdes repudiabat d̄tes
 vulpes foueas habet: qm̄ i simplicitate cordis et inorena ubi
 nos viuere Dauid q̄ ait. Sicut nouacula acuta fecisti doli:
 neque arguens p̄ditore: eo qd̄ istrumētū huius ad hōis
 adhibet ornati et plerūq̄ vlcēnt. Si quis igit̄ p̄tendat
 ḡn̄a et doli nectat p̄ditore cre: ut eū que relare et p̄te
 q̄ debeat p̄dat ad mortē istrumētū istū op̄andē cōfetur.
 qd̄ ebrie mētib̄ et titubātib̄ vno mano vulnerie cōfueuit:
 sicut doct̄ iste malicie ebrius vno p̄ funeste p̄dionis
 idicū abymelech sacerdoti nese dedit: eo qd̄ p̄pham hosp̄i
 suscepit. que rex iudie funditus stimulis p̄sequelatur.

P Vnū igitur ac *de malo temerarij iuramentū ca. m. 23.*
 Sincerū oportet esse affm̄ ut vniuersa si plure finōz
 p̄ferat: vas suū i infirmitate possideat. nec finē cūsp̄
 one vbor̄ iduat. Nichil p̄mittat inoestū. ac si p̄miserit
 tolerabili ē p̄missū nō face. q̄ face qd̄ turpe sit. Cepe plē
 q̄ cōstringit se iuramentū faciō: et n̄ ipe cognouerint
 p̄mittēdū nō fuisse. Sacerdoti tamē cōplendē faciūt qd̄ spo
 sponderint: sicut de heōz sup̄ sup̄ simo. q̄ saltatim p̄mū
 turpiter p̄miserit. crudelē soluit. Turpe qd̄ vgnū p̄ saltati
 one p̄miserit: crudelē qd̄ moris p̄phē p̄ iuramentū religioē
 dōtur. Cūto tolerabilis tale fuisse p̄mū sacramento: si tamē

ispectatis & i eruditis viris plenū mirantū ē: h' i v'igie multo magnificatus multoq; illustr' dephenditur: que i gemiscenti p'u aut **F**ar m' ut erunt de ore tuo **S**z spanū duoz mesū poposat: n' ut cālib; ouētū agēt i mōib; q' v'gmitatē e' p'destinatū neci pio affm' p'sequētur: nec fle-
 tub cāliū mouebat puella: nec dolor flexit n' gemib; relar-
 dauit: n' dies p'terijt n' fefellit hora **R**edit ad p'ez q' ad uotu rediet: et volūtatē p'ua nūtatē ipulit: fentap arbi-
 tratu spontaneo. ut qd' erit p'ietatis fortuitū fiet pietatis sacrificiū **Etū p'itū iudith hōestatis itutu s'vier.** **Ca. xiii.**

Ere tibi iudith se offert mirabilis q' formata **Ca. xiii.**
 p'plis virū tūphali ceptū caterua: que p'mū forme grā & vultus deore p'auit: deinde h'mōis cōstribit ele-
 gācia p'mō tūphus eius fuit qd' itegru pudore & taber-
 naculo hostis reuerit: sedis qd' feia de vno repōruit vic-
 toriā: fugauit p'los o'silio suo. horruerūt p're autana e'
 v'itap qd' m' illis pitagoreis duob; miratū nō expauit
 p'iculu mortis: s' nec pudoris qd' ē g'iu' bois femis v'io
 vni' itū carmificis: s' nec torius erātis tela nepidauit
 Stetit iter tuncos bellatoz femia: iteri v'itruia arma se-
 nūa mortis **Etū ad molā spectat p'iculi moitua pres-**
 sit: q'tū ad f'icē dimittitū hōestatem igit' **S**erua ē iudith:
 & dū eā sequit' utilitatē iuēnt hōestatis em fuit p'hibe-
 ne p'plis dei se p'hamis dederet: ne utos patros & sac-
 mēta p'det: ne sacris v'gines viduas g'ues pudans ma-
 nonas lubaite s'viet spūritati: ne obsidione dediacē sol-
 ueret hōestatis fuit se malle p' oibus p'ititū: ut oēs ex-
 imēt p'iculo **Etā hōestatis auctoitas: ut cōsilū de su-**
 mis rebo femia sibi vediamet: nec p'ncipib; p'li amittet
 Etā hōestatis auctoitas: ut deū adiutozē p'sumet: q'ta
 g'na ut iuēret **Ad p' hōestate s'ctur utilitas. ca. xiiii.**

Quid vero helize? nisi honestate seruo ē: tū erātū
 syrie qui ad obsidendū eū veneat captiuū i'roduit
 isamaia: auo oculos tentate obdurent & dix' **O**ne api o-
 nulos eoz: & uideant: & uiderūt **U**itq; n' rex isrl' p'utere

ingressos vellet. eam sibi dari a p[ro]pria facultate posset. Res-
pondit no[n] p[ro]ficiendos quoz[m] m[er]ititate no[n] esset manu[m] op[er]is
arab[is] q[ue] bellis: s[ed] magis s[ub]sidio alim[en]tor[um] iuuand[is] deiq[ue]
epularib[us] refecti copis magis postea t[er]ra isrl[ael] p[ro]p[ri]e syre
reitend[um] putar[un]t. **E**t hoc s[er]m[on]e q[ui] e[st] g[ra]t[us] q[uo]d n[on] duo
p[ro]p[ri]i adu[er]su[m] se de gloria i[st]i[us] p[ro]p[ri]i d[er]erentur: et alter ex
h[is] haberet copia[m] q[uo]dmodu[m] naues alter[us] p[ro]p[ri]i r[ati]o[n]e
erueret. turpe credidit: maluit q[uam] n[on] posse honeste
q[uam] plus turpiter. Et isti q[ui]dem sine flagitio hoc facere ne-
quib[un]t ut eos quos osu[m]adi belli p[ro]p[ri]i i[n] g[ra]tia i[n] societate
re conuenient[er] hac fraude temperent: qua[m] licet possint
negare no[n] possent tamen no[n] erubescere. **V**elzeus at no[n] frui
de deceptos licet s[ed] p[ro]p[ri]e d[omi]ni p[ro]p[ri]os. maluit tamen ser-
uare q[uam] p[ro]p[ri]e: q[uo]d deoru[m] foret hosti p[ro]p[ri]e: adu[er]sario donate
uita[m] qua[m] potuiss[et] auferre nisi p[er]miss[us]. **A**liquet igit[ur] id q[uo]d de-
coru[m] est se esse utile. **N**am iudith s[er]a deoro co[n]ceptu[m] p[ro]p[ri]e
salutis soluit obsidionis p[ro]p[ri]i: publicu[m] honestate p[ro]p[ri]a
acq[ui]situit utilitate. **V**elzeus gl[ori]osus ignouit q[uo]d p[ro]p[ri]i: et
utili[us] i[n]feruauit hostes q[ui] ceperat. **Q**uid ei aliud uolans
nisi honestate[m] osideauit: ut i[n] honestis nuptias ena[m] i[n] re-
ge no[n] possit p[ro]p[ri]e d[omi]ni no[n] tibi licet illa[m] urore[m] h[ab]ere: p[ro]p[ri]i
tate[m] nisi deoro sibi iudicass[et] mortis metu. **V**eru[m] no[n] dicit: i[n]
dinare regi p[ro]p[ri]e auctoritate adu[er]sario s[er]uare. **E**ne-
bat unq[ue] moriedu[m] sibi esse q[uo]d regi adu[er]sabat[ur]: s[ed] honesta-
te salua[m] p[ro]p[ri]i. **E**t t[ame]n quid utili[us]: q[uo]d q[uo]d p[ro]p[ri]i vno
s[er]o aduerit gl[ori]a. **Q**uia q[uo]d susana deminatio falso tes-
timoni[us] t[er]re. cu[m] hinc videt se vrgeri p[ro]p[ri]i inde obp[ro]p[ri]o:
maluit honesta[m] morte[m] v[er]itatis obp[ro]p[ri]i q[uam] studio salutis turpe
uita[m] subire ac sustine[re]. **N**amq[ue] du[m] honestati itendit: ena[m] vi-
ta[m] resuauit. **E**ue s[ed] id q[uo]d sibi uidebatur ad uita[m] utile[m] p[ro]p[ri]i
p[ro]p[ri]i no[n] tantu[m] reportass[et] gl[ori]a: p[ro]p[ri]i ena[m] id q[uo]d no[n] so-
lu[m] i[n]utile s[ed] ena[m] p[ro]p[ri]i foret pena[m] v[er]itatis fessu[m] no[n] e-
ualiss[et] adu[er]sario igit[ur] q[uo]d id q[uo]d turpe e[st] no[n] p[ro]p[ri]i esse utile
neq[ue] rursu[m] id q[uo]d honestu[m] est i[n]utile: q[uo]d co[m]plet honestatis
e[st] semp[er] utilitas i[n] honestis utilitatis. **I**n memorabile feruit

rethores qd dur rōnoz nī ad eū adūsari regis medius
 veniss pollens se daturū regi venenū: vntū eū ad hos
 tē rīmisit. Et reuca p̄darū: ut q̄ vntū certamē suste
 perit nolit fraude vice. Nō em̄ i victoria hōestate pone
 bat: s̄ ipam nisi hōestate q̄lta victoria tupe p̄nuia
 bat. **Exceda** ad mīm mōsen. atq̄ ad supiora iuertam:
 ut q̄to p̄stanciora tāto atq̄ora p̄mano. volebat egypti
 ter p̄lm dūte p̄m. Dixit mōses sac̄doti aarō ut exte
 det vntū suā sū oēs aq̄s egypti. Extedit aarō i quisa est
 aq̄ flūis i sanguē: 2 neō poteat bibē aq̄. oēs q̄ egypti
 sūi periebat: s̄mca aut̄ flūctū p̄ribus habūcūbat. facta
 uerūt fauilla i aerē: 2 fr̄a s̄ vlcra 2 vesue mētes i hoīb
 2 q̄dupedib. Dedurent gr̄ndine i igne flāmeo: s̄mca
 erūt sup̄ terrā oīa. Rogauit mōses: oīa i suā gr̄tia re
 uerterūt. Gr̄tia sedati ē: sanā vlcra. potus solutos flūia
 pbuerūt. **Itēz** mīgantib. tenebris opti eāt terrā p̄ tri
 diū: ex q̄ mōses manū leuaueāt 2 tenebras excluseāt
 moriebatū oē p̄mogeitū egyptioz: nī hebreoz oīs ess
 ioffensa p̄gemēs. Rogat mōses ut hīs q̄ erūt sine da
 iet. **Oravit** et ip̄erit. In illo p̄dicandū qd a fr̄udis rō
 sorio sepauerit: m h̄ mīnabile qm̄ dimitū itēta s̄mplia
 2 v̄tute p̄a enā ab hoste deto: serit. Vere mīmū sicut s̄p̄
 tū ē māsuētū 2 mītis. **Sciebat** qd fide ter nō suaret p̄m̄
 sū: tū hōestū putabat ut rogatū oraret. lesa b̄ndūet appe
 tū i mītet. **Dicit** vntū: s̄pens f̄as ē. q̄ deuocauit s̄p̄e
 egyptioz: s̄gnificas qd v̄bū nō fiet. q̄ s̄p̄etis dūa ve
 nena vacuaret p̄ reissione p̄noz. **Vntū** em̄ ē v̄bū dūam
 rigale pleni p̄tūis. **igne** ip̄erit. **vntū** s̄p̄es f̄a ē: qm̄
 q̄cāt fili⁹ dei ex deo p̄re natus: fili⁹ hoīs fact⁹ ē natus ex
 v̄gine: q̄ q̄si s̄p̄es exaltat⁹ i arue medicina v̄lneib. i
 fudit hūanis. **vntū** ip̄e dñs aut̄. **Et** mōses exaltat⁹ s̄p̄ete
 i deserto: ita exaltat⁹ q̄ filii hoīs deniq̄: **altēz** signū
 ad dñz dñz p̄tūz: qd mōses fecit. **misit** manū suā i sinū
 2 p̄tulit eam: 2 facta ē man⁹ eius sicut nix. **Itēz** misit

et ptilit ea: et eat sicut carnis huane species: Significans dm
ihu pmu fulgore dimitatis. postea susceptione carnis: i qua
fide necesse oes gentes et plos oportet. merito manu misit: qz
dextra dei xps est: i cuius dimitate et immutacione: si qd no ae
dicat. qd repbus flagellatur: sicut iste rex q am signis
no aeditit euicendo: postea flagellatus orabat ut rema
meretur: Quatuor igitur honestatis affectus esse debeat ex hys
phatur: et eo marie qd se obicit p plo dices. ut imittet
plo deus. aut certe de libro viuentiu se delet: et ad rilos
paupis mane iuitur et iopes. **C**astibel pnpue q tote
placione honestatis cu cognoscitur ut filia sua i coniugiu dicit:
vicia qd filie no tacebat: ne emuere videtur petitoru tace
do itaqz cu thobias filius thobis ut sibi ea daret puella:
vidit lege quadu nri ea debe taci qm q: si dedisse ea ia
fer vuis. et oes eos esse mortuos. Iusto itaqz vir plus ali
emis tacebat: et malebat inupta sibi filia marie qd p: nup
cias eius emeos pultari. **E**t breuit absoluit oes questio
nes phoz. Illi de vicijs itant domoz: regenda an pceda
videantur a veditore: noster nec filie vicia relata arbitri
tus e. Et certe no nre affectibus ut ea tndet: si rogabat
quanto vicijs iste honestior sit illis dubitare no possu: si co
feramus qto pstantior sit filie causa qd rei venalis pecu
nia. **C**onfidemus aliud qd i arptitate gestu sumu tenu
it honestatis deore. Nullis em aduis honestas ipeditur:
q i hys eminet et ingris pcellit qd i pspis. Inter vicijs ita
qz iter arma flamas seruitute qd libens oi sup lino gnuoz
est. iter penas morientiu eradia patre vnoz formidi
ne pemptoz sanguis: no erudit tunc aut honestatis
maioribus mris: si nec iter euerse patre tmes et fauillas
ria cu i pfidem duceretur pres mri: qd tuc dei oportetes
cultores erant areptu igne de altari sacerdotes dmi orulte
i ualle absconderit. fuit illuc velut pute: patres aque fereffu
freques nec populari usu patres ignoto et ab arbitris ve
moto loco: id obsiguerit idino sacro piter ac sileno igne
itondum. **E**t illis studio fuit aux de fode argenti absconde
qd Teruaret posteris suis: si iter extina sua honestatis

nun habetes sacru igne suadu putruent: ne en uel i
 puri rosmarent uel defudoz sanguis extinguet. ut de
 formu ruinaru aretus abolet. **A**erit itaq i psie solare
 ligone liberi. qm sola illis p mptuitate extorquet nequit.
Post vco pluuu tyis qm deo placuit dedit hac mete regi
Maru: ut istruum i iuda tepli: legitimos repuri dco so
 lmos ritus iubet. **S**ui gna nuncios necem sacerdotu ter
Maru dixerit. At ille seni deduxit illoz factu nepotes
 qui pfecturi de patris solo sacru ne puet igne abscondent
 veneres aut ut pum smoe e pditu no uenerit igne fasp
 et ai deess ignis quo adoleret altura: haurie eos aq nec
 mas sacdos sibi qz deferre r aspye sup ligna prepit. **T**ur
 usu mirabile ai essu celu itertu nubib sol repete illurit:
 atesub e magno ignib: ita ut oes i ta euicem dni gna sim
 supetes letia pfunderetur. **O**rabat necem: psallebat sa
 cerdtes unu deo. **U**tp osupru est sacrificiu: iussit itez necem
 as residua aq maiores pfudi lapides. **E**uo facto flama ar
 resa est: hunc at ifulgens ab altai osupru illud e. **H** pa
 tesuto idno rer psaz eo loco i quo ignis fuerat abscondi
 ty r postea repta est aq teplu fieri madiuit: nu ifebat
 dona pluria. **A**pellauerit at illud q erit ai so necem
 epathu. qd ite pntioez hz pntificatiois: a pluibz nep
 te vortu. **T**nuentur at i desqnombo themio. **A**ph: qd
 iussent ampe eos de igne eos q postea esset venturu. **H**
 e ignis q cecidit sup sacrificiu moysi. r osupru e. sicut scptu
 e: qz eruit ignis a dno r osupru omnia q erit sup altare
 holocausta. **I**oc igne oportebat sacrificare sacrificiu. **I**deoqz r
 filios aad qui alieni igne iferre voluerut: eruit ignis
 a dno r osupru eos. ita ut mortui erit astra pueretur.
Venes at themias i loni iueit domi i modu spelure: et
 tabnaelin r archu r altare itensi itulit illur r obstinuit ostiu
 ed ai hui q simul venerit aurosi. **P**scruetur ut nota
 ret sibi loni: neqz rphende atq iueire potuerit. **U**t aut
 cognouit themias qd affectuisset. dixit. **I**gnos eit loni do
 net r greges dno congregacione ppli r pprii fiat: tuc de
 ostendet her r apparebit maiestas dni. **C**ongregacionez tenem:

apud agnoscere dñi agnoscamus: quia apud agnoscere i sua opatus
est passione Arbitror qd nec igne istu ignoscere possumus
in legeimo q baptizat dñs ihus i spu scō r igne. Itē i eua
geliō dixit iohānes creito consuabat sacrificiū: qm p p̄o
eat. Ille at ignis typus sps sancti fuit: q descendit
post passionē dñi erat r reissum p̄m om̄: q q̄si ignis
flāmat aīnat mētē fidelem. Vñ aut semias accepto
spu. Et fūm est i corde meo ut ignis ardens flāmige
rans i ossibz meis: et dissolutus sū vndiqz r ferre nō
possi. Et et i actibz aploz cū deidiss spūs sup aplos
r p̄terosq q expebant p̄missa dñi: tāq igne dīp
sab esse linguas legimo. Demqz s̄ uapōabat aīmō
singuloz: ut musto repleti esse q accepit q̄taret
linguarū diuinitatē. Quid gō sibi vult qd ignis aq
facto ē r aq igne eritavit: nisi q̄ spūalis grā p̄ ig
ne erunt p̄ aqua mūdāt p̄m m̄. Fluit em̄ p̄m
r erunt. Vñ r aplūs aut Vñ d̄ auis opus q̄le sit
ignis p̄babit. Et infra Si auis opus arseit detinetū
parietur: ipe tñ salus eit. sic tñ quasi p̄ igne. Cō dō
posuimō ut p̄baremō p̄ igne erunt p̄m. Vñ tñ ē gō
huc esse vere igne sacz: q̄ tū i t̄pō futūe i m̄ssio
nis p̄oꝝ descendit sup sacrificiū. Hic ignis ab
sacditur m̄ptitatis t̄pē quo culpa r̄gnat: t̄pē at lib
tatis p̄mitur. Et licz m̄ aq sp̄cie mutato tñ seruat
ignis naturā: ut cōsumeret sacrificiū. r̄et m̄rens
in legeis q̄ p̄ deus dixit: Ego sū ignis cōsumēs. Et
alibi. ne reliquit fontē aq̄ viue. t̄pē q̄ dñs ihus q̄
ignis flāmat audientū corda: q̄ fontē refrigēat. Vñ
ipe i eua suo dicit qd̄ iteo venit ut igne i fr̄as mit
teret. et potū s̄nctibz aq̄ viue m̄straret. Vñ q̄
t̄pē dñdūt ignis: qm̄ p̄uocant ap̄las genū ut altie
sine igne accēderent. Et cū illi nequissent facē hostia
sua terno p̄fudit aqua. r̄ manauit aqua i artubz al
tūbz: et exiāuit: et cecidit ignis a dño de celo. et cō

fupit holocaustu. hostia illa tu es: cōfideā tantu si
 gula: ite dndit vixor spūs sancti: te vide' exure nī
 pān tua cōfuit Deiq; q' ofuptū ē factū tpe morfi:
 factū p pāo erat Vn moyses aut. ficut i mathabeo
 vī septū est lib: eo qd' nō sit māducatū qd' eat p pāo
 cōfuptū est: tōne f' uide' cōfuit qn i baptisimat' sac
 meto iterit hō totus exteior: Vetus hō nī cōfuit e
 nūi aplūs clamat Vllur ficut pīm crepla te dōrent
 et pī demeritū: hebreus i fūrgit sō renouatus
 spū cūi enā p mare rubz i offenso infuit vestigio:
 ubi baptizati sūt p' res sub nibe et mari En diluio q'
 noe tpe mortua ē mto oīs: iusto m' ai fua p' gemo ser
 uatus An nō ofuit hō ai abfoluitur mortale illud
 auita: Deiq; exteior cōfuit: f' i noua' iteior: n' so
 lū i baptisimat' f' enā i pma fit armis iteio ad p' fūm
 spūs: ficut aplūs dōem auitoitate dōte sō paulo.
 iudicium ut plens enā q' fū opatus ē tūde hūio: fa
 thone i iteio armis: ut spūs faluo fit i die dñi mī
 ihū xpi p' hūio exaus q' admūdi gūa mīsterij fūis
 videtur dū studem iuelatū plens factū p' dē: qd'
 cōfuit plens hōctans est ut fit plens iūctiois Cū
 ta at hōctans nūa maioib; fūit ut vī mīctis i
 iuria fūp'ro illam iūctiois bello p' fūctur: et vī
 to p'lo tribus bēxīm obteftaretur iūctiois se eis p'
 p'ias fūat nō dātū: i māterat tribus sine vllō p'f
 teitans fūfido mī fūctis neceffarie arepiffi licētū
 que m' iūctiois cōfuit iūctiois fūplūno nō videt
 vacie: qn illis hōct fūctū ē ut rāpto mīct cōfuit
 o nō cōfuit factū Et reuera dignū fūit: ut q' alie
 mī cōfuit fūctū: npi nūctiois amitteret fūctū
 mīctū cūa plena at mīctiois hīctiois Vn iūct le
 uita arepiffi fūctū cōfuit: quā a cōfuit cōfuit ap
 pellatū arbitror que aliquo post q' būsā ut fūctū fūctū
 offensa reb; ad pāre se cōfuit: f' fūctū illū q' tuor mī
 fūctū Exurrexit vī e' r' abijt ad domū fūctū fūctū: ut

nū sua cōiugali rēparet gñā r renomet eā ac rducet Or
rurrit ei mulier: atq; i domū patris sui introduxit maritū
Tertius ē adoleſcens p̄r: venit obuiā r ſedit nū eo tribu die
bus r epulati ſūt r q̄uerūt Et ſequenti die Surrexit leuita di
luculo: et reſedens ē a ſociis ut tū cito nō deſeret cōiuij iocū
ditate Et alio: 3° die nō p̄miſit p̄r adoleſcens p̄r h̄aſa
generū ſuū: donec leti r gñā inter eos oīs oſumaretur
Et die ſeptimā nū iā ad vesp̄rū rediaret dies poſt meſas
et leti cōiuiā nū p̄tererit ſimihue noctis viciā ut ap̄
ſuos potius q̄ ap̄ extraneos veſcendū putaret nequit
teneri: r dimiſit vna nū filia ſua vniū Veni vbi ſcī ē ali
qua p̄greſſio nū veſp̄ iā p̄por vigeat r appiquatū foret ad
urbē ihebiſcor: dicit ſeruulo ut ad eam dñs ſu⁹ defle
teret. nō aſcendit dñs ſu⁹ q̄ nō eat ea tūctis filioz iſrl:
ſ; itendit p̄uenire uſq; ad gabaa q̄ habitaba^r a plō tribu
bep̄amī: nec eat quiſq; q̄ aduēientes veniet hoſpino. niſi
vni p̄grino p̄greſſa erit. Et nū aſperit eos r iſtorgas
ſet leuitē quo vadis vel vnde venis: quo reſpōdent qd̄ q̄
ſet viator: r reperet motem effrem r nō eſſi qui colligeret
eū. hoſpitiū ei ophulit: adornaui cōiuiū At vbi ſacētis
epulandi ſcī eſt: meſe remote: inuētes peſtilētes vni
rituērit domū Tur ſemor filia ſua v̄gine r coeqlē eis
nū qua arbitrie ſolus eſſi offēbat vniſ iugitib: tū ne viſ
irrogatū hoſpiti Veni vbi parū inao p̄reſſit: vbi p̄ua
luit. reſſit leuitē iugulū ſua: cognouerunt eā r tō nocte
illuſerunt ei crua attonante uel dolore vici iurie. ate hoſ
tū hoſpitiſ quo vni ſu⁹ dūterunt p̄ient ſe atq; exalauit ſpi
tū: ſupmo licet vni mūne affectū bene cōiugis ſeruāſ:
ut exeqas ſaltē ſui ſimēis marito reſeruaret Cuius cogito
ne nullis morer: oīs p̄e plūſ iſrl in bellū exiſit: du
bio q̄ eueni nū acēp̄s manet plūſ terra tū plūdi vici
traditū ē plūſ bep̄amī plō iſrl: r dina aduēritūſ
ſmā penas iſpanie luit. et rōdepnatū quop̄ ne q̄s ei
ex nūmēo p̄r filia ſua i vrozē tūdet Cuiq; cōfirmatū
iurifuradū ſacīnēto eſt Et cōpūcti qd̄ tam arbom i fr̄s
tuliffent ſentētiā ita ſeueritate rēpauerūt: ut orbatiſ

partibus igne
telato p̄mpt
in h̄is p̄m
uerat dignos
p̄uer vna pl
in igni h̄oſt
d̄agmā m̄
ſuſ r tribu
r r̄mōtores
reſſi v̄r̄p̄ ſe
et nī r̄eror p̄
belli p̄r̄is m̄
dot in plū u
luere notā
h̄oſtū r̄ur f
legmō h̄oſtū
i ſumant: q̄ o
gr̄m̄bas ſup̄
ei mulier d̄
filū meū r
p̄e poſtoſ fil
tū emō r̄ur
re notis ve
d̄uēitūſ m̄
tūſ crep̄
i p̄t̄e r̄ede
q̄ nō p̄m̄ſeā
Et d̄bat h̄oſ
cū regē m̄
filū m̄ſt̄ cū
nū regē p̄t̄
p̄d̄t̄ p̄t̄
no: r due m̄
rege nūmō nō
r̄elo fr̄m̄et

71
parentibus uigines i coniugiu sibi ascriberet quoz p'ieb p
delicto p'empti forent. uel in p'u copula sonaret: q' p
ta turpis comissi facinore q' aliam inuicem ius viola
uerit idignos se ip'ehando exhibue inuicem. Et ne
quiesc' una p'lo tribus: fraudis idulta e' conuena. Et
ta igit' honestatis cura maioribus fuit hic pditur: ut
adagnata milia uiroz stringerent gladiu adu'so fies
suos de tribu beniam: du' uoluit iuria ipudicicie
q' teneatores castitatis no' sufferebantur. Itaq' i eo bello
rela' se vtriq' sexaginta quinq' milia bellatoz: et exi'ste orbes
Et in inferior' p'mo fuisse p'plus isrl'. in nec adu'si metu
belli p'itus vndicite castitatis sequestrauit dolore. Cu
ebat in p'lu uel sanguine suo parentis comissi flagiti di
luere nota. **E**t quid miru' si p'lo dei deoz illud atq'
honestu' cure fuit: qn' etia' leprosi sicut in libris regnoe
legimo honestatis no' defuit confidatio. **A**mes eat mag'
i samaria: q' obsederat ea syroz exercitus. Rex miliares
erubias supra m'uz tollitatus reu'sebat: uterpellauit
eu' mulier' dicens. **P**suasit michi hec mulier ut afferre
filiu' meu' et attuli: et coxi' et comedim'. et p'misit ut et
ipe postea filiu' suu' afferret: et carnes illius simul manu
tarem'. **I**ur' aut' filiu' suu' abscondit: et no' uult eu' affer
re. motus rer' qd' no' solu' huams s' etia' p'atridialibus in
dnicibus mulieres p'aste uiderem'. et ta' atrocis calami
tatis exeplo p'teritus helzeo p'he denunciat nec' nu'
i p'ate ardet ut obsidone' solueret. p'ulsaret fame: uel
q' no' p'miscat regi ut p'atet syros quos tenente p'fuerat
Excebat helzeo' ai' senioribus in bethel: et p'ulsi' i'rou' ad
eu' regis nu' aut ad seniores uiros. **S**i uidistis qd' ho'ine
filii' misit auferre caput meu'. **E**t i'rouit nu'': mada
tu regis p'tulit: denuncians p'sens capitis p'iculu'. **C**ui res
p'odit p'ha. **H**ec hora die castrina mesura' simlagnum' si
do: et due' m'esure orde' s't i' porta samarie. **E**t ai' missa a
rege nu' no' credidit dicens. si plueret d'ns habundantia
de celo frumeti: nec sic q'dem id possit effin'. dix' ad eu' he

lyreus eia no credidisti. oculis tuis videbis et no manu
tibus et factu est subito i castris syrie uelut qd uiginti
sono et uox qsi multitudis. et uox magne uirtutis atq i
gens belli tumultus? et arbitrati st syri q rer isid i so
netate aduocassit plij rege egypti et rege amoueo: et
fugerunt diluculo reliquies tabernacula sua: qm uebat
ne ipuaso aduentu nouoz oppmerent ostiu. et conuictis
regu uibus no possint riste. Id ignotu samarie erat
qm uicti et metu et fame tabidi nec ptende audebat. Erant
aut leprosi qtuoz ad portu ciuitatis: quibz uita eat suppli
nu et mori luari. Et dixerunt ad iuce. Ecce nos hic sedem
et morimur? si ingredimur uibe moriemur fame: si manz hic
nullu subsidu uuedi. suppetit nob. Fama i castris syrie:
aut copedu mortis eat. aut salutis remedi. Querent
itaq et intrauerit castra: et ecce oia nuda. hostiu ingressi
tabernacula pmiu rephs alimctis fugauerunt fame: dei
de auri et argenti qtu potuerunt diripiunt. Et cu soli pde
iniberent disposuerunt tunc nuntiare regi fugisse syros:
qz id hostiu arbitrabatur q represso idino foue fraudis
rapina. Quo idino egressus e plius et diripuit castra sy
rie: et comecti hostiu habundancia ferit. anone uilitate
reddidit: ut sedm pphetia dnm mensura similitudis sulo.
et due mesure ordi pari pno restaret. In hac letitia plebs
nuntius ille i quo inuestebat rex ostentus i porta: iter ex
uau festinatione et remeant erultatione conuicta a ple
be mortu e. **De comedano hestatis Ca. 11.**
Quid hestet regina? none ut plin suu pculo eru
eret. qd eat deoz atq honestu mortu se ophilit?
ner immit regis trepidauit furor: tpe q rer plaz se
ror atq tunc corde ta deoz undauit. idia isiduz q sibi
pate forent gna repntare? plin q libez a seruitute eri
pere. erue nera: ner parte ei qui ta idora sualissi. Deap
que sedm a se sapiu iter oes annos haberet erua tu
didit: qd de honestatu se eius frauduletib cosilyb aiadu
tissi. Ea em amicia qhabilib q honestate tuet. pferen

sane opibus. horibus. p[ro]bitatibus. honestati vero p[re]ferri
 no[n] solet. si honestate sequi. q[ui]s fuit ionatha qui p[ro] p[re]c[er]e
 tate nec offensa p[ro]p[ri]is nec salutis p[er]iculu[m] refugiebat. q[ui]
 lis fuit abimelech qui p[ro] hospitalitatis g[ra]tia officijs ne
 ce potius sui q[ua]m p[ro]dumone fugiens amia subeundi arbit[ri]
Nihil *De moderamine amicie deseruande* batul
 igitur p[re]ferendu[m] honestati que tamen **Capitulu[m] 16^m**
 ne amicie studio p[re]tereat[ur] ena[m] scriptum admonet. Sunt
 em[im] pleriq[ue] p[ro]p[ri]os[um] questiones vtz amia causa quis na[m] co
 tra patria[m] sentie nec ne debeat ut a[m]o obediat. vtru[m]
 oportet ut fide[m] deserat du[m] idulget atq[ue] itendit amia
 comoditatib[us]. Et scriptum q[ui]d ait Claua i gladiu[m] i sagit
 ta feruati. Sic ho[m]o est testomiu[m] tam falsu[m] aduersus amia
 suu[m] q[uam] oside[m] quid astruat. No[n] testomiu[m] i p[re]hendit
 du[m] i amia. si falsu[m] testomiu[m] euad em[im] si dei causa.
 q[uo]d si patre cogatur aq[ui]s dice testomiu[m]. Anq[ui]d p[ro]pon
 denie debz amia velitioni. p[ro]p[ri]e care amia vniu.
 In his tamen ip[s]is rebus requir[en]da e[st] veritas testomij.
 ne amia appetatur amia p[ro]fida au[tem] fide[m] absolui debeat
 amia itaq[ue] neq[ue] no[n]no debz g[ra]tissime. neq[ue] inore[m] i fidi
 am. Cume si nate sit dice testomiu[m]. si quid i a[m]o vici
 cognouit corripe omilte. Si no[n] audierit corripe pala
 G[ra]t em[im] bone correptiones. i plerunq[ue] meliores q[uam] tanta
 amia. Et si ledi se putat amia. tu tamen corripe. Et si
 amantudo correptionis amia eius vulnet. tu tamen coun
 pere ne vercaris. Tolerabiliora s[un]t amia vulnere. q[uam] ad
 ulacu[m] oscula. Erante igitur amia corripe. inore[m] amia
 ne deserat. Constant em[im] d[icit] esse amia. p[re]seuerne i affu.
 no[n] p[ro]uili modo a[m]o mutare vaga q[ui]dam debemo. fima
 Aperi p[er]tu[m] tuu[m] a[m]o ut fidelis sit tibi. et rapias ex co
 vite tue iocunditate. fidelis em[im] amia mediametu[m].
 e[st] vite imorlitate. i g[ra]t. Deser a[m]o ut e[st] q[ui]l. nec te pu
 deat ut p[ro]uenias amia officio. Amia ei nesat supbia.
 Ideo em[im] sapiens dicit. Amia saluta. e no[n] erubescas. n[on]
 deseris amia i necessitate. n[on] deliquas neq[ue] destituas.

qm̄ aīnā vite aduimētū est. **D**eō i ea onera nra porta
mō: sicut ap̄lus dicit. **D**icit em̄ hīs quos eadē cōplera
ē mitas. **E**t em̄ si aīnā tenēde res aīros aduimāt: nū nō et
i adūsis amisi rebus amūoz aduimētū suppetat. **T**ūue
mō osilio: cōferamō studio: cōpariam̄ affectu. **S**i nāc
ē tolemō ppter amīcū etiā aspa. **P**lerūq̄ iūmāne sbe
ūde s̄ ppter aīnā inōtēnā: sepe obiectiōnes si resti
tens uel responderis cū amīcus arguitur: i amīsatū:
nec te penitent huiusmōi offēnsiones. **I**usti em̄ vox ē. **E**t
si mala n̄ euenierit p amīcū sustineo. **I**n adūsis em̄ aī
nīs p̄batur: nā i p̄spens amīcū oēs videtur. **E**t ut i ad
uersis amīa p̄nēnā: i tolerānā necessaria ē. sic i p̄
pens auidōitās cōgrua ē: ut i solēnā extolletis se amī
nī rep̄mat: i redarguat. **E**t pulchre i adūsis poīm̄ iob
dicit. **M**iserem̄ mei aīnā miserem̄. **N**ō quasi abiecta uox
ista est: s̄ quasi cōsona. **N**ā n̄ iūste arguitur: ab aīnā
m̄det. miserem̄ mei aīnā: hoc ē misericordiā debetis facē
Opponitis at uos i iugnatis hōiem cū eripim̄ cōp̄
ti p̄o aīnā uos oportebat. **C**ernate igit̄ filij iūtam
nī fr̄ibus aīnā: qua nihil est m̄ rebus hūmāis pulch
us. **S**olanū q̄p̄e vite huius ē ut habeas cū ap̄ias tū
pectus: nī quo archana p̄tapes: cū cōmittas secretū
pectus tui: ut collores tibi fidēle virū qui i p̄spens
cōgruetur tibi: i tristibz cōpariat: i p̄secutiōibz ad
hortetur. **E**m̄ boni aīnā hebrei p̄uēi: quos a sui aīre
nec formans ardētis flāma diuisit. **D**e quo loco sup̄ dicit̄
mō bene ait s̄us dauid. **S**aul i ionathas sp̄nōsi i missi
i sep̄abiles i uita sua: i morte nō s̄ sep̄ati. **H**ic ē aī
nīe fructus: ut aīnāta fidē erigat: non ut fidēs p̄ aī
nā destruat. **N**on p̄t em̄ hōi aīnā esse: q̄ deo fuerit
i fidus. **P**ietatis mistos aīnā est: i eq̄litas magistrā:
ut sup̄ior i ferior se exhibeat eq̄lem. i ferior sup̄ior. **I**nter
disparēs em̄ mores nō p̄t esse aīnā: et ideo cōuenit
sibi utriusq̄ debz iūa: nec auidōitās desit inferiori si res
p̄poscerit. nec hūilitas sup̄ior. **A**udiat q̄si parē q̄si eq̄le:

et ille quasi amicus moneat: obuiget non iactantia studio
 si affini ciuitatis neque moribus appa sit: neque oburgatio
 contumeliosa Sicut ei adulationes fugitans anima debet
 esse: ita etiam aliena solena Quid est amicus nisi consors
 animus ad quem animi tui adiungas atque applures: ita misce
 as ut unum uelis fieri ex duobus tui te tibi alteri committas:
 a quo nihil timeas: nihil ipse commodi tui causa inuesti
 petas: Non enim uertigalis est amicus: si plena decoris
 plena igne **V**irtus enim est amicus non questus: quia non pe
 nuna parit si gratia: nec illatione propter si contumacia
 one beniuolentia Deique meliores amice sunt iopu plerumque
 quam diuitum: et frequenter diuites sine amicis sunt quibus habu
 rant pauperes Non enim uera amicitia: ubi est fallax adula
 tio diuitibus itaque plerumque assentatorie gratificatur: et gra
 pauperem nemo simulator est: uerum est quicquid defertur
 pauperi: huius amicitia iudicia caret **Q**uid amicus prosumus:
 qui angelus tuis est et hominibus: Unde dominus ihesus dicit: facite
 uobis amicos de uano mamona: qui recipiant uos in eterna
 tabernacula sua Ipse nos deus amicos ex seruulis facit:
 sicut ipse ait Tam uos amici mei estis: si feceritis qui pro
 uobis Dedit formam amicitie quam sequimur: ut faciamus am
 uoluntate: ut apertis secreta nostra amicos quicquid in peccato
 habemus: et illius archana non ignoremus ostendam nos
 illi peccata nostra: et ille nobis aperiat sua Deo iquit uos
 dixi amicos: quia omnia quicquid audiui a patre meo nota feci
 uobis **N**ihil ergo occultat amicus si uerus est: effudit
 animi sui sicut effudit misericordia dominus ihesus Ergo qui facit
 mandatum amicus est: hoc horatur nomine etiam est unanimitas
 ipse amicus est: quod unitas animorum in amicus sit nec
 quisquam detestabilior: quam qui amicitiam lesent Unde iapdi
 tore dominus hoc grauissimum inuenit quo eius dignauit per
 fidiam: quod gratie uice non repntauerit: et conuuls amicitie
 ueneni malicie miscuerit Itaque sic ait Tu uero homo
 unanimitas dux me: et notus me: qui semper mecum dulces
 accipiebas tibos: hoc est non potest sustineri istud: quia unanimitas

appetit eū qui tibi donauerat grā. Et si inimicus meus
maledixit michi sustinuisse utiq; et ab eo q̄ me oderit
abscondere me. **A**nimum vitari potest: animus non potest si in
sidiari uelit. **U**llum enim? cui non committimus consilia nostra?
hinc tunc non possumus? cui committimus? **U**terq; ad aeternam
penam iudicia non dicit. tu uero seruis meo apud me? si
vnicuique meus: hoc est non me? si etiam tu? perditior es. qui
vnicuique perdidisti. **D**ns ipse tu a tribu regibus offensa
est: quod scio iob non detulissent? ignoscere hijs per amicitiam ma-
luit: ut aeternae suffragii remissio fieret propter. **I**taq; ro-
gavit iob: et dñs ignouit. **P**erfuit illis aeternitas. quibus obli-
uit isolena. **H**ec apud uos deponi filij q̄ custoditis i-
anabus vris: que utz aliquid profecto habeant uos probabi-
tis: iterum copia multa exemplorum afferent. **N**on pro oia
maiorum exempla plura quoz dicta hijs tribus inclusa libris
tenentur: et ut si sermo nihil defecit gratie: series tamen ve-
lissatis quoda[m] opedio expressa plurimum instructionis co-
ferat Amen.

Expluit liber tertius bñ Ambrosij
epi de officijs. finit et completus est.

Incipit libellus magistri petri blesensis de amicitia mltiana:

Subsanabit aliquis et arguet quod sener amatoria ludicula. quia debiliior et in membris meis responsu mortis accipi. Sed nichil uride de nuditate dauid saltans. Utina sic ludu et uilior fia cu da i oculis meis. qtm ai eode in syon archa fedis itroduca. Sani utaq p magno e si uel pauca de massa vniuersitatis p h opusculu ieamt fedu cu dauid et iontha et i suauissio adie xpi a tribulagoe maloz respuet i dolore. Mi miru cessant pugne reptationu. postea cotemplatio cordis ad fructu dim acris se impit extere. Amoz siqde est qca vis appeti ua reru quas ex desiderio elugim. aplectim ad fruendu. Amoz em i bantib aiabib q a ioe aliena st suos appetit extret. licet fru spualiter i his q ad deu ptinet diu. Amicitia vero ex quo cu usu diligendi et elatione rei q diligeda e i delibeatioe pcedit. teste tullo. Amoz e iqr dinaru reru cu benuolentia i caritate af fectio. p mutue meib affm itelliged. p benuolentia mutuo obsequiu effecti. Ita phi iter sumas ppetuas q vtutes amica col locasse legitur. qd Salo i pibub videt mltas ubi ait. Si tye diligit q aim e vni the. Amica q desine pt nuq vera fuit. Deo q ul lesus desit diligeat que amaveat i veritate aim no fuit ille. Amicu loqe e a lege aiame alieno q sic hodie amat ut tras oerit. Sic oi hor aim e ut neim fidus. hodie laudat rns uihyans. hodie pmpis ad ofaula tras ad obpbra. nu amica lauter opatur i leue ex sufflatu offensa. Vain deiq amica in se solida est i oibus aim nribus ad oes opassioe i toletana se conuadans. qm ex compassioe aim affligit q ex passioe aim videt apli. quo illi magna istiaa fuit p frub suis i color cordi eius conu.

De coniugione amitor. Effert tulli q vix tria ul quatuor para amitor i tot vet senilib extiterit. Tllu em ignozabat q amas q amoz e. quo mias diffusa est i cordibz nris. Veru ut audita e vox amicitie paze in fin nra. amicitie amice veritate dicentis. hoc e prepu meu ut diligatis iure. Multa multa homi am nias colere verites. sicut spti e multitudine accedui ait cor vnu i aia vna i erit illis oia via. Nichil est em i vobz hua nis amica dula. inquit nichil suau. nichil fructuosi. conser uat. M em fructu vite q nuc e i future ho sine amico no hz nu vota i affaus suos coner. au ofae sue sinu aperiat ul aliqd

de molestiis suis manifestet Solus est qui sine auro est vere solus
 quod si reciderit non habet splendorem Et diuisio gratia est ioniditas gratia secu-
 ritas hinc in quo loquor quasi tenet in cordis tui arthamum committit au-
 deas que in tuis secretis habent quasi tempus in omnia tua plena se-
 curitate reuelat Quid desiderabili a dula quod duorum tanta sit vno
 aiorum quod in alter correptus vel laudatus fuerit ab altero nulla inueniat
 unum vel adulacionis suspicio Amicus aut sapiens medianmichi vite est op-
 tima medicina est homo homo qui est remediatur aduersis quod anima omnia quod
 iusto hinc sunt portat Nam et vero auro ipanem quod anima iustitia
 sustinet quod anima. Quibus non aqua non igne non aere plures vnum quod auro
 in omni actu vel euentu in omni consultatione domini vel foris in omnibus quod ad divina
 vel humana pertinet gratia multo se diligentius vtilis inuenitur Amicitia
 est diuinitas per gratia pauperibus per sensu. exulibus per pietate. inbecillis per vniu-
 ersitatis per medicina mortuis per vita. Amica est quod anima vita est homini sic
 qua nullus est vite humane solarium Amica quod anima quod anima est homini ad dei
 Illud aut sciendum est quod in vera amicitia nihil est inonestum nihil est si-
 mulatorum vel lucri inualis appetitum. Non enim amor ille noie vel hore
 auitate dignus est quod aliam mudane utilitatis obtentum contrahitur
 Amica siquidem si vera ipsa sibi merces est Et longe anna fines aiane
 aor ille consistit que abiosa expecta antecedit Similiter sane aiane
 et oratio amor est quod in amor sine auro sepe sit. Amica in sic aore
 nunquam consistit Amore itaque quod ex ratione inuenitur quod ex motu carni
 quod ex officio causa venit quod ex ratione sola. plerumque ex inuocet
 ex affectione

De naturali amore
 Natura origine aiane modum per se habet per hanc diligenti-
 filium. Per hanc cognat gallina pullos suos et defendit in-
 mis hinc aor idem dauid plange filium peracta dicit Absolon
 filium in re. Porro naturalis amor modestie lege inuenitur. sepe dei et sue
 salutis obliuiscitur. ex nimia tenentudine et affectioe vniu. ex offi-
 cio inuenitur aor. de ratione dicitur et accepti mutua iter auro gratia qua
 lesat. Omne pura et sola in aine causa consistit. in aliis dicitur po-
 nus auctoritate quod proprio affectu diligimus Sic enim non solum per actum
 homines per eam per se quod nobis oneris se laboris brachis sine dilao
 nibus in christo amplectimur. eis quod sine omni futioe consili. aduersum afflu-
 tis. et eorum omnia quassiois hinc inuenitur. Et in similibus et affectu
 aiane inuenitur. in aliis que nobis dicitur ratio diligendi se per
 virtute amabile reddidit. ut aor quod ex ratione inuenitur est quod affectio sit
 dilao. Hinc vero amore dicitur modestie dispensatio inuenitur.
 per se hinc ut sic diliget per se sicut diligebat seipsum Unde quod

si huius dilectio q̄ temp̄ diligis putas aliqua mercede optineā
affato nec a quoquam. Causas em̄ sibi p̄ se satis ē cum nec aliqua
n̄ in se op̄e idiget ut ad se diligedū vehemēter exat̄. ut ḡ
aliū equē ut temp̄ diligas n̄c̄ est ut ī illū dilectōis affam sit
tibi quasi alter tu. Nec de huiusmodi amica ferunt̄ q̄ntur exteior̄ n̄
ip̄i caritas q̄ nūq̄ exdit̄ est. nūq̄ fructus ē gaudiū par̄ ī sp̄i s̄c̄o.

Sine amor ex carne puenēs sēntur. **De animalis amore.**
Saurus et oculos atq̄ p̄ eoz̄ aditu usq̄ ad ip̄i mētem verū
cupisabiliū ymagine m̄ducit. p̄ductionis vite sibi sp̄aciū
pollentis cōtempnit̄ sibi uictoria dei iudicia. Sic q̄ animo aspectibus
ip̄udicis. v̄bis et nutibus et obsequiis illeris et abstr̄actis ī malū
m̄sēbiliter captiua. Dū q̄ due mētes quoz̄ de federe fedo
ī vna voluntate cōsistat q̄ odibili est deo. et aīe ymaginē op̄m
ti se felices oīa lege amice face arbitriū. Porro amica se
quēs vage affānis ip̄eti p̄ illūm̄ idēte captiua nec modū
tenēs nec seruēs honestati s̄ sp̄i virtutibus dūnt. et efficiēs
gāp̄ie flāms estuās q̄i abusā ī dēoculo furis agunt. Nec
at̄ sp̄i r̄na et regerētis amica ad tēpus q̄m delābilis est.
si nō p̄terit qd̄ delat̄. et p̄tuo manet qd̄ truat. Honestū ḡ
cōtrahat̄ amica ī quo oīa seruā s̄. oīa p̄asat̄ ī dilna. et
amice n̄tōibus plūm̄e cōmoditates ex ip̄a soleant p̄uēre. ve
in t̄i amica ī sp̄i fructus suos cōstituit. oem q̄ spem̄ m̄m̄ lib̄m̄
te p̄nrit. Illud mēorabile fedus iter trauid et ionathā nō t̄iene
unilitatis expectatio s̄ q̄p̄bate v̄tutis cōtemplano cōsistunt. em̄
sit ī v̄tutibus p̄fectis ut v̄tū v̄m̄ alteris custodietur iudicia et
v̄m̄ h̄m̄o aler̄ p̄fectas m̄m̄e delat̄. nō est ḡ am̄. ī q̄stū
s̄ ī v̄tute et fide. Cūctus amice suauiss̄ s̄omes. s̄m̄c̄itatis affā
um̄ mutua obsequia rez̄ honestat̄ crebra collano p̄silitas voluntatis
iugis et inuolabilis fides. Est ḡ amica q̄m̄ uiculis de q̄ Auḡ. ofes
sionū q̄ Colloq̄ salū et arde am̄ beniole obsequi. s̄m̄ lege et
cōfere dissentire iter se sine odio sicut dissentit aliq̄s de seip̄o desi
dare absentes dente dēntatōi retidē atq̄ oibz̄ modis feruore i
t̄me dilectōis fide exhibē. her̄ em̄ amica iter bonos solū oīū solet.
iter meliores p̄ficere iter optimos cōsumari. **De origine amice.**

Dēnis si i sp̄iam amice origine a sumā natura q̄ de est
sua dicitur essentia deus eipem mētibz̄ inuānis p̄m̄ob t
amice i p̄ressit affānis. Auertit cōsūs et experientia ip̄m̄
denui legē adiauit auctoritas deus eipem sume bona sume po
tens. sibi i sua b̄n̄itudine q̄ p̄e est. i sua ieffabili gloria sibi suffi

bona p[ro]p[ri]a t[er]ribus p[ro]ferens. suspitiones. emulaciones et odia introduit
 ymago t[er]m[in]i creatio[n]is licet in ho[m]i[n]e sit corrupta est t[er]m[in]i abolita. p[ro]p[ri]a
 me[m]oria h[ab]et s[ed] obliuio[n]i obnoxia. s[ed] q[ui]s v[er]o s[ed] error[um] s[er]uati. ad e[un]d[em] q[ui]
 s[ed] p[ro]nu[m] ad cupiditate[m] Celesti s[ed] q[ui]dem iusticie co[n]gruebat ut q[ui] iube
 ro abusus arbitrio. amore s[er]m[in]i a v[er]o et i[n]mutabili bono ad bonu[m]
 fallax et tristitioru[m] deflexerat. siliu[m] d[omi]ni dei sibi p[er] impia[m] vsurp[ati]o[n]e[m]
 aduacur siliu[m] d[omi]ni uim[er]o[rum] sic p[ro]fertu[m] i[n]solente[m] appeteb[at] detulit
 defectu[m]. et p[ro]sumeb[at] e[ss]e filio[rum] ei[us] dissilis factus. et dei p[ro]didit et p[ro]p[ri]a
 Nulla t[er]m[in]i p[ro]uicia ita ymagine[m] dei potuit abole[re] qu[m] habeat in
 se q[ui]litemq[ue] beate s[er]uitatis ymagie[m]. Ome soluto p[er] ih[esu]m x[ristu]m d[omi]n[u]m
 n[ost]ru[m] et saluato[re]m debito p[ro]uicia[n]s auque. et delecto motis gro
 grapho. cepit hu[m]ana me[m]oria i[n] p[ro]p[ri]a p[er] s[er]uati eloq[ui]u[m]. sua i[n]stitui
 p[er] s[er]uati s[er]uati. amor eua i[n] s[er]uati p[er] e[un]d[em] q[ui] p[ro]p[ri]a nob[is] i[n] u[er]itate inuit
 ex m[er]ito plena ei h[ab]et ymagie[m] i[n] forma i[n] p[ro]p[ri]a eit. ubi nullu[m] eit
 lom obliuio[n]i v[er]u[m] i[n] eiternitate nulla s[er]uati erroris fructu
 bus v[er]itate. ulla cupiditatis nulla absorptis a u[er]itate. ubi summa
 pax. p[ro]p[ri]a requies. etia[m] felicitas. felix et iocund[us] i[n] deficient[er] t[er]m[in]i
 quillitas. It[er]u[m] ad a[n]i[m]a[m] i[n]uertentes d[omi]n[u]m q[ui] a[n]i[m]a[m] o[m]niu[m] con
 seruati atq[ue] p[ro]ficiat. it[er]u[m] eos d[omi]n[u]m q[ui] sobrie et iuste et pie
 viuunt i[n] hoc s[er]uati. nihil i[n] honestu[m] volentes p[er]e[re] aut p[ro]stare. nihil
 age[n]t[er] seu co[n]sulere aut co[n]sentire q[uo]d displiceat deo p[ro]p[ri]a. ut i[n] a[n]i[m]e d[omi]n[u]m
 me[m]o[ri]a i[n] t[er]m[in]i i[n] modu[m] s[er]uati i[n] d[omi]n[u]m. Erubescant no[n] v[er]o a[n]i[m]e
 p[ro]fici q[ui] v[er]o assensu et op[er]e co[n]sistunt. et honestatis v[er]bu[m]lo
 abutentes. mutuo gl[ori]a a[n]i[m]e sibi s[er]uati q[ui] sup[er]no usurp[ati]o[n]e[m] p[ro]p[ri]a.
 ro q[ui] no[n] amat a[n]i[m]a[m] no[n] est. Ille v[er]o no[n] amat q[ui] amat i[n] iusticie. ymo
 illa p[ro]p[ri]a odit a[n]i[m]a[m] n[on] amat i[n]iquitate[m] et ita neq[ue] aliis amat
 a[n]i[m]a[m] neq[ue] sua. Et ei Gene si vis amari ama De forma[n]do a[n]i[m]a[m]
In co[n]tactu a[n]i[m]e m[er]ito veniunt ex q[ui]bus fo[r]matur a[n]i[m]a et f[er]itur
 atq[ue] co[n]tinuu[m] i[n] se i[n]cipit i[n]tem[er]u[m]. Cu[m] e[n]i[m] a[n]i[m]a tale e[ss]e oportet.
 at q[ui] t[er]m[in]i hui[us] et o[m]nia co[n]ditio[n]is tui arthana co[n]ditio[n]is p[ro]p[ri]a e[ss]e eligen
 dus de[m] p[ro]p[ri]a de[m] admittend[us] de[m] s[er]uati s[er]uati s[er]uati s[er]uati
 et co[n]tinua deuo[n]io[n]e co[n]ced[er]e. Et at i[n] a[n]i[m]a vniuersa co[n]ditio[n]e p[ro]p[ri]a.
 p[ro]p[ri]a volu[n]tati vniuersa sit p[er] s[er]uati. postea v[er]o elide. p[ro]p[ri]a.
 co[n]sensu et eua iugi s[er]uati a[n]i[m]a fouea. ut sit i[n] ea no[n] solu[m]
 stabilitatis s[ed] q[ui]dem eiternitatis ex[em]plar. Et q[ui] tu ill[ud] et ille tu
 sit ut i[n] m[er]ito p[ro]p[ri]a nec i[n] corp[or]alib[us] it[er]u[m] uob[is] aliqua obrep[er]at
 animo[rum] sententia[m] affectu[m] v[er]o v[er]o de dissensio a[n]i[m]a firmat

rit exhibente se totum existat. Coeracione amia ut prem' odii lau
 de veio irrisione. Sic i oibus puerisus e ymuisa puerites. Vignosos
 ad aiane seneta no arbitre eligendos Tur id sapientis Et videris
 hoies pmpptulu ad loqudu no plus de illo sperne debes q de stulto.
 Tale unq eligas i aia q tuus moribz r tue boestati conueniat. Na si
 dunt huius Ambrosi. Inter dispares mores no pt ee aiana Instabi
 litas. Sufp' obostitas frequeter solent dnoez aiane hpedie Ellos o
 mme arbitre spellendos q pnaa repmunt unaidia. leuitate debi
 ta guntate cohererent. qui veia dilaone suspiones euantat. Et qstos
 tendos qto forq' abibent vicia vtrutbz r pugnates idm se voluti
 abus p'uis dmanantur. **De p'uaone vere amicie**

Probatur amia fide. uentione. dilaone. pnaa. fide r
 qua te r tua oia ei que diligis sine oi suspioe committis.
 Intenone ut nihil ex aiana nisi de? r naturale bonu au rpe
 r auctor expectetur. Dilaone qd auro p'p'mdu sit. i abus ena
 p' auro tristandū sit. ul' i abus ei r'gratilandū. i abus deiq' con
 p'endi sit. aut ena i abus r q'ltet' tollerandus diligen' cautela r ex
 sita exanacoē p'ams. Pnaa ena i aiana ma' loci tenz. Ipa e
 nulloz r nutre amia. Ipa r lens r istibus atq' i quolibz vite statu se
 ebet ealem. ituens eade oio aia diuite ul' mediu. forte ul' debile
 sanu aut egriū. huile a' solum. Ipa tu ea q' em amu aia se dilige
 na p'p'ore attendit. Ea veō q' ex am am p' no mlū r'p'icat. Et al
 fut no magnificat. si absit no reatit. Sic aut em am hois. mores
 grate vntes. Et am fama dinc r hoies. Et notadi q' si auru m
 coflatuo p'batu. sic fides i necessitate. Optu est ei in nite p'ba
 am. Et un' Amia diuitis mlū. si i diuitis fides aiane latet. Et silato
 ric amat i p'p'is adu'sari' erit i adu'sis. Dilaō r'p'one sumi sub
 ornate familiaribus i p'ella r'bulacōis retegur. Vbu salois e. Om
 tpe diligit q' amis est. et fr' m agustis p'batu. Nec solu adu'sita
 te h' ena silencio secretor' exanatur. aiane fides. Euangelum q'em
 fina e. Et i modio fidelis est. r i mlto fidelis est. Et g' fide aia
 expiri volucis no ei pus aiana cordis tu committas. si aliq' exrei
 oia r modia. de q'bus no vagnu emergat dispendiu si fuerit re
 uelatu. r ea nihiloz sub ea aunoē r adu'sanoē mēdis. ac si obel
 sent adu'sa r relatu p'dessent. p'banu igit' i mōabz. cu secur' pote
 rib' i maioibz exp'it. Demq' si fama simstru aliqd de te diuulgat
 uerit. aut denator vbi aliquid turpitudis iasserit r ale nullate
 idmari ualent ad accedū. nulla moueri suspioe nlla dubitacoē
 imitari q' fides e' certa sit r stabilis. nlla f' debz autano supesse.

Legimus in libro valerii maximi quodam suggerente plato quod quidam eorum
multipliciter ei detraheret. et hoc relator audebat in unum affi-
mare. Cui plato non est inquit credibile quod me fideliter non amet
que fideliter amo. Cuius modum dicit. plato vidit. Et hoc in me die
ipsum in expedire novit. Et promittit alexandri rex. et ei philippus am-
et medicum eorum medicina suis confectis manibus porrigebat. Saeviebat
littere promissionis hortatus ut rex philippi auerere dicitur. vltimate
que dicitur penuria corruptuiss quibus lectis ille hausit inimititer.
at tunc tradidit litteras philippo ad legendum. ex suo nimis amore
affectu pensans animam in non modis ardore veneni exultat moribus.

Restat sperare quodam utenno sit. **De fructu avaricie.**
Quidam dicitur. Sunt ei qui non attendunt aut sperant in avaricia nisi
questu. Illius itaque que in sanctorum tue fructuarius promissio admittit
tere pbenit. utenno ne spe tyalis comodi avaricias tenui iure vult
nervialis e intencio et no gatum. proea solidiores inveniuntur a-
tine paupum quod magnitudo. Cato enim pauper e gratia paupum et au-
tatis affectio quod nulla cum eu sibi adulationis ul' salacionis
omissio. Si ergo videris homines avarie aliud appetente quod per te ul' per
alium prestare possis. si in huius rei obtentu ei aliis tibi pferant. si fun-
le a tibi utennoe adherere ptebit. Na in huiusmodi casu ne ex de-
rectioe odior. ne ex vultus avaricie. nunc ex vobis sibi nunc. ne visu
futo. ne ex reverentia et obsequio negligent ore abinose metus ex-
tudo poterit dephendi. Discreto uter avaris pliumu nunc e. Sunt
enim naus sine regimine. sic spiritus avarit sine discretoe motu quod
irrationabili et instabili consistunt. Tales sunt qui leues avarit erantibus
ferunt inpaetere. austerit corruptit et in suis avaritibus papules neg-
ligit magna. non in avaritibus et oia confidentes. no persona no
loci. no tempus seu visu ignorane aut nuntibus attendit. Tales ex-
discreto ai motu nesciunt quibus et qui rem publicam debeat a rebus.

Probetur avaricia parva si opor. **De parva avaricia.**
In huiusmodi videtur ut exteat et tollentia et pte. quod si quis in-
in senen revelacione ul' aliq leui in gressioe offenderit no deo ab
e dilacione ul' elacione r silas quodiu corromissio aliq spes super-
no te in elutendis aut pbandis avaris pteat exatissima delibem
aore vsam. ai ex tali studio papias desiderabile medianmeti. vnde
aur ne sicut frequenter amdere solet. qdam avaris ipetibus pbandis
spatium parit excludit pbandi iudicium. vnde utiq pbandis pau-
lan cohibeat ac refrenet huc ipetum et benivolente modum ipones
et regula discrete i assan insent et se in eam avarit pmissa pbandis

comittat **N**ecessaria demum pbatio e iter hoies parū bonos. ut
 ubi e bonoz malozq; cōiunctio **E**t exānatioe nō indiget qd pbati
 deus qbus equitas est voluntati. fca certiq; cōio cōiunctio iter qd
 quisq; sic aliū diligit ut seipm. atq; om̄i exultā^o affāone mutua
 qd effatur singlorū ubi vniuersitatis gaudium qd de ofāe bone tes
 homo cōnhibuit cōione cōiunctis: aīane bñficio qlibz facit suū.
 fōuedā sup aīana e nī exatissima sollicitudinē r mīseria In p̄mis
 oīs ab ea releget suspicio. **U**ā enī aīane venenū est in hoc g^o mē
 mētes qsi in petra solidiore firmetur. ut de aīo male sentire. a
 mīle dicit de illo credere. nec uel i modico cōsentire possim⁹ **E**t vide
 nis aliqūe alios oēs hīc isperos isingulis suspicari p̄dūm̄is in
 fidus nullū diligente. nec ab aliquo diligi se estimare. nōne hūc
 rapnabiliter miser reputies **E**duiso enī fca felicitati^o putā q; sit
 amat oēs amari ut ab oibus mēatur. ut: sic mēns tranquillitas nullo
 tioris aut suspōm̄is scrupulo moueat **E**t q^o fōuedā e aīana. ut
 sit i mō sermoē ioniditas. hylaitas i vultu suauitas i moribz et
 i po asp̄m̄ qam̄ oīoz fauorabilis r grata ioniditas. sit rebus
 honestis aīana collatio. cōio arthanoz r i alterutris voluntatibz ob
 secula mutua **E**dit ei nob; vctm̄s forma quā scām⁹ ut serua mī
 iūte inucleno r aīoz voluntate mutuo fana⁹ ai aut tam nō dūā
 vob; seruos h; aīoz r aīana utq; vīaria cōtūlarōe nutrit. et
 seruo aīa fones matum exhibeat grūate **U**ā q̄tūm̄s tāto cō
 mēdabilior est q̄to benigni⁹ ad affm̄i cōdescendit fōietatis **R**et
 mīri **U**er ei aīane supicee hūilior cōmūliat. q; ut ordie dignita
 te ut fca p̄mēt pleno hūilūm̄s spū i moribus cōdescendat **E**t
 estimet ar hō dona dei r naturē mūnea ipūm̄a sp̄m̄at i amto
 r oīa q; extra her sūt q; nichilo estimetur **A**īana utq; nō gemis
 ortur aut seruis nō tumefat hōribz aut sp̄lius hōrbo dilata⁹
In aīo nature asidētū equalitas. nō fortuna ul accidētia rca
 vītur. h; aīmoz p̄m̄s iter aīoz vniūsa dispoit. ut dūcat s̄lūm̄s
 hūilis ascendit. dūcat paup; diues idigeat. et ex pari affai non
 cōione fiat equalitas **U**er aīane est tāto inuclena⁹ aīa suscipe. q̄to
 maiore necessitate intelligitur laborae **T**onathas aīa dauid nō sūt
 rēllione i regno. nō p̄m̄s cōminatōes attendēs. seruu sui p̄m̄s que
 i aīana suscepat a p̄re fugam̄i r morti additū sibi ad r̄gm̄ glōria
 p̄fēbat **C**u enī i q̄t r̄t. ego enī serua p̄ te **A**udiat hoies vene
 rādū aīane vbi r imitatioe dignissim⁹ **S**aul dauid q̄rebat ad mor
 te rupes r mōtes r nemora militibz obsidebat. oēs q; p̄m̄pes cō
 iūntre i dauid exiāū cōpellebat **S**olus ionathas q; dauid qsi emu
 lo r ex hēditario iure suo poterat iudicare aut offendī. resistebat

Virtute itaq; hoib; e prudentia metiri nos oportet. ut i distribucioe
 bonoz pualcat ro non affinis. Vbi em virtuti equalitas iuenitur. nos
 se ioseph; doceat si ei melior pferatur. Exe dñs ioham phulit
 petru. no in affan sctuarit disciplo q; diligebat. petro cofereb; in
 ipatu. petrus gº sublior. s; iohanes tenuior. petro exponit actioi
 s; iohanes affnu. no audet pnceps aplos a dno iquire q; cu hu
 teret q; iohanes cofideter itrogat dñe. Dne quis e qui tndet te?
 Sicut em puidi ofidancie iter aurob; officia distribuca s; in n
 equalis affno oibus ipendenda. q; sibi mores e meia homi nobis cu
 in diligenda causa pferbitur. Diligebatur iohes a xpo factuaria
 s; dubiu utru petrus ferueti? Sit gº alter alteri mutua pphui te
 quies. sit i angustis refugiu. petro deniq; sic i amna couersetur
 ut ad illu amore ascedere mereantur. quo xps ex toto corde diligit.

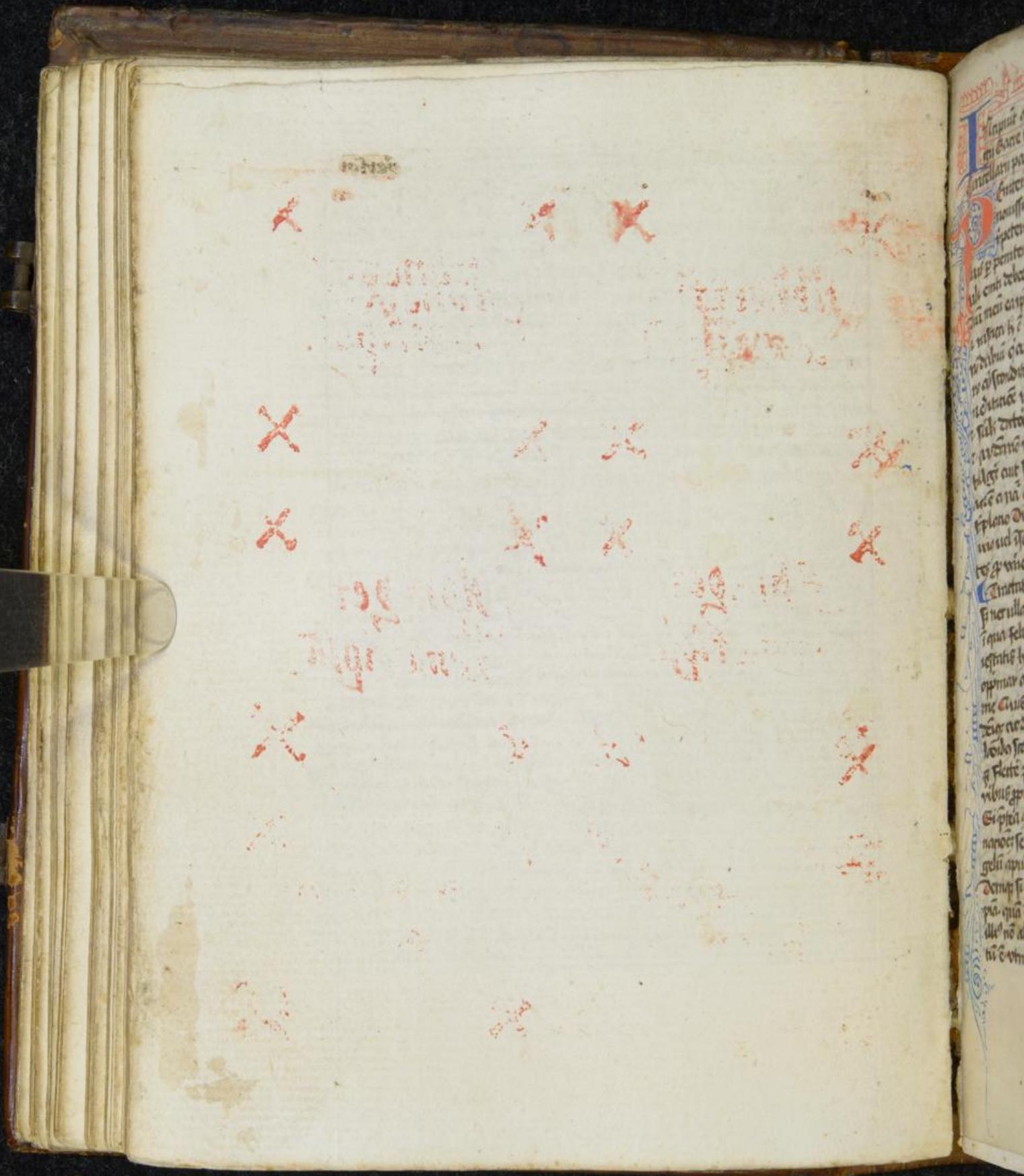
Alius pteca sit reue. **De reuerentia amia.**
 rehur aia fante ut aures et uel oculos vto siue gestu siue
 opere no offendat. Optimº aiane comes e ornamenti pncipiu ve
 rencia e. Et coise iuuenidia e attente fidei firmitas. Pleisq;
 audit q; uandide ignis i corde cocepto ia pdit i publicu. s; si que
 mens aia aspatis sedit estuatis aia motu. turbatq; mens aie
 venerabili vultus audistate serenat. et i hoc apparet aiane mag
 vhus Amico igit ad honestu est studas libeter. q; ut utilitas
 eius erigit studiose oburgare. ita illud obsequi capnabile est.
 q; amia coceptuabile facit vna; fiat itaq; amono dilas no a
 reba oburgatio n' conuuliosa. Assit ei ois honestas e iuauitas. in
 Ambrosi. Si quid vni reprehendis i amio. nrm pns omide coripe
 Eite no audiat coripe illu pala. Si vob; se ledi putat tñ eu colu
 re. et si am e vuluerat amara coripe no tu in coripe. Edicabilio
 in st aia vultea. q; adulanti oscula. Veni ad viedu ad semdu. sic
 ad hor genº mfigandi iurissie veniam. marie si ulla medina sup
 sit. Ebuigatioes gº fieri optet ai qm amore gmitate vbor; ut ut
 uideam uru. s; ut paul sit ai qua nihil considerat fieri pot. Casti
 gatio gº sic gmitate sodiatur. ut vpellatur conuicia. e q; oburgat.
 seipm causa ee hui; arbitris agnoscat. An oibus gº modestie ser
 uetur rensum. ne uideat. quis apius uandide sue satisfare q; amo
 ri. Sit ei q; latente vesama noie zeli palliat. Et q; sequi' sue me
 tis ipen; no roer. vir aut imo oburgatio pfiat. Sit gº qso in
 coripeo sermo tristis deicmo vultu iterapiat vbi singultu et
 lacime ut lenat qui corripitur toni hor ex amore no ex timore
 ptece. Si corpeone forte respuit iterim oia. plora suspiria et

1107

sit i meoria gra familiaritatis atque nec ea supuemes vnqm
 possit malignitas aboleri **De conuictioe z disuisione anime:**
Sunt quatuor i quibz anime disuictio loci hz Dilao. Affectio Ex
 erhibere Ad affnoez veo spectat qam suauissia z ionien delirio.
 Ad securitate pmet quomlibz senetoz sine oi noce et suspiao
 miano Ad ioniditate veo de oibus quibz huana mes effiat am
 m z familiaris dilao z blanda collano In his itaqz anna patitur
 sermone etua licet dilao i aliquo statu maneat stribitur tu
 illa itior z suauissia diloms affectio. perit securitas p qua sua
 ruclabat arthana. turbatur sermitas qua blanda cofabulatio ion
 tribat manet itaqz dilao. si gra familiaritatis aufertur. veteris
 tame anime vestigiis alia reuerentia semp iponea e. nisi eam
 enozmitus reatus diminet:

Expluat libellus mgr petri blefensis de anima christiana.
In anima antedicta coformitas ne pncipalms psoe dile et unli
 ras anime Et i his oibz ppondeat i deo to anime vn si anims
 su hois q ment e ho. pon illi am su q pp me facti e ho ut me
 deu facer ite si aut su hois corruptibil. pon q e corruptibilis
 z q ain i etnu nactui ite. si am su hois q si e ho possit q
 eator z qfuator z sum homi z gaudiu ex scoz z si pncipalitas
 attedi. ain dei pualet. Ad iob i Et q oia i quo oia ag. q i im
 cordi e si cor erunt abeo z si uulnus ain diligi. meio ain de a
 ad magnitudine milatadez. **Mo quoz i deo i pntu ad pfa**
affabiliterz assiduitas assiduitas sigulitas sigulitat mutua
qulitas p e ain ihoan z qfuat q plen q comit. Cuauis
pudoe frenat n cor stribitur si dnat. Ne g note p supno ubi viget affno pu
oz em edamat si cor iaphat

Lapsum
mi Sore
atellati po
Enten
maus
pact
no p pen
ulo em de
na mai co
vstio h
vobis ca
no ad s
reditio
sali d
p dno
habet aut
sae a na
ppleno d
no ad so
ro p me
Amen
p uerilla
Iqua fel
signis h
oppinar
me au
Dio nec
hodo se
p fete
vobis p
Sipia
napoe se
geli ap
Dem p
pa qua
lle no d
hi e v

Trahitur osidationes sue libellus venerabilis et ex
 in sacre theologie professoris magistri Johannis Gerson
 cancellarii parisiensis. **De mystica theologia. prologus.**

Pentem et credite eum. **Q**uod affirmat me pmissio
 nonissia illud aggrediendi quod viam expectatione
 repetere nunc sentio. ostendere si an cognitio dei me
 luis p penitente affam q p utellm iuestigante habentur.
 ubi emi deuo si forte pib aspimie conatibz deo poterit stu
 diu meu capta ad gem utelligena deduce q sup theologi
 a mystica h e omulm diu tradit dromsius edotto ab illo
 no dubiu q aut loqm sapias mt pfectos? sapias q i myste
 ro absconditi e conat ptea meditor si ea q de oteplatioe
 meditatioe inphi extasi i de metis excessu de diuisioe pib
 i silibz doctores eleuati septis rluqrit poterit ista pala fi
 i quodammodo ruelat aut ali ab exptis quales in st possit in
 tellige aut fire tede scos viros illos habuisse scias loge al
 core a na q quos ad supmetales impuit excessu diu co
 teplano. **D**ia vero qd freques e apud vniusp i aggressu ali
 nis uel uolm ut ardu. **T**ribi quippe solet anims i variis p
 tes p uicinate romi. **C**ompeti h plures notatim i re pnti
Attentatum itaqz maiz qua nulla sblimior e. nlla dimor
 si nerulla qm difficilior. sicut nlla pt salubior iueni. utpote
 i qua felicitatis me credo figitur. **C**otremum ad aspim ma
 iestatis huius sapie veres ne pstrubator eius volens fieri
 oppmar a gla de hinc expau ne supba p supno veniret
 me. **C**ius em magna molens no ipugnat ab eis. **E**rtimui
 deqz ne de curiosa singlitate notaret qua duabz vltimis
 hoibo scieis coeprnau. **A**dues poterit her turbie retro
 q flecte pedes mee iuestigantoms ne pgrederet si de solis
 vibus ppus ofidere i no m co qui dicit. **E**uicite dm semp
 Si ptea oshuato duplur offino no deterreret aspimes zap
 narioz serui pignr abscondentis talentu dm audies q a
 gelu apud thobia q opa dei ruelat i rofitei honofitum est
 demqz si pmissi sapias ea q omeorau no dixiss de sa
 pia qua iqt sine fictioe didit i sine iuidia qno i hoestate
 illi no abscondo. **E**t at de iactana a de iactane nota addi
 ti e vtna q glatur in dno gl. quis assenuabit homo

viues sup trā enā si supra astra celi posuer' midū suū. enā
si lecto oteplacomb dormient. enā si māna dnois abson
ditū gustauerit. Cuius h' oia. Cuius nō expauescit horrore ve
hemēt qm a celi palatio detrahit' e' lūifer. a medio lapidū ig
ntoz i sterquilū dāpnatōis enā i die illa duobz existētibz
i hō vno vno assuetur alter vlinqat. Cū demū filij isrl' p'stin
ti s't in deserto qui pame celi vestebatur. et iunior suos cof
satiuūt eos. De m si glaz mea q'fiero. Illa p'sus nihil ē.
illa nichiloz. **Q**uepnabit me. ve si dāpnatione mea gloua
to fuero. et nichilo. **T**errorū tuba aplia. Si iqt habuerō p
phēnā e' p'ce ut mōtes tūsserū. mūtate at nō habuer' nichil
su. Cuius at certū ē sine mirādo se h'ie mūtate. Cuius s'is p'au
p' hominū si lūmē aq'd' itelligēne a aliquo sapor tenuis de
uonōis vidē. **T**amē si seruo nequā v' ad utilitē alioz ut il
luent' i mēfiant. tu vco q'sar rem aresi redigant' i mēte
dūte hor m'scicordissie deus. **E**t si de te loquēdū ē. si te ex
ultādū. exultemus in tremore i dōramo in utilitē. nēdo
vniū glaz nois tui p' seruos tuos dnos i fies meos q'z do
de secretis sapie tue loqui uelle in uideoz ut diuissis iten
sceleioribz studis diuātantibz ann ad milia. **I**nflamz eos
vbu spūs tui q'ie te in simplicitate cordis. **I**ntellige p'p'oz
q'le ē illud. **W**ante i uidez qm suauis ē d'ns. **S**timuletur
posuēto ipi nō ut soli se tradēdo uellat' ipm enūdiēdo.
q' affinis audus vno passionibz horrefes i sordifres desai
tur. **N**ā apud quos alios an quo nā potius loz alioz totū ma
h' de m'stū theologia tūdi p't. **E**t si horipm attēte q'd op
to denegatū fuer' ignoscat p'ns nris deus. i p'ua q'd h'ie
uideoz desidē. aut tollat si ipm ē si fallor. aut si nē q'so
su iustifiet me i iustifimombz suis ille qui desidē. ex
audit paupm. i audit p'p'one cordis eoz. aure sua uidi
tans pupillo i hūil' ut nō ap'ot ultra magnificē se hō
si firm. **C**h'is unq' p'locū p'p'ue ad fodiedū de p'fido
hūilitatis loni quo sine collapsu tota dūēdoz fabrica soli
de. i ab o'ce more dyomisū sumēdo exordū ex hūo mate
riā d'fūctū p' d'f'ecationes siue anōnones i modū m'ploz
t'p'o quodā geometrico se a'septe trā. q'tens auditor i'rect'

in ea q̄tibus aliunde p̄dote sint phi r̄m r̄c̄ noiant. Unde r̄b
 dicitur exultans sp̄u. r̄fiteor iq̄ tibi dñe p̄ r̄eli r̄ fire q̄ abson
 disti her a sapientibz r̄ p̄udentibz r̄ r̄uelasti ea puulis. Ita
 p̄r q̄ sic plantū ē an te vñ r̄ sapia locuta ē puulis r̄ lex dei
 puulis ait itellan. Considera q̄ ondit nō posse q̄p̄ p̄tinge

Quod interior sp̄us nisi dōtū r̄ experientia refertur. De
 theologis n̄stris q̄uis nullū attingat p̄fete ignorantis
 eius p̄cipis q̄ p̄ experientia iteiorē amputat nō est tñ ab eis
 dōtina dōtari ul̄ r̄emp̄dā r̄esistendū. Similitud̄ in r̄etēis sc̄e
 nis philosophis factū p̄mā p̄tem esse p̄p̄tūā. Ignoratis
 q̄p̄ p̄cipis sciētiarū nō attingit p̄fā sc̄a oclusionū.igno
 ratis q̄p̄ q̄ ignis ē calidū aq̄ frigidū a q̄ eclipsis lūe p̄ ite
 p̄fationē terre dyametricis inter Solem r̄ lunā trusa. r̄ ita
 de silibus oclusiones ex talibus deduce nō forāctū. r̄titudi
 nē nisi q̄lib̄ habētū. r̄ p̄cipis aut minore. Cognitio at
 p̄cipiorū in casu nō si habē. nō hē. nisi p̄ fidem seu credū
 lūte solam p̄ quā r̄arrātibz r̄ exptis osentimo. Rutulois
 q̄ r̄ p̄te huius oserānomis factū q̄ pauce aut nulle s̄ sc̄e
 nales ad q̄s r̄itandis r̄ addiscendis p̄uenit mlti qui oia
 talia sc̄az p̄mā accēp̄t ab experientia q̄p̄ si mlti ex alioz
 q̄probatis asserionibz p̄supponit. Sic p̄tolomeus in astro
 nomia. sic p̄ponis r̄ galienus i medicina. sic alij in q̄s alij
 i alijs sciētijs studiosē fuisse r̄ndie q̄ facē r̄ognosantur.
 h̄ videtur pitagoras plato aristot̄ r̄ plus n̄ paulus. q̄
 p̄mo dicebat discipulis suis ut p̄ quicquid sc̄erēt r̄ dicitis
 suis crederent. Alius dixit. Sumedū ēē ex credulitate op̄e
 diū. Tertius aut. addiscētem ois r̄ede. Cūto filia pene vā
 posuit idissili ma. Oportz iq̄ antecedente ad dēi r̄ede. Considera r̄ arguit p̄supponē r̄ itimā experientia p̄fert oibz.

Qualis conditio sapientie r̄ p̄p̄tūate. De
 Via nemo sc̄it que s̄ sp̄us nisi sp̄us qui i ip̄o ē p̄p̄tū
 dissolū s̄ r̄ neq̄q̄ n̄stris theologis p̄dōcti audientes q̄ no
 lūt r̄ede ut r̄adem itelligant. Veritas em̄ h̄ ex sc̄p̄a p̄bat.
 r̄ ex auctoritate phi r̄ roboratū. Nisi iq̄ r̄edideritis nō itel
 ligetis. Cū demq̄ ex p̄cedenti satis p̄t̄ illos edūso possibile
 r̄ mlti r̄ognoscere p̄ alioz r̄nditionē q̄ fide p̄stabit eis q̄
 s̄a vni expt̄ talia asserūt tā i smoe q̄ m̄ scriptura. quibz i
 nullo r̄ede. Attēdite p̄ior q̄ inuile q̄ dissolū q̄ r̄piū r̄. Eos

utiq; fallere uelle retereos nullo pacto suspicari eoz uerissia fassia
q; pbitis nulli luro nlliq; hoi i hians n' odio ul alia passi
one uinosa laborans. falli ptea eos posse i expienna hui
retra qliter pdirim qd putiet. Adde q no vny a' alt' ista
dicit p mille ymo inu st talu assctoos q'oidissie dicitu
theologia mstru p expienna itima colligi ex q longe
sblimote r ult' q' dui ualeat iouidiorz r apidiorz q' r ppi
minore existe supra retereas cognitiones ab existero uene
tes itaq; ille serpat m tin ebetes r iartes. Ita uo liber
rimis alis inuolans r euolans supgradiatur ymusa. Et
si nullo e qui sibi discedi de suis expienciis itioribz assenti
ferret en' a' q' inuile sit r ironale ymo q' destruetiuu
ois sonalis quito iter hoies si tot r talibz sume pbitis
r excellencie uis fides nege' q' uideat q no credut.

Consideratio 6. omne affiones mtrias no posse plenare

Operaciones itiores presertim m. **Uis expm.**

affai no ita dare pferuntur n' ita pnt scriptis tradi

sunt sentuntur. Et her est rano qre aplus dixit se audisse

v' arhana q no uelbat hoi loqui qm illa mino hrad' potuit

bito dromsio ex' qm qua atepat. Quis bnis dromsuis pl'

gcepit ex' ibis aplis q' s'pns r i'aque ualuit. Suis rei ex'm

scipit est i' spenlis semet quoda' ordie aspicietibz. Obscuror

e itaq; ymago i' pmo spenulo q' res ipa. ygo zem pme ygmq;

stob' s'curor e m scdo spenulo r sit zemreps i' m q' r i' reteris

quousq; mutua i' plectio resset euanescent. **Considera 7.** uol'

Possibile e hoies mingo. **Si sint sume itelligetibz qre.**

ceptu deuotoz affai plus i eoz d'p'p'ance epuditi

tuem' Capia' et salibus argumetu. Com' qdem mlti med

ima q m solis expienciis facti st r supra. alii nihil plibz

quosda' i'criptos talu meliores ee rannatoes exphs uide'

em q' rens a natitate pt iesse cognio mag' rannatua de

mltis q' p uisu solu p'mit' hira st' a mlts alijs. Ita em de le

ato dydimo tero tradit i' p'p'ez r auditoz e' suis. **Sec'** q' i' d'isn

plimis illis q' uisu op'uitur ut st' mathe' r' s'ne fuit erudit'

quas scas mltoz uideui oculis q' h'at p'ca ignora' e'ur q'

i' re nra par' euetu negabitur r ho' par' ul' nihil deuotoz pos

sit alioz deuotoz s'p'ta stude' q' ferre ad iure vni ex altero

solitud ut clare i pugre ut fultare z de his mngis q qda deuo
 ri sibiliter discutere Hor itaqz mo de fidei articulis unqz no
 exptis cotidianu exercitii theologice scola sunt h' q' sicut uita
 teitit fuit q'ordia m' d'ia s'oz q' r'itari uidetur ad iure q'
 busti d'etibz q' soli boni z deuoti cognitione vera dei ampi
 ut alijs aduentibz mltis ex phis paganis mltos q' ex theo
 logis nequissis sine plura de deo. mlti ai z ipi deones credt
 z ostremisunt p'mi itaqz de sua expimentata theologice mlt
 hie Alii de r'atona loqui uolunt Symbolice q'p' ut ena mistice.
Conceda vin ondit fructu h' libu i quo i ea etia q' ea t'ot
 uel tradiderut z quo sit ut a q'bus exanimandi **III**
Expedi scolasticos viros ena deuotionis exptes i septius
 deuotis theo mltis diligeter exerci diuino redit eis h' ido
 d' q' q' quibz nouit si tande ipis ex f'uliam talia collocat
 one ut solz amor z ardor q'cem expiendi ea q' sola iteri fide
 tenet z q' tota r'atone ofert ad iure Igniti em eloqm
 tuu vehemeter aut ps z serus tu' dilexit d' eis em appiquae
 pt igni z vestimenta eius no ardeant ul malefant h'uiso alijs
 h' frans e p' illis quos p'dia supra ab huius' d'otria potet
 antere ad amore dei ia potepu imanete ena frigidio per
 toe qui loq' ut ex uoce p'ie q' se no uelligit uerit ho audies
 ad arepti siles q'les essent si uoces huius' articulate ab h'oe
 foanate' Deim optu e mltos h're deuoz si no s'm' s'az q'les
 p'ndu p'missim si ad errores ena sup' deuotos si no equ
 lauerit affans suos ad norma legis x. si p'tea m'p'm p'p'o
 p'p' prudente ueserint p'p'eto alioz ofilio h' m' begn'die
 z i' circump'mis manifestu fent expienna Du itaqz sc'bat
 affans suos sic i' ordie postp'ita lege x' p'sup' nequiss
 p'p'ituit eos ut d'icent h'orem p' q' ad pacē z inquilidate
 sp's p'ueiss' absoluit ee legibz d'noz p'p'etoz Quia pacē i
 eis misabat agelo s'atni r'issiguntis se i' aglz tur h'mo si
 mlas pacē ualē siles illi pan qua apls d'icent exsupare
 oer s'm' p'tea n're e p' arguice a d'it'oe talia ee viros
 studiosos i' libas eoz q' deuoz habuerit s'm' s'az eos mlt
 amotlos uelim ne ai' debito d'p'nae p'sumat p'sos deuos
 z simplices z sub affans admittendis ubi mlti adu'su ul sa
 ne fidei ul bois moribz pala inueniut h' a ueneretur i'og'ra

Ita em pt intelligis onpe ex gra q voluntas pducta voluons
 realiter differt a voluntate que voluone eluitur si q i eade ef-
 fenna aie itellais r volutas expre ab eade effenna quolubz ex
 pte rei distingua. **E**t her ma' m' utlus ut qd nos sua i pugni
 one longiori fmoce detineat. **A**b artibus ptea a loyng a metha-
 phis porus q a theologis p' supponeda uetiland q e p' ferti
 ni de theolo' m' ista fmoce habea. **D**icimo q' de aia volu
 qm ipa q' diu' fante offioz r atubiliu' distictis vites h' d' f'
 tinctis m'q' non re p' noie. **I**ta em vtuosa e' ita fentia quoda'
 ipa p' tto eadem existens q' admodu' si otinet i se tales vtuos
 realiter ul alit expte rei differetes vmo eo aplius quo v' no
 ta vnta q' vnta foznoz e' fepa' dispersa. **S**unt i' sili. sapia
 i' deo p' fnoe e' f' m' reductioez augusti m' li' de f' m' t' plubz lo-
 nis q' e' fortitudo iustitia r boitas r ita de ceteris p' fnoibz q'
 si ab eis q' l' n' q' distictioe fenna'. **C**ui alit' op' ur viderint
 q' v' ego sane no' apio. **A**lti' su' loqm' m' p' vito q' vites aie
 essent p' m' a' na' distictis distictioes r diu' dentes vmo
 aiam ronale m' i' intelligencia' simplur e' m' roem q' m' sensuali
 tate ul aualitate ul potena' cognitiua' sensuale' r h' quo ad vites
 cogitua' **E**t quo ad affiaas p' p' nobilit' diuidi' p' mo' i' f' m' d' e'
 f' m' f' m' m' ch' b' ap' ur e' m' uoluntate r appetitu' ronale' r i' appe-
 titu' aialem quaz uiriu' mox docerimus p' p' r' o' e' s'. **C**osidera'
 r' f' m' p' l' u' t' e' itellais explanat' put' d' i' l' ur aie r' itelo' s' l' i' s'
 z' e' i' m' p' o' r' r' quo' variis no' ibus i' f' m' p' t' u' r' a' f' m' g' n' i' f' i' c' a' t' u' r' .

Intelligencia' simplur e' vis aie cognitiua' suscipies imediate a
 deo naturale q' d' a' lue elucida' uia' veri' i' qua' r' p' q' p' i' a' p' ma'
 cognosca' e' veta' r' it' f' m' a' f' i' s' apphensis p' n' h' u' g' o' r' no' i' a' n' t'
 aq' dignitates. **A**lign' o' e' s' ai' q' e' p' n' o' e' s' . **A**lign' r' g' u' l' e' p' m' e' i' g' n' u'
 biles r' i' p' o' s' s' i' b' i' l' e' s' alit' se h' r' e' . **V**t q' d' e' quolubz affirma' ul ne-
 gal' q' to' m' e' m' a' s' sua p' t' e' q' itelligit' p' f' e' n' t' u' s' e' n' o' i' t' e' l' l' i' g' o' . q'
 f' p' u' a' l' e' r' o' p' a' l' i' r' e' t' e' i' s' p' i' b' o' . q' s' i' h' o' i' t' e' l' l' i' g' i' t' h' o' v' i' u' i' t' . r' f' i' l' e' s'
Eualis vco sit ista lux nalis p' d' i' a' p' b' a' b' i' l' i' t' a' q' e' a' q' u' a' d' i' s'
 p' s' i' o' n' a' l' i' s' r' o' n' e' a' t' a' aie qua' aq' u' i' v' o' m' e' v' i' d' e' n' t' u' r' h' i' u' i' p' i'
 n' p' i' o' r' . ul' p' b' a' b' i' l' i' t' a' q' e' q' u' i' m' e' t' a' u' e' r' n' s' l' u' x' q' u' i' m' i' t' e' l' l' i' g' u' i'
 l' i' s' n' e' d' i' u' i' c' a' t' a' a' b' i' n' f' i' n' i' t' a' l' u' c' e' p' m' e' i' t' e' l' l' i' g' e' n' e' q' d' e' e' d' e' q'
 l' o' h' e' s' . **E**rat lux vca q' illu' i' a' t' o' e' s' h' o' i' e' z' r' e' . r' p' s' **E**u' g' t' u' e' s' u' p'
 n' o' s' l' u' i' u' l' t' i' t' u' i' d' n' e' . **P**o' r' t' o' q' f' m' d' r' o' m' i' m' d' e' d' i' n' o' . **I**n p' g' n' i'
 r' u' a' d' e' o' f' i' t' q' d' a' m' c' a' t' h' e' n' a' s' u' t' i' f' m' u' s' u' p' m' i' f' i' t' p' m' u' i' f' e' i' c' i' e' s'
Angelo a quo m' o' r' a' t' u' s' p' a' u' l' o' i' s' h' o' q' m' e' i' t' e' l' l' i' g' e' r' s' i' m' p' l' u' r' o' r'

hoie. hz em in sua na d'asi ifmū qd hō hz in sua na sup
mū ut fm hanc itelligēte vim gūgātū absq medio alte
rūis spēi duo itellāis āgelūz & hūānū. At nō itū accipē
dū putā qd mediū sit āquid iter aīz rōnāle & deū. **Condit**
em **Augo** qd nichil ēē supius mēte mā dunt pter deū. **Alti**
quib negatūc it āgelū eō mō rē diti supiorē aīā mā &
deo p'iorē quo p'rior ē. **Ludly** utiq' **Dum** idēo q' utiq' a
deo eā imēdiate tria suscipit. q' s' natura g'na & gl'a. **Es**
i r'liquis s' ē m' āgelos d'icārchūz ord' s' āglōz ad hō
nes fm tres actū d'icārchūz quos s'capter notat **duo**
q' s' purgāte alluāte & p'fue. & h' i' spū g'itūz & p'fōnū
scādāz. **Deiq' vis** h'et itelligēte simplis q'z notatur
mēs q'z relū supmū itellāiale q'z spūs q'z lū' itelligē
q'z vmbra itellūz āgelūz q'z lux d'ina i qua v'itas rōnū
v'itū relucet & tērit' q'z specula mētis nō nūq' v'ō siml
la & aper' rōis. **Considāno** r' rōis vim exp'mit. **quō nē**

B itellāi nūc sensualitūz deseruit a duplū noie appela.
Ano ē vis aie agnoscatā & deductā g'clusionū ex p'mis
sib elatā q' itensator ex sensatib & abstrahā q'dduatū &
nullo organo i sua opānoe egeis. **H'et** desipno p' ultimā
p'tinlā nōt differre rōz a sensualitate q' v'it' organo. p'
alias at ab itelligēte simpli sc'mit' cuius opa' mag' attē
dā' in itēpnoē cognitiōis simplis a supiori luce deo. q' at
scā' i' deductiōe g'clusionū ex p'mis qd est q' rōis s' q'ia
supia s'nt ab exp'ientis p' s' s'ue i' s'ibi ab alio p'ntue
v' s'nt itelligēte. **Et** h' v'ō duplū usū rōis nūc a supiori
bz p'ncipis p' se notis in luce itelligēte simplis nūc ab itei
orūz q' p' exp'ientā am'itū' ut q' ignis ē calid' s'ort' rō dū
nō' ut dū' portio rōis supior & portio rōis infior. **vt** p'te
rea dū' h'ic duas fāces v'nā ad supiorā & ad iteiorā altēz
p'mo & ex hoc p'o' g'itūz uelut i horizonte duoz mūdōz spūa
lū. s' & rōpālis. **Setm** portioēz rōis supiorē noie v'it' & ite
noie noie f'cē appellam' **Am** ei v'uaritatis & v'itūz h'z rō
dū supiorūz itendit i' spū' q' g'itabit ex iteiorūz q' h' v'it'
a m'liere differt in v'itute. **Posteō** rōi q'z alia noia tribu'
ut q' ē relū medū i aīā q' ē v'it' itelligēte simplis s' itel
ligēte s'nt i v'it' āgl' & āgl' in v'it' deū. **Considā** r' r' r'
didit s'uale v'itute q' nō p'cipit iteiorūz q' s'ibi deputatib

quo insinuat lucide declarat.

Vis cognoscitiva sensualis e vis aie vtes in sua oparione
 Organo corporeo ta exteiori q̄ mteiori ad ea q̄ sensibilia
 st p se uel p ams cognoscenda. Cōh^o apta e dia h̄ v̄tutis ad
 duas p̄cedentes in int^o e offitū. mlti^o q̄ appella^o r̄ la ai am
 pit imediate monoes obtales e z exteioz. su d^o sensu exte
 or i quip distmto q̄ st uis audy gusty olfacty z taty. Aut
 caput imediate sensuoes factas i h̄is q̄z sensibz iudicis it
 eos sic r̄ s̄^o q̄z. Aut aut ex iudicis ut p̄anomly factis i s̄^o
 q̄i opoit z didit e d^o p̄igma^o ul fatasia ul ito sorta. Et si
 ex setans elint sensatu h̄at estatiāz noiam q̄ de p̄fuo z no
 ams diuiduat. Due p̄ca st uires itentis p̄p̄e in absentia v
 na p̄ s̄^o ai q̄ p̄gia^o q̄z noiatu. altera p̄ estatiāz in meorie
 no^o iditū e. Cuaz om̄ v̄tuti ai suis organz ap̄loz manifestū
 q̄ ad p̄ns negotiū ista sufficiunt ad meduos z phitōs r̄ feat^o
 p̄oio vis h̄uio^o cognoscitiva sensuat nūmpa^o aq̄ ai aq̄
 aualitibz nō nūq̄ sensualitibz q̄z relū itēū ul ifimū q̄z p̄p̄a^o
 q̄z vmbra r̄ois i qua z r̄uiso vmb^o variū ḡdus p̄vairate su
 oz offitioz designat. Est itaq̄ sensu exteioz nouis^o lux pote
 cognitūe q̄ d̄fuit i p̄oi solū vegetatiā seu nullū de h̄is sen
 so r̄ois h̄is sub se h̄ant lux q̄ in vmbra sua r̄p̄o^o i vmbra
 fatasie sicut fatasia i vmb^o estatiāz r̄ h̄at i d^o r̄ois r̄olloat.

Considera xim ag^o de affirmis potestibz igne eoz p̄ca p̄diuidis.

Quilibz pote^o cogitūe r̄oioz p̄p̄oiois v̄is affirmis. Cu em̄
 apphē^o aq̄uid a pote^o cogitūe q̄ e queiens sibi ul distōuei
 ens z sub tali aqua r̄oe sibi obit^o expim^o aiaz applandē quoda^o
 ad h̄at apphensione si sit queiens uel ut queiens. z h̄ore si sit
 ut distōuemens. Dm̄ aplius nullū esse ens qd nō habeat appe
 titū p̄p̄oioibz ad finē q̄ sibi iure dīne legis dedito e. Et nō
 d^o h̄ic p̄e appetitū affirmū p̄ter q̄ in rebz cognoscōe v̄gētibz
 sūt igr^o tres v̄res affectiue p̄p̄oioles cogitūis. Syndesibz. s.
 v̄lūtas z appetitū sensitū.

Considera xim s̄p̄c̄isim mētis.

Syndesibz e vis aie appetitiā suscipies imediate a deo
 nālem q̄am ulmationē ad bonū p̄ qua t̄h̄i^o r̄eq̄ mōi
 rōnē boni ex apphensioe simplis itelligenēie sibi p̄ntati.
 q̄ta q̄admodū se h̄ intelligē^o i sp̄ai v̄itatis siue veri p̄mi
 z certi ita syndesibz i^o boni finalis sine mixtōe malitie si

varietate medior aliter in densitate alii in raritate. alii in meo
puro et dyaphano puro et puro. alii in obscuro turbido et piffo
atq; nubiloso. Quia sibi diffusioe variat p[ro]p[ri]etas atq; distan-
cia inter q[ui] obstanuloz et speculoz disse no vna reddi lumb radia-
tio ymaginē si p[er] distan-
tia iternū diuā luce q[ua]m p[ro]p[ri]etate siliudie sole se co-
me no in nali necessitate p[er] libentis et g[ra]tia boitate h[ab]it q[ua]e
clarus h[ab]it v[er]o obscurus. Dat em se lund[us] itelligēte q[ui] v[er]o
et v[er]o limpid[us] q[ui] sensu. et ita i affinis potētiē p[ro]p[ri]etate
lib[er] eis. Ex[em]p[le] p[ro]p[ri]etate ad h[oc] māduēdū est si diuisa v[er]o oppo-
sitione radiis solis. p[er] p[ro]p[ri]etate et distans p[er] linea tam m[er]it
solem et o[mn]i m[er]it. Costat m[er]it duo her q[ui]lib[et] specula eē p[ro]p[ri]etate
ubi lumē solis alit[er] et aliter ip[s]a possit ita q[ui] possit lumē
app[er]t[er] q[ua]m vmbra ut obubrano si ad p[re]cedens opa. q[ui] i m[er]it
deho disputer h[ab]it[er] no[n]no t[em]p[or]e q[ui] p[re]terit ip[s]a ubi lu-
m[er]it alteri maiori collati vmbra vid[et]ur. Si ite obubro sualu-
mia s[un]t q[ui] v[er]o v[er]o. Copanoē siles et opanoē coloz s[un]t
p[er]p[et]ua alit[er] et alit[er] dispo[n]ta adite facile est. **C**osidea v[er]o
ser q[ui]z ont p[ro]p[ri]etate m[er]it op[er]io[n]ib[us] in theolo[gi]coz q[ui] me

S dicitur et p[ro]p[ri]etate s[un]t super hanc eloquentur. **¶**
Ex iste potētiē no solum lumb q[ua]m p[er] h[oc] q[ui] lumbaz illu-
strationū m[er]it p[ro]p[ri]etate iueniuntur ip[s]a speculis r[ati]onabil[iter] op[er]io
p[ro]p[ri]etate est ontē qualit[er] ser iste potētiē m[er]it p[ro]p[ri]etate s[un]t lumbaz il-
lustrationū et her q[ua]m agens mō n[on]no p[ro]p[ri]etate
v[er]itate ab aliis. fuerit nōnulli q[ui] dicerent deū qui ē lux v[er]o
illu[m]inat aiaz m[er]it p[er] seip[s]m imēdiate no solum actiē et effica-
nter p[er] enā formaliter. ita iquit si cogno crea h[oc] p[er] au a
cognoē m[er]it m[er]it q[ui]d auferretur p[ro]p[ri]etate n[on] nullaz ip[s]a
nem d[er]p[er]d[er]it s[un]t m[er]it al m[er]it d[er]p[er]d[er]it q[ui] hor i deo
pone opellat her p[ro]p[ri]etate q[ui] ad vitale q[ua]m imūnoē et
g[ra]tia m[er]it forlis q[ui] effinentis h[ab]it imūnoē manerē et fert.
dicit ex ontē deū eē posse aie r[ati]onali cognoē v[er]o et uoli-
uone et amore et iusticia no in imēle s[un]t p[ro]p[ri]etate q[ua]m
actiā seu vitale elenabili eiusdem aie r[ati]onali. Con h[ab]it ip[s]a
n[on]no ē p[ro]p[ri]etate q[ui] d[er]p[er]d[er]it et al[ter] et imūnoē itelligē-
n[on]no no fuerit h[ab]it ymagināis d[er]p[er]d[er]it. **¶** Co dicit alij pone
lumb q[ua]m crea alia a s[un]t aie uelut q[ua]m habitū m[er]it sibi

esse separabiles ab eade essentia aie z q' ab eade refluentes seu
 pullulantes atz gminantes iter mirabitur quispiam si h' aq' dicit
 rit' ai fuit aliqua rebus opio de poteris aie itellana z
 uoluntia talis q' nra sint amia qdam i essentia aie q' m angelis
 po spes om creatas ad saluandu quo cognioez no ampuut
 sua a rebo noua atz mirabilem q' h' vsatur q' uerisua iter
 plonitos z p'potetios dnt' azle p'potetioz p'ntpe q' aia
 e tag' tabula rasa i qua n' e' repitu. p'loc' aduete. nra ad
 dnt' no e' nisi qdam r'ntsa. quib' ad' dnt' h' a diuisio uare
 expotit' vna expo' m'nt' e' de p'ebus creatis quas ploniti i
 aia nra sicut nos m angelis potuisse nisi st. alijs e' r'anti
 bus frustm huius' spes pom' ai nra aia sit ymago om' r'z
 fm' g'nsione ad has uel ad alias res actua' m cognoscedo abs
 noua i'fortioe alieo cogniois q'admodu' spect' hns m se r'g
 nes a semet r'z si est v'ro cognosctia ipam cognioe huius
 remodi r'z i semet a semet ampet a p' m'qoz silitudie r'g
 nis tales si se cognosceret z i vna rem' g'rerent i' res p'
 sui cognioe hant' eoz om' quoz e' ymago cognioez op
 tinct' q'p' m'nto de no cognoscente i cognoscente z e' diffi
 cult' no m' oino i'phabil' est saluabilis h'uit s'lt' ymagia
 nom' ad' p'ficiet' az' **C**um' rem' d' i' q' oes se queunt esse
 f' cognioes z affioes actiuis m' actuales q' hituales il
 lustates p'ditas ser potetias quib' alit' z aliter. Na' cogno
 nu' alie qdam st' o'plere alie i'plere. qdam i' sola app'ensioe
 qam i' as'ctu g'sistit' z as'ctum no p'ua e' diuisus e' d' st'
 euident' ex cognoe sola r'oz alij p' experientia alij p' d' m' r'at
 one e' d' v'ro st' i'euident' z talu' alij r'it' alij i'erti. alij tui
 sant' ex p'habilitat' r'oni' sup'ra p' i'nt'ens experientia. alij p'
 ext'nsitas ut e' auto d'nt' d'icent' Deiq' mag' est diuisus iter
 cognoe sensuale z r'onale **E**s' m' sensuales m'ndiatioes ta
 ab ext'nsio q' i'nt'ensio d'ist'nt' m'lt' i' u'it'ur. **C**ult' i' affectis ar
 tib' ut h'nt'z assig'nt' e'et' uarietas ad p'ditos cognoes autz
 ul' h'nt' q'z necessarii' effam' g'sequitur. **P**ost' r'eo fides nra q' ad
 h' p' m'ltos h'nt' z q'nt' autz i'f'usos g'nt'os m' v'nt'q' pon' cogno
 ua z affioa quoz p'ntali' u'illustratioe z v'ntali' qdam m'ndia
 noe p'ntali' u'illuatur aia nra p'ntos ad hoc p' illos ad illud.
In m'nto talu' st' fides spes m'nt' n'eb' theologice v'ntes. z' st'
 sp'us sancti p'nt'ne z alie i'uelatioes z si q' st' d' h'ia q' d'uid'

corripitur i suis amibz debitis qnz ab extrinseco qnz ab imo
 su indit deformitas r ifectio in speculis spualibz per pōz p
 dicitur quaz tres st cogitō affnue pmi nio Expieri em sic
 hor silitudine totz nob q sepe turpia fāsimata r errores
 r sede ipūtanōes obiectales gāpic ptea r passiones fordi
 ze tetē r horride tū sumi qdem caligōsi r ifecti r venōsi
 aias mās obnubulant atz gmanulat r fedū pfecti i pmai
 r nouella talū apphensioe velut i puris ab originali manula
 aggruanoes ut e celestibz ad trā r ab huāitate ad brutalita
 te deplōat dmsa pphā hō iqt ai in hōie est nō itellert cō
 paty e uunehs r Et isignis poctū Terrem q ebetnt arto
 moibūa q mēbra r nichilo⁹ ab istis emgē r siusu emti h
 vā h labor ē ut ai aplo mā gūsa sit in celis o extlanōe
 fatūm dūctū o turuab i tūis aias r celestū manes In
 h at papue vfatū ipa theolo⁹ mīstia tu⁹ nāz iquūmo
 quā p pma r credulitate euāgelij adipsa r nō alr fas hōis
 sicut iqtat oncedū Quarta pē pncipalis agit de ote
 planoe meditaoe r cogitaoe a rxi ofida⁹ usq ad rxiij⁹
 ordie vōe ē ofida⁹ rxi desarbent arto per pōz sigñali dīstō⁹

Cognitio clauor theo⁹ mīstie possit hī pēst iqtē
 pūditate gteplationis Siqdem a ppetite loqō sē
 gtepla⁹ est i vi cogitā q itellige⁹ d⁹ i m i p⁹ theo⁹
 mīstia i m affnua q s r dē isis noiatū qut ifra dno illū
 nate tōe cōbim⁹ Supest i⁹ rō ordie pōst q desarbē studū
 mo vūes cognofatias r affnūas i hōie r dīstīnē i gñe tō
 vūtes cognofatias f vgnātoes rōez r itelligētia r tōes af
 fctias pporinabiles que sē appetitū spū⁹ appetitū volū⁹
 seu volūtas r appetitū qdam supior que s r dē isis noiatū p
 eo q se⁹ apphensione itelligēne vūit ad fmoēz de actūz eoz
 qm ad rem q tita⁹ elūidanda atūz veram⁹ Et qz nonoēs
 s⁹ arto itellēue q affnue potē⁹ magis em sub doctria tū
 zendi sē nō pigeat pmitū illos desarbē noiatūm Sūt at tres
 si gnāles quibz maxie usō fuisse vūeo eos q de gteplaoe p
 modū aris lonū sē cogitā⁹ medita⁹ gtepla⁹ r hī tūm qm
 aqū pmissiue sumāt⁹ ab alijs sicut canē rē p rōes signifi
 cāe atūgē nichilo⁹ dīstīctas hnt signīficātoes r rōes quās

In hōie est nō itellert cō paty e uunehs r Et isignis poctū Terrem q ebetnt arto moibūa q mēbra r nichilo⁹ ab istis emgē r siusu emti h vā h labor ē ut ai aplo mā gūsa sit in celis o extlanōe fatūm dūctū o turuab i tūis aias r celestū manes In h at papue vfatū ipa theolo⁹ mīstia tu⁹ nāz iquūmo quā p pma r credulitate euāgelij adipsa r nō alr fas hōis sicut iqtat oncedū

per facile et difficile putile et inutile sentiunt aqua. Vnde cogitationes
sunt esse descriptam a venetis. **Richardus** in suo de contemplatione
quod habet magis artificialiter elucubravit usque ad fundamentum in gratiam
suum huiusmodi. **Secundum** iuuenis. Et enim septem distinguit quod sit
cogitatio quod meditatio quod contemplatio. Cogitatio est ipsius anime ob
tutu ad euagationem. prout meditatio est prout anime obtutu in
veritatibus cognitione seu assuetudine vehementer occupati. Contemplatio
est prout liber anime. expeditur ad quatuor in res spirituales prout
spirituales usque diffusa et in diuina spiritualia suspensa. **Cogi**
ta uti vagatur et serpit sine labore et fructu. **Meditatio**
nititur et intendit in labore et fructu. **Contemplatio** inuolat et in
fertur sine labore et in fructu. In cogitatione est euagatio. In me
ditatione inquisitio. In contemplatione admittit. **Varij** dem contemplatione
nonne inueniunt in variis speciebus et variis de quibus non est statim di
cedu per singula. **Hic** autem utiliter et maxime in quibuslibet arbitror esse
vnde facultas in cogitatione quod in contemplatione oritur et in me
ditatione difficultas. **Hic** enim me per expressum legisse non memini quod
nisi sit assuetudine et inquisitio dignissima. **Considera** xxij. **o**
Cogitatio facilis est quod fortiter immediate vel ex sensationibus
actualibus vel ex fantasmatibus passim occurrentibus et vltimo non inueniunt
quod admodum namque spiritus motus aut omni facultate inueniuntur non huius
modo illuc obtusius sufficienter presentibus. Et sicut nulla est difficultas
in occurrentibus fantasmatibus quibuslibet. **Ubi** euagatur presentibus quod nobis
enim inueniuntur. **Vnde** in festum apparet non autem cogitatio quod fortiter. **Hic** fortiter
et insequitur nullam presentibus difficultate. **Vnde** hic in pueris videtur
hic in hominibus onosio quod in flubus quod obtinere quod nullum affe
rit in assuetudine labore. **Ex** de his ve enuncia prophetus
non mouit dominus cogitationes hominum quoniam vane sunt. **Sunt** itaque quod sic
inueniuntur et in somno siles. **Non** enim ad aquam fine utile ordinatur
prout frequenter in hominibus se obtinuerit istis manibus ut aut
tenent. **Considera** xxiiii. **meditationis** difficultate expedit et labore
expedit in philosopho quod per de orphico versu et hercule. **o**
Meditatio difficultate fortiter ex eo quod vltimo sensationes actu
ales vel fantasmatibus passim occurrentibus presentibus vltimo presentibus
ge ut in aqua fixa stare. **Expedit** in se aebro quibuslibet studiosa
difficultate quod est assistendo cogitatione ad aliquid attente cogitatio.

deplorat amissa iugē quā ad supas antias cona' rursu edu
re quo lugente ⁊ anente silent fure ifernales pluuu volup
tu ⁊ passionū carnaliū trebrī latratu reberī nō audi' q' res
nū tyris lapsu nō corpiūtur. Aimo p'ca qui p'presso an erit la
pide molari fiene curiositatis s' Tiziphus uel qui agitabat
vota volubili mūdame occupatōis s' ypion- ul laceaba' a uul
tūbz mordant voluptatis sicut tūto uel qui esurebt ul sin
ebat m' aquas ⁊ poma s' auary famila ⁊ tur itrepide i re
quie sui gūti' ai e' qui dicebat Couente' aiā mea i regem
tua ⁊c. Inter hec lameta ⁊ effimāa mūma iubetur erudite
orpbis iddi ea tū lege ne rursu ad mfcōs gūtat ihuū.
Es ut hoc' ait heu noctis ppe fros orpbis eruditi sua
audit p'didit omidit. vos hec fabula i'p'ant q'az i supis d
em mente ducē q'rtis Nam q' tantū in spenis vity luā
fleretit quicq' p'apui trahit p'dit dū vidz mfcōs h' hoc'
Ad hāc simaz facile traduti sūt Fictiones alie de enea v'g
lio ⁊ h'raile ⁊ p'leo descenditbz ad mferos ⁊ utz emgēbz
Es hec iterim p' p'p'oluanone egipnoz ⁊ xpianoz ditanoē
suffinat. **C**onsidera' x'mi quo' est ⁊ causa' o'p'la' ont
p' plures similitudines exēplares ⁊ ubi p'p'ue repomtu.
Contemplatio facultate h' tū ex habitbz p' meditatōez
acq'isib. h' p' abstractionē ⁊ sepanonē a s'p'ulibus.
tū sepe p' d'ine g're collustratione in dina spenila s'ue
p'p'etantia subleuātē meditatio mimmz si debite fiat tūscat
i o'p'plationē s' cogitū i meditatōez. s'cūta em sedula i'q'i
none ventatis demudatis i' sup per' vehemet' studiū i'z q'dūta
tibz ab occidentalibz m'istansibz gnantur h'itib ex frequentio
meditatiois ⁊ deputatū lu' itelligēne fit q' lundus q'to ē
tenebrosūti s'ualis cogitatiois i'p'mixt'. P' auig māductio
p'p'abili i'ginem' oformiter ad diuū Aug' i suo de finta
q' sit aquis s' mōte exrelsu ualec ad au' anume neq' veh
neq' nubes attingat s' de obipo narrat auptes subit' vero
q'to fit descensu p'diuoz ad ifima tūta ē illit tenebrosūti
iq'etoz p' omixtionē ⁊ quāda' itoypanōez solariū indioz nū
teteis i'pressionibz aeris ut s' venti pluuie nubes ⁊ filia co
stat h' exemplo q' hō lapidibz ⁊ libet' ⁊ expedia' m'fert
oculos suos ad semū lumē solis ⁊ reli dū s' h'mi' euetto ē ⁊ i
q'ca i'g'ioē pura ⁊ tūquilla collorata nūq' oppōiti euenit dū

stratus r'glas aruū r' saaz s' ultra her oia eleuat se su
 pra roez in q'iam r'igione cetermitatis r' spualitatis r' si
 oem ofluctuanoez r' ofusione mfinita desideoz r' cogita
 nonū r' autū q'iam libitatis serenū ofurgūt r' euolant
 Et iā q' nō mō uide' differre eoz uita a ceteris hoibz q'
 distant hoies a peozibz Et q's est h' zeus optie q's est h' r'
 r' laudabimo en' Ille solus est que tu eduxeris de tenebas
 r' umbra moztis r' vniula e' vniula passionū noziar' dirupe
 r' **C**onsideratio xxvii poit illa que uidetur spes esse me
 r' tales affnoes sed non s' r' ideo poit m' cas d'ias
 r' **O**ribus p'ognoratis cognoscendi modis r' tribus omibz
 q' d'it s' cogitatio mediano ofeplano h'et affnois ma
 ueriet' cor'ndent que dia p'nt pa cupido ul libido seu q'ia
 p'stencia r' zeuono ofitio ul ofurtio a ozo s' dilno nō
 q'niq' s' certatim r' anagoga r' sursu dures r' impies i di
 na nō em' accipimo ab alijs tale m' affnois nonn' distinc
 tionē q'admodū de cogitioibz r' p'imo s' si de tribz ofiter'
 nō magnope de noibz culpandu' sit Dum' q' s' cogita
 e' r' p'romēd' aie ituitu ad euagnoez p'ns un' q'ur' ad talem
 cogitatioē si sit de obieto delatibili seq' affno' p'uidet
 uaga sine utilitate r' fructu Et her' talis ofitio vid' in appel
 lare libido ul cupido nel ofuptia r' ofortio ad meditatioē q'
 r' p'uidet aie obtutu i ueritatibz r' iustitioe r' celestiu' r' uie
 r' ofortio uehemēter ofupat' ofe' q'iam affno' alia a p'ori ad
 ues taliter ofissitas r' uictas si sit queiens d'p'ō i d'p'ō
 aie Et her' affno' e' p'uidet r' nō uaga nū d'ffinitate r' fructu
 Et h' interim uoer' zeuono nel ofitio aut ozo r' affno' p' r' ueritatē
 r' h'uilis uehemēter r' ofortiter tendens i amore p' ueritatē
 r' ofortitatis Deniq' ofeplano q' est libeo r' expedita ofidea
 eoz que meditatio nū r'genti d'ffinitate p'quirit h' suam
 affnoē m' aia d'p'ōita sua q' dilnoē s'lib' libera' pura
 r' expedita r' abstracta Et har' r'oe uoer' p' certatim dilno'
 ul uulano q' ulam zeuonoez addit facultate r' ioniditate
 r' ofortibile m' d'p'ōibile i exp'pibile r' ofortipante oez ofm
 Et h' est sapia rei i m' oficio ofcondita r' her' e' m' ofortia h'e
 ologia qua q'rimo q' ad anagoga r' s' m' ofortales excessus
 deduat qua aq' uoie m'itatis aq' uoie m'itati amoris

Theo^a mystica e extesio ai in deu p amoris deside^m. Ali
 sic Theo^a mystica e mono anagogia h est sursu ductia
 i deu p aore feruidu r purz. Vel sic Theo^a mystica e cogno
 expimentalis hita de deo p aoris vntuui opleru. Ali sic
 Theo^a mystica e sapia r sapida not^a hita de deo du ei
 supms aper affectie potene ronalis p aore ouigi r vni
 tuu. Vel sic p dno^m de di noibz Theologia mystica e u
 ronalis r ames r stulta sapia excedens laudateb hab
 at despnones aprius itellige^m si mltiplic^m dntz theo^a spe
 culatie r mystice de mteps uolu^m ihuam. **Co^ota^a r rix**
 p^a dntz it theo^a mystica r speclatiu r iqbt quemut mltis

Theolo^a mystica r theo^a speclatiu^a r rix
Si fm roeb apras osidere^m dntz ex multib no sine
 queiencia mltiplm forru^m r p^a r p^ancipalis dntz sunt ex
 pto ul po qm licet vtrq sit m aia ronalis nichilo^m distm
 guedo pos aie fm roeb suas ut sup dntz e speclatiu theo^a
 est i pote^m mtellaiua aug ob^m e veru mystica vco ipoinis
 i po affaiua nu p obo bonu assigim. Ex har alia dntz iuer^m
 fm roeb obtales qm obm theo^a speclatiu e veru r mystica
 bonu. Coueuit tn m h^m mysti theo^a r sple^m theo^a qua alio no^m
 oteplatiu dntz qm vtrq e m supiori potioe aie r nom
 solo sensu ul vgnanoe ner m roe sola. Her at porno aie ut
 sup dntz e variis noibz appella^m r hz duas vtutes ul duos
 orob ul duo offia qm ipa e r itellaiua vei r affectia. Ten
 amatiu boni dntz at i supioribz q si^m volutis ro r appe
 titus sensualis vgnanoe preferit r ipa^m sic suo mo e de
 affaiua ronnede itelligene pure p^atea du ista vis supior
 erit m affaiu suu ipa d^m quoda^m leuac se sup se r q^amo sic
 ferru sibi. Inde fit q acto talis aorosus noiet^m sumetalis
 excessus ul sup spm et fm eu quis d^m qm sup seipm qm
 ex seipm. Hui^m ei er^m ampe possu^m ex osidanoe eoz q se
 pe i ipa sensualis vtute sunt. iq vide^m tn i nob q e brutis
 q qm ipa squalitatis m suis actibz actis pmanz sic affai
 eoz q uel audit ul itue^m sepe m p auditu ul aspam qruca
 oboz ipa tato ople^m affai ut ia q^m salut^m ex se r gestiat ve
 lud si eq^m pot^m mpo liber apto. hor^m sensualitatis aliqn se
 qsi no mpicus r se deserens to m^m m re desicatu se se

effundit se transferre se vniuerso ymo illa peius q̄ introrsu pene
tunc Etuid de talu onibus. none simillant none emicat none
q̄tu car' ipis tremulo se fulgore diffudit Transferam h̄ ex m
ad vni intelligentie supiore q̄siderado q̄litate e' du sine affai
i sola cognioe iatz r du tussit i affam talu q̄lia oteplatu
Addum q̄ huius mauductioe en q̄bus mistue theologizates
vni' exempla p̄mu q̄dem de aq̄ in uase q̄du appo' igni calq̄
at p̄mo se otmeb in uase si du feruesat r bullit vide' q̄amo
seipam no mpe s̄ excedē atq̄ s̄ ferri v̄tute calorib' Sic mēb
nodu aore aulesens ih̄a serpam q̄m̄ se s̄ spū feruoris
amoc ocepto s̄ gredi' quoda' semetipaz q̄' ext' se saltans
a' volubris Aliud q̄ ex m̄ idum' de radijs solai' cadentibz
s̄ spectz omniū qui ex v̄nitio eoz q̄uusu oburunt stupā
efficiūt q̄ flama s̄uolātē Et itelligē' mā illustri' cōte
placōe supna celestiu q̄m̄ q̄de r̄manz ih̄a serpaz no im
lesens nez audeb q̄m̄ v̄o t̄m̄ aous ardor ex q̄uusu radioc
celestiu exortur ut i' effm̄ se erigat n̄ se ap̄iat nez q̄heat
s̄ iubilat r exultat. ex quibz q̄' q̄cludi' d̄ra **C**osidea' r̄e
scola onē ad d̄scedū sp̄t' r̄ mistra' in alijs d̄m̄ theo.

Sup̄ si alie m̄ has theo' mistra' r̄ spectatua d̄re
sup̄te ex acq̄sionib' eaz varietate vna q̄dem e' q̄spe
theo' r̄omanonibz v̄t' q̄formit' ad ph̄m̄s d̄sopliab' r̄eo
scolastiu eā uel l̄ntora q̄am appellat q̄nus no suffia
ant iste scolastie ex̄tinones nisi quis studeo vehemē m̄
ta' h̄e ocepto p̄os r̄ thos eoz q̄ tradita s̄ a s̄ūm̄s d̄r
toibus alioq̄m̄ tales theologizant solis auri' corporeis s̄
pueri uel p̄ce neq̄ vere itelligentes de quibz loqu' neq̄
de q̄bz affirmat. Nichilo' sepe m̄ q̄redm̄ no' theologoz
an̄stam v̄o theo' s̄' no' v̄sa' m̄ t̄li cognioe l̄r̄oia s̄' no
h̄z namz tale scola q̄ scola itelligis d̄m̄ p̄t. s̄ acq̄' p̄ scolar
affais r̄ ex̄nū vehemēs moalū v̄tutū d̄sponētū auz
ad p̄gationē r̄ i theologias d̄sponētū eā ad illuianocē
i beatissis v̄tutibz eā p̄ficiētibz p̄portioa ad tres adz d̄oat
chros q̄ s̄ purgacē illuare r̄ p̄ficē Et h̄ q̄de scola p̄t d̄m̄
scola v̄lgiom̄s uel aous. s̄' itellais d̄m̄ e' scola s̄ne ut
cogniois e' q̄m̄ plenūq̄ euciet enā i brutis ut ibi s̄t ma
ior affno ubi paz e' cogniois. s̄' q̄ ad q̄m̄dū huius theo'

mistice dicitur non est opus magis sua perfectum acquisita. Ita magis
 ex fide quod deus est totus desiderabilis totus amabilis. affirma
 porro si purgati si illud si disposita si exanti sit aut non illu
 solit desiderabile et totum amabile si plimo libro studio to
 fere! to quod rapietur. Ex quo altera gaudi? dicitur. Cum theolo
 mistica licet sit supma et pmissa not? ipa tu pt hri a quolibz
 fidei ena si sit mliertula uel ydeo. De theo vco spediata ali
 est ad cuius adeptioez se? metha? gma? loya et phia disa
 plina ai forti exano ena clara igema iquiratur. Ita tu msi
 gna desup hys infudatur si? aplis et si? sit mudis cordibz qbz
 pmitti? uisio dei et huilibz auid dei qbus deus icm et omulca
 sapie sue et oia q auduit a pre suo nota facit. Sic i? Anttho
 magno sic in aliis multis sine hys latorua ut un diu theo
 reno est. Ex pmissis gcludimo ai hto hnaed ad fies multu
siones de mote dei q theo? spediata nuq in aquo pfm e sic
mistice p hu co Et ex hoc sui pt sex dra qm nuq a quibz pfe
 itelligit v? apli et pphaz qtuca? ulla i sonet exteig si no ibi
 berit affan scribentiu. Not? em ali gcepty illoz vboz i aio
 gnabit. Sem qpe rebo de coloibus sinone audiet de illis
 utiqz disputie potest diserte et anite qiqz illos i lib cordis au
 thimo ppos eoz q disputat gcepty isapserit. Cosidera si eos
quibz palacu e mistica theo isinuat duoz filioz exemplo
Sicut multus qui diu uel lrahi se a sapientes a phi a theo
 logi noiant? omulca? e simo de mistica theo? sic plu
 mis illitit? et simplicibz tu credi pt. U? trah? dra septima
supra ex mo publicanois Utus em diomisus plezqz obtesta
 distu sui thotheni ut nlls ipitoz her audiat. Impitoe voms
 eos q vel no se fideles. Ita her theo ppe e fidelu. ul q tunc
 tes iam plia maleqz viuetes culant pedibz suis sordidis q
 q no sapiut. qiqz ena no itelligut camino deie lacerat. de qbus
 aut ewagelica pibola. Solite Tam zae amily. nez ingritas p
 uatis an porcos. Et en simplices q quide fide hnt pnt ex ea
ofurte in vniu adiem tu deo Quo. Sic nepe p forte q no
 ne mortificatay sensualitatis thente eos de viciis pceptoz
 suoz misione ap? eos fanete. attestate isa? ppha q super
 huile et getu et tremetem fmoes suos requiesat dno. Itaqz
 nihil plibz fieri em apud tales de mistica theo q et amor e

uine & opes. Illi sordide voluptes hinc p̄p̄ati hōres. ap̄
 alii potentatū fragilis & am̄? Cū uti? p̄m̄ erigētia f̄m̄
 veri uel estati ceterū oīa modēntur q̄m̄ est ut subūso & p̄
 uerso sine p̄uertetur oīa ad f̄m̄ ordinācā. Inter q̄ minutū
 ē snā q̄ dū ad dīnas arq̄rendas iduci? appella? f̄rena. dū vo
 luptates idiḡ sorte aq̄rit aīalib̄ noīatū. Dū uēo emulacōibz
 sem̄ h̄sibz otēnōni & s̄libz neāis sp̄italibz āalla? quo p̄t
 to melius q̄ d̄m̄bō? c̄tebit? Quā i? m̄ p̄ūis tot soch? noīa q̄t
 p̄ una cā ad se r̄p̄ena ut q̄ ē s̄rba arrogāis & iplā & s̄lūa.
 Et de talibz dicit scripturā. Sapientes s̄t ut faciāt mala. In em̄ḡ
 p̄t ḡns elogiū q̄ leges habebat bonas & pessimā ingenia. P̄ q̄
 nū uēo sapia q̄ de sursum est quale loq̄? s̄ obseq̄? c̄ntati ceteris
 q̄ v̄tūibz ita eoz deuocōnes s̄t q̄ue h̄ p̄oīs ut q̄ panes be
 nigna nō emulās nō ambiciosa i hoc? de ceteris. Et ḡ de theo
 spe? dīmo q̄ nō q̄libz p̄ūsa ē aut p̄ūso ibitit ner i ea vi
 nū ē ponimo s̄ i abutentibz cā q̄lū n̄ m̄ theo m̄st̄m̄ abusa
 cē p̄t nisi forsan nō p̄tacto p̄ sup̄bia abiectiō. **Colicā 33.**
 p̄t dīn? m̄ p̄bōs fideles ex oīs quō iudicā? de theo m̄st̄m̄.
Al hōibz nō p̄uersis ner ausis a deo sine suo p̄t altea it the
 ologū sperulā? & m̄st̄m̄ dīa iueiū q̄ vno ab alteo ceterū
 m̄tur quali artifer solū sperulā? sine istrumētis ouicēibz
 & h̄tibz arq̄sitis differt a p̄tūo expto & i v̄sq̄ habūcāte h̄c
 dīnū nouā s̄p̄tā ex opacōis facultate uel difficultate f̄m̄li
 arī possū? onē? ex? Et aq̄uis p̄tissimā i arte m̄st̄m̄ nō aut
 c̄nuerit se in v̄tūli cantu neq̄ i cordis aut organis ymo
 v̄tē habeat inuū? & istrumēta m̄st̄m̄ia discordia satagat
 tū iste uel m̄tāe at istrumēta pulsāe nlli dubiū q̄i aberrēt
 neq̄ dulce neq̄ suauē typhomā ualeb? affre? s̄ilitudo is̄p̄t
 cū q̄ de dīnibz s̄nt artificiose differe q̄ de m̄ōibz s̄lū? atz v̄tūly
 iūstas h̄z & sp̄dāt? plū? s̄m̄onē. s̄ dū vlt ad ea q̄ cognoscit
 oformiter opari cogit? l̄ḡtues illā apli v̄tē plāgē & de plōn
 te velle adiacz m̄ p̄fice at nō iueio caret q̄pe v̄tūū habiti
 bz t̄p̄ istrumētis h̄us arq̄ne s̄belle & dissonā sp̄itū q̄ dū m̄ḡ
 inētil suauē n̄ dīnū s̄ inuū? aq̄ud & sordidū ac s̄t̄epidū iso
 nat? Et s̄p̄is dū uelid q̄ m̄st̄m̄ satagit obseq̄ deo i p̄m̄s & m̄
 tūis p̄ioz deficiōz s̄c̄riturū m̄? Fructores & humilz obtusi de
 ficiōz r̄m̄uāliū atz f̄reuo? istā rem s̄ilitudies pares ostēde

uel mignoz sicut galilea ead at mubili q iderius q piliu
 ad emigraone q sensualibus iucitur Aut arrogancia timz ne
 spe attollitur nre despande deint nre effrenesat r ex se rapit
 p muidia nre p iudia m senpa frugitur atz fatygn' uozax
 e p igluuie e p luxuria sordida volupte dissipat. ea id
 dit ifanabile r iftabile r ierplebile q cupidinis Illur deiaz
 qstas r reptlia vaioz desideioz quoz no est nus porro qui
 dndit ih mac sensualitatis maiba roanacionu nalu npi
 uidet opa dei r mirabilia ei m pfudo pfudu iqt septua cor
 hois Ez quo pfudo r ifanabile r qb cognoscer illud Cetin
 miabilia ualde opa' de' m h pfudo q studiosi pstantes phi
 mudiales p rena suaz aduencionu atqz doctiaz scriuati cona
 ti si p referentur saruantes scriu' Neqz ei tam late tnp iijete
 flutuanois m curue nra attinge valuerut. Iohi at de' iue
 lat qz pemite pmo hoie rupta est concordia Inssu sedus legis
 iudite mt ioez gubnante r obsequete sensualitate. Ince qz
 iuxta poetha futione opto coli antro quo s. colus figitur
 de' ueloz mox r illuz flauerit vch f passionu q uelut ex ad
 uerfis pibus agme gurbauerit tepestate mag maie m m
 eius na uelut qd non cotidiano naufragio pidiuaty agnoset
 mestu r ee mntu ofusa st h oia spes metu metoz gaudiu
 rone qhuoz iste passiones vch st totuz cordiales gaudiu q
 ab oude metoz ab amidente spes a meidie metu a sepietioe
 rapido ipetu flates a qbu exagitatu maie m r nre ad celu p
 spem r gaudiu ascedit nre dndit usq ad abyssos p metore r
 metu. Vnt metuut cupiut gaudet qz dolet qz ait egi' pce. Ee
 timo heu nimiu utua sic desabe sufficemo quidmodu hys pas
 sibz qquisu sine odie sic lege p flantibz abuyat ab imbili ef
 mibis portu. Glaua nre spus r onalis facies opacione r aqz
 multibz cogitationu r affionu. Iez em uenit ad lito iniquille
 ateplois nisi pteuute ubi sem mare galilee r nisi ex filioz
 zebedei uenit cu seqntu r iudis in pub r thibz mudeane auofia
 ns r nauu r onacionis nalis imo r pre zebedeo r ipe mubili
 r fluidu i q gignunt zebede' em fluuio ul fluidu. Ite seu flues
 r p m' Eucha' at nre e spus m r i oes ipis mitione si ad
 lito emittatis r portu otuose solite q ateplois applice et
 ascende vlt ubi unoz pmaneat ubi figat anchora spei de
 pendete a naue fidei ubi petre stabiliqz de' e p amore tota

adhereat non in sumo quod erigitur a inuoluet sensualium desideriorum et fatuositatum ofuscis. in summo ista inuoluetudo de barba nam in hac similitudine non hic noua ofuscatione dudu ei dicitur dicitur et de dicitur nobis illa aperit. Erre sumati psumimus quod per agogiam uel potest euangeliste nri designat mare est sensualitas. lito eternitas. uel passioes. pisces ut rephlia sensualia desideria et fatuositati. spūs piscator. nauis rōana. retia studia mūdina. et ebed. spūs flura. mēdarii mūdini pli. uōno ihu dina. atrox. psumi uel et finales ut dinas uel fugie uelire quod uelites. **S**extia per psumptis agere de aere et de eplia pūctate et de inptu sili exmpti a rōsidea us ad 40. Ordie uel et rōsidea p aiaz rōnale sine istudiu et amoe nō posse ad finem suu rebitu pueire.

Rationalis spūs itaq; spūalis nauis p theologia mis tum totens nō n uolte dno et ferretis affectibus uelū metis impleta a mari sensualitatis ad lito eternitatis hoc est a carnalibus ad spūalia nō pōt pueire et nō n p e aere i rēfio portu stabili agerit h ex pcedenti similitudine factis psumit et ex hīs que in pcedenti ofuscatione diximus nā in ubi onsu est quod nō amirino portu stabile in deo p sola cognitione sup est ut hoc fiat aliunde uidelicet p aērosa affectione p har in rēfio portu uno uimū et ei adhemio dicitur ppha gūthi at adhere deo bonū est et rursū factū est et adheret deo uno spūs est rēfio qd dicitur eluēssit ex ppetatibus aēris qz hēs ad pns attinge satis est. Amor ei inptit uimū satisfant. p quide aēris inptit adamatū et inde extasim facit. et amor ingit in amato et qd uimū effiat 3o aēris sibi sufficit n aliud pter amae requirit. De hīs unq; ppetatibus rēfio aliq; psequēda sūt. Cōfideā rō expliant ym aēris pur et uimū inptu et extasi p pias dicitur creplūm de paulo et

Amor inptit adamatū et extasim facit. erem noli et uolū raptū i pōto mētis eleua ut potēs ne aū sup ifiores potēas ex actiuaōe eo i sua opatiōe cessā bz ul debilitatis actio ifioz pōz. Vel raptū est foris acti ano et uehemes in superior pō vñ cessat opatiōes ifioz potēne ul ita debilitant ul ligantur ut superiorē in sua opa

cione neq̄q̄ impediat. Porro extasim dicitur esse spiritus quod raptus
 quod fit appropinquat. In superiori potestate autem rationalis quod spiritus uel
 mens uel intelligens nominatur dum mens uel in suo actu suspensa est
 quod potest cessat ab actibus sic quod non ratio nec hygina non spiritus exteriores
 immo non quibus potest naturales nutrire et augmentare et motus possunt
 erunt in propriis operationibus suis distinguuntur et quodammodo obiecto raptus
 est extasim raptus est motus effusio et suspensio. ut predicto actu
 potest inferior inuenitur tunc etiam in omni potestate superiori et inferiorum. Et
 raptus uero in sola mente fit. si et actus inferiorum potest non solum exhibi
 tur si tollit fidem quod diu durauerit. Paulus ex causa in suo
 raptu exprimit quod gressus in extasibus respiciat. Exprimit et potest
 quod raptus est et si reuera modo non super exposito quod reuera in potestate
 est mens ut uellena et affirma aper mens uel eius similla. Ex
 pmit et raptus omni uirtuti inferiorum ab actibus suis alioquin quod pau
 lus nescisset an in corpore uel ex corpore fuisset. Est et extasim raptus
 mens in cessante omni operatione in inferioribus potentibus. Et hoc raptus
 potest diuidi secundum duplicem uim mens. una cognoscere et affirmare alia
 potest extasim est raptus in spiritu et raptus ex spiritu. nisi forte alii uel
 distinguuntur hoc raptus penes obiectum ut raptus in spiritu dicitur in spiritu intel
 ligibilium sub deo. et raptus super spiritum in uisum et forte utraque ac
 ceptione in scriptis legitur permixta. Inuenitur et de regina Saba quod non
 habebat alium spiritum quam admirari uehementer suspenderat actus omni potest
 in ea et uel eorum quod de sapientia Salomonis fuerat ostentata. Et ei potest dicitur
 stupor ut spasimus. huius utraque plerumque de nomine raptus et extasim
 superest. Regine quoque hoc fuit originaliter per adre. Cum et amor raptus
 et aliam quibus affertur si ostendimus quod affertur potest quod cognoscere
 raptus agat et extasim patebit sufficere quod ostendimus. Est in
 quibus similitudo amoris quo ad potest quodammodo uel ex sapientibus dicitur
 amor mens potest mens illo feror quoniam feror. Consequenter or quod
 amor strahens et sapies ferunt utraque gratia ad locum stabilitatis
 et quibus sue tractu quodam seu potest sui appetitus ferentis ad
 actus potest quod ex cognoscere huiusmodi raptus sue potestis ferentis ad re
 huiusmodi mundi. Et palam fit in quibus cognoscere quod cessat omni sua cog
 noce nihilominus deorsum non impeditur feruntur. Et hoc amor perit quod
 le loquimur forte magis huiusmodi similitudine non nam lenitatis in est superfer

in nra pna ena leuitas p dibus qddi dui pt quodi iny iteone
pnoiat sapietib p uiso expm? i ferro qd du affm e per
magnete rapt ad ipm p ruis sine cognioe Et r vto nutu
tua nutmchi que tuu tu hmbit no opate ad h ogha vhte
Et hie omis ad imptu cogituaaz vntu mfer Cofide 27

Rapto i gmatiois super Amilbt imptu i gmatiois

vires sensuales i feiores fit p aozis affioe aifestu
e q aozis ul deideu affio pt nra futioe vhte i gmatua
trabe seu impo q pote i feiores sensuu exteioz obta pa
eis oppoita no attedut hor ab expie? phus supsit. Et hie
e imptu qd pmo i p. celo aie que imptu qd alit pnapalit
effant q ferudu unq deideu rei p i gmatioez pntate
reaz em sola cogtio i gmatia p fiam hor ferioe fare
suffiet vide hie imptu i philomptis alijs q plimms qd
melaculos a fatastuos noiamo a m abusa r pte hme
tib r matis aut vehemet zelatib. Et a i gmatia a alie vires
supioez fit sensu exteiores effertur r imptu fit e opat
aiaz qnz fit detmei im sensanone exteioz obta p tactu a
gustu ul aspm q opanoes p r supioz cessat a ipedut
i at pte no d' imptu p fito a dimisio du p p r i feiore supi
or deorsu fit r ab actu suo opelli cessat q fit i not ex
corruptela p m mms heu facit r frepter Cofide 28
imptu vnu p est i ree fit m studios appz ont detandua

Rapto ruis in actu suo fit i feiores potenas fit p volu
tates i gmatu gmatu i varijs artibz suis q abstrahetes a mo
tu r matea uel spualia meditates qrit deduce r roanari
ex notis cogta quos aqn volutatis cogitoni huius appetit
cessat feat ab opanoibz no tm sensuu exteioz ut nesoret
q ex fiet p ena vntu fatastue seu i gmatie sua actio tene
gabi ita ut corpeu fatastua nllm irruet a irrupe voloz
supioz ruis volutatis q vhte pmet parit h m pmette
geomet de quo ap valeim maxi no est hsto Cofide 29
de imptu metali sui sitilla eoz r solio e magis p foz

Rapto mchis supra p r i feiores fit p passiois siml

lam meti cogitū al appatū q amor extitū ul excessus
 metis notatur exaudunt ex foris imptibz q si nebruo
 res & factiores p. sic intelligibiliores inveniunt q metes m
 suis actibz taliter efferrī p. r fugi ut nulla inferior pōm
 eā mē turbe. vmo p vim suā affectuū ita serpat actualibz
 p. vrbz sua itellctū ut sic nos se neqz alia renogitabit
 suo rōnabilū gressu p. mptis. p. osequer ad itelligēdi
 oia q dōctōes elevatissimi notatim dromi. f. dicit de s
 mstia theo. ea sup q dicit fieri in sapiētibz & deuotibz
 ut p. extasibz excessū metis. anagogia ductio i pto i ter
 cū actū diuisio aie & spūs. itōutio i dīnā caligine exē
 mori ul i sū scōz m nube oia tegete ister aqū. cadet
 amor vehemens. & vehens mētē. euid moribz aie viuetē
 spū. euid nox illuatiā tenebrarū. q moribz rabet m pūtu
 bepam. q anagogia dīctio iordānis itōtū itelligēte
 se pūtibz & julia. **O** Chua p. pūcipalis agit de vi
 amous q amate vnt m deo ac stabile facit ac expuescere
 usqz ad fine p. m. itato. Ordie vō q. q. dicit e q. v. mouet
varos vmonis modis & pūcit ad illū q. ena on. q. anq. deo m.

Amor vnt amate m amato & p. m. hūc stabile ac siste
 fant m illo. **H** dicit e r. aōis p. uctis & p. nūg itellctū lo
 quēdi e aqū de modis vmonū variis & diuisis. **O** zai
 h vmo de q loqm. nō corpalis s. spūalis sit. de corpālibz v
 monibz n. h dicitū e. vmones at spūales plūes inuenim
 ut p. ihesionē p. i fōrtionē p. actūatōez p. assistēnā p. nūa
 litatibz p. illapsū p. suspēctāōez p. pōstatiā ubi plūes natūe
 i vna p. sōna ouēiūt. **O** z om supma vmo e i dīnā essen
 seu natūri i qua tres p. sōne suā vnitāte subsistūt. **O** z
 hab vmones tū hūc pōito m. ouēientes v. l. m. q. n. h. v. d. e. o.
 vmo amātis m amato ab azūle m ethū. tūgū. vbi ait. Am
 mē alt ego. **C**uo vmonis rō expmī vidē. m ab eodē dicitur.
Auoz e v. uelle & v. nolle. **O** p. s. g. m. m. deo ad hēt p. i. h.
 mā amore vno spūs est m eo p. volūtatibz g. f. o. r. m. i. t. u. e.
 em aoz p. s. h. & p. f. e. t. e. deo adherens. solo orat. **H**iat volūtat
 tua sicut m te & m fia. **E**t q. sit orat. orat. vtiqz i spū & v. t. i. t.
 te sicut orādū v. t. i. t. e. e. d. o. n. u. t. i. e. u. a. v. i. a. & i. p. a. p. r. e. z. o. r. a. u. i. t.
 dicens. q. l. o. s. i. e. u. o. l. o. s. i. s. i. a. u. t. u. i. s. t. a. q. q. s. i. t. v. n. i. t. u. r. & a. d. h. e. t. d. e. o.
 p. amorosa volūtatibz g. f. o. r. m. i. t. a. t. e. v. t. i. q. z. s. t. a. b. i. l. i. t. e. i. l. l. o. & m. e. o.

ut seipna plen? declarabit. Ad qd? tendit p? **Alforti**
iuncti petre iudices eoz. i deo solit? stabili? **Colida** 41.
De erroibz ita tiffornone aie i deu? q? s? quo opletur ena
Amorosa vno metibz ni deo. s? iom? exemplis i iomibz.
Hafit p? theologa miffim? q? ruc tiffornone noiatu? **Qu**
dino dromi? sic? facti p?res cleuati lonu? s? s? i? ex plun
nomibz mo? vctibz iuetu? fucit em? q? dicitur spm? ronale
du? p?ro amoe fertur i deu? defice? p?ctus a se ac iuete?
i? dea? p?ua qua? habuit i m?bilis? ac etnaly? m? deo **Iur**
Diobamibz **Ed?** fmi? e? m? ip?o vita? eat? **Dicit** g? q? talis aia
p?dit se? esse sui? r? amipit veru? ee? diu? sic? q? ia? no? est
futura? n? p? creatu? iudiz? amat? deu? s? e? ipe? de? q? uide?
aut? amatur? **Hic** i? p?ma? voluerit? aq?u? i?he? ex? v? b? b? bet
nardi? i? epla? ad? fies? de? mote? dei? hac? ena? mfo? fuit? pone
almam? h?ctus? ab? em? q? d?pnat? q? p?ca? **Aug?** i? h?ses
noiauit? r? posuit? **Hic** ena? mfo? fuit? i?uome? autor? illi? r?
tam? aia? i? t?ulo? e? de? or?u? sp?ualiu? i?mp?az? **Cui?** i?gu? e?
Eae sp?sus? veit? exite? obuia? ei? **Colu?** h?c? erroze? sapsi? du
du? p?am? epla? liz? m? alijs? libris? e? h?c? erroze? conu?er?
se? uideat? poneo? q? aia? talis? semp? i?man? i? ee? suo? p?o? qd?
h?z? m? suo? que? s? d? i?m? silitudine? tiffornai? s? auroz?
diuino? cor? vnu? r? aiaz? vna? qd? utiq? q?redimo? fucit? ali?
pone?tes? qd? aoz? i?ntute? ad? deu? nichil? aliud? e? q? de? ita? q?
i?onaly? sp?us? fo?lute? amat? deu? p? spm? san? i? op?o? i? p?
m?fo? s?m?z? qua? i?do? doctozes? no? tenet? q? no? posuit? for
ma? aliqua? diuionis? actualis? ul? habitualis? q? mediu? ad
diligedu? deu? ee? niaz? **Na?** s? h? addi? r? i?soluiss? q? dicit?
h? p?o? q? dicit? q? de? diligit? p? spm? san? **Na?** s? dicit? m?
exemplare? tuc? poss? sua? oplenoz? r? i?i?prehensibilis? fu
isset? fucit? ali? qui? p? silitudines? i? p?tibz? i? cor? palibz? uolu
erit? hac? vmon? seu? tiffornoez? sup?nale? i?de? daioze?
Dixerit em? q? aia? sic? vmbit? deo? r? m? ipm? tiffornu? q?
admodu? si? gutta? aq? mitta? i? colu? fo?rtis? vini? illa? naz?
gutta? tuc? p?dit? ee? p?riu? q?u? q? fo?lute? i? alienu? velud
ena? si? ab? p? nutrone? q?u? i? tabatu? **Hic** i? q? **Aug?** lo?
ex? p?sona? dmi? **Libus** s?u? gradu? cresce? r? maduambz? me
n? tu? me? m?ubz? i? te? s? tibi? m?m? s? tu? m?beris? i? me

meum me legisse q ad p dmoes p fute silitudis de vnoe
 aie ad deu deuoti qm mlier sur crestiauit sur erasit itn
 sem q orepto spu se se no impies velut mustu nouu abfi
 spianulo raphs venaz i neruoz vialis vni cu sagiue
 truditur **Quidit** aqni **im** **liardi** i deprepto 7 dispeja
 ad hui spm du ait q veig e aia ubi amat q ubi amat q i vi
 delis amato se 7 torpo defeat at i deu suu to ptuseat be
 ru her silitudo mltu defint hz qz plinu de dissilitudie alio
 qu redire i errore pub amozati no em pdit aia i hr
 vnoe suu ee prui si gutta aq defint p corrupcioez qm
 altis gna subseqt p rui p p eandm toe silitudo trslan
 omib que fit m bndito sacmentu no satis e rone ad ere
 plifundit mffortione amatis i deu amati **Addit** aut
 7 addunt alij silitudine ferri mcentis seu arboris ignis
 ubi cu to 7 firu imanet sub ee ppo iduit m qsdn ppetu
 ignis seu calor corpat 7 q p ruias pdit ut frigidita
 te rigore at nigredine sur q firu d mcentis vi solute
 ee ignis **Et** ptea aer illuato i corpat i se lu solis ita
 ut ex ae 7 lue vnu fieri uidea **Et** firu affm p mag
 nete iduit magnetis p riete ut f feru d aliud a se ualy
 trahit **Et** vapor q fluitur ex aq leuitate accipit 7 qdam
 ex caloe aeris odicioez **Dat** isti alij silitudine gnalit pro
 p fute vnois mauductioe de vnoe me ad forma seu p
 fertilibus ad suu p f m ostat nimiz q ma an suscepnoez
 forme p f m e 7 sine deoe si v hute sic actioe de ei for
 mor venit ad p f noe iux forme sibi vute ppetue **Et** aia
 pub q vna deo p vuisfai aozem maz i quada morte
 spuali sic deoe 7 sic v hute ad acty vuisfuo meiti vute
 etne **Et** at deo gignit tnc fontali ton vute pn d sibi
 vna qm dlna no qce p formale thesioez dei ad aiaz h
 em ipugt dine p f noe s p illapsu quedi itimozie et
 spualem seclusa p f noe qualibz 7 h mediate amoe tnc
 qlutata 7 armonia dispoe quoda pporioalibz si dispo
 me p raeit n m sufficit ad huane forme susceprione
 pmissis i tra hris silitudinibz dicit **scq** ad eas q aoz
 sicut calor natura hz ogitandi seu vniendi homogenia

si ena sepat & didit ethogema. Costat at q spualia in
spualib; hōgenēitate q̄dā hoc ē silitudie; suat ad iūte &
a corpali; seu a fiesrib; s̄t dīssilia. De i' qd' in hōie ip̄s
spuale ul' dīnū segregat' quodā p̄ aōre vīuifitū ab eo
qd' fiesre est atz corporeū s̄t s̄t i' dīssioe spūs & aīe idē
spualitatis & aīalitatis & sepatū. p̄nosū a uili. Et qz deus
spūs ē & silitudō ē causa vniōis p̄spicū ē aut' spūs iō
nalis s̄t depūitū & refertū vni' spū dīno qz vīz silis in
deo effiat. Addūctū in ad' causa alterā hūis vniōis
enā ad ea q̄ ad corpū i' spūit' spūs itaq; sic assilātū deo
sic q̄lificatū affectū p̄ aōre q̄lificat' & affiat corpū p̄pū
tūq; suū fōrēle seu mālē p̄ edūcāna spūs ad corpū q̄ p̄
ut corpū p̄pū s̄t habituatū & affectū iduat & geat' q̄dā
appētēs ip̄s spūs. spūs ul' dēlūtis ul' i' nīlū ab actioe s̄t
pensis. Inde ē d' dām aīus. In vtiōso iāt oīa ḡsonat' iō
e' g' spūs nī rēty a deo trahit oīa ea q̄ corpū s̄t at' p̄m
r̄sultant vniō nālīs spūs ad deū & corpū ad spū. Co
lūcā qz q̄ctē aīe i' deo s̄m s̄plūc' nō tendētes oīa p̄t

Per trinitatē silitudinē quodā. Et eade sililitatē.
Et p̄dām aōrosam vniōe i' q̄ mīstiat' theō ofite vīdē
aīa q̄ctā. Sana sililitatē. Facile ē i' p̄mīs hāc ofidētiōe;
ex p̄oī redire. Ita nī res q̄lib; s̄t i' quiete dū p̄fīdēs suā
adeptū ē illi qz oīūctā & spūs nī nī vni' atz oīūctā. Sūmo
p̄fībili p̄ aōrem p̄fīm & erimā q̄ctē. Sane sililitatē nōc
est. Ma i' fōi habitū s̄t lapis i' rēty p̄oītū. s̄t res q̄
bz i' adepto suo sine q̄ctā. Aīa q̄p̄e rōnalis dū oīūctā
& vni' deo copulā. suo sūmo bono. Est ei deus sūmo bo.
co. ē rēty est fīs rōq; ip̄s p̄fīdē. Et d' aliud ip̄s rōq;
ā ad qd' aliud vltēis dīaret. Porro i' nā aīa ofīdeo t̄res
fēdētiās p̄ncipales p̄p̄nōbilit' ad s̄plūc' e' vīū sūe p̄oī
qz vna ē oīūctā sililitatē alia rōnalis alia vni' sililitatē nōc
Cōcupisib; rēdit i' bonū. rōnalis i' vērū. vni' sililitatē i' aī
dūū. Sic aīa p̄ hās vītes fēdētiās h; i' b̄nditā & s̄m fī
nīatē. Admīrū qz ad eā & ad e' silitudinē fā ē e' qz v̄go
ofīctū. Attribū itaq; spūi s̄t b̄ntatē & ad hāc rēdit
vīs oīūctā. Attribū filio vērūatē & ad hāc rēdit vīs rōna
lis. Attribū p̄ū potētiā māiestatē & glāz & ad hāc rēdit
vīs vni' sililitatē. Op̄et igitur ut hīs vīs rōnatīs p̄ oīūctā

one uolubz in suo supmo appetibili aia ronalis colit san
 ctu qere z stabiliatur aia si delano i bono ouiente z vo
 luptatis suauitate qritur qd de aie bta voluptate marie e
 sennedi Audia q ppha dicit ad dnm Correte voluptis hie po
 tabit eos eis at delecta in ifinis plus aloes q mellis hie qd
 saturum ligit ei mel i sentibz z vitas qdo de illi rre d' boe
 hie hor uoluptas oib q stimulis agit fructes Si ptea qrit
 uentis cogm qita' aspectu ad uerz dnu uelut i aie pma
 ad exreplari uerz e ce uerz Si demq pote' Si gla si opu
 lena si dignitatis qritur h' oia e deus aie eu diligenti q est
 nites sua mag' nimis In q' z oia se posse glatur aplius oia
 iqr possu m eo q me ofortat deus g' e aie z exulna pfo
 ape e uelut ritz z lora nalis om desideoz suoz du g' i se
 reficit aia i salute dei uelut i nichilu uerata nlli ia altei
 uet sibimzpi imitur h' soli deo ut sue dulcedini ut sue uer
 tati ut sue glouificoi dices p p' zenuit solai aia me meoz
 fui dei z delectus su dicens pro z' nichil arbitratu su me
 sine n ihm x' m' fuis multy p' ipm dices p z' otina q glat
 m dno gletur de pin no hnt quo vltis tendat a qd ultra
 requirit qeta' aia m deo atz stabiliu possidet i eo oia rreca
 q otepes atz puipezens. possit ad h' exreplumco va
 ingis ac mgis sine fio multiplicari h' apud exptos h' pau
 m uide' suffire gla i exptis sine nudibz ut q laborioso pnt
 hiano adimindo exntari ut am ad amadu exntaret nlla
 vnq' v' ad h' plene impiedi satis erit Coidea q' agit
de amorosa oioe z e' ppetu' z ena diff' h' m' p' ditione' mat

Popetates z aduiones aozus Choz uiruz studiosissime
 ac mistre theologie q sup dute s' ena oioi pte oueret
 affibi pnt vnu' r' est q' i aia oteplata aoz z mistra the
 a' oio p' f' a' de s' aut seuire p' supponit na ut p' ex su
 pra delectis. theo' mistra e' cox' ex' p' m' talib' h' ita de deo
 p' ouitione' affionis spualis ai eode' du' s' ipletur i apli
 et adhet deo vno sp'us est q' m'z adhesio fit p' extitai aore
 teste bto dno Paulo h' eade' mistra the' d' sapia put it' dno
 i' p' h' a sapore s' q' sapia sna. uoluit ptea a dno dno
 inonalis z ames sapia eo. s' q' supat r'oz ar met' m' s' lices

et affert non quatenus sed purum ipsum quod metallicum intelligentem rationem
tem. Cuius affertur videtur de a mundis corde videtur. scilicet quod sentit
et gustat iuxta promissiones et per hunc mundum corde quoniam ipsum deum
videbatur lux et agere. in omni amor tunc ipsum notum est. Nunc vero
cogit de quod incipit ostendit. Quid ei est aliud oratio profana quam
huiusmodi experimentalis et affertur cognitionis notum. Oratio autem
describitur quod est elevatio mentis in deum per purum et huiusmodi affertur
sunt quod oratio inspicit mentem et spiritum per hunc mundum et spiritus dicitur
vim constantem intelligentem. Insit ei supra deservit per purum et
huiusmodi affertur. Quod quatenus affertur. Affertur utique mentale a intel-
lectuale simpliciter et non solum sensuale a rationale. alioquin iam non
esset oratio profana quatenus loquitur et quale describitur apostolus cum dicit. Oratio
spiritus oratio et mentem. spiritus ubi pro uocis inspiratione. mentem
vero per superioris anime portione accipit. Oratio enim solum in uoce a
vibratione usata caret suo profertur complemento. Insit
nunc est ad mentem et cor quod admodum dicitur ad deum. In
uenit seruus tuus sicut ut orat ad te. Si propterea moris erit
passus huiusmodi horum propter an orat ut amari actio et dicitur. Cui
sui cordi. Perte autem huiusmodi facit ne prophetia illa maledictione
notaretur que dicitur apostolus huiusmodi labijs me horat cor autem eorum loque
re a me. Har huiusmodi anthom hemicola. Har tere eleuati propter
senserunt dicentes orat non esse et uocis strepitu non in quod
uocis sed in affectione et eleuatione propter purorum quod desideriorum ut
ut crebro uelut oras per intelligent se aliquid postulare si.
dicitur anthom. Quid est. Quia super se per intelligentem nequam mentis suam af-
fecta inflectit nequam spiritus a dicitur si purum simpliciter actu de
siderium ut amoris in eo quod est oculus bonum fertur pauisat sopora
quod dicitur in prophetia. In pace iudicium dormia et requiescit. Ex per
missis elucet clarus quod misteria theologia et oratio profana in hoc co
ueniunt quod utraque ponitur. In affertur superiore et quod utraque
est spiritus purum et summi boni et est ipse amor quodam purum a ipsum co
mittis ut argues uel suppones tui amoris propter quod su
pra posui utique ouerit. Considera quod quod orationis profertur et
ubi eiusque essentia et profertur in orationis tunc quod quod offertur post et ip
solutio seu in sub excessu quo ad preteritum.
P felicitas anime rationalis per uita puri magis in oratione profertur

seu i tho^o mistica q^m in oteplano^e itellaua ipit. **C**otepla^o
 naq^m si nude g^osedu sine dilaoe ut affai g^osepte ia arida e
 ia i quiete e iam nuosa e i g^oratu e m^oflatu est **D**eia f^o lo
 ge ab illa parte q^m exsupat oem ipm **C**ua p^o oclude f^o e
 q^m scola oradi melior est z laudabilior ceteris pubz q^m scola
 eoradi q^m admodu scola iligione q^m affai p^orellit scola eru
 dinonis pro itellau **C**pm laus oiois extitit seu p^ore colli
 g^ontu ex ordie suo q^m adruplur viteluz ex ordie ad deu ad q^m
 s^otu ad p^ori ad iuniau. p^o quide ad deu qm sibi soli dat glaz
 adoracione g^oratu actione z hozem eu sibi amini g^osihas ac
 erinde p^o lege a^ontie q^m est ite uelle z ite nolle ipa q^m p^oent ac
 ipit z q^m quer^o iuenit sibi q^m pulsati apituz no sic itelleho
 a quis alia opano^o oio p^oriu s^otu q^m itituz p^ou g^ont illuz
 z p^ont q^m etans ipm atz stabiles ac facians q^m oio iuuat p^o
 mu no vnu aut duos s^o totu corpus eme mistica viuifitio quadi
 fluru iuuat z m^opacissio m^one beuolentae s^oni oia eme me
 bra suaz opa g^opleti^o offeres ea deo ac p^o eis sup^oluz et i
 petrans itaq^m questuaria itissima p^o idigentis iopu spualiu
 s^obleuadis z pro elec^osimis g^oratu q^mrendis atz i petradis m
 magno ac misceabili hospitiu huius mundi hmo carteris pelis
 p^ogatoru ihuic opi nulla ceterior amoioo nulla p^oduatio nulla
 p^oesus corpalis extitit q^m iteffuana coeq^m m^ontu q^m h^o oia
 frust^o fuit z vane si no adiuuieit oio iuta m^ontu p^oostremo
 nihil ita sunt oio vites iunai seuictis p^oter^o n^o ita teduillas
 laq^oz suoz euaniat z ont **A**luoq^m no diriss^o p^oha **O**di mei p^o
 ad d^oz qm ip^o euell^o de laq^o pedes meos **E**t iterz **Q**uidem d^oz
 i aspau meo semp am a dextris e m ne amoueat **E**t rex **I**osa
 phat ad d^oz **D**u ignoramus itat q^m age debeamus h^o solu habe^o
 residu ut oculos m^oos ad te dirigat **C**uo im bn iubebat d^oz
Oz semp oiaie i no defue **S**emp ei orat. s^o oculos ad deu d^oz
 h^o qui pro p^o h^oulicq^m affai ipm desideat **D**eia de oioe p^ofecta
 qua ai vca sapia z mistica theo queit dirims de m q^m v^oute
 z odinoibz z p^opetitibz copiosu h^o loz fmo poss^o iude s^o de h^ois
 iunio ad en q^m s^o z doctores relectuim salubrie f^ondent. **E**t p^o
 apue **H**ugo de s^oo vitoe m itatu suo q^m de oioe opedios^o sic
 z submissie oposuit **C**uic e h^o iunai **C**uo studio q^m ve affai
 oradus est deus i^o leg^o z **G**uillhelmo p^osiens i libello qui

ORATIO: 5

rethorica dina ititulatur legatur et ceteri qui orois ppetates
 utilitates et quibus expeditur qbz qz ipediat deuotissime tradit
 rit hinc itaqz nris omnibus si e ut ia de practica theologie
 mistice pntulari in septibus psequim **de practica mistice the**
ologie.
Constat in lectionibus nris ia a multo
 quibus scripto tpe de theologia mistica tenit su
 ordine i alib sionis obseruati ubi tndi de spe
 culatiua pnt qz practica. Nichiloi h sra sup te
 ras nris h h pnt ut spculatio i ea neqz pte
 tndi possit neqz plane itelligi nisi practica ptescit vsq
 etobrem teitp opopriu cat trade sub aliqbz osideantibz
 modis et vias quibus ad theologia mistica habea accessu. p
 quite ei qz sit theol mistica et i qvi aie ipot et de dia e ad
 spculatiua theologia et silia qua plonit su i predictibz no
 satis dz ee hoi xpiano pfectim ecclesiasticu opo exortatioqz
 requirit. Et ut fiat no mediocrit ptest apre ea q ad h opo
 aggrediedu fmedis sut nra uel armoda ut obseruet
 q eua pntiae solent opante si no vntetur. Quoz elunda
 no nos expedit ab oibus hys q in h negocio itimda pnt
 suscipimo. Quia pnt i pnt q magister theologie misti
 ce et orois exortat ten pte dnt xpis sibi soli sueq volu
 tati itinuit n ad d huana idustria sufficit quib nra no de
 beat peito delinq n obmth. Item si ce dnti opti et ce do
 pfm desusu e dntes a pte luu. p pnt e h orois pnt
 q donu pte videt orois qfluit a di. volutate tenete huc
 i maibz si notat suis lob et expo ggo dntes q du vlt illu
 nat claudu du w. Ceteru q huana no sufficit idustria pos
 teis illudat. Et ena no s peitus abraecu dotz aplus vo
 tans nos dei coadiutores. Coadiutores aut no opuliores no
 puctores ne diamo. Quano nra excessa et no dno fent her
 oia. pnt at n idustrie psuppo quib afflatu dno. p
 ctia theologie mistice sub totid osideantibz anothu.
 Quaz pnt not dei uonone attede. et pnta oplerione
 agnosce. et officiu ut statu pnti aspueo. q semetipm
 extend ad pfectione. et occupatoes effuge. et deponere
 tuositate. et logumitate assume. et passionu et affa
 qui origines audire. et sepe ydneu et lonu require

1o sopno r nbo moderatē idulge n̄ meditatioibz pus
gnatius affionū uel affectū silent d̄stē 12. spm a
fatisimabz autere **C**onsideratio p̄ma mystice theolo
gice tres vōnōnū modos fm̄ p̄litē in deo d̄stēne aīe et
Et vōnōnū atten **A**mpliē statū tendentū out

De d̄z vniūquīsqz eo q̄ uōnt ad saluē oēs hoīes
Quidē vlt oēs fm̄ aplz saluōs fieri h̄nt n̄ alio
apud vniūos idēlebilis q̄ b̄titudis appetitō r̄ uolūtoī n̄
vā dīne vōnōnīs aliū sic aliū sic abulat fm̄ d̄stōnes
grāz aduīstratiōnū r̄ opatiōnū ut deducit apls Alij iā
p̄ spm d̄t̄ fm̄o sapie aliū at̄ fm̄o scētie aliū fides aliū grā
sanitātū aliū opatiō v̄tutū aliū p̄phētie aliū d̄stē sp̄itū
aliū grā ligūaz aliū īp̄tēti fm̄ōnū. h̄ at̄ oīa opā v̄n̄
atqz dē sp̄s d̄stēns singulis p̄nt vlt. sicut corp̄ vniū ē
et mēbra h̄ns d̄stā. officia q̄ vāra at̄ d̄stā. Et q̄ ser
mo sapie q̄ n̄ grā d̄stēplatiōnīs plūmū silis ē ut eadē
r̄putā. d̄t̄ p̄ spm h̄nt ā illi nō oībz si n̄er grā sanita
tū n̄ fides h̄ est ut arbitrio par ī n̄cedendō n̄ opā v̄tutū
n̄ p̄phētie r̄ v̄n̄ dē singulis **E**xadmodū n̄ nō oēs vōnt
ad glāz aduīstratiōnū conari quēit ad q̄libz aduīstratiōnīs
uel opatiōnīs grāz idēnter aduīstratiōnū sic n̄er vniūos opz
ad sapie uel d̄stēplatiōnīs studū se trahē h̄ m̄ sc̄ijs ul arti
bus reliquis conut enā p̄h̄ r̄ post eū nullū d̄stē polūza
tes attendē. Et nō oīa possūm oēs. Et h̄ clarū ē q̄ ut ai
tio suis indigeat d̄clari quibz assigno m̄staz ī p̄tūlati
sū n̄azā r̄ frēq̄nter electio d̄stālis iudiciō dē quolibz. In
ad h̄r opatiōnū ī corp̄e mistū tu ad illā electio es coneris
facē t̄n̄ vōnōnē tuā ad saluē p̄dest v̄cō nō mediocrit̄ q̄si
lū ampe r̄ accepto t̄redē v̄n̄oz exptoz sp̄ualūqz q̄les u
diant dē oībz iuuat īsup n̄ristānās p̄sonales attendē
ut corp̄is sic ul sic op̄lētōnī. Statūsqz ī re publicā loni p̄te
rea t̄p̄s ul etatis. Deiqz q̄libz aū totū ē v̄n̄bo īgeni m̄corū
ul iudiciū d̄ q̄libz ī insubili q̄libz ī ḡcipit̄ q̄libz ī r̄nāli re
p̄tū. h̄nt fit q̄ nō oēs v̄nt ad grā d̄stēplatiōnīs possunt
q̄nīqz subliōrē eius asrendē neqz q̄nīqz modū q̄nūciū
q̄ more suoz didicerūt fetti in deū h̄epidi r̄ anxi t̄qz
ī seueīssimū iudicē suū r̄ t̄ngz austēz n̄is n̄r̄uonabilis

quippe tu nota her. de dñs mgti iudex iusto i dñs vlt
 one velonte r filia vehemen pauore r mi aore iui
 nui ther noia ruiso aua spota spenosa manes i delius
 z i aibilibz arötu dilcus pulch r ubinico manes it vber
 oug leua sub capite r zertea aplerabi aum molliore r
 ap quofai q sabb eff affone mi q smera effiait
 rione at h pz m mmo mo it vtzp tenz hrem ut et ti
 mor st ai dilaoe r dilao ai noie se custodiat ostediñi vco
 nob pz m dignatissima caritatis tue sapias du un nos
 orates exordun conuisti Et h latou scpto deduce tollibet
 si no ad id qd teptu est ppearet fmo m. fiat e aliud di
 zedit pz m **C** Coñidea r a roez vigilandu ad cognosced
 opa oplexione eo q naturalis icma ad mlta hoies dispoit
 uel ipedit qd creplifant i se bona naz inata a pntibz ali
 na ul iuuetute arqum dicit miabilis esse opofant

22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Philosophanti est aias sequi corpa qd cotidiano expi
 meto cogniti sit accipiedu e ut no necessitat uel to
 rationis sit ista seala s iclmaois iuuat af miris mo
 dis ad opationes has uel illas ofozimis icma nalis si
 coniso dissonas tm obest qtu vir libtas ai vir disapliatio
 vir conans assuefationis suffiat eunt Andit hms qitou
 q i aze oteplanois sepe diup oufatu ofat qfai hoies
 uiciti ne tam iqete r uarie ut onu oteplanois ul no pos
 sint ul molestissie ferre potuerit ad qd alij ne mquillio
 ris aptissimi pmqz st. pos ad autione r ad oteplanoie
 mittit Cetin quis nesciat qfain ex hoibz plus vige m
 unsabili vtute. qfai i tonali qfai i gauristi et ca uide
 alios anus uenre ad oputionis r qut ad oteplanois gna
 ex ofideanoie r rertanoie qz uilitatis suoz flagranoz r h
 p vrm unsabile itente ad hoesta alij magis ex iudicio
 ite tonis ad illud ipm puehit qbz fatilit suadz veitak
 amor rignino splendor qz magnifun seu mirifun vnie
 ofozimitei ad eade ruez qua exoleca susceperit pouto or
 molle r amibile uidebis apud alios flexibiles ad ea qst
 opassiois uel aoris qlus ut pluu r rertabi aia sa i aithis
 q to hafuta e ut dilecto e suoz tom amabilis suauis et

q̄ iā imp̄f̄io ē nolle ēē p̄f̄m̄. In uia q̄ dei nō p̄gredi
regredi est. **D**apnatus insup̄ suū p̄iger q̄ m̄letū seruāc
otētus id̄ in fens nō trididit. **F**arino h̄ p̄sp̄itū erē fū
ham̄. **I**z̄ aq̄uis p̄otens nobilis q̄ p̄z̄ f̄ailias plures f̄
uos q̄libz̄ aptissimū ad apl̄f̄m̄dū honeste rē f̄ailiāc
idustria sua vno illorū alijs laborantibz̄ sedz̄ i domo piḡ
z̄ iere nichil curans dūmō uel sordāc vnat nichil aliū
nichil p̄clarū uel dignū igemo suo aut p̄na nobilitatē
irrogat. **S** dicit sibi sufficē iā habitū bona z̄ q̄licz̄ vi
ta uti. **E**uocat enī p̄z̄ ad acta s̄blimiores z̄ arduos mouz̄
stimulat. quis nō facile viderē qm̄ h̄ filius si obaudit
ner obedit odiosus erit p̄i. **S**ic iālp̄atū ap̄ p̄iez̄ re
lestē h̄i quos trahit ad aūsmatā meliora ad actus
dimiores dū torpesant herētes if̄m̄is dapnabū. si ad
p̄f̄ionē n̄ semetip̄os extendūt. **A**d m̄ itelligi nolum̄
q̄ nullo iā s̄ritu uel officio h̄m̄iliorū se tenētū alligati
q̄ absq̄ p̄cepti iūssione neq̄ant ad aliora p̄stendē.
H iterū p̄f̄erto altissimū merito r̄putatē quērit ad obe
diēciā dīne iūssionis op̄atū. **A**d aduertēdū ē dēiq̄ q̄ ē
si marā potuerit h̄orabiliter. n̄ martha hospiti x̄p̄o
iūstricē m̄ collaudatū eā nichilōz̄ dīna sapiā q̄ vno
iūctā optiāz̄ p̄tē elegit. **A**trāz̄ m̄leditū ē qui p̄tē suā
dū aliter lucret̄ facit z̄etēiorē. **E**x h̄is v̄cō palā redūz̄
q̄ n̄ uita otēplatiā sicut ostendūt theologū p̄f̄ioz̄ s̄ q̄ ac
tūa quilibz̄ ad otēplatiāz̄ v̄dōne nō p̄alligatus actioz̄
bus n̄r̄is p̄t̄ ad illā lucret̄ se trādē d̄missa actioz̄. **D**et̄
i hor̄ fides. **A**ugustinō dicit q̄ si negotiū z̄ actionē m̄ita
tis ip̄oit nemo itellige auctēritatē iūssioē sup̄iorū ut
euidenti necessitate iudendū ē otēplācē v̄itāz̄. **N**ec op̄
posuerit aq̄uis facultatē q̄ h̄iet illo proficiēdi i actiā
z̄ otēp̄manone suā si talentū abscondit i q̄ posset ne
gonari p̄dūcēdō ut paup̄ibz̄ iūstrādō z̄ erigēdō qm̄ h̄o
būcē p̄f̄iat v̄n̄ em̄c otēplatiā obsequēs dēo de corde
ut oculo ubi alij de māibz̄ ore uel pede s̄bseruiūt. **P**oz̄
ro multi s̄t apud quos dapnabilis iudicādi estis obmis
sio otēplatiōis iquiretē. q̄admodū p̄oit i scola iūgio

omnis que est sola deuois oromibz z fletuū qles msup no
 uenit esse ecclesiasticos qui labores plox in ono possi
 zent ut custodiat iustitiam dñi z lege e' exquirat et
 les demū plures ueniuntur viri z feie de scto qbus suffi
 nes omū istructio z ingeniu suppetut ut se totos i deu
 outant z rapiat assint utaq apud eos fides spes et
 caritas Subtilior qppe istructio no magope qreda e' ut
 soliter tuseant i affm cordis bonu z suauē **Clasice**
z totz fuge supfluas occupatōes z amore i deu ferri
delatione psalmodie papue i claustralibz z mti alii
dunt z vez est huius esse impedimētum

Scribe Sapia aut sapiens i tpe omi. Na q' mora
 actu papiet ea. aptea sint i pauis actu tu si
 stude vis bone meti. qua nemo occupato si senere ne
 ditur iuent dū dunt habuit. V em falsu ee i ia pfectis
 cogitū e' No pt auis alligatas hñe alas ul illius vis
 to uatias se ferre p autis Et neq homo pedibz iph
 tatis enatne rpa Omipato nichilo' ad semū oteplan
 omis etheri pt semet euehe uaria sit ei latitudo pagme
 cordis ner iplem nutis ner tollitudibz otrecta ner ob
 fusca reteris passioibz ubi sapie tn imese doctna sibi
 scribi oqritur Sapia' ex arboribz er' qm hūoz nultus
 qui ad pteitate rmmoz suisu duredo eat defluit iutilit'
 p pma si uiter ex wlnē rima habuerit Amor qppe i aia
 nuq' no apte dicit' hūoz su' Cuius pmo p rima hquesat
 dū p passioni rmmalū seu curaz firestrū wlnēā latea
 tur. Cur nepe via fuit nothura aoris sui nutineto puf
 q' sup' ad celestū desideioz uergetatione dedum' Hor ge
 nuit hū dū aoris sui pēnas uoluit i alta oteplanois libra
 re pmo effluit aoris ille hūoz ea pte q' cor aptū i sem'
 uenit uel ad nū rei familiaris uel ad vmdute i cogita
 tione ul ad dñi hūoz' Tollitudiez. cepit q' qd' q' pta de
 plorat dicit' Am lūbi mei h' e' affriones ipleti st illu
 omibz Et riera illusiones st quas alibi uocit uantates et
 Namas falsas z rquoz fabulanoes. hñs obfiste hñs
 tonit dū ait. Et no itedis studiis z reba honestis. mu
 dia ul amore uigil torqbere. Et quis obsecro libeat' est
 ab istis ut no aliqn moleste' ab ipis. puta q' nullo hō

viues qui vtiq; e vniuersa vniuersa **V**erū e aliud fructe pro
te uel ex officio uel studio talib; occupacionib; lōm aliud
eas toto desidio mehis manū distinctionis sollicitate abige
tōq; iportuos strepiduloz musciz anileos uelud aues
abrahe sacrificiū vespitiū inuolates. **C**uēret ali
quis de occupacionib; multoz religiosoz i psalmodis et
cāntib; aliofōmib; multiplicatib; sū nūq; obstat ne otepla
nomi ul aggrende ul extende. **V**ellem ruderet nri qd
seniut **E**t qdē bñs **Aug** flebat vbiē i mētis suave
sonātib; emē vōtib; eius acriter gmoz eliqbat veitūq;
i cor eius **E**s an eſſi vñs ex mētātib; expressu nō iucio
cia vōs ad opandū ad oteplanois quiete plus gna
puebit q; industria. q; iurſo i polano fit in mētibus
nō e inēdibile quosdā ex sū occupatib; itētib; in adh
ipm sentie si mentales excessu pſerti ubi qd satagit
ex aiali si rōnātib; r tūcem spūalis p; vtzq; **E**t her
forte mltiplantiō statuta e mag; p; aiali mētē i
teri occupatib; q; si alioza nescirent qēte scāi medi
tan nec uli orō. q; ppter spūales q; rāi sū r qles bñ
iſtituta i religio possi fortasse a iugo tali i dēe libeio
ies ne ul semp aaret bos in azino. ul ad petes ihu
scētib; nūq; maria i pure ap; eos s; martha sola **E**t
si te anctem i psalmis cedunt victor de; r spūb; sū
si her exēta fluctoz supnoz desideioz nichil forā
nichil beatus **U**tiq; bñs p; lūb; ille q; sū iubilatioez
r q; pfallit sapiētē iugens vbo sensu ai affū **E**t fe
lix est ihu bone talis aia q; nō e uelud fir sic aq; tibi
q; salubrit; agi; in hac coluba tua sponosa tua auri
tua q; saluberrē p; sūb; q; bēuole uā r p; ceptū r ligi
ose laudis iplet in horis dīe dīs. nichiloi; gaud; pū
leuo alim q; singularis aia i alii sūentū solitudie de
uotissie oteplanois. utiq; fortior her q; illa beator q;
dīe dā e p; dēst ad hpm pueire tēpus orōis vōtib;
ca p; meditādo q; p; merēdā sū ut libetūb; inſeant i affm
p; dēst r rōnāi trābē illa q; dīnitur nō tā ad cognitioez
subtile ac mltiplantiē q; ad sapore r exultatioez **E**t
pe em ubi mīns cognitiois ibi plus affmōis iūtrāt

quod dicitur ubi co
femini ipm r
audiam fati
crede quos qu
caus i dēe lo
ofpūm dēe
dōm p; m; p;
r dēnōne ad
fem q; mōz p;
ni ois fēde r
plūct; r ar ge
rūlo tuq; p;
ē sine uio uel
i pō; māno
i oteplanois
estāne m
Coſtā
mū uel
oetplano
mōnō m
oetplano
q; abremō
i opānoe
omū rēu
mōrēdā vō
dēnō otepl
quō aliq; e
si; r; p; cept
q; p; mpe
tr; alioz
uō alii r
dēi gna
lōi ut pō
r sine rē
p; r; h
rē q; ap
mēi fuc

quoq; dilao ubi cognio foris stat **V**mitetur gauderes ad
 sonitu typani i iuthoe q carnis armonia no magis
 diudicant satis haberes iocidos exultans tripudij mios
 etate quos quomir modulano ipa **Tu** fili id qd legis
 audis uides loqis a cogitis tuhe ofesti m affan uel
 aspirans ul ex dinnis olfaciens aut gustans **Et** si au
 diens p m pting affurgat aimg ad ruerena simul
 zelatione ad fca populanoez pro necessitatibz tuis
 fca qz tuoz p rous est **Arripe** generosu nobileqz otep
 tu ois fede ruffinitate tu qui tu rigo pre glaris **Dis**
 plureat f ar gemas exiliu cui celestis hereditas filianoz
 titulo tuqz p m celo e rferua **Tales** qz affans iucire
 sine nio uel fio de die i diem suauis ac nouos uel
 ifauo r mana uel i nucleo rionduos qui vbtim fluent
 si oteplanonis zente qprefferis **Confidea** qz dei dis
 pefanoie im bonos r malos eo q abutu **Tuis** bnficis

Curiositas e studiu tra iutilia aut mgis **P**onit
 curm iutilia q expedit daret ul licet **Noli** pcor ad onu
 oteplanonis anhelae tanq cogitaturis aut alijs of
 tentaturis tm sublitate eius quale ex veatissimis sanctor
 attestanoibz fide qdam accepisti r no ponis ut inde vilior
 sis r abiehor in oculis tuis uisa pspira **Idignitate** tu
 a i opanoie r cogitate dimitatis **Dis** msup rona teptu
 onu tela robustior r feruencor i adre dei r pri ut demu
 auredo via maditor dei alarior iuciaris **Tene** r au
 diens ofemisse qz p filij ifideles r ahem p ferui nequa
 quos aliqn abae sustinz p celestis ex adipe har frume
 ti r de petra melle saturat eos **qadmodu** ap d q plati
 ul pncipe vide est q paulo post odepnacy ad morte mit
 tit aliquones i rurete de pncis mese sue r liqis ptea
 noli alhi sape p timie r cogitans qz gna oteplanois nuat
 det gnas gns dntis q p fides r spes r siler gnas spua
 les ut pphena r aqua silis vtus q dntur nonuq i probis
 r sine castate viuetha **Quis** i feruere nisi i dno glabit
De ve f huana pncipio qn has r siler gnas spuales i p
 re est apud mledictionis i probanois q filios uel i ang
 meti sue dapnatiois p abusu r gntissimo domi dei ut ad

alioz eruditione ut p̄ q̄lūm laborz suoz uelut flōz ar
tūtilū p̄mō tūfūtoz ac t̄pali p̄ tali nūmismate tales
m̄tes reddi' occulto dei iudicio dicit em̄ p̄m̄ fornicari
tū' q̄fieriūt i domos dei p̄ q̄bā zelationē a temeraria
p̄p̄tione euidi' desiderū eoz affert eis de' i mehis
affert s̄ uito. Dñi audiūt id euāgelū. Colle qd' tuū ē
z uade. Hic p̄uēit sepe ex disp̄sancōe m̄e dei q' ab elec
tis suis dectmare videtur s̄ nō i uia neq' i fine. Reorda
bitur em̄ m̄e sue sic uito. Abyssū uēo iudicioz e' qd' iust
tugabit p̄ossū' tū ex dicit s̄oz qui se i sp̄itate locuti s̄
quasi hūi' m̄stēi causas agnosce. **Fit h' q̄z** z sepi9
ad hūilanoēz m̄az ut sup̄bia i tūda' q' uel p̄fuit ul ne
subrepat m̄o hōi h' ex p̄tō hūis **bnardus** ita testat' Vere
nichil est ita efficax ad gr̄iam hāc ul iucienda ul i tūc
tā ul i uapōdā q' uita m̄etū' et̄nā q' si p̄ iuciaris nō al
tū s̄ape p̄ s̄ape ad solietate. Deiq' hūis uū' q' semp ē pa
uētō z stat sup̄ custodia sua. **Fit h' aq̄n** ad desiderū ue
hemētius i gmedū seu accēdendū q̄admodū ignis flati
op̄sū' erūpit ardētor z ut dicitur gr̄idia q̄re magnū
ac gr̄aduer. **Fit h' ut** ab hōie sua singulitas z abyssū mi
seriari p̄fidius z er̄m dāis sencia' q̄tūq' uideat ne sibi
irogitū' q̄lū' ex se sit z q̄lū' ex dei mūne esse possit. **Fit hoc**
aq̄n ad iudēdū uisā pietatis sup̄ alioz desolanoē q̄bus h'
solano ul h' nō credi' ul subtrahi' gressa. **Fit h' ad** satisfi
redū m̄teri p̄ se ul pro alijs p̄ dolore sensibile ex t̄i m̄ena
delictū q̄admodū hūilatis x delictū ē z torrete penalitū
tō i m̄erfa q̄tens ita satisfacet p̄ p̄ris nō sup̄ p̄alēmis. **Fit**
h' q̄z ne quis p̄dones i dōtina alios iuuacē a te aliq' uelit
assidue sit onari sibi. sic dicit aplerū' m̄chel herē q' negotiū
mitatis spernat z h̄c feniū' nōi neq̄q' iuigilet. Houet un
q' nā bñ i t̄ritū' p̄gnā. p̄t̄ra si nō m̄ alio' possit saltē
ul i i f̄m̄is q̄rit occupata p̄fice quo eueit ut sit i f̄m̄ata
aia sic hūilata p̄finaat aplius. illi q' pluuia uolūntia di
ne urozanois dūla' q̄rille'. **Fit h' ut** hō p̄ m̄lta tēptatū
disat ab h̄is q' p̄ant' obediēdā tēteas q' uirtutes q̄tūq' eis

postmodum docent efficiantur. Itaque verum est id sortitum clamant
 melius quod melius cognoscitur. Illud autem melius cognoscitur quod in
 timore scripti sumus. Nam scriptum est quod novit. **Fit** huius aqua ne
 desat huius propter gratulationis super gratia oblationis dicitur ius
 sionis actionis. **Fit** huius ad punitorem veialium defectuum magis si
 per misericordiam ut indulgentissimus avertit iterum a filio las
 nuicte facit et se huius ostendat quoniam enim studiosior sit
 custodia omni modeste. et ne minima negliges paulatim dea
 zat. **Fit** huius quoniam ut cognoscatur. **et apli** non est volens neque ricibus
 si per industria piam si dei misericordiam in vobis signum spiritum
 et eia postquam huius sibi dixerit in tali die tali hora vana est
 ab omni occupacione tu etiam aptus est ad suavitatem gratia
 aionis regustandi tu sic ages sit de te dispones. **Et** quid
 ni venit in dies oportabit audiret audiret aie fastidium
 spu ut non solum sit orois et laonib horoz si tenebre et onu
 bario de ex aduso. du f nichil horz possuisti gta seneiet q
 no spaba hora. **Fit** huius ad pignatione maris magis spatiofi
 et spualis quod ex nimia qete sicut et male sordes. **Arabe** solet
 quas exaginnio omono q repellit. **Fit** huius ut inotefant si q
 tis aia timet deum si pati est obseq sibi prius erpedit et tu
 lanoni et dolori. **quodmodu** si impedia ofolationu et suavi
 tati ab ipso suo sapet q illos qui orone sua vel effude
 noluit ut cessante aedut nisi ofolationu scimem meue
 rint q nung finget de labore in prepto. **Fit** huius qteno ablet
 ho ne se pueresant a ne formant inpiat i domo dei ea p
 se diligens huius adherens huius se oblectis. a ne pmiu h
 tpale rones illo futuro mirum itaq pnceps neghg hor
 modo stah i muneae milite. et per filiu denario ut obulo aut
 pmo vel abo qui est postmodu pncipatu daturu a ignu quus
 indulgenta pncipis aut pms i qm miora det ad ofolatione et
 aoris idianu i seruas postmodu nichilo? excellencia ad pmiu
Fit huius quoniam ut dissilet tantu hospes venie ad aiaz ne gne? erpe
 sis lacrimis pijs gemitib ieiunijs vigilijs cetuis qz toya qua
 tib; aut qz forte aia ad unior sustine no posset ebentate spe
 si iugit iuduet ea rex i cellaria sua a m tella vmanu
 ptea clauē gerit denonois nūc claudes nūc apies. **Fit** huius quoniam
 ad puomdu ad meliora studia si aqia pullos suos puomit
 ad volandu. et nūc filiu ad abuladu videmus qz mūc descit

sentiat laqueos inuicabiles septuagionu absconditas i har vi
 a q abulat sepe i pulsus no ofidiu crebro desudans nec
 iudicio suo p finens no oturbe Sabugit enim i mitens
 fori brachio ptectionis altissimi no aridmeo sui labois
 cui impit mpirat qm labor qritur ymo rquiritur ad illam
 ai die in nequit oteplanois gim q la ita uide? i hois air
 lis gnatioe r forioe pres naq generit mres alit i uteis
 Alioqn qm nati puez ofiget r nichilo qd vtutis hnt is oia
 nisi desup aia detur solo amittis arbitrio viuificata totu ill
 plus ifoune r velut uitle Sili ho fenestras imouet leuat
 capl onulos apit Alioqn q roe videt. Ed si sol abscondet indi
 os frustra ad uisione fieret her oia De sole ved usus qd e
 ide cristina Postremo si nichil absq magno laboe dedit de
 moribus ut poem loq Si nec tonabitur nisi q legitime chue
 ut p m apli e Si deiq mores artes qz enuacione pseq su
 puauit e ni hnt sollitudo vigiliis r anretrate disant ho
 nes ul ad fugi paupratis ul ad diuiaz augmehu ul ianed
 laudu tyulos a dquid tale mole induu ar fluidu Sz p h
 iducto fuit poem dice Labor i pluis oia vincit r diuis venia
 o i rebus egestas pudeat pigeat q p re pulchissima maria
 q r dina mme esse tolluntos nimis loquines r erectos En
 fortis astesor motis huius attinge paty ad oteplanoes alacet
 eripe erulans ut gurgas ad currendi via firma gisu ve
 labans reho si et lapsa erige violent Abre mole frene co
 gnationis a collo tuo hor uel disse a sisypho fabuloso usq q
 placabit tibi igno her egestatis i ualle lacimar i limo pfi
 di r luto fens Illur surtu aspum ubi dicit par gaudiu spis
 i ethere puro Euonsq rursu algido rigde torpesat aia in
 pdui no erardeset ignis deuois m en Suffla exsuffla ne
 cessauis legendo meditando orado coner similla oteplanois
 ul tenuis euoluet Turbabit te ab uno fumo septuagionu sil
 erupens tet q malignos pugit h fateor onulos rois r fari
 e iteioe uelut i rugas oturbit ita ut tenu nur plus q an
 tea molesti? dquid age videat r felices diuis q forte ois vi
 te oteti si Sz noli time fumi ipeti psta sufflans coner
 flama uehemenor dehinc puzoz emitet coner mde sems
 fima tranquilla q lux uelut i carboe viuo supaucit oes fuosi

tatis in quiete caligine Taliter accendi tali q se luce p fidi
nupiebat qui dicebat Ore renes meos : cor meu Et si mte
zo si agendo nichil tale iueneis doles doleas salte ifelin
tate tua ogelatione tua dicens et sma illud pphetu an
ser factu su z nutuato su usq i fine to die qm stitio igne
dicebat Crede m no mte mmo ptes labore tuu no mte
apud illu qui labore z dolore oficet At vco si desideru
aie tue tribuet tibi deus pueniens te m bndictioibz dulce
dmis hor vnu suope nutuatis ut deuoib igne accensum
mlto tonatu valido z vigilantu laboe oferuet cineres tue
huhantibz ipm oflatu ar rogane tue q aquis magna ia
f uideatis Insup ualz z hor q gelicadu zertis negligene
ue q iam sufficeter uideis attingisse qd ofisti ia q licet
har illar q verbis aut actibz supuauis effluie uera si qe
z sma met ofpensa No mior e vly q qrete parca tuen
ed gillue z pu' uigae bon es p gneiu valt bon gnn
gnciu Ed sic lano pfertur bono oferuatoz pu e bono
acassuoz q ve stultis quoz gne effident Considea d^a
z passionu ul affionu origines auadite Et her ars nudi
sub triplu mo conofedi rppu diu uidiu put mischur
mo ofpofensibili parozibz z pcedi i vites aie variat exepi
finito fm q se iclmat ad vnu excellena ul vicoz enoam

Allet har ppetite theologia mistra q in affoi Partem
epoitu oibus alijs scienis i poitis i mtellu Et qm
ois affectio ul amor e ul ab amore surgit fm phtu
deductione none ideo ronabilif ipa theo mistra noian
debeat ars adus ul amadi sna At uco no sic solus amor e
qi origo sit ceteroz affectuu ul passionu ita ut eaa ipm
odiu parat illa ipm q li ofusa p oia spes meto metoz gau
diu mte qpe puenit Si diligetur deus si oia ofeques e
ut odia qm eius amori qm fuerit ofpofensu Rursu qn
deus mte ofiectu sume oueient pntatu aie p cognioez
subfeqtu gaudiu ex pna z si absit trist^a spes uel meto
oriuntur Ceterz de nno passionu mlti mlti tradidit ut
arist^o m thomas hugo i titatu de oroe guilhelmo pscien
tis i sua puali z alij qcom nuc plures ne pauiores enue
riunt me mmo eaz alio loco ubi usq ad vuenariu p exte
se hugo nouenaro ofctus e quus eas inuabiles ee no am

stat Et quoniam in paucioribus via magis ostenditur ad primum eorum sicut
 timario nunc possumus concludere oformiter ad ea appropriata
 id est quod sit potentia sapientia bonitas Sed in hoc enim satis apte
 potest accipi illud quod ait venerabilis richardus de contemplationis
 gratia tripliciter eorum commendat scilicet tres exclamaciones de as-
 sensu anime in carnis caritate Et habundantia deuote operti-
 onis quod vigula sumi Et magnitudine amonitionis quod aurore
 asurgens Et plenitudine exultationis quod in terra super dilectum
 suum Itaque si considero profundius diuinam potentiam et opulentiam
 ipsius mee fragilitatis et indigentie qua ratione operari non
 potero non phoretice non timere mea miseriam indignitate
 quod viuendo sub hoc terribili iudicio in oculis super filios hominum
 et que reliqui sub hoc domino magno ualde que offendi sub-
 tali prece maiestatis que contempsit. **R**ursus si tota oculis eius
 de consideratione posueris quod mirabilis facta est scientia sua quod
 fortiter uti ut non potero ad illam quantum erout admirari stu-
 por et defectio dum contempe neque quater hos ad gloriam alios ad
 felicitatem presertim perpetua. quo pacto negat gratias et boni usus multa
 quod presertim in pugna et in pugna et in pugna et in pugna et in pugna
 saluandis pene per totam uitam in abhominabilis sceleribus ut latrone in
 arce. dum aliis eternaliter perituris si. unde uariarum uirtutum gratiam
 claritatem et preterea neque possit corrigere eum que ille desperet
 et quod odisset omnia sub patre et filia. **S**uper quibus est apertius quibus
 stupens exclamatio. **O** altitudo diuinarum sapientie et scientie dei quod in-
 comprehensibilia sunt iudicia eius et inuestigabiles uie eius. postremo
 venit in cogitatione mentis torrentis suauitatis diuine et quod bonus
 deus hijs qui in eo sunt corde. **E**uid in toto exultabundam pronunciet
 affectum meum. **O** quod suauis est domine spiritus tuus. **E**t id est magna
 multitudo dulcedis tue quod abscondisti timetibus te. **H**abemus
 in hijs tres principales affectus operatione tuam timore. ammiracionem
 in stupore. exultationem in iocunditate scilicet potentiam dei sapie-
 ntiam et bonitatem et scilicet tres uires anime uisibile rationale et omni-
 possibile. **P**orro nihil inuenies potest sapientie serie quod et hic
 cogitacione non possit ad oculos dei planctum ut qua deus
 placuit accommodari fieri. **O**bitum quippe et potentia dei quod uenit
 lantate tua et aduersantium tyrannide dei sapientia et tua insipientia
 et hostile astucia dei beniuolentia et tua et aliena nequitia

tremēdy habunt in uelut i sepulchris ⁊ spelūis ⁊ tuer
nis fire. Sūt quibz apnoz ē locus pates prelūdy āplūdy
alioy vndiqz celo uel ethe miferentes. Habituert tales in
desertis ⁊ montibz ubi si seō nedi nescio qd sereni emiat
q̄ i fumosis uelubz Inuicēs aliquos q̄ offendit oīs somis
Allos uēo q̄bus nichil obstat s̄ p̄fāt lom strepidulo ul er
minuere labens aq̄ ul susurrus uolūciū folioz ul sonoz
cābz auiū. ul stridulo uētoz sūlo ul flūmū seu mariū cō
fusioē collisa. ul marie tenui ⁊ sonāga suauē sonāns alim
erie i uoribz modulatis i cōpānis i orgānis ⁊ choro. Et qd
alijs ad lasciuā hūis ad modeste redit gūitūte. Cūcūcā ē
uicē i nōnūllis sed paucis nec passim unūitūdy q̄bus oīs
alle nūpūalis apūitūdy i choreis i arthāis i gestūlatioibz
i uenustate fēmarz nū uestitu deaurūto cūamittūdy uoie
tate uertit in theozios sincerissimos q̄ mēns excessu vnde
libidines suas i septissimas ⁊ nimis fetidissimas q̄nāns ipli
q̄fētūdy. Sic diligētibz dēū oīa cōpāntur i bonū. sic in
oī re utilitūte suā. sic mel suū uelut apes iuenit. Exaltūdy
q̄ppe a fira oīa trahūt ad serpos. Cūdy s̄bīde diffinēdy eit
de tpm uarietate. qm nūc tpe ē flendi nūc uidēdy. nūc āpler
adi nūc lōge fieri ab āpleribz ⁊ ita de iūquibz. Cūdy p̄cā
glābūdy i dno aut p̄o. Serpens in die laude dicit s̄ iūdy
na uisū tue. Et i eodē uēdy nocte surgēdy ad oī no tuo
Et rursū ait se i matutūo iūfēsse oēs p̄tores fire. h̄ est
reptūtiōes ad p̄m iūmētes subiugasse q̄ nō nisi uigilans
⁊ orans fēsse aēdēdy ē. Rursū ad dnm ait. Erūy matutūm
⁊ uespe delūdy. Et q̄s est qui tēpus audeat p̄fūire deo
⁊ nō illud b̄nplacūti sui b̄n p̄feter nec mīng uolāt p̄sto
lāe. Visūdy enī diuūlo aut afflūdy iob ⁊ subito p̄bas illi
Rūdyloī q̄tā huānā iūpūat iūstūā arbitramūdy. hōrā
ouiciētiōre esse illā ad hōrūm postq̄ abo digestū ē et
nūc mūdāne sepoite. dū iūp obfūator adest nemo q̄ge
mūdy lugubē qui suspiria ex ymo p̄toē enūdy q̄ iūgūdy
āoēdy q̄ plāgores iūmptos q̄ p̄stūnāones hūiles q̄ mādē
tes oūlos q̄ facie nūc pallore nūc rubore suffusa q̄ pal
mas utrosq̄ tēfas nūc oūlis ad celū q̄ p̄torūdy nebras tō
siones q̄ fira fire ut altūdy ofūla q̄ sup̄lūes alios gestūdy
⁊ signūla mēbus iūpressa notare potuerit ad extēmū uēo

corporealis illa situatio seu collatio efficiat estriat q̄ quieti
 mentis aprior ē q̄nq̄ sedendo z̄ q̄scendo sit aia p̄udes nec
 videt̄ aia i sua parte satis stabili nisi corpe z̄ eode situ fix
 su manere didicit Adamo q̄ eligibilior ē ceteris p̄ibus
 locis facit q̄ i v̄tiosa x̄ q̄m̄ia z̄ oseruano solepnis z̄ uota
 fidelu z̄ gesta sc̄oz p̄m̄i uel sc̄oz z̄ d̄sc̄pta z̄ sepulch̄
 z̄ f̄uitor idderent apriorē **S**ili ip̄ibz̄ factis atz̄ celebrato
 quibz̄ dubitauerit copiosiora sole infidi gr̄e dine flucta.
 sup̄ magnū hospitale v̄uēcū z̄ m̄terē purgātoz̄ mortu
 oz̄ **T**ur em̄ in die bona ad z̄u veniemo. tūc fiducialius
 ad aq̄e sc̄oz d̄cimo p̄p̄a die triumphale tui **T**ur copio
 siores c̄ismatū r̄liquie velut a m̄sa splendidiſſia br̄oz
 quinz̄ aiaz̄ s̄ d̄cidit laugendo paup̄ibz̄ z̄ m̄d̄is pete
 tibz̄ q̄rentibz̄ z̄ pulsantibz̄ **I**nḡt am̄it em̄a q̄ qūitioe z̄ n̄up̄is
 h̄est̄ h̄ est̄ m̄e h̄uānitatis cū d̄m̄itate. hodie p̄ totū m̄d̄um
 melliflu fact̄ s̄ r̄eli d̄oreat nos corpales m̄d̄i debiles z̄ iſi
 m̄ sic t̄p̄us abseruac̄ d̄oreat i r̄ar̄eibz̄ z̄ tenebris clausi sic
 aliqui a m̄sa iudicis suauiora aboz̄ fr̄agnētū z̄ r̄liquas p̄mie
 ti **E**t sup̄ q̄ ex ip̄u v̄rietate d̄ici possit **N**ā t̄p̄us ē flendi
 z̄ t̄p̄us videndi. ip̄us s̄ aduſitatis qd̄ p̄ nocte z̄ t̄p̄o p̄p̄a
 t̄s qd̄ p̄ die sc̄ozū sepe significat **S**uleamo ueri de p̄festis
 qui v̄tiaz̄ p̄e fact̄ uti p̄ arma iusticie a dext̄is z̄ a sinistr̄is
 velud abidext̄is d̄ict̄es cū ap̄lo. **S**uo h̄nc̄e sc̄o z̄ penuria
 pati gaudē cū gaudentibz̄ fl̄e cū flentibz̄ **E**t quibz̄ em̄a it̄ lac̄
 mas oſt̄ignt eis aliqui illud v̄giliam oēs i m̄otana n̄ lac̄
 me voluūtut̄ saues oēs ap̄pe talū manz̄ f̄ra i vno c̄m̄itatis
 r̄ct̄io uelut aris tra qua d̄currit uolubilis totū p̄alitatis.
Aut si am̄ aff̄m̄ p̄ magnete diḡit se ad polū **A**thuro de iapi
 t̄ibz̄ z̄ p̄f̄ic̄tibz̄ videt̄ experientia cū s̄p̄t̄ur̄z̄ auct̄oritate d̄or
 t̄ur̄ eē q̄ plus eis q̄dest̄ t̄p̄o aduſitatis **S**uāce si ip̄a mo
 z̄ata sit z̄ talis q̄ iudicū r̄oibz̄ nō excludit z̄ i qua d̄i m̄uic̄
 parā qūcū op̄atur̄ **A**duſitatis ap̄pe talis pot̄enou q̄cū man
 mouet eos expe se ab hor limo p̄f̄adi ut a tra s̄bleuē d̄ū illuc
 tribulatioē z̄ dolore iucūnt̄ aḡit studiosus qd̄ p̄p̄a s̄biur̄
 z̄ nomē d̄m̄ iuom̄o **S**entiūt q̄ qm̄ p̄e est d̄n̄s h̄iſt̄ q̄ tribula
 to s̄ corde z̄ q̄ adiutor est i oportunitatibz̄ in s̄bulatioē **E**t illud
Iuom̄ me i die s̄bulatiois em̄a te z̄ hor̄if̄am̄ me **S**ic em̄a
 coluba r̄onatis nō h̄m̄s ubi pes d̄siderij iquiescit iuentur̄
 ad archā s̄teplanois **S**ic em̄a archa crescentibz̄ aq̄s s̄bulati

onū aplius sblena. Sic ascendit tribulati in supiora domo
sue spualis ut iudith e petrus dñi ut obprobriū aqđ ut pa
rethi morte ut pñe afflictioez ut ipe iopia accipit. Et e anti
pistaf qđ spualis q̄ gñū fouitit. Et e rob ferrū eracues
et absinthiu pueros ablatans auellens q̄ ab tiberibz her
malles dilatans et extendens se p̄ aut in tribulatioe dilatasti
ti. Et lima polas mundans erugmans et clarificans. Et fornax
qđ aurū purgat ut rutilet. Her e v̄ga q̄ passos eipit ab in
ferno. ut dicit tribulatio q̄formas se p̄cepte igne. Dñe si tu
vixit et i talibz vita spūs mei cor me et viuificat me et i p̄
amantudo mea amas. Illud q̄ ingredia putredo i ossibus
meis et sub me scateat ut i die tibi mee et ascēda ad p̄h
actūm m̄m riuū videt supnoz. Confidēda e dōz de sop
ni et ubi moderatē v̄gite utens exēplis papue tñ tñmittit
ad h̄m ieo. i epla ad ruffinū paulinū supra eustorhū de ser
uata v̄ginitate ad aletum et ad saluina et plūbz alijs eplis

Sic in p̄m̄is aduertendū q̄ in ditorū intelligētia et di
rectorū q̄ alie s̄ q̄ntitudoz obfuanōes i m̄p̄ientibz co
teplanoz. alie i p̄ficiētibz alie in p̄fectis q̄ p̄ osuetu
dine erantios iam h̄nt sensū q̄ n̄ aplō s̄nt habitūe et pe
nuria pati i oī loco leuac p̄uris mans. Sed apud sapientes
quibz ut fragilioribz apodiarā q̄enda s̄ donec solidior su
reuerit s̄uctura p̄ s̄ibz s̄nt s̄mo de locoz ut ipm obseruacōe
sicut h̄ de moderatōne v̄bz et sopni. Et q̄dem attento q̄ i hoc
studio ichoacē oteplanois vehemes et q̄ iuge labor aum
requirit. ac p̄inde vitales aiales q̄ spūs q̄sumūt plūm̄.
Ideo i p̄anoē p̄ tibi et sopnū uel saltem aebuoz uti n̄ac e
Et quat iquis aum ligat et i s̄nt h̄dāns i fectio. Nā gusta
carne desipit spūs. Habitūem dñs nō loqm̄. t̄pata q̄uid ha
bitans q̄uans q̄ p̄ morula supnois h̄nt possit t̄pata si ad
otimūationis tenore i p̄erētis fuerūt q̄p̄ gna otemplanois
ut q̄phena p̄merēda conati s̄. m̄itai helyam ut iohēz baptis
tā uel zamele uel aque de p̄ubz egypti in abstinentia et austeri
tate qui nō p̄pheti s̄ s̄m̄stia facti doctuerūt ex suo q̄ nō aly
libz e uolac n̄ p̄fectis q̄bus ḡne q̄dem plus a postero amia
de q̄ assēpde ḡesse s̄. Et si ad debilitate corpis p̄ ieiunia et vi
giliab excessiuas labor ai supadditū spūs ut dixim̄ vitales
et aiales exhauriūtū. qđ nisi dissolūo et ḡuis eḡritudo ut fi
tāsie aut cerebra lesio s̄bseq̄tur. v̄ter q̄ semp esures et sepe

comedit si seo nedi' luduans pferitur ieiuniis Et que ing' p'fessio singulari ia ligatu ten' sub austeritate p'ceptoris idis. ricti q' nec cibo n' sopno sinit indulgeri q'tu' satis essi. Ille in p'ens s'm' meu' oculu' tyabit a vehemeti' meduano'e r' ofino'e s'm' tu' lacrimis ne peat ne m'g'is d'p'ies cu' i' uicino' nois le sub fucit q' imprens' iueit' Tali satis fuer' si queti' sequi possit si asinu' corp'is que tuen' h'z attritu' n'q' i' ueneit. Nec me lateat q' de abis r' sopno illud v'm' p'az' e' qd' m' alio sup' h'nciet' r' leg' idio' d'otrimalis traditio' r' h'are q'titate illa ul' exp'icna' nisi vnaq'sq' g'pa' d'istinctio'e r' longa se p'bauit q'nsup' h'ulit' r'edit' qu'q' sapie'no'e r' v'ntio'e coopate' edo' rebit' s'm' sua' necessitate' plus naq' ledit ut dicit' medici r' theolog' idisacti' ieiun' q' edulu' i'ot'pans. Illud q'de sana' bile aliud sepe sine r' medio q'q' na' paucis ofem' e' n'gu' la blandia' sibi ex' q'dam' silindis m' platis possu' ar' t'ipe. S'it q'p' u'riga' freques r' m'ka' u'uat' em'isset' h'ic alie. S'it q'bus ad augm'etu' r' s'm' p'ed'it' platu' s'm' d'cto' aq'z aut' ena' i' limo' plaustru' petut' alie m'otes d' altos la' p'idos r' arcos ut p'petu' eis v'noz' d'coru' sit. S'it q'bz ab' i'no' platu'ois t'mo' m'istr'ia' e' a' d'ia' s' p'aulata' r' te' n'is u'rigano' ut adolesant' q'bus postmodu' m'ra' suffu' et m' alijs p'oe' temp' ex'ige' q'tiuua' d'emp' s'it' v'm' sup'ior plus h'z v'ntio'itatis ex' na' sua' ul' ex' assuefactio'e bona' ul' ex' alia' fortificatio'e d' sup' u'eiente' tato' p't' facili' r' i'ge' n' res m'feiores r' d'ist'um'etales h'z i' m'it'it' quoda' suo' p'oe' ul' qua' corruptio'e s'm'it' sapies loq'. Corpus q'd' corrupit' ag'guat' aiaz' d'ugm'etu' at' si n'apula' si ebet'is si r'ute' h' s'li' q'ing'it'it' Ca' si v'ntio'si' sp'us hois d' fortitudine' r' h'z'it' ex' dei' m'it'ie' r' longa' ex'itatio'e' corpus d'eshit' si' corpo' fucit' ag'guatu' abis' p'ont'z ul' auz' ex'cessu'is q' admodu' u'lt'io' sp'us m'ing' sp'ualis r' ex'itatu' ois' r' f'ud' e'it'it'it' aut' turbabi' v'lt' modu'. Sic i'p'ito' nauita' se ofi' dit' si fluctu'ant'z p'rellis' s'ens'it' nau'e' n'it' ad' celu' asce' d'e' n'it' d'esc'ede' m' ab'issos' ubi' p'it' r' ex'itatu' r'oz' manet' i'nc'ep'ido' ois' q'z' of'it'it' aut' nauigato'is' ex'it'et' q'p'tea' h'i' uib'z apl'us. Et no' m'adu'it' m'adu'it'e' no' s'pernat' Et' ita

de reliquis itellige que sunt male ita et bñ p vaicetate cu
nstantiaz fieri ostingit. **C**onsidera nō dōcī pūb medita
omibz affmū gnatiuis silenti nō sūte hī q̄ ondit p̄babili tōe
plus valē q̄ nūstia laom̄b ul colloq̄i q̄ usup dat modū me
ditandi opatiū p̄cipue ex p̄turbatiōibz surgente. et plu
ra alia bona ad hoc opus nūra manifestat sua idustria.

Fallitur qui voluit semp ul legē ul orac̄ uoculiter
uel deuōis v̄ba a loq̄tibz accipe si putat erudē cō
teplatiōis gnā faciliatē sibi comite accersurū p̄sūt
het si non sufficiunt. Esto nāq̄ opūgant̄ iterim tales ad
laonē ul simonē abstrulens librū uel v̄bū abibit illud cō
sequē cōpūcti nō alit̄ q̄ nī libro ul v̄bo ruerisura. Et ob
tem oz nī silencio p̄stolam saluāre dei ut osuescat hō orac̄
spū orac̄ et mēte dū enā s̄trepit̄ uocis a librū de eir itūibz
Et ipā medit̄ silentis liber su⁹ sit p̄dūm̄ alioq̄ vident ne
semp distens nūq̄ ad sapiāz p̄ueiat. Oponet s̄no nō nlli
q̄ulates se neq̄ s̄ne neq̄ spm̄ suū ad se posse colligē cū si
lencio et meditatiōe. Euolet iquūit̄ q̄ nūc huc nūc illuc
se diuidēs. effluit uelociter nisi i s̄ra limites laom̄b a se
mōnatiōis artūty tenea. Hoc plane qd̄ dicit̄ q̄ p̄tea seni
esse. Seni nī silēno atinē spm̄ hī opus hor labor est ad hoc
at em̄ totibz affmū nūis suademo. Ecce solutiū leuās te
s̄ te si potēs. Et si diu mltūq̄ tonato hī facē nequens. nō
hī p̄tea ato ad laom̄b uel ad collonatiōis solacū ofuge i
dūm̄rat iūcto. At uēō tēdy te silēti et factū ē t̄ gnūb et p̄t̄
hī iūctū quietē te iudicis si ex s̄p̄m̄ uidebis vincet hor
moza p̄mar ne ofuctūto q̄tūq̄ abripēdi silētiū pabu
hī det fastidio nō leuante cessabit forsan ad tēp̄o si redib
atūibz atēdē m̄ tūq̄ am̄b ofse p̄m̄gū foras pulsā. Et vñ
tūra p̄cholor ruitis oteplantiū enā apud lūatos eclesi
astros at rligiosos v̄mo theologos nisi qz v̄r sustimz dūq̄
seni solus ēē seni diu meditū. Itaq̄ pūb q̄ v̄r itepuerit
aūm̄ i meditatiōe sua ipeti. ul laō ul colloq̄i a aliqd̄ hō
ertitū qd̄ et suffiat ad nō petandū a quodā lassitudinē
reficiat ne aūm̄o fatigē. Frustr̄ Frustr̄ neq̄q̄ ut putis fa
ngatur aūm̄ q̄ m̄dem de hū m̄sēb. si p̄seueruētis si ora
uentis si q̄ris et pulsas. **C**onm̄ ē te silēno m̄scam̄ nūc ad

C

pius meditatioes videamus qles sint ad affrub gignendos effi
 miores 2 hoc quide posse me vltter diffinire p' sub nego.
 Na q' capim tot sine dicit comto. no' mino tot meditati medi
 q' no' voto vno vivit. Nichilora ex tato aruo tolliga' a quas
 q' ad affm houis pariedu' iuuat. Itaq' ve dine q' dnm est
 Annu' sapie h' est sapide t'ie tior dmi Et q' tior stati i' depa
 none riet ut spem tione' nate e' Et b'ncardu' si' amhar Et
 nichaudu' de r' p'iarth' Et hugone' de v'ute oradi Et
 t'et'os pene oes videmo i'choasse' l'umiz q' b'iplanti e' dno
 s' timet' cu' 2 i' eis q' spant s' ma' e' amant' ei miaz et
 iudiciu' obiaet at' mox aquis dmi ee' sup' q' aoz e' i'ciu' in
 dir q' affionis cuilibz alieis Et no' p'esseit i'g' amor ti
 mor 2 spes quod i'ambit. Et aliud e' aoz i'hrans i'p'feto q'
 de deo quale' suffiat fides de cristenia dei gignit. 2 h' ante
 dit t'et'os affectu' vmo fide' qua' postea i' ititudine' sua fugit.
 De quo amoe' d'p'p'uerit aq'ui q' sine p'cedenti ul' gromita
 ti cogitioe' f'ri p't m' bonu' t'p' m' ob'ru' cu' p'mariu' ob'ru'ed
 se aie' sicut i' ordie' i'betarthyto p'or i' scaphim q' i' cherubim
 h' m' lib' m' u'cu' e' aoz i'ron lugent' orine'. Aliud i'ue'it'ur
 aoz f'et'ies erit'io' at' p'feto potens g'uge' amate' cu' ama
 to m' adepno no' m' p'cedenti' alijs m'ltis affionibz venit
 du' aia' p'us videt' habz p'iusfiantos sanos 2 i'tmos suos sen
 sus hanc p'iusfiantoe' a febrili languoe' p'm' i'f'et'is quid
 m'g'is opatur q' tior i'pe' dmi q' expellit p'm' q' i'ofigit m'nes
 2 m'les affiones. Cui tior m'chil' negligit. q' b'os lugetes
 solatos i'ddit a quo g'ap' sp'us salus q' 2 alias effiaa
 as sibi tradit septua'. Et h' solz tior m'g'raliter diuidi i' hore'
 u'iale 2 m'it'na'ia atz filiale' q' m'ic'alis pena' i'it'e' m'it'na
 n' p'ce' p'm'iu' filiale' separatione' m' a d'ilo' refugit. Vis au
 dit meditate' i' hore' med'itabaz i'q' rex ut coluba' g'edita
 none' colube' q'lem cristinas m' platu' ut gemitu' q' tior i'pe'
 idunt h'inc forte rer' ali' eius i'q' dabit m'penas sicut co
 lube' 2 uolabo' 2 i'quiesca' p'edibz tior addidit alas d'it' naso
 ffabur' i' s' h' p'o colube' meditatioes ad hore' 2 spem comite'
 idoneas 2 d'ia' coluba' hanc m'ist'ia' aiaz ee' i'na' ena' ipaz de'
 i' m'has no'iate' d'ig'it' h'et h'imo' alis d'erte' a' sp'ei 2 simit'
 h'ous uolat sursum 2 m'uda' d'urigitur d'f'ac'io'is penas

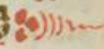
mutur occasiones bifaciedi **S**erudies ista tot penule at
 bifacia pstat adu'sum fortit' toleant **S** voluntas libera tot
 penule at modis ipa voluntas pt' m'ne s'bre **S** aglor' s'oz
 q' beuolenna tot penule at modis uiuat nos tanti s're q'
 oeb' **S** viuo'z an'ilia tot penule at modis iuuat viuos et
 iuuam ab eis **S** mortuo'z suffingia tot penule at modis
 iuuat mortuos z iuuam ab eis **E**xemplar h' m'sc'p'tes studio
 si poterit habu'ant' ceteri condie i meditatioib' suis scdm
 reductione plurioze habu' p'sm p' totu' s'p'ture s're corpus
 poterit sup' p'p'osioles alas fabricare p' alijs assen'ib' ut p'io
 mitate dei z p'ri ponedo meditatioes iductes ad h' ipm p'io
 odio p'm nuando misas p' i'p'm ad deu' z p'ri' cui odio de
 beamo h're p'm' **S**up' q'z oib' habu'at summa e' de v'is et
 v'itib' q' e' utilit' opulata z opoita **E**t sane meditaoes p' h'ore
 satis idu'at ad odu' p'm sicut alie ad dei p'ri'z mitate uiuat
 Assume t' penas istas diluculo h' e' vigilat' mor' ut sensens
 aore d'ne illustratiois uelut i auroza radiae sup' s'm aie tue
 habu'at t' i' ex'mis maris i'p' i' l'ice quod' stabili fluctuan'
 u' cogitacionu' z estu'au' desiderioz **E**tem illuc deduxit te no'
 iusticia tua s' mano d'm z tenebit te dextera sua **E**t dices for'
 sum tenebre onulabunt me quo ad caliginosa d'p' i' feioz oim
 obliuione z nox illa i' i'et'is illu'ano mea i' delu'is itelliget'
 sup'ueniens **C**auete p'inde ne penas istas ul' i' fidelitas uel
 lat' ul' despa' sumiget' ul' i'et'ia oculum' ul' auaritia i'itiget'
 ul' irat' luxuria ul' gula p'gnet' **C**ofidea' x'u' d'oz s'p'm au'
 te a fatasmahz qd' v'it' modis posse s' ondit metha' **in**

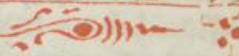
Oportz nob' h' eoz meliusse qui de additate theologie
 iustice r'itau' p'osui' utiq' theologia' iusticia' e' aore
 certari q' s'c'p'tu' ad itelligencia' pura' ipa' s'p'us a' itellige'
 caret utiq' nebulis seu nubib' fatasmahz p' d'ea' nate e' eu' q'
 vlt' iustice theologie se t'ade conari ad h'at' itelligencia' pura'
 Alioq' aore m'x subseq'te q'ro' oparet' p'uisosi ap' metha'
 p'hibet' exatato h' s'mo ess' h'ndus p'fuer' medita' quib' toto
 iste mudo sensibilis ad aiaz r'onalem p' sensu' corpis i'g'ditui'
 z m'lo quod' itelligibili' ac p'ulcherrimo i'p'e m'it' a deo diua'
 ty i' eu' idu'at' v'n' reb' ab ip'o e' d'edictes q'to' i'p'f'ozes d'p'm
 nozes q' p'flu'it' r'ato' a'plius m'ales z q'dam' a'assitudine

Decorative marginalia in red ink, including a large initial 'O' and various flourishes.

corpulentioes iuenuit. **P**spiciunt e h i clemētis r mixtis r
luce solari qd otinuo plus grossessit ut sic loqunt dū densi
ou medio se se miscet dūqz coloribz quodamō semet incorpat
Fit at i rursu ad deū quersa rōdino abeant nāqz ingis ac
magis i qdā spūalitate **E**x gna lumē rī color spūbus ad
oclos fertur illic spēs aggruuat q̄ defertur ad spm̄ oem
illo q̄ eas diuidiātibz deduat spūalibus ac puris easte ad v̄
tute ymaginatiua **S**etez vco nī rō negona ita fatasmā
elicit spēs itelligibiles quibz iā oripit rem sine illo qd̄ p̄su
it fatasmate postreō potēna itellctiua sup̄or q̄ spm̄ uel
mētē nouāmo post aggruōez rōibz deduat rē eandē ad lu
mē pure r simplici itelligēcie fm̄ q̄ ordinē h̄z imediāti ad
aggruā rōgruōez **A**mplius dīmū dīmūsiū edōitū a dno
Tenetoz itellctū paulo si plarū spūe ubi de mistra theō
differunt nī expōitōibz suis iuēiēti eū itatē modū auer
tēdi a fatasmātibz corpēis ut abnegātibz oibz q̄ uel sent
ti nī ymaginātibz p̄nt r itelligi ferūt qz sp̄s p̄ amorē i dīmā
caligine ubi iteffabilis ac sup̄mētali de rōgnosūt **D**at
exm̄ de statufitō sculptōe q̄ ex ligno ul lapide p̄tes abūde
fōit agalma pulcherrimū hor ē simulacoz r hor q̄c p̄ abla
tiōē solā **C**ōformiter spūb̄ r mouēbz p̄ abnegādoez oīa q̄
hā p̄ h̄ rōgnosce q̄ utiqz suā gerūt ip̄fōne ul potēnali
tatis ul depēdēcie ul puāōis ul mūbiluatis. iuēit
tācē h̄ibz oibz ablatō agalma dei h̄ est notā tāq̄ rei actu
alissime siue sup̄me potēnalitū sine depēdēcia pure
siue puāōē nīa sine mūbiluāte **A**uēō si notā illa sit
solā exp̄mētalis i affm̄ sup̄mo vniō deo p̄ adrem ul si p̄
sit dīmā itelligibilis nō q̄dem itūhā si abstractiā seu vesp̄tiā
rōgnōē nec solā rōnotiā rōgnōē si absolutā dignissimā
est op̄idēciōē r rōquisiōē **N**ā h̄z p̄ v̄r̄p̄ suos defēsores
elēuatissios **S**ūt nēpe q̄ expōitōes dno p̄m̄ tenēt sed ali
duētē h̄ri posse ultra p̄dīmā exp̄mētale seu exp̄mētali
uā noticiā itellctiui ḡceptū spūi absolutū quibz abstractū
nō itūtiū dīmū esse si ab eē r̄inouēat r abstractat om̄is
ip̄fectio itēm de v̄itā itēm de bōitate **I**cē de sapia **I**cē de
potē r op̄ulibus p̄dīmā v̄n̄ sicut facta abstractiōē a ḡceptū
vago h̄iō hōibz nisi ut de situ motu r figura r rētibz amē

talium ordinum in volucribus insularum agalima et ymago hominis
 hoc est conceptus spiritibus hominis et absolutus. Sic de esse iudicant
 dum fit abstractio huiusmodi quod est esse a potentialitate privatione de
 pendente et alia quibus in perfectione insularum sunt conceptus dei spiritus
 et absolutus. Addit argumentum quod deus hoc esse sibi non quod res
 ponit moysi dicit dicit inquit cui est misit me ad vos. Ad
 firmat istum sile de conceptu bonitatis sicut in lege noua vidit
 spiritus. Solo de bono est flecti uidentur in hanc finem Augustinus
 plures nominum et papue in vii de trinitate ubi et bonum abso
 lutum dicitur ferri et sequar ipse bonitatem in suo uinculo ad
 Et ecce nescio quo pacto dum practica dicit professus in mystica
 theologia et labor rursus in speculatiuis non superuacue est f
 que nunc o auam in deum ferri te quibus per analogiam exes
 sus ut autem distas te per inam vim abstractiuam a fantasia
 tibus sicut abstractiuam uirtus et uirtus et spiritibus spiritibus
 elicit insensatos. Quod est et ipsationes ut eadem pure ad
 per se tibi insplendat in essentia et bonitate. Quod in p
 eruditus in metha seu theologia et diuina si possit quod pacto
 quo de obseruationis studio potest se spiritus a fantasmatibus au
 tere dum analogiam aut similes sunt excessus et fortas
 sis hoc potest fieri si in omni cognitione et meditatione sua de deo
 neque istat homo in cognitione si aspiciet per vim affirma quod
 ore cordis ibeat in sua potentia sapientia et bonitate saporandi
 et gustandi tunc eius quod toto est tribus in oculis super filiis homi
 num per maiestatem potentie diuinitatis uidentibus quod Toto mag
 no et ammirabilis in sapientia non est nunc Toto denique suauis
 et toto desiderabilis et toto amabilis ualde in bonitate et torre
 te voluptatis sue. Quod est sic intenti sic uento pluma
 turba fantasmatum. Credo eadem uerueret ipse fantasma
 et irruerent in uosque oculos tuos ueriores tu uero fortis seor
 su abire ea quod tu potes manu meditationis et deuotionis. et ve
 lut exausto capite spiritus liberi euade. Aut tu quasi dissolutus spre
 tus ve perge quo peris et per medium agmine illud ipse alacri
 eripes. Quibus te spiritualis erstimulet ut quodmodum desiderat
 tenuis undique annu moribus patens et super aletens ad ge
 lidos tulos quod fontes aque nichil in morati. Et tu labora contra

ipediētia falsissima ut possis et tu dicere ex summa rore in spū
malefacto desiderat aīa mea ad te deus. Sitiuit aīa in ad
deū fontē vī quī veit et appebo an fane dei mei. Cito at
q̄ nisi te p̄us expurgaueris tōus lina p̄ negrīmā ac nō
factā p̄mā nisi mēs insup̄ climata p̄m scōia clara q̄ te
fulseris s̄m duos actō p̄mos ihēm̄thos p̄ r̄fōrōez in
nōuitate spū q̄ s̄ purgāe et illūare vanū p̄sō eit tibi
an luce surge ad hoc nūmē p̄fōmō. Surge p̄m postq̄
sedeit q̄ mādūat panē doloris. i tōre. s̄ sine quo iustū
tū nemo p̄t an deū. q̄mpbe oīno audeb irūpe et ruere in
osculū oris sineq̄ pedibz ai lacrimis neq̄ mābz ai ḡtaz
actōe p̄us i d̄ne curruēis. d̄ne dū eo usq̄ pueneit b̄i
q̄sā mēs ut neq̄ gaudia neq̄ aliud oīno nūhū serulle.
nūhū m̄renariū anrā r̄ogitēt. Neq̄ p̄tā de deo q̄p̄ d̄i
rū aspm̄ negotiosū ul turbulētū penset sicut de iudice
tributōe inflūtoze uel vindicē. s̄ h̄ v̄m̄i uenit i mē
te q̄ totū desiderābilis ē suauis et m̄h̄s totū amari ead̄ si
omideit digniss̄ dū ita solū plaueit aōus negotiū. vo
la tū seaur̄ et apler̄ sponsi. stringe p̄ctō d̄ d̄m̄i tōus
āitne p̄ūssie brachijs. fuge ostiā mystiā p̄ctō. et sup̄
ant̄s oem̄ sensū. ut et dicē subinde possis ḡtulabūca et
amorosa deuotiōe. Dilcis me in et ego illi. r̄ ē f̄is.

 Cephat titū 2° de mystica theologia p̄ctūe osq̄p̄
erim̄i sacre theologie p̄fessoris v̄l̄is m̄ḡri iohānis
Berfon Cancellarij p̄sicensis

Tractatus de meditacione cordis magistri Johannis Geis

Meditatio cordis mei in conspectu tuo spiritus sancti ter-
 te que cum propheta potest et summa dicit deo **Et** videamus
 quomodo quid sit meditatio cordis non per materialia
 sed per spiritualia corde. Est autem meditatio vehemens cordis
 applicata ad aliquid investigandum et inveniendum. et hec applicata
 fortis hinc difficultate que quoniam maior est quam minor. Sed
 ut intelligatur presupponatur ex meditatione et ab experientia
 que videtur hinc tres species oculorum. oculos rationis. oculos
 contemplationis. oculos sensuales. Et ex illis est ut hinc
 vna oculus in cognitione. alius in affectione. sicut hinc dicitur
 in altera que dicitur hinc portionem seu finem rationis
 duplicem. quare superior vult ad leges etiam. altera ad
 corporales. non tamen in actu suo dependit ab organo cor-
 poreo. Sub istis est ratio diuisa corpori que sensualitas ap-
 pellatione per oculos vult ab alijs oculis mentis. alii vult
 vult ab uno boni ordinate **Capitulum 2^m. 4^m. oculus carnis.**

Rationalis ne talis ordo ordis que tranquillitas que ad
 nutum et meritum operum spiritualium rationi inferiori. et inferiori
 ratio superiori seruebat. Et erat ab inferioribus ad superna per-
 nitus et facilis ascensus faciente hinc leuitate originalis
 iusticie sibi leuitatis sursum corda quodammodo naturaliter
 ignis sua leuitate sursum fertur. Aruco per que aduersus
 deum supernum ignem perditio demeruit auferre iusticiam
 hinc originale sibi tenuit pondus gravissimum quomodo
 peritum quod miseriam et captiuitatem aiaz non cessat ad ista
 tempore intelligi sit fructus et mittere opedibus que vincit in
 medietate et ferro. Sic que mirabili ymo miserabili co-
 fusioe est ordis potus aistio. Ita que in hinc sic in se tene-
 bus et tunc toto quibatur in unum ex oculis. per affectio-
 nem in sensualitate. per obnubilacionem in inferiori rationis por-
 tione. et per quendam excretionem in superiori portione **Ca. 3^m.**

Habemus enim causa primaria difficultatis qua in medi-
tatione sentimus qua in hinc semper ad deum exprimur
sicut huius penalis quod deorsum iugiter impellens quod mo-
do videtur est sensibilis in aqua ductu a terra facilitate defluit in
yma. quod tunc aut vel sursum leuatur non nisi cum violentia. Non
aliter cor ad deum peruenit et leuiter effluit hoc illarum veluti
sine itmarulo ut laborem qui facilius desces autem aut po-
teri si inuentione quod supra quod euadere ad auris huius operis labor

Per scripturam scripturam ex predictis naturam seu **Ca. 4.**
appetite meditationis qui ex hypothesi qui natura nobis ad deum
ferentibus existat videtur. **Diri** autem et in per huius meditationem est for-
tis et vehemens apertum ut attente aut ad investigandum ut inue-
niendum fructuose. **Abdimo** fructuose ne meditati vergat ad
superstitionem aut in auositate aut melancholiam stoliditate. **D**
tamen quod operibus quod meditati est vehemens et salubris aut appli-
cacio ad quod investigandum ut exprimentali agnoscendum po-
timum huius ultimam per naturam ipsius affectionis quod diuisa scilicet
notia prioribus ad additionem cognitionis. **Non** enim potest aliter af-
fectio cognoscenda quod exprimentali ab eo quod per ea afficit quod ex-
primetale affectionis cognitionem. non potest ea hinc in alteri-
sibus quibuslibet. **Ipse** nisi sibi affinis sit alteri qui in so-
lus non potest per in apocalypsi scribitur quod accipit. **Pro**tea vocat
mana absconditum. **Ex** enim per spiritum in illo quod dulcedine mel-
lis solum per dominum. **Si** meditati sano infirmitatis dolore
aut dulcedine a gustate huius color ab egritudine aliter et longe

Percedimus ex huius quod per se sententia **Ca. 7.** **Ignota**
per huius naturam meditationis dum aut in meditatione me-
ritate sit ignis. **Omnia** enim operibus est lumen in intellu
et ardore in affari. **Et** vero sit difficile quod ignis reuocis
spiritus exardescit male dum quod a lignis aquosis vi-
uidibus luto repressis elui. **Suffla** quod potes itez atz itez
nilo conatu. **Suffla** eriget plura ab uno fumo quod
lans oculos vix emicabit in nulla quod mor euanescent dis-
perget forsua in uno quod gesta quod ligna si non in logarithate
per huius qua logarithate appellamus huius meditatione a

meditationi ouingenda meumna aquas sapisse doctrinas
ut idustinas ne du latino s grillio simone suphnda
meditatione tali, lus fortass vrens alijs turmis i titatu
de mistica theologia pte 2a qeprimi es docet. 7 i altero
de mote otentplationis edito qu alteo iur su de meditati
te spuali opoito demqz tata i pituit difficultas. tata
q diuinitate homm vaictas i pitimdo doctrina ve sic q
meditationis q an tale ul aiquid sebe osula? sit uideoz

Degomet in qnqz sub dubio fluctuare **Ca. 6m**
Om em i cogito q absqz meditationis exi nullo se
duso dei mirato spenali ad pfnocet oteplanois dignitat
a pueit. nlls ad rissima xpiane religionis norma se
re opoioit. Audeo zelans audeo qz studiu sic meditationis
suade. Audeo du toties exptus paula sedulo i cogito
difficultate ardua iuritate pueiendi q trabe medita
titi? ego q? torpens at stupido effitior. Cuesier? aliqz
quo pacto sit euenit. Cia nimiz frequer exptu e studiu
meditationis quti dilabiqz ut i morbu melacolicre passionis
p? imodecacione ul p? supbia tam i i pbu sensu dca

Manudua? exephs id qd dca **Ca. 7m** **Voluntate illusionis**
Vini ut biba? i iocunditate 7 p salute hois oditi ee
sic scriptura loqitur 7 sic ro dicitur. Videmo tu ex abusu
potianu pferim du februu d?ansia laborant q potus
vini aliqn salubris. em sat ul egitudis augmetu ul isa
nia 7 furore a qnz morte. Nos aut filios ada qz egrotos
qz febricitates esse pessimis aie febribus negauer? qbz
vhit? i nausea 7 amantudine optia dinoz eloqoz vbi
qbus i fel oitituit suauissi? dim vbi panis. heu miscos
nob heu q ex itima osideratione miserie o clauit aplus
In febr e ho qz me liberal de corpe mortis h? ptingit. di.

Quid agimus ergo qd dca **Ca. 8m** **Sin de p ihm xpm**
Obimo ne p?pites p abrupta vicioz. ibim? ne post
desida cordis mri 7 ad muenomilo mris pessimis despati
sme lege sic freno sic ordie nuqz suffinet nobis utiles
cogitationes vage q?abiles sordide fluxe sopno q si

Me

minime q̄no osolationē ut edificationē allatiue s̄t sed
desolationē mestissimā & ruinā oblatibz se in eis
Pndemo neq̄q̄ id fieri debere s̄ assit discreto moderati
in oibus quā nō securi habe post diuina ḡnā q̄ p se
dulu & securi alteis expti nos q̄ diligentes & agnoscent
tis osiliū **C**lamat azules voce experientie loquet q̄ ars
v̄tus s̄t circa difficilia ut ars pingendi ars scribendi
ars or̄thoizandi v̄tus castitatis v̄tus fortitudis v̄tus so
brietatis **H**oc v̄o sic intelligendū ē q̄ ab uno v̄to et ars
multis i amissioe sua paruitur difficultates. Dū v̄o fu
erint q̄site familia s̄t eis oia. **P**inget facili p̄tor ex
c̄tuto in arte sic de scriptore de or̄thoizante vide **I**ta ut
dicit̄ de azules q̄ ars p̄f̄a nō delibeat tā sibi facili

Utrum ista op̄atioe dū de media **Ca. 9. m. 2. act. 1. sub.**
noe loquimur attendamus q̄ in t̄bendo p̄fectim line
ab p̄t̄ure ut scripture difficultas nulla ē s̄ n̄ i dispo
sitione digitor̄ p̄ or̄thoizate cordis **I**nuenim s̄t i cogita
noe nō em̄ difficultet aut laboriose n̄t h̄ n̄t illud p̄
ut occurrerit cogit̄ **E**s q̄ nullus inde i sultat fructus vi
des in sic pingente & sic scribente sic or̄thoizante **I**terū
neq̄ p̄sus in sic cogitate s̄mo i talibz vagis cogita
tionibz oblatuerit se ut d̄ tenem̄ t̄stis i manebit. **P**or
to laboriose studiose & attentissime cū im̄ta tarditate
pingendo scribendo & or̄thoizando fit q̄m̄ ut b̄n̄ relectet̄

Quod ista nimirū ut ostendimus **Ca. 10. m. 1. ista fiant.**
quodmodū de cogitatione nulla vnq̄ p̄f̄inet a em̄get
i meditatione q̄tomnis i oteplanoē **E**x meditatione
v̄o q̄ sumā h̄ difficultate s̄ b̄o fide simplia & disce
ta diligenter excreantur p̄uenim̄ ad h̄c p̄f̄atione q̄ absq̄
ulla difficultate fiet id apud nos fructuose qd̄ sume
meditationis studio q̄quere volū **I**ta demq̄ insibit me
ditā in oteplanoē. **N**ō em̄ differt otepla a meditatio
ne nisi penes facile & difficile qm̄ v̄trobq̄ ē fructus

Ostenditur em̄ otem **Ca. 11. m. 1. al̄ q̄ a cogitatione.**
plano q̄ ē liber & expedit̄ in eis itut̄ i res p̄

finendis usq[ue] q[ui] diffidit Et h[ic] quo ad oteplatione q[ui] s[unt]
p[er] intell[ectum] p[er]o quo ad oteplatione que o[ccu]r[rit] i[n] affm
describit ea h[ic] q[ui] est p[er] subleuate m[en]tis i[n]hibili mors
quam animaliu[m] desidero[rum] hoc est gustie q[ui] suavis est
d[omi]n[us] que gustu[m] sequit[ur] alia loq[ue] cogitatio qui fuit itell[ectum]
alib[us] solu[m] usio uel q[ui]dam audino p[er] fide[m] a[nt] s[apientia]m **Ca[m] 12^m**

Meditabitur[is] ente aquis gementib[us] & suspiras ut coluba
duet n[on] p[ro]ph[etia] meditat[ur] s[ed] nocte cu[m] corde meo erit
tabar[is] & scopela sp[iritu] me[um] fauet hor[um] amre difficult[er] labo
riose i[n]rogitudo n[on] o[mn]es a[n]nos suos i[n] amantudie a[n]i[m]e sue
n[on] uidina dei q[ui] se abissa multa i[n] celo surtu[m] i[n] abissis
reorsu[m] & ita de i[n]liquis circa q[ui] u[er]satur meditat[ur] attentio
vehemet[er] ut ea q[ui] medita[ur] ut cogitat lypidius ac firmis
uel i[n] affm suu[m] trahat Effinet t[ame]m ut h[ic] o[mn]ia t[ame]n fa
alitate i[n]rogitet & sapiat q[ui] facilis e[st] i[n] p[er] cogit[ur] Docent
nos exempla p[ro]dita si dubita[ur] r[ati]o em[er] plus laboris h[ic]
suptor p[ro]p[ter] cytharista b[on]u[m] agendo ad op[er]e didicerit
q[ui] vana & vago aquis ab imo discurrere sine arte & o[mn]i **m**

Ap[er] lineas s[apientie] ut picture a p[er] p[ro]ph[etia] cordis **Ca[m] 13^m**
Adendu[m] est ad p[ro]missa nichilo[rum] q[ui] vix aquis e[st] ita
p[ro]fecto i[n] arte sua quin assidue possit ad aliq[ui]d ul[ter] cognos
cenda ul[ter] ageda p[ro]fic[er]e qualia n[on] est ut habeat cu[m] labo
re nouo auxilium magis veru[m] est in q[ui]a de q[ui] loq[ui]t[ur] medi
tatione q[ui] nouos ventatis aut reu[er]entis fetus uigil[er] p[ro]p[ter]
studo s[ed] no[n] deest p[ro]p[ter]u[m] dolor p[ro] illud maledictu[m]
spualit[er] intell[ectum] i[n] dolore p[ro]p[ter] filios suos no[n] memi
nit i[n] p[ro]p[ter] gaudiu[m] q[ui] nato e[st] sibi nou[us] cognatio[rum]

Evenit at[er] ab i[n]no **Ca[m] 14^m** affra[ctis] se fetus i[n] m[un]du[m] **13**
Frequius ut d[omi]n[us] aquis nodu[m] purgatus a viciis sa
magit medita[ur] ut coluba medita[ur] quasi veta sine a d[omi]n[us]
los & odia medita[ur] i[n] abisse silencia i[n]cedens i[n] v[er]bu[m] sa
trari medita[ur] quasi sordida sub d[omi]n[us] fedissim[us] in a[n]i[m]o u[er]satur
viciat q[ui] cogitatioes Quid poro de blasphemie sp[iritu]
q[ui] abominabilis q[ui] horridu[m] no[n] nu[m]q[ui]d i[n]urgit terribis me
ditate loques ad i[n]sub[er] de[um] suos sine q[ui] i[n]gentia q[ui] nec
fatu[m] luct[ur] i[n] i[n]fidelitatis iacula baratz despo[nd]o

apitur **E**xperimentu q̄ manifestat q̄ r̄e iussit sapiens fili
antecedens ad seruitute dei p̄a aiaz tua ad temptatioes
Sequitur p̄lidiu certissim^m et p̄m i hoc b̄tus ei vir q̄ sp̄
Paliquis dū t̄oz addi^t t̄oz scrupulo scrupulo pusil
litas pusillitati p̄sertim dū nō adest assidue ḡluc
tor dur^r p̄mōstrator itineris ar̄i r̄ recti **E**t nō talis
q̄ r̄ro ē iueh̄s forte fuerit ai onō noui meditatem
inueniendi q̄ libuerit felix q̄dem erit n̄p̄ nouo si m̄ph
nus absq̄ ulla t̄p̄d̄atioe p̄atus est n̄de ofilio **Q**uo
quocens bone ih̄i hesitabit r̄ idem ih̄i iterūq̄ q̄si fal
li formidat **E**psi q̄dam s̄i huius^o scrupulis i r̄tatu de
p̄atioe ad missam aqua s̄i de cautelis q̄ sp̄m blasphemie
durissim^m adisus que i mediū optim^m est cōtēpnere
n̄ curat qui potius ur̄dere neq̄ sup h̄is sollente cō
fitei nisi forsan i p̄i q̄ cautela r̄ habendo ofilio de scu
pulis v̄o teneat^r her regula q̄ adisus ex agēdū ē si
ita prudēs aliq̄s r̄ exphus ofiliata d̄trauent^r mād̄ue
rit aut iussit^r nec ager^r h̄o q̄ ofiaz demeritōe dū illa
ad ofiliū sapiētiōis p̄ r̄ois lib̄tate ab aīo suo mut̄at
e r̄p̄ont q̄uis assidue sensualitatis i m̄mutatio forte
sentiat^r Alioq̄ nūq̄ fit in pace deo loq̄ cordis **C**ui
sub aditendū qm̄ sicut dicitur aīo n̄i r̄gnino
venit a sensu **E**t iter q̄ n̄at ē oēs utelligēte fontis n̄a
speculari s̄i original^r meditatio n̄i cordis a sensibilibz
q̄ figurata s̄i in colōata r̄ r̄etis acūtibz t̄p̄is r̄ loci ar
nuoluta **H**inc s̄i meditatioes ofiq̄te h̄it meditatioes
p̄te id sculpte h̄inc ḡnāliter fit e **psalmiste** medita
tor s̄i i oibz opibz tuis r̄ i s̄is manuu tuaz medita
tor **C**ue utiq̄ s̄i r̄ opa s̄i corpalia nichilō^r debent
assurgē meditans r̄ ultra p̄gredi veluti p̄ scilā aq̄
er visibilibz ad inuisibilia sicut d̄t **apls** q̄ inuisibilia
dei ex h̄is que s̄i s̄i intellā ofp̄antur sempiterna q̄
virtu eius r̄ diuitas p̄t̄ea docens nos a corpalia

ad spualia migrare dicebat Et si x^m fm^m curne totuo
Anplius vco rōp **Ca 16^m** m^m nūc tū fm^m curne nō rōp
 tū est sepūs q̄ volentes intēde meditatioi **Ca 17^m**
 si h^m nō discrete fecerint tendūt ul̄ itēptatioes ⁊ illusi
 ones p^m artoſtancia latētēq; ſupbia a^m efficit^r fa
 tista a^m melancolia ppter fixam nūm̄ ⁊ radicātā atz
 pfūctā i s̄bo corpaulz ymaginatioez q̄z enā usq;
 ad isamā si ē ymago mulieris lapidea i^m iſpectione
 trebra fructo vno philoſophy q̄ad modū de pietatione
 ⁊ ymagine ſua narrat ſibule poetice ⁊ de narizo qui
 p̄am i fonte plūde ſpenūas ymaginē ſic i e^m forma
 ſultū hēſit ut omnibet potuerit h^m plurima dia de cau
 ſis ⁊ modis hui^m leſionis fantaſie adeo q̄ vigilate qa
 nūm̄ ſilia ſopnātib; Et h^m vom^m gallie p̄uenit ut re
 ueie ſta ut i^mputent ea que i ſola fantaſia vſant ite
 rius ſenſib; exteiorib; p̄p̄e Notū eſt h^m i aūtib; notū ē
 hor i aūtib; melancolis qui ſe uolūt deuotos meditat
 uos q̄ fieri ut reputari eius hui^m pfūctā fantaſia
 nō curā corpalia facit erine m̄hplurū ⁊ eouſq; ut ul
 i cleuatioe corpis xpi ut ⁊ alia ymaginatioe ſua exiſti
 met ſe deū vāc crucifixū aut ſb^m alia for corpali putat
 ali ſe uoces audie tūq; xpi ut ſcōz ſcōz q̄ ſuarē euāgē
 re ⁊ aſſignōe nālis auſe dūſa ſi a dūſis oſpāti volūa
 ⁊ quib; nō ē h^m dūcū p̄ ſingula conſurgit erine diffi
 cultat magna q̄ rōe ſictū diſtūit int^m veas ⁊ fallas re
 uelatioes ſi ſint ab āgelis ul̄ a dēomb; q̄s eſſe nō utiq;
 poſſū abnegne ul̄ a p̄urbatis fantaſmatib; Felix pla
 ne q̄ i lege d̄m̄ meditat^r die ac nocte ſi comes affuerit
 diſſe qua p̄ter hūilitas aptuū oēs itellm̄ i obſeq^m
 fieri ⁊ alieno magis q̄ p̄rio iudicio ſemp̄ credi ⁊

Expliat ſtatū de meditatione cordis
Incipit ſtatū de ſimplificatione cordis
Johans Gerson

In simplicitate cordis grite illi **h**ac sapietis **Ca. 1^m**
 erhortatione hac simplicitate cordis illi facit nequit
 qd se in se multiplices varijs qd aptea nre est spuale cor
 aie qd tuo non pdest qm ad vnitatem colligi si tunc
 vi debeat piculu qle notabimus i fine scitudo alterius
 h vco qliter fiat explicare difficilior e qd quod no fiat
 cognoscere Et qdem ap' eruditos i phisicis disciplinis ha
 bebant ista maledictio nra p' mudo difficultatis pollet
 utiq' n' itellus vi abstractiua q' longe p'no' efficitur
 q' e q' ponat i esnata vute bruti ut puta ouis q' tunc
 ut dicit augustinus ex motu i figura lupi usq' elicit mor
 uimantia no sensata q' refugit **ut** igit' itellus post
 apertione fatismati causataz a rebz extisens causa
 nu' non format po' ceptis vagos i cognatiuos ut h' ho
 lnt asus. **scilicet** abstractit i demutat huius' ceptis va
 gos ab oi' gnotiade accidentiu' ut a situ a loco a figura
 a tpe i reteris **quo** facto i manz i aia silitudo essentialis
 i qua queniut exteis apte rei oia sensata q' se eiusdem
 gnis ut q' se vni' spei **Ex. 1^m** p'm ut aialit' **Ex. 2^m** ut
 huaitas **Qua** demudatioe sit facta i manz absoluto i vni
 versalis ceptis aialis remanz **Sup** spensimz i absoluto
 ceptis hois quos significat vobes iste aial' i ho **Ca. 2^m**

Quodammodo omni ad p'p'itu de simplicitate media
 tione nra cum dina p'abstinatione a fatismatis
 figuris **Et** qd scimus nob hie dilatione boni i odii mali
Etemo i hys paucis p' qm tuet' sile de reliquis multis
 Audis igit' i cognoscis qd diligis bonu' **Inter**roget te medi
 tatio tua q' est ista dilao' **constat** q' neq' colam e neq' so
 nota neq' sapida neq' odifera neq' frigida calida a aspa
 bz i' medita' tua i quo se figit i statuat qd neq' figu
 ratu' neq' corpulenti e neq' calidu' neq' frigidu' ut colorati **Ca. 3^m**

Dices fortassis q' nullu' est coceptu' dilaois boni cum
 de necessitate feratur cordis ituitu' ad h' ut ad illud
 p'ncipale bonu' ut ad bona' nra' ad bonu' abu' ad bonu'

hoies. et ita de aliquo ratio per tibi per alteram ostendentes
 potest de vi abstractiva cordis intellectualis per unum virtus
 operatione tolle bonum hoc tolle bonum illud si loquitur Augustinus
 et remanet verum et unum generale bonum quod aliter fiat et intelligi
 in aperitima. Cuiusmodi bona omnia in una generali ratione que est quies
 anima ad appetitum boni. bonum quippe est quod omnia appetunt. Deum
 res ergo habet rationem boni ab ubi et nunc hoc est sicut in loco et tunc ab
 omni parte officio seu cognitione amorem est ille conceptus que
 malitiam absolutam et universalem quiescentem omni bono. **Cam 4m.**

Quod est in materia omnia de universalibus quid sunt et si sunt in
 rebus extra preter omnia intellectus operatione. Durum autem quod h
 satis esse putamus quod universalitas divinitus et fundat a rebus sin
 gularibus alioquin facta esset si assumat et constituitur in operatione
 intellectus abstractivis modo quod ratio est similitudo. Et in quibus
 essentialiter seu additioe quiescit ab ubi et nunc loco et tunc
 non si quibus ubi est humanitas ad extra duo quod in hoc homine sin
 gulariter et in alio similiter et si nullus esset singularis homo nulla
 permanet extra humanitas quam destructis primis substantiis dicit
 impossibile est aliquid aliorum remanere nihilominus remaneret
 hoc universale humanitas iterum in mente angelorum sicut in mundi
 constitutione erat et nunc est universalitatis ratio in mente dei quod non
 erat alia res quam mens dei neque realiter ut oes credunt neque fore
 licet ut nonnullis placeat. Est tamen actualis presentis capna
 tus quod ab eterno fuerit extra deum quidditates aliqua universa
 les rationes quales fantasmatum sunt quodam universalibus esse realia per

Respondeo ad intelligere **Cam 5m.** deum et preter intellectus operatione seu
 sibile est aliquid aliorum remanere attendendum est ne locutio varia
 sit dum loquimur de humanitate que est ad extra et de conceptu huma
 nitatis quod ad intra imponimus. Est enim nomen hoc humanitas pro
 modo non proprie rationis supponens immediate et principaliter pro
 re ad extra que est vel que esse potest si sit applicativa suppo
 nitur in solis singularibus hominibus invenitur. Et vero non humanitas sup
 ponit non proprie rationis ad extra sed pro conceptibus de huma
 nitate habitis ad intellectum seu per angelum seu per humanum intellectum

aut e ydea huamitatis i mete dina p yreptitatis locum
one sunt pomino q sapiã est in deo nõ p thesione sed

Uscet arbitror q **Ca 6.** p yreptitatis qm est ipse deus.
Admodu medians p itellan sui fige i recogni
none boni huius ut illius figurati corpulentu ul colorati
z ofeptel fetu volutas i dilaoez absolutu pmi z veni
boni qd nõ est bonu p ptiripacione ut alia oia s per
essencia poteris ita negonari in potena rura sapiãz
ita iusticia z ita reuere potena dina. venidam ad sa
pientia si turpis est. ad ofidertioez iusticie time si mala
est. Et si forte qstieris an crepto huiusmoi fuit absolute
z qpe dei nisi est hactena nisi q ita salte z possibis h
e q i uia p medians p itellan abstractu formae sibi
crepto absolute z ppos ouementes soli deo q dabit
noticia qnam z absolute si nullatez intuitua de deo **Ca 11.**

Atheologia de qua scripsit diuus dionisi? vlt illa que
symbolum z illa q ppa nuncupa? pcedit itaq symbolum
theo? p similitudines i pta in i bus attribuedo videlicet deo
quicq vide? esse pfectionis i i bo iatis ita ut dica? hoc
modo o de? nedu noiabilis s inoiabilis. Et homo dicit
diuus bartholome? qut i fert dno? euã? esse latissimu
Et appellatur de? leo p? fortitudine. agno p? mansuetu
dine. lapis p? durabilitate. sol p? illustracioez. z ita
de reliquis q nõ s? essentia s p sola attributa z anolo
gia similitudine de deo loqm quasi balbunetes z palpa
tes in umbra orubentis luis ul gre intelligene me in
nobis pcedit veo mistica theologia p abstractione nõ
uelut oppoito ad pcedente qm ille qm e affirmat de deo
iste veo z sub negat oia. z ita huiusm aut idẽ ius bartho

Exemplu palpabile dat **Ca 8.** lome? esse ewageliu?
ipse dionisius q mauductioe cogniciois huiusmoi
mistic theologie. Considera fabulianoez statuaz ex lutno
si format imagine uel statua nõ addens qm s i fentes
z i moues ex qua s i ructione i manz agalima pulchet

immū r ymago pulchra figurata ut scripta **E**t ait
 suo mō meditantis animo dū ab hoc ceptu vago r con-
 notatiuo hoc ens r illud ens q cepto habe' ex rebo exte-
 rioubo mē sensatis r facit abstractionē modo pcedam
 to r moued' ab hoc ceptu vago qm' ē mpsionis i en-
 tibo cognitis p fantasmatu. Et qm' nullū est creatū ens
 qū sit ipfū negat meito cō ens tale a deo q' dimini-
 tu q' dependens q' potēiale q' defensibile r ita de reli-
 quib' ipfectionib' quia abstractione facta nichil rmanet
 cognitū in abstractiōe aīo qui potius r'ultat agal-
 ma pulcherrimū seu iuxta dōctem phantū locutionē
 rmanet cepty entis pfecti denudati ab oī ipfectione
 r h' p'ius est dei cepty absoluto licet nō ituitū de
 quo dñs ad moysen Ego sū qui sū Et dicit qui ē mi-
 sit me ad uos Et hoc mō uir vbi p'hetū ē vni nō

Concordat hīs dñi damasceni q' hoc **Ca^m de q'**
 nomē ens dicit sbe pelago r finitū. demonstrat
 nobisū dñs hōuctura i itinerario suo mēns i deū ai-
 t' q' ens est isto p'ū nomē dei. Consonat hebrei q' di-
 cit nomē h' thetinghamato sūstine deū absolute nō
 p' ipfū ad creaturā qd' qualis est dū dū si nō poss
 haberi cepto huius' absolute nō satis itelligo vide'
 forte talia uel falsa ut impossibilia nō erant i abstrā-
 one talū ceptū. nō ei uidet' eis dū itelligit ceptū
 gna hoies qū semp itelligūt ipm' nū uestiū seu iāstā-
 nis loci r t'p'is r alior' amētū dūmō ceptū hoies nisi
 ut ē aīal rōnale r ita ceptū actū rōnatiōis ceptū
 ens aīalitate que nō est qū hōi. Redat' gūno at talū
 hōim magis faciedū ē moniōe. ut vni sui cordis itel-
 lualis attendit q' studiosa rōnatiōis ostensioe alio
 qū sic ag' nū eis quasi si celo aliu' ut nūctōraa solis

Sindi' digito mōstrari q'ntū ut uideat' **Ca^m de am**
 Oper' ē ex pmissis dubitatio p' errore manicheoz
 quos forte decepit rōgnitio q'lem de bono posuim' q'
 si sit aīd' bonū p'ncipatū r secundū erit aīd' essenti-
 ale r p'ū malū. Vide' itaq' silis nō de malo q' si sit

aliqd malū in rebo entis. si ita eē qd negauerit sub
 aq̄d mliū p̄m̄ p̄ essentia. Aluco dno dno r̄ auḡ dno
 latissima r̄ c̄tissima donert demonstrantes q̄ nichil est
 p̄tue malū i rebo si t̄m̄ p̄uatiē p̄tea sc̄q̄tur ex oes
 siōe mali q̄ aq̄d sit p̄m̄ bonū r̄ nullomō q̄ aq̄d sit
 r̄ p̄m̄ malū. Est ei ip̄ose sicut dicit aristot̄ q̄ p̄m̄
 malū p̄ se s̄t̄s̄t̄ q̄ si p̄uē e se destruit no h̄z ut
 faciunt nisi bonū ul i bono. fallit̄ at̄ leuis ignary
 uel nesci analogie entis ul h̄o v̄ est. r̄ p̄m̄. q̄dupl̄
 ab aristot̄ q̄ met̄h̄. Ita ut id qd nullo e p̄tue nec in
 actu dicit̄ in esse q̄ videtur e in potētia ul p̄t̄ eē. vel q̄
 dicit̄ auentia alioy entis boni debiti r̄ h̄ in esse nō est.
 sc̄q̄tur q̄ malū p̄uatio boni debiti i esse q̄ malū e actū
 ul aq̄d p̄t̄iuū qm̄ nichil ita. Quis q̄ mirabi si nō sit
 aq̄d p̄m̄ r̄ s̄m̄ tale malū ai nllz i p̄t̄uatiē ul i m̄si

Diligamus magis ac magis ostendit Ca^m 11 m̄tū actu tale.
 modū quo simpliciter ad agnitiōē boni r̄ veri potēnt
 tot spūale mediantis sc̄lusa f̄m̄siaz m̄l̄pl̄itate r̄
 moto q̄ lesionis i ymaginatioē p̄uulo dicit̄ dno r̄ auḡ
 r̄ alij q̄ am̄e h̄z v̄ntem v̄ntiua q̄admodū calor omoge
 nia r̄gregare r̄ ab omogenis separe h̄z. Suppona q̄
 ex p̄tibz q̄ nō mediant̄ fabricauerit sibi oceptū boni ocep
 tū potēntie oceptū sapie oceptū iustit̄ oceptū clemēne
 beniuolēne r̄ dilōnis ffugit ist̄ pedē s̄m̄st̄z aie q̄ est
 uellōis ul r̄o dem̄ pedem̄ alterz dert̄z q̄ est uolūt̄. Et
 p̄tentat p̄ aōrem̄ talis boni potēntie sapie clemēne r̄ ue
 lud i aīciora se extēdēs hoc e dicit̄ q̄ is satagat̄ ama
 re qd̄ cognoscat̄ r̄ conet̄ am̄e deū s̄m̄ū r̄ p̄m̄ bonū. q̄
 amor in nō sit d̄s̄m̄ sua n̄ rage. si ibet̄at am̄ato i se
 r̄ p̄t̄ se ita ut ita ut m̄t̄. h̄o r̄m̄o totū am̄atū p̄nebr̄e
 r̄ i qm̄ collabi r̄ v̄nū ai illo qm̄ possibile e fieri. Est
 tū q̄dam separtio corpaliū oīm̄ q̄ s̄t̄ eut̄genia ad spūa
 litatē opata r̄ ita im̄ans v̄m̄io q̄dā spūaliū. Alia s̄t̄
 deus r̄ aīa. corpalia vero t̄q̄ feret̄ r̄ t̄nēt̄s im̄net̄.

Udit r̄ sensit h̄c separtionē spūaliū a corpā Ca^m 12
 libz i h̄oie fieri posse qui dicebat. s̄b̄l̄ dei esse vi
 uū r̄ effiōx p̄tingens usq̄ ad diuisiōē spūs et aīe r̄o

pagu q̄: r medullaz r vbi capi' aia pro sensua
 lute nel aualitate que corpo celudit r aiaz r quib' re
 ro apls tribuat vntu hāc diuisiua aie a spū vbo dei hō
 dicit q̄ q̄to diligi' vbi dei a spū qm sola cognitio nō satis
 e' q̄ audi qd ad vbi cognitiōe subseq' sentiat aia deuota
 aia mē iqt hāfacta e' ut dilctus locutus e' locutio r audino
 ad cognitiōe hāfactio spūat ad amorē qm amor vna e'
 opatioe d' hie acutu mobile calidū s' feruidū iressabile
 Et p' desideriu penetratiōis itime dicit hāfactiois nome
 molli' suau' q̄ e' r affectu spūse diligētis amōdatius
 scimo remp q' hāfacti nā est nō gñem' s' p' q̄ qd n'
 quiesc' h' s' efflue semp r dilabi quousq' sistat in alio qn
 religamo s' h' nel emollitio spū p amore dei suomo q' i' deo
 solo s' iū iuenit r quietē ad rō silitudinē sigilla' exēplat'
 tiffomat' simplifantū vntu r ita de rliquis silitudinib'
 remanz at' sculenti r qd' est porciōis r scious an colligit'
 vtilitū ut pousma pulch' r sicut res dū emanāt a
 deo r oseqtet dū se diffidit sicut in sole aspiciūo fit
 passio ad p'niliana r grossiora q' plus hnt malis gdiā
 omis s' in reditu ad deū qui s' p' hōies rēplatiū re
 duēdo silitudines r p' pmo gceptis in sensib' ad uelluā
 le r spūale pūitate fit abstractior r vniuersalior r dū
 o ad vntu r qd' iūmalitate nā qd' natū e' ex spū spūe.

Dixerūt an nos her oia s' doctores qd' em **Ca. 13.**
 d' r p' vntū r hāctū. Ez her vntū meis vbi r ordie
 sub pauis omēozata s' s' rntam' si forte posse' iuenit
 modū alie r meditatiōis s' p' s' rntam' r fatismatib' elō
 gande q' familiarior r ab hōibus nō eritatis a' eleuatis
 i' p' hāc d' s' p' hāc seu metha' mptibilior forte fiat r s' rntū
 amo i' p' m' s' rntū palpabile r erit m' p' rntū rntū p' rntū
 li suo mō dicit aiquid vni puero v' rntū rōe aut' qui nez
 p' rntū nez m' rntū vidit vniq' dicit i' q' s' rntū rntū m'
 p' rntū habes in rntūne longissia potētissim' sapiētissimū
 optimū r gloriofissim' ille est qui te genuit r fecit ille e' a q'
 r p' que mittūtur tibi oia q' habes bona r filia r iūq' non
 bene habes tūc p' rntū diligere tali obedire r facere q' rntū ipē

mauduerit. Hoc audito simoc puer affru nali moue ad
nome p̄is ut featur ip̄is i dilacione apud que no e alia
cognitio q̄ p̄ q̄dam fide seu narratis auctoritate. Sic
no ofidabit de necessitate prem sub alijs aditionibz ma
terialibz ut q̄ sit albus ut niger p̄us aut magno. ut si con
siderauerit ne p̄tinu auerte se p̄t ab huius ofidatione
z i noie seu cognitioe huius s̄ p̄z toto intende ualet te
nelli q̄dam cordis amore z totu eiusde dilaoez ihure sus
p̄tne z totu desideriu i eu oite. Quid m̄ dixerit a sibi p̄
ut alijs. uiuat p̄z talis. b̄ndictio talis p̄z. ite diligedn ho
randu z reueredn m̄ e talis p̄z. Deniqz si quis ab illo
puero q̄sierit. q̄lis e tuus p̄z. p̄debit tande. Resno nisi
q̄ e meo p̄z p̄genitor b̄nfactor meo e nutritor meo? si q̄
st̄ talia. Et hoc q̄dam agnouit fide p̄ auditi no thutue p̄

Existimo q̄ sibi mauduitioe p̄t. **Ca. 7. m.** uti ut p̄ totu
xp̄ians ena sine leis z rudis induci q̄ m̄seat i affan
cordis ad deu z dina deseredo falsitas corpaliu i z aut
supgrediendo eas insuolatu quoda gnalis meditatiois?
amoris. Exemplificans z ali. Desideat aquis s̄tate du
egrotat no p̄t optne seu pete mediat no h̄nt ut illa si
gulaiter sicut sciens appetit uinu z esuried ab̄i q̄ fa
cit aq̄m no habita fantasioe ad hoc ul illud uinu. z de cibo
s̄diter. Appliat meditatio cor istas ad p̄tina sue medita
tionis no quiescat i eis s̄ suspicando desidando diligedo
sup euolae q̄rat ad q̄dam abstractu z tenuitatu bonu.
Utatur corpaliu q̄ scilicet aliq̄bus ad sp̄ualia tendedo no
q̄srendo. Exemplificauit iā de filio meditare ita p̄z. ut
notu de egrote. de siete de esuriete q̄ suspicant ad medi
cu ad uinu ad ab̄i. i cognitos affinitur atz desiderat. Cu
ena si cognouerimus xp̄m s̄m carne put loq̄tur aplis no
cu tu modo s̄m carne cognoscimus s̄ ut i d̄ptore ut saluato
re ut dei v̄hite ut sapiaz i cogitamus q̄ factu e nob a deo sa

Puto uirum nudi. **Ca. 7. m.** p̄na z iust? s̄ctus z i d̄pno.
non e hac motu e hugo dice q̄ aliqui dilao iust ubi
cognitio foris manz no q̄ amor excludit oez cognitioe sic

on fieri nō p̄t ut diligit̄ p̄sus iōgnitū. si r̄ ip̄e amor ut
 d̄t̄ b̄tus it̄o q̄dam cognitio ē. r̄ q̄lis cognitio. certe exp̄ime
 talis r̄ suo mō p̄porionalis tactui gustui ut olfactui ī sensibz
 vñ q̄uis dicit̄ ab aliquiba amor ē rem̄. h̄z p̄tassis veri
 tatem loq̄do de cognitōe hūosa seu declaritua p̄porionabi
 liter ad uisionē odorū r̄ auris q̄ se manifestāe nō p̄t aut i
 alter̄ h̄ssitē sapor r̄ dulcor amoris p̄ exp̄iennā habun̄ put
 ī p̄iti t̄ntulo dicit̄. Quiso q̄ ex p̄orbz patz qd̄ h̄z respō
 zere cor̄ simplis meditāns ut orāns. si q̄ntur ab eodē quid
 meditādo ut orādo cogitat̄ asp̄it ut diligit̄. Recogito dicit̄
preū meū b̄nfutōrē meū. r̄ceptōrē meū saluatore meū.
uidue imo r̄ amicu r̄ sponsū meū. Et si p̄gis ul̄ q̄re. qd̄
zate p̄t̄ h̄z. aua essencie ē. aū p̄fōnis r̄ odioris p̄ndeb
lophensibilis r̄ r̄mitus que deo op̄hēde nō enitor. Etis
ē n̄ cognoscē p̄o statu p̄ntis iolatu ip̄m sub r̄ōmbz q̄ dicit̄
si. q̄ p̄t̄ est q̄ b̄nfutor pulcher r̄ deoro r̄ toto desiderabilis
r̄ ip̄e ē amicu meo dicit̄. r̄ antinḡ sp̄sa. Vñ p̄uer de quo
plonit̄ sum̄ q̄renti sibi q̄lis ē p̄t̄ h̄z. nūq̄ magno a p̄u
rubit̄o aut pallid̄o nudo a vestit̄o m̄det̄. dicit̄. nescio n̄
h̄ s̄cē dū erul̄ sū ḡtendo. sciam habūe dū p̄ntē ip̄m habu
ero. Her̄ itaq̄ n̄ cognitio sufficit dū illur̄ ē r̄ ego istur̄ usq̄ ad
sep̄us b̄nplacit̄ sui. q̄tinḡ h̄ōrem sibi dilacōe reuerēciā
obiam q̄ toto conatu īpendit̄. Viuit ille cu p̄uerulo suade
bant̄ p̄i parentes ut si poma si nutes uel talia uellet ha
bere flecter̄ genua r̄ eleuatis māibz illa petet̄ a deo nū
si agenti p̄inebant̄ ab alto loco ut a camino poma nutes
r̄ silia aplaudentibz pat̄ribz r̄ dicit̄. v̄idē fili qm̄ bonū
Hest̄ orare deū qui talia p̄sent̄ orantibus. **Ca. 16.**
 Her̄ uia uidē plana q̄is regia sine p̄nulo sine difficul
 tatibz r̄ offendit̄. vbi ueritate h̄z r̄ q̄libū. Et̄ abulat̄ sim
 pliter̄ abulat̄ a fidē. Vñt̄ euenit ut s̄p̄lucē r̄ sine l̄is
 r̄apuit̄ relū ubi h̄nt̄ r̄ q̄sitores hūo s̄cū. ubi p̄f̄utit̄ores
 maiestat̄is a iames r̄manet̄ a op̄m̄at̄. a gl̄a. **Legimo ī ec**
cl̄iastica hystoria de q̄da femia n̄re blandina si b̄n̄ nome
habeo q̄ dū totū īrogaretur de multis q̄or̄ vñū responde
bat̄ r̄ p̄iana ego sū. nec ab ea pot̄at̄ alter̄ extorq̄i respōsu

fiet vna sic in vobis oibus meditari volentibus i simpli
tate cordis q forniciter ad aplm vultu iquit arbitraty
tu me scire inf vos nisi dnm ihm z huc transfyū. Ete
eni dū qrit aliquis meditari i simplicitate cordis. occurr
ut naturale fantasie ut dyabolice illusiones qrentes quid
est vbi est deus tuus. Audi pphiam talibus ipentū qstionibus
multi dicūt aīe mee nō est salus ipi in deo eius. Notūda
p̄sus q sequitur vñtio ea roborans q diximo. Tu at dñe sus
ceptor me⁹ es gloria mea z exaltans caput meū. Age sic
tu quisq̄ es meditabūdus i simplicitate tua dic ad dnm
Ego seruo tuus filius ancille tue tu glā mea exaltans cap
meū tu p̄r z redemptor. Et si plus z curios⁹ te itrogare
uoluerit. occurrat cogitatio tua expellat aut diuertat eā medi
tatio tua flabello z manu simplicitatis humilitatis z dicit ip̄e
Laudatur i scriptura **Ca. 18. 2. p̄r me⁹ rex me⁹ z dñe me⁹**
Sacta z a doctoribus simplicitas vca q̄ p̄lia nō h̄z dolo
sitate falsitatis aut auositate. Sic iob sim⁹ fuisse mēora
nō simplicitate q̄ opponit p̄spicitatū uellatū. s̄ q̄ qua est
dolositate z fraudi affinis. sic aut sapiēs de deo q̄ ai sim
pliciter ḡndi z ai ip̄s ē s̄monatio e⁹. Sic fanebat p̄phi
loques ad dnm. Ut uimēti fatis sū apud te. Felix q̄ tūc
simpler z tale uimēti esse meruerit. si tū i uia dñi. Nam
fortitudo simplicitas uia dñi. Her simplicitas dū enā atq̄ e
riā itrogato locū h̄re uide⁹. p̄cipue apud ostitutos z labora
tes in uita actua q̄bus non oriū uariū subtilioribus iqui
sionibus nostre legis quibus p̄tea nō suppetit locū fa
cultas z tēpus colligendi. Te in uimēti q̄ docet a p̄his
p̄ abstractiones p̄hicas. Sic diximo de mariā p̄te uiuē
tū sub disciplina regulā quos ḡnuatio dñi s̄monis
quos ieiuniorū uigiliarūq̄ labor assidu⁹ nō p̄mittit ut me
ditationē suā figant i abstractionibus p̄hicas q̄les p̄notū
uim⁹. Possūt ipi m̄tholoz ascedē s̄blim⁹ atq̄ seruā de
ducere eos sū exalta uitoē deo i psalmis amētes q̄ p̄te
Desertim condie p̄hico s̄ritatē s̄ritimo **Ca. 18. 2.**
namq̄ adhuc aliquid de hor meditationis modo q̄

solet a corporibus mripe et sibi p̄sternere si ne quiescat aut
 pedem i eis figat saluberrimū osilū ē alioquin uel frenē
 sim aliq̄n ut turpissimā desideria medians assequatur. Assig
 uenit rōe; Constat plane uturū oem q̄ corporeis uirtut
 organibz fatigacionē et totale in oparionē sua si nimis co
 tinuē defetionē pati. Costat it̄p̄ ex hoc cogitacionē
 oē p̄ticularē q̄ nimis et plus debito p̄fidat i ymagi
 natia id est iatua uturū d̄ferre lesione fatasie si ē idis
 trua ad expellēda huicō cogitacionē. Patz h̄ in oī passi
 one iudicia potissime i amore q̄le uideimz i philocap
 tibz q̄ ab d̄nientibz differunt nichil uiuit ad huc q̄ iuue
 nis sua talit̄ fixit i vni⁹ amōe mliens fatasie q̄ i r̄pa
 plūb nūsdā existēs estimabat illā uide in altera r̄pa et
 inde natūdo uenire satagebat ad ipsā. Tandē h̄c adhibi
 to uerbē fori sanato ē. Viuit q̄ cast⁹ extens semetipm
 i legendo meditacionibz aeterni et ad affem trahendi. Hinc
 adeo ueratus est ut asp̄us solus iudicis ubi sebebāt sibi

Libellū vnū quē uirgo q̄dam deuoti oposu tignem
 esse ferebat de cui⁹ dicitis h̄ vnū mēte retinui semp et no
 tau qm p̄ multa expt̄ uerissime cautiſſie q̄ dicitū esse
 reperi. Nichil ē iqt̄ suspectū magis michi q̄ amor eadē
 curā deū. Posui hoc in l̄ione q̄dam edita p̄ modū titu
 tulū de p̄latione ueraz iuelacionū tyro nūmismatis
 Est enī passionū oīm uehemēſſia dilcō q̄ p̄tea semp
 eget d̄ſarationis freno. Viuit mlier q̄ castitate n̄ uirō
 p̄o m̄to n̄ h̄ ap̄tendo rigoris tenore seruabat. h̄ michi
 domi⁹ aōri sp̄uali dei se d̄ms aut dare putas. carnale
 nescio quid et fedū pati se futebat i torpe q̄ r̄uſa ut a
 lie plures sub uelamēte deuōnis q̄le uel habē ut r̄tine
 quis nesciat difficilimū ad p̄sonas aq̄uas de ſante fa
 matas p̄lapsa est nūc ad h̄c nūc ad illā diligēdū fu
 tore magis q̄ amore ita ut sui opob nō fiet n̄ ullis
 arerū monitis posset ad modērationē i amōe tenēdū.

Et nisi fornores et otiosiores in amore operando fuisset illi quos amabat viri. profecto credite res in pessimum certum nedum coram deo sed etiam hominibus lapsa erat. **Ca. 20.**

Sed ad quid sit istorum commemoratio minime ut suadeatur et scilicet quodammodo iuxta verbum senecae rebus corporalibus confidendum hoc est dicit quod primo euolare studiat ad meditationes vniuersales quales praenotauimus quoniam ita vitabitur lesioni fatigae periculi ita fiet illud. **Orbi mei semper ad deum.** Et quoniam etiam ipse euellet de laqueo pedes meos. **Occurrit fabula de vlpe et murilego.** **Quaerunt vlpes quot modos ut inueniantur contra caninos insultant. Respondit murilegus vniuersi. Vixit inquit vlpes et ego mille et mille cognouit et habeo talibus factum plenum. Euenit ut loquendum multitudinem venantium murilegus ut audiuit latitatum offesti et illic in arbore sursum vlpe deorsum fugitabunda et velox pergebat in circuitu. tandem dum fatigata pateret morsibus canum inuenit murilegus vlpe multos sibi circuitu non ita ualuisse sicut vniuersi sibi talis in arbore profuerit. **Ca. 21.****

Refert seneca simile aliquid deum ab altero philosopho quoniam plus proficit vniuersi morale praeparatum si usu continuo in illo te exueris quam multa si neglexeris usu. **Exemplum de luctatore.** **Appluimus propositum et dicimus quod hoc est exercitatio meditationis esse debet ut assidue disat ad oem rei corporalis intuitum leuare sursum cor suum uelut in vniuersale quodam cogitationem diuine bonitatis diuine sapientiae et potentiae. et ita de seilibus iuxta sensatores exteio ut iteio quietate. quoniam laquei rethia sunt in istis quod mirandum si spiritus istarum animus dum inuenit oneribus in eis capiuntur et urentur. propterea si mor sapienter**

Hic hoc stoproz quorum seneca **Ca. 22. et sequitur est.** **Haec non istis fuit instituta ut mens aliqua vituli et fortis cogitatione se munitet atque stabiliret que ualeat ad vniuersum factum esset vagari per multa. dum casta sit et ordinata vagatio haec autem cogitatio uel rectius meditatio uisabat apud eos circa futurum quodam virtutis simulachrum quod honestum**

vombat uel honestate in sua vi nobis trahit et allucinat. Nec
 pro alio quod huiusmodi dicitur dicitur et cum nobis quod uera et soli
 in uita et felicitate rem tenemus non sola imagine que
 res non sola ratione nobis si fide certa promittit. propositum tenenda
 quaedam meditanda quod uigiliter manducant in oia nos ad hunc
 finem abutimur. Si non signis uultibus et uultibus abesse uerita
 te ueluta est enim hoc hominum insipientis et stolidi. Dicitur huiusmodi ad
 ostendendum magis ac magis excessu a corporali ostendunt di
 uina nimis et fura quoniam in eis oibus laquei sunt tenduntur. Et de
 capite sunt uel sunt sapiens pedibus insipientium. Dicitur aquas
 prohibere igitur ymagines fieri uel inueni prohibere. Et se
 quitur licet oportet. Et ita ad reliqua erit meditanda. Res
 potest quod nec usus nec inuita prohibet. Si uero talis quod
 meditanda cor ne sursum feratur quod in uigilanti familia de
Ortineat. super euolet igitur frequenter et in uigilanti mebris
 in uigilanti in uigilanti fastidium. **Ca. 23. In uigilanti**
 nihil. quod solet in uigilanti ad quod est sermo paritatis
 exemplificatio. profice. In uigilanti huiusmodi de plura. Et quoniam
 dicitur sapienter in uigilanti sapienter huiusmodi dicitur. Consuetudo enim oculis
 meditanda in uigilanti et celebre a quo cepisse dicitur. **Ca. 24. In uigilanti**
 huiusmodi uigilanti et quodam magne reputationis magis apud
 scolasticos palam. et in templo uenit uxor ad iudicium
 uigilanti in uigilanti et sepultura usque in die sapienter huiusmodi audita
 et uxor uigilanti in uigilanti in uigilanti dilatio usque ad die in uigilanti
 huiusmodi non uigilanti in uigilanti in uigilanti in uigilanti. Et in uigilanti est
 eorum oculis meditanda exemplar. In uigilanti in uigilanti. uigilanti
 amissionis et in uigilanti. **Her** utique materialia uide et in uigilanti
 die apud foz utique ecclesiasticam et in uigilanti. **Et** attum medita
 tis in uigilanti quodammodo spiritualiter assidue semper in uigilanti et ad ti
 more iudicij dei semet affice ut sequenter ad sedem in uigilanti quod dicitur
 te iacob super altum iudicium tremebundus appellet et dum in
 serendi tempus est illi toto cordis affatu se submittat. Sic pri
 zem de meditate spirituali in uigilanti in uigilanti quatenus exet me
 diaz paupum manducant elemosinas que spirituales in uigilanti
 gis seduloz in uigilanti affatu. **Et** in uigilanti in uigilanti psalmorum

dauid ex se doauit Sic pia qdam mulier dolore de pdicioe
filioz suoz itorqbat sup aie sue ⁊ alioz spualibz agustis
cogitandis. ar p mte miro salubraq modo autebat ista
ipale ⁊ spuale ⁊ omi i gaudiu Si qdem veru e bnd esse
lugetes sit qm ipi osolabitur ⁊ uolums tm i hys silu
dmbz corporeis fugi. si ad spualia osiderada sine loro
sine sim ⁊ colore uel figura aut forma isflecti **Ca. 22^m**

Explicuimus sicut ualuimus si no satis. si an satis
expleuerimus suppleat ipfam deus q solus sensu
apit ⁊ itelligatur scripture ne du q m libris si q i un
uersis creaturis p uaria pposita st exempla qteno lega
tur ad edificandoz mru p osenaoe felicitatis etne ppo
ro qap edoctu uide! sup simplificatione cordis. gradua
pt facultet ad cordis stabilitione. de q dicit apls bonu
e gna stabile cor du docetur cor ut stae m deo uel
non elongat diuici ab. Arabi silu pt ad cordis mudifi
catione. de q dicit Cor mudu crea ⁊ me de? q mudifica
tio fit a mltis tm pnpue ⁊ difficilime a fatasmatu re
palu simplificatione oratione unbra ut fuligine. pos
sit demq sub simplificatione cordis introduci durio
uel rntudo. si erit sup hac re pntulans dno uolente
tensio. de q rntudine est declamatio psalmiste **ez bo**
isit deus hys qui rto st corde **Stitez ositebor f m di**
uotione cordis **Et sic est Finit.** **Explicat ven^{us} Gerson**

Summit sermo uenbil^{is} mag^{istri} Joh^{annis} Gerson de oroe
It oratio uel obseruatio agilis et expedita. bomb as
sonata. pugnens ⁊ benigna. sit libera nec seruil
ter alligata. sit amabilis ⁊ modesta. sit demu huilis et
sbietta Sit iq agilis ⁊ expedita Abstine mqt aplis
tup au for leuis explicans uias suas. ⁊ si uirgula sum
cucadmodu postulabat q dicebat **Dirigatur oro me si**
icensu i ospru tuo hoc aut fit si obediatis bto petro. ab
stinetes nos a concupiscentis q militat adufo aiām **Exotu**
erit nuc ⁊ posteru trahi sermo nr p concordancias ex
scriptum ad eruditione moralu assumptis. sed ente crebi
occurrit i ipa meditacione mea studiositas speculatur

postulant ut pones aliquas doctrinales & scolasti-
 cas elinens miserere fiat hoc intelligit studiositas.
Efficacior est oratio reteris paribus quam spiritualior est et a mi-
 neralibus desideris remonior. Hinc est quod veri adoratores
 adorant deum in spiritu et veritate. Oratio spiritus sancti ipsi apostoli ora-
 bo et mente non sic quod inerat christus ex verbis ipsa
 iste labijs me horat. cor autem eorum loquitur et a me. **E**fficacior
 et reteris paribus theologorum oratio. quam super fide simplicium cla-
 more et pueriore hinc de divina bonitate cognoscitur. Est ei
 talis oratio spiritualior et a fatalitatibus corporeis alienator.
Hoc oritur cum summa difficultate et passit cum non
 Anthonii de oratione exhortatione. **E**fficax est puerorum bapti-
 satorum oratio. in quibus nodum vigent desideria carnalia qua
 per regenerationem facti sunt filii dei et placabiles ei. Hinc est
 psalmus. Ex ore infantium et lactentium et maria debetur puerorum
 reuerentia. De re qui verbis opibus a creptis constituit
 hanc puritatem angelicam. **E**st oratio bonis associata. Couer-
 sationes ipsi vram habentes bona. Imposse est enim si ipsi
 theon multorum preces non exaudiri propter dominum apostolus matthe-
 us. **E**st etiam conuersus ut oraret. Vnde et habundantiam apostoli piteri
 dum illos orantes illustravit diuinitatis plenitudo propterea est
 illa christi promissio. Si duo vel tres consenserint ex uobis de or-
 re super terram fiet eis a patre meo. **C**olligimus hinc spe-
 cialitatem tres doctrinas. **E**fficacior est reteris paribus oratio
 multitudinis. professionaliter et localiter adiunata quam dum sit
 loco separati. Ad huiusmodi probationes satis esse debet usus etiam
Efficacior est oratio reteris paribus si dum fit per uniuersali etiam et ad
 eius preceptum vel ordinationem quam dum fit minimo pro tempore. **E**fficax
 est oratio multitudinis dum illis presentibus etiam piores orat quam
 si nulla iungitur talium oratio. **E**st oratio puerorum et benigna. ex
 admodum illatas animas orationem sustinet ut non respon-
 deat nullis fatuo nisi litiget pater quam de suo ut ponit pater
 retineat. sic esse debet oratio. quod notat conscriptum ut dum in eo
 quod detrahunt de uobis tunc de malefactoribus et bonis soli.

derates glōsificet deū i die iustitiorū. qm̄. s. dicit **V**ni s̄ quos
aliqui habuimus i derisu & i similitudinē ipey. Nos n̄ sensati bi
ta illoz estabamus namā & h̄c illoz sine hōre. ere quō rōpu
tati s̄ n̄t s̄ dei & it̄ scōs sōs illoz ē. **C**olligam⁹ & h̄c tripli
te spenlatioē. **E**ffray ē plūmū illoz orō q̄ diffamatoēs
& detractioēs parūtū & p̄ ueritate uel iustā suscipūt. **P**er
tuit i d̄. i sp̄m̄ semel maledictū & de sara filia maguelis
& silibus ubi quilibz p̄ m̄ledictioē suscepi b̄ndictionē. **E**ff
ay ē paupm̄ orō. s̄ d̄ p̄ **E**randi paupes d̄ns & uirtos
suos nō desperit. **S**alis est orō de h̄is qui i infirmitatibus
corpōis ḡnas agūt deo & orāt. **E**d̄ uidit ap̄ls dū ait **V**itō
i infirmitate p̄ficiat. **T**ot orauit liguis loq̄at̄ q̄ vulnea
habuit. **E**ffray ē plūmū orō eoz qui sp̄uales reptationes
sustinēt panētē i aīa q̄ molestiores s̄t aliqui apud uolē
tes b̄n̄ uūe q̄ corpales molestie ul̄ paup̄tas extēior. **N**ō
extēior. **N**ō de blasphemia. **N**ō q̄ n̄tānūt. **E**t desinit rō
lanoēs exp̄ri. **S**m̄. **E**d̄m̄ multitudinē dolorū meoz i cor
de meo rōsolatioēs tue le. a. m. **E**st orō libeā nec obligā
rebus huius m̄di p̄ uimula cupiditatis. p̄ptēa subdit pe
tr̄ **E**uasi libeā libertati. **S** m̄li q̄ sumā ingenuitas ē i qua
seruitū xpi rōprobatur. **E**st em̄ fallax altēa q̄n̄ libertas
ōi seruitute detēior. **E**uā nōt petrus n̄ subdit. **N**ō q̄si ue
lamē habētes maline libtate. **S** ut serui dei. **T**alis ē p̄uor
qui uelut onagru se libeā nati putat dū dicitur ut post
desideria cordis sui i aduēnomibz suis eat q̄ uos lasniens. **E**
Et nihil ē infelicius dūte. **A**ugustinō felicitate & sp̄uitate
p̄mittit. **E** felix iqt̄ de quodā nū pennē luebat sicut ex se
tencia plōm̄s dedunt boen⁹. **C**olligantur h̄ spenlatie tres
uēitates. **E**ffrayor ē rētēis p̄ibus orō religiosoz quibz ex
uoto uel regula p̄tare unio licet. q̄ alioz si i religiois
sue terminis absq̄ m̄gressione serpos rōherreat. om̄pa
cionū terrenarū nō inuoluat p̄etes affrōnū suaz. **A**re p̄
tabilis ē plūmū orō solitānoz i deserto. ubi dicit̄ **I**co. **R**es
tio quid serem⁹ em̄tet & libeā m̄ty euolat ad penētū
dū celestia. **E** ois religio q̄to sibi sufficēnoz ē solitudi
nis mino habens. tāto ē ad cōtinuatioē rōtēplanonū a
bilior. licet nō semp̄ ad r̄thoratioē notē. **E**xperientia

Acceptabilior e orō p seipō ul' p paucis quo ad satisfactioē
 faciendā q̄ dū p pluimib' p̄p̄one bonoz t̄p̄aliū semet oras
 obligauit Et hic esset grandis inquisitio de ualore orōib'.
 diuisis aspectib' Nota de in faciebus orōib' **Est orō am-**
tabilis i modesta Couenit ad id qd' subdit petrus **De hōra**
te firmitate diligite. deū timete regē hōrate Hic ioseph
 p̄grinatēs fr̄es comonuit **Ne uiscim iqt i uia** Et q̄
 mox cofortitas multū p̄ficiat **Un' erodi 12** **Caē lex eit**
idigene i coloni q̄ p̄grinatū apud uos **Et erodi 24**
p̄grimo molestū non eris Ipi em p̄grini fuistis in
 t̄m egypti **Co septen' nūcia ē orōis modesta** quā gnat
 tior dei p̄tea p̄a petri **4** **Nolite m̄q̄ p̄grinari i seruo**
re qui ad teptationē uobis fit. zelus absq̄ discretioē
p̄cipitat **Efficiatior ē ceteris p̄ibus orō p̄ iūmib' q̄**
to uidetur difficilior i ex maiori caritate orōū habens
Nō de saule i moysē rē **Acceptabilior ē ceteris p̄ibus**
orō pro regibus i p̄ncipib' i alijs i p̄tate cōstitutis
q̄tū bonū rōe eredit p̄tūlac **Itē culpabiles ualde s̄t**
maledōne eis i p̄tates quib' maxie est miserandū un'
job gignēs genuit sub aq̄s **Job 8** **ibi q̄** **Quo q̄ h' alia em**
gatur tāto aius ḡuorib' p̄mit **Efficiatior ē orō q̄to ueridior**
est sub deo i m̄si hōis plus retinēs **Item** **in ueritate cōperi**
nichil esse ita efficit ad grā iuementū ul' ad cōseruandū ul'
ipetrandū q̄ si semp iuementis nō alia s̄ape s̄ s̄ape ad sobrie
tate **Demq̄ hūis uir qui sp̄ est pauis** **Est oratio hūilis**
i subditi **uir qd' orcluditur i epla** **Subditi estote i oī t̄iore**
d̄m̄s nō tm̄ bonis i modestis s̄ etiā discolis **It̄ est em grā rē**
It̄p̄ ai dina lex iubent **Eui obdiant aures suā ne audiat**
hāc legē orō eius ē exētibilis **p̄tea obedientiū temp̄ et**
hūilū deo placuit orō **Orō ei hūilāhs se penetrit nubes**
Est at hūilitas fr̄ in itellāū affāū i effāū **Ex au' hūi**
litāhs carētia p̄fertim i itellāū i ex depuandōe i affāū cō
surgētē p̄uenenit oēs errores i scandala i emā **It̄ dei**
dū s̄ huana p̄supcio nō wlt m̄ptiuare oēm itellāū i ob
sequiū fidei s̄ q̄rit ambulare i magis i mirabilib' sup
se **Declinat hoc pulchre auctor sūme de uicis i uirtutibus**
assignas m̄sa errorū cum fide **Est em itellāū sup p̄ce**

meo

ndes

supnoe dicit aliqui oroei ml uale cuac. cia tenet uel oia
 de necessitate absolutu euare. ul' deu terrena no aude. ul'
 oia fortuite agi. si' notit. claudiano. Sepe in dubio re aut
 q' sit deus res admittant ut i' eas p'prios motu age smat. Et
 uti qd. p'ficiat iquiuu' orō. Fuerit tande alii q' diceret no nisi
ab irradiatione celesti suscipe vntu' ut Allindis de nichis.
Fuerit qui negarūt vomluter oradiū esse aut i' sacris long
plusq' p'phans dixerūt alii q' orōnes eme oēs pollute sit
p' symonia dixerūt alii ut becgardi no esse uomluter oia
dū si' tm' mētaliter i' quadā libertate spūs qn' dicit no sub
ici p'ceptis dms. Sūt i' errores alios quos oēs dirimit fi
des ppter qd' redditur apud deū inefficax orō quā in fide fic
ri debere tndidit. iacob. Postulet iqt in fide ml hesuane
hic late patet materia grandis sup factis ppe it. Tandē
sub epilogo occludens diamo q' aduersa insulm aduersa
re p'ntis. aduersa sasmata i' errores i' scandala spūalis
nequie. adu'so temp' laqos oēs quos i' uia pegrmanois
nre abscondit supbi. efficacissimū remediū est hie co
mitē oroei fide i' spe submixā i' aimatā mūte. Vn' fide
lis rex iofaphat ait. i' palipomeno. Qu' ignorans quid
age debeamus hor solū habemus residuū ut oculos nros ad
te dirigam. p' oroei saluet q' victur i' dña nature est.

Explicit sermo ven' b' g' r' Johānis Gerson Cancellari
parisiē. De efficacia orois. Cuius thema fuit Obse
ruo vob' mag' aduenas de f'ctis i' cōsilio cōstruēt.

O rano e pius mētis affectus ut nūc' in deū ductus de iudicio salubri apponit
 aut differens ad p'la p'one ul' augmētū mētis. vngens deū lacra p'ngente.
 sine i'missioe facti b' agens se orat. msta p'ura ai' vlciorib' lacris agrū de
 siderii causa p'fusa. orō spm' san' aduocat. que iūma m' diabolū fugiat. et ad
 eā nō i'quitur uong exp'lio q' de' s'arator e cordiū. Cuale mēt' se in orōe offert
 tale p' orōe' ofuet. Tur veant' oram' qn' aliud nō cogitū. Et sūme deo pla
 cet. p' p'ris: iūm' orōe' fide. Orat vniū'sq' i' fide nichil dubitās i' amplet
 necens et si mōi dixerit miser te et fiet. ut scilicet x' v' amū. Diues e de'
 magna petim' i' etna cōcedet p'missa fidelib'. Si m'nalib' esns extior alit
 hō. se orōib' deuotib' nutritū. itior. Et breuiter oēs uia bonā p'at. iūmū su
 p'ans aggredi'. leuissē. Si nūc' celeste dulcedine degustāe e alia dei magna
 lia iduabilia. sensibilia m' ora. et nichil forā. aia orante. Cū nō orādō deuit.
 Delatē i' dno i' dabit i' petros cord' tui. h' nō loq' p'phā de affn' si de ext' affn' e
 e b'ndictis. eū' utur. Delatē i' ad h' tēde ut i' d' delatē' amāo. i' de pe' rō i' bō g' r' i' u'

Postet semp magist' iohannes gerso de ora

Orazare et non deficere. *Grapsit tullius adue-*
rautissime omētariū suū suo de petūone
rōm' ofulatus suadens ut in oī loco sedens
et abulans vrogitet scū assidue. quis es tu
et petis. quid petis. et a qbz petis. Subit am'

scribe t' germane hinc de petūone nō fietis ofulatus
si celestis molatus ad h' em' pfectionē tuā uōnōne tu
a sacerdotū tuū dedim' eē meincas pponas igit' i oī me
ditandōe tuā. oī opandōe tuā. loco et tpe. qbz et qbz es qui
oras. quē ul quos oras. qd ul' pro qbz oras. *Letex' qdlibz*
istor' ostingitō sub ofideriōe qdruplū. ne ofusione
stūta qdam mētib' euagano pūnat. Considera pma?

Quis es qui oras. Si ad ppa merita i' p'p'etis i'
sub es an amore ul' odio digno sis. Inuis dicit an
finea' cadit sup te illa s'ma. Cū is qui displicet iquit
l'is ego? ad i'cedēdū mitti. nati animo ad detēiora p'
uom' p'p'et' dicit dicit potes ai' ysaya. lo i' iustifima
ombz m'is p'p'et' p'p'et' m'is an te. *l'ubilo' tibi cō*
saup' eē potes si fidem si spem si dilāōe. si dona t' cetera
qdam gūlit deus. q' scie. q' cognosce potes eē g'ns zata.
quis si g'ntu te fatiant et nō ponus ofudant i'g'ntudē
nē tuā p'p'et' ignoras. Ora tū i' p'p'ā meditandōe tū ai

hūilitate et v'itate conoz celestiu' g'ns zator. qm' p'p'et'
motus illoz eē i'petiāe magna. sicut fidei etiā i'p'p'et'
fate m'arula. sicut sp'ei lib'atione i'petiāe. sicut dilāōis
dilāōe i'p'p'et' i'p'p'et' quodāmo. *sup' e' p'p'et' Si vis*
amari ama. et ita de r'liquis v'itūbz. omib' b'itudinibz
suo mō dia p't. et hor' q' late patent videt. C' d' r'rog
tes i' p'p'ā meditandōe tuā p'p'et' i' mōstano i' i' sacerdoti
o of'et'andōe. videbis te of'itūm et p'p'et' dicit dicit.
ut sis ueluti questor aliquis q' p' languētibz et idigētibz
i' hospitali magno totus oibz. etiā usq' ad m'it' p'
gatorū q're debent' elēosmā nō tā corp'alit' q' sp'ualit'
sustentantē. Petas igitur ne i'p'p'et' i' dignitatē tuā.
ignauia tuā. si aliena miseria. p' nūis p'p'et' q'ntis
miaz quā ut nō i'p'p'et' p'p'et' tuā i'p'p'et' p'p'et'.

Quoniam 7. v'sc'it' modū tuā qbz v'itū ul' op'ibz

oras deū nam mita p̄ puilegia q̄ s̄cūūtur effūā
nedū et opante p̄ ex q̄dam vi op̄s opati put ē in eūtra
vstie ofenāone z sup̄one et alioz s̄cūūtorū m̄st̄
noē. Quēdā v̄m̄ suscipiūt ex pte d̄m̄ et celestiatū mā
zati. s̄m̄t z orō d̄m̄ quā deus p̄ se ferit. s̄. d̄ore canō
re ul tete orōnes q̄ emā d̄m̄ d̄m̄ instituit. Alia etiā s̄t
opa p̄ quibz idulgentias pontifex addit. Sic igit̄ deo.
dit emē. Exurge in p̄cepto q̄ m̄ācūst̄. **C** Denū q̄ me
ditāōez h̄ā gūte quoz s̄t m̄st̄ ad orandū videtur
deū missus. institūto rogatus uel obligatus. s̄t h̄ ex p̄
neris p̄p̄itate. s̄t ex cleosmarū suscipiōe. s̄t ex aūne
v̄n̄sūtudie seu iūq̄sūtudie. qm̄ si mittentes p̄ in ḡna q̄
admodū p̄ oēs i cūre p̄gatorū z plūm̄ de hospitāli
m̄gno p̄m̄s s̄cū tua nō erit igit̄ neq̄ p̄sūs iēssim̄
ōio etiā si p̄tor s̄t d̄at̄. **Ex** d̄m̄ mitti p̄ suū nōp̄ a
d̄m̄ bone itenōis cleosma p̄tēbz. Vidēs igit̄ q̄ z q̄
s̄t qui oras q̄ zōm̄s q̄tūbz nō oīno tares. Alā media
tor institūto es q̄ zē p̄ceptū z emē m̄ācūst̄ z s̄cūūtorū
habēs q̄ ab aliis missus z iussus es. **concludendo letāda**

Altēz p̄ncipale q̄ ip̄a ē meditāō tua. d̄ suggestē
ē. que ul quos oras. Et q̄dam de op̄otentis d̄i in
mesa libēlitate tū p̄p̄ū ē miserē p̄ z p̄tē. q̄ oī
potentiā suā p̄tēnd̄ manē z miserēdo manifestat. quā
idulgentia n̄lla p̄torū n̄lla flagitioz n̄lla scelēz q̄tūbz
m̄ltiplicatoz enormitas sup̄are ualz m̄ltū p̄fuit h̄ ex
itima cordis h̄ūlitate s̄cū subm̄ta v̄uati meditāōe
ruminasse etiā ubi nichil i se q̄ nō merito displere p̄t
sit iuenerit. **C**eterz q̄ mos h̄ūans h̄ h̄z ut mediatorz
z itressores q̄rat d̄m̄ potens aq̄s rogandus ē. qm̄ p̄tē
itē p̄m̄ācūst̄ d̄m̄. h̄at ēē lege d̄m̄tatis. ut ad sup̄
nia idūm̄tur. itima p̄ media. tu uirtū ofiliū iob ad a
lique s̄cūz gūtere. **C** ad age potēs sub q̄duplū meditāōe
Couerte igit̄ ad aq̄ san̄ ul san̄ q̄ deo p̄p̄ior ē i glō
f̄itōe s̄. i maioris m̄cū fuit. q̄admodū de aīa xpi
de b̄n̄ v̄gine maria m̄re d̄i. de iusto z iūsto ioseph
p̄p̄o suo. de b̄o iohāne baptista z s̄cū aplis. z de sub
limibz aq̄loz ordim̄bz. m̄ibz z q̄fessoribz v̄gim̄bz et
otim̄tibz s̄cūz ofit̄. **C**ut uero itē ad aq̄ s̄cūz gūte q̄
f̄ūliari q̄ d̄i deuorōe t̄ cognitō ē. ut pat̄ons emē q̄

baptismi suscepisti. a i q bnficiu ul ordine sortito es. ul au ingressus es san templum Est oradus ptecca sub nua noie isignit Est oradus is auq vntes z uita nrai soles z cole cogntu ex lris demq maria fidu adedu e aglus ppe custodie deputat **C**lut z iustis ad ap scoz oitete p nraibz aliqbz subleuadib. ul tpe hnda ppenali qdam gna q sub ul san puilegiatu conu itepisse mcorat a deo ut p talibz opem ferat **D**iuisioy ei gnaq st si iot apls qd uez e nedu de uiatoribz sed caa de beatis **S**ub q i ppa mmit caa de quolibz scoz. **N**o e iuentu silis illi **P**stut isup qto si inuord an ou lob mchis gnsandez aliquaz psonaz saue motue sit sy uietes qe pbatib ee ul fuisse cognouitib q lictul em i pedt q mi ozo ma gita ad huioi psonas penulian z scia qda deuocoe quib nra no amoz auer caa in qbz qd aliud ueniam q riluente i eis mltiforme dei boi tate cue vbiat z qlituz visa fuer appare p abpp pi nulo coli ul suscipi deuoto mchis aploxi **C**opletit h me dui pucros moentes mra gms quob iam ostat saluatos qm i gna baptismali mortui st **C**opletitur z pntes mos z affines alios i quibz gloria q eos hnt pie tre dimo nalem z igentiu amore no tollit s p fuit z augit

Rogites ad qm m ipa meditaoc tua **Colida** 7. qd uel p quibz oras **C**uendmodu sub opedio rdum ad qternariu quida st m gna si defuti m pgnitocio. et plium uietes m solo p quibz e deo placis oratio qad modu fit du p auo ad auu defert m tressio. **I**nuenit ali qoz laudabilis ousa plium edifant emiaz. qui si uiderent fieret m hntedu scanda lu oim bene uiue nu m fabula z derisu **A**ut tales st quoz ousa uala p fiat rei publice seu xpianitati **S**altim ut i h no rlan gret **D**ns uirtu pnoz sup sorte iustoz ul ploz af flitoz **A**ly st p quibz e orandu qting ubi suphabuda ut delutu suphabud z gna q p supmodu pnozes z hostes armu **C**u demq sr ocs z p oibz misere aie tue placis deo pete ab eo ut uias tuas dirigat oia q tua osilia i eo pmaneat **I**nsup qd ab eo postulas. solidu et stabile bonu etne felicitatis **R**emise ofortunt ad hat

meditatione tibi conuitorum quoniam suorum et marie domes-
 tuorum nunc non habet in oratione sua fidem negauit et est in fi-
 deli detentor. Sic in omnibus et per omnibus modo desideriorum tuorum
 et orationum uoluntas dei beneplacens et perfecta exaudiat pe-
 te mundum hunc desideriorum tuorum quodolibet disposuerit
 deus per amma iusticie a dextris et spiritibus et a sinistris ad
 uisitantibus per infamiam et bonam famam et satis est. Hoc tamen
 per scripto tene quod promissis consuetudinibus et silibus proficiunt apud
 eos qui scriptos ad orationes continuo usu uoluerunt extendere
 siue experire quodammodo quod tulleus prestat dum eloqui-
 e propria fedit dicens. Sed si deest continuo modum uel
 nihil ad proficit. Hoc in hominibus obseruandum est in propriis
 et oratione deum. Alioquin uero fuit sanctorum et lux ostendit iterum.

Constanti uero si uigilant affuerit faciat sibi materia
 orationis deuote rem omnem que sub aspectu uel auditu uel alio
 sensu innotuerit. Videbit subulni post portos innot-
 dabunt euangelice parabole et filio perigo. et demeritiss-
 que. Videbit pauperes medicum et uictoriam. et uidebit eu-
 gelice parabole et lazaro et diuite quilonem. uidebit diui-
 te milia sibi querente in anos plurimos et uidebit eu-
 gelice orationis. Stulte habet nocte curam tuam tollet a te
 et que passi tuis erunt. Videbit filios herodis qui habent consola-
 tionem suam multis modis meditari. quoniam sit consola-
 qua prouit deus diligentibus se. Videbit etiam uentura aialia quoniam
 sollicitudine se. tamen domesticum fuerunt hominum meditari. quoniam
 iusto dei iudicio. ordinat homines inobedientes et iniqui deo
 benefactori liberalissimo. Sic in omnibus et per omnia discuntur te
 medita. et repetis altissima semper parte materia orationis.

Consuetudine attende et fac. quoniam tibi diligenti et deum om-
 nia cooperantur in bonum ordine. et ut soluta sunt et ge-
 neres et sit medita. tum in operibus dei.

Est autem meditatio
 factus et vehemens attentio uel studium ad aliquid investigandum
 per uellem uel de gustandum per affam. Sic medicum iubebat
 quod dicebat. Gustate quod ad rem. et uide. quod ad primum. quoniam sua
 uis est dominus. Rursum uide quod aut in meditando me exaudescit
 ignis. spiritus intellige illuans intelligentiam et inflammas affa-
 one. et aliter fieri naquit si non in unum se colligat mentis
 materia operum et in principibus uariis et uagos omnes.

le.

medita.

per seipso quo ad primum essentiale beneficium promerendum. quo
feruor caritatis et conatus fuit maior. Ceterum si de primo
loquimur accidentali siue sit illud primum et in rebus si sit
transitorio et locale in rebus diuina conformit ad rationem theologorum
scilicet quod essentiale primum non minuitur si actio meruerit
quatenus tale primum quod uocamus accidentale **considera quia**
Est autem tale primum quod non habet immediate per obiectum nisi
bonum dei clara in fructuose scripti cum cum essentiali
beneficio in duobus hijs actibus ab eadem ponitur utrumque. Confessio
ex hoc fertur quod oratio si per multos fiat si per alios quod si denique
per unum si per alios ipsa cum eadem caritate primum essentiali
ale semper equale meretur. Beatus de primo accidentali co
quod per uarietate petitionum et meritorum uariatur non plus de
tali primo ceteris rebus meretur alijs quod uno quod per multos.
et per se quod pro alijs et per bonis quod per malis et per amnis quod
unius. **Ex** de rege qui ad meritum solu orantis respicit
eius liberat unum unum impii quod multos. **Post** si oratur
oro fieri per modum terram satisfactorie. si in personis erit
natura multiplicior distinctio quam de illa. si est inquisitio dif
ferentior. **De** partibus igitur duobus respectibus primis ab ipsa oratio
duo sunt uel solu diuina liberalitati uel soli meritorie et in
uirtute actioni. **Primo** igitur sunt caritas quibus im
tis oratio sicut fides et spes eadem formetur. **Secundo** operum
per se sicut in ieiunio supra generaliter per omni corporis affluti
one. **Ter** uicinis operum fructuositate in alios si est elemo
sina supra generaliter pro omni opere inie spirituali uel corporali
uicinis quanto operum dignitate sicut est oratio supra generaliter
per omni eleuatione mentis in deum per quam et hunc affert **uicinis**
quanto opera priuilegiata in quibus est ualor uirtute operis operati
si in sacramentorum ministracione uel suscepcione quod uirtutem ha
bet ab institutione et merito christi eadem ubi nullum adesse meritum
uel dignitas ministrum. **uicinis** 6. opera aliter et aliunde priu
ilegiata si sunt indulgentie si sunt benedictiones per eam ordinare
uirtute sua facite si denique orationes per alios in quibus sunt facte
Per namque igitur aliquid conformiter ad **quidam** et omisse
hanc scripturam distinctio et per ceteris rebus sicut sunt
scripta intelligenda. **Actio** facta in satisfactionem et compensa
tio nunquam ita ualor pro multis si pro uno istis enim fit iusta

na q̄dam amutata t̄p̄ p̄ij ad p̄m̄ ut si duo sint i car
 cere quilibz pro cere solidos expediretur vno t̄m̄ dū sol
 ueretur cere solidi pro se vno q̄ si p̄ duobz t̄m̄m̄o to
 narietur. **A**mplius satisfactoria resp̄ta p̄ zelatibz q̄to
 p̄horz r̄ arborz ē tāto t̄t̄is p̄ibz fit acceptior. Et co m̄
 ḡs quo fuer̄ m̄ eade plus de uolūtate orōnis. Est ei
 satisfactio i d̄d̄no uolūtaria aliauz als debiti indebiti

Pedito ponit̄ largo noīe t̄plurē m̄ hōie uolūtate vna sen
 sualitatibz. altera rōnis īsciois r̄ rōnis sup̄ioris. Ob
 uat at̄ pena uolūtati sensualitatibz alioq̄n̄ tā nō esset
 p̄clit̄. Volūtatis v̄o rōnis acceptat̄ cā q̄n̄z p̄uatic̄ qd̄ fit
 dū nō īm̄m̄nat̄ adūso īp̄sa s̄ tollit̄ īp̄m̄ s̄ ī p̄gatorē
 o. Et̄z v̄o vult̄ p̄uicue qd̄ fit dū r̄ano cā let̄iter accep
 tat̄ ita ut nolit̄ etiā ea curē. s̄ v̄bi causa v̄iatōis p̄p̄te
 penitentes ī ieiū s̄ac̄o r̄ t̄nē s̄ m̄ c̄t̄udine corpali s̄
 ī iūiūz uolūtaria r̄ d̄st̄icta p̄p̄sione s̄ t̄m̄q̄z ī t̄p̄
 tanonū sp̄ualū plus q̄ dūi potest̄ īq̄etudie. Habet
 itaq̄ s̄ p̄clare q̄dam aut̄ īp̄a t̄bulatio uote orōnis ut
 lazaro tot̄ ligas habuit q̄ vult̄era tollēuit. **conside**

Dicimus ossequeter iuxta p̄ore d̄st̄inctioez q̄ **ra v̄n**
 opa q̄ p̄ alijs utilia s̄ d̄cōsina tā sp̄ualibz q̄ corpa
 libz satisfaciūt uarie iuxta fructū varietate q̄ dūi
 uatur̄ ī alios p̄ d̄uīficate illos īp̄p̄ietū. Et̄ue v̄o fit
 r̄ q̄t̄ opa m̄ie satis vulgatu ē. Attendi h̄ obligat̄ q̄ q̄st̄ri
 ḡtur̄ ille cui fit d̄cōsina v̄uīfitudiez s̄ īd̄e ut ul̄ ora
 do ul̄ ieiunado ul̄ aliq̄ tale faciendo. Porro si os̄idetur
 satisfactio q̄ fit p̄ orōez sc̄luso īp̄p̄u ad m̄itate illa sic
 queter̄ h̄z plūmū laboris r̄ p̄clit̄atibz sue uolūt̄ fiat
 s̄ ī sola m̄ēt̄ r̄ sp̄o eleuādo q̄ fieri nō h̄z efficiā s̄
 ne facti meditate ul̄ vehemēt̄ iuxta ul̄ p̄uīa p̄m̄a qd̄
 c̄o habz vim satisfactoriā t̄m̄ d̄r̄iter iuxta sui c̄tinuati
 onē maiorē q̄ fit f̄t̄ aut̄ actualit̄ a v̄tualit̄ a solū ha
 bitualit̄. **E**t̄m̄ d̄m̄o ī fili. q̄ nō oīa possū sub h̄z bre
 uitate plena uocē d̄fautē. Et̄e p̄gnatur̄ aquis ad san
 iacobū h̄t̄ abulat̄ nōnūq̄ r̄ mouet̄ cū actuali īrogita
 tione sue p̄gnationis. Ambulat̄ alij s̄ a p̄gnationē
 sua nihil cogitat̄ actu. c̄tinuat̄ t̄m̄ motu r̄ v̄ute t̄clibe
 r̄anois p̄m̄e q̄ os̄tituit̄ p̄gnari. Ceterz̄ d̄s̄mit̄ a motu
 q̄n̄z v̄t̄m̄ebz actualē uolūtate sue p̄gnationis q̄n̄z s̄.

i sopno nihil actu asidat. In p^o casu e^o p^ognatiois co
tinuatio duplici otinuita ne s^o r^o moris q^o r^o e^o otinua
p^ognatiois nate r^o otinuita^o motus h^o r^o no actualit^o s^o v^otu
alut q^o i^o v^otute volutatis p^o otinuat motu s^o i^o motu la
pidis p^o clapsu a manu p^ocientis vide e^o In vlt^o casu i^o p^o
discontinua nalis eo q^o motu cessat r^omanz in d^o discontinua
moris q^o no e^o apposta uoluntas opposta q^o nolit otinuae
p^ognatiois s^o i^o habitu p^o n^omanz. Unde cu illa d^o d^o ot^o
s^o aristotile quoz ultra s^o v^onu manz assidue otinua
moralis q^otinuat s^o discontinua. In ip^o actu nali du no it
r^ouptur p^o opposta itenone p^oma r^o p^oncipalis iteao. licet
ipa nec actualit^o n^o v^otualit^o s^o tm^o habitualit^o i^o animo p^ognat
tis r^omanent. Concludi p^o ex h^ois veriss^o s^ome d^om r^o salua
tous itellam opoz p^o orae r^o no defue. Quq^o em defiat
oro q^o cepta e^o fieri p^o actualit^o itenone q^o otinuat i^o esse
moris s^ome g^one du no it^oponit s^o n^o it^oponi d^o discontin
uitas opposte itenonis ul culpe mortalit^o. Sic itelligi^o
e^o apli. Qua m gl^oam d^ol facit actu uidelicet habitu s^o
magistrale e^o b^o viuit p^o orat. h^o e^o qui no opp^o
i orae sua p^oam mortale i^o p^o e^o ot^o ul actu ul habitu ul
Siquis itellige facile est ex doctor^o r^odonibz q^otu ul
quodmodu i^o se ualeant ad satisfactioz. Crede du e^o pla
ne q^o cultu^one satim otin^o i^o se p^octudine ois g^one e^o
meiti spualis alchylor^o quo ad satisfactioz p^o r^oatibz ul
paz otinuit h^o satim d^o i^o n^ouo p^ode r^o m^osur^o ita ut
sit ualozus finiti finiti v^oo i^o plu^o ed diuisu r^osultat
m^o p^o mlis q^o si oferet^o in v^onu. Ex^o in r^oatu e^o d^o r^o
idulgenst put p^o satisfroae s^o r^o alijs uindudu r^oscing
p^o p^osup^oata r^oustimacaz aliaz p^oitate s^o m^o satio pe
nitene r^oatur g^ona r^o diminiuitur ul tollit^o ois p^o v^otute
sacrotalis absoluciois si no affuer^o ober ul futo r^onsup
fidit s^oat^o thoe q^o e^o effuat ita satim p^one i^o fute aae
rete q^o r^oicente futoe absolucio sacmetal s^ooth^o effam
sui. ita ut no oporteat utz p^oam ofessa utente ul r^opete
pporcionabilu ad d^oca r^octoza r^o illo q^o baptizatur d^ol
manz i^o actualit^o uoluntate p^otinudi q^o cessante r^orupt
baptisim^o sui effam. h^o opio r^o si no tenet^o uote a d^o

qm̄ ip̄e ē q̄ nuat multitudinē stellarū & cōsuetudine nō ē nūq̄.
Heribus spūalibz ut talia intelligat. **considerando** f̄:
p̄nt facilius iudicari aialibz qui nō sapiūt ea q̄ p̄
et nisi p̄ p̄panone ad sua carnalia. maior h̄ labor est
p̄ona t̄m p̄ utriusq̄ caribz & spūalibz pauca lab. ofidēn
onē. & dicit p̄ p̄mo. **et** gl̄e celestis p̄mū essēnale sicut
credidit i ualore libērationē q̄talibz spūalibz pene s̄ meitu
talibz p̄mū libērationē q̄talibz credit huius pene s̄ d̄
adūp̄ caribz q̄ nihil uidet̄ i suis cōtōnibz seu p̄tōnibz
aliud m̄ḡis attende q̄ modū r̄p̄etationis satisfactorie.
alioq̄ nō ita uellet ut s̄ dicitur ip̄i meitū de nūo s̄
missay a q̄tūq̄ dicitur. de nūo psalmoz r̄ silū q̄ p̄
alinet s̄ ut p̄ modū meitōrie amonit̄ ul etiā libēralis
i p̄tōnibz p̄ hoies uiuetes i fide spe & m̄tō. Amplior
& loge dignior p̄t̄ imūncatio cōq̄m̄ nēdū p̄ gl̄orie celestis
adepnōe s̄ etiā p̄ p̄tū q̄bus obnori s̄ libēratione
item quibz nesciat sc̄os & sc̄is quoz status r̄p̄uḡt actio
satisfactoria plus sepe nob̄ p̄tōribz i p̄tēre de uenia p̄
de indulgētia a pena & a culpa q̄ faciat m̄a uiatorū q̄ta
libz afflūto. **H̄** i parabola uincet nōiūt xp̄us q̄ uenietes
ultio n̄ sine spe mercedis id agebant̄ imūnciuit ad p̄o

Ad dicitur p̄ alterā q̄. **considerando** f̄. **Quia nō aduitos** f̄no:
r̄tatione q̄ p̄uolofū ē & stultū & de symoniam p̄u
tate uehementer suspectū tā i dicitibz q̄ i r̄p̄ictibz roat
tūe i limitie suas orōnes a suffragia ad illā ul ad illā
dūtarat p̄sonā dū dat̄ aq̄d̄ emolūmētū spūale aut s̄ dicit̄
ul itendēdo q̄ huius misse suffragiū ul her̄ orō ul aliud
ualent solū tali. q̄stud plane licite nec fieri p̄t nec debz
am̄ v̄e enūna q̄ dicit̄ Ph̄cip̄ s̄ c̄ om̄i timētū te In
sup̄ addūā ofidēnom̄ m̄e q̄ p̄uolofū & stultū ē hōi semz
ad suffragia alijs ferēda obligati r̄p̄e spūalibz p̄ se ul
m̄a sustinētōes hōesta status sui p̄ut sapiens uidebit
q̄tūq̄ sunt opus satisfactoriū nō ualē t̄m q̄ n̄ltis s̄ q̄ vno
ul pauis s̄ nō p̄t talis cō satisfare p̄ delētiōe reatus
plūmōz q̄admodū relet̄ reatū p̄uū ul pauoz h̄m̄t
ē q̄ nō absoluit̄ dicit̄ missa vna dū se ad plūmōz ul
p̄ plūmōz obligauit n̄ forte talis it̄resset̄ obligatio
q̄ dicit̄ enom̄ & bone fidei dicit̄ omissa s̄ iuxta neces

siatis aut pro utilitate glorie attende q obligatus
 ad duas missas mo p dnto pt p alia suffragia facit cope
 sanone p se z suos ita tu q bo fides semp assu Et est
 bo fides scdm nullu vnu age z no frige aliud ul forte
 illud meli dicit bo fide ag qd face du fiant qd sibi
 ire vellet fieri aut p aliud p quo fit dz ire sibi fieri
 uelle Sur em dantib s lugatis itennio huada e quat tu
 h' ena utilit' supioz prudentoz q osilio ul assensu **con**

Aorte q orones p ecclesia aut supiores **considerando xii**
 s' p' hore moue s' e penite' i p'ota s' p'
 suffragia p qbz dnt' indulgenc plus reteris pibz p'ficiunt
 p penitencis i'itudoeb. Debet aut indulgenc dari dis
 crete p pia utilitate ad eme edificacione ar impi ni veni
 penitencia puia puia ofessioe s' plaret aliquibz aut pul
 te hita i p'posito alioqm accidens alit' ul dante ul impe
 deapi. Deniq' nihil q' caritate ita p'fere uide' m oroe
 qtu oratis huilitas q no i iustificacionibz suis p'ferat
 se an rei quib' itende iustificaco' sue no omittat no m
 i ca si i liberalitate rei i'ponet spem sua h' at huilitas
 hu' puta' ab aliq'z to' finalitate qz su' p' ul oroe p'fite'
 ce faciedu sub potest' manu dei. s' ca i affan the sume
 difficultatis z solius dimi nunciu' expiatur q' supbia
 z stultu huam cordis p' supioz salagut cure. Quoni
 ens p'ffa quonies obruta pede fre' reuoid' r'furg' amoz
 h' pestis supbie. **U**lex m' effum' ad norma huilitatis
 legitima venit q' si accedit ho ad cor altu' z exaltet'
 z m' ofacencioe iudicioz suoz i'rogitudo q' triabil' est
 i'ofilijs se filios hoim' q' au' vult miset' z q' v' iduunt
 apud q' neo snt an odio uel amoe digno sit. Atted tu
 q' supbis qm' ex tu' oficioe toto es i'fatus filius ire z qm'
 massa. Utz vco te tu' rator z iudex r'linquat uab i co
 tuclis qd' p' ex iust' ul an effinat uab i hore p' sola mi
 scuedia tu' p'fub' ignoras. De at tibi si te no p'uisur
 uet' usq' i fine si p'uisura semota ima tempm diuidis
 ena si qd' gne habes ul vitutis qd' p'fato no a te s' ab eo
 suscipisti q' loh' utit' glari noli sup' alios extolli quasi tu
 her no accepis z no ponis flagellatus si igit' si alioz
 Ed i'ctamoz ad orone **considerando xiii** **otempoz extitit'**

Mo.
 Huilitas:

Resert' seneca i'gem atigoni i'ndisse tuca i'fime

fortune hoi dū petet ab eo obulū nō dēt iqt i regē
zāc mūns tā exiguū petiuit ciuitate Redit ipm nō
esse fato mūne ditandū nū tū possi ut rex dāc ciuitate
z ille ut paup obulū impē Tendit h' narratio ut i oi
petitōe nra sūm mēores idignitatis nre. aucta m pe
te mag' nō p impiētis s' p tantis rei sumā liberalitā
huit imitatu oportet sō fide z fipa spe mudo desidei
oz petitiōnūq' nūz. q' vbi dē ē miseror tui miseror
ppter qd forma orandi nob' dedit Dimitte nob' debita nra
si z nob' dē dē dūttans z nob' debentib' nob' si dimitti
nob' uolu' z optam' Volu' at si ite uolu' ita nob' debita
dūttā p' ut nō dūttāz debint qd pūnoēz euadā a qd
illa ipatā pūā q' oditam habem' ad iortione nō ad
atēiorationē nūz Velis im z quolib' p'p'io tuo. aliq'ni
q' dūttā tūne Et orō eo fiet i pūm Et illud Serue nōq'
nō oportuit z te miser' ofui tui. ffante dimitte oia q'
se mortis etne debitorē esse ul' fat ul' formidat Ceteri
alienis plus q' i tuis orōib' fiducia habe Caritate ha
be z dūttā ex s'ma. Pūp' eo sū om' timenū te z sue i
rebus sue i t'ra sūt Cōstituas an' fanē ofidētiōm' tue
dū t'p' ē miserendi dū nō dūttāuit dē m' nra a te suo
suo qm totus dēficibilis totus amabilis ē. nullo ad p'mi
ū nullo ad suppliū q' m'nalē qui ad se r'flexū sapit a
more Dūttā nū ioh' Enā si amicit me tū i nō p'p'io s'
et' orō pūttā s' dūttā dūno ofp'atū. Et diliget dū z te
ipm p'p'io dūttā h' m'ferm' habui q' z orōib' ualōe sub
ofp'atū mltiplū dūttāre quā expedienti' ē iōzē pūto
z simplū s'p'atūe uigat' absq' ulla ut exp'issū ē i'ter
missionē q' auosa s'rupulositate uelle dignis ut d'
appendē am' Et quib' h'et dūttālis iquisitio nō sū oīo
fructu m'itē ad hoc p'p'ue ne i'tatis obligatiōib' oīo
nū p' alib' se quib' uoluat ut m'ce ipale subsēntur ne
t'p' p'ro p'no qd' effi' saclegū s'mome ne t'p' p'ro susse
tanōe sua plus debito qd' ad auaritiā p'm'z ut z turpi
questu qd' notetur Est p'ctas aliene miserie. s' q'p'ā ca
ritas sū deuōio sū auaric' g'ta uicissitudo sū zelus aū
uā sū etne i'tributiōm' sū allocutiōm' dīs dulcedō dū
mitas q' p'p'ui s' motū orōm' tue. **Incipit 3^a ps.**

cordis instabilitate dū sit orō yla deuoti se silabat et
attenti polliatus ē se daturū sibi armū si possit orōes
dūm nichil aliud actualit cogitans pferre. q̄ mox ut
ad orōes dūtit securus et armū luto cepit distrahi
i hac cogitacōe si sella habiturus eat nū armō et tūc
ad se rediens et se redingens instabilitate cordis sui confes
sus ē **Ex^m** aliud a p̄gnationis stimulanōe. q̄ nō requirit
assidū passū suoz dnuānōez neq̄ finē q̄ p̄ueniēdū
ē actualē p̄rogationē. **Addi^m** q̄ stat orōes si et p̄gnan
ōne discontinuare quo ad esse nāle q̄ ḡtinua in et i suo
moralē esse si et cō p̄ut p̄tīm redūctur. **Cōsidē^m xii:**

De habituali attentioe ap̄tius loq̄mū q̄ illa uideat
nō semp̄ suffiat ad ḡtinuānōez orōis p̄ p̄suādā ē
Estat em̄ ap̄ esse q̄ iā mltōpe p̄posuit actualit ul ha
bitualit utm̄z in aīo dicit septe psal^m itēglit et attēte
q̄ ul nō dicit illos ul it̄ruptis dicit tali it̄ruptōe q̄
ḡnat moralē orōis vntat hinc it̄up q̄libz actio mo
ral sua vntate et ḡtinuānōez moralē q̄ cōstāne ad bo
tate morā requirit se op̄pōite et itēte in huius actioe
Qu at appōit cōstāna mala moibz ḡna quibz ma
nent eade actio i esse suo nāle si ē iōe motū i p̄gnanō
vntat in esse moralē ut si q̄s motū p̄gnanōis cō
trauet p̄ auaritia et in p̄na a libidōe expleōne Si
vōe i orōis uore appōit cōstāna attentōem debite
ḡna et p̄possibile s̄net in p̄posito et assensu delibēto
tūc ē discontinua moral. **Deus si respicit et iadūtetet h**

Per ea dicitur **solidano xiii** fuerit finē iudicabitur:
q̄ vntatis attentio seu cordis durio nō it̄rupta et
libente p̄ actualē intēōne sibi moralit ḡna suffiat
ut orō dicit ḡtinua i esse moralē ul moralit et si nō p̄
nālit ul i esse nāle. **Est at vntal attentio** quā genuit ar
tūal q̄ tr̄sente vntat cō p̄tū i corde orans et ue. f. v̄n
orōes suffiat ḡtinuac. cū ubi cor euagat actualit et i
adūtetet ita cetera mltā. **Ex^m** h̄ nēdū cotidie si i or
fere hora ul momento. **Ex^m** natiūale ē in actu sagitte q̄
mouet p̄ q̄etem sagittantis. et nauis cessantibz nauibz
p̄mo sic h̄ orōis arō p̄fere habitūata q̄ sic p̄tēt i actioe
sua neq̄q̄ delibētat. **Docent hoc ḡthariste saptores et**

mechania alij fere oēs **E**lucida q̄ scripter̄ doctrina utilē q̄
 p̄missib **C**uiusq̄ orat̄ uolūter̄ orōne quā tene' ex
 soluere q̄ de uolūtatib̄ sc̄us ē nō or̄ i p̄petuone fieri
 si p̄cipit orant̄ q̄ euaḡ n' attendit ad v̄ba ul ad s̄miam
 si fuit h' ex iaduentena r̄ displacet sibi dū aditit nōq̄
 d̄cedens ē i p̄p̄e orōes n' ad ut̄raoēs obligatur. n̄mo
 st̄ct̄ ut̄raoēs tale h' p̄pter fieri nedū s̄miam esse s̄ et
 notūa p̄p̄ue si t̄ueh̄bz laborat ubi sonetate q̄bz c̄t̄
 offēditm̄ iuuat̄ tenet' nōq̄ debet̄ faales sup̄huoremoi
 iaduentena r̄ obliuione s̄m̄pulos sibi q̄ formaē Alioq̄
 nūq̄ p̄t̄ r̄e s̄m̄ q̄t̄ae q̄ m̄it̄ur̄ ad i p̄possibile sibi p̄ natu
 ra ul q̄pleroēs ul q̄suetudōes ul f̄ansie turbanoēs q̄ nūq̄
 p̄t̄ s̄i f̄dūt̄ medū q̄s̄ie s̄i n' aet̄ ul m̄ae dū agūt̄ assi
 dūt̄ate v̄etoz̄ i q̄s̄it̄. Addūt̄ aliq̄ i v̄oz̄ d̄ct̄es s̄ile esse
 i natura q̄ s̄i nouas s̄p̄ r̄p̄er̄at̄ eē formas n̄ales m̄
 materia s̄ eadē a celestib̄ ielligētib̄ r̄ ipluētib̄ nouas
 igetit̄ formas ienonales agūt̄ ar̄ i nouat̄ i organib̄
 sensu iet̄oz̄ q̄ s̄i sensu iōis r̄ f̄ansia r̄ estimat̄a q̄ i p̄e
 aili s̄ilitudine i p̄iūt̄ u r̄ adiaōes iōp̄m sup̄ioz̄. r̄ ut̄ uo
 lūt̄ aliq̄ ielligētiāz̄. Attū q̄p̄ r̄ quip̄ d̄m̄ h' ueritate h̄
 bent̄ maiore iquitit̄ iuestiganoēs **consilia t̄na oia:**
O r̄ s̄ct̄ina h̄ar̄ euaḡnois n̄ite. quā si tollēim̄ iuiti.
 n' sentēdo sentim̄ sc̄us s̄u' a p̄to mortali. uer̄alia uēo
 oia q̄ euasēt̄. Si at̄ r̄elūcōto q̄ sensu i p̄p̄m̄ attētiōne
 actualē i orōe h' p̄t̄ fieri dū' v̄no. nō p̄ḡdiendū i orōe s̄
 c̄i s̄up̄cedēdo quousq̄ r̄essauet̄ actualis euga ul attētiō
 c̄m̄ alia q̄s̄ fieri sepe p̄c̄st̄ r̄ salub̄it̄e q̄s̄ult̄. p̄st̄im̄ dū
 hō orat̄ solus. ul ai illo q̄ eius morā sc̄i d̄solūtiōnoēs
 tollēnt̄ p̄atib̄ ē. **E**x̄m̄ dū sentit̄ aliquid i orōe uelēmet̄
 tr̄atū iōḡit̄iois bone r̄ honeste s̄i p̄d̄uōis f̄areā. Aut
 dū ext̄is iquitit̄ ab alio aliq̄ s̄i i i p̄s̄ioē sibi f̄areā. s̄i
 dū rei d̄m̄est̄e ul off̄m̄ q̄p̄ i i m̄m̄es usget̄ ul f̄it̄ quo
 d̄nas ul eadē p̄t̄mo i t̄ndit̄. p̄t̄ orant̄ i h̄ib̄ r̄ s̄ilib̄ r̄ cas̄i
 bz ul m̄s̄ib̄ orōes v̄bale i m̄m̄itte. aliq̄ d̄iūt̄ aliq̄ b̄
 u' r̄ i d̄n̄e p̄omodu ad q̄tinuatiōes absq̄ ulla p̄t̄c̄t̄m̄
 it̄c̄noē v̄boz̄. q̄ st̄ate i i i p̄p̄noē act̄o n̄alis. moral q̄i

116

nuano certa manz. nōq̄ frām orōnis p̄sus aufert uel
mētū. Porro si quis orōne agē debet i rōi s̄ in cōsa su
nō suppetit talis Irupnomis actual libtas qm̄ nō ita re
dne p̄ ad passū que r̄sequit r̄sumēdu. Suffī in i m̄sibz
m̄ltis bō q̄am r̄ pia causa q̄ nō itēdā cē q̄ fuerit om̄s
sa talis exusat ut sit om̄i ul duob ul tō r̄p̄ aliūq̄ psal
m̄i dimiserit si r̄sumē uoluer̄ v̄nāq̄ turbabit̄ i alijs
atnuādib Et itē ē q̄sulāus cū q̄am cordis p̄ma ulte
rius p̄gredi r̄ p̄p̄r̄atē obfūādū uidetur apud r̄lūḡ
osob qd̄ sup̄ores eoz talē in eis idulgētia ḡcedent
v̄mo suaderent ne utāone talē faceret̄ q̄ oem orōz
nūq̄ turbat̄ q̄ sua p̄sup̄no sollūta r̄ auer̄a p̄ fuer̄
etua r̄ata idulgētia nulla sit t̄sgr̄essio. Addito q̄
nō oportz in foro penitēnali r̄are formale q̄ qd̄ om̄s
sū ē r̄p̄titionē ut p̄ma p̄ p̄ma. t̄ia p̄ t̄ia r̄ si suf
fiat q̄ oq̄ equales iūgā. Addito p̄tēa q̄ nō leuit̄
oz orans forte sibi scrupulos sup̄ obliuōe illoz q̄ pro
tulit aut p̄ferre debuit. qm̄ mēoria r̄ r̄m̄stē nō m̄
dāt n̄ sup̄ r̄ q̄ p̄ r̄flectōe s̄ actus n̄ob ul r̄ogitōes
r̄idēns q̄les r̄flectōes nō fuit oīe n̄ ut fiat n̄c ē
Suffiat igr̄ ad q̄tānoz sibi v̄nāq̄ facēdā p̄babit̄.
Orationē r̄mp̄ si qd̄ illa **colūta** **Fix:** **uertuta:**
dūtarat q̄ sub p̄cepto cadit facit̄ it̄ r̄p̄it p̄ actu
ale attentionē ad alia r̄ euagatōes orōis attentionē q̄
t̄a facit̄ r̄ cū p̄posito sit qd̄ adit̄it huius d̄stracti
ōne r̄ cū nō auat r̄pellē si vult p̄gredi i orōe. tal uel
p̄at ul r̄sumē d̄ ē qd̄ in tali uolūtaria d̄stractōe
plati ē r̄ libidōe attendēdu uidet̄ i m̄sibz nōnullis
q̄ nō oz orate p̄ r̄onari tō sollūtudie r̄ōmē r̄e sui
q̄ra v̄a r̄ sensu uolū orōnis qm̄ tolerari possit euagā
q̄am seu ponus cordis laxano sine foct̄ r̄onatu r̄ p̄si
om̄s r̄ogitationū n̄c har n̄c illar̄ fluctuānū r̄ hor
ul p̄ lassitudinē n̄c r̄ reb̄i quādā turbānoz ul p̄
aut̄su uelore orōis q̄ ul r̄ sensu v̄boz illoz forte d̄ffi
ciliū etiā apud p̄t̄issimos thcolozos nichil itelligit̄
ul m̄i q̄ q̄m̄et̄. Sūt q̄ p̄abulm̄to fuit maḡ q̄uati
ul r̄sūas i orōe **Regularius** t̄i obtinēti r̄ otinēti p̄t

stabilitas cordis i orois attentioe stando ul sedendo ul alio
honeste quiescendo q corpus agitando **consulida xi**

Sup est uide de attentioe que fit in afflu ad xru ul
ad spualia alia qha no significat q orois q pferu
ingit quippe scriptu ap nonnullos dm buardi fr m
lia ubi phibe videt attentioe qlemlbz alia q ad orois
significata z vna etia si ad salutaria videtur si qm eat
ze itrogatioe pmonu suoz & addit q motus debitor e
om vboz orois q dicit ul mittit siue a sua siue ab al
teri pre **Uide** h alij dnt alijs vrbis uolentes q actualis
atteno vocant infra eos z limites orois q dicit **Ue** si
dicit bnt vni q non abijt in ofilio iproz z no aliud ro
giet Et quid multa sint i psalmis q nullam uide vne
conexione aut appianone ad orois materia **clabuloi**
ondit hugo de sco vatore i titatulo suo de oroe opedio
siffe z sententioe qposito moroz qbz oia flatur ad orois
formam z modu **Sz** no om e dicitna hac i pctuand adu
te **Ue** h qisiois finano difficultate bz pluma q
duos oracu mozes & ne quibz usurpae velle sibi p r
gula gualu qd uarios bz exitus du alij faciut z fare
pnt meritoze id qd ap alios i cemeitu mact siue i det
metu **Ue** p dicit q cor affuctu z affectu p oieplan
one pt in alia susu capi sine ul ofari q sonat orois
sensus ul vba **Ue** em finis z vtus orois pt in eleuatioe
metis in xru p pui z huile affan qb qb i hor stat ul vfa
frutu adipsatuz orois ita tu ut uolus oio rata sub p
reptioe illa no omittit a no oiepnat ab alia plata au
dnt **Ue** vco no immo tale pceptu uons extioris salubis
aliqu dicitur obalis oio q pferitur Aliqu iq qm pt hu
luis loqns z vboz sacrm suple imozatioe i ozans affan
et ne nimis affuefuit alijs ozoz vfuze ul horre uocale
ul in labore tali satisfactioe penale q soluat seu pueni

Utemo pteca qadmodu pliu **consulida xi** **Utemo**
mos quos euagario cogitationu passim occurrant si
ne lege z ordme no ipedit ex toto qu faulit z cito au dat
opam se intelligedi videant ad itrogitandu i q uox orois
ex pmit ita q cito cor sit diuitem a se cito vultu ad se vuet
ntu s lege faulit z dmi meo affucta oieplanoi pt p

Quo ita visu e aliqz q multiplicata oionu uora
 ipedit a pfaonib iafuoe q pduat ad oteplanoz y la
 medua mediu e ad oteplanoz x cor lege naru em
 si cogita vntu i medianoz q forte z vehemete cordis
 appluanoz ad apvnu fir fit medua tunc otepla p
 habituanoz radicata z multiplicata h q pt cape capi
 at Sut itaqz rarissimi ualde mt hoies ta religiofos q
 sandace ppue i adolefce z iuuetute pconci ad ote
 planoz adpnoz **C**etera si pres videtes ipfam m m
 a attendetes qm difficile e oio bene uti uoluerit oia
 panoz bona zae hoibz ferret h o oionibz z catuqz mltis:

Amplius vco quidam obligat as **confucta. xxiii:**
 Hic mme facitibz oioes uoles qadmodu se lay
 a ul ena aliq religiofi no obligati q tur ouctu ipau
 ul dispesanoz ul ex pia z multa relaxanoz ut ad pon
 oza se subleuet illi tales oiois tpe pnt i medianoibz
 melius q poterunt se exre Talis erat augustino qui
 zelamb' modo mirabili i mribz eme bn sonantibz z ipu
 ebant uoces ille i aures suas z eliqbatur veritas i cor
 eius n forte tpe tur erat magis ducendus i oteplaci
 one q sola medianoz subleuato **C**ampius si quis
 fuerit exortato i aliq ptaulai modo oteplanoz curra
 dnu a quid ul morale tua e q i semet exortat oiois
 uolis tpe q ad noua oteplanoz ffene p medianoz
 noue studiu se gntat **D**iffetat hac igere se uolentan
 cordis medianoz i tepus aliud suspurans z gemens
 qd ea tur admittit sibi no credi z dicit sibi met ipi
 q xup homiuo melior e obia q medita potes est z
 tdd' uice maore m idipm z si no h forte iddit etis
 sine tamen m alio silo ubi fiet uox laudis sine ptu
 banoz qlibet mri cordis tpe attribuet **D**empz cognos
 cant z obfuet ocs ta deiu q laya quos oportz diebz
 dntis z festiuis dntis suias nit esse q no absolui
 ab h' debito du scient fabulanoibz itendit si mltipli
 nozi vatu se ostringut qz nedu ofuunt pceptu h et
 alios ipediut z i ena sssimo z i tabnaulo smantu

no.

hnt suas uoluntates p somite ofittas. nodu pntenti p
 ginz z uirtuez baptisim. **Et** e om mloz rpaoz i pms
 mclibz sponte uiuent q no hnt uoluntates rnt s a deo a
 usas. **Et** e om bcz qz uoluntates rre lcz. no m pnt s m
 celo. **Et** e uoluntates uiuentu uoluntatibz i celo exntu se
 assilari anqz potest p eos celestis delz i form. **Et** fia dei uo
 luntas ta rquunt. **Et** ut deo diligit. toto corde sine diuisione.
Et oia sine dimissione. **Et** o uirtute sui dimissione ut totuqz la
 cogitue h pet. **Et** fiat. **Et** pane m z cotidiana. **Et** za nob
 hodie. **Et** ista pet. q. q. defuit ad obtinendu a deo id panes
 nntos ad euoluntate p fiedu. **Et** e panis ne seu nalis.
Et e panis gne seu spualis. **Et** e panis gle sui sacramentat
Et pane nalem. **Et** oc qd hoi i hie uita p sue ne fuste
 tatioe sui m corpe sui i aia e quodolibz expedit a natru
 f uito potu. sanitas. medina z filia. aie st nara. meoua ig
 nalis sua. vntu mozalet qbz aia susteta. **Et** p pncz gne del
 pa gna mte eleuab sup naz. **Et** vntu thcolozie. spualis
 totua z filia. qbz ho p fides i ce spub. **Et** magi spualis
Et p pte itel. **Et** sacramtu cultu. **Et** i q uant e x. q. e gla
 fua. **Et** pncz agloz ma ho. **Et** ego sui paub uite q de celo
 dndi. **Et** paub hoi defuit ut p xpm corpe xpi aplus i corpe
 z de xpi spu pncz effecty. **Et** roboe. **Et** felid ad p fiam ututu
 at ena iterdu in forme ab esse sui spub i ce dinu ut q
 faat vno spub m deo. **Et** paulo. **Et** adhet deo v. **Et** e cogitue
 i h pet. **Et** pane m m z filioz. **Et** condianu. **Et** sub vsu cotidi
 ano q. **Et** pncz h impares sui. **Et** da nob p gram tuis filis. **Et** hoc
 i hor mozi tpe. **Et** **Et** ditte nobis debita mti si. **Et** nos
 ditte debitoribz. **Et** ista quita pet. **Et** defuit ad exustano
 ne farieta q filis gne q lcz tres pacs totu impuit. **Et** m f
 quiet defuit du sua nali fragilitate m f. **Et** debitu ta fua
 le indit. **Et** m e debitu gmissiois qn f. **Et** deo no diligit ex
 toto corde si a quid sue dilaom gmissiet qd seu diligit
 m ordmate. **Et** e qn no diligit ex to uirtute si m f. **Et** subiqz
 pnt i opibz rntatis. **Et** qn deo no diligit ex to aia
 i uita sua si a quo tpe sua dilaone ifmittut. **Et** cogitue
 h pet. **Et** dimitte nob de n si. **Et** nos ditte. **Et** dimitte z dit
 retur uobis ut d dnd. **Et** **Et** ne nos iduas i reptaoez
Et ista ser pet. **Et** defuit ad euacudu pntu i phas reptaoez
 p qua tres hostes mitutur. **Et** totu filios gae nate i pntu

Incipit opusculū tripartitū. De preceptis
decalogi. De confessione De arte mon
endi. Per unū sacre theologie p̄fessore aca
dēstrum Johāne Gerson Alme vniuersitatis
p̄sientis Cancellariū : Prologus :

Quasi tantum suus q̄litasq̄ zelator p̄sperū
ad virtutes vicijs depulsis incrementū Sa
lubre duri sequēs opusculū tripartitū de pre
ceptis. de confessione. de scāa mortis. breui
tate qua potui t̄ndē. Cuiusmodi p̄sertim xp̄ianor̄ ge
neribus profuturū. Primo sacerdotibus & curatis. illit
teritis atq̄ simplicibus. qui cōfessiones audire debēt
Secūdo doctis quibusq̄ p̄sonis secularibus aut religi
osis. que eam solitis sermōibus aut p̄dicatiōibus. pro
diuinor̄ p̄ceptor̄ notitia iūteresse nō p̄nt. Tertio pue
ris & iuuenibus. q̄ a rudimētis infancie firmā fidei nre
grātie tenore et p̄ncipalia p̄dicta p̄mitus debent eni
duri. Cūto p̄sonis domos dei vel hospitalia loca frequē
tandibus & infirmor̄ sollicitudinē gerentibus. **C**uo
rum ad huius doctrine publicacionē q̄duplex p̄sonar̄
status debet vigilare. Primo quos d̄eior̄ curator̄ regi
mē de p̄p̄quo concernit quibus iūp̄ curator̄ igno
rātia crassa diuine legis. et insufficiens eruditio simpli
cis ppli iūputabitur in p̄am. Secūdo patres pro filiis
apud scolariū rōres istare deberent. Tertio domos dei
et locorū hospitaliū gubernatores et magistri. Alii q̄
to generaliter qui i vobis aut factis & alijs signis ali
os ad peccandū indurent. Cuiq̄ ex officio alios d̄re
debuerūt & id agere negligūt. In nāq̄ sup̄hibz suis
& diligentibz p̄ huius aut similis doctrine publicacionē de
bent alior̄ correctionē p̄nuāre. Hor em agē p̄mitē
q̄dā est hor satisfactio hor opus misericordie deo acceptū
q̄ elemosina corporalis. **A**gunt igit̄ p̄notati q̄ doctrina

hec libris inscribatur. tabellis affigatur tota uel
p partes i locis uerbis. utpote in prochnalibus ecclie
suis. in scolis. in hospitalibus. in locis religiosis.
Demq; expediens uideatur ut sup hoc fieret a pnti
pntibus editu. aut q ab eme pntis indulgentie refe
rentur. Actor uero seipm cronent apud te xpiani
tate sanctissima agat quilibet qui in te i de te glo
riatur qd bonu esse cognouerit. **G**loria sit altis
simo deo i nris noie pntis aggreddiar opus ad salute
fidelium animu. ordinatu ad eruditione papue iudis
i ydeote ppli i eoz quib; consuetis eme sermoibus
et pdicantibus min; interesse aut iformari credit.
In quo ueluti tabella quadam i ropendio breui te
noie fidei xpiane lucide poterit inspicere. et dina
precepta. phibitionesq; ut ex his quid age quid ue fi
gere debeant possint distinctius agnoscere. **C**on
tinet aut pntis titulus impla rvm quoz qdlibet
i duas uel tres uel quatuor phaulas conuenienter subdi
uidi posset. **P**rimu implm affinat mundu a deo fu
isse creatu. i q nre deus unus sit et sim. **C**ur ena
aut ad que fine homo creatus sit? **Capm pum.**

Fermissime credendu est i nullaten; dubita
du q solu unus est deus omnipotens oia faciens.
et oem pfectione habens. i tribus psonis dis
tinctis. q sut. pater et filius i spūs sancto. qui mundu
creauit et creatu regit i gubernat sola sua liber
rima uoluntate i dignissima bonitate. **E**speciali at
quiteria huana gubernat i dirigat creatura. dms
uiris i mulierib; aiās imortales. creans eas equaliter
tur in eas corpibus infudit. i ad ymaginem i similitu
dine sua formas eas ut creatus homo sui condito
re deū cognoscat. diligat ueneretur. i eius preceptis
i hac mortali uita obediens per opa bona i meri
toria uita tandem imortale beatitudinis plena i aiā

facta ē duarū naturarū diuine ⁊ huāne i vna psona fi
li dei ut vere deus homo dicitur ⁊ hō deus. ipse ē ihus
xp̄s saluator n̄r p̄ter et receptor. **C**ui antea q̄dem
a p̄t̄ribus ⁊ p̄phetis denūciatus. nouiss̄ie i fine temporū
i hac vltima mūdi etate conceptus ⁊ natus. a pastouibz
⁊ cognitus. a tribz regibz orientis adoratus. a symōe sene
⁊ alijs q̄ pluribz predicatus et a b̄to iohāne baptista de
mōstratus. **E**dem deus ⁊ dñs n̄r ihus xp̄s arriter ānoz
trū spatio lege diuina xp̄ianāq̄ religionē p̄dicauit et
donauit. eā innumēribz miraculis cōfirmādo. quā et
i scripturis q̄tuor euāgeliorū nobis p̄ suos m̄stros et h̄
bitā obseruandā reliquit. **O**rdinauit i sup septe sac̄
mētā eclesiasticā. q̄ s̄. baptis̄m. cōfirmatio. ordo. eu
m̄stia. penitētia. m̄mōniū. vinctio extrema. **C**pe p̄
tremo ut nos redimēt et saluaret sub pōno pylato sup
plicio acerbissimā sustinuit passionē ⁊ mortem
sepultus dem ⁊ terna die resurgens. spatio diez q̄ora
ginta discipulis suis veritate sue resurrectionis declarāq̄
firmiter appuit. **E**t tandem videntibz aplis celos ascendēs
sedet ad patris dexterā i celsis. **V**enturū ē postremo
itē dei filius ihus xp̄s in fine mūdi p̄ ignē fūdi
et i meli⁹ iūmādi iudex ḡnalis hom̄i r̄ctor i aia ⁊
corpe resuscitandoz. redditurū singulis p̄mia meitorū.
bonis siquidē celeste regni p̄hēns b̄titudinis. p̄uobz
vero penale suppliciu ignis eterni. **H**ic est general̄
tenor orthodoxe fidei xp̄iane. quā firmiter credē tene
catholicū quilibz rōe utens. absq̄ curiositate p̄ue ⁊ sin
ceriter sine falsitate. et certitudinaliter reiecta dubie
tate ⁊ nolens plus scire q̄ oportet. s̄ om̄ibz difficul
tatu dubijs huiliter se submittat credulitas simpliciu
itēmitate fidei sic m̄is eme sapiētū platoz ⁊ doctorū
ac om̄i scōz ⁊ scōz qui i testimoniū huius iuolate fidei us
q̄ ad mortē diminuēnt. **C**onf̄ hac fidem illibata q̄uis
sine peccat̄ hēta iasmatica ydolatrie sortilegi iuramento

res. et magis ceteri q̄ artibus a lege divina prohibitis v
 ceteris. aut demonum iuomitores. et generaliter qui arti
 culos fidei nre soliter aut ipse palam uel occulte deni
 cent. Illi p̄terea q̄ nō credunt deū oīa iustissime rege sua
 libera voluntate. s̄ potius asserentes oīa nature ul for
 tunc ul fato subiri. p̄terea maloz q̄admodū bonoz
 finale saluacione affirmantes. Illi deniq̄ q̄ mōz actu
 u iputabilitate ad meritū uel demeritū negant. Et
 dei p̄destinacione ul reprobacione dicunt operū mōz tol
 le libertate. Horū similes contra fidē orthodoxam st
 eriores innumerū p̄cedentes ex uellicū supbo huius
 se deo renisante. aut ex falsa phia uel potius melancolia
 fatuista. Aut demū ex uoluptuosa carnalitate rōnis
 iudicū z affectus pietate subuertente. **Certū ampli**
manifestat quid deus nobis obseruādū p̄cepit enu

Seruius de re p̄cepta decalogi. **S**ignificat i superioribus habitū est q̄ deus optimo
 atq̄ iustissimo nos hoīes ultra supra q̄ uirōna
 biles creaturas a deo excellenter odiderit ad ymagēz
 suā s̄z dāns mēorā intellā atq̄ uolūtate. ut cognos
 cāmo eū seruāmo z amem⁹ misericordissime p̄tea redi
 merit. passionē pro nob̄ tālem p̄ferēdo. qualē nec ipi
 p̄ delictis nris sufferre uellem⁹. p̄fecto iustissim⁹ ē ut ipi
 deo fideliter seruāmo tāq̄ s̄biem⁹ supmo dno. sicut filii
 naturales p̄i legitimo. z uelut serui ex domino p̄i. ante
 re morte q̄ redēpti saluatori liberalissim⁹. **Attento q̄**
nobis eius p̄cepta seruātibz gloria ierogitabilis ab
eodem p̄mittitur. iustitessoubz uero ierogitabilia tor
meta reseruātur. Cognoscens nichilōi⁹ q̄e piissim⁹
p̄i minū fragilitate z exigua potētiā nō requirit a no
bis omē seruiciū qd̄ s̄dm iusticie rigore exigere possi
debit q̄ potius certū numerū p̄ceptoz quoz obser
uatio sibi sufficiens esset q̄ etiā legis decalogi cōtinētur
Etia p̄t̄ ad her p̄cepta sciendū z intelligēdū tenet quilibz

per se uel alium diligentiam appone pro conseruatione vite
spiritualis quam pro vite corporalis sustentatione poneret
et eo maiore quo immortalis anima est corpore persistat. sic
quorum notitia nullus potest conuenienter prima vitare aut
ab eis resurgere. et quorum ignorantia ex desidia prouidens
non excusat sed amittit et contempnat. Sunt autem hec decem pre-
cepta huiusmodi comprehensa. **Omni crede deum. nec in-
terres vane per ipsum Sabbata. Insuper habens in hoc mundo.
non sis omisor. fur. merchus. testis iniquus. Vniuersus thoro-
res que inuenio tuas. Quatuor amplius dedit per preceptum.**

Primum preceptum est Diliges deum. **D**eum tuum ex toto corde tuo ex tota mente tua. et
ex tota uirtute tua. hoc est. non uoles scienter re-
quiescere amare plus quam deum propter quod dei amore
penis. hoc autem preceptum conuenienter ab homine seruatur et non
aliter si legem dei et alia precepta operibus impleat. Quis-
quis enim mortaliter peccat preceptum hoc infringit quia
uoluntate sua diuine uoluntati oppositam precipienti imponit.
Spiritualiter autem contra hoc preceptum agunt homines ignari
contra diuina iudicia et ordinationes aut regimine erga
se uel alias tentantibus murmurationes quasi non esset deus
omnino iustus bonus atque misericors et totus amabilis atque
desiderabilis. Illi item qui in foveam desperationis se ipsos
precipitant per impatientiam. Illi preterea qui uisitate diuinum
te aut necessitate aliam sortilectos consulunt et dinatores
utentes potius in scripturis aut breuibus cartulis siue se-
culis collo suspensis aut amantibus et aliis quibusli-
bet uanis ueritatibus quasi deus ipse non esset usquequaque
bonus potens et sapiens ad eis sumendum quantum sit eorum
necessitatibus expediens. faciat igitur homo in necessitate
constitutus quantum potest primum remedium naturali indus-
tria non temptando deum quod que primum est aut noua mira-
cula expectando desiderando. Reliquum uero quod nature

vnes excedat deo plena fide omittat et idubitate
 reus q' nosat oia quibz optimo est illud qd' optimu e
 comodissimuq' fuerit hoi conferret. Sepe equite i fir
 mitas paup'tis aut alia quibz tribulatio e hoibus ut
 hor q' nimia p'spitas q' facilliter abutim'. Est naq' p'
 quid filio p'sit. magis quid discipulo queat. i. mediu pa
 renti de remedio competenti nouit melius quide. **Q**per
 tant sup totu p'ceptu hor illi qui m'itino quoda t'ore
 uisoz aut oblonuoz vbi fornicates d'nis p'ceptis obe
 die veretur. **Q**uia ppter etiā g'ussie perat huius. i.
 uisoz. p'sonas d'no seruino deditis i statu religionis.
 uirginitatis aut viduitatis cōstitutis. aut studio theo
 loge deputatis affectioe carnali a bono ope retinē
 tes. **H**or rursus p'cepto nobis p'cipitur honor et reue
 rena s'ns exhiberi. spenialiter uirgin marie. i. bono age
 lo custodi mo. ut nihil turpe ip'o uideat i p'nte faciat
 qd' p'ntibus hoibus age refutem'. **D**eiaz s'roz reliq'as.
 lom s'm i h'oz ymagines debemo uenerari. nō p' ip'sis
 s' q' uidento eas honore ip'edimo rebus reputatis p'
 eas uirtu uirtu s'ie m'is eme. alioq' p'nti ydolatrie cō
 mittitur ymagine s'roim se adorādo credendo ip'am yma
 gine pulchra siue turpe noua aut ueterē plus aliqd'
 hie uirtutis i quicq' numis iclude ul' dimitatis. **C**h'it
 p'cepto plurimu contrariat' nini' honor d'nis ip'ali
 bi aut magnatibz adulatione siue malo aliquo sine
 exhibitus. **O**is etiā simulatio ul' yponis ad ianem
 gl'am homi aut fallate deceptioe ordmata. **E**t immo
 denty ut amor parentu erga filios. Et generaliter au
 ri i argenti. aut aliuu creature. sic q' homo ibi s'istat
 et i eis confidentia ponat. **T**on em' her oia i fernali mor
 te nos poterit liberare. **S**olus q'ppe de' e uer' i fidelis a
 micus q' in extrema n'ite ope prestae p't' b'n i sup oia
 cōfideat. n' cordis sinceritate h'orari dz aduari i diligi.

Sertū m̄plin ē de s̄cō p̄cepto. 2. 3. **S**
c̄ndū p̄ceptū est non iurabis p̄ nomē dei
tui iuanū et sine causa. **C**ontra p̄ceptū
hor p̄ncipaliter agit qui scienter qd̄ falsū
esse credit iurant p̄iurū cōmittēdo. Valde nāq̄ hor
grāue p̄m̄ ē. n̄ deus assumat̄ tāq̄ testis falsitatis.
Et qui artificiose iurant falsū. artificiose dei iurant q̄m̄
em̄ pro loco et tēpe cōuenienter veritas possit subtrahi
nō tamē diu falsū scienter et p̄iurū cōmitti. **P**er
tunt etiā cōtra p̄ceptū hor qui turpia faci
ūt iuramentū deū blasphemantes et aias suas iurādo
deōm̄b̄ deuouētes. quāq̄ de hūilitate xp̄i et sanctis i
honeste loquuntur. **C**ontra quos oēs s̄c̄i p̄uocōs et blas
phemos statuit s̄c̄i leges p̄iurue tā a terrenis p̄ncipi
bus q̄ a p̄latis ecclesiasticis. **V**nde colendū ē q̄ p̄pter
negligentiā ip̄oz quibz penas exequi p̄met non for
tūtur effm̄. multū vero diligenter q̄ p̄missa deberet
attēde h̄i qui causa lucri de facile iurant q̄admodū m̄
tatores et mercatūtes. **A**li etiā qui ab sorpti passione
aut ebrietate in ludis frequēter ihonestis siue p̄hibitis
ut ē tarilloz ludis enormiter iurant et generaliter
quāq̄ p̄uersa cōsuetudinē aut insimulatione p̄uenti iu
ramētū emittūt. **I**n talibz em̄ sepe p̄iurū cōmitti p̄t
qd̄ etiā tales aliqui peiores s̄c̄i in hor sarr̄cenis aut iu
reis min⁹ deū hōrantes. **A**d hor aut̄ gen⁹ p̄m̄ p̄iurū
s̄c̄i. reduit̄ur voloz finitio. et solutio fidei inrimonialis.
et generaliter infidelitas quā i al̄ terius p̄iudiciū se
cretū ip̄m̄ reuelatur. siue p̄ professione ip̄ius siue alio
modo secreto cogniti. **L**ege nāq̄ d̄ina et naturali se
cretū teneri debz. qd̄ in secreto acceptū ē. nisi alia iura
fuerit sibi detenti. **P**ostremo totū p̄ceptū hor re
dicit̄ur p̄mittit q̄ volent aut p̄mittūt ea que sūt de
se illata s̄c̄i. si p̄missa talia ope implent. **Q**
ui⁹ m̄de et zapnabilis p̄mittit. **S**
ertū p̄ceptū est. Tu obseruabis dies d̄m̄nos

et festiuos ab ecclesia seruari p̄ceptos. **H**ec obserua
no aut uenientio multipliciter accipienda est. **P**rimo q̄t̄
ut quilibz xp̄iano illo die d̄n̄to uel festiuo legitimo
sp̄edim̄to cessante missam audire teneatur. **O**rd̄o ut
quilibz eo die abstineat ab oī labore aut meretricio. et
alio quouis laborioso ope. sc̄dm̄ ritū et cōsuetudinē pa
trie quā inhabitat. quā cōsuetudinē p̄latus sp̄ualis
illius loci cognoscens nō p̄hibet. **E**t si alicui sup̄ tali
cōsuetudinē seruandā aut alijs casibz dubietas occurrat.
cōsulat ille superiores et p̄itos ne p̄ amplā nimis aut stric
tā cōsuetudinē i p̄tinē cadat. **T**ertio accipiendā ē hec obserua
tio. vnusq̄sq̄ illo die pp̄riā uinū et cōstāz disiciat de cō
missis criminibus a deo ueniam petens. **R**ecognoscere
debet tūc xp̄ianus multiplicia b̄nficia sibi a deo p̄stata
nō i aliquo inuinitū aut sibi guernū de bonis suis sa
tiendo s̄ gr̄ias referendo. **D**ebet tūc audire v̄bū d̄ni
et sp̄ualis doctrina pacifice atq̄ reuerētē absq̄ uiti
sione aut sp̄edim̄to quouisq̄. **I**nterduerit p̄terea q̄
libet et totā oculis cordis q̄tū p̄t ostendat morte sibi
de p̄p̄quo imminente. **I**fernū atq̄ paradisu morte etiā
p̄mor̄ hoīm qui in hac uita p̄fuerūt. **F**acta etiā potis
sime memorabilia s̄c̄oz et s̄m̄z. **D**icit alijs ad sanctorū ves
tigia trahendo. **D**icit insup̄ p̄ n̄r. **A**ue maria. **A**redo.
Et alias si quas didicerit orōnes deuotas penitētiās
iūctas sibi diligenter p̄finat. **R**equirit insup̄ d̄nū
auxiliū intercessiōe mediāte s̄c̄oz et s̄m̄z a quibus uelut
paup̄ et m̄d̄m̄ eleosinā sp̄ualē postulet. **N**ur ad
vniū nūc ad aliu se cōuertens quousq̄ bonū aliqd̄ sp̄i
ale i s̄m̄i sue paup̄tatis congesterit. **P**ostea docent q̄sq̄
autā alioz habens filios aut filias et alios seruitores
diebus solep̄nibus et festiuis silia facē. **H**oz em̄ om̄s
sio culpabilis ē defectus. **P**redictis tū nō obstantibus
hate p̄t homo diebus d̄n̄is et festiuis aliq̄ recreationē
et sp̄aniamētū uel ludū honestū causa solarij assumere.

plus q̄ alio tpe. dūmodo p̄ p̄m̄ mortale nō offendit
deus. comedēdo. bibēdo chorizandō aut aliu ludū ex
tēdo. Quāq̄ frequentissime in talibz ludis q̄uia p̄m̄
cōmittātur. q̄admodū p̄iuria rixē dissētiōēs desū
tia ⁊ carnalia opa. v̄ba ⁊ m̄m̄ia luxuriosa cōtin deū
⁊ eq̄itate iustitiae. adeo ut sepius die dīcto m̄m̄o mali
esset am̄e q̄ talia p̄petrare. **C**ont̄. p̄ceptū hoc p̄mittit
q̄uiter ip̄ediētes p̄dicationē aut dīnū officiu v̄bis a
factis m̄m̄i em̄as aut ext̄m̄. Quāq̄ cum eucaristie sac̄
m̄enti irreuerentes s̄t. aut erga alia ecclesiast̄m sac̄
m̄enta. sicut baptismū ⁊ m̄m̄ionij celebratiōēs quidā s̄t
iridentēs ⁊ sacram̄ta cōfirmatiōis ⁊ v̄nctiōis cruce
susape cōtēpnētes. **C**eterz cōtin idē p̄ceptū ualde q̄ui
ter delinq̄ūt h̄i q̄ in certis solep̄nitatibz am̄i irreuerē
tias m̄m̄is ⁊ abhominabiles p̄petrāt. **A**li enā q̄ talia facē
tibz am̄t cōsensū. **A**li p̄sertim q̄ ex officio possunt ⁊ debe
rent talia ip̄edire. nec excusari possunt iudi p̄textu. **A**
ferit nāq̄ venditū p̄biū. nō patit̄ ludū. fama. fides

Honora patres. Est quantū p̄ceptū. **C**on
hoc at̄ ampliendū ē nō tm̄ de patribz mira
libo. s̄ et de pl̄atibz ecclesiast̄is ⁊ curatis nostris qui
nos in xp̄o regnauerūt. ⁊ ḡn̄aliter de p̄p̄itibz ⁊ sup̄iori
bz m̄m̄is s̄z b̄n̄factoribus et terrenis p̄ncipibz. **C**on
s̄l̄iter enā de mortuis et defunctis itelligēdū est. quo
ad hoc qd̄ pro ip̄is deū rogare tenem̄. **C**ont̄. p̄ceptū
hoc q̄uiter p̄mittit h̄i q̄ sine causa rōnabili suis sup̄i
oribz quibuscuq̄ detrahūt aut maledicūt ⁊ eos. p̄dunt
uel mortē eis optant. q̄admodū mali filij pat̄m̄ mor
tē frequēter desiderāt ut eoz h̄editatē possideāt. **C**on
greduitur enā p̄ceptū hoc qui cōtempnūt p̄ceptū s̄c̄
m̄tis em̄e ueluti excom̄m̄icōis s̄m̄is p̄uip̄edentes. et
ieiunia id̄ata ab em̄a sic causa rōnabili soluetes n̄

hi ea observare possent sine sui corporis nobili gravamine. Sicut etiam violatores libertatis eme q̄ libertas eme
 obfessa ē nō tam favore m̄stroꝝ eme. q̄ntū itūtu dim
 hōis nō em̄ p̄t maliciā aliquoz m̄stroꝝ eme debz a q̄
 p̄ Fidei xpiano status Platibus aut ecclesiasticis diffama
 ri aut ledi. Ter p̄dit v̄tute sua bap̄tismo aut missa cele
 brata siue aliud sac̄mentū p̄ter maliciā m̄stroꝝ. Tenet
 p̄tea hoc p̄cepto laycus fidelis q̄quā aliq̄ eme m̄strū mali
 sint. debiti reddē. missam audire. cenās z oblationes z alia
 iura reddē ordiatū p̄ sustentatiōe eme m̄stroꝝ. qui variū
 dino seruiuo toti rei publice seruiūt. Plurimū alioꝝ homi
 nū p̄ter tyales z n̄tias occupatiōes ab hoc m̄stero p̄ditis
 qui sit eme debiti reddit liber z in m̄is deo nō hoibz ser
 uit. Porro p̄ceptū hoc iſtingūt q̄ leuiter nimis z idis
 trecte redarguit terrenos p̄ncipes sup̄ actibz eoz public
 siue institutiōibz z statutis. nō attendētes sepius eozū
 onem z fatinas graues quas subditis plus nō debet
 ner p̄t cognoscē. quā p̄t ner eos de factū iudiciē debet.
 multa p̄t exami dino reseruātes corā quo ipi s̄t p̄nci
 pes actiū suoz rōez redditur. Deniq̄ soluit h̄ p̄ceptū
 q̄ nolūt sup̄iorū suoz aut sapiētoꝝ amēse osiliū. p̄p̄is
 iudiciū imitentes. Puenit quippe que p̄am hoc ex iobia
 z redignāti sup̄bia. i errore z deceptiōe hoies iducens
 Cotingit nāz ut aliquis hō sepius taliter decepto sup̄bia.
 tate se reputet fatatis ut huano osilio nō idige se credit
 fit p̄inde ut deceptus hō ille p̄ter austerā nimis z idis
 trectā abstinentiā quā bonā eē credit imp̄tis furā q̄ aliā
 iſtimitū inuabile malo sine pituris iurāt. **Nonū**
Quintū p̄ceptū ē. **Ampli lo. de quinto p̄cepto.**
 Nō omnes hoies. Et ē intelligēdū q̄ nō ē iſterficiē
 dus hō auiditate p̄ua iū p̄hulari z p̄ viā facti
 p̄termissa via iusticie z equitatis. **H**oc p̄ceptū p̄hibet
 distrecte omē p̄uersū odiū z desiderii vindictē seu mor
 tis aliene. n̄tali uem consiliū z iūquū osensū i aliēis

notumētu lesionē uel mortē **Ad** si psona lesa fue-
rit ecclesiastica aut i statu rēimili constituta gū⁹ e
p̄m̄i⁹ r̄ iurrūt eo facto sic agētēs r̄ cōsennētēs ex cōim-
nionis s̄m̄i⁹. **Cōtra** p̄ceptū hoc gūiter delinquūt hūi q̄
odio uel rancore p̄ncipaliter moti aut itutu v̄ndite
aut aliene gūam̄is potius q̄ zelo iustitie iſtigati p̄ri-
mos suos p̄ plantationes r̄ p̄ressus aut iudina publicā
m̄l̄p̄l̄iter verant. enā qd̄ suū ē requirētēs potest
nichilo⁹ hō qd̄ suū est i iudicio publico repetē et ordē
iuris seruato emēdā r̄onabile sue d̄pn̄ficiatōis requi-
rē absq̄ hoc q̄ odiendo p̄rimū mōd̄l̄iter p̄mittit q̄quā se-
pe p̄ pace p̄p̄i r̄ t̄n̄quillitate r̄ attēti p̄ri idigētia eligi-
bilis est oēm emēdā absq̄ lite publicā remitti v̄lgo d̄
In denario lit̄is non ē obula amoris multū uēo is q̄ le-
dit aliū d̄ attendē q̄ ex alteri⁹ m̄l̄t̄arioē ul̄ omissione sui
lesione q̄n̄z om̄itit interdū lesū n̄ suis h̄edibz dep̄mp̄a-
ri i quo casu ledens q̄admodū fur aut latrō ad om̄i bo-
noz p̄ditōz restitucōne tenetur. **P̄tēa** cōtra p̄ceptū
hoc gūiter p̄mittit qui q̄quo mō i p̄ediūt ex cōmixti-
one uiri r̄ mulieris fetū nasci aut abortiuū p̄mittit seu
p̄uisione uolenti uteri aut nimia iſt̄iue aut p̄pter
angustā uestimētōz ad lasiuiā ordinati ā aliā q̄n̄z
negligentē fetū custodia. q̄ si fetū iā eat aiatus gūi⁹
ē p̄m̄i⁹ tū em̄ uere hōiadiū p̄mittit. **Insup** cōtra p̄-
ceptū hoc sp̄ncialiter p̄mittit uidi detritores odio pleni
r̄ uinidi. tū p̄p̄ue n̄ inter affines aut alios gūatias
aut discordias i placibiles eritant. ex quibz n̄la pluri-
ma oriūtur. adeo ut is qui lucē mouit eā n̄ uellet nō sci-
ret aut ualeret sedare. v̄n̄ r̄ apud deū d̄pn̄noz m̄d̄ p̄-
uenientū reus cōstituitur. **Committit** dem̄q̄ cōtra p̄cep-
tū hoc d̄pn̄nabilis r̄ horrendā cōsuetudo i aliquibz obser-
uata p̄mittit. q̄ pro vni⁹ delicto tota ip̄i p̄gemes i mor-
et p̄secucōe p̄mittit. **Hor** tūdem p̄cepto interdicitur
om̄e duellū mortale aut torneamētū quibz mortis veri

Similiter iminet periculum **De m. de 6. lo. precepto**

Sextu preceptu est non furtu facere. Et est furtu uel latrocinium rem alienam impere siue retinere alio cuius est ignorate sic qd ipsi h^o cognoscenti displicet. **H**oc precepto districte prohibetur. ois iusta mercedo. cultum qlibet terre aut labor. fidei. lib^o & fallax. qd libet aut medisu artificiu. factu ena dicte labor. & rem venalium lutiliu quolibet q unlibo venditio siue veditor earz res ens emedo decepto fuerit siue no no em q deceptus su lute possu aliu tempe. **P**rohibet ena h^o precepto ois usum falsa aduocatio a patroniano. plan. manog uel lib no rite assumpta. fraudulem. pauritio. aut iustu iudiciu. Et gualiter ois deceptio manifesta a falso colore velata q quis alteri dampnu facit qd sibi nollet fieri. **C**ogitatur at p^o h^o furtu uel latrocinii ex n^o iustit^o tis loci et t^o p^one & s^olibus. qadmodu si rem sacra in loco sacro aut t^ope o^oni deputato quis auferat. Et ena p^o sone dampnificata paup fuerit. & in se ul suo statu a in suis heredibus ex hoc graue detrimetu patiatu. **R**equiritur aut ad p^one sic aliqui dampnificans absolucione ut ablata & dampna ex integro dampnificato restituat scdm iudiciu boni viri qadmodu nauis & comod^o potest. Et si facultas no sit omnia reddere. salte qd poterit restituat. et si dampnificatus ignoretur. ablata nichilo^o in pios usus & eleosinas distribuat scdm iudiciu superioris. **H**oc ena precepto prohibetur ois symonia q est sacroz venalitas. plurimum ite b^oficior absq r^onabili causa. & formano uel usus false monete. **A**te rem aliquam ad certos terminos ad redentia plus iusto vede & ois g^ouaty illinty. **P**rohibetur hoc precepto ois detractio & diffamatio d alterius fama bona oi argeto p^ostantior alteri iuste tollitur. Debet equide sic diffamas alteri fama ablatu restituere q^ontu pt publice q^ontz ueritate confitendo & se male fuisse asserendo & multo magis si totu aliquem statu iuste diffamauerit. **I**n sup hoc preceptu i^otingunt.

qui a subditis suis ultra iuris equitatem et rei publice
necessitatem spalia bona violenter diripiunt. quod etiam leges et
iustas aut precepta contumaciter et contra deum et contra quod in eo sit
erroniam incurrunt. **A**mplius hoc infringuntur pre-
ceptum adulte mulieres illegitimos filios ad legitimum
hereditatem succedere facientes. queque virorum suorum bona eis in-
notantibus consumunt nimis superbiore. **C**onimiliter deliquit
filii patrum bona eis nescientibus inutiliter exponendo. ser-
uitores etiam et dispensatores domorum suorum a magistrorum bona
infideliter ministrando. ecclesiasticum virum etiam bona luxu-
riose aut popalitate a ea in thesauros accumulando. **F**ilius
qui terminos agrorum dilatat priores destruidendo. **E**t tri-
butum iuste institutum solvere renuit. **E**t hiis quibus omnia est
tametorum exequutio elemosinas et cetera legata in preiudicium
defuitorum ipse differentes a solvere renuites. **C**olumi sit
modorum horum scilicet quod ex precedentibus immoderatis superbiis
pueunt cum quibus multipliciter ultra redditus et pueunt pro-
superbiu genit statum superbius namque statum superbius
requirit expensas. **P**ostremo contra preceptum hoc inuicem premit
hiis qui pecunia aut prece violenta penes proprios a ser-
uitores principaliter inuicem seruicium etiam bona occupare
prouent cum preterit ecclesiasticam beneficium dignis et suffi-
entibus debeant. et pue non solumate offerri debeat. **A**lio-
quin in beneficio nulla ius acquirit nec a crimine liber esse potest
quousque beneficium simpliciter resignet simoniacum promotus
Capitulum xi **Septimum omni preceptum**
Septimum preceptum est non merchaberis. non luxuri-
osus eris. **H**oc precepto inhibetur sub pena peccati
mortalis omnis societatis et annualis committio viri et mulieris
excepta in rationi lege. **H**uius namque oppositum asserere est error con-
tra fidem. **I**nhibetur etiam precepto hoc tam in in rationi quibus
quod in solutis omni luxuriosus attracto membrorum genitalium
quo non seruat naturalis ordo idem a natura ut non rite copu-

latur ptes ad gnatione a na deputate Et tūto pām
 h gū est qto a naturali ordie longius recedit siue
 iter psonas solutis siue qd' crimē agguat cōuictas
 mrimonialiter siue fuerit hūmreōi attritus i se ul i alia
 psona a i spm bestie in altea spene p turpissima vili
 tati opiacentia osūmāth. si demqz spenalter attritus
 nē inaturalis pueiat a fedissia vilissia qz delatione
 q mollities ul pollutio duntur Si qd aut i hīs ul aliqly
 hoz culpabilis est sufficēter itellige pōt quid isti modi
 genemles loquēdi signifiēt nec em pūculari certū
 cōfessione ē abhoimabilis her imudicia explimā ne mē
 re aures pūte r inoētes hoz pūis ignotoz noticiā ac
 quunt r scandalizentur. **C**ōt enā misus isti enormiū
 cōm naturū pāoz. Platib māoribz epib scz r suis pēte
 nariis ad absoluēdu referuati quoz aliqui scdm leges
 ignis pena plentūtur. r et pōt aliquis qmāqz bona et elee
 smas opetū ieteruū saluari si pudore moty her pām
 reticet. uel adeo sclet ut nō possit cōfessor pām spes dis
 tincti pēde. **P**ām nāqz pēnitio debuit maiore pudore
 iferre q' eius reuelano pferim i cōfessioe. **C**onadit aut
 hō i horuēdu pām h uariis demisib. aliqui ex sola mali
 tia alteri i pellētib. sicut iuuenes aliqui pueri alios i
 noētes hēpter denpiūt. Alii ex nimio onio. hēpter ex p
 sūptione nimia poty a' abi potūū pferri aut aboz exes
 siue nimis sup malefantiūoz. **E**xpe ex ihonestis vōib aut
 aspectibz indians aut fixis. **C**ūqz ex diuturna cōtūtiōe
 ruto minalē autū ul omixtiōez vūri r mlieris. Aut iordia
 to appetitu minalis cōmixtiōis ai tali ul tali psona. Inter
 dū enā ex pueri sa dotria pntū seruitoz a' anillaz. siue qd
 magnū fatimū ē mgtōz ai quibz iuuenis aliquis cōuet
 sator a' nutritur. Aut postico ex sola pām mliua. **C**eterz
 ppter detestandū pām hor olim mūdy osupty ē vniūsalis
 diluuiū. r quūz ciuitates sodomie r gomorre igne celesti

fluresse ut habitatores earum viui descenderet in infernum.
propter idem peccatum hoc quod domina exclamat vindicta venit
sepe famines guerras pestes mortalitates inundationes a
que adiciones regnorum et alie multiplices clades prout scriptura
testantur. **P**rimipale vero et efflux totum peccatum hoc et ge
neraliter aduerso luxuria remedium est sobrietas victus ma
lorum uirtute continentia et omnium malorum et noxiarum cogitationes
statim repellere ne figatur in corde ex toto conatu preces ad
deum uigilanter mania. scilicet sanitas que diriget cogitationes
suas alioquin diuitem. Et iterum corporale pena liberetur assu
me quod admodum quam pitius lingua propria moribus et reptan
one aliquones sciendo dicebat. phiy phiy phiy horrenda
inuidia. et tu nequissime demon ausus es in hanc illusio
ne peccare. **H**uius demum peccati luxurie plume sunt alie
species secundum varios hominum status. quod admodum carnalis comi
tio affinitum parentum aut aliorum religiosorum. aut personarum vi
duarum aut uirginum ostentatio. quas impudens uolentibus ex
quibus infante clades oriuntur. ut quod persona aliqua in via peccati
nomis constituitur. aut perpetua incurrit infamia. ut serpam
omittet aut infante ex stupro nati continuo non baptizati
ingulabit. aut demum totus unus status a continentia infamia
a ruina parietur. **S**entimus postremo huius peccati in somno fa
ntasias et illusiones. tunc tamen est periculum peccati. cum quis alia
uel post in uigilia in nocturna fantasia uel pollutione delat.

O Capitulum xii de octauo canone precepto. **N**on falsum testimonium dices.
Octauum preceptum est non falsum testimonium dices.
Hoc precepto omne mendacium prohibetur illud quod
in alterius peccato committitur. quod si iuramentum iteruenerit.
quod peccat quod peccatum est. quod quod em. pro salute etiam hominis corpora
li uel spirituali debet quis peccatum omittit. siue coram iudice
siue foris. primum uero quod quis in iudicio publico omittit
est casus episcopi ad soluedum reseruat. **C**eterum preceptum hoc quod
peccat quod in confessione mendaciter peccatum celant aut alium in
ique accusant. et insuper contra preceptum hoc agunt. qui delat

biliter nimis aduentis nouitatibz aut alioz diffin
nibus aures credulas pbent omissione inde p'm assume
tes asseretes nimia leuitate de p'ris mala **C**elotopi p'ce
rea uel susp'osi p'rios z actus eoz male z f'mistie iudici
tes a' interpretates adeo ut ex hui' mo'i credulitate falsa iust
in bella uel lites sepius moueantur **C** **Ternūden' am' d'**

Nonū p'ceptū est. **Q**uod nonū ambit p'ceptū
nōo cōcipies uxorē p'ri tui. z osili nec feia uirū
ul' p'ceptus exterior malo quo trahitur alius uel tollitur
ad p'riū luxurie. siue p' uerū uirū siue p' missione uirū
siue p' minas uolentis. siue etiā p' munera p' p'missiones
p' mendacia aut factas adulationes a' itup sup'fluo ves
timetoz o'rtu iordinato asp'ri uel itessu uerbis turpibz
aut demqz attactu quolibz luxurioso. sicut f'ceptet conti
git i' apleribz z osulis **C** **S**ciendū est aut q' o'is cōu
p'stencia carnalis cōmixtionis p'ter m'moriale uiaulū
etiā solo uoluntatis cōsensu plenarie p'petrata ē p'riū
mortale ubi carnalis copula m'ime subsequitur **C** **E**qui
tē uerū est hec regula magistralis **O**is cōpleta uolūtas
siue bona siue mala p' facto reputatur. mala uolūtas
pro f'co reputatur **C** **I**n p'riū genere p'are p't p'sona ma
c'monialiter alteri copulata q'admodū z soluta ut si mu
lier alteri q' uiri sui carnalem sonentē cōcipiat **O**nis
etiā osensus plenarius z delibentis quo q's in turpibus
z carnalibz cogitationibz delinunt ubi etiā deest volū
tas actu exteriorē p'petrandi s'cōm plures doctores est
mōrle p'riū **C** **P**atet it' ex p'missis omes aplerus osai
la z osiles attactus p'ncipaliter ex luxuriosis cogitatio
nibz prius eniatis p'cedentes s' f'guia delicta. t'nto q' q'
uioza si p'sone fuerint affines aut religiose uel eiusde
serus. z qd' enormi' ē si in talibz attactibz uel osulis
talibz nō seruetur honestas q'us in publico seruaretur.
C **Q**uāobrem si quis i' p'missis attactibz uellet alteri uim

inferre deberet alius ex aduerso quodmodum pro vite corporalis tuitione viriliter resistere sive verbis sive factis ac validis rationibus. aut denique facti tale probris propter in horum iura re valentibus et ad hoc astrictis reuelando. Alioquin talis quod quis ille est non immerito sua diligit castitate et honore.

Capitulum xiiii. de iuramento de iuramento precepti

De iuramento precepti est non concupiscere rem proxiimi. hoc est alterius iuramentum. Et intelligitur hic concupiscentia prohiberi quodmodum supra ut in sexto precepto de furto et latrocinio explentur est. Prohibetur enim hic concupiscentia et voluntas mala. cum mala voluntas ut paulo ante dictum est pro furto reputatur. Tali namque cupiditate cadit frequenter homo in invidia et impatientiam sui status et dei blasphemiam apud se non recte cogitans bona temporalia se iustus meruisse quod talis suus vicinus. quod idcirco deus iustus est. et sibi non nisi frustra et inutiliter seruendum est. quod si idem modum aliquid a tempore alteri contigerit. Stultus ille letatur et gaudet asserens pro suis demeritis hoc eadem amicum. Contra preceptum hoc reductiue pertinet opem misericordie in corporali quod spirituali seu elemosinarum refectores veluti pauperibus indigentibus cum facultas adest et omnimode evidente necessitate non subuenientes et specialiter penes pauperes. quos procedere est medicare aut deseruientes esurire ac egere permittentes. Consilium pertinet qui seruitore suorum salarium uel lucri iustum iuste retinent quod in elemosinarum preceptum aut fundationis ecclesiarum occupant inique aliorum homines diuites priores nimis diuites esse et eisdem abuti nec eis propterea restitueda fore. Condepernat eos namque approbata pauli regula affirmans non esse facienda mala ut inde bona euentiant. Nec quomodo pro peccato offendendus est deus eius iniquitate dicendo preceptum plenius bonum inde prouenire contingerit.

Hoc xv. dicit qualiter in his de iuramento preceptis uelut in iuramento quodam spemulo facies ostentat. maxime debet et igitur se de iure legis. Capitulum xvi. de iuramento

prepta dñe superius enarrata In quibus qñi speculo
quodā polito terso i mūdo religionis xpiane veritate p
legere ac totius vite mē ac aiarū osnarūq nūz pul
chritudine atq seditate possumo distinate cōspice hys
mediatibz cognoscat homo uite sue deursū qualiter
dñia prepta seruauit qñūqz deuauerit. quibz modis
sdm varias pāoz spēs deū offendit qñs demqz pāoz
cōfessio habenda. Ad si p dūtoz aliq a quoqz nō plene
itelligātur. cōsulat sup hys sapiētes potissie ac deuotos
viroz. **C**ū nāqz psona postq ad ānos distrenomē pue
nerit si cōsensu volūtario plenāio ac deliberato hoz ali
cu preptoz p cōtēptū iobediens existit. dilāom dei
amore nēature pponēdo extia statū salutis efficitur
i i cōpnatiōis pūulo statuitur. nec qñi aliqd deo dig
nū vītudie opatur. Cūqz si teptationē gūe aut diu
turnā ire sine luxurie aut altēio pāi quis indat si ipā
teptatio hōi displicent aut eidē hō resistat. ul nō plene
i delibēte cōsensiat mōrliter nō peccet. ymo sepe nullo
mō peccat. s magnū erga deū pmiū mētur teptatiōi
viliter resistendo. **H**ic iā pspice clarū ē qñbz vīs et
modis decem h prepta ifringātur. **S**epte mōdibz et
capitūlibz pāibz. q s. supbia. iuidia. ira. auaritia. gula
luxuria. acedia. Cūqz itē extēioz sensū mīstio. q s
visus. auditus. olfactus. gustus. i tactus. **S**ūp qñs in
hys decē preptis spenū uite se diligēter ituenit. recte
se cōspicit seqz ppendit i hys obediens discrete sapit.
Caplin xvi expliat qñter triplie vītutē ore uel
corde cōfucendo a statū pāi mōrlis ad statū grē resur.
Sciens nihilōi mī misēror. **C**gmo
dissimō p deū i cognoscens mīz singilitatē
pmaximā i ad malū pmitatē. multiplicibz
vīs mortali uitā durāte patissimō ē nobis delicta re
mittē i grā conferre si dūtaxat veritate i ex corde si
bi tres subsēptas veritates poringamo. **C**ōma vītutē

est. **O**ne sic uel sic contra viam bonitatis peccati quod
in displicet. ratione tui primas ago quod vos offendi
qui totus estis venerandus et colendus. quodque mandati vestri
transgressus sum. **S**ecunda veritas est. **O**ne bonum habeo pro
positum et desiderium vestro iuuante mediante in futurum
promouendi ne in ista in primis et omissiones peccatorum iuxta pos
sibilitatem vitium evitandi. **T**ercia veritas est. **O**ne bo
na habeo voluntate peccatorum meorum confessionem iteigiter fa
cendi pro loco et tpe secundum huius et sic minus erit mandatum
et preceptum. **H**as veritates quisquis quocumque loco et tpe im
peteret non fiteatur aut medianter ex corde pronunciat. se
curus existat se in salutis et gratie statu consistere et vi
tam eternam mereri quibus omnia enarra puer tramina commi
sisset. Si ena talis absque alia confessione continuo disce
deret in absentia sacerdotis dormiendo aut alio quouis
modo morte subita puerus. id finaliter saluaretur acer
bissima purgatorum pena mediante. **E**t quo notandum et
salubre consilium elicitur ut christiano quilibet singulis diebus
bis aut semel sero et dema. aut salte festiuis diebus re
deat ad cor suum. totius examinas an tres pmissas verita
tes proferre valeat cum cordis sinceritate. Sic quod minus statu
salutis se esse confidat. ad si eas pura mente fatei non ua
let obstare voluntate peccandi que actualiter delatatur aut
in quo proposito quo quis omissiones peccatorum vitie renuit que
admodum illi qui primis animalibus meriti resurgere noluit.
aut usibus suis a iustis mercedibus et lucra continuat
ul' iuste retinet alienum. cuius alterius odio vindicta desi
derio flagitantes in notedi proposito pseruunt. Certissime sciet
hinc et consules non episcopi a papa tales absolue posse. quicquid
talibus salutare consilium detur ut pro seipos uel alios bono
que poterit operentur orando ul' elemosinas dando quo deus eorum
corda illuuet et ad bonum dirigunt et conuertunt. nullum est
enim bonum adeo exiguum quod non tandem deus eterna uel

tpali mercede remunerat. Multoq; melius e tpale bo
nu z immu q oino nullu pmeri Saluberrimu e ena
laudabile consuetudine allea seruare ne ea semel dis
solueto nuq; meternu forte resumat. **Ca. xvii. Oudit**
quis sit confessionis modus z dat circa h vnu breue donum.

Quoniam autem dicitur ad confessionem
pator explananda hoc e de necessitate semel in
ano circa solemnitatem paschalem aut cu mortis
iminet periculu a i sacramentoz suscepcioe ad frequiore
em confessione regulatiter no tenem qm sepius cofitei
multu pdest ad augmetu igne z distinctiore cognicioe
z explicatioe patoru. Debz pmeditari confessum qd aut
i quo deliquit cu examine diligentu qmz discutens ac si
magnu inde tpale bonu reportaret. **C**onfitei se post
modu pator humiliter no uisone ueritate no fite. vili
pando se no laudando pure recte atq; sinceriter facta ip
timena ditendo. discrete isup ut no reuelent hij qb co
fortes z sonos habuit in pto. De his em confessor iquites
gnter ena pcurat. nisi forsan sodales huiusmoi musa
petedi consilij ad eoz pellenam uiolentia cofitens detege
ret. aut fortassis ad explicatioe pti spes necessitas eoz
manifestari posset ut si quis ni sola soroe annualiter co
fessus fuerit i quo casu quendo esset confessor psona i co
fessione detenta ignoras. **S**up casibus aut ad absolue
du epō reservatis aut superiori remittat sacerdos infei
or ofitente ad platu ul superiore eu potente absolue
nisi forsitā cofitenti mortis periculu iminet. aut magnu
aqd scandalu ex hoc oboriri. uel pti reuelatioe sequi
coertum pabili formidetur. **H**oc uero p regula certa
z donumeto salubri tenentur ut nuq; pro pto secreto
uel occulto penitencia publici penitentibus iungatur. n
penitencia iponatur qua neqant aut nolint sufferre. No
debet uisq; cofitens iuncta sibi piaz faculter reuelae
quo gtingit iterdu pti suu prodi aut confessoris dicit

aut interrogata nimia leuitate detegere. Ver em oia
seruete confessionis integritate cōseruāt. nisi qd' absit.
confessor: penitente ad malū aliqd' hortietur. **E**st p̄ten
vile et efficit remediū diligenti' retmediū ab hīs q'
p̄uēsa inclinatioe uel cōsuetudie indūt i aliqd' enor
me p̄m̄ a quo nō defiali retinētur. q' scilicet sepos
ad penā aliquā penuaria uel aliā usq' ad certū tē
pus p̄firū tū certo tōis moderatimē cōstringāt quo
nensūq' i id p̄m̄ iade cōtingerit. Dicit nāq' sepius
insipientes aliqui se a p̄m̄. uel luxurie. p̄uiri' et si qd'
ē simile abstinē nō posse. qui tamē hoc ipō talidū
remedio uelut mēdices finalime cōfūtātū. tū vni
albi uel frana i emēda aiustibz insignitiōis eis i plur
ta pena. ipsos a p̄m̄tione iusti operis retinēret
Cōnde manifeste cōuincitū eos dim p̄cepti et p̄uēsa
luti m̄tuti a cōsuetis vni' abstinē posse nisi futū i
p̄uēsa haberent uolūtū. Et tales uelut futū uēta
ti nō nēdūt nec obedūt quousq' supplicia luāt. et delu
tor suoz serā et infructuosa p̄m̄az agunt. sicut q' iusto dei
iudicio ut qui penitēre de cōmissis nō p̄nt nō uolūt. tū
uelint neqant. **C**a. xviii. cōcludit nō esse qm̄ ab alio
ad p̄m̄ ipellendū si ad bonū potius opandū.

Proximo q̄tquit agit homo i p̄sona sua supme
m̄ueat aliū ad m̄le agēdū tollitū. a vbi' aut
factis. exēplis uel cōsiliis aliquid age qd' de se
sit om̄tio r̄uine p̄m̄. sp̄cialiter corā iuueibus a p̄sois
inotētibz. Hoc ei p̄p̄ū est singularēq' deōnū officii. q'
admodū bonoz angloz itere est sp̄cialiter hoies idue
ad bonū. Cōp̄tū ē enā frequer am̄de q' hoies alioz ad
m̄lū ipulsores uir aut nūq' delicti sui cōdignā penitē
nā asseruātē p̄fina. q' neqūt eos cōrige ad bonū qd'
deceperūt. iā forte d̄pnati sūt uictam a deo postula
tes eterna eis maledictionē iugiter ip̄m̄ites. Sicut
ex oppōito iā saluati alioz cōfirmis et futis aut op̄i

diligenti qua nulli deo opus ad sacrificium acceptum esse
 potest et ad peccatum delendum validum pro suis adiutoribus presertim
 summe fidei. **C**ur etiam propter fidelium quos iuxta cogni-
 tionis et virtutis a deo sibi concessam facultatem momentibus
 et exemplis alium ad bene agendum invitare. pro filio doctoris dis-
 cipulum et sapientem istumque ignorante rogemus in quo mutua
 pace et unanimitate iuvante. quo post mortem corporis huius
 phantasiam beatitudinis participes sumus quia nobis credit deus
 unus essentialiter et personaliter trinus qui est benedictus
 et sanctus seculorum Amen. **C**onsequitur eximiano oratione.

Quisquis a morte peccati ad salutem et gratiam scilicet
 huiusmodi volens resurgere quod quod ut actus sui et intentiones
 ad vitam eternam utiles sint et meritoque nostre est quod
 delicta sua recognoscit et cognoscit. dolens de omnibus atque
 ponat auxiliante deo a mortali se peccati et abstinere in
 futurum. firmum propterea ac sincerum propositum habeat conpe-
 tentibus loco et tunc peccati sua salute mortalia distinxit et i-
 tegerrime confiteatur. **E**idem ut commodius fiat. postquam confi-
 tens anima sua reuelaturus accedat. ipse tamen ea matu-
 ra morosaque diligentia premeditari tenetur quam magnam
 aliud emolumentum inde reportare se credet ut complecti
 magis ipsa confessori suo ac lucidius exprimat. **C**um vero
 plurimum simpliciter ob negligentiam aut ignorantiam non ex-
 cusante si potius accusantem modis aut speciebus nescit
 peccatorum propter defectum est tabula quam inspicentes confessarii
 cogitatione propria instructi sufficienter ad salutem poterunt
 sua peccata cognoscere meritoque tenent et confessoribus utiliter
 referre. **P**rocedit autem tabula secundum numerum et ordinem peccatorum
 mortalium. a se. superbia. invidia. ira. avaritia. gula. lux-
 uria. **C**onfessurum ergo tuam penitentiam committas etiamque
 interroga te circa peccatum superbie. **C**irca peccatum superbie.

Si vanam tuam laudem et propria excellentiam assumisti. aut
 optasti propter bona fortuna et modum divitiarum scilicet
 aurum et argenti terrenas que possessiones. a peccato

naturalia bō. s. corpis pulchritudine fortitudine uiue
tute ⁊ filia. seu etiā ratioe iustitiorū bonorū sicut ē dei cog
nitio ul' affectus deuotio Si alios cōtempisti ppter alios hor
bonorū pcedentiū desin Si aliq̄ opa fecisti ut inde mūda
nā laude acciperes. uel ut alii te meliōre q̄ ipse sis reputa
rēt. ⁊ nō magis si hoc fecisti p̄textu p̄ponis fite. q̄
ut alijs esses exēplar i bonū uel eos a malo retraheres
Si nimis p̄tinanter insub es opioni p̄ue uel credulita
ti. alteri⁹ consiliū cōtepnendo. sp̄naliter i materia fidei
et xp̄iane religionis. ex hac ei radice pullulat hieses sor
tilegia ⁊ false credulitates **C** Si p̄ iactantia a' ianē glōri
opa tua bona recitasti uel te alijs p̄hibo inuisti ut ob
hoc hūilis ⁊ deuotus crederis Si glōrius es corde aut ore
de malo ut q̄ alii defimudisti ul' ei iurā itulisti. qd' q̄
p̄ te ⁊ tuos cōplices ad male agendū potens fuisti Si su
pioribus tuis iobediens exististi ⁊ eos cōtempisti. p̄pue
marnales p̄uertes ⁊ sp̄nales Si ita cōfessionē mētibus
es p̄m̄ tuū aut ei sp̄m mūdano pudore relando. talis
em cōfessio iutilis ē. si ⁊ nouū n̄mē inuris Si p̄iorū tu
oz emulaciones q̄sumisti aut minuisisti culpā tuā sonis
aut cōplichō iponēdo Si te p̄ iobiaz ⁊ cōteptū excoimari
p̄misisti a' leuiter nimis excoimatis p̄tinasti Si i iudicio
publico uel alibi ob pudore ueritatis reuelandē p̄uiriū
cōmissisti Si a bonis opibus a' v̄bis abstinuisti p̄ oblo
quētiū quōmā futurorū hōre Si indignādo cōtempisti
p̄iores paupes. ignorātes. ipotentes aut ifirmos eos p̄
cipue qui tibi genē p̄mā sunt. a' si eosdē uisisti. si iugis
aut v̄bis cōtempisti eos qui studet deuōni Si p̄sup̄noe
motus aggressus es ardua sciaz tuā aut potētia exte
na aut tuo statui aut studio dērencia **Circa p̄m̄ iudicē**
Si de alteri⁹ iūmodo letatus es n̄ ei ifortunū ali
quid cōtingerit. aut si diffamaciones seu p̄secutionē i
nirrent Si de bonis alteri⁹ coluisti q̄ bene famati. bono
pulcher sapiēs eloquēs deuotus aut religiosus existat.

Si malū alteri poptasti. ul' bonā famā ipsius miorasti
ibis inquit de eo publice uel secrete manifeste aut fraudu
lenter platis. eius v' aut opa similit' indignā aut i pe
iore ptem frequēter iterptando **Curā p'mū h're :**

Sul' appetitu nocendi p te ul' aliū v'bis a' factis Si un
uel odio cont' q'cuq' cōtumelias p'tulisti a' i rebz notu
metū p'buisti ul' irrisisti ul' si eū p'tulisti vulnemisti or
ndisti Et anēdatur diligēter an lesus sacros ul' clericus
eriteit si a lesis a te uel iuriā passis veniā petē tēnu
q' n' p'senti e'gles tibi forent a' m nullo s'bierti Si arma
iuasua ad nocendū p'tulisti. si alteri mortē siue lesionē
alliate imnato es etiā appoito iurimēto Si secretū alienū
reuelasti. si hūiliter a te veniā petentibz indulgētiā tene
gasti Si motu ira iurasti neq'iter ul' p'iuuā omisisti a' si
zen blasphemasti ludū aleazū a' aliū extendo Si odio ul'
rōre potus q' iusticie zelo placitationes ul' libz aliū
uerasti. Si alteri maledixisti p'senti p'ntibz a' p'p'ius **Curā**

Se alio nescite ul' nolente retines illud q' **p'mū Aua**
e sui Si furtū rei sacre aut ecclesiastice ul' al' **nae :**
terū auustiq' ita emas ul' locū sacritū cōmisisti. Si cō
tra deū ignitū indignaris q' nō tibi sicut i ceteris pue
nerit dicere nec ad votū p'spere s'ntedut oia. si ob hoc i
memor dei bñficioz sibi seruire cōtemp'nt Si cōmūia bō
dnōz uel p'ntū laute nimis i usus p'pos' osup'sisti. a mer
cenarioz i seruitoz iusti lucrū nō eisdē tribuisti Si fal
sab i iustis mercatūis exercuisti i modū iquū Si fal
falso i mendaci artificio usus es modū quere Si s'vōmā
i te ul' m alio p'petuisti Si cōmutatiōe usuraria nū ali
o cōtinuisti. aduertitur modū. si fine lucrū p'iuuū fu
isti. si ludis p'hibitis ut est iaxilloz ludo auaricia mo
to te imiscuisti Si festiuis diebus spe lucrū manūale la
bore a' mercationē p te uel p' aliū fieri cōsensisti Si cō
missa tibi i testamēto uel aliter legata ul' eleosmas p
ficere i distribuere neglexisti Si opa misericordie i ele

mosinas occurrere nite oblationes ⁊ denas solue con
tepsisti Si facta adulatioe ul' intencioe penurias extorque
di aliu' recepsisti. a' etia' uisisti Si pntu' ul' mariti bona
eis istius abstulisti. si pprias ⁊ alienas possessiones i
utiliter consupisti. si alieni dpmi causa uel omisio volu
tarie ⁊ gaudenter exististi. uel lucru' inde uel comodum
reputares ut exempli gra. si iter duos rira' moues. ut
ex eoz mutua lite aut uerbere ul' omissione emeda' uidi
naria aut p'onomi' lucru' feras Si fame aut pestilencia
optas ut p' ea' dixeris. aut de pntu' morte gaudes ut lu
a' hereditate amptas Aut si p'uis a' aliu' ad p'uidu' i
pellis ueniedo ⁊ emedo Si iactantio quoniam iustiles adi
uenis nouitates ut duma' habudes **Cura p'mi' Acadie:**
S missa ⁊ horas ul' aliud dnu' officiu' seu seru
tium omisisti celebrare ad q' dueda' tenebans Si in
festis spenialiter ab emia' obseruare p'ceptis aut alias
p' istia' negligentia' uamitate aut oca' ecclesiasticu'
officiu' p'duaciones ⁊ simoes audue contempsisti Si cont
su temp' diebu' p'sertim festis i' vobis aut factis onofis
utiliter consupisti. a' ecclesiasticu' officiu' simois ger
nulis turbasti Si ide' p'stitu' tepus excessiue dormie
do i' lecto tuo demorando ul' aliter inle occupasti Si p'
negligentia' a' inania' tuis habe' meditaciones mortis
iudicioz ⁊ bnficioz dei erga te p'termisisti Si p' bnfio
ribus tuis uinis ⁊ defuctis p'ces fide' neglexeris Si co
missoz tuoz regim' ⁊ cure no' recte sollicitus existis
ti Si negligenter de p'nis cotribus es a' confesso' ul' an
ofessione' cura p'mi' tua p'meditandez hie nolueris.
si p'noz tuoz oblitus es. ul' iuncta p'mas min' debite
p'fecisti Si q'libz vota ul' p'missa infringendo transgressus
es. ⁊ affectatur modis si demq' p'ceptoz carie fuisti mis
gressor. ut si publicam eultraistie sup'one' distulisti Si
no' recte nra' sacramenta recepsisti. saluz no' p'missa debi

Cura peccati luxurie

S morosas cogitationes circa carnale actu cu complacē
na z delatione notua i corde tenuisti. si cogitatio
nibus talibus carnalibus uel aspectibus aut uerbis a signis ali
quibus motu carnis exultasti nec eide sufficēter resististi.
si huius peccati omissiones no fugisti. aut qd deterius e caude
pauisti **S**i p tales teptaciones uel motu i luctuosu co
sensu cecidisti affectandi extera opus si posses ul' auderes
pfice **S**i attactu aliq' ihonestu uel pruritu i membris pu
zendis exultasti ex quo carnalis delatione scuta s. z modis
diligenter adytatu. **S**i talium peccatorum erga alios causa
uel ruine occasio fueris. uerbis. oculis. apertibus a alijs sig
nis uel forte picturis z alijs figuratiuibus ihonestis **S**i
commendo hac carnale delatione ul' pollutione iurasti. si
cu alia psona carnale commixtioe iadisti. et attendatur q
gēdus uel ordinis foret psona. an uxorata alteri an uirgo
si gne pmiq' z in quo gradu si sacerdotalis religiosa. aut
i sacris ordinibus constituta si tibi offensa aut ei uolentia in
tulisti **S**i deniq' eiusde tecu serus aut alterius erat et ex
pimatur modis **S**i luxurie peccati ope consumasti alio or
dine q' na' dictauerit **S**i minorum legitima honestate no
obseruasti uocē opis in se uel instantianu q' iuris i co
fessioe certis si interrogationibus cognoscere q' uerbis ul'
scripturis quibuslibet in publico referre **S**i diebus festis
uis moribus a' min' solempnibus talia peccati peccasti a'
forfan i sacris locis **S**i abortiuu paruisti. a' fetu ex
uero nasci impedisti. aut obstructura uestimētorum. a' p
ogitationes corporis immoderata uel choreis ul' alijs pluribus
iustitiam modis **S**i dissolutis aut ihonestis aspecti
bus z choreis z gestibus inopitis ul' inata pulchritudine
a' furo medanter colorata ul' deniq' uestimētis superfluis
alios ad malu allure uoluisti. aut te corrupisti ab eisdē af
fectu si tibi inuoluntate quāta psona carnalis copu
le debitu infirmitate aut alio legitimo impedimento cessa
te negasti :-

Cura peccati gule :-

Si ieiunia ab eam obseruari mandū hūmānū est
cessante infirmitate i potencia ul' alia rōnabili m.
Si ex nimia nbi uel potus supnoe ebrietate lurruria.
dissentiones. aut corpis infirmitate iuristi Si ob eade
musa studii labore meritorioz uel aliū opus ad qd' a
gedū tenebaris omisisti Si p' nimos suph' i potibus
z nris te uel tuos idigere aut medicare roegisti Si
zeniq' nris auidē aut habundanter abū supsisti aut deli
tū sit q' ex hoc p'ceptū aliqd' dei uel emē soluetur. uel
grāde aliqd' corpis i modū sciretur. **¶** Per her at oia
q' de septe p'ntis moribus iā expliā sē. p' hō cognoscē
quib' modis quāq' sensuū exteior' misseio cōtra dēre
legis p'cepta. cōtra mē opa. z duodecū mē fidei arti
culos deliquit. ut nō sit opus her postēiora poribus
addē nisi quis enuāns poribus spenalia z p'culari
ora adiungere uoluerit **¶** Ad plenariū at p'cedentiū
itellā ut cognoscā q'libet uite sit fūedū **¶** Nota sē

Primo qd' de cōi regula est z emē p'cepto aliqua:
tene' quilibet ad m' semel i āno iā pascha
p'ntia sua confiteri. Si enā eubāstia aut aliud
sācramēti suscipe itendit. hūc enā cū mortis iūmiz pi
cidū Si p'tea ipe q' p'noze absolue p't adest. au' p'n
tia nūq' in postez haberi formā. quib' sepius confi
teri p'sit. q'ter uidelicet ānuatim ul' mēsi' singulis a
quolib' solepni festo iuxta p'sone facultate z statū **¶**
Secūdo q' ofessio in loco patenti ul' publico fieri debet
ne occasione scireti lon' z p'tertu deuōnis ipellat d'bo
lub ad malas cogitatioēs z iūqua v' ul' opa. nūq' enā
confessor confitentis vultū aspiciat **¶** Terno q' multa sē
crimina a quib' p'noze sacerdos simplex absolue nō p't
nisi p'centenariū fuerit. aut a p'lato supioze p'ntē ac
cepit. q'admodū sortilegiū qd' aliqu' p' abusu sacramēti

rerū cōmitti aut ex alijs rebus frivole causa q̄rit q̄ nō
 ē causa itenti effectus. q̄ p̄ res sacras omitti sacilegiū
 qd̄ est furtū rei sacre. uel m̄ locū sacru p̄missio violēta
 sacerdotib̄ uel cleri. **S**ponia. hēsis. ceteraq̄ crimina quibus
 eo facto excommunicationē sententiā incurrūt deliquētes. **H**omin
 diū p̄missio p̄bis aut m̄ris p̄iurū i iudicio publico con
 missū. adulterū signatē notoriū. mulierū raptō violē
 to. deflorā uirginū. cōsūpziatio sōmōialū. i iactō n̄ san
 guineis ita q̄ritū ḡndū. votoz fractio. oppressio p̄ui
 loz ifaciū ob negligētē custodia. p̄m̄ itē turpissimū
 r̄ abhorribile qd̄ contra naturā dicit̄. siue i p̄ua p̄sō
 p̄ mollitiē p̄tenti sit. siue i alio omisso q̄ eiusdē serō
 existit. ul̄ i p̄sona alteris serus si fiat i alijs mēbris
 q̄ nō ad ḡnationē deputauit. ul̄ si demq̄ i alia spe
 cie admissū sit. **T**alia naq̄ anima ḡuora s̄. q̄ sit elus
 arnū i sancto die ueneris. **U**n̄ r̄ de eis tenetur p̄tor
 exp̄sse confitē sub pena eterne damnationis. **C**erto qd̄
 p̄sona cōfiteus d̄z habē uoluntariū p̄pōit̄ oia p̄m̄ sua
 iuxta uires itegritate exp̄lādi. r̄ ad it̄rogatū uer
 itate sine mēdāno uide ad sui accusatōez uel excusatōez
 r̄e relare etiā d̄z p̄m̄ alteri. nisi fortassis aliter suū
 p̄m̄ reuolare nō possit. ul̄ nisi p̄sona tale ad sui cōmo
 dū sp̄uale cōfessori detegēt absq̄ p̄uidio cuiusq̄. **V**el si
 platus sup̄ior ul̄ p̄tentiariū nō singula p̄m̄ cōfiteus i
 tegraliter s̄ solob̄ m̄sub reseruatōs audie uoluit refer
 uet p̄tor alia delicta m̄iori sacerdoti p̄tate sup̄ his h̄nt
 cōfiteū. **C**erto q̄ nulla iuncta p̄m̄az tēpe d̄z nisi qua
 p̄tate uoluerit. quā r̄ relare tenetur una n̄ alijs cōfessori
 platis aut it̄rogatis nisi forsan qd̄ absit idē cōfessor
 cōfiteū obis aliquib̄ ad malū iducē m̄tetur. **C**er
 q̄ si ḡrāde quid aliam instituedū sit r̄ is ignoret̄ nū de
 beat institui. ul̄ etiā si votoz cōmūtio a relam̄ facienda s̄

consolatur platus superior uel alius horum parte hinc non
tamen sacerdos inferior. **S**eptimo quod super peccatis in generali super
tribus nuatis si casus speciales occurrant uel in eis delicto
vix tenetur hoc confitens explicare tunc presertim quando peccati
laetitia casus. uel in eis speciale habet alicuius malicia mor
tale ut cum quis decem fructus abstulit pauperi uxore et fi
lios habet. uel in loco sacro quibus peccatum est quod furtum peccati
in generali commisit. Si pariformiter in aliis casibus precau
tas exprimat prout confitens meminerit secundum beneplacitum con
fessoris obmissis circumstantiis aliis ad peccatum quantum pertinet
tibus. **O**ctavo quod si persona confitens in peccandi proposito pseue
rit uel de nouo peccatum uicere disposuit aut quod ablatum
alteri secundum facultatem suam non vult dimittere ut restituere
aut quod a carnali peccato luxurie renuat abstinere. uel quod non
redi inquam proposito retinet. nullus habet personam a peccatis con
fessis potest aut debet absolue quam tali persone salubriter
consulatur ut bonum que potest interim proficiat. attendens enim de
iure tam dignetur illustrare. **T**ercio nota quod peccatum quod
libet tanto peius ac deterius est quanto pluribus inuit noxime
tu. Potest si quis fuerit alterius ruine causa et occasio ut in
nocentes presertim uiuere a puellas suo consilio hortatu.
uel alio quouis modo sollicitudo ad peccatum agat huius rei distric
tu peccatis et prout deceptor a se corripit et emendatio
ne totis viribus prouidendo et per se et alios ad uiam ueritatis et
sanam doctrinam reducendo. In hoc enim consistit portio principalis
sue satisfactionis et penitentiae. **D**ecimo quod si quis post confessionem suam et
amendationem diligenter ipse peccator quouiam etiam mortuum a se con
missorum non resistatur. tunc per solam generalem confessionem de ipse
absque alia speciali saluabitur. si tamen ea peccata oblata per
modum ad memoriam redierint. ea specialiter certis tempore
et loco confiteri tenetur. Quia ire periculosum est commissorum a se
delictorum modum per negligentiam atque desidia in memore fieri.
Forma absolutionis sufficiens et requisita. **A**bsolutio.
In peccatis de quibus confessor intendit et potest absolueri

Sollucite cogita te in vita **T**ertio exhortatio
tua plurima delicta petuisse quibus pena ferre
meruisti unde et huius infirmitatis et mortis penas pacie
ter tolerare debes. rogans deum ut peccatis doloris acerbis
remissione operetur peccatorum. et purgatorij horribilis
cruciatibus in hac afflictione tua per suam misericordiam com
mutetur. Collemabili est namque hic principaliter quod in fu
turo peccati. quod si sit corde contrito penes penam neres
saria tanquam voluntaria ferres et omnem penam et culpam remit
tet deus. certusque paradisu inhovabis. alioquin per irremediabilem
eternam penam et damnationem iurares. **Quarta exhortatio.**

Sup oia in hac extrema hora constituto meditare
curam tuam spiritualem salutem. Nunquam enim fortassis in futuro
huius meditationis occurret oportunitas omnem aliam sollicitu
tudinem et rerum terrenarum curam relinque. quas relinque nunc
est. quae etiam nec ab infirmi papulo contrivente eripe valet. et
plena fide te deo committe. et ei qui omnipotens bonus et sapiens
est. te tua et tuorum regenda prope omnem partem cogitanti tui
in eum dirige. **Adhaerens solummodo et supstitens rogans ut per**
salute tua deum peccatis erodent. **Oratio principalis sex his**
interrogationes. Et prima interrogatio est ista per interrogatio.

Dilecte aut dilecta uis tu mori et vivere in soliditate
fidei christiane respici deum et dominum in ihesu christo huiusmodi
fidelis et obediens sic mihi eris filius. Respondent
volo. **Oratio interrogatio. Petis a deo veniam peccatorum**
tuorum commissorum et omissorum que contra eiusdem amore ma
iestate atque bonitate egeris. nec enim potest debere horum.
Respondent. **Peto. Tertio interrogatio. Habes ne sin**
terum propositum et explicitam voluntate vitam tuam in melius commu
tare atque corrugere si uita comes supfuerit. Rogas eni
a deum ut tibi gratia possit hoc propositum continuandi. verumque
contritionem habendi. **Quarta interrogatio. Et tu co**
gnos tibi ipsi alium peccatum mortis uel nimis de quo non sis
confessus. Optasne etiam cor tuum illuminari ad obliuionem

minu si que sunt habendi notitia. et si tu scires libe
 ter confitereris ea **C**erte iterrogatio **U**is ablata
 p te restitui integritate qtu ad id teneris iuxta tua
 ru facultati valore ena usq ad om bonoz tuoz ressi
 one z remittatione. ubi alias satisfactio fieri no ua
 leret. z cora deo z hoibus venia iurie petis **C**erte
 iterrogatio **I**ndulges ex corde oibus qui t noni
 menti intulerit ob veneratione z aorem dni nri ihu
 xpi a quo z venia speras. petis silitet idulgei tibi
 et remitti ab hys quos vbis a factis lesisti ad has
 oes pmissas iterrogationes assumatice respondant.

Volo **C**erte pauca breues misist orones
Primo dicit ifum ex corde deu orans deus
 meo piissime pz. misere mei. deo meo piissime
 pz. In mano tuas commendo spm meum. **O** pater
 misericordiaz miaz fur huc paupule creature tue
 adua me nunc ena in har ultia necessitate Sumere dne
 ia aie egenti z desolate ut no a malignis spibus captive
 tur. z a amibz ifernalibz deuoret. **O**ulassie ihu ob hore
 z virtute tue bnditissime passionis iube me reapi itra nu
 mez eloz tuoz **S**aluator meo z redeptor meo. reddo me
 totu tibi no me remuas. ad te venio no me repellas **D**ne
 paradisu tui postulo no ob ualore meoz meitor s i dntie
 z effimna tue bnditissime passionis p qua me miser redi
 mere voluisti z in paradisu pno tui sanguis eme dignus eb
 ipm in coferte festia ppter que ner tue diuitie a potena
 miuict ner ipe paradisu gustator aut mior iuictur
Salutet postmodu bntissima uirgine maria. dices Regia
 celoz. nri misericordie confugiu ptoz uerolua me v
 nigeito filio tuo. eius clemena p me idigno ptoze uer
 pella ut ob amore tui mea remittat crimia pduces in
 gla sua. **A**ngelos de hinc ptoz iuict iquies **S**pus
 celoz ageli beatissi assistite qso in migniti ex h fenilo
 et poteter erpite me ab oibus aduifanoz ifidibz z auaz

mea i vni ofortiu affiute. Tu pncipue agele bone m
tos me. **D**ost her iquinatur ab ifumo cui scoz ul fa
ru magis deuoto extiterit ut illi prem offerit dredo o
gloriosissime scie ul fa singulari i te du viuere spem i cofi
dena reposui sume nūc in m h extremo nūritatis arti
culo laborāi nūc amior sup modū sepus nūc istat et
hora. iam i adiutoriu meu itende. **C**ū p qsd ob
seruatiōes edoret ut sciat qus p dōz us hndus sit.

Si pantiens nodu eukaisia aut extrema vntioez
suscepit. Interrogetur an eade sacmēta deuote p
atus e ienpe. Si enā sup interrogatiōibz pmissis
verisiliter appareant responsiones pantiēis existe reme
diū opponatur qm id cōmodū fieri potest. ul p mīstia
nōne sacmētoz cōfessionis. eukaisie aut extreme vnt
tionis. ul eade māfestādo pūdiū qd iquirat nō plene
satisfactio pētiōibz sup fide sua e salute osne platis
moneat q ut dcedat tūq vero e fidelis xpianus. **C**ū
zatur si ifumo ipe excoimatiōis vniulo astrictis teneatur.
e pten submitit se totis viribus ordiatiōis scie matris
erie ut soluat. **S**i moritūm plixū seponis spūm
ad suā recollōne habeat ne morte festina pūciatur
legende foret corā eo ab astimtibz hystorie e oōnes de
uote. i quibz tang e viues apli delatābatur ul rēsen
ta essent dina pcepti ut pfidius meditetur si quid
adius ea negligentē oblitū deliquit. uel p sēns corā
eo istructio recitetur. **S**i pantiens usu loquedi p diderit
habet tamē sanā e itegra noticiā ad interrogatiōes sibi
factas ul oōnes corā eo recitatis signo aliquo extēori
ul solo cordis cōsensu respōdeat. hoc em suffiat ad salute
Cū tētur ifumo ymago aruifiri uel alteri sancti q
tang e icolumis spcialiter vneabatur. **S**i nō oia pmissa
dū vrentis sinat. pponēde se oōnes. illa p sētim q
saluatoī mō ihu x° digit. nullatenus aut mīme si fieri
possit morietū amia annales. vroz. liberi. uel dicie ad
mēoria reduantur. nisi i qm id erigit pantiēis spūalis

confessor purus esse qui purgandis animabus iungit. Spe
quorum sui laboris et proficiendi tunc alios non sperna sed
digna virtute reponat. Memerit iugiter quoniam neque qui
placat neque qui rigat est aliquid. Si autem inveniatur dicitur. Et quod
nisi spiritus sanctus cordi assistat audientibus iuvenum laborat lin
gua loquentis. Oret igitur crebro pro sapientibus de corporali
medico consulat. Quatenus dignetur opus suum a deo ut eius
de virtute roboretur et crescat. **Secunda**. tolleret se con
fessor in arte seu spemulo totum abstinens semetipsum
quod potuerit ab homine exteriori tamen in se quod in aliis ut spiritu
abulet et non carnis. ne forte illecto formis corporum fiat
ipse loquens per dominum sibi ipse totus in animam et spiritum quod
tate spiritualiter iungit. non attendens distractionem serui
tium vel formam. Alioquin quod ei proderit si universum mundum
lucet. tunc vero sue detinere pariat. **Tertia** con
pleat erga quodlibet sibi confutere solliciti confessoris offi
cium nihil precipititer aut in solo transitu uolans. sed mo
rositate purgati. omnia plene examinas diuidias quod memo
rie quod confutentis quod dicitur imponenda ve fuerit. ea dilige
ti repetitione repones iungat. **Quippe** eligibilis est pau
ros audire compleat quod multos proferte. tamen totam suam
pulis non tam expedire quod impeditos plenius reliquere
imitetur. in hoc deum tunc proferte si opus. nullo namque si tu
into esse melior differre confessiones post pascha. etiam
ubi gratiam non redierit. quod quatenus seros ducere dum
vere absolutis ipsi non recte absoluti se gererent. **Quarta**
ta. ostendit confessor in operibus nihil in confessione quare nisi
salute animarum suarum et solutione liberam a laqueo peccati.
ita nihil questu recolens gratias accipit. gratias dicit. nihil
ad mundana orient gratiam. pauperibus eam sicut diuitibus
se tradit et offert. turpibus et pulchris. doctis ut do
tis. nisi forte per quanto maior inde fructus horum quod deo inde
speraretur. proderit supra modum heri sinceritas recte
intentionis magnis aliquis spiritualis fieri. **Quinta**.

Expedi ut confessor zelans animas obtineat a plato subdi
 torii sua in casibus reservatis p[ro]fite seu relaxaciones p[ro]p[ri]as
 e ubi sint casus publici et scandalosi Rep[ro]hibetur itaq[ue] pau
 nsum q[ui] no[n] inderit i[n] aliquo talium casuum qui co[n]ter[er]t reser
 vatum. S[an]ctes vero ip[s]i confessi se[m]p[er] no[n] debere remitti de
 iure ad alteru[m] liberius et n[on] o[mn]ia detestur. Confessor etia[m]
 sibi eos p[ro]fuit liber[er] interrogare de singulis plen[er] q[ui] sa
 nae simul et semel ip[s]os absoluedo co[n]fidit. **C**on[tra] dicitur q[uo]d
 confessor o[mn]ia p[ro]p[ri]a et sp[eci]es ta[m]q[ua]m medicu[m] doctiss[im]o p[ro]p[ri]a
 sui co[n]tinentu[m] p[ro]fite q[ui]libet ho[m]ines diversoz statu[u]m et varioz
 officioz peccata p[ro]fite nullaten[us] ignoret. Et quac[un]q[ue] ad h[oc] cog
 nosceda facti s[un]t tituli. Alti aliq[ui] s[un]t q[ui] no[n] tuto o[m]mittit
 s[er]p[er]o aut v[er]bo publico p[ro]fite euitandu[m] q[ui]da[m] scandalu[m]. Et ea se
 crete discat ip[s]i quoz iter est h[oc] no[n] nesciat s[ed] medicos mor
 boz v[er]itates co[n]uenit no[n] ignorare. Alii nepe quo pacto
 sibi confessor p[ro]fiter[er] ar[d]u[er] diligenter interrogabit. Instru
 et q[uo]d confessor ad suoz i[m]m[er]itacione[m] trinu[m] h[oc] maxie e[st] i[n]
 p[ro]p[ri]is miris ex[er]c[iti]i ordinaris q[ui]a ex[er]p[er]u[m] e[st] vir v[er]q[ue] d[omi]ni i[n]
 co[n]fessio[n]e a culpabilib[us] i[n] eis nisi multissima arte p[ro]mone
 atur interrogentur impiantur q[ui] et certe nate e[st] ut confessor
 habeat arte h[ab]ere obsecrandi alias i[m]m[er]itandi p[ro]p[ri]ale ad edu
 cedu[m] colubru[m] tale pestiferu[m] tortuosu[m] et v[er]u[n]de[n]t[er] ab a[n]i
 ip[s]o aut ip[s]a sic dubio p[ro]fiter[er] et ut trebu[m] i[er]m[us] mo
 rietur. Et reputa audie[n]s i[n] hac re eos q[ui] nihil i[n]tro
 gatu[m] a i[n]quire[n]du[m] e[st] dicit a co[n]fessis. p[ro]fite t[ame]n horipm
 velint requirant q[uo]d co[n]fessi. Alioq[ui] no[n] satis co[n]sultur veni
 die ignorare et fingunt p[ro]fite. **S**ept[im]a co[n]suetudine co[n]fes
 sor post interrogacione[m] quasda[m] p[ro]fitebulas sup[er] etia[m] statu
 codicis studio ul[ter] officio co[n]fessi. v[er]t[er] ip[s]e veni[n]t s[ed] i[n] mo p[ro]
 dore detest[er] q[uo]d forte puer e[st] ul[ter] feia[m] ul[ter] exilis co[m]ple[n]sio[n]is. Ap
 tales p[ro]fiteis p[ro]fite[n]du[m] e[st] p[ro]fite[n]t[er] et figedu[m] i[n] a[n]i q[ui]admodu[m]
 co[n]fessio secretissima e[st] et o[m]ficienti deo magis q[uam] p[ro]fite sua. sed
 ad euitandu[m] et absoluedu[m] et ho[m]i fit no[n] ad revelandu[m] a g[ra]m
 tadu[m] quis p[ro]fiteo q[ui]admodu[m] malle co[n]fessore[m] mori q[uam] ali

quid dicēdoz detegē Collat uti^o oēs talē suspitōez nec
reformidēt q̄ ppter etiā dicēdi cōfessor sit eos postmodū
habituri odio aut cōtēptū a' amissatur vno tenent^o
eos diliget sicut filios missios & qui sue fidei se totos cō
miserit **C**ontra Laborēt cōfessor p̄serti erga uiuēs
& puulos hie cōfessionē eoz gūālem q̄ vit aut nūq̄
iterū cōfiteat nisi forsan p̄diti a tali cōfessōe q̄lem
describim^o qm etiā id eē vtile apud grādeuos riuales
& simplices & seinas q̄ si nō pnt leuiter idua ad hoc po
terūt ab eis fieri iterrogationes tales Vtrū facta est
talis cōfessō de talibz peccatis & de talibz & de tali etate
& de societate talibus Et scdm r̄siones potest aiadi
te p̄uidē cōfessor si plena fuit talis cōfessio Et si nō
fuit iduatur eā p̄ficere **C**ona p̄maueat suope cōfes
sor ne sit austery ab uio & rigidi^o mor em claudē^o os ob
stinati p̄diti^o p̄ sit affabilitas locutio etiā aliqui si ita
res erigat sup nō peccatis quousq̄ familiaritas q̄cā cō
tinuū sit de hinc ostēdat q̄te uigilatis ē & p̄pōns p̄f
sē q̄q̄ uelle relac in cōfessōe corā deo & q̄admodū h
age est seipm turpiter fallē eē quoz meli^o dicit si nō
cōfessus absere uelut q̄ finge cōfessōez m̄p̄tam **C**ona
Stat sacerdos a cōfitentibz nōne uelint expurgati pei
tus ab oī suo crimine Et q̄ nisi hoc uelint fas h̄ recedē
ne tēpus missū vno nōne detineat si uolūt debet iu
uare se & hoc melius & relac fieri ne q̄q̄ q̄ ad iterro
gata ueritate plena responderint Si uero cōphēdit
uelle mētiri & se relare ut sepe fit p̄ d̄snetū cōfessōe
marguātū uehemēter & acriter & cōpellatur ueniā sin
tim q̄re sup hui^o mēdāno qd̄ postq̄ fecerūt rursus
blāde & leuiter moneatur nihil deinceps mētiri aut re
lare Si uero bis aut ter rursū mēti fuerit poterit re
mitti & differri usq̄ ad tēpus alterū iūgendū ut meli^o
sibi p̄uideat sepe fit ut in altera cōfessione libē^o ape
riant oīa dū putant mēdāna p̄ora magis iputāta eis

i inaditencia q̄ i malina **U**ndena applaudit ofessor
 dicitibus veritate sup delictis suis. q̄tomagis enormis
 r abhominanda videbitur. Collaudetur de veritate de reli
 gione de noie dei de zelo ppter salute de ofidena ad sacer
 dotē r ofilibus. Et q̄ audacter p̄gāt ad alia nil hesitas.
 fit aq̄n no inutilis questio. si fuerint alias de talibus cofes
 si. et si no aliter nūc aplius nūc loqui debent r deo q̄n
 as age q̄ tale tribuit voluntate r oportunitate. Conuenit q̄
 ut per ofessorē grās p̄naliter age moneat. Postmodū
 tēdnt ad alia. **Quarta** tubent ofessor ne cofessi aia
 detegāt alioz noianō eos uel signis certis notificando.
 nisi forte p̄m̄ talia sint q̄ nullo aliter p̄nt apiri. ut
 si sorore vniū si male cognouerit. aut vir uxore. si ost
 p̄tea nūros i m̄gredō p̄uulares iustitias p̄noz q̄ no
 multū augent uel variat ḡuitate in eis. q̄m nascetur
 nūc aq̄n vel reptū p̄uulosa ul' turpitudō m̄. aut suspi
 retudatua cofidi. Nichilō' utile iudicā' p̄ tenandō rō
 snaz illoz q̄ ofiteretur q̄ forte postmodū ḡuoribz vige
 retur talis quasi no bñ integre p̄m̄ sua ofessi fuisset
 ut plerū' explicet oia q̄nt r quousq̄ idauerit ofessor ex
 pedire. **Terziadea** aggruet r reprehendit acriter ipe
 ofessor p̄m̄ enormia postq̄ ista plene cognuerit r ondat
 q̄ta p̄uulōe p̄noz ofingē possit ad negandū iā ofessa
 si plures fieri reptū est enā post ofessioē opletā. p̄us
 iduro habentur certissia explicā' p̄noz. Demq̄ q̄nt m
 ofessioē dixerit sacerdos sit ipe q̄ in fine mansuetū atq̄
 benignū iudens oleū ofolationis r ofpassiois r bone spei.
 Et isup aliq̄n dicē ofessor ex quo talia r talia ofessus
 es q̄ se ḡmissia noli deinceps relac aliud s̄ oia dic ut te
 nō expedias. **Deq̄nta**. Confessor i iquisitioē p̄noz
 r spenalter carnalis qd' a multis cu summa difficultate
 p̄t extorq̄ri p̄mo p̄cedentiū r a ḡualioribz impiat r q̄a
 nulla a pauca videtur includē culpā. q̄ si p̄noz vult me
 tur aut fugē sepe reprehenditur p̄ talia q̄ naturaliter

attendit oibus aut inuissie reperitur oppositu qualia si sta
ti neget constat eu time dice grandiora. hoc mo noui plu
res fuisse dephenos q iterrogati negabat se vng pas
siones meba pudendi habuisse inlefectione ul' pruritu
ul' erectioe q leniq' ul' reptacione ul' cogitacione mala
de qnq' muliere. Et du ouiti fuerint de h' medano que
batur none illud eat turpe sic ditte quid agebas tu e
sepe respondebat illud qd' qritur medetes ex modo loq'
di confessor qd' id no' ipute' ad culpa si ad laude. **Uro**
siderano. Gaat confessor gnalitates istas ee' r' siles. fust
ti vng' tpe quo cognosti te i societate fauloz a' sorioz
r' sperialiter i lecto si sit audisti vng' malu' ut sepe fit
loqui f' de ipudicia r' mulierib'. si sit loq' batis tu silu'
r' si mila desiderabas si sit vtz uoluerit vng' alter q' ta
geres eu' ihoneste ul' npe te. si sit pressus fiat vltior
sub velaie tili q' itelligat an' comissa fuerit ibide' mol
lines siue pollucio. Et h' p'm' ena' bene g'mittit' afe
pubertatis anos imo temp' iputa' i' uigilia du' comple
te tmsit delano. **Est** potest confessor du' ihoneste loq'
du' eit dice amite no' aures si loquor spiter qm' oz oia i
confessioe dice loge aliter dicere a' silere extra confessi
one. Et dicuntur talia satis constanter r' qsi prestiter aut
q' no' reputatur uti q'ua. nec aspiciatur fixe vultu p'
tatoris. si dicitur confessor vultu qsi no' curas aut fere
narras fabula diceo sic. Ego bene uideo tu fensa sit
et sit q' seq'ter ergo dic totu' i noie d'm. Ego tibi idulgeo
si no' aliter ferebis. Et si dices oia mala mundi no' inde
peius haberes. dic audacter. imo r' qm' potest si uelit
ut sup' oibus diligenter iterrogetur. si sit subiferatur
q' ergo dicit i oibus ueritate. **Ca'** attendit aliqui licet st
rurissimu' sicut apud c'mspectu' r' p'uidu' q'fessor q'
aperiuntur qm' spes p'noz' carnis a' qm' amissione ta
les qm' p'noz' no' est c'ofaus aut culpabilis. Et hinc for
te scandalizabitur ul' corebitur deinceps age similia.

licet pro recto no videntur ita esse timendum quodmodum alia
 tendit nec tamen quod propter hoc debeat omnino diligens inquisi
 no propter utinam mala a pueris et alijs tam diligens cogiten
 tur quod sanctorum et agitur ab eis nisi inquit eadem esse videtur quod nes
 nat. si quod forte ea non tam grava esse creditur quantum si apud deum
 quod alii nolunt manifestare ea. Aliter in hoc casu debet in summa de
 testatione primum tale dampnum quod non cadet eadem in hoc est tale
 aliquid agere. Et quod dicitur ad experiendum differentiam primum
 an sciat distinguere interea quod fecit et non fecit. Sunt enim quod
 male respondentes affirmative saltem ad omnia quod confessor interrogat.
Col potest confessor ut diximus a generalioribus a specialioribus
 a minoribus temporibus ad temporaria quod a multis generalibus a affectibus
 multis specialibus. ut habito quod aliquis conatus fuerit se aut
 aliam sonum luxuriose affectare. quod dicitur quod diu et quod sepe. et
 cum quod accidit et a quanto tempore in toto vita. Et si aliquid erit de suo
 genere et finaliter in quod parte corporis impletur est libido sua vel alteri
 demum ad alteram huiusmodi primum species peioris successine poterit
 inquisitio periturus. **C**ol Cognovit perit ex parte sui quod puuli
 et adolescentes masculi pubes interrogentur modo dicto de coha
 bitatione sonorum et familiarum nam de hijs quod prima facie non horret
 quod non soluta sunt. Postmodum quod dicitur de cohabitacione mu
 lierum. Et primo si unquam in etate quinquaginta vel sex annorum vel eo an
 in iacuerit cum ancillis sicut mos est puerorum. Consequenter hor
 tati sunt non solum de ancillis sed et in genere priorum ad qualia non
 descenditur nisi quod subito et a late ducendo sine mutacione vul
 tus. Et bone video tu saliter fecisti cum talibus et talibus. Et
 si sic ut heu sepe fit pubes quod deartentur aliquid amplius
 fiat practum ofideacionis videri. Preteritis de collan
 zado patris dum primum aperuit. Postmodum suadeat pro
 bono suo velle ducere in istamias oes in periculum sunt de a
 nillis poterit concedere quod pueri ille ad magnam mentem sibi
 recedat. Futurum quod opabitur ofine tranquillitate. Et quod nunquam al
 teri deceptis reuelare compelletur. Estio autem quod fecimus quod so
 ordie facere sunt interrogaciones pubes tam de cohabitacione
 mutua tenent. Postmodum cum viris aut puulis sed experien

na totale nō habeo. **V**iresima Reprehendet forte aq̄s
audacia hāc cōfessor qui talia p̄sumat ap̄ire q̄ vir
cente credibilia s̄t: fere incogitabilia nisi ab exptis aut
aliunde doctis. **G**eniat aliis qd̄ uoluit ego corā deo testor
me plures talibz remedijs idurisse ad cōfessionē q̄ false
bātur nūq̄ etiā i articulo mortis fuisse talia dūtinos
aiūq̄ laudabāt tunc deū totis visceribz gr̄ias agētes
q̄ ita se apperuerāt q̄m̄ i pauissimi reuēre volebat aq̄n
Et tūc redierūt fatētes illūsiōes esse deōnis q̄ claudere
os semel aptū rursus satagebat. Aliq̄n iā cōfessi p̄pter
obmissiōes huius interrogatiōis rursus ad cōfitendū iduti
aptū in fererūt iudiciū q̄ necessaria s̄t huiusmodi iqui
ficio. **I**udicabit aliquis se talia uel nescire uel nol
le iqnire q̄ forte est ut exurgat timor i scripto pal
lesens aut spasmū panes i aspū fedoz durūq̄ ul
nerū staretur cautela ēē necessaria z nō leuiter debē
fieri desensu ad illa abhōmāda nisi cōfessata p̄cedēna
uideātur uelut i ferre tale cōfusiōes. **E**d̄ si quis nesci
at uti cautela dimittat cōsulo ne et sibi nocent z p̄dēre
si semel negauerit nāq̄ cōphensio fuerit scandalizet
et vir i futuri quā qat q̄le deo debeat vniūsale reme
diū tradi ap̄ oēs nodū scio qm̄ p̄diciōes gr̄iales nō
sufficē satis puto. **I**n hac m̄ iterum sim s̄tēna q̄ ta
les casus secreti p̄ puulis q̄tuordecim ānoz z i fira z p̄
mulieribz neq̄q̄ reseruari debent. **A**liq̄n nō uideo qm̄
nulli ex hoc defectu cōfessionis itegre p̄diti s̄t. **A**d nul
los vere ap̄lius q̄ ad platos spectat remediū etiā dāp
nās si claudat i q̄m̄ celoz aut p̄ negligentia a p̄ huius
modi rigidiorē obseruatiōes occultoz. **E**t **z** obiciuntur
dētur saltē expediens q̄ i qualibz nun nobili cūntis si
discreti esset aut alius loco sui vicini aut conuictor ordia
retur q̄si p̄tentiā in talibz i circa tales. **E**ss̄ it̄p̄ dili
gens audire cōfessiones puuloz iuuenū quocūq̄ h̄c vel
lot si vane posset euocandū nūc vniū ne alii q̄ p̄ferte

etatis hoies ad hoc forte no possent idua puidet in
 quo mure i miffette abularet qui talis est ne culpabi
 les i seductes huius puiolos psequeretur eu dure uel
 idure p malicias erasuras i forte cofingendis p puilos
 q q securitas maria circa hoc est puritas ofae i iteno
 nis i q neq vbo neq signo quolibet reuelaret q dicitur
 tu i ad no reuelandu vjs oibus iduret neq daret pei
 tena p qua possent puili de quonq notari ap eos circa
 quos ouerfatur Deniq in hoc meli videri hie plures
 cofessores immo discretos i penitens iungendis q refer
 uado msub multos discretis paucis i ad hoc hoies idure
 pudore cogere ne talibus paucis cofitent ieternu. si
 coleabilius e fime piaz i purgatorio q ut i fima pa
 riatur i inferno **C**z Remanz aliqn i sacerdotie sampu
 lus sup ofessione pnois q no dixit oia i hoc habz uel
 q fat aliud p ofessione uel q tenz im pn ex ia ofessat
 q tale pnm omiserit. aut alijs modis quo msu ul re
 mittat pnoie p auisando se ut dm e. uel si absoluat p
 dicit sepius iteru i iteru q si relat aquid ofessio sua i
 absoluto pntus inualita e i uisoria Qui demq potest
 ut si mallet alia cofitei pstat i noie dm tm modo fiat
 itegri ofessio sua Suffiat h nec aliud erantur aut re
 deat si uelit alias ni puiioe meliori **C**onfessio qm de
 tat cofessor a pnoie si pponit apius abstinere ni auxilio
 dei deireps a pnis **I**tem si caret odio cotra aliu ite si uel
 realiter du potest alienu restitue ite si omfioes citis i
 ni uitae pponit ut gabinatu i usuris i filia Si aliqd
 itoz defuerit no ualet absoluto neq trandi debet si hoc
 pnoz fatentur **S**uadeatur tamen age interu ho q poterit
 ut de alluet cor pio ite diximo de reuocatioe seductoz
 malis ofilijs i moribus p eu i diffamatoz iuste i filibus
 no qredo tamen ul id qd uerili fieri pt ad talia repanda
Cz i iungat ofessor piaz no alia q de ofensu pnois
 i de qua speret impleione nisi forte pmi essent publicu
 i scandalosa p quibz ad repacione cogi deberet iuitus

Letetur p[er] aliqui die p[ri]mar[um] de n[on] peccato tali uel tali cri-
mine p[er] certu[m] temp[us] futuru[m] sub pena alia uel peniti-
entia uel corporali effluuio solueda aut sub debito redem-
di ad confessione[m] infra biduu[m] post p[er]petrandu[m] delictu[m] aut
aliquo huiusmodi. moneatur t[ame]n i[n] t[em]p[or]e confessionis ne p[ri]mar[um] h[ab]eat
uel alia[m] q[ui]libet acceptet si n[on] ea p[ro]ponat se firmiter i[n]-
pleturu[m] agnouerit em se i[n] purgatorio q[ui] i[n] hoc m[un]do g[er]it
u[el] o[mn]ia soluturu[m] Letetur de zelando p[ri]mar[um] sua[m] & ea q[ui] i[n]
confessione acta dicta q[ui] fuerit & de n[on] respondendo ea cui
ose i[n]rogantib[us] moneatur Deniq[ue] reliqua multa tra-
di potuerunt quoru[m] n[on] nulla i[n] q[ui]sq[ue] p[ri]m[us] latino elo-
quio. p[ri]m[us] i[n] gallico i[n] varijs titulis Et alij doctores
longe ampliora utilioraq[ue] & uera her iterum p[er] sua bee-
nitate ne fastidio sint suffinat Et q[ui] si quis ad op[er]u[m]
saluberrimu[m] bona fide p[re]sserit ille plus exerceo et
oratio q[ui] legendu[m] erudietur atq[ue] p[ro]ficiet **Et sic finis.**

Concipit titulu[m] mag[ist]ri ioh[ann]is Gerson de remedijs
contra tendu[m] peccati a confessorib[us] dandis.

Nabet hoc ap[er]tu[m] ars q[ui]libet ut faciliore[m] r[ati]o[n]e
ad fine[m] ducat optatu[m] amittu[m] p[re]terea nemo debet
si i[n] a[n]i[m]e regimine q[uo]d e[st] ars ardu[m] ex p[ar]te i[n] ea fan-
tu[m] q[ui]dem s[un]t & dant remedia q[ui] morbos vicio[rum] p[er]fer-
tim i[n] foro g[ra]tie ubi marie locu[m] h[ab]et illa xpi formidabilis
sua Si tenet recto d[omi]n[u]m p[ro]beat. abo i[n] fouea[m] indit pla-
uit idu[m]to s[an]ctis m[an]dare breuie se habedi forma[m] qua[m]
q[ui]da[m] mag[ist]r[us] i[n] theologia p[ar]isiens[is] fide moribus & doctrina p[ro]ba-
tus obseruabat & obseruare c[on]suebat. p[ro]pue contra te-
ndu[m] i[n] p[ar]te uel p[ar]te ad q[ui] confessione[m] se nimis sentit indi-
nati De p[re]terit[is] q[ui] dabat satis tollerabile penitenti-
attenti moribus & etate c[on]fite[n]s & n[on] nisi de c[on]sensu suo
ut esse sine amissa vna die i[n] ebdomada p[er] anu[m] uel tres
abstine. aut uti talia & familia q[ui] p[ro] p[ri]ma vice c[on]fessio-
nis alij i[n]uenerit seu detestabilis ob recordatio[n]e[m] farte
q[ui]e q[ui]u[m] illud detent[ur] eat aptu[m] & sanatu[m] iugebat

Caveat confessor ne sup[er] ignorantib[us] & enormib[us] p[er]didi modis i[n]struat p[er]tente q[ui] nimis i[n] ventu[m] p[er]
u[el] p[er]tente q[ui] negatiu[us] i[n]m[er]it[ur] p[er] i[n] om[n]i & v[er]o i[n] q[ui]sq[ue] d[omi]n[u]m

ut toto tpe vite sue confessus dicit quilibet die bis p[ro] n[ost]ra
 z aue maria semel i mane z semel m sero a' misere me.
 i deus a' tale aliqd Et si mdebat obliuio aut impedimētū
 legitimum bene uolebat ut alio die poss[et] fieri simile ul'
 equales Et ad p[ro]uidendū futuro casui z reuoluo i mor
 bu p[ro]m qui temp[or]e e' deterior maiore tabat opem z studi
 osius p[ro]uigilabat sic ageo ut siml' eam de p[re]sentib[us] p[er]i
 tenā daret igitū resistere p[ro]p[ter] osueto penaltatib[us] nul
 ti habet z meiti unigebat igitur nō p[er]petuo s[ed] ad temp[or]e
 certū breui[us] aut longi[us] scdm uoluntate z disponē cōfi
 tens q' idem cōfitem[ur] q' quibet uite q' incidit i p[ro]m tale
 qd uolebat ex toto sanare aliq' de subseq[ue]tib[us] adimplet
 uel oīa scdm tres satisfactiois p[ar]tes p[ri]mo q' i casu i
 teneretur vno sequēti die ieiunare i pane z aq' i fidei
 tres dies **Secūdo** dicit cētū psalmoz nūz **Terno** si erat sui
 iuris m emā certū iomile aut aliud leue mru sibi a' su
 mā penue scdm q[ui]tate diuinariū suaz i fin tres dies
 cūto m fira illud triduiū dieū spaciū teneretur cōfitei
 cūto nonuq[ue] addebat q' si q[ui]s uehemēter teptat[ur] fa
 te p[ro]m tale z oīno delibemēt mtra se sic age **Nihil**
 om[ne] p[ro]p[ter]ea dicit teneret sub uinimēto septē psalmoz
 aut flette genua plures corā ymagiē crucifiri seu b[ea]t[is]
 sine v[er]gine aut alio scōz p[ro]p[ter] opus p[ro]nepharū p[er]
 tuet **Sic** em[er] forsita misebitur deus z orādo sic ul' se
 hūiliādo fiet ut de[us] faciet i teptatōe quietū z mitigab[is]
 manib[us] fluctus suscitatos **Comphi** est remedia her ai
 adiutorio dīne grē esse efficacissia tā i foro p[er]itennē q'
 extā si uelit homo bona fide z nō illufoue guti a uia su
 a mala z saluari **Sic** etem fieri uide[m]us i foro exteiori pub
 lico ut p[er]ene sente tarent ad rebelles cōpescendū. **vñ ps.**
Dne i chamo z freno marillas eoz cōstringe q' nō appri
 mat ad te **Et** cōpelle mtrā si vomare paz e' **Sic** q[ui]dam
 dū naso ait **vt** corp[or]e redimās ferrū paneris et ignes.

ut ualeas aū q̄p̄ tollere negabis. Causa uero utilitatis
p̄me talis reddebat a p̄ori idem ingr. Quō iat̄ scdm̄ a
risto^l et experientia ioh̄nes an̄ passionē seu tēptatōē
bene deliberat et eligit. Et adueniēte et uigete tēptatōē
vinctur labitur et turbabit. Turbat quippe iudiciū
rationis et obnubilatur p̄pter t̄ctū motūq̄ sensitui
appetitū ita ut nō possit h̄re cogitatōē de deo et ho
nestate p̄fectā integritā et solidā q̄admodū si quis
sopnolencia q̄dā tēra p̄matur. Et p̄tēra saluberrimū
ut p̄ aliqd̄ terribile p̄sens aut q̄ p̄sens ip̄e terreat̄.
Et ideo q̄si sopitus exsuscitetur viuisfactur q̄ ad nō cō
tēntiū tēptatōē. Neq̄ em̄ aliquis ē tam acti tēptā
tōē pulsatus i carne uel aliter qui ex toto uel maḡ
p̄te desisteret ab impleione tēptatōis sue si p̄ certo
crederet q̄ in corpore uel i mēbris uel i bonis q̄ue d̄p̄nu
stati ess̄ iausura. Vigila et siquidē tūc t̄no ita se
et forte uoce clāret. quid cogitas. quid t̄ vis quorsū tē
dis. nūquid vis q̄ q̄dam leui tēptatōē aut delatōne
sordida q̄ subito i penā et fastidiū ḡisa est hor uel illd̄
subire detrimētū nō tibi sic expedit. Inter hec et filia v̄a
resilue impiet̄ a cogitatōē maligna et auget paulatim
oculos rationis ab ea fietq̄ n̄ adiutorio rōnis et n̄ cō
fessione p̄torū uel alijs cogitatis remedijs ut cesset im
feribile illud tēptatōis iudiciū q̄ et cessabit cogita
tū sordidior sufflacio. Deinceps respondebat id̄ ingr̄
ad duas oblationes fieri possibiles qm̄ t̄or ille seruul
uidetur euariare meritū resistendi p̄tor. Est illud p̄
tēra t̄fessionis p̄iculi. De p̄mo dicebat q̄ ex quo pe
na ista vlt̄o ip̄osita est et p̄pter deū. Et illa induc p̄
maria bona germinabat pullulabat q̄ meritū q̄uis
em̄ nō ita sincerā et laudabilis st̄ huius resistētia et
cessatio a p̄tor i msu p̄dito q̄admodū ē i v̄tuoso q̄

discrimine aut functione eius esse nisi specialiter refer-
uatum quoniam nullum ibi uotum est cum non nisi in spiritu illorum quod ali-
as essent licita et quibus ostendit in plura uel explicita quod missi-
one tale facit a uocant. s. q. totum dei preceptum de reo non
prohibet moraliter. Erit autem confessio de peccatis de reo quod
et cognoscit diu preceptum in sibi effectum et laudior. **C**ausa
ide magis prouidebat diligenter ne confessus suus esset de reo or-
matio primarie corruptionis aliorum preceptum inuenit et quod sibi
sufficeret diuina. p. dino quod prout specialiter in partibus minoribus
et ab hominibus sermone non nominatis palam ne prius aures
polluat. Occurrebat diligenter prouidendo uis omnibus com-
mune penam et obligationem ne confessus in de reo spei ex so-
licitate seu comminatione pueris. Et explicitum quod preceptum
laibus sicut clam et secreto fieri potest dum uidebat oportu-
num. malebat enim confessus suum dimittere et tollere in sua liber-
tate quo ad partem aliam minus graua quam ut eundem uirge ab om-
ni parte ut ad de reo labetur. quoniam autem et qualiter in sciendum est in
gratia doretur uirtus et ars et uirtus in spiritu et in instanti
omni particulari ostendit quod scriptis aut uerbis possit esse
reus. **C**onsequenter dicitur quod magis ut ostendit non re-
fugeret sed quod cono mario reputaret hinc prius confessores
moribus et sua et longe exprimeret quod baros quod querebant non questu
prout sed sicut corde salute animarum. Et iterum prout cognoscit reme-
diis contra singula uicia. Inuidiam deique quod bonis et deuotione
quod uox diuina est. In se suis eius for itaque colloca sit ig-
nita vehementer et stimulantia ad uirtute. Et in se patet
uite et exempla frequentes et attente lem vehementer prout
ad sciendum uirtutibus nostris diu a coram affert. Vtina ut deum
in omnibus et super omnia diligentes. promissiones suas quod de reo
superant seipsum. **Explicit de remedio contra uentum.**
Consequenter inquire a confessore tractatur per hunc usum cuius
quid ibi quibus auxiliis aut quo. Et si an sener laum.
an solum de reo a reo facit ul' non. Vbi in publico ul' privato
ab aux et pugno gladio. Sicut in quod intentione. cuius in a for-
nter passit ul' non. an in tpe facit ul' non. **Alit Tempus**
locus metus numerus mora sua eius.

Tertius notabilis questio de custodia lingue et
examinatioe osae. Venemibilis magistri Johannis Gerso
Sacre theologie doctoris pclarissimi et cancellarii parisi.

Quoniam sit semp pccm videtur q sic q nullus
ucllet q hor de se aut sibi fieret ergo id n
face debet alus aut cotra alios Consequencia
tenet p illa gnale dmi et huani uiris regula ad e
no vis fieri alci ne fereris Et i oportu arguitur q
si sic tur fere mudus est i pculo dampnatiois ppetue
et ena multi religiosoz ita coiter cu hoies conuenit
declinat facillime ad loquedu de absentibo. et vltima sa
ato de eoz bois sicut protholor de eoz malis Nonuq
aqui loquuntur de mala vita politica regem et alioz
sclaru. ut aiut no mila itenone **P**ensione itaq sa
edu q actio moralis libera accipit vituperu ul lau
de et pccm ex suis iustitibus. et spenali ex iusticia fi
nis Inquendu e igitur ad que fine di? milu de absen
tibus. et oritur sex fines gnales Cinq em hor fit ad
instrucoes pccm et id audientu ut caueat sile face m
lu Cinq fit ad pccm mutela. ne saluz ex ignoracia
depiatur p mala alioz sonetate quos psumit esse
bonos Cinq fit ad utilitate absentu ut uidelicet pn
tes eis referunt p npoz correctioe et emednatioe Cinq
fit ex qdam passione amibili ut. s scpm et audietes
referens puocet ad oradu istima p alioz pccm et eoz
quisione Cinq vero fit ex sola curiositate et assueta loq
ritate et qdam libidine loquedi de alus Cinq aut fit ex
odio uel iuidia et p diminutioe fame aliene et ai idig
none. Primis qtuor modis pt esse no solu licitu ymo
et meitoriu referre mala absentu dumodo tu no ite
antur alus finis q aliquis pnotatoz qtuor finiu et si
no misceatur alia itenao fermetata et sibiipi meces.

Atq; dū bene pvideat ne sint falsa ea q̄ dicuntur aut
i malo vltia quā in se se p referētē āpliata. a forsitū
sinistre itēptata. Aut etiā q̄ nō plus nocent talis locu
no absentibus z eoz fame q̄ p sint pntiboz eoz edificia
om̄. Cū pro puo bono cōsequēd nō ē magnū malū cō
mittendū. Subiungimus etiā cōclusionē scdm̄ tale male
loqui de absentibz ad solū satisfaciendū p̄ loq̄nti i ubi
dmi loq̄di de aliis q̄ est quibz modū seu finis iter p̄statos
etiā si pro sola cōductioe teporis z q̄si p solatio hor fiat ut
sic tepus sine tedio t̄nsent. vir aut nūq̄ excusatur a p̄o
z sepius t̄nsit i mortale p̄m̄. Tale em̄ v̄bū nō ē onosu.
de quo iuxta terribile veritatē cōminacōez sumo reddi
turi iōez. s̄ i cōter p̄m̄iosu z multiplicatē notuū. Na
habemus ex tali v̄bo cōm̄sionē z tōnē magne dāpnificā
tiōis alioz i sua fama. etiā p hor vidit sepius tā lo
quētes q̄ audietes. ul' i indignacōez cōtra eos de q̄bus
fit oblatio. uel i falsa iustificacōez q̄p̄ tā cordis q̄
ous dū uideluct cogitatio itēnoz p̄sant corā se p̄ta
aliēna mala z sua q̄p̄ m̄la q̄m̄ similia a m̄ora pal
pans timet z iplatur d̄tēdo. Erās tibi ago d̄ne deus
q̄ nō sū ego talis qualis iste de quo tāta m̄la referūt.
Et sic miser cōdit in fouēā quā fert. z cū illo euāgeluo
phariseo false iusto fit p̄ozi que ip̄e iudicat si nō sep
detēioz ei. t̄n p̄ter sua supbia similibz q̄ etiā p̄ozi ut
alius. et si non alio mō. Et hoc pharisaici tā in loq̄nti
q̄ audietū cōp̄itū fanlime. z fit salte affectu etiā
si ratio videatur idūre aliter z id ore manifeste mi
Siquis autē q̄ret. **n**ime at̄ceptet
signū quo facit q̄n ex bono fine loq̄tur a m̄lo
de m̄lis q̄ri. **P**ndetur q̄ dū loq̄tur aq̄us ad bonū illi
nūq̄ m̄la cōm̄diat ut putā i se z audietibz p̄uoret
mētē ad orādū p̄ em̄d̄acōe talis. **N**ecessariū ē ut sen
tiat tur i se q̄dam ad eūde de quo fit sermo cōpassio
ne p̄ia dulcē q̄ misericordē z mutūuū affm̄. Et etiā

casano falsa et frivola quae nisi locuti fuerint ad libitum
suum de priorum suorum malis audent si super hoc obiurgantur
dicere etiam quae constanter licet medianter se hoc fecisse non
mala intentione neque animo cuiusque nocendi et nullo ex invidia
Et si rursus interrogantur An ergo ex singulari id egerint
dilatione et curia et ad magnam personam aut commodum abse-
ntium et an talia signa dilationis et curiae velint ex-
te et similiter fieri loquens plenitudo ita impii et inuti-
li est ut vel manifestum contra personam suam proferre mediam
vel verbum iniquum et dolosum iuste dixisse contra proximum
fateri rogantur Quorum utriusque malum est malum igitur et val-
de malum multumque periculosum est homini esse promptum ad lo-
quendum malum de absentibus etiam ceteris malis quae inde sequun-
tur inasumptis mens in loquentibus quae audientium impedit
a melioribus et salutariis postmodum etiam iuncta ex hoc.
Sed enim ex post fuerit oratum et deo servandum ad mentem
revertitur placeat vel displiceat cum quatenus quasi violentia quae
pudens incaute commisit vel admisit cum in mala complacencia
quod pro consilio est itaque loqui de bonis aut de peccatis a ma-
lis propriis quae ita corde deinde animo alios **V**ir etiam de-
quod servatur mensura quae misceat mediam et in malum primum
augmentatur et ad partem trahatur **E**t deterior et pene
in nullo excusetur vel allevietur ut sit fiat supra mo-
dum peccatis partem quae unum a simplex partem non sufficiat
in parte ipsius loquentis **V**eniam nunc ad conclusionem
tertiam videlicet loqui in malum de alio ad finem scilicet directe
ex odio vel invidia est pro parte **E**t quoniam nobilitas pro hoc ledit
fama alie et dum loquens hoc adicit in sua gloria a adite
possit et debet est quoniam partem sepissime quae furtum a quod foret
elusus armum in feria sexta vel ieiunium etiam cuiusque mag-
ni dicitur est haec sententia si vestigia Salubre itaque consilium
est ad vitandum tamen gravis aie periculum ut homo discat et
assuescat ita honeste loqui de absentibus si loquendum

esset si ipi adessent et psonaliter fimonē de se pla
 tu audiret. Itēq; ut homo tiorē dei se habeat ponit
 modis q' utiq; vbiq; pns ē et i nūq; cōspū loqtur. Itō at
 solū hoc s' et cor ituet et reddz tpe suo vntuūq; iur' opa
 sua. Oret ergo nāc est quilibz ut ponat dñs custodiam
 oīi suo. Et et audietes muent sibi ne sint pcurietes
 auribz et delectet eos audie aliena mla. Et iur' bñ scō
veffimā sūmz. Equē reus ē q' detinēte libent' audit. s'c
 is qui detinuit. ymo nōnūq; āpliori reatu ostringitur
 ppter pstitā alieni omissionē. Si em libeter ipe nō audis
 set alter forsan tūcūq; Et ut āplius ptimefimo tā p
 ulosū lingue vniu. **C**aditendū ē q' viter dōctōes ipm
 nō solū opant furto s' et hōndio ymo et pferūt hac in
 nōc. Etā m hōndio. omidi' corpus vnu. In detractionis
 vō vno omiditur aīe plures. Etā aīa detinētis aīe de
tinctorē libeter audietur. et qūz etiā aīa eius nū detin
 hitur. Itē q' nōnūq; facilius satis fit p hōndio et furto
 corpali q' pro huiusmōi hōndio et furto spūali. s' detrac
 tione. Ratio q' i illis mōio dīpm estīat p' et sic cor
 respōdens emēdā subsequi. In istis aut negt nū nō pos
 sit cōstare i quot hōim corda mediate uel imediate det
 hens bonā opionē et famā eius nū detinuit occidit atz
 furtive bonū fime qd' iter oīa alia corpalia et huiusvite
 bō multū ē pnosū subtrahit vñ et difficulter satisfare
 ipō leso poterit. nū iuxta bñ Aur' dñi pām nō dimittit
msi restituatū ablatū. Quo aut restituet nū ignoret
 q' tu debet. **C**ate q' iter cetera pām istud videtur quodā
 inuāni' et bestiale. q' lupinū dicit' nāq; q' nisi mīsu nō
 cōdit nec mīs tanc. nec bestia aqua bestia sue spenei
 s' bñ alterius sola lupa excepta. q' ut aūt nū fame p
 mitur lupū cōdē nō veretur. Sic et detinctor hō hōi
 nē sue nature cōsote nāq; lupa rapacissima detinctor detin
 onis cōdē omēdē et omēdē nō erubescit. In hoc a lupa
 differet q' illa cōdit carnes veretes. Ipe at qūz mīnes

feretes & in putrefactis cum in videlicet non tamen vivus sed
et dudum iam mortuus detestabiles detestatorie iungit
O abhominandum malum & valde odibilem. **B**enignus ergo sapiens
vocat detestatores deo odibiles. cum tamen scriptum sit de deo.
Nihil odisti eorum que fecisti in signum magne detestatio-
nis haud dubium patris detestatoris deus dicitur odire detestatores
qui nihil odire solet eorum que fecit. **A**ut restat dicere quod
detestatores non sunt factura sua. **N**on quidem secundum essentiam
sed propter singularitatem eorum malitiam. **V**nde & hoc demusa-
bitus Augustinus vir sancta & vita vniuersa prelaissimus ad tamen
tamen detestabatur hoc vitium ut tamen mensa ubi iuxta defa-
cili lingue patris iuxta dominum beati **g**regorio de diuine epuloe
se immiseret. **H**ec metra ut in eius legitur iueitur scripta
habet. **C**uiusquis amat dicitur absentem iocunde viti. **H**ec
mensa nouerit indigna fore sibi. **E**t ut facta appareret
quod scripto statuerint. **C**um quidam epi ut ibidem legitur ad eius
mensa repissent inuente laxate lingua detestacione ab-
sentem. **M**iebat nisi cessarent neque illa metra dele & de
mensa recedere uellet. **H**inc ena est quod religionum fundato-
res considerantes multiplex in lingue vino pede aie pi-
culu forent. **P**uidissime pro summo remedio iuge pro-
loco & tpe suis sequantibus silentium certas penas in robur
sationum suarum contra transgressores adiacentes. **E**t clarum
est experientia docere quod ubi resurget heret silentij obseruat
antiqua ibi religio viget laudabilis & perfecta. **P**orro quod
qua custodia oris cuius sit nitia propter cauendam mala
pacta. **S**penaliter tamen heret oportuna est religiosus & sa-
cerdotibus christi quorum ora non dyabolus iaculationibus
sed diuis die noctuque laudibus repleta esse debet. **M**orie
ena propter illa tremendam sacra ostia corporis & sanguis mis-
terna que prope ora quasi cotidie tange habent. **D**enu ma-
le loqui volens de alio debet primum considerare scriptum fia-
gilitate sua & propter defectus. & quo idiget ena ipse

misericordia dei ne cadat sicut ille cecidit de quo loq' ite
 dit ymo ia siliter & forte plus g'ruiter cecidisset nisi di
 na gra se p'seruass' n'eo quippe est suus aut mores vi
 ribus suis **P**enset quoq' si ipse ess' i statu alioz ut alij
 fatiut' faceret & qm' p'ens' **O**missioe naq' peccandi q' ual
 de mltiplex e' tanta difficile est no' peccare. ymo sigillae
 dei donu' tur p'm' posse uitare. Nam si homo q' no' nisi
 se & lingua sua rege' h' ita sepius defuit omissioe se of
 ferete ut cadat tam facile i p'm' detractionis & reuera
 mila ner' pt' ee' d'ns sui ip'is. quid rogo hic estare pie
 tebebit de rebus q' no' solu' se s' & alios multos diuisoz
 & m'abilium mox rege' h'nt' r'one si q' visrea pietatis
 & fine caritatis in eo fuerit q' h'is talib' si no' oia pur
 tualiter ad rectu' dirigut' magis deuote orabit q' detr
 tore lateabit **R**egriabitur utaq' deo qui se ituto collon
 ut & coparietur fratrib' q' oes vni habemo' patre
 i rebus. ta' variis & multis p'iculis etia' no' tmq' se s'et
 p' tot' salute expoit' **O**ciq' timent' nihiloi' sibi v'sur
 pare d'ni iudiciu' cu' no' veretur iudic'ie alieni serui
 q' suo d'no stat aut iudit' **S**tabit aut' pot' qm' potes' e'
 deus stabilire eu' **H**oc em' pie debz potius p'sumi q' ut
 r'oc'pnetur **C**alia em' innumera i scripturis sacris st. et
 er d'ntime etia' plura similia st' iuris ta' d'm q' huani
 quib' ho' se iuuare tota' ta' pestiferu' vitiu' ligue. po
 tent' p'iter & m'ure **Q**ue & diligenter d's attende' & aduer
 te' & in effem' deduce' ne alias frustra sit quicq' boni agit
Aditat etia' q' licet pene totu' huani' gens p'no' li
 que r'iter p'icute' **P**aua' in st' qui debite inde colerit
 tur of'eat'ur & satissat' ymo repiunt' nonnulli adeo
 metis & oculis ce' q' detractiones adulationes calumpni
 as & retea' manifestas ois' d'pnatib' neq'ias no' repu
 tent apud se pro p'm' **E**cui si foret de laycoz' n'io' h'as
 ignorat'iu' videretur vtriusq' excusadi' n' at' excusatioe'
 nulla habet de p'mo suo q' p'hdolor' h'nti et clarin et

quis habitu religiosi sit. Time quos merito deberet ne
si abutitur lingue sue beneficio ad dei laudandum et propriam
a salute operando concessio in extrema necessitate sua videlicet
in horrenda mortis hora usus debitus tam nobilis dominum
iusto dei iudicio subtrahatur in eo pro maxime indigebit
ad confitendum peccatis suis et exponendum necessitates suas
et ad comedendum carnas suas deo et suis suis et eorum animis
logius quam interdebamus et forsitan diutius quam debuerimus
de vicio lingue differuimus. si nemini displiceat nulla
sinistre diuideret pro tunc bono facti est. tota deo loquimur
nulli in contemptum.

Explicit questio de custodia lingue.
Incipit tractatus de probatione spirituum. *bernon*
Probate spiritus si ex deo sunt iubet
discipulus ille quem diligebat ihesus. nec enim
nesciebat illam apostoli sui sententiam. angelus
sathane in figura in angelum lucis sic ut fiat de omni
meridianum dum pro tenebris erroris quas ad seipsum relare
permittitur luce veritatis clarum se fingit offerre patuit
hoc apud sanctum martinum visibiliter et patet apud alios
plurimos invisibiliter dum teste bernardo sub specie
magnum boni et ardui gratie peccatum operi suggerit et in
ducit. Probate spiritus si ex deo sunt non cuilibet daturum est sed
aliquibus pro spiritu sancto qui unus existens diuisiones gratiarum
distribuit singulis prout vult ad edificationem corporis
christi quod est etiam cui nunquam desinit in necessariis. Sicut igitur
non omnibus est prophetare nec omnibus euangelizare nec omnibus
interpretari simonem si aliquorum ex officio usque in fine se
culi. Sic non omnibus est probare spiritus si ex deo sunt si quibus
daturum est quales sunt spirituales quos unctio docet de omnibus
qui et de omnibus iudicant iterum die et diem. Equale donum
habuit martino anthonio et plures alii legitur habuisse
Probate spiritus si ex deo sunt ostendit multipliciter. Uno
quidem modo pro modo artis et doctrine generalis si per
eruditionem sacrum septuaginta diligentem pro quod studio

cognoscitur. **S**unt numerus scriptur. in quibus putamus nos fide
 hic continentes ante falsos prophetas a veris. et ab illusioni-
 bus revelationes cognoscendi. Alius invenitur modus per appi-
 rationem istam seu per iterum saporem suae per experientialem
 dulcedinem quam suae per illustrationem a moribus eternis
 effugantem oculos tenebras dubitantis. **H**oc autem est manna
 absconditum et nomen novum in caliculo scriptum quod nemo novit
 nisi qui accipit. **H**oc ergo in dialogo. **H**oc Augustinus. **C**onfessio
 nisi deo. de seipso et misericordia. **H**oc hugo de arca aie in fine.
 in pluribus aliis notaverunt probare spiritus si ex deo sit
 per regulam artis generale et infallibile pro particulari
 quolibet casu aut non potest aut vir potest humanitas fieri. **S**
 requiritur donum spiritus sancti quod apostolus nominavit discretio-
 spiritum quo dono fit ut mens nesciat in se et de se sciat
 per hoc spiritus si ex deo sit. **S**ed etiam de aliis et in aliis nosat
 hic autem est modus tertius alius a predictis perbandi
 spiritus. **C**um primo est doctrinalis. **S**ecundus experientialis
 Tertius officialis. **S**cilicet officio iherarchico atque spirituali do-
 no concessus. **I**taque sicut nemo novit quod sit spiritus nisi spiritus
 ita nec cognoscatur infallibili certitudine ea quae per sola ex-
 perientialem notitia vel sentimetur iterum et sensu agitur
 in altero animo. **C**um admodum ergo hanc regulam genera-
 lem quae distinguit infallibiliter iterum visionem somniale et illa
 quae fit in vigilia nullum facile posset propter varias similitudi-
 nes iterum utriusque visiones. multo magis in proprio. **E**rat
 nihilominus homo vigilans se certitudinaliter et experientialiter
 ter videt quibus non ignoret se habuisse in somniis valde
 vicinas et similes visiones suae vigiliae adeo quod somnium sui
 naturam somniam quibus videatur. **C**uius dicit seneca
 esse vigilantis somnia naturam. **E**rat similiter homo spiritualis
 in vigilia vere lucis diem potius videt se diem vere sen-
 tire adhaere et sapere. quare quod vigilat potest nihilominus recogni-
 tate ex se vel al aliis quod nonnunquam homo ponitur in quodam som-
 nio naturalis cognitionis. a diabolice illusionis qui

dū sic se habet. et quodāmodo dormit ad dīna putne p̄t q̄
vigilet ad ea. Sic q̄ falli vidit her bñus aggou afferens
spūs p̄phētū nō semp eē i p̄ntē ul' m̄ dīstīnctā cogm
noē p̄phetaz. p̄bans hoc p̄ nathā qui ad dī. cogitatem
edificāe domū deo rīdit. Oē qd' ē m̄ corde tuo vade et fac
qm̄ dñs tenū est. Cuius cōtariū ipā nocte reuelauit ei
deus. p̄bare spūs si ex deo s̄t ex p̄mōnō q̄ magis ē ad
p̄pōitū videlicet p̄ s̄pturā sacra et p̄ bonos et iustos eru
ditos i eodē. q̄ vere p̄uēse viuētibz q̄le iudiciū nisi p̄
uersū et illusoriū repositiōe sperabimz. Cotingit multis
et suffīcīter q̄tū ad p̄ntē spectat materiā et ad cōez sta
tū uiatorz. Cūa sup̄ te nedū unū et ab vno. s̄ plures a
diuisis tītātis cōpōitōs inuenio qd' nūc māualiter hīc
fab̄ esset et diligenter aspice dū m̄ h̄ saar cōsilio q̄rit
tītate de m̄nōnizatiōe scōz et exmīnatiōe dōctriaz suaz
p̄sentū unū q̄ baugida noīatur assuetā uisionibz quas
nedū ab āgelis. s̄ a xp̄o et maria agnete et ceteris scīs fū
liantate iūctis sicut spōs ad sponsa loq̄tur se afferit
dimitis suscepisse. Est at̄ vtrōbz ul' i app̄batiōe ul' m̄
reprobatiōe piculū. App̄bāe em̄ falsas a' illusoras aut
frūolās uisiones p̄ ueris et solidis reuelatiōibz qd' i
dignū qd' aliem̄ ab hoc sacro onūo. Rep̄bāe uerō nō eas
q̄ multiplicare multis q̄ modis p̄ diuisas natiōes p̄bare
dicitur. nō p̄ua exinde sc̄duloz i xp̄iana religioē et
deuotiōe populoz formidatio. Deniq̄ i n̄p̄o etiā silē
et dissilatiōe ex quo res i mediū p̄tū ē nō nichil esse
disarim̄ p̄tīmescimo. inuēte uerō mediū aq̄d' ul' erpe
diens iter. her extrema laudabile q̄dem sic an̄ afferta
bile sit nedū satis certim̄ app̄batū. **C**ū q̄ p̄dōne
p̄bator sp̄itū est cōctus et exptus p̄bare spūs p̄ mo
dū artis et dōctriē sicut tō dem̄p̄s vsabitur. itēno
nemo p̄frē p̄t p̄ sola sacre s̄pturē eruditōez q̄ nō etiā
exptus sit isemetip̄o uariā affrōnū sp̄ualū pugna tā
q̄ ascenderit nūc m̄ celos. nūc descenderit i abyssos et bi

zent mirabilia dei in p[ro]fundo. Na qui nauigat mare h[ic]
 mistari diuisaru affricionu quasi collidenu se fluctuu e
 narrat mirabilia e[st] emerptu at talia qd nouit eoz. **Hic**
 at e[st] q[ui]s modi p[ro]bationis spirituu. Cetero puto d[omi]n[u]m iter
 hoies quos loqm vnu thologu. alter cōtemplatiuu tale
 esse q[ui]s est iter pitu i arte medice z iter ierptu seu
 practicu i eade q[ui] duo posse queire i eode nullo dubita
 uent. **Sic** fit z fieri p[ot]t d[omi]n[u]m pprio ut ice sit i scripturis
 factis euidis q[ui] simul i cōtemplationis exercitioe. p[ro]
 batus est. **Hic** vero tale vlt h[ic] materia p[ro]p[ri]e sicut a
 liab scpsisse dū de tractatu quoda spualiu nuptiaz si
 mo fieret iueimo p[ro]bare vero sp[iritu]s s[an]cti doctrinalit[er]
 dū q[ui]s i aliquib[us] p[ro]p[ri]is quaz corat neq[ue] videre
 neq[ue] scaturit datur oportz ut ab opibus signa sumat
 dicte xpo. **A** fructibus eoz cognoscetis eos. **F**allit tunc
 vnu signu uel paucis si no i vnu plura coglobaueri
 mo. Ita em trtat. **T**ull[us]. **A**m. **B**oen[us]. **I**n **A**risto[te]l[is] i cōiectu
 rali causa faciedu. **E**z qm i finita e[st] qdem huius[us] signoz
 cōfusio. cōatens ad pauiora et dia[st]a[st]a s[ed] hoc metio.
Cu quis quid que au qliter vnde reqre. **C**uis e[st] au fiat
 reuelatio. **C**uid ipa g[ra]tiaz z loq[ui]tur. **C**uare fieri d[icitur]. **C**ui
 p[ro] cōsilio detegitur. **C**ualiter venite z vnde venite re
 pitur. **P**ro batio spirituu dū q[ui]s fieri cōsuetur i p[ro]p[ri]is p[ro]
 fona suscipies visiones. si sit boni z discreti iudicii romis
 nalis q[ui] leso cerebro turbatur q[ui] iudicium rōis. **S**i lesus
 fatias patiatur. no magnope q[ui]rendu est a quo sp[iritu]
 veniat melocolite illusorie q[ui] uisiones ut patz i h[ic]e
 tias i egiotis variis qui vigilates se talia vide p[ro]bit
 audie. **M**ustae z qualia sopmātes patiuntur. **H**abz p[ro]
 terea qlibet passio p[ro]fudata sua lesione. sua etate. **S**ui
 ut **E**ugenes loquitur de omni. **P**atz in philoaptis. i zelo
 tibub z uacudis. **I**n iudis z auaris **V**n poeta **A**it qui
 amat sibi sopnia figit i terrogatioes. **C**uierat ergo
 si p[ro]fona sit nouina i zelo sedei q[ui] nouin[us] feruor ato

Fallitur si caruerit regente **P**resertim i adolescentibus
z feminis qui est arduus nimis audis variis effrenis ideoque
suspecto **R**ursus plurimum refert attende quibus sit z fuerit
persona quiter erudita quibus assueti quibus zelata i quibus
conuersata **S**i diues uel egena **I**n prima supbia senecti
q voluptate **I**n altera fitione timemus **H**ec sup oia co
uenit coternae ne lateat iteior supbia spualis quibet
naxdy vere noiat subtile malu qm z her de humiliacoe
sua nascitur de sordibz z alio de ieiuniis z de uirgini
tate. vmo z de sua morte suo q cotinuo trahit origine
quid igitur erit tutu a supbia. ai nec ipa vntu tuta
sit ab ea **N**ota supbia esse in itellai z uoluntate **E**st at
supbia qdam i itellai du no uult subiri alieno iudici
o s iuititur p pao. qdam i uoluntate du tenuit obedie
z her citius deprehenditur **D**eop facilius corrigitur q
pma qualitas uisionu. p batio spituu respicit nedu
psona q uisiones patitur s uisionu qlitates **S**i uera
sint oia ena usq ad minima pposione. qm i spu ueritatis
falsitas no est. i spu at meritiu nulle qm st ueritates
apte ut i vma latenti falsitate deceptat **H**ec innoe q
hibuenit a testimonio ueritatis qua fatebantur cristo deo
narios z paulo phumissas **S**i pter sit in uisionibz
sapia q sursum est ai suis titulis quos iacobo enuat
pmo iquit pudica e dem parifica modesta suadibilis
bonis gferens plena ma z fructibz bonis iudicatis
sine simulanoe **S**i rursu excedant hee uisiones coe
itelligendi modu uel in scriptura sana positu uel in
re naturali uel morali colloratu q si no uidetur illd
assimbi frustra reuelacoi qd in scriptura sua semel
locutus e deus s iob loquitur idipm no repetit **O**nerosu
quippe est ne dicamz uanu uisiones sup uisiones i
inesu multiplicatas debet recipere tūq ab ore dei pla
tas **D**e dem certissima fide credendis **E**rat demu nost
fides ma q religio qua deus teste augustinio uoluit

sub paucissimis contineri articulis reddetur plus
 absq[ue] ulla cōpatione q̄ lex uet[er]i onerosa hinc clare
 meorie n[ost]ri henrici de hassia cōp[er]m[en]t[ur] esse tot homi
 canoisatione sp[irit]u hinc alia rō sūtur qm̄ omisso di
 nari sp[irit]u studio magna p[er] xpianoz ad has ui
 siones ido placētiorez q[ue] reuētiorez auertēt oculos et
 aures p[er]uētes sicut necessaria nesciēt. q[ui] iuxta sem
 re v[er]bu[m] sup[er]uana didicissent si opt[er] m̄ oī reuelatioē
 moyses & helias hoc ē scdm̄ venerabile rutherdū testio
 ma legis & p[ro]phetaz p[er] totū alioq[ue] suspecta ē. Et m[er]e
 fit p[er] sp[irit]u q̄ n[ost]ri s[un]t theolog[us] i amonizatiōib[us] scōz
 & exortatiōē doctrinaz. p[ro]p[ri]o sp[irit]u requirit ut p[ro]f
 uisiones habeat cui huiusmōi reuētiatur habeat se p[re]s
 entē & autissie. P[er]fortim i p[ri]o q̄ sicut auertit quā
 mouetur her p[er]sona tenetū suū p[er] p[er] quo fiet
 alia q̄ sicut. Saue erit quisquis erit auditor aut cō
 sultor ut nō applaudis tali p[er]sona nō obinde laudes
 eā nō m[er]itis q̄ si tam digna q̄ reuelatiōib[us] atq[ue]
 miraculis obfiste potius inrepa dure sperne eā au
 sic exaltatū est cor & elati s[un]t oculi ut abulet i mag
 nis & mirabilib[us] s[un]t se ut digna sibi uideat q̄ nō hui
 no alioz more opetur salute sua p[er] doctrina sp[irit]ua
 ri & scōz cū dūtante rōib[us] n[ost]ris nisi cōsiliū h[ic] p[er]
 sumat & putet nedū ab āgelis s[ed] a deo nedū semel
 i n[ost]rib[us] s[ed] pene iugiter uelut i cotidians colloca
 ombus. Tale amone nō sublie sape s[ed] sape ad sobe
 tate qm̄ verissie ait qui dicit Supbia meret[ur] illudi
 & eo dign[us] quo istar pharizei latente heretiq[ue] ossib[us]
 supbiam. sicut nec phitus febrile calore supbus atte
 dit. Euid em̄ faulub[us] q̄ se vilissimū patrem dice s[ed]
 wanter simpliter q̄ ita sentur ex itimib[us] h[ic] dim mu
 nens est nō huiam solius exn[ost]ri enarratur exempla
 scōz patru qui auositate huiusmōi uisionū ul' mira

nulorum preciosissima fallacissimamque refugerunt a qua se
augustinus liberatum in suis confessionibus gloriatur in domino. quia
propter dominum bonitatem abhorrendam nimis esse dicitur toto
que conatu repellendam nunc omnibus nunc in reparationibus sancta
bellationibus prope mentis et corporis. exemplo illius qui ut septuaginta
noe naret superbie auerit et obtinuit a domino ut per tres me-
ses deomani veraciter obressioe. alter scilicet primus dicit si
bi deo infigurat in christum dicit Ego sum christus persona-
liter te uisitans quod dignus es confestim clausit oculos et
inquit manu uoluerat. nolo hunc christum uide. satis est christum in
gloria si video. moxque disparuit. Alter sub alijs uerbis si-
mile in huiusmodi illusione finauit humilitate. uide inquit ad
quem missus sis Ego certe talis non sum qui dignus sum dig-
nus uide christum. Alter quod nolebat inuicem seplum dicit sibi
satis esse quod oculis corporis asperisset christum colligauit
nunc autem solum ieiunium. carnibus uelut. unquam bi-
be compulerunt. Sic quod hore compresso sanatus est. opponet
forsum aliquis ex apostolo iubere nolite inquit spiritum extin-
guere. Si sit ergo uisio uere a spiritu sancto quod nihilominus repel-
litur quid hoc est nisi spiritus sanctus resistere sua quod nascere
gram suffocare. Et profecto spiritus sanctus qui se dicit humilibus
nequam ex humiliatione qua perdyimus se subtrahat. in-
bit potius exaltabit et in benedictione suo deducet victor
super extensa animam hanc in oculis suis uide et absque ulla
ruga fictionis humile et simpliciter. Porro dicit non potest quod
tu hanc curiositas ut cognoscendi futura et occulta uel
miracula uideendi uel faciendi sefellit plurimos et a
uera religione propter auerit. Hinc suspensiones
in populis qui religionem inficiunt christianam dum sicut
olim iudei sola signa querunt. dum ymaginibus exhibet
latere cultu. dum in super hominibus nedum amozatis. sup-
turbis quorum non autem plus quam sub uel euangelio fac-
prestant. Plurimum spirituum considerant causa que fieri

dicuntur uisiones. p̄teritum quo fine nedū p̄rio nedū ap
 to s̄ omulto & longinquo p̄t itaq; f̄ms p̄ximo appare
 bono & salubris & deuoto ad edificacionē alioz q̄ t̄ndē
 plabetur ī multiplex scandalū dū uel nō respōdebūt
 vltiā p̄mis uel aliud falsū factū q̄ deprehenditur ī p̄so
 nis fuisse tā reputate sanctitatis deuotionis q̄ donut
 her etas n̄n de p̄dicacionib; d̄noz io de ualens et
 io huss. & filii Rursus dū aliquid fieri p̄t p̄ hūanā in
 distriā sit hoc in uita sit hoc in doctrina quae n̄re
 ē uel q̄re uel expectae diuina rebus allouitione hoc
 nepe temptacioni dei quā horacioni apparet similius
 Letex f̄ms attendendū est quate fit cōtinuo talū
 uisionū & quali p̄sone. utz ad ostensionē uel neces
 sitate utz ad amandū uel repprendū. q̄ filii. utz fiat
 ex p̄to uel ī ex p̄to talū. q̄ si uideatur her p̄sone q̄re
 timodū cōsiliū ne fallatur. uidentū ē si patū se mos
 trant obediē q̄silio. alioq; iā de auaricie uir spes erit.
 qm̄ talis ut dicit iohānes climac; nō iā eget deone
 reprobante se q̄ factus est sibi deo. Obiectio ad ues di
 nit aliquis. her idēto p̄sone nō credit alieno iudicio q̄
 de suo certū est p̄ reuelacionē itimā & secretā. si p̄fer
 to nō est diuisionis deus ut vni timētū se reuelet vni
 & p̄ alterz sicut timētū eū dicit vni cōtrariū itaq; si
 uisio ex deo est nō dissipabitur ī hūilitatis se sub alie
 no iudicio p̄pter deū si uigorabitur ap̄lius & uincet
 etuo ita traditū p̄ cautela q̄ ī huiusmodi uisionib;
 nedū suspensū teneatur iudiciū exēplo b̄n̄ ambrōsij
 & luciani p̄sbiteri. si dicuntur reuerecer ai petro. Exi
 a me dñe q̄ p̄ator sū q̄ uilis sū. q̄ uisionib; tuis i
 digno sū quas hic neq; q̄o nec accepto s̄ repello. sit
 talio nō in hoc seculo uisio tua tō merces me dñe de
 et sufficit. quid ad me de uisionib; tuis ī h̄c uita. qd
 de sup̄oz meoz mōtionib;. mitte obsecro alii q̄ mis

sunt es : me meus spūs hūili tegat obscuro q̄ loco.
Altera p̄t addi sup hūior uisionibz recipiendis cautela
q̄lem de sopniis tradidit vnus dicens Simoiaones ali
que bone iquit fieri uideatur i sopniis uel ex p̄sona de
factoz uel aliunde recipiatur q̄si sopnia nō p̄tius abin
endo nox eis ex aduerso uelut autētiās aut diuis adhe
rendo recogitentur potius t̄q̄ remeōrationes aliq̄ ad
faciendū bona uel mala declinādū iuxta sopniōz q̄litate
Probatio sp̄itui q̄sicut q̄lter & quō p̄sona q̄ uisiones se
hic dicit queratur an i secreto uel i publico an i uita
actiua uel cōtemplatiua an i deuotiōe nimia ul nota i
uestimētis affert an si cōz h̄s q̄satione accommodata h̄s
q̄bus ouenit hoc p̄pue q̄sicut nō ē si sit mulier
q̄lter cū suis q̄sitoribus q̄satur & istructoribus si col
locatiōibus itendit q̄nibus sub obtentu nūc aetate cō
fessionis nūc plure narratiōis uisionū suaz nūc al
terius aūglis cōfabulatiōis ex p̄tis credite noiatim
Augustinus & dno bōuetura vir ē altem pestis uel effim
nōz ad nocēdū ul i sanabiliōz q̄ si nichil h̄ret aliud de
truncēt nisi t̄p̄is p̄nōsi latissima hanc q̄supnōez ha
būde diabolo satis effi h̄z aliud scitote i sanabile aliac
i sanabile uidendi loquedi q̄ ut iterim de tutu silēni
sit purgine **E**uenit q̄ i de didone ap̄ **P**oeta h̄eret
ifixi p̄tōe vultu v̄ba q̄ nec placida dat mebas nua
q̄tem **C**ū t̄n i pace sit dei locus nullū iditō mirabit
si tales ad fabulas auersi aūtutur a ueritate si p̄tere
a mulieres hec aurose ageret s̄ q̄les notat op̄lus
A discretas & nūq̄ ad s̄nāz ueritatis p̄uenientes v̄bi at
nō est ueritas sit falsitas & ueritas nō ē q̄ iōm vnde
spūs ueniat **P**robatio sp̄itui q̄sicut vnde spūs ueniat
aut quo uadit **I**taq̄ **l**uar testa^l hoc in se nūq̄ sciri
diti esse q̄ t̄n ex p̄ti se plures afferat hūiliter spūs
s̄a p̄nā ex iōmo motu cordis suae mētis mirabitur
nō fortasse aliquis quo pacto p̄sona s̄ntis i seioris di

mt se fregit agnosce unde spūs veniat. p̄serti ai
 dicant spūs myrdemo. voce eius iqt audis & nesus vn̄
 veniat aut quo vadit distinctio spūū. Sed poro q̄ in
 spūibus diuersis multa spūū nomibz iueitur silitud
 Est enī spūs zeb. spūs agelub bonz spūs agls mlz. spūs
 huāno tā rōnalis q̄ aiālis p̄t at silis visio spūū p̄
 q̄libz hūc spūū suo mō loq̄t q̄ in diuiso. s̄ nec diuisa
 re fauliter p̄cipi. q̄ silitud nō fatur apud ierptos tā
 liū qui neq̄ p̄serpōs er aūie igem̄ uel philofophūz
 disaplīs neq̄ p̄ alioz traditiōe scūt talia distingūe
 Certe nec mundū ai pauāssimoz iueiamo q̄ plene
 scāt serēne cogitātiōes & affiōes sue rōnalis aiē
 ut rōnalis ē ab illis que s̄ aiāles. videlicet i sensu
 cōi uel organo fantasie. Cū iueies p̄ior er timētibz
 zēū p̄m q̄ fugiētibz q̄ semp̄ & i oibus ad liq̄dū. p̄spi
 nat dū teptatiōes vigent si sensus eoz sit tm̄ modo i
 ymaginātiōe uel o sensus in iōe adeo nō facile est dis
 cernere sensū a cōsensu q̄to plus hz difficultatis. p̄bi
 q̄duplīs p̄noīati spūs dū videlicet i distincto vno uel spū
 rano vehemes iūgit mētē si sit a deo ul' ab aglo bono
 uel mlō. ul' a p̄po spū hūā. Cū rursō sensū porno dū
 supior & inferior assq̄ta ē. Cūq̄ sentie diuisione p̄fete
 ant p̄ vbi zēi ad p̄tingit usq̄ ad diuisione spūs & aiē q̄le
 i se diuisione passa erit q̄ exlāma. magnifunt aiā mē d̄
 dehinc serēnes spūū ab aiā s̄biūrit. Et exultant spūs
 meo in deo salutarī meo. h̄c iterim sub cōpendio ausi
 nota sint q̄tens ad singularia descendendū est faali9
 h̄c om̄sione data sapiētiōes diuiduent p̄suasū ha
 betes viue hōiem cui9 nomē sit in libro vite cui9 plu
 res i pluribz p̄sōis hūis spūū datū ē expūi & p̄ac
 tūre oīa q̄ dicta s̄.

Expliat titulu de p̄batiōe spūū ven̄lis
 maḡi iohānis Gerson

Incipit tractatus boni cuiusde de modo viuendi omni

Regula prima Ad nobiles yma regula fidelium. #

na spectat ad nobiles potentes et scabios. Ne paupes iudicet p potētia sua opprimat et a subditis suis opprimat pmittant malos usus i villis suis destruāt causas paupm viduarū z orphanz libeter audiat z cito iuste iudicent amica p iudicio faciedo ul festinacio aut retardacio no accipiat. Nil a subditis suis

Regula ad milites **Ad milites** Certoriantur higitur lux z neine gauditis salis i psona p potētia i debite z teim calupnia faciatis i rebus qua p milicia face possitis Et ceteri estote de sapediis vestris id est redditibz vestris nullis tyibus accipiedo vero ad defen dendi patria **Matth 18** No sine causa gladii portat z

Regula simpliciu quo ad etiam **Ad simplices** ut ieiunium ad missam veniat. i missa no loquat n' cūspi riant An missa orae debent ut grā dei recipiant In missa meoria passionis xpi habeant Ante euageliū sū iohā nis no erant Sermones libeter z diligenter audiat Et referre post missa grās deo satagunt **Ad epōs et**

Regula epōz z platorz satis patet **Ad platorz** ad thio. z optet epim sine crimine esse sicut dei dispe satorie Et **mat 20** Cui maior ē vīm sit vester minister. p col 6. hortamini uos zc. Est aut officiu epī malos cor rige z argue bonos z pusillāimes pascite **Cia sic**

dn̄s petro i psona auq̄libz plati aut Pasce oues meas Et **thef 5** fr̄es corripite inquietos. cosolamini pusillāimes de istis i ad th̄i. z p̄dici v̄ba ista oportue argue obse an in oi p̄naā z doctria Et **gala 6** Si potupatus fuerit hō i aquo delicto uos qui sp̄itales estis huius i struite i spu lenitatis consideras tempm ne et tu tepteris **Ad deicos**

Regula deicos est habē doctriā v̄ilem v̄iam sciam famā odifera. **Hebre 5** Sacerdotes habent hostias pro delictis suis offerre Et **clug 1** in regla sua Sit vobis cor v̄niū z aia v̄na i dno. ps Sacerdotes tui iudicant iusticia

Colore 2 Induite uos sicut elia dei viscera mie et pietas

Regula religiosorum **A**d religiosos **C**hastes. est uiuere in obia castitate et paupertate. Et debent deuote orare et contemplari et minime mortificare contra uicia et concupiscentias. **A**ugustinus in regula monachorum in omnibus et super omnia amet et horum factus deus. Et hugo de sancto victore de claustris ait. Summe religionis regula in his dependet ut plati custodiat subditos suos. Subditi platis benigne obediant. deuoti sit senes. iuuenes uero laboriosi. Sit honestas in habitu. et diuicias in uictu. Sicut in claustris assidui. Ad iniuria inuicem non sint ciuiles sed claustrales. Sicut in psalmis non musis. Non sit riuor in claustris sed dilectio in campo non lites sed confessio in choro et facta simplicitas. cum aliter reuerentia.

Regula diuitiu. **N**e alii **A**d diuites. **C**honestas. quid iuste acquirunt. **N**e propter diuitias suas uicinos suos despiciant. sed pauperes sustineant. Opibus suis bene et cito persoluant. Adulatores neque adulatrices in mensa recipiant. diligenter et libenter ad gregem uiciorum suorum laborent.

Regula pauperum ut diuitibus libenter et **A** pauperes. fideliter seruiant nec diuitibus propter diuitias suas inuident nec propter paupertatem adulatione uel detractioe perirent. nec impudenter sed humiliter paupertatem sustineant. nec iniuste ditari cupiant. nec etiam propter diuitias uident. Et nichil furti a familia suorum uiciorum nec ab aliis retineant.

Regula uirginu. non sunt loquaces sed sicut **V**irgines. plures corde et habitu. Ad uirginitatem in mente christi cogitent et eam diligant. Choresas uident. Inter iuuenes non sedent nec se ab eis palpant permittant. non amet aliquem illicito amore. Adulatores neque adulatrices recipiant nec audiant orationes libenter dicant. **E**ordida uia et inhonesti fugiant.

Regula uiduaru est ut continentia diligant. **V**iduas. et in uestibus humiliter se habeant et orationibus libenter assistant. **H**omes suspectos in hospicio suo non recipiant. de consilio proborum se gubernent et uiuent. **S**icut anima et elizabeth uiduas regni.

tent. familia casta habeant. par p viros curant.
Regula nuptiarum est. **Thio.** **Ad nuptias.**
Honorare superiores. diligere maritum. regere familia. di-
ligenter gubernare domum. et seipsum honestum et irreprehensi-
bile ostendere sive exhibere cum omni sobrietate. **Ad mulieres.**
Regula mulierum est. quod non se recedenter ornatis ondat
aures collum guttur et caput tegunt. humiliter et modeste
ubi se habeant. nisi alias mulieres per suam superbiam uiuent
Regula uirorum ad uires et eos. **Ad maritos et uires**
uerso ponit. **Eph.** **Uiri diligite uires uias. sicut et x-**
dilerit ecclesiam suam. **Uros aut timeat uirum suum sicut x-**
Regula parentum ad filios. **Eph.** **Parentum ad filios**
vos patres nolite ad iracundiam prouocare filios uros si edum-
te eos in disciplina et correctione dei. **cor. 12.** **no debent filii**
parentibus thesaurizare si patres thesaurizare filijs. **Filiorum**
Regula filiorum ad parentes est. quod patres hoc ad patres
noceant et eis in bonis obediant. nec eis sua fuerint. ante
eos non respondeant. a maledictionibus omnino se teneant. **Cum**
parentibus aliqui ad ecclesiam vadunt. libenter in negotijs parentum suorum
Regula dominorum ad **Conos ad seruos.** **Fideliter laboriet**
seruos. **Eph.** **Vos domini eadem facite illis remittentes minas**
et soluite domino quod iustum est et equum seruus prestare. **Seniores**
quod et uos uiri domini in rebus habetis. **Eccl.** **ne ledas seruum tuum**
in ueritate operante. **Seruo** sensatus sit tibi dilatus quod anima tua
non desinides eum libertate neque iocunde relinquant illum. **Ser-**
Regula seruorum ad dominos. **Colos.** **Serui** **uorum ad dominos**
obedite dominis carnalibus non ad oculum seruientes quasi hominibus pla-
cetes. sed in simplicitate cordis timentes deum. **Seniores** quod a domino
amplius retributione hereditatis. **1. pet. 2.** **Serui** **subditi esto-**
te in omni timore dominis uis non tamen hominibus. sed etiam disculis. **Ad familia.**
Regula ad familia. **ne** **frunde dominis suis in seruicio negligere**
de faciant. **fideles** **sunt** **in rebus suis custodieris. nichil ab**
eis auferant occulte nec alios facere permittant. **Uirum** **ma-**
lum non faciant urosi uel filijs domini sui. **De male** **frunde** **muc-**
ant. **malos** **uiores** **fugiant** **unde** **in domo** **milium** **oritur** **possit**
seu discordia etiam reportare uitet. **missi** **ato** **uenturum** **ner-**
cede sua in superbia uentum non expendant. **Ita** **uiuat** **in humilitate**
ut labor eorum sit eis in reuisione propter suos ut dicit **paulus**

Regula inuitorum est ut non die dominum. **Ad mercatores.** nirentur nec puerent. ab iusto sibi auerant luno. nec ad die vedant uel curi ppter dilaciones ut debiti sui tpe pmissio soluat nec scietes menatur Equa pateru habeant ca po

Regula tab. **Ad tabernatores.** Idem et equa mesura. nato est. ne pmittant lude ad tarillos et tabula sua deu blasphemare no pmittant nec metures recipiat de nocte. plena mesura dent oibo vniu ni aq ad vedendu no misce ant nec aliqua ponula uel ferula aliquo mo ad vedendu

Regula ad hospites est. **Ad hospites.** Deficiunt. q malos i hospio suo no pmittant uel scietes recipiant nec hospitibus suis fuerit auena uel fenu nec sustine ant q hospites scietes formetur i hospio suo. Iusta bo na ronabile opitione ni hospitibus suis faciat. **Ad Senes.**

Regula ad senes est. In etia libet taceat. Tuicibz bonu er. pbeat. de maledicco siue mlesaneco pop iphendat. Turpia vba ne habeat n laudet malicias cora iuueibz au lierulab a bono no retinbant. nec iuuenes laudet i sup

Regula ad oes est ut erudit. **Ad oes.** **His suis** tos vider. no se rebuent. paupes posse suo sustinent. **Sacerdotes** et religiofos et emia ubiqz horent. et deuote ab eis dotina audiat. festa bn custodiat. decimas vite soluat. detitio ne tucant. **Ab** adulatione a blasphemia a mendacio a puurio ab assiduo iuramento a turpibz vbis. et marie a luxuriosis vbis se abstineat qz constantes et audietes ab eis istamit. **Preptu** emie teneat. **penitencas** sibi iustas diligeter imple ant. **Alter** alter ad bonu opus iuuet et de malo reprehendat. **dent** libeter elemosias. qia sicut aq extinguit igne ita elemosia extinguit pccm. **missas** sermoes et orationes libeter colat et frequer. **Ab**la restituat. qz no dicit pccm ni istitua. **ablata** utd. **Aug.** In vespe. i. i sic vite tormeta iferm et gn dia paradisi cogitet. **Regula on po.** a. 20. baptizates oes ge

In noie patris et filii et sp scia. **ut h.** **Do p oes** nederet pillu. **i pe.** **In** fide at vnanimis in oroe pmetes firmitates atoes misericordes modesti huiles no iocetes inlu p mlo. **em vi.** deu tie et mara et obserua h e ois ho vn ad mala. **et** hac reglar. **Secuti** fuerit par si illos et inia dnt. **Person** de modo vuedi.

Incipit tractatus nobilis de passionibus auctoris magistri Io. gers.

Passionum feruore effectum et originem cognoscere potest auctorem ad deuotionis scola uentum. Sane quod admodum summa uiciorum est transisse in affectum malitiam ita ut iam ipsum uicium ex animo sensu placeat. Sic

uoluntate uirtutis est transisse in affectum iusticie. Affectus uero uel est passio ab agente derelicta in potentia cognoscere uel similitudine huius passionis. Nihil est autem deuotio sine affectu. Nam deuotio quod aliud est quam extensio uel eleuatio mentis in deum per primum et humilem affectum. Purus uero uirtus non sit affectio moderata et ordinata. Uicium ex defectu modi et ordinis in affectibus proueniat. Nihil quidem non salubris est affectionum passionum cognatio. Passionum quippe ignorata qualitate neque uirtutum neque habituum. Immo non ipsa hominis neque temptationum suarum multiplicium potest sufficiens non uel autem adipsam. Cuius pacto tempus si oportet orabimur. Metu orabimur spiritu iubilantes in cordibus nostris et laudantes deum in psalterio de corde cum canticis in organum si desideriorum et affectuum in quibus suauiter hanc armoniam reddere habent naturam ignorauimus. Genuntur ab uiciorum et simplicibus aliam exprimentibus tales affectus non negamus. Verumptamen additio doctrine multum confert. Hanc consideratione promouit si in presertim notatum poemem et assem in quorum ore uir nisi de passionibus eorum summo uelati. Presertim in materia de passionibus et eorum ordinibus. De causis et effectibus de modo quo utendi eis planit sub aliquibus considerationibus per tractatum ad quod reliquum est multa autem rimantur. Si uiciorum apud sanctum thomam in prima secunda distinctione septima. Affectus uiciorum secundum de in epistola additis quod allegant doctoribus. **Explicit prologus**

Prima consideratio in qua ostenditur quod si passio est diffinitio et uoluntaria delicta ab agente in passum per quam fitur autem refugit contrarium. Certe quodmodum ignis quibus ignis ex aere in ignem in igne genitum in huiusmodi et leuitate quod leuitas suo potest uel trahit mouet sensum ad se ipsum ignem et dicitur illi est ad se ipsum uel locum deorsum in sibi non auerentem et in fugit ipsum non querit huius in illo. **Et hoc pro nobili affectu per amorem ad aliud idiat**

ad id et si no hz desiderat r occupat ipm r si adipiscat qesat
et relinquit i eo. odit veō otinuit r horret appropriationē eius
et si ei cingitur dolet r ista. Et hec sūt sex passionēs. tres i sp
tu boni simplici. r tō sūt i spm mlti. qut i ferō dorebit. aoz
cupia. zelus. odiū. fugā. dolor ul' iactura. 2. osidea ubi on
di' q' eria i rbo pur naliū s' iuere passioes r de raris noi

Passio q'libz i sequitur cognioes ul' quita ut i. ho ei
Cognitio ul' no quita ut i no cognitio. ho itaq' qd li
bet ens nāle suas ielaciones certis tēp i meōratū et
directū ab itelligētia nō errāte q' de' est. dicit q'pe de' oia
tāq' sūmū bonū sūp iō diffisūm. Et p' sēp m' iūit oia
tāq' sūmū om' r deo bonū qd. hz rōes efficiētis r sūmū pom'
a bō d' p' mū no' dei. Coloques ē iūitū q' i rē q'libet dēlm
quat de' passione q' sit assilāno q' d' m' ul' coaptū r queme'
ul' iūitū r tēdentia ad ipm sēdm ordmē sūe sapie. i q' sēnt
oia i nūo pōndē r mēsurā. bet at' iūitū g' naliū ad sūmū vl
tūm p' sūmū p' hūilares r p' rōes noiatur appetitū ul' affis
nālis. q'z pōdus verū. q'z tūctus seu tēdentia q'z sēdus r
rū stabile. q'z amor iūitū. q'z lex. q'z iūitū. q'z iūitū. q'z
eātis nālis. q'z sēnsū nē. aut alia tū vombulo. si res eadē
r que sepe mlt dicit sup additū ad ipāz naturā nōq' ut am
dens neq' ut hūitū s' ut ipā naturā trahit. iūitū q' ex agēte
deō r oia disponēte fortiter r suauiter hz tēdē i tūle ul' m
tūle sūmū et mouēi ad illū si absit ul' absens s' nisi iūitū.
r q' sē m' adepto. odire veō sūmū fugē quoz n' m' i' q' sē
s' sopiasse iūitū ē. Enclitū dūens oia fieri p' lūe r oia
nā r quoz dicit aristoteles. enūtiāns bonū esse qd' oia ap
petit. Et hūc esse sūmū oia dēu' ofessus ē qui solus sūit ē
i effectibus ab alio sū i passibilis solus iūitū. tū passioe
p' sūmū ut ē illūitū i celo quā defectua s' ē color r rōpe
aiato ul' i forte quib' abut' ausus dicit i emanatioibz dūis
ipm passione. Et g' nānoes filij passione dūem. Et filij
passiua spūs sū i p' rānoes. Coloques 2. de passioibz ofessū

Passio sequet cognioes quita et hoc in comun
Passio sequet cognioes quita et hoc in comun
cognitua i qua passiones relute ab agētibz iūitū

et terminatur in appetitua virtute. ita ut passio talis qualis nomine
describi possit quod est inclinatio vel motus pueniens ex cognitione vel
apprehensione alio ut quiescentis vel dissonemētis pntis ut abse-
tis. Et siquidem motus ille quod quies successus est quod pueniens ut
manens sicut est amare. Si iqua sequitur ad cognitione pure
sensitiva sic dicitur passio animalis. Si vero sequitur cognoscere ipso
reus deliberantis vel dicitur de particularibus agendis sic dicitur passio
voluntaria vel rationalis vel conscientiosa. Si vero sequitur cogni-
one pure intellectuali seu mentali in eo luce cognoscitur prima
primo moralia sic per notari passio synderesis vel mentalis ubi per
raptus et certas. Et ita aduocatur generis passionum per appropinquat huius
mori naturalium animalium rationalium intellectualium. Et quod appropinquat
principalis sermo est de passionibus sequentibus cognitione sensi-
tiva tam in animalibus quam in hominibus eo quod ad illas insinuat quod insinu-
tatione sensibili. Et ad insinuationes istas sibi ipse passiones
aliquas sequitur existimans rationem tunc primo separatim de pas-
sionibus huius animalibus quibus cognitio facile est per similitudinem et
comparationem de reliquis tam naturalibus quam voluntariis quam intellectualibus
hinc sermone. Considerandum quod quod est cognoscitur passiones animales.

Passiones animales cognoscuntur ex subiecto. obiecto et effectu
Cum eodem subiecto est vis appetitua sensuualis que respicit
bonum tale particulari hoc vel illud tempore sibi quiescentis et
malum tam dissonemētis et hoc sub reo comodi vel incomodi
quia ratio iusti proprie non est ibi nec secundum eam proprie sumuntur passi-
ones si magis ipse virtutes in propria ratione et mente. Causatur
ergo motus quodam in appetitua virtute consequenter ad apprehensionem
virtutis cognitue sensuualis exterioris vel interioris. Cuius obiectum
tam est verum simpliciter velud quodam adequatio rei cognitue ad cognos-
centem. bonum vero superaddit quiescentie rationem. Et quod bonum omnimodum
per se absolute sine additione alia vel consideratur nunc ut
absens nec ut presentis nec ut arduum et difficile alia ita appropinquat
de modo appropinquat secundum hoc diuisificatur vel ramificatur ut in appe-
titua et similiter passiones. Et appropinquat virtutem appetitua alia concupis-
cibilis alia insensibilis quare distinctio suatur ex obiectis. et a
vis concupisibilis respicit bonum vel malum non sub reo alia disti-
nctionis aut arduitatis. si quod multa fruentur natura ipedire

Supradicta quia passio in spiritu inibi preterit quia dicitur in
du vis inasabilis assurgit ad vindictam illate iure quia iuri
a apprehenditur ut lesiva que excellencie et iudicia moratio
nis seu vilipensionis. Ideo queritur inasabilis quia lesionis tempore
agens contra preterit ut dignum est et sic fiat quia equalitas et
hinc comprehenditur ut difficile est adiu. Sed cum hoc passio non habet
intra preterit quod vis inasabilis sic obfurnet quod nullo
saturat ut audeat assurgere in vindictam iure in illate hoc non
fit nisi duplici de causa una quod malum apprehendit ut prius et re
uitabile et ita iudicium sub voce inasabilis et dolorosi nec erit in
nomen inasabilis. Aut si fit quod vis inasabilis non saturat in
vindictam et ita iudicium a voce ut quod reputat quod iurians satis con
passus est aut contra preterit sine ulla difficultate quicquid pla
ruerit et ita queritur seu queritur et quodammodo delatatur tempore in ad
epta victoria. Et iterum spiritus ad inasabilis voce. Consequenter
Tertia de ordine passionum in se et eorum originem abitur.

Passionum aialium prima et velut unica radix est amor.
seu libido. Amor quippe aialis est inclinatio vel motus ad
surgens in aiali et apprehensione boni vel in bonum si
bi ut pote quod ualet ad suum esse vel in esse conservandum. Cum igitur
bonum prius sit quam malum et in malum non dicitur nisi per uano boni et
habitu non est dubium per est per uatione. Unde nec aliud eorum ha
betur nisi quod alicui quod diligitur apprehenditur esse contrarium. Cu
p est ut omnes passionibus in spiritu boni preterant eas que directe
et de proprio malum in spiritum tam in inasabili quam inasabili in
eas uero que contra bonum inasantur ut si desiderium delatano spes et
spem. Amor qui absolute bonum in spiritum preterit in passionibus
hinc per obiectum bonum ut absens uel ut in adeptum uel ut in
tutum et adiu aut sub aliqua tali inasabili voce. Habes igitur quod vis
in asabilis per est ad inasabile quibus passionibus inasabilis sic
quod ad inasabile inasantur ut spes uel audacia ad delatano
ne si uiam de spem et metum ad inasabili si uiam adiu in
ueniunt preterea quod omnes passionibus reducantur ad quatuor prin
cipales duas in inasabili que sunt delatano et dolor. et duas in
in asabili que spes et metum appellatur. Et sub generaliore con
sideratione omnes reducantur ad duas secundum duplicem rationem. scilicet boni

et noli Et illi st' delano i color. Tandem fit om' ad vna uel
 radicale origine reductio. s. ad adrem. licet ofumano i pu
 apalioz passio sit delano oseques huc amore i qesat i reia
 adeptu. Amplius uer' licet amor seu libido sit pma passio
 nu. sortitur tamen nra gausis' nome a gausisencia ul auy
 die ena sedm fictione poetar' diu' q' auydo de' adus e' et
 filius ueneris. Et h' q' bonu' absens uel desideratu' magis fa
 cit se sentiri reuere' pibus. uer' defectu' i idigencie. Tanq' op
 portu' iur' se portu' magis sentiatur. Simile affigere possu'
 causa cui' nra' ab un' potius q' a spe ul audacia noiet'
 q' ita q' p' i' p'at' mioratione seu vilipesione q' nra' mila mar
 ime fugitur sicut eradiiso. excellena magis appeti'. Et ita ap
 petitur ut uite p' aliqui p'ferat'. q'admodu' in oduat' poetu'
 euualo' respondit visu' Et huc e' animo mortis g'ceptoz et illu'
 cui uita bene credit' emi que q'is horem. Considera' A' qd'

Passiones brutoz pulchre s' et bone
 Passiones oes i animalib' brutis reuere' s' bone et pul
 chre. Et gra' audacia i auositas i leone i gallo i in
 itigide i apio. Voluptas i porco i uro i passere. Timiditas
 i lepore i oue s' i modice. i uilpe i adula i tunc. Superbia i equo
 i trina i melancolia i catto. Auaritia i uenice. Itaq' passiones
 iste neq' nra' s' nec reformes i g'ne motus nra' desit nra' auali
 bus arbitri' libertas. i qua fundatur ratio laudis seu vitupe
 ri' i' q'q' turpes diu' pnt aut male i g'ne entis. qm' ens bonu'
 i pulch' omeritur. p'p'ea' hincem h' q'libet res. sit sibi p'ati
 dens de bono i pulchro q'ntu' de ente. nec h' p' nra' g'ciu'
 Ampli' uer' q'libet res nra' dig'itur i suis motib' ab itellige
 na no' erate ut dicit' est ia' et sma' p'hoz. aut oformas se
 Aug' dicit' q' deus sit res quas odidit' amittit' ut eos p'p'os
 motu' agit' smat. Vbi aut' deest error i adest rei id qd' sibi est
 q'pu' desit i turpitud' nra' est. Erd' passiones in brutis aliqui
 turpitudis arguimus ul horrem' et odim' i expugn' res
 p'cedim' h' ideo h' q' nob' i desideris nris adu'santur. inferit' q'
 lesione aut aliq' tali uer' g'ostia p'inde q' videtur ee' p'm' i hu
 pitudines i na' quo ad causa' p'ma' i fine' vlti' r'latu' pulch'
 sint uer' facile est. Considera'no octaua q' auales passiones

nto.

in statu p̄ti plerūq; turpes et male sunt.

Passiones animales in hominibus vitiosas sunt ut plurimum vitiosas male et turpes. Quia cum esse verum non solum in definitione fidei sed et naturaliter deductioe si per se erimus ad rationem et finem. Quod homo additus est. Quod natura rationalis. Ipse factus est ut discerneret iter bonum et malum ut magis homo magis diliget. Constat vero deum esse summum bonum. Ordinat est in homo ad cognoscendum et diligendum deum in quo stat sua iustitia seu honoris et gloria. Oportet quod ut homo assuetus aliqui homo alioquin frustratur et inspicitur ad hunc finem fuisse ordinatus super brutale naturam. Ex hac radice vitiositas phisice sequitur quod homo debet in magis summe dilige. Et magis quod pro bona aut quod mala. Debet quod ad operationes phisice sue principalis quod est ratio magis in malum quod ad illas corporis. Debet quod pro erit iustitior iustitia moralis. Ul nullo. Ul in affligi. Debet finem per rationem superiorem et diuiniorem ac liberam digere inferiori et ei libere et sine contradictione dominari. Debet hinc corpus suum super instrumentum forme rationis immortale sed nec impedire sed adiuvare rationem ac minus indigent quod corpora inferiorum naturam. Sed cum istorum ac sicuti videtur in hominibus quod propter passiones corporis quod turbant animam ad delationes sordidas et inias turbant in errores et superstitiosas insanias. Finit magis ad operationes corporis quod ad operationes vitiosas. turbant ad obligationem ignorantiam et iniquitatem. Finit ad afflictiones et rebelliones ad penam ad mortem plus quod in brutis quod iustis sepe plus quod in iustis. Quid superest nisi ostendere tales passiones esse contra rationem et debentur ordine nature primitivo institute. Hinc autem erit aliter queri non potuit. Si potest postquam ex natura libere appetitum per iniquitatem contra deum. Finit videtur qui deplorans dicebat homo in homine esse non intellexit id est in illi et si tunc. Sed heu iam non filius sed deterior et turpior. Sunt igitur passiones huiusmodi vitiosas quod tollunt obedientiam. Sunt et male et turpes in quod propter in homine et vitiosa radice. modum spem et ordinem. Quod veniunt quippe iudicium rationis quod oportet subsequi. turbant. ligant. atque hanc in rationem contra rationem. Ita ut nimis sentiat homo illa in malum. Corpus quod contra rationem appetitum appetitum animam. Et illud in quod graue super filios adeo. Denique multi phisice experientia et ratione quod in quod offensi sunt hanc

corruptione. licet ad unam causam nequam perveniant. Tan-
 de ex his iudiciis quae multipliciter extendi poterunt natu-
 ras omnium retentionibus humane per mediatorem et deum et homi-
 ne. Alioquin finis humane creationis in nichilo corruisset pro-
 pter quod non ad gloriam suam vivificationis et finis sed ad pe-
 nam eterne damnationis transivissent. quod sapienter dicitur sic et pote-
 re et voluntate neque detens neque rationale est asserere. Deus apper-
 et nam nichil faceret finis. Hinc ortu habuit illa exclamatio
 prophetica. Quid est vane constituisi oes filios hominum. dies iudicij
 quod nequam notetur in per his quae dicitur sequens ostentatio.

Consideratio nona quod in statu innocentie fuissent animales pas-
 siones honeste et bene ubi etiam ostenditur quod sit hoc et quod non sit

Passiones animales per statum ne instituit fuit. Quaeritur
 sententia pulchritudinis huius id est quod nulla pervenisset iudi-
 cium rationis sed ad obsequium et nutum eius vel surrexisset vel
 quiescisset. Sic in christo neque dolore neque gemitibus neque desiderium
 neque spem a metu inveniunt aut alia passionis cuiusvis
 similitudine nisi subsequenter ad imperium et dicitur rationis. Quod
 quilibet homo quanto amplius profecerit in omnibus moralibus atque
 virtutibus tanto reformabitur ordo iste in eo ut passiones non per-
 veniant aut obviat iudicium rationis sed per ad eius iussione moder-
 retur. Hinc ortu est dicitur in aristotilis ubi quod in vitioso oia
 sonant rationi. Si tamen in hominibus est inveniunt tale passio-
 num mole hoc et corruptibile idcirco in corruptibilitate et immota-
 litate et absorpta fuerit moribus iustorum. Sic fortassis elevari
 naturam humanam voluerit ipsi stoici dum dixerunt quod virtutes sunt
 impassibiles non utique quod vitiosi nichil sentirent a patere-
 tur. alioquin lapidibus essent pares. si quod passionem quilibet pue-
 rit vitiosus nec surripit aliquid velut efficiens atque tyrannizans
 rationem. Et statim talis ut ea facilius accipitur quod pulchritudine et cito de-
 sarbitur. Epictetus autem quod naturam humanam in bestiale detrahebat
 nisi aliquid potius melius aut divinus ponebat in homine dicitur esse
 propter passiones oes esse pulchritas et optimas. Ita enim de bestiis
 id diximus. Ceterum aristoteles quod medium ut patens negavit pas-
 siones oes bonas esse quod multae perveniunt et impediunt rationem.

Negavit nihilominus esse iudicium esse malum et turpe. et
 videtur quod regeretur. Puto quod ex istis facile est elire regu-
 lam generalem de morali bonitate vel malitia passionum. Quia enim
 passiones ipsi debent ratione non reguntur. et sic iudicium est aut
 naturaliter a veritate inle. Via sensualitatis in homine participat de
voluntario in hoc quod ordinatum est audire rationem quam dum reguntur audire
penat et turpis est. Brutum vero nullam in hoc modo habet aut innox
 colligentiam. nec ordinatum est eorum brutalitas obviare rationi omnino
 quam non habet. Et oritur difficultas de pueris et fatuis non habentibus
 usus rationis primitus instituit. Item sunt sui motus alii passio-
 nales turpes non habentes modum speciei vel ordinem quale habent
 ne postulasset integritatem ut verum sit in hac occasione.
 quod nec videtur esse sine primo super finem etiam infantibus unum diei. Et
 lux ipsius post primum primum hominis sicut habuit inordinatam origi-
 nalem sit in solo regno anime sue servata est unquam ab ista sine
 correptionis talis obvia sensualitatis ad rationem qualem primaria na-
 ture institutio in homine planuerat. Et tamen neque in regimine matris
 neque in iohanne baptista dum infantibus essent inveniuntur. quibus
 hoc definitio venie neque imputatur tunc rationi ad culpam actua-
 lem vel mortalem vel venialem apud eos sicut nec apud nos dum infan-
 tes sumus. et dum non habet rationem liberam usum suum absque omni precepto culpa
 sent h' attendenda multa in occasione ista inordinatam et in libe-
 rina quod in senio in motibus potentiarum naturalium tunc sunt nutritia et
 vegetativa et generativa. quod sensitiva sicut sunt ymaginaria et fa-
 nstima et exteriore quibus potest de quo non est h' dicendum per singula.
 Sicut in qualem dimum in istis reprehensores fuerint habitum.

Consideranda deinde de duplici origine passionum animalium quod est exterior
Passionum animalium generalis. Sensibile et interior rationis vel spiritus
 origo dicitur inveniunt. Inveniunt enim fructus ex sensu
 libere exterioribus agentibus in ipso sensus ut in visu au-
 ditu tactu et olfactu. Et hic motus in homine est velut ab inferioribus
 Inveniunt nihilominus velut a superiori dum spiritus rationalis agitur
 hoc in illa cognitione et consequenti volitione in voluntate ipsa.

et ita de reliquis. Vnde totum in gaudio paulatim dilatare et marie
ad interiora propter quod moueri dicitur a mediis visio perit in ista
vicio paulatim etiam. sed ad interiora et marie est desit in un
vicio subito est perit in hore vicio mouet ad oppositum subito in
vicio subito ad vtriusque. In agustia vicio paulatim. Et ita non
ponit media nisi per passiones in via per modum alterandi cor
ipsum ad adiuturum aut studioso diligenter hanc de passionibus dis
tinctionem quam multa videtur in sapientibus viciis de modo ponendi
di ut negandi passiones nisi oradiet eos ista ostendit. Sive
distinctio posuerit stori passiones non tunc in sapienter per
ut apparet ipse et satis hinc Aristoteles sicut est per rationes
ab experientia superius ostendit. Et intelligamus quid in se senti
unt et eos stultum conuenit videbimus. Concedit stori gaudium
sapienti letitia tollit tunc vniu aliqd et ludium nec seueru
Concedit et sapienti amore virtuti et odium vicioz et spem bonam
et fugam ut horrore inhonestatis. Alioquin nullum in sapiente plus
quam in lapide virtus boni relinquit. Regat tunc in sapiente hore in
seordia dilacerat in tunc estudines et morbos ad pestiferos. si
noiat niteri in de tuisulans. Sic sentit vicio est hoc vniu has
quatuor passiones abiciendis in insinone veritatis metire iubet
Tu qui si vis lucem clare cernere verum tramine non carpe mille.
gaudia pelle pelle horem et dolor affit. spem fugato nubis
la mens est vincit qui frenis her ubi ignant. Cuius in crista
uerit hoc. ut alterum sapientem negauisse quam plures et vari
sint animi inuiri ad virtutes et ad vicia spuales affectus. Et
quod dicitur negationis et orationis passionum iter plus inquit et
noie quam ex te peccat videtur. Si vicio sit consideratio in qua passio
ones suas suo modo dicendi est hie spiritus rationalis. Sicut in vicio
seu voluntas procioliter ad appetitu sensituum dicitur tamen
Considera 12. quomodo noua passionum sensu transferuntur ad passiones
Passiones spuales. **M**entes et spiritus. et de differentiis earum.
magis attendere si aut ad deuotioz vocate quam sensu
ales ut illas adpositi et sed in eas affia inuenerunt. Si
em deuotio est sicut est eleuatio mens in deum per primum et humilem
affim. utique in affectus ille non est intelligendus esse solum sensua

lis qui frequenter non est in nostra parte nisi respicit iustum ut iustus
 est non est solus volubilis insequens cognitione portionis istius
 vis ipsa rationis aspirans fatismam licet absque fatismate non sit
 quoniam hoc nodum est propter quod pro consuetudine errationis hinc tenso
 spuales istos in apice superioris portionis hinc rationis quod portio le
 gibus etiam imitatur in luce parte intelligens in parte loco et hinc est
 quoniam non in gradibus est sepe penuria quorum nichilominus statum libera
 est. Insequens dicitur nona passionum aialui de quibus philosophi tenuerunt
 ruit ad affectiones huiusmodi spuales quales hinc anima dum contemplatur deum
 amat ipsum ut totum amabilem. concupiscit ipsum ut totum desiderabile. scilicet
 et detestatur et delinquit in eo ut in toto bono utriusque iam adepti. Odit
 vero quod ab hoc toto amabili toto desiderabili toto delatibili se
 parte potest. Hinc illud sibi vehementissimum odium ad partem horum et
 abhominatio et fuga et detestatio si videatur istius dolor atque acerbissimus
 et inquietud molestua si forsitan affuerit. Hinc propter speciem ignem
 dum ostendat magnificatissima et misericordissima dei liberalitate
 et promitte etiam audacia rursus magnanimis in aggrediendo gradua
 per deum zelus quorum divini cultus et honoris. despario atque in viribus
 et de viribus quibus ut ex ostendatione tunc discrimini et dino
 et iudiciorum inaratabili metu ignem esse habens in spiritu pas
 siones videntur principales. aorem concupiscit delinquit. odium
 fuga istius spem. desparione audacia. metu in ut zelum. Et
 ut ad unum dimum et differentiam ipsam assignentur passionem aiales
 ut tales se videntur in rebus quomodolibet inmodi. Spuales vero
 ad rebus solus iusti ut iusti respiciunt. Confiteor triadema
in a futuro ondi quo passionem misale ex ostendatione dino

Passiones spuales habentes in iudiciorum sit iugiter ostendat
 ougme ex ostendatione pura et lucida iudiciorum dino
 quo ad bonos et ipsos hinc se iugiter apud devotos in
 quod retin aliquid ut in dno vel aris ut fidus immobile iter volub
 les alias alectu et videntur hinc reerint passionem. Puto quod
 passionem huiusmodi spuales habuerint qui dicit dno an te de
 siderium meum. Et in uiso oculi mei et ad dno dno. itellu pla
 real ut in mauductione grossa figurati. Constituantur nam in
 medio mari ordine cam et armem in hoibus quod instrumentis
 oibus inquisitis fit in medio nauis mali cetero portus veli ex
 partem ad uetorum susceptione sit in summitate mali rector nauis

ita collocato qd p̄t quaq̄ versu fuisu z d̄orsu dext̄i v̄su et
 sinist̄i v̄su ante z it̄ro p̄spicere sibi de oib̄. At̄ ut neq̄ fluctu
 tuose elaciones maris neq̄ caligines nebulose neq̄ v̄ndiz as
 p̄siones neq̄ ext̄siones neq̄ dist̄siones veli pro v̄rietate v̄e
 toz neq̄ op̄usa e om̄iso nauit̄u seu t̄migant̄u seu naūi re
 gen̄u valeat obstare quom̄o sp̄iciat oīa que v̄ceda d̄erere
 ut **Calis** r̄oz z si feratur n̄c har n̄c illac p̄ h̄nc naūi. si an
 n̄sonates etiā varias m̄siones p̄ditas p̄eti t̄p̄ellit̄ nichilōq̄
 lib̄is semp̄ h̄z p̄sp̄ctū ad imobilem cel̄i plagam quā volū
 noīam. **Detorquet** sup̄ oculos si et d̄i placuerit p̄ oē t̄m̄q̄
 i s̄m̄is regione. **Existima** talē deb̄ esse sp̄m̄ i naūiula cor
 poris quō tibi des̄criptus ē r̄oz naūis. **Ascendat** n̄c op̄oret ac
 cem seu sp̄enulā s̄nderis̄is quā appellauit m̄st̄re p̄p̄ia m̄d̄e
 d̄m̄. **Paulo** celū terrū. **Iohannes** esse in sp̄u. **asp̄iciat** ex illa
 sp̄enulā t̄q̄q̄ ex s̄m̄itate mali stab̄ile cel̄i arem q̄ deus est
 qui salz stab̄ilis m̄nes dat cūta moueri. **Videbis** qd sp̄is iste
 poterit anotare v̄ctos passionū variari t̄q̄q̄ ex duod̄m̄ p̄i
 bus z plagis d̄ucēti origine. **A d̄o** a bono a gelō a malo a
 celo ab in̄a op̄lerione ab actione q̄ritati s̄m̄ari ab actioe
 q̄ritati s̄m̄ari ab ymaginā v̄n̄te a sp̄u a r̄oz ab habit̄
 bus acq̄sitis vel in̄atis. **Camde** a v̄ria ob̄manoe seu of̄igurat̄
 one causati p̄ditaz sup̄ q̄bus oib̄ os̄iderēdū aliqd̄ estima
 p̄ singula. **Confidēno** q̄ritatē a passionē sp̄iales au

Passiones sp̄iales s̄m̄ari a d̄o mediate z im̄ediate
 originari a d̄o in̄ mediate q̄ im̄ediate fatendū ē. Si
 oib̄ sap̄ia a d̄o d̄o est. et sap̄ia d̄ia a sap̄ore s̄m̄ no.
 s̄m̄. **Et** p̄terea ḡn̄a v̄tutes z dona i s̄m̄i s̄p̄n̄at̄aliter a d̄o
 d̄o nemo fidelis abigit. **Et** r̄ufo v̄tus s̄m̄ctoz attinḡ sal
 tem m̄st̄erialiter in sp̄m̄. **Si** deniq̄ multi s̄m̄ n̄cti dei amo
 rosi q̄les orabat aīa s̄m̄ in̄ m̄ctis. **Embe** me iqt̄ post te curte
 mo in̄ od̄re v̄gentoz tuoz. **Et** her̄ oīa atq̄ s̄m̄a cū s̄m̄ pas
 siones ip̄ius sp̄is ul̄ m̄sent̄ eas. qd̄ sup̄est nisi ut fatem̄
 d̄u age passionē i sp̄m̄ usq̄ ad̄o qd̄ iubilet e erulhet sp̄is.
 i d̄o saluari suo. **Ampli** si naturā quāq̄ sensuū sp̄ialū
 p̄sp̄cimo q̄ sua h̄nt s̄m̄itudinē ad sensus corpales. **Inueniē**
 qd̄ deus est ip̄i auditu sp̄iali armonia sonoz. **Et** ip̄i visui

lux splendidiſſia. et ipſi guſtuſu ſapor dulciſſi. et ipſi olfactuſu
 odor ſuauiſſimo. et ipſi tactuſu apleruſu iocundiſſi. Porro ſemel
 locuto e deſu p ſcriptura ſua ſana q quibz i idipm no repetit
 ſemp p ſiguloſ ut dicitur Repetit tamen aperiedo ſenſu ut i
relligantiu huiſi ſcripture Repetit qz iduedo mēte vntute et al
to Repetit ſtimādo iſpndō. alluēdo illūmādo ſtabiliēdo ut
no ſoluſu relligantiu ſp iſpleatūz i amētūz Puto ſic aſſin poſtu
labot q dicit Conſipit aia mē deſidare iſt tu i oi tpe Cui
ioez vna iſpdit Etia teſtio. tu iſqz medita mē e i conſiliū m.
iuſtifiatioēſ tue Bonū certe ſenūiqz oſiliū iuſtifiatioēſ
dm quāſ ſcriptum ſac trad Et d' oſiliū qui deſeit volēſ imi
ſſe ul' aliene pūcēne huane Volēſ ptea ſeq deſidētia cordis
ſui i ire i aduētiombz ſuis ut tādē i fallat iſt tot vāie
tateſ affectuſu iudeliſz ouētiū nate eſt. put iſſin dōreſ. Co
ſidētiāo quāndētia q paſſioēſ ſpūaleſ qm muſa' a hō aglo

Paffiones ſpūaleſ ab aglo dei bo Et de modo muſad.
 no frequent' imitti necedū e ſolo qſquā expectet ut
 nūc p hūc tēto ſtudioſe modoſ qbus ageliſz ſpūſ. v
 pulati p ad hūmā illuſtrādo ipm aſſidēdo monēdo i dōcēdo
 ſtatūtiōne qpe oſilio ſit a dōctōribz ſcribētibz ſup ſcōm
 ſententiāz ſatētiū itaqz q ageliſz nō illabitur i ſpūm nrm qm
 h' ipm ſoluſ dei ppiū eſt. qui ita ſpūm nrm ſoluſ p dūantē
 poſſidē fortiter atqz ſuauiſter ut ſepe motom atqz viuſſimū
 ſpūſ m' obediat vltō Et ſic vltō tamē ut nō habeas p'haſ
 obniti Et hūc iſteſſu dei dūatiū nōiam' illuſſu Et mē
doiſ alij modi qbus ageliſz bon' agit m ſpūm nrm Unō e p ap
plūtiōne imēdiatā ſue ſpē i vntute ad ſpūm Et qdē nā h
oſidē pro ſtatu pūtiſ mſere ſi diſpēſatiōe ſupnāli ſtactū aut
apūtiōne tali nō ageliſz ſit ſubſtāntia lūmoſiſ' vntuoſiſſia
ac benigniſſima. qz neqz uēit qm allūat i quōdā' tūhatur
ſpūſ n' ab hūmā lūoſa ac benigna i ſuaue olenti vntute tāqz
ſi ferrū traha' a magnete ul' appetitū ab obiecto plandiffimo
i ouētiſſiſſio moueatur. ſertim ſi fuer' ſpūſ nrm pūm iſſiſ
itēget i ſan' ſine diſſanſa ſebali corrupciōſe vnaſe ſine iſpo
ſiōne ſordidāz cogitātiū nō deſidētiſz turpibz i ſediſ Porro
ſunt ymagināti ſit p'haſteſ q actionēſ reſi corporei p oēz orbē

stellari & placenti & p oia zodiaci signa format corp[us] h[um]ani
 influat & p[er]mutat i[n] ip[s]um oratione q[ua]m idissolubili p[ro]p[ri]e
 nonali similitudine dice[re] possu[n]t q[uo]d et dispensatio[n]e dei q[ua]ntu[m] q[ui]s
 bet celestis reuerbia a sumo usq[ue] d[omi]ni p[er] o[mn]i uirtutu[m] sp[irit]uale
 influat h[ic] in h[um]ani sp[irit]u[m] quilibet angelus suo mo[do] mediate ul i
 mediate Sic seraphim inflamat cherubin illustrat throni stabi
 lunt Et h[ic] s[er]m[one] tres vites aie affectiuu[m] s[er]z itellatua[m] & erentiuu[m]
 Et s[er]m[one] tres eius portiones supioze ifeioze & ifima sensuale
 Un[de] & appatius p[ri]ma iermitia moue d[omi]ni portione supioze aie
 q[ua] respicit p[ri]ma p[ri]ncipia & 2a portione infeioze q[ua] respicit occlusioes
 g[ra]uales & 3a portione sensuale q[ua] ad singlaria nigis dilabi[er]it
 quis p[re]ca studiose i[n]t[er]rogauerit ea q[ua] tangit sup[er]ficiali uende
 de causis n[atu]ralib[us] passio[n]u[m] aialiu[m] p[er] quas disponit ul idispom
 p[er]as ad passiones sp[irit]uales aduertat q[ua]ntu[m] d[omi]ni habent
 bono angelus ad iduadu[m] saltim disponitue hos uel illos sp[irit]ua
 les affectus disponedo ul imutado sensu corpales in exteiozes
 q[ua] iteiozes qui st[er]o p[er]tine[n]t potene & hor variis modis & pene
 ifinitis i[n]t[er]u[en]t uia[n]tioni applicacioni multiplicati huius uel ille
 cause corpales ueni de h[ic] no[n] est h[ic] d[omi]ni p[er] singularia
 in s[er]uicio quo m[ul]tis angelis mutat passiones sp[irit]uales deo p[er]

Diffusiones sp[irit]uales p[er]tinentibus nobis ab **mittite**
 dimissionibus p[er] angelos malos factis possunt q[ua]ntu[m] angeli
 mali q[ua]ntu[m] dei p[ro]uidencia p[er]m[itt]it age similia multa
 ad angelos bonos tam ob subtilitate uigore[m]q[ue] s[er]u[er]e sue q[ua] ob
 p[er]spicuitate n[atu]ralis igem[er] q[ua] p[er] experientia diuinitate
 n[atu]r[al]i i[n] n[atu]ralib[us] actionib[us] sursum & d[omi]ni in celo & i[n] t[er]ra
 i[n] opationib[us] m[ul]titudine[m] angeloz & o[mn]i sp[irit]ui b[ea]toz q[ua]ntu[m] ex
 itent frequenter Exerant eos malicia amec sup[er]bia furens sine
 lege & ordme luoz ifamens Exerant eos iusti dei iudiciu[m]
 illudens eis & p[er]uissimos eoz conato adusus electos suos
 q[ua]ntu[m] in usu sue uoluntatis **Constituunt** se angelos sathane in
 angeli lucis sicut tradit ap[osto]lus q[uo]d fieri sic p[er] vnomo itelligi
 ut ip[s]e malo relet inat[er] malicia & horrifidos affectu suos f[er]u
 g[er]edo se planti pulchru[m] & benignu[m] ad exemplar b[ea]toz angeloz
 i[n]mitudo p[re]terea doctrinas & obseruaciones eoz b[ea]toz sp[irit]ui
 i[n] amore iustitias & uirtu[er]u[m] tu[m] ut seducant facili[ter] q[ua] uenerit

reliquis effectibus quos non dicit fieri ex actu ul' actioe q'
 luntati p'mari ul' ex obmatione eaz seu ofiguratione q'admo
 du fuit itentio quomodo ad her p'ncipia gnalia q'le f'atq' ef
 fecty ifeiores idue q' uel no pnt ul' diffialie pnt i affiguo
 ne tot varietati i effectibus semet enolue. **T**ruemio p'teria
 quofda p'hoz op'matos esse ficut ex articulis p'sentis q' p'na
 tis palam elicitur q' relectes itelligene q' aiunt celu fidm eoz
 taliter agebant i sp'm quali celu agit in corpo. Ita ut sp'us
 se haberet folu p'ffue ad oem f'iaz cognitione ul' affigone.
Et nil agebat fi agebatur. itaq' fi obiectu laudu agit magi
 ne sui in f'p'entia obiectu ul' tunc p'utor aut f'criptoz se agat
 i tabula p'ut ena boe' in suo de ofolanoe met' g'meozat. **D**e
 erit i' r'f' aliq' q' her auto itelligentia fit libe in sp'm n'ur
 ad h' cognofcendu n'ur ad illud. **A**lij naturali neceffitate id fi
 eri itentebat. **P**onebat in q' difpofio sp'us put abftinabunt
 ingis aut imo a carnalibus viculis i care' reo corp'is iuuat
 pliumi uel ipedit radiosos hos. **I**flurus. **S**ic faluant magi
 ca n'alem. **S**ic p'phetia illuatioue. **z** ita de pliumis. **S**ic y
 magnati. **I**flurina. **A**lgerel. **A**llimdy. **z** nonnulli doctoz x'p'ia
 noz ponetes illuatiouem aquauer' fu. et h' p'fuerit aqu' fi p' libe
 ra quertioe sp'us fidm duplice fane fua. n'ur ad f'up'iora ne
 ad infeiora. **A**ristoteles ved' nulla p'fuit nifi ab ift'is fieri cog
 nitione uel affectione originati. **z** imediate. que ifcanti fut
 oes doctores catholici du locutus de ftatu ne' deftitute n' eleua
 te p'ncipio aut illuatioues miraculofas. **S**icut dicit petrus q'
 no huana uoluntate allata e' aliq' p'phetia. **R**apto aut certis
 apud deuotos n'ur ideo d' fieri du illuatiouem sp'us imediate
 defufu q' p'ter n'alem n'ur fu uice p'ntis h' euenit. **C**onfi
 dea' de naortua de p'ffionibus au'fatis ab inata f'p'lerioe et

Paffiones f'p'uales iuuatu' pliumi. **T**enu' origine
 uel ipeditur ab inata f'p'lerioe corporali. **A**utoria.
Plato q' aie ifcantiu' corpa no q'dem naturali n'ant'
 fi ad sp'm libez fiat aff'us fi quada' itimatione put corpa
 q'm fubmittat aie itaq' iftrumetu'. **C**onftat em q' ad iftru
 metoz uarietate ofurgit in op'ationibus facultas maior uel

difficultas. **U**nde itaq; ita methoims artes q; faber ali; opat
 ni instrumeto qdrato. ali; cu acuto. ali; cu hebeti. Sic et sapor
 uel pitor. Sic et suo mo de varia oplerioe mebroz. et de
 hijs q; mebus ipis subseruiut ut st spūs corporei tā indur
 les q; fluētes. ut ē pteia sanguis q; est tota materia tā me
 broz q; hūoi spūti. **S**icut q; opt; attende iurta hnditione
 medicoz q; sanguis subtilis z claris i substantia. ipato vco i
 q; hūoi disponit ad gaudiū mai; ut mi; fm q; hūoi talis
 sanguis qui gnat spūs splendidus a ipato. Sanguis at claris
 z subtilis z calidus a dno q; hūoi ē sanguis corporei i q; hūoi calce
 rubens dnatur. disponit ad velocissimā mō tā sit velonis
 iflānacionis z motis. si un her modici ē dūmbilis. nō ē st
 tile z tenue facile rfolua. **S**i vco sanguis fuit subtilis z claris
 si frigidus q; hūoi ē m corpibus i quib; aquositas nāhs fleuū
 tis dnatur. idiat ad tūrem z pusillitūte q; a q; hūoi vōtū; vō
 dis debilitas. **E**t si est q; spūs a tali sanguine gnatus ē modi
 m frigiditate ipediēte suā gnacionē. **E**st enā gnus z paz
 iflānabilis ppter frigiditūte z hūditate. **I**deo sup est ut st
 ioptus mēfere cor et ab exteiori mouei pteia neq; ad uā
 nos ad gaudiū neq; ad audaciā p; idmac. Sanguis at
 grossus z calidus si fuerit niger aut tenebrosus z reqlis
 grossiaci q; turbidus appella. q; hūoi est sanguis corporei i q; hūoi
 calor appiquas fimi adustiois dnatur. disponit ad istiaā
 ppter tenebrositate spūti z ad uā ppter mliiditūte ipoz. **d**isso
 nit insup ad p;tinaciā ul; firā uā ppter coz spissitudinē uel
 grossiacē. **d**elet; em; tarde nimis forma eis ipressa z a corpe
 dissoluuntur. **S**i vco sanguis fuerit grossus z calidus nō m tur
 bidus q; hūoi iueitur i corpibus hūibus cor ipatu z exuū nō
 viktet calidū atq; sumi. si lōge apli; sumi z vtrūby dicta
 mediorū uel i corpibus ipatis quoz sanguis forti; erit; mēfere
 m; z spissitūte nodū cepit aduri z demigr; nodū disponit
 ad istiaā si ad ostūtem audaciā. quā q; hūoi vōtū; fortitudinē
 cordis. **d**isponit q; ad mediorū uā q; leticia fringit eā tā ad
 leticiā sint magis ppter q; ad istiaā. **E**t si ex vehemētissimis
 muisis uā fortis erit; m talib; tūte sedatur ppter grossiacē

seu spissitudine p̄dictorū Sanguis aut̄ grossus & frigidus
 nō tamē turbidus qualis ē i corpibz cor̄ ip̄ati & ep̄ati sicut
 & frigidus ip̄ato si magis sum̄ q̄ frigidus & v̄tētibz dicta ḡna
 tua de se mediocri sanguis reddit hōiē mediocri i oībz
 accidentibz aū ut nō magis sit. p̄m̄ ad h̄ q̄ ad illud. Et it̄m
 differt ab h̄bz quoz sanguis est ip̄atus. qm̄ ex dispositione
 sui sanguis est solidus sive cōstantis i m̄t̄atibz p̄t̄ grossiā
 sp̄itui suoz. Si vero sanguis sit grossus & frigidus & turbidus
 sicut i h̄ntibz ep̄ati c̄aliter frigidus & sum̄ ip̄ato ut ap̄ius
 frigidus & v̄tētibz h̄bz q̄ generat̄ huius sanguine disponit ad
 reletē & p̄m̄ciētē t̄stia. & ad lentā ut tardā uā. Et si erit
 in ex forti causa nimis p̄seuerat & inclināt ad odiū ul̄ in̄tore
 s̄fortitudō t̄m̄ ut istoz m̄ior ē q̄ i h̄ntibz grossus & turbidus
 atq̄ m̄lidi sanguis. Et maior q̄ i h̄ntibz ip̄m̄ s̄bile. p̄t̄ q̄ odiū
 n̄lur̄ uerēat̄ i istis. Er̄t q̄ s̄m̄ ista & s̄ilia sunt mediū s̄ḡ
 q̄lerionū & at̄buit̄ alias adiones sanguis. alias coler
 nis. alias flectis alias melancolicis. Considera s̄o i q̄ ond̄
 p̄er̄ grossū passioēs aq̄s sp̄iales dispoit̄e causā ex actioē

Passiones sp̄iales solet̄ inuiri mediate p̄ari q̄liti
 t̄m̄ & dispoit̄e p̄ actioē p̄maz̄ q̄luti. Subsē h̄ q̄
 rea ad declarāoēs p̄cedentibz. Nā v̄t̄m̄ dispo. sanguis
 atq̄ sp̄itui c̄aliter p̄ncipali a m̄l̄pl̄m̄ actioē q̄luti p̄maz̄
 Sum̄ at̄ p̄ m̄uductioē declarāua p̄dictorū ex̄ q̄ i ebriis
 cor̄ asp̄iam̄. Costat̄ ei a quoz p̄usq̄ vino se replerūt h̄
 tos esse & sedatos i passionibz suis & affnōm̄bz q̄ p̄ vinū
 h̄ndant̄ sup̄t̄i t̄bitur. h̄y ad n̄ā vehemētē. h̄y ad t̄stia
 melancolicā. h̄y ad lentā effusa. h̄y ad sp̄em̄. h̄y ad h̄cē h̄y
 ad audaciā h̄y ad odiū & indignoē. h̄y ad benignitatē & ani
 nā. Cur̄ at̄ fit h̄ t̄t̄a v̄ictis n̄m̄z q̄ v̄iat̄ ac̄t̄alibz
 dispo. sanguis & h̄oz atq̄ sp̄itui ex actione vim & q̄luti su
 arū. Et uo cur̄ facile ē p̄pendē q̄tū ope. h̄ ul̄ q̄ oplet̄. s̄m̄
 quod̄ & p̄manēs si i accidentibz & t̄sente dispo. corp̄is dis.
 siml̄ ip̄ subita & potens opa s̄b̄c̄ant̄. Adeo q̄d̄ ut si v̄ctis
 ebriū p̄a s̄bitū. fere dicite possib̄. h̄ utiq̄ nō est ē. Deiq̄
 q̄tū p̄sit i morali negotio cognoscē talū passionū tales
 origines t̄m̄ ap̄. se q̄ ap̄. alios ul̄ corrigendo ul̄ docendo

no operosū est adūtere. nū nō eadē uideatur ebrijs et so-
brijs sūm p̄m. alitq̄ p̄mde sūnt ad deuotiōe r̄ uirtūe idu-
redi sic uel sic affectati. Cuius vnaq̄ uidit sapiēs mlier abi-
gul q̄ nabal nō nisi post uinū digestū amonuit. h̄ insup
lundissie tradidit optimo moralis artifer gregori⁹ in suo
pastorali. Considerano uicesiā de passionib⁹ ab iḡnariōe

Passiones oēs per causatis et eorū effectibus :
iḡnariūā uirtūe solite sūt ul̄ uendi nobilit̄ ul̄ mi-
nui. Et hīc iteremo de reliquis originib⁹ ip̄az passi-
onū. Itaq̄ q̄tā uim h̄ uirtūe iḡnariūā sūt phantēs r̄ medi-
a p̄ experientie lib̄ edoti. Dicit em̄ ip̄am hīc uirtūe regitiūā
r̄ inuitiūā ten⁹ corpis. Ad ut fūctio inotescat suppona⁹ p̄o
cū phō q̄ species seu for̄ rei ul̄ e⁹ fantasma seu ymago hab⁹
uim alterandi p̄portionabili s̄ h̄ res au⁹ ē ymago. q̄admodū
spēs ignis h̄ uim calefaciēdi. spēs niuis h̄ refrigerandi. r̄o in
cūli gūdi ad tē ip̄am. Suppona⁹ p̄tēa q̄ spūs aialis dela-
tius est for̄ū seu spētū sicut aer̄ recipit spēs coloris ul̄ alioz
sensibiliū. Et hec spēs licet nō sūt sensibiles iḡssiones in
corpib⁹ dispositis sicut spēs coloris causat ymaginē iḡspe-
culo sic iḡna turpis figure capitur iḡspirib⁹ r̄ fūct̄ r̄ defec-
tur in dēso seime tpe talis iḡnariōis spēs ethiopis iḡna
nonē iducit ad ethiōpē. Ver̄ autē dela. forme ymaginatie
p̄t f̄i dū. Vno q̄ ip̄amet forma moueat̄ r̄ defecatur ad motū
sui subiecti. sicut si sal liq̄fiat in aq̄ defecatur r̄ exp̄adi. Paq̄
alio fit h̄ diffusio p̄ radiatioē ip̄is forme ymaginate q̄
h̄ uim suspiciō diffusiuā r̄ causatiōē aliaz spēs et serpa si
aut h̄r causat lumē q̄ causatū p̄t. p̄ducē r̄ aliud lumē. Sup-
pōmo isup q̄ delatio talū formariū p̄ spūs p̄t. p̄uenire ul̄
ad sensū extēiores quo casu fiet in sensib⁹ extēiorib⁹ talis
sensatio suo modo q̄lis fieret si ab ext̄m sensū obiectis mo-
uetur. H̄c causa iddūt aliq̄ aut dūmētēs extēnt opa q̄z
uigilantiū. Cui⁹ etiā maniaci r̄ aliq̄ melācolia t̄cedūt ea uide
uel seturē ext̄m s̄ q̄ nō nisi iḡm s̄o r̄ctū ē fieri. H̄c enit
ut dū hō est i tenebris r̄ timet p̄t̄it se q̄z uide ymagines
f̄ribiles uel audie sonos horribos. q̄admodū melācolia etiā

i pleno die & longis lucidibz panuntur tunc ipse tenebrositate
spiritui quos horret quodammodo ipse anima ul vultu ymaginaria
Et hinc semp tristes mcedunt qz causa tristitie sue fecit ferunt
Her e rano tunc aliqui timet no timedi aut i suspitiones
mirabiles & falsissimas cadunt. ita ut credit se aliqui queri
ad morte uel incarceratione ul spoliatione & inde fugit ne
nunc psequete trepidantes hore ubi no est hor Cognovi
tale tpe meo q i gemosissimo eat & pitus valde i medicina
q tandem fugit i neora occultu nec ultra oparuit Sic aquis
estabat se gallu & more galli cantabat Alio mirabilem i sub let
tis mures arebat Alio ymaginas se hic cornua i fronte veni
daba quoniam viderat se ipia & fronte tegebat Alio yma
ginas se notari i defestioe lepre ul de morbo audito oes homi
fugiebat & trepidabat aspectu & fimois. Alio ymaginas se ha
bere pedes ferreos cantabat ualidissime sup tnu Alio abulare
no audebat fantasiis pedes suos esse vitreos Sic saluar expoi
tores aliqui quo nabugodonosor coedebat feru sicut bos &
ai feris habitabat qz sciz boue se esse fantasiabn S' asserunt
medici q ymaginatio facit msi & morte inducit Et hanc o
tute usq ad hor elenae voluerit aliq ut p illa mirabiles ipsi
siones fieri i elementis & in rebus extrinsecas ut q ad ymagina
none alio sicut refert amena ment amelo Calia st inua
bilis qia ifante st spes huoi fantasiar ul melancoliar scdm
traditione medicor quos orag' furores appellat ul ifamas &
dicent i h oes hoies in aliquo stultos esse mille puellaz iquit
puzor mille furores Et i carlesastio d' Stultoz ifinito est
& nunc i her aut ofidea doret q saluberrimu est assuefi ut animo
ni a fantasiabilo qtu possibile est fieri se demudet & auitat i
exitatione sua ad qliter fieri habeat tetigit alibi i nne
titulo de practica theologie misit i fidetione ultra & in fo
apparet q p adofu sit hoi dimitte se nimis labi & pfidari
i ymagines uel fantasiar plectim vniocas & circa pntia se
p p labencia ut sut bnficia hoies diuine qia ni genetur ha
bitus ex actibz frequentibz et habitus auferat. & actualit' fit ut
ponde sue imitationis sic imuet ymaginaz vntu & ex ofepi

totū hōiem q̄ n̄tate q̄dam trahitur homo velut brutū ut quād
 modū fit in illis quos plūres bestiales appellat Sic utiq̄ veni
 est q̄ oīs ymaginatio p̄fudata h̄ sua infania ul' ebrietate / 710
 q̄ demōniam passionē sicut dicit Ougenes dedit q̄ natabili
 sei p̄uacit̄ tōtūter iudiciū rōnis utp̄ i phylomptis p̄uiter
 i ambrosio i anarib' i iudis i impatiētib' in quib' v̄s h̄at
 illud p̄uacit̄ furore fit letus sep̄us p̄uacit̄ t̄a demū p̄uenit ut
 dimisso rōnis n̄su quo v̄it i iudicē i dōmū dei necesse ē
 q̄ nemo assuit sibi h̄c hōiem s̄ qui v̄it a deo t̄q̄ aaron
 alij p̄ n̄tū casu alij p̄ ḡtū alij p̄ am̄satiū alij p̄ obla
 t̄i op̄ati passioib' q̄rit̄ ascende' Adāmo ad her̄ ḡu s̄
 m̄liforme flori r̄ reflectū que habet i potētiā rōnitiū
 ipe ymagines ul' f̄at̄m̄a uel sp̄s ad iudicē r̄ n̄ habitib'
 r̄ passioib' inde sequētib' in potētiā affectib' It̄ ut nō sit
 dubiū q̄ mirabilior v̄arietas r̄e r̄sultet q̄ sufficeret causae
 simplex alij ymago tr̄is uel talis ul' f̄at̄m̄a ul' passio se
 quens Ed' si fuerit ḡu s̄ ordinat̄ ut i v̄tuois nemo du
 bitauerit q̄ oratur̄ inde suauiss̄a r̄ mirabilis armonia ue
 luti ḡthareoz multoz ḡtharancū i ḡthare suis quā
 n̄a i habitib' sapia delatū audie Alioq̄ r̄sultat hōie
 r̄ p̄s̄ r̄ amariss̄a timulano t̄q̄ maris r̄s̄agentis i
 se r̄ ad aures fluctū suos Puto nō ob aliud dixisse p̄ betā
 Cor̄ ip̄i t̄mp̄ mare feruēs Deniq̄ sicut dixim' de ymagi
 tua v̄tute it̄ p̄portionalit̄ suo mō tr̄aducē possu' ad pote
 nias sup̄iores non organizat̄ que s̄ r̄atio r̄ sp̄s q̄nis ad
 actū istoz potētiāz nō sc̄tū de p̄se corp̄is imūta q̄admo
 dū v̄tus ymaginātua mutat aliud fit in ut actuata vehemē
 ter n̄a r̄atio rapit ad se quodāmo potētiā ymaginātua et
 ab actu suo suspendat eā Sicut ipe sp̄s s̄i actuat̄ impit
 ad se r̄oz r̄ ymaginātoez ut nesciat qui h̄uioi est an i cor
 pore ul' extra corp̄ ea quidē intelligit Qui s̄o fit aliq̄n re
 dūcāna sup̄ior h̄arū potētiāz in inferiores quāmodū te
 ahūdo aie r̄duat̄ i corp̄ r̄ d̄at̄bit Cōsiderā v̄tēsiā p̄
de demōniz p̄salicio r̄thā sp̄uali r̄ v̄tūta r̄ de v̄tūtib' eius

Passiones triplices spiruales rationales et animales reddunt
in uniois psalterii demeritū cū cūctis i githa spūs
em si qdāū appātoe loqunt psallit rano cūctat sen
sus githarizat. Videm⁹ in p̄mis de psalterio mistico qd ad ex
emplar cordis sicut et githarā rās ipā fabricauit. Neinemo
gō corpus seu lignū mī psalterij vim affectiua supiorē. i q
tot corde sonabiles extense sūt qd se veritates asserciones. ut q
deus p̄r m̄ est. qd de⁹ in celis est. qd de⁹ i iustis iudex ē. et ita de
reliquis qsi digito a quo studiose meditationis. s̄ ne quid m̄s
spūs h̄z plenū dīfacionis quo redit et i mittit cordis sane
nose veritatis. In so corde tales debito modeamie tela et p̄mis
se reddūt sonos varios sedm̄ varietate passionū. Ita ut amor
q̄ est gñalis et radialis passio. stabiliat p̄ tenore portio de
te reliq̄ passionē efficiūt deē sonos alios p̄ncipales. De so
nis em̄ laterālibz et appēditis nō est nūb. sicut nec de huic pas
sionibz. Constituiam⁹ si placeat p̄ manductioē creplari psalte
riū aliqd̄ deē cordis et deē orōnis dūte scēnāis. sicut ex
deē p̄ceptis in eā p̄gnātoe augustin⁹. ut ex alijs scripturis le
tis fabulā potuerit. p̄mā cordā sūm⁹ et h̄ noie p̄r. et h̄
appellat⁹ p̄rnalis adoptio. sicut et h̄ noie m̄ q̄ appellat⁹ finalis
affonatio habem⁹ terna cū d̄m̄ celis. habet alias septē iur
septē p̄hones q̄ sūt. dīm̄ nois sanctificā. Sicut h̄c nō h̄
dei dūno. Adiciat rignū nūū. Volūntū dīne et huāne vni
no. Fiat volū tū si m̄ te et i tū. p̄a defatio. p̄mē m̄z. di
no h̄c. Debitoz m̄liphā. dūte nob̄ de m̄a si et no d. Septu
nonū iuasio sūt ne nob̄ idū et rep̄. mali et m̄ noio. Et libera
nos a malo. p̄tute cordā p̄mā digito studiose et attēte me
ditatiois. illa reddet sonū amoris dei. p̄tute cordā sicut illa id
det sonū acerbis p̄m̄. p̄tute cordā terna illa reddet ostiāam
audāne. p̄tute cordā q̄ntā illa reddet sonū zeli et ne i p̄ha
nates dei nome. p̄tute cordā q̄ntā illa reddet sonū sanate sp̄s
portio cordā scēnā dū m̄gthū. sonat delānonē atq̄ leticiam
cordā septūa desiderū et p̄scionē. extāua dolorē et odū.
et tona fugū et horrore. derima tiōrem et de suis vībz fidētibz

desponone potuerint hoc laiori fmore deduci. ostendo
 qd ena coram pma q est pmalis adopta. si tangitur sapie
 ter digito sanite meditationis apte reddit sonu qlibet vbi
 se r spualis affectionis. Sic rursus in alia qlibet quib no
 ea facultate respies ut sit sono tuu mltiplicato sup nunez
 Et q resonancia fit q audit r recedit maligni spūs vnoz
 itaqz rtharizante dauid desinebat neq spūs eragitate saul
 ita ut aulibet de re sonoru pncipaliu possit aptu vna et his
 gressioibz de re pceptoz. Adamo ad h q dū meditatio nū
 fertur sup huiusmodi sententiose veritatibz. r ad iddendu
 sonoritue religiose affectionis seu passionis fit hoc aliqui
 p roes supras ex etnis r ex pnis sapie pncipis. Et sic id
 ditu sonu i psalterio itaqz de supnis. fit h aliqui p roes sup
 ras ex affectibus r sensualibz expientibz. r ita resultat sono
 rtharizante itaqz ex etnis. fit hoc aliqui p roes supras ex de
 ductione orationu p pncipia pma ad p rōnacionē ab effec
 tibus ad causas suas supram. Et ita idduntur cūcti rōndū ve
 lut i gutte r fauibus rōnis. Sic psallim spū r mēte cūcti
 tes i cordibz nostris cūcti dū. Sic rtharizans mortificantis
 quodamō r p disciplina desuntis irretensibilibz. Alioqz nō
 est psalteriu rōndū nī rthā. Sic optabat psalle mne r r
 tharizac qui dicebat. Erurge psalteri. r rthā. erurgā dilu
 nilo. Sed quid pte ē erurge diluculo. Puto q ē ad pncip
 gie rōteplatiue iudios pcedentes p aie rōgionē pncipis
 eripe. et velud ex sentēna dice. bonū est confitei dno. r psal
 noi tuo alit. mistis modis dictis. Ad annūandū mae qis
 pncipis mae nū. et veritate nū p nocte adisuntis. In de
 mōdo psalterio ai rthā i rthā. **C**onfitea vice rthā
 quo fmo passionalis sit vtilis r quo no. r quo disaruo qis
 pmittit passionē in vnosas q laudabiles. **A**
Passionales sermōes assui pnt ut iduamit hoies ad
 vtute veritate nū r disaruo semp obseruā. Laudat
 arstonles i rthā illa iudicia apud que phibētū dū
 sermōes passionales. r ubi veritas nuda pponi iubet. rerte

id idem. si nulla ex parte uideri queretur aliunde diuina a trinitate
te recto iusticie. quodmodum si nullos unquam fieri contingeret p[er]ulo
g[ra]tiosos. atq[ue] de sophisticis & eleuatis frustra esset. Sed n[on]
p[er]suasiones passionales cotidie fieri certum. aduerso ueritate
tam p[ro] nos ip[s]os. in quibus h[ab]ent huiusmodi passiones ex corrupte
la p[er]mitti q[uam] p[er] alios. Cuius p[ro]hibuit sicut arguit Augustinus. **24.**
de doctr. xp[ist]iana. **24.** id q[uod] p[ro]hibuit eloq[ui]a seu p[er]suasione r[ati]o
in idem h[ab]et q[uod] defensione ueritatis. & p[ro] sua i[n] cordibus h[um]anis
placitoe ut lib[er]ter & obedi[en]ter audiat ueritas aduerso pul
lata & fucam falsitate. Ad idem i[n] osid[er]atione q[uod] ueritas in
& d[is]crep[er]e semp[er] obseruetur. male em[er] p[ro] ueritate certaret falsitas
Em[er] n[on] fuit m[er]ita ut bona eueniat. Sicut nec assereda falsa
st ut ueritas ofirme[re] p[ro]inde si mone[n]t q[ui]erent aliq[ui] p[er] semoes
passioles n[on] obserua[n]t d[is]crep[er]e. **24.** uelut magis effere[n]t q[uam]
si equu[m] uelocit[er] stimulaes ad t[er]rendu[m]. Sicut em[er] d[is]crep[er]e sine
affectione passionali uacat. sic affectio sine d[is]crep[er]e p[er]mittit
Cui i[n] re placeat attende quib[us] idu[m]strat obseruat d[is]crep[er]e
D[is]crep[er]e p[er]mittit passiones aliquas uicinas succresce[n]t du
u[er]itatis cura i[m]pendit. Doct[er] quippe ea euangelium p[ar]bola
de n[on] extirpadis p[ro] o[mn]i t[em]p[or]e n[on] n[on] s[er]uauit ne s[er]uauit eundem & tri
tium. Part[em] em[er] ut n[on] q[ui] germinat tritum i[n] nob[is] u[er]itatis sine
n[on] n[on] & p[ar]te alio u[er]itatis. p[er]sertim n[on] p[ri]mu[m] n[on] sit
esse illud q[uod] a[n]i[m]ale e[st] s[er]uauit aplin. de in e[st] q[uod] sp[irit]uale uiderunt
ergo q[uod] idu[m]strat se habent eruditeos p[ro]uoc[er]e ut alioz a[n]i
l[u]i homi[n] qui p[ar]u[m] d[icit] i[n] mo[ri]bus a p[ro]uoc[er]e. si p[ro]tino eos q[ui]e
runt eruerit ab o[mn]i passione uicosa. eos uelut ad sp[irit]uale se
u[er]itate subito p[ro]ue[n]t[er]e ostenderunt. Si demu[m] sine ordine et t[em]p[or]e
zelo eoz n[on] s[er]uauit s[er]uauit i[n] placibili seruit[er]e. Imo fuit p[er] passio
ne o[mn]em p[ro]p[ri]u[m] moliat[ur]. Ampli[us] u[er]o p[er]mittit d[is]crep[er]e
passiones aliq[ui]s germinare ul[ter]e non q[uod] placeat aut
quib[us] h[ab]et s[er]uauit s[er]uauit ne deteriores ualeant passiones. sicut rebi
ditur clau[us] clau[us] Et dolor e[st] medina dolor[is] Sicut ei i[n] sp[irit]u
h[um]ane laudis ut nos n[on] n[on] u[er]itatis aliq[ui] turp[er]es adulterioz
& stuproz & impinari a alioz huiusmodi flagitioz op[er]ationes
Sicut tolerabili[us] e[st] p[er]mittit d[is]crep[er]e odiosa fieri i[n]t[er] quas d[icit]

Honas q̄ ipuduo se amoe comanilet Sic ad felice rei
 publice amistracione iducitur ipi p̄ncipes aliqui p̄ fa
 me i p̄missione Sic ad litteris cognoscens p̄dest p̄ueis
 emulatio q̄di luret uinosa ut sorios erisipent **¶** Quis d̄isac
 hant p̄mittit passiones aquas vitupabiles. sic aliq̄s laud
 biles p̄sertim seruicis & s̄limes q̄n cessat iduce si deteio
 re critu eab versu in cognouit. utputa si p̄are sibi si
 fieru suu postea reuoluerit **¶** No em p̄naa in modo spatu
 re satis h̄ d̄isacno. si reru critu p̄uidena ipa meti **¶** Nichil
 q̄tem s̄blimi **¶** Nichil p̄iculosus & reptacionibz ingis ex
 p̄itu q̄ abulac p̄ uiam affriciois amocose du uelime
 na in se h̄. Postremo placet ipi d̄isacno sobria mens
 & modesta si tamen sollicita e ambulac ai deo suo p̄ via ma
 zator suoz. **¶** hoc via regia a p̄ribz h̄rit. t̄q̄ si iunctu
 sit apud deū. t̄q̄ p̄tea sit asma qua agitur ih̄us i d̄elz.
 plus iq̄ placet talis q̄am rudis mens & arida terra sic
 aq̄ q̄ si reueto freno d̄isacnois q̄ret ductu p̄oz affertu
 u i mirabilibz sup se p̄ p̄ncipia motu q̄replacionis p̄ alta
 & s̄blimis sapie. p̄ desideria flammantia q̄bus accedibit feli
 citer quide si d̄isacnois semp ih̄esit saluac se i morte et
 illu respectu p̄mis iubilac deo i deacordo psalterio ai ca
 tuo i ḡth̄a & ai p̄ph̄a abatur d̄icere ex sententia Super
 cretula me deducet me uitor i psalms amctem. Amē

Expliat tractatus nobilis de passionibus aie **¶** **¶**
 a magro iohane ierson cellario p̄nsiensis. **¶**

Incipit Tractatus de Remedijs contra pusillanimitate.
Insuperulofitate. contra deceptivas nimis consolationes
et subtiles eius teptaciones **P**ullianus in oratione Tobie Gerse

Qui pusillanimitas est et pauidus timere sibi
debet a nimo timere Si enim cor suu et naturalia se
quitur ad despaone uel nimia metis deiectione
pueniet Timor e utilis diuis et dissolutis ac re
missis. qm timor terret et custodit **C**ontrahit vero atq; pauidis
si anteant timor ad partem eos adducet. hñ conuertit se debet magis
ad consolatoria et dulna q; ad cotinua **C**otinua ei cotinua
nuntiat. Frigida calidis spantur i calida frigidis **S**tultus vero
q; qui calore calori. i frigus frigori adiret **O**rtus irrigat
siccitatis tpe s; satis coplutus no aplr irrigatur **E**tui veto
sunt extole ortu suu. ipitus e si nesciat extole et aia sua aia
ei plus e q; ortus. ymo plus ena q; corpus **V**n p igla ge
nerali hndu est ut i qm teptacione de q; spignur se cotin
ua obitiam **S**ic em coquestu se cones de quoda mocho q; ip
sot cofuict. q; ai ipi eu uellet extolle tpe se deprebat. et ai
eu i despaone mteretur ipelle tpe ad spem se euebat **A**li
qui p cordis pusillanitate putat se despare ai no desparit **S**e
tuit em motu despaonis p pusillanitate cordis. i hunc sensu
putat cofensu **S**e q; tuncq; sentiat ena si q; opiant har tep
tacione q; diu ratio cotinduit nec cofentit hñ tales mitate no
amittit **I**gnis qui i die ardet i nocte solet opura tmerib; a
q;bus un extinguit ut tñ mane alter diei similla iueiatur q;
similla dñ queitur licet latent nichilo ibi iuent. et de oide
modica similla tñ vehemes ignis ipatur sicut **P**us ita e de
similla mitatis q; q; tunc opiat teptacionib; si itentio her ma
neat i ipa ut adherat deo i nullatenus cofentire uelit aliam
mochi pto viuo remanet tenue tpe ignis mitatis q; postea
tñ magno eit ut **P**us **E**xempli ali e no dissonu a pposito de
pugile i duello q; q; tunc deuiatur i pcuratur non iputa
uitu nisi cofentat dūto **P**edo me vitu **S**ic nec sps hoib;
vintur a dyabolo nisi cofensu volutatis adueniat **C**lamadus
e i huius teptacionu coflutu **D**ne de me fac mem s; iu
dian i affm nois. no s; qd i sensualitate statur **S**imile

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

duo de oī teptāoē nō em iudicatur hō a deo s̄m̄ sentime
tū uel sensu m̄m̄s. s̄ s̄m̄ sensu rōis z uolūtātē aīe Duplex
em uolūtās est in hoīe siue dīx̄ lex sicut dicit apl̄s. Ter m̄
nīs s̄. z lex spūs v̄n̄ z idē apl̄s dicit se cōcupiscē s̄m̄ legē m̄
nīs z immālī delām cōtra spūs uolūtātē. Sz q̄ i q̄d̄ ita
cōcupiscēbat nolēbat z cōtra uolūtātē h̄ facēbat. ymo ut
m̄gis spē loq̄i nō facēbat i q̄ s̄ p̄nebat̄. Ideo dicebat.
**Ergo non oportet q̄ s̄ q̄d̄ i me habitat p̄m̄m̄. Ita q̄ quāvis tēp
tātīs immālī ḡcupiā. dēspiciā. ita. rācōre iudiciā z alio quo
nūq̄ p̄m̄o. q̄d̄m̄ m̄no tua nō uult huiusōi s̄ ut p̄t̄ reluctat̄
z libētē exonerat̄ uellet ab ip̄ignōne tā p̄nsēam nō tu
agēs i q̄ s̄ magis tu uideris illud pati v̄n̄ nec uideris s̄m̄
huiusōi p̄m̄i sensu. s̄ s̄m̄ rōis z uolūtātis cōsensu. S̄ ille ad
uenēnt iudiciōi te scias. Et q̄d̄ m̄m̄ si duplex i hoīe i q̄
uolūtās. q̄m̄ uelut vna altēa quocūmō nolūt. cū z i nō redēp
toze m̄o duplex cōstet fuisse uolūtātē. vna qua uolūt cōsē
passiōis a se fuisse. z alia q̄ iur̄ dei p̄is uolūtātē uolūt
pati. V̄tēat̄ utiq̄ ut nō dēnat uolūtās sensualitātis. sed
adherēat fidelitē deo uolūtās spūs z rōis i te z nō hēbis.
**Tene s̄m̄ h̄ ex̄m̄ m̄licis neq̄ quā nūq̄ cogē ad h̄ ualuit v̄n̄
suis ut tūcēt. nā nī p̄ictā i tēnū siue luti z q̄ tō m̄de cō
optā z cōclusa iquirēretur a iuro. an ne adhuc s̄lēt. cō
uersa ad eū uocē. p̄m̄i ut poterat rēspōdit. nō ad s̄lēt.
**Ita ergo z tu s̄i quasi totus i uolūtā luto fueris tēptāo
nū. noli cede neq̄ uictū te reddere s̄ corde z ore dama cōf
ip̄ignātes te tēptāoēs. z dicit Adhuc nō s̄lēt ab adherēdo
deo meo. et retinēbis inōrēnā sicut m̄la illa m̄licet retinuit
suā neq̄nā. **Audi ad. apl̄s. solatōcū v̄bū. Eructōis p̄m̄o
tēptātīs p̄ alib̄ acūis. tāto si legitīe certaueris coronate
ris a deo glōriōsius. Et tēptātīs habēbis. p̄m̄i dīx̄. ubi nō
tēptātīs p̄m̄i esēs habitū. s̄m̄. Et q̄to plus sentis alio
p̄m̄i fatigāoēs tāto āplius si nō cōsensas cōsēq̄m̄ p̄m̄o
tuoz purgāoēs. Et q̄ i huiusōi cōflutu nī q̄s tēptā cōtra
git ut plura cōmittat̄ uemalia. Ita etiā cōtra nūo cōfig********

f. doctores coiter ut pena illa qua sustinim in istis delat
 pena venialibus debita ex vna pte. et ex alia pte nesciat mehu
 apt pugnā cotra vna et laborem p vntibus. Sicut igitur in
 pmissa sensus pmi seu temptationu ad pmi hoi no nocet ad
 salute nec a mitate dei sepat q diu consensu no conuertit ita
 q ex fili. sensus deuotiois seu sermētū spūalis dulcedis et co
 solationis no assenunt hōies ipm fore i statu gne gtu fanētis
 nec iddit eū p fūore et hoc alijs. Nam deuotiois gna hūioi sū
 lata eūde rephatū a deo idunt nec etiā ipfētoze reteris fa
 cere pualet. pures qpe pnt esse in mitate corā deo. Et ille q
 spūali consolatione pfidit. et ille q ei puatur. ymo si diligeret
 psetur nigris pūatū potest ille q deuotiois dulcedie fruitur
 q is tui h denegat. Ratio q si consolatione hūioi fugiens de gna
 a tali confidit et sui ipfētū erinde confidare negligat. sua deuo
 tione erit deo pōt remota q p piquior p p sua p sūpōne
 et fatua confidentia. Ardo vero et spūalis dulcedis vau. attū p
 deuotioe laboras et id qd in se est faciens. licet corā qsi frigidū
 et spū tepidū debiti sui solues deo tū sūpōis vlti fūtoe et dīne
 misericordie magnificandoe poterit p sui hūilianone deo ml
 to face acceptior. et p alio i meredi statu maior. dūmo tū conet
 no negligit face qd in se est. s p gna consolationis accipiat la
 borat sine fūtoe. Debeat g nate est. qre ardo iux uia et medi
 cat a dno ihu tūscite lume gne. Et quib turbā mīlar cogitā
 oiu ipōtūme istet ut taceat. ne nichilōm mīlōm gis clamet et
 succlamet zoner lu a dno iapiat. Et si sic lu gne a r hūilit
 medīcō facē reape meruerit. no dubiū quin nigris meitōrie
 q si sponte et sine labor certamine qsi iuenit. Si in hūilitate
 pueritū nī gūru aione irognoent no suis meitō nec
 vāy ardis s meū ex dei boitate gna consolationis collatū gns
Oratio aut talis no ē pūm s dūa. Et quib no dūlis in fact
 vū reteris pūb ipā apud deū tāhū optime poterit sua dūre
 fortitūdie qūi aliter. oio sua deuota dulcedie p inuēt vī
 de. būs hūitō. Si q p p. Delatē in dno et dūit p pētionēb
 cordis sui. et ē nāt h dūit et affen s de exīcio. Ille em bū
 hūmpiet q delatū conatur. Et si no pūngit ad h q delatū

et viribus h' agit qd' ille qui delatione h'at p'cipit. **N**o est i
 tante quib' sequitur huiusmodi dulcedini ietimetia et sensibiles
 et spuales i' orationibus suis consolationes nec p'suat se s' talia
 a deo exaudiedu. s' magis s' vobis sue et voluntatis iudiciu
 qd' de potius p'eat maneat q' m' illis tenentis s' q' iuxta
 diuini p'missu acceptum qm' idubie est id qd' postulat aut
 aliud qd' utile diuina p'uidencia eade' face cognouerit si fide
 liter in oroe sua sic hesitante de dei p'iente p'seueret. **C**
Addu' h'ic vide' no' i'ogru' q' nonuq' simpliciter deuotionem
 vancie q'entibus huiusmodi spualiu' consolationu' subtractio sit
 utilior q' eaz' co'fessio. maxie eis q' nodu' ex'itatos h'nt s'p'
 ad discretionem boi' et mili'. Nec adu'tere no'nt quod p' sepe a
 gelus tenebrar' se misere solet. et i' ag'ly' luis se figurat
 ut decipiat. **P**ro quo clar' intellig'et' fruedu' q' aia' ronal'
 q' essentiali' diuisibilis e' duob' modis suis artet op'arios
 aliquas videlicet sine organib' seu instrumentis corp'is s'ltre
 imediatib'. et aliq's cu' huiusmodi corp'is organib'. Et s' h' diuidi
 cosuevit potenciali' i' p'te sup'iore q' eia' mens ut s'p' d' est i'
 p'te infe'iore q' sensualibus no'iatu'. **S**ima at' p'otio aie i'
 trib' consistit potens s' itellu' seu r'at'oe voluntate et itel
 lectuali mod'ia. **E**n' q'bus illa summa maiestas gl'iosiss' tri
 nitatis s'p' co'iter loq'it' creatur hoies ad ymaginē et similitudine
 sua. **S**ed v'eo aie p'otio consistit i' potens sensib'is et exte
 oribus q' iteioribus et appetitibus sensib'is s' irascibili et concupis
 cibili. **Q**uarto itaq' p'missa notadu' q' q'lib' sp'us de sui nat'
 nisi diuini p'hibeatur aulib' illabi p't' accipi et cum ip'm si
 ue in ip'o opari. **H**ec p'iuilegiu' idu' est ne sp'uali sup'
 natura corp'is. **V**n' se' q' ag'ly' bono ul' malo p't' opari in
 m'is sensib'is et sensib'is appetitibus eo q' sint corp'is p't' organa
Vno in sp'us creatus no' p't' illabi alteri sp'uitu q' sicut
 i' corruptibilib' i'possibile e' p'enetratione dimensionu' iur'
 phos. sic et i' sp'ualibus i'possibile e' fieri illapsu sp'uitu iur'
 theologos. **E**t h' e' qd' dicit Aug' de fide ad petz vbi iquit
 singulis sp'itibus i' est eius quo a se iur'e distinguitur et vno
 i' alio no' est. **E**t isto sc'ntur q' dyabolu' no' p't' intrare p'te aie

supiore sine ipis aie essentia patet qz aia est spūs iduisibilis.
 et psequē nō p̄t imēdiate i ipam opari. nī oīs opano fieri h̄
 p̄ contactu. **Et hoc ē qd̄ venerabilis beā dicit s̄ illo Act̄ v̄ vbi**
petrus ait Anania cum sathanas teptauit cor tuū dicit s̄ q̄ lo
quidū q̄ mētē hōis iuxta s̄bz nihil ip̄le p̄t nisi creatrix finis
h̄is utiqz p̄missis b̄n̄ cōfideatis poterit fardit attendi q̄tis pi
culis expositi sumo. et q̄ diuisimodo nob̄ illudē p̄t spūs neq̄ etiā
is simili sp̄e boni ut finaliter nos decipiat inuitos z ad m̄la
p̄ducit. Et b̄tus Augo de ciuita dei i diuisis locis z maxie id z
z lib̄ clare ondit Possut nāqz ut tactū ē sensibz n̄as illudere
p̄nt etiā inuitē diuisa fatasina quibz si sensualibz delēbilia
fuerint ut alluciat z inuēt appetitū n̄m ad illucā. ul̄ q̄b̄ si
tristia fuerint appetitū n̄m detrendo a bono r̄rahāt. et p̄pter
difficultates exp̄imentaliter imissas ip̄ediāt cōluter. ut ut a
bono iūcto uel iūctō p̄mitto p̄ter sensibiles ḡtates desis
timo. Quisū q̄ inuitāe p̄nt n̄m appetitū sensituiū p̄ h̄ q̄ ali
quā fūre p̄nt inuitationē n̄ra ē organū. Sic nāqz uolentes
deo nō p̄hibere aliq̄ iūctare ad libidine. p̄nt m̄sare iūctare
aliab̄ q̄ corp̄is p̄ter ubi libido sedem tenet aliqua uehementē ca
lesationē. Et uolētēs in aliquo p̄uocāe v̄tute n̄rabilē p̄nt deo
p̄mittēre p̄uocāe ebullitōes sanguis ē iūctare. Sic q̄ sili de fame
sit sopnolēna z sic de alijs h̄manis passionibz appetitū sensituiū
intelligatur. q̄m̄ om̄ passionū causas d̄b̄olo nō ignorat p̄ter
ne sue s̄bilitatē licet nāqz a ḡna reciderit. n̄alia t̄m̄ nō am̄sit.
Et sic aḡlus m̄lus h̄uicōi causas passionū admouē i hōie p̄t
ita q̄ aḡlus bono easdē admouē p̄ualer ut hōies a teptāoē
libet. Imo credo q̄ z aḡlus malo eas possit deo p̄mittēre z aḡlo
bono nō r̄sistente i hōie i mouē diūno speret p̄ h̄ hōies p̄ualo
suis posse depe atqz ad peiora m̄la p̄ducē q̄nt q̄m̄ cōptū ē
p̄t etiā spūs m̄lo natura n̄m̄ r̄p̄ca z tota aie p̄uocāe r̄ei
ore m̄la iniquillatē fouē z eā delectāe gaudijs z app̄tēte uo
luptate sine fūta z sophistia dulcedie quibz hō iūctū z sp̄uali
ū fallariari r̄cepto iūctū allucī poterit ut etiā t̄tē i v̄ibz aie
si p̄oibz m̄ltū m̄de gaudēt z m̄t̄ q̄si i toto hōie cōsolatioē
p̄fruatū. Ita q̄ hō iux̄ r̄ede possit aliud q̄m̄ a deo foret t̄tā
suauitas ai t̄m̄ it̄sue q̄m̄ sit ab h̄uam̄ generis iūctō. Et h̄ac
causāe teptat nōnūqz ut hōies p̄ h̄ in sup̄bia elūgat. nōnūqz

vero ut hoies p idfraenone z abusione huius deceptioie cosola
tionis i vesania aliq mla deinat Diligeter in conuerti q sps
milis no pt imediate reptare hoies i pre aie supora cu sibi no
allabatur. put supra mdu est. quib possit mediate. Et tuc fit
cu itellais seu inno iante cosentit fatismatibz illis q sibi illu
sus sensu ignitat no debite saluz abstrahendo eluendo a' distu
redo. ite pt id fieri ppter vehementē passione appetito sensiti
ui q passio sepe iudiciū vob pueritē solet. Sicut pt nra volu
tas i hoie reptari mediate. Et h' fit cu vō p errorē sui iudi
cū de quo tactū ē nram volūtate mouet. Vel cu auo fortiter
reptata q sp in conpissit aduis spm nra volūtate tā diu sti
mulat quisp ea sibi inclinat. Sic em̄ s̄. **San Jacobi.** Vniuersisq
reptat'a omnia sua abstrahit z allecti. Ver licet aliq'liter p ex
cessu no in iuhit ut appaz ad ppositū dūta sint p detegendo
fallaciaz z pūula q ierptis rōmge possit in spūales dulce
dines i orōmbz z meditatiōibz suis p aglin sathane misfigu
rātem se i aglin bonū nisi aūte z discrete se habuerit i sub
sermētis z sensu pceptibilibz orōmbz z cosolatiōibz. **C**ex p
missis etiā facile elia potest cosiderāno quō hoies i impubz su
is z adultati aut alias i nālibz suis lesi z idispositi. seu ex cōp'ler
ionē mīlra ad aliq' uicia fortiter z spualiter p ceteris idināti.
q' cōter passionati dicitur pnt nra' facile z multiplici' q' ali
sam bndispositi z bndispleionati seu bndis educati ab iūmē il
ludi verari. deapi z pūditi. p' orgnēz suoz idisposēz deo
pmitente. **C**ruibz cosulēdū ē ut cōtra iuisibilis hostis iudiaz
zū z sanctos sepe iuorent. p'riū sensu no sequā' alios cosu
lat. z eoz cosiliis amictat. nimietate errāoz tā corpaliū q'
spualiu serpos no gūent. cōtōnes pūoz q' nū poterit fugiat
cōtra passiones suas vilit laborēt z nullo locū eis dent neq'
eis celant. ita si semel itez z uterū passionibz suis cesserint
deueniet paulatim ad h' ut ai eis i'siste uelint difficulter aut
immo q' poterit. **C**Ex q' usus seu cosuetudo ē q' altera nā
Et ut inuertam ad h' vñ fmo supsit exordū uidelicet ad pūfū
lātate no q'ē aplettendā s' oioze fugiendā sumā' de nra ex
ad ppositū. Si quis nāli timidū z i naturalibz defectuosū hūc
si oia mltitudie quip'ā ad agēdū imbuerit poterit similiter

spūs nōp̄ deo id ad plānoēz & exātationē hui⁹ p̄mittēte pas
 sionē t̄oas ī tali ad tānī infērate sū nāliū defectū e' adiu
 uamēto ut q' totū stupefiat v̄s q' & audito usū q' itēmit
 tat p̄mo & p̄ tātū q' itēpto p̄ totū corp' spasma iauriat
 & frigidū quōdā p̄fuso sudore uelut amēs ī frā māt. Cūead
 modū exp̄cīa ī nōnullis donūt cū gūstīe passiōi t̄oas se
 mel aut bis exp̄t. Si is de quo laim̄ reserit. & iuxta sup̄ dātū
 cōsiliū se vilitē p̄pter cōptā difficultatē & p̄suptā cōfusiōē
 eide se nō opposuerit deueniet ad tānī idubie pusillitatē q'
 vir aut nūq' curab' p̄mo videb' sibi quāq' fatastue & d' bō
 lo illudētē q' pot' uellet morte subire q' tali op' ubi tānī ex
 ptus ē difficultatē itēz itendē. **C**ōsonat hui⁹ ex' mō d' p̄h
 & nōnullis semel gūstēt & q' usq' ad mortē vlineātis emūt
 arūt si sōgūēz postmodū uiderit. aut fortit de sa' fatasia
 uerit simp' faciliē & spasma p̄nētū. q' id q' p̄us exp̄t
 s' ī cōmodū & p̄tūli. **C**az redēam' mō ad deuotōz & aridōz
 opacitē b' p̄pter deceptōias ofolatiōēs manifestatū dignit'
 si sum' v̄n notādū q' p̄nt aliq'itē sup̄io tānī ē. Arid' nō
 nūq' ī statu ē tuoz q' deuot' hōt iōē. Sūt nāq' duo quozū
 vno f' deuot' dūctōe frūēz maucē habeat ofidētia. Al' vero
 f' eide mōē dūctōe mōzē ofidētia teneat. h' aut dūliū q'
 possit cōtingē q' is q' plus ofidit p̄ditatū. facili' & s' īfēoz
 q' ofidētia de ignocāna susp̄io p̄cedit. nī nesciat ad q' hū
 teneatur corā dīstrūto iudicē. Al' vero m' ofidēz nō facile de
 p̄at' & sit ī tuozī statu q' ē tēpida' ē ex sū ofidētiōē sed
 la & ofidētiōē p̄p̄e īfirmitatē & īp̄fōmīs sue. **D**eoz q' hū
 p̄hūlitatē timet & tēpida' tū dei iudicē securior a stabit q'
 iudicauit & dīfūsit sēp̄m. Ita ē q' ofidētia nō bō & timor se
 curior deo q' v̄mior. **H**ic ē q' quidā pat̄ri op̄ebat nullā pe
 iōē passiōē fore q' mīnīa cōfidētia tā erga deū q' erga
 p̄ri'. **N**ā gnāt cōter cōtēptū & debita negligit īuētētia tā
 quo ad deū q' quo ad p̄ri'. **I**ndā & ī vanitatē & sup̄bia sēp̄sīe
 fiatū. **C**onūq' etiā cōtingit ut is qui cona' hīc dēlatiōēs
 sp̄uales exp̄cēt ob hoc quasi totū tēp' quo tū utiliora sibi
 ē p̄rio magis q' grātā deo nō tū possēt s' & ex īuātō & fācīe
 forsa obīe debito debet agere & tūcē cū acēpto fuer' q' q'

vic

uit male custodit dimittens illud mēte suā ad alia i p̄tine
tia euagari. aut v̄tens se sine necessitate ad alia. **C**uasi dicit
et si nō v̄bo tū facto tam qd̄ r̄cupim̄ teneo. diēta meā modo
bū cōplēti. bñ s̄o. seruū sū. **A**ttū nescit miser aut se nescit
dissilat q̄ id qd̄ accepit indit sub gr̄a gr̄is data et p̄t stare
cū p̄m̄. vñ p̄nt ad oīa p̄m̄ sua manē sup̄ eū q̄ q̄ is tū ē
multū donatū. multū etiā in iudicio inquitur ab eo p̄ v̄e
iddētia. **E**t rursū tū p̄ore gr̄a cōsolationis q̄ nihil p̄de
abierit. r̄uerit ad d̄m̄ instans p̄ alia accipieda q̄ si
bi placuerit q̄ dignū sit ut deo ad eū b̄mplantū p̄ sit p̄
tū. donec sibi iuste q̄ntū et qd̄ntū postulauerit. **H**ec ē illa
v̄na p̄cipuo. fatua. mala et p̄culosa cōfidentia q̄ nonnullos
se deuotos p̄uantes possidē. **E**t nō sic ē de illo q̄ aurilū d̄m̄
tū et nō dulcedies q̄rit. p̄ suis nitib̄ ad r̄sistendū tempta
onib̄ q̄ q̄rit p̄m̄. suoz r̄missionē nō sp̄iale cōsolationē.
qui p̄m̄ q̄rit dei m̄az. nō singularē suauitatis gr̄a. qui
in d̄m̄ sui b̄mplantū cū labore et dolore eadē seruit. nec cō
solationē h̄c s̄ in futuro r̄quirit. **E**t si q̄ cōsolano offeatur
cū t̄ore et h̄uili gr̄ari actione suscipit. et tū r̄cedit nō t̄
tior m̄de nos ad h̄uedū deo segnior fit. **I**ta iste salutē suā
opatur cū timōe. p̄or q̄ sine timore. **I**ste i veritate. p̄or i v̄ri
tate. **I**ste fidelit. alter fallanter. **H**ic p̄p̄s q̄ s̄p̄ediis militat
deo. **A**lius nisi m̄cedē a deo h̄c̄cipiat cōsolationis militatē r̄
nuit. **C**olet etiā pusillit̄es reddē nōnūq̄ deuotioi it̄cedēs
nimia scrupulositas os̄ne q̄ntas nō est bona v̄pote cū quis
de venalib̄ et leuib̄ p̄tis sine quib̄ ista v̄bi v̄r aut nulla
tens tr̄ssugi p̄t et pene de oī actione sua cōtinuā q̄ sibi for
mat os̄az plus h̄uioi p̄derans lance iusticie q̄ diue mi
sericordie. **E**t h̄ p̄ferti alia deb̄ti at si sua iusticia t̄m̄ et nō
dei misericordia p̄m̄ saluādo sit. **V**n̄ otingē p̄ n̄. h̄uioi s̄u
pulos iordiatos r̄ponat ut id qd̄ p̄us nō erit p̄m̄ ex se
fiat p̄m̄ ex scrupulo os̄ne. **C**uidēq̄ eī q̄ os̄az ē p̄m̄ ē. **N**
p̄t h̄c talis gr̄a p̄ape qui de mōdi ubi mōde nō est f̄it sibi
scrupulū os̄ne. **N**ō em̄ auctor gr̄e deo habitare v̄lt i tali cō
sua inq̄ta et turbat. **C**ipe tū de eo s̄p̄m̄ sit. **V**n̄ p̄te factū est

lom e' De hoz scrupulosoꝝ nūo videtur hū qui ai psal' a oꝝe
 dixerint nō tū nū actuali itentioe s̄ metis subrepta euaganoē
 quā huana ifirmitas ex se uitae nō p̄t ipeſe r̄ reſumere ite
 r̄u atq; iteꝝ nō ceſſant Atq; cōtinge p̄t ut q̄tū r̄iterent id qd̄ re
 iterati ē fiat ita iſpidū r̄ q̄tū plus q̄ illud qd̄ p̄us negligētē
 r̄ iaditenter fuit p̄ſolutū. Et ubi r̄ aſſonadi videtur illi q̄tū
 cōpetētē r̄ ſi nō ſufficētē cōtriti ſt atq; cōfeſſi q̄ iſſibile q̄
 ad nob̄ uide' ut ſufficētē cōtriti ſint de p̄nib̄ ſuis nō ſt cōten
 ti ſ̄ p̄ ſcrupulū h̄nt ſe nodū debite cōfeſſos eſſe fatigāt ſep̄os
 r̄ cōfeſſores ſuos cū uiteatombꝝ cōfeſſionū p̄ſertim de leuibus
 p̄nib̄ modū p̄cedens. **E**lluc uir p̄ſalmiſte uocē trepidatē timore
 ubi nō erit tūc. **I**ſtū oibꝝ p̄ter cōſultū ſit ut nō de ſua iuſtā
 ſ̄ de merā dei cōfidant imā. **S**ic q̄ p̄cedant ſua negligētiā ut
 tū p̄ponderet dei ifirmitā demētiā. mēnerit q̄ illi cōis dicit.
Et vltia poſſe uiri nō uult de' ul' requir' iteꝝ illi r̄iteratē
 oꝝes ſuas aditant q̄ etiā nō obligat ad actualē itentioē
 q̄q̄ bona ſit ſ̄ tū ut hore p̄ſoluātū. **N**ō q̄ nūc ē ut r̄iteret
 qd̄ ſemel dēn̄ licet iaditenter p̄mittit. ſ̄ ſufficit ut de ſua neg
 ligētiā doceat cōfiteatur r̄ qd̄ iuſtū fuerit loco negligētē
 atq; ſolu' iddant. **H**oc tū intelligi uolū' de hijs q̄ naturalit'
 aut ex ifirmitate amēdētū. **F**luxibiles m̄s h̄nt fatiſias. et uolunt
 nolunt q̄ ad leuē uen' flatū ad alia a p̄ſoito facile d̄ſtrinhū
 tur. **N**ō aut de hijs q̄ fortes ſt a nā in ſuis organib̄ ſ̄ q̄ auales
 r̄ beſtales ex ſua carnalitate r̄ corpe m̄laq; cōſuetudinē ad oīa
 ſp̄ialia pigri r̄ ad cūctā q̄ carnis ſt q̄mptū q̄ et ſp̄ite q̄ tpe p̄
 ſolūtiōis horarū ſuarū q̄ eis nō ſapiūt aſſumūt ſibi cogitatio
 nes de exterioribꝝ in q̄bus eoz aūno plus delectat. **A**ut tūc ſop
 nolētiā ex m̄la ſua cōſuetudinē r̄ dybolo n̄is illudētē obruūtū
 ut uir irolant de vniū vſuū totū hore quā p̄ſoluiſſe putant.
Talibꝝ timeo ḡuſſi' iſtabit p̄gatorū ſi euāſerint p̄petuū ite
 diū. m̄ſi h̄ debite cōtritiū r̄ ſanſſarant q̄ tā ḡuſſe q̄ affer
 tatib̄ negligētib̄. **N**ō eſt mē metis hoz tales erūſae. **A**ut om
 ſionē eis male libitatis dare. **S**icut nec in ſup̄ioribꝝ itentioib̄ n̄
 mē exiſtit p̄ferre ſim' aridos deuotib̄. ſ̄ ſc̄ h̄c ſit r̄ ubi r̄ uicēſa.
Puſillānes r̄ paupes bone uolūtatis ſuſceptimꝝ q̄tū ad p̄nib̄
 attimꝝ cōſolai. et tam n̄ros q̄ alios ad aūte opādū ſua ſalutē
 exhortū. **E**t q̄ tūctū ē aliquid ſup̄ de ſcrupulib̄ ita cōfeſſioē

Sup est adhuc qd nō iōgnue putam⁹ addēdū. Expedi q̄pe
ip̄is scrupulosis dicit̄ r̄ cōsile ut nō sint nimis arte ofāe im
p̄m̄ mōra iōfessione exponēda s̄ sum̄ti r̄ b̄uit q̄ i ḡne suf
ficiat ea explūm̄i. q̄uora vō r̄ ea i q̄bus est aīe p̄uiliū stu
deant cognoscē r̄ ea diligētē i sp̄ne detegē. **S**up q̄bus t̄n
notādū q̄ q̄dā cogitationes sp̄es r̄ creatibiles blasphemie et
etiā luxurie nō ita grosse s̄ cōfiteā p̄ut occurr̄t s̄ sufficiat ut sit
dicitur ut cōfessor mētē cōfiteā ielligat. h̄uati honestate lo
quēdi q̄tū possibilitas admiscit. Licet enī cōfessionī n̄ra s̄ h̄u
litas nō t̄n p̄t̄ sacm̄en r̄ cōfessoris iuerēnā excludi honestas.
huius cogitationes etiā erectiāe siue blasphemie siue luxurie ne
mine nimis fident. iō enī delant̄ deuotos s̄ cruat. Nec s̄ hōis
s̄ dyboli eas suggerētis. Vn̄ nec i p̄uabitur hōi ad demētū s̄
reputabit̄ eide potius ad mētū r̄ p̄tant̄ aīa p̄uētis eas ma
gis q̄ maculet̄ p̄ter labore que hō mētē p̄fert i p̄gnatō cōn
easce. **E**uitq̄r nepe hōis affligit cōtra suā volūtātē r̄ nō pla
cet nec delectat nō facile i talibz reptator̄ noīe p̄t. **E**uicis itaq̄
i huius cogitationibz sp̄s h̄c m̄s uellet dicit̄ i cōfiteā eas et
m̄ltū scrupulosū ita n̄p̄s esse. **H** p̄uiliū nō ex h̄ ofēq̄tur p̄nē
cōdis s̄ forā op̄ōitū r̄ dat̄ occasiōē iūm̄o se m̄ltō ap̄l̄ i q̄e
fidi r̄ veradi q̄uomodu nō iūq̄ cōtingit illis q̄ latitō m̄ltū mi
tigate cōnates p̄uēt̄ eis p̄nē ut sic salte latere cessent. **A**ttū
cōter̄ uidem̄ op̄ōitū fieri q̄ m̄nē cessat v̄mo fr̄yter̄ enī q̄ p̄a
nē p̄uēt̄ dūro latitō i festant. **H**abeat̄ ḡ sp̄ i mēōia i gl̄a
illa quā q̄s i p̄n̄ p̄osuiū. s̄ vt i q̄n̄ p̄te quis se sentit p̄mōre
ad malū r̄ reptari se posse faul̄. ubi semp̄ opponat̄ i media p̄i
se cōnaria solūtiō. **S**i quis ē scrupulosus in ofāa nimis leuit̄
studeat cōdis libtati. **S**i quis n̄m̄ia r̄ vehemēs r̄ cōmouet̄ fau
lit̄ fugiat occasiōē ut r̄ q̄s n̄ uolētā itendat̄ mētis in quilli
tati r̄ m̄suetudini. **A** v̄to n̄q̄ maiores iur̄ phōz tenentā expel
lūt̄ m̄iores. **S**i quis i p̄ates ad quibz adūsa. ex̄ p̄atū r̄ marie
xpi r̄ martūri aīo sepe iueluat. **S**i q̄s m̄s zelosus etiā i m̄sa
uist̄ r̄ p̄ ip̄eti sp̄us nimis essentur. zelū n̄ modestia tēperet̄
Et q̄ etiā ip̄e i m̄ltis offendit iōgnit̄. q̄d̄p̄ d̄strūti iudicē deū
sup se habeat̄ formidet. **S**i quis nimis tenax largitatis ieruat.
Et sic de filibz. **I**nsup aditendū q̄ q̄dā i gl̄a q̄ ḡnali tēdēdū

vult Intendant ip̄ q̄ talia nō p̄t. neq̄ mltū tū hys l̄tigent. s̄
pon̄ ut videant dicentes tū illo p̄t̄ ī iustitiam ī talibus expte.
Inimicitia tua s̄ te dēno d̄ns in adiutor ē nō timebo. Et cū in
mūdo sp̄s es. inimicitia op̄o tui ē. Itēq̄ timores tuos nō timeo
q̄ cū q̄ veniū est iudicē viuos & mortuos & s̄dm̄ p̄ ignē defe
fore habeo. **C**onsillios scrupulosi s̄dm̄ sciat q̄ si confessos sue
m̄gib̄ se iacetant q̄ tranquillēt dūmo tū firmū & firmū iudiciū de
mōrū p̄tō in se nō habeat. q̄ ex h̄ sepi⁹ cognoscē posset q̄ si i
silib̄ casib̄ eos mouetib̄ iqueret. diceret tales cas̄o m̄me
fore p̄t̄m̄ mōrūa s̄t̄ cessadū tū sup̄oz & p̄toz. **C**onsilio foret a
frequentē confessionū. Et fiducialē m̄hilōis est celebradū atq̄
humiliter dūcēdū. **D**ne nō i iustificacionib̄ meis q̄ sternō p̄t̄s
meos an̄ facē tuā q̄ nulle s̄t. Et scio q̄ si millesies confiterer. et
districte distate uolueris me nō ero mūdus ī osp̄tū tuo. **S**ola n̄q̄
dne m̄a tua mūdabit me. **I**deo q̄ i multitudine m̄e tue in d̄no
ad altāe s̄m̄ tui i hōre tuo. timeb̄ q̄ te plus offēderē si dimitte
rē q̄ si accesserō eo q̄ tu i m̄cōriā tuā ita fieri iussisti & ego m̄
tis debitor s̄m̄ p̄ q̄bus orac̄e tenecō. **N**ulli d̄z eē dubiū q̄ talis hū
liano plus accepta s̄t d̄no q̄ nonulloz vana. **P**lur̄ q̄ post confes
sionē suā & quacūq̄ errinola se dignos & b̄n̄ mūdus īputat q̄
īrepide ad illa fr̄s̄ca d̄na m̄st̄ca accēderēs. **E**go at̄ est ubi ha
bētur s̄m̄a & q̄si certa s̄m̄a de p̄tō mōrū. id̄ em̄ est confitēdū. **N**ō
s̄t de veniali q̄ de necessitate nūq̄ audit s̄ obligacionē ofitēdi sa
c̄m̄tali ī sp̄e. q̄q̄ q̄z p̄ubile s̄t. s̄ sufficiat confes. ḡn̄alis. **N**ā ve
nialia p̄ d̄nsa deletur. uti confesioē ḡn̄ali. orac̄e d̄na. m̄t̄ocē per
toris. **I**n nonnullis em̄ ē tū arta ofua ut q̄tomaḡs eā s̄c̄ta
re p̄ confessionē conatur. t̄to apl̄i⁹ q̄ inde fecatur. p̄t̄ plura
nouiter ex fr̄m̄ocē pullulāna q̄ tū fr̄q̄pter modice aut nulle
s̄ īputacionis. **C**ōtra talis nō firma. meli⁹ q̄ distendō eā ī pa
re et q̄ete. Et q̄ solū p̄bre lacrimarū ir̄iget. et sic fenidū celestis
d̄no ḡre solidetur. **V**eniale at̄ p̄t̄m̄ cōter est. oē illud qd̄ factū
ē absq̄ rōis deliberacionē adit̄q̄ s̄t illud. **E**tā si s̄t odiū uel nō
od̄m̄ d̄nū aut horribilis blasphemia. **V**el ve male p̄t̄m̄ ē q̄n̄ ac
tus talis ē q̄ nō tollit debiti subiectioēz hōis ad d̄nū. atq̄ eius
aiūna seu dilacionē nec p̄uertit debiti fr̄m̄et̄ne s̄c̄m̄tatis ad
p̄t̄m̄. **T**urta simile ī legib̄ s̄c̄larib̄ & politib̄ ubi q̄d̄ p̄t̄m̄

seu ad spūalitate tēdētibz extriis ē mutela adhibēda. Cū m-
talibz p̄f̄ simplicitate nō nulloz deuotoz ⁊ aliq̄ hostibz iudic-
at sub spē boni possit hō iūrie pudim magni mali. Ex ḡna
Quisq̄ m̄b ⁊ nō in debita discretionē ut in osilio alioz deuotoz
exptoz ⁊ suoz supioz. itēdē vellet ieiunij. Fletibz vigilijs
disiplinātibz orōmbz meditacōibz p̄gationibz ita subtili-
tates quaslibet ⁊ dinas res terrozibz mortibz exim iudicij ⁊ i-
fermi ceteris h̄ijs sibi. Hic posset caput suū ⁊ cerebz alias
organā q̄bus aia uti h̄i i suis opationibz ita ledē ut vsū a-
mitteret vob̄ a fieret toto debilis. fatalis. melancolicus. sibi p̄-
deo ⁊ hoibz iūtilis. nō solū s̄ ⁊ p̄iculosus ⁊ ḡnus. Vn̄ cōsiliū meū
ē ut hō deuoto si oīno mēsurā suare neq̄t. nutiat p̄oī
p̄us suū aliq̄li tū excessu. q̄ s̄b̄nabat sibi m̄b tū defectu. Pa-
no. cū difficili. ymo q̄z nullate. subueni p̄t corpi lesō p̄
huadōi m̄nā nūioz p̄b̄nacionē. ubi tū facile uidelicet p̄ vnā
a duabz abstinētijs i p̄rmi posset qd̄ excessu eat p̄ m̄b deli-
catā educacionē. Custodiat ḡ hō deuotus p̄ iugulis ea que

Distinguitur conuicta. **De humiliatio se corā deo.**
Primo de obliuioni totū tēp̄ suū p̄tētiū ita ut nō
m̄b cōtinuē i spēne iroguet de suis p̄ctis p̄m̄s p̄
cōtētijs ⁊ cōfessibz. s̄ sufficit ut q̄z p̄ cōtētiōez ḡuālē sic dicit
ore uel corde dñe de me cōfiteor tue bonitā p̄ne q̄ usq̄ i
p̄m̄s m̄le p̄ob̄doloz p̄didi tēp̄us uite mee i p̄m̄s ⁊ vilitatē
bo q̄ ē digne nūq̄ seruiui. Es ⁊ sup te m̄lupl̄ offendī. et
nichil habeo quo possū t̄ p̄ neglectis ⁊ m̄le gestis satisfacē
ti cor meū. v̄tinā debite cōtētiū ⁊ humiliatū. Hoc ḡ ē dñe of-
fero. ⁊ rogo ne despicias. et delicta iūuētutis mee ⁊ ignorā-
as meas. ymo ⁊ neq̄tas meas ne mēneis. Enā scō dñe qd̄
totibz vob̄ meis nō sufficō talē facē cōfessionē q̄le b̄n̄ exige-
rēt p̄m̄ me. Es ⁊ tu sis de me desiderij meū ⁊ voluntate
mea bonā q̄ ex tuo dono ⁊ tua sp̄uacionē. nichil uolui vniū
tuo meo cōfessori relacē de p̄m̄s meis. Et ip̄e cōfessor se satis
putat i p̄m̄atū de uita mea. Rogo igit̄ p̄re dñe suffinat t̄
⁊ da ut oblit̄ ea q̄ i t̄d̄acta s̄. extēdere p̄p̄liū me possim
i atēiozā in tuo sancto seruitio. Et aut dñe in futurū ali-
quid aliū ē de me placuerit sup̄ cōfiteudis meis p̄catis.

iteratis uerbo offero me patri iux' consiliu' nunguam p que
tua dignitate inotescere sup h' uoluntate. Nichil ei itendo re
time ap' me ad sit tota te. Cane no ignoro ena dne de me
p quib' millesies cofiteor ex h' no possu' satis iustificari s' ex
tua sola mia mea dependi iustificatio. Tu ei tu in no ipta
ueris pat' fr iust' su' z no abas. Confero illoz q' in exteio

Quia pmissa ena notadu q' psona deo Cha occupat
ita in cura rei familiaris z erga exteioz dispefacione
milu' occupat no debz cu' minima anxietate conari ad hindu
tale p'ate tranquillitate z p'uitate cordis q'le psona soli deo
z spualibz uacans pt z debz h're. Nec de' iquitit h' a tali
de nante salutis. Srit ei ad huane firmitati id i possibile est
ad h' em conari minui est signu' supbie z labor iam p'dino
tpis iutilis. no g' psona sit exteioz occupat q' sua et ali
oz salute. ex dina hant dubiu' p'uidena. iste' milu' si deuo
none tanta no habuerit q'ia libeter h'ret z q'le alios h're
confidat z impleat ipe in fidelit' misteriu' suu' ad qd' de' eu' vo
cauit z satis e'. Sicut naz ipe no solu' p se s' et p alijs se
exteioz occupat iux' dina uoluntate. Ita ena alij no solu' p
se s' z p ipso sit occupato z p alijs deo z spualibz exteioz in
ant' h' adiecto ut quz sibi magis aptis certis horis p' possibile
fuit ad deu' ena i iuu' su' habeat cogitendo humilitat' de suis
negligentijs z exponedo dno deo suo necessitates occupatioes
et miseras suas orado ut pius d'ns digne' eos de susape a pau
pere suo suo loco deuociois qua' libet' sibi offerret si ea habe

Hret deuo in xpo oes vni' corpo sumo
Tunc surgit q'ia z pulchra consideratio de corpe xpi mis
tuo. In quo ipe d'ns ihus de' z homo e' nrm' cap' nosq' meo
e' on' z s' i corpe organito oia mebra no eude' actu hnt. nec
sibi soli s' toti ho'i suis actibz desuiut. deses quippe no sibi tm
abulat n' man' sibi soli laborat n' os sibi soli coedit z de alijs
s' npi toti ho'i. Ita ena in h' corpe x' mistuo. quz q'cuq' bonu' opa
tur no sibi soli s' oibz i xpo existentibz id opatur i salute. Et
ex eo q' d'ns nrm' ihu' x' de' z ho' mediator e' dei z hoim' z cap' nrm'.
opa ma' bo' p' ipm' fuit dine maifestati q'ia z accepta et nob' salu
tari z fructuosa z no ex nob' no g' deputato opibz ifeiozibz

desperet. nullusq; intendens maioribus superbe se eleuet. **C**ia oia i
x^o ihu dno mo erit nob tota. **N**o bn itaq; agit illi q; p dicitur
a oia magna ageret magnificat r rectoris religiosos r xpifide
les no p dicitur. s; qeti cōteplatiōis r caris vāntes vālpēdit ve
lud eme dei iutiles. no attendetes q; si fmo debeat p fure ex oee p
dicatis. deuota cōteplatiuoz oio h; h; effice ap; dei r ipenire.
alias uianu effi conato laboratis. **S**ili no bn agit q; spualibus
vāntes cōtepnit t p aliu admistrādoez erentes. **S**icut ei spua
lia sic r t p alia lo naria st q; diu suū i uia r pēgnam a celesti pa
tria. **E**t no oib; oia p sūt. **N**ec oēs oia possunt. **E**t q; quilibet
cōtenti de situādoe sua i corpe xpi mistico. se enā p quoniz meo
i pūtet ifimo. r studeat fidelit agē m ea vortādoe qua dñs euo
cauit. **E**t pmissis appet error illoz qui i religioib; ex obia depu
tati ad exteiora officia sua nū mmutē r iuoluntarie pmo qm vir
ex caritate r p osepō negligētē r ifideliter iplēt. **S**pualia vco
fuitue cōtra bonū obie. ulf q; ad eoz statu pmet usurpātes
et id qd alioz ē superbe sibi vdicātes. qd nū suū ē negligētē et
sic r istud r r no solū saluti sue ifruituosū s; et sepe p ppe volū
tatis r iobie viciū dāpnosū faciētes. **C**onsolatio officialiū:
Apparet q; siliter ex pmissis q; inuere agit nōnuq; reli
giosi modū opationē cū suis frātib; ad exteiora expleā
deputatis. si qm i spualibus m m p m p m i ueniātur hntes ipos
temē qm tāq; deuotos no solū corde diuidiātes. s; qd ē sepe
glā lingue sue detinētoe p uāctes. **N**o attendetes i. vltimē p m
p lūib; ientis mōr ē ad singula senso. **N**ec i cogitāt q; si ipi
exple deberēt talia. Siml r t p alia r spualia. nouz hoz forte
rite fare possent. **N**oq; aditūt qm deberēt cē deo r hoib; qm q
ipis ad pūedū deo i quiete r pace ordinatis. alij cogū. **S**icut nū
multa fangādoe r fbulādoe et deo r sibi r alijs. et q; ipi uel dñi
i cūbūt alij velut sui mstāt eis. r i t p alib; de necessarijs eis p
uizē hnt. **T**ime deberēt hii tales q; spualiu opm suoz fructi no
ipī s; alij officiales. s; exteiorib; occupatiōib; p p eos detēti apud
deū iustū iudicē p pient p p sua pōtis i gntudine q; deo maxie
In oib; displicet. **S**emp orare quō ielligi.
Vita pmissa q; ifruitur no iulioz simplicitas q; occupa
ti alijs conatū no tm corde s; enā ore semp orac; ppter vbi apli

quibus aut sine intermissione orantes. Ita h. expositores. licet se orat
qui bonum operari non cessat. et q. p. p. m. m. o. i. e. o. r. a. t. s. u. a. n. o. i. n. t. r. u. p. i. t.
possit t. n. e. r. p. m. i. s. s. i. b. i. z. a. d. p. r. o. p. t. i. u. m. d. i. c. e. p. l. a. n. e. e. t. r. e. i. s. s. i. e. q. s. p. o. r. a. t.
q. a. l. i. a. b. o. o. p. a. s. i. n. e. s. p. i. r. i. t. u. a. s. u. e. c. o. r. p. o. r. a. l. i. a. p. d. e. i. h. o. r. e. z. s. u. o. r. z. d. e. i. u. t. i.
l. i. t. a. t. e. f. a. c. i. t. l. i. c. e. t. e. m. n. o. o. r. a. t. p. s. e. o. r. a. t. t. i. p. a. l. i. o. s. i. x. t. o. r. p. e. m. i. s. t. u. o.
e. t. h. i. s. u. s. s. i. n. a. t. s. i. b. i. a. l. i. a. s. d. e. b. i. t. u. o. r. a. d. i. a. d. q. d. n. o. e. o. b. l. i. g. a. t. o. e. r. t. i. t.

R non neglexit viciose **S**ingularitatis vniu reproba
Vrsu persona deuota d. diligena adhibe ut no inuirt
aliqua singularitatis nota p sua deuoz q reuoz it quoz tou
satur hem iphendi a pubo qz turbat no nuq alios ni qbo
vuitur et e signu supbie z pportis Studeat q ee i publico
uoz z alios conformis absq in pto In setcto voo potest ee si
gulariter deo deuoto z corde z moribo z gestis z erantib ai disae

Pro istis aut deuotoz erantib q coiter apu fuit i puato
q m publico ut st videtur metales ozoos z meduanoes z lotu
du q qnz i hns z p her vult amoroze z affualit tede m deu se
nure z disarete ne amp. z sensu sui ledat. debet discre cogitare de deo
sine aliq re cozpal. siue absq ymagine ita ut no cogitet tem
magna a puia legia a viciu. alba a nigra. huc a ibi. itali aut
alio loco existeret Es oibo talibz z silibz exclusis elenet ior su.
ad itelluualia puia z iorpea cogitatio dei opotena q oia pt.
dei sapias q oia pteita z futura fat ut pnaa. dei hoitue q oi
bus qti m se est bn vult z nlli inle Edr e miaz dulcedme et
pulchritudine et sic de aliis p fionibz deo sume iouementibz z in

O existens dicens corde toto z ore **C**oratio deuota
Dne de me ditor et vceptor et saluator meo opotens
sapiensie popne toto pulcher dulcis misericors O pi piissie
amantissie amabilis q solus ve pi prm eb plus me diligens q
vng carnalis pi suu mss. dlerit filiu Ed bn ostendis i tuib
bnficiis magnis z multis in idignis datis p te z adhuc radis ex
sola tua moria hor faciens hoitue Te adeo laud glostia toto
corpe z spu t gnas ago p oibo domibz tuis. Et qd su possu. fac
z bene sanate q cupio uolo z desidero hor a te habeo totu z michi
habeo ex meho nisi pam q demeter peto ignofa p gloriam
nois tui bnditi. Ed me ai oibo sanctis tuis bndicere laudare

et p̄dūe sine fine p̄m̄ enā cōcedē digneris. Vel alio mō orādō
quā spūs sanctus p̄p̄auerit. Tale ī sp̄m̄ h̄ndō ī orōnibz et me-
ditatōnibz suis hō nō facile icurret. si enim nec erit fatisti-
tus. et in capite seu ī sensibz suis destructo. q̄admodū alit̄ fati-
liter possēt cōtingē. tū hō m̄s figit cogitātū suū ī res corp̄as
et r̄u sensibilibz ymaginibz. **Primum** tū p̄ her̄ r̄p̄bare ymagi-
nones de ope m̄e r̄ceptōnibz. de m̄p̄nōe. alligatōe. colaphis sp̄u-
tis flagellatōe. crucifixiōe d̄ni n̄ri ih̄u x̄. et r̄et̄is h̄uicōi. ymo
hortam̄ q̄tū possū. ut de talibz hō sepe cogitet. **Et** sub h̄c cō-
dusioe et h̄uicōi cautela ut. si tū d̄st̄nōe et nō m̄s h̄ fatat atz
ut nō m̄s diu et immobiliter q̄t. seu m̄s fixe f̄ra corp̄alia et yma-
gines f̄ru h̄uicōi cogitū imozē. **Et** sp̄ cone. cogitātū suū ab ī-
h̄s corp̄is ymaginōnibz trahē suū ad carūdem r̄z corp̄aliū
sp̄ritualitatē q̄ m̄c sp̄u s̄cō d̄c̄re elui potēt copiose si hō assue-
rit et dederit se ad talia sanēda. **Et** ne vidē. ī possibile cōluter li-
cet apponit̄ īceptis difficile aliq̄lū id q̄ d̄m̄o. **Summa** ex.
de venerabili sacm̄to d̄ni corp̄is q̄ tū uidem̄ ī m̄ibz sacm̄tis
oculis corp̄is adoram̄ deuote sicut verū d̄m̄ et h̄oz̄ h̄uicōi ḡm̄s
r̄ceptōem. āglōz d̄m̄. et d̄m̄u expurgatōe p̄ h̄ q̄ uidem̄
oculis cordis. **Pr̄** moxam̄ tū cogitātū m̄o diu tū illud q̄ exte-
rius app̄ oculis. ut pote tū albedinē rotunditatē et p̄ritatē facie
h̄uicōi hostie. si cogitā q̄ volēt̄ cogitātū m̄z ut ab illis uisibi-
libz sp̄c̄ibz se autit et cōūit ad inuisibilia q̄ oculis m̄tis per
lūmē s̄c̄e catholice f̄idei ibi uidet et credit uerissimē. **Quasi** d̄c̄
m̄o cogitāōnibz m̄is. **Et** q̄ oculi corp̄is nob̄ r̄p̄tant nō ē d̄m̄.
Et id q̄ ibi oculis cordis uidentur ē d̄m̄ d̄m̄. **Et** q̄ cogitāte. et in
hoc uos figite. **Aliud** ex. p̄t̄ applūm̄ de puero ex p̄riam̄ p̄i-
to q̄ nūq̄ uidit p̄rē suū et tū p̄mittit uicū et amittit et alia
nūa. salutatq̄ dulciter. **Septim̄** p̄ medios nūcios eundē. **Nō** dubiū
q̄ puer̄ iste licet p̄riam̄ suū nō uidet mouet̄ n̄lūt quodm̄ aōzō
so aff̄ū ad diligēdū h̄nc p̄rē. et ad cogitādū sepī cordiali de eo.
et q̄ libet̄r̄ est apud eundē ad uidēdū ip̄m̄ suū ē. **Eia** nescit
an sit loquū an breuis an albus an niger. et sic de alijs corp̄alibz
cōst̄t̄is. **Ergo** enā ī cogitāō p̄rē suū q̄lesc̄p̄ h̄uicōi corp̄e
yginatōnes occurrunt nō in eis quiescat si r̄pellit tāq̄ decepto

trās & iutiles Et qm̄ alibi de h̄ lan̄o titatu est sufficiat h̄ modice
tatu **C**onula q̄ puenit oratio ai ymaginibus **O**

se vic

Licet iuxta pmissa distat psona deuoto i silio siliter
age aliqñ i orombz & meditatioibz suis nō solu p̄misse h̄it
pmissa p̄nula. s̄ etiā iōmōdi ḡua alia potest em̄ cōtingere
dū hō nimis cogitat ai ymaginibus & de irū corpaliū trāsitiōibz
ut p̄ter falsie fluribilitate & iuisibili hostie illudete & coopate
deueniat a deuotibz & piis cogitatioibz ad cogitatioes turpes & ipios
a piis affnōibz ad inuidas. a sp̄itualibus ad carnales. & nōnūq̄
a sanctis cogitatioibz ad exentate blasphemie cogitatioes. p̄ ut
i nōnullis deuotibz p̄sonis i h̄is iactis cogitū qm̄ ē. **E**n̄ ip̄a uere
tācū ymagie trānsfiri ex h̄is fixa oficiantoe corpis d̄m̄i nudi
tatis eiusde q̄ femoralū cui t̄s si m̄liertulis ē ualde possibi
lis. Sic uicula potest n̄o iste & uiribz ē nō ip̄os si m̄s figat
oz cogitatio ergū s̄m̄i uirginū etiā ip̄is uirginibz uirginū q̄ h̄i p̄u
tatis m̄t est uirginibz cogitab. put etiā ex p̄tenta nōnillos docuit
Cauem̄ igit̄ dū cogitate uolu nudiū trānsfiri ne iactate id
fiat aliqñ cōtinge potest d̄m̄i n̄z trānsfiri de truce nob̄ eua
nēte. nos q̄ ai latibz illur iudose cōtra nos latitabz solos re
mane qui et de spoliates nos cogitatioibz & affnōibz piis & sc̄is
& plagis turpiū & exentatū ip̄os uir seiuuoc nos sub truce
re r̄linquat. **S**euuoc & semimortuos nōnūq̄ deuoti simplices
se putant ai ex huius corpaliū sp̄ez iacta & nimia iūgnatōe
uenit a sanctis cogitatioibz meditatioibz & orombz ad cogitatioes
neptanas. sp̄ū nequā sepiū coopate estimates ai q̄m̄ desp̄antoe
se a deo delatos & iūphatos. p̄t̄ huius tui p̄uidies cogitatuū coz
ortur̄ et̄. et p̄ ofequet se i aia a dei ḡna mortuos fore. & uir
uita corpis uiuere q̄ t̄i falsissimū ē. **E**re ad q̄ta p̄ueitur p̄
nula ex nimis ymaginū corpaliū & falsia & ex anqui hostis
coopate maliciofa. **N**ō t̄i p̄t̄ p̄missa credas s̄oz ymagines
s̄ q̄m̄ h̄ent̄ tenferit esse cōtēpnēdas. s̄ s̄ p̄t̄ iūer̄ et̄i h̄ar
tate. et ea itenone q̄ etiā dei eas d̄tutur digne hōrāde. Et dista
m̄o ad h̄is uisibilibus m̄ete trāsiri ad iuisibilia. a corpaliū ad sp̄i

Dalia. Ille n̄z ē finis yginū **R**emedia q̄ sp̄m̄ blasphemie
Et blasphemie reptatione oratioe p̄missoz ē etiā notadi

q' ipa nouiter ad dei fructu conuersos qnz g'uitat i iunio huam
gnis ut tales p' h' m' deceptioe redunt & a dei fructu uia q' salubis
arripita retinbat. deo at p' huiusmodi g'uites temptatioes si eis no' con
serint a p'nt' suis purgant. Fluente sue g'nie idonei reddunt hor
que p'mittit. **Cu' i' cogita' huiusmodi mala horrida grossa turpis et**
nepharu' importue occurrunt. no' f'ca' nec f'ite' p'sona deuota p'p'ea
m'm. neq' credat se p'pter tale delictu' a deo. ena' q' huiusmodi talis cogita'
blasphemie uida' e' q' dei ad aliu' sa' horem. aut q' fide' asstutae.
Et maiorē fiduciam se p'cedi ad deū inde accipiat. dicens corde
et ore. **Corane. **O**re de' me' g'uitet & iunio' solco' h'at' t'p'ta**
noe'. n' q' m'ltu' p'auu' iustu' e' n' m'ltu' affligit. **Cofidens d'ne q'**
sa' forte certame' m' comittis q' ena' iter magnos et cl'as tuos m'
lites uelis coputate me indignu'. **Si igit' d'ne e' tue uoluntatis ut**
h' temptatio d'na me collasiet no' r'uso labore s' sup'l'at' u'go
ut tribuas h'uo tuo uirtute' pugnadi & uirtendi. ne ei u'iq' i'eter
nū' cōsentia. **Cu' ei de' me' s'is creaturē tue ipotētia. n' ena' q'**
uoras iunio' meo' i'uisibiliu' i'uectatū i'uidia' & m'ltina' cōtra me
Et h' oratio dicit hō deuono ut poterit. **Signad' q' se iterim sepi'**
signo s'c'e' t'uas & aq' b'ndicta' si affuerit se asp'cedo. **His p'actis**
sit hō cōtētus & no' auct' de eis a p' h' m'ltu' nec litiget ultra pro
illa uice nimis tū eise' s' cōtepuat. et sic n' euanesce' a meo
ria. **Sup' p'missis habe' ex' de quoda' mōrto i' h'emo q' talibz**
turpibz cogitatioibz ueraba' ex' a'nis. & neim' audebat ap'ue
temptatione' hanc p'pter e' abhoiatioe'. **Tadem m' audī alic' exp'**
to p'ri' eā no' ore ex' uenidia' s' sapto' d'eterit. **Cui r'icē aut' pone**
manū tuā s' cap' meū. q' n' f'ens' aut' ite' p' **Sup' caput meū**
ego accipio totū stud' p'ri' tui' uoc' p'ced' e'. no' q' tu a'plius
ice' o'f'iaz aliq' habens. **Cu' at' mōrtu' s' h' m'ltu' & r'ausam**
huius q'iet' p'ndit p' q'endo. **Placuit ne t' u'iq' ista turpis co**
g'itatio Absit m'q' ille. **Nā marie' m' semp' disp'auit. **E**t ait s'c'**
p' q'at'festu' e' ergo q' tu eā no' agis. s' eā pateris. a'nt' hoste
p'ruante. et te ut denpe' t'adem p' d'esp'atioe' poss' ita' sanguad
te. **Nūc' g' fili' m' audi' cōsilū meū. et n' m' m'aseit. talis co**
g'it' turpis dicit. **Tibi & sup' te i'uire nequā sit her tua blas**
phemia. ego nichil m' ea' habē uolo. s' d'nm' deū meū. ego ad
it' et ueniet' i' n'p'm q' credo. **Et post' uerō iste' f' n'iq' habuit**

apli? hoc gñe teptanoes. cosilio senis adiuto. **E**t notadu q
 psona deuota huius teptanoes gñes no d; cofitei idriter
 cuiusq; factoh qm pluuu litterato. ne forte omfione despa
 nois habent ppter mltos ierpiena. s; iansu habent ad uiros
 deuotos eligiosos discretos. nec e opus i spenali mib; declarata
 re i cofessione tale turpitudine. sed sufficit ut dicitur. ut cofes
 soe itelligat mere cofitentib;. et h; p semel si apli? uerauerit
 satis e eide cofessori apli? san? igne eade die. **Regula ge**

Pro illis q pmissa s; **C**onculis de cogitacionib; inlib.
 note p regula gnali q qlesca; cogitaciones inle occu
 rent siue sint de carnalitate siue de uidia. na supbia re fi
 at diligetia ut ab mltis eis no cofencia? r ut ad ex no i ple
 atur. r seruio eit ho q nullo huius eit p m mictia. imo
 coiter in eis ita i sstitut; eit magne vtutib; h; et in futuro i
 muneantib; singlatis matcia seu omfio. **E**x huiluate in pt
 ho de eis cofitem no in spe s; in gnali duedo sit. Tales mlas
 cogitaciones habui in p dei gna ipe in nuq; planuerit. **C**imco
 nihilot; q no in aio eas ipugnaueri sicut debuisse r in dei
 auxilio potuisse. **C**otadu aut est q i hys aduenit q absit
 delatio in cofensu h; ommodo et expresse r spersure est cofite
 du r si in opacone pcedetur tuc ad mlto apli? qz h; foret gñu
 huius regule gnali uide? addendu q si psona deuota fuerit ex
 nali quodammodo idinatone mib; pna ad aliqd; p m seu uiciu; sit
 hoc in uidia. inle loqui de alijs de alijs aut aliud qd; ita ut
 quis etia; exat moeliter nullo; ppter hoc despet. s; cordialiter de hoc
 dolet r cofitea? huiliter. r pponat i aio nuq; apli? ita uelle per
 tate ead; si mltiesib; tuc una die ceciderit aut vlt; no in ppterid
 dapnabitur. dumo salte sur ierit tones quones ceciderit. **A**n a
 su igni? coguet dina iusticia s; post casu dina miaz; q; attendat.
 ana em tanta e? ut si ho habet oia p m mundi si se r doletet
 q tu eis in bonu; dim; deu suu; supbe offendiss; r furmit; pone
 ret apli? abstinere de? tale nuq; dapnaet. imo habet mltia ex?
 de plurib; sanctis q; gñiter ptauerit. r post p m sua pp; pnia;
 sua r maxima; dim; dei m; dulcedine; r pietate qua diligit h; uia
 na; na; facti s; ap; deu maiores sancti q; nonnulli sancti q; no sic
 ceciderit. **V**eruptu; ppter h; neco; d; peccare. s; postq; peccauit. cofi

dat de dei boitate. et ppter pmissa resurgit festinet et saluus
est. **N**am deus p ob pphē dicit q nō uelit mortē p̄doris s̄ maxi
ma uessia sancti io cōfessōm̄ suū ē. **D**e q̄ dicit cū hoies p
sua iusticia capnae debz ppter hois iusticia. **E**t q̄ hō est
ymago dei tā nobilit̄ creatus. et tā p̄nose icepto. **N**emo ḡ s̄
desparet de dei m̄a q̄m̄is enā ḡuiter et inuicibiliter permane
rit. si toto corde delectat q̄ tā dulcissim̄ dnm̄ i horauit p̄t sua
p̄nta. et i futurū cauere p̄ponat. **E**t sic dubitāe nō h̄ q̄ dīna
p̄ntis seu m̄a fatiet. **E**st enā p̄ i glā suādū q̄ si hō i aliq̄
p̄m̄i tendit enā mōdit nō tm̄ semel s̄ plures nō tristetur
i tm̄ ex h̄ q̄ sibi p̄i ḡuiter idigne inde et aliq̄ m̄i idiscrete
sine scitu et consilio sui cōfessoris ul̄ superioris p̄tēa fatiat sibi.
Et si q̄m̄i mētis libitate et cordis fiducia hūiliter uertat ad
dnm̄ deū suū petendo cordialit̄ ueniā et se accusado. et emēra
tione cū dīno adiutorio i mēte h̄nd. **F**ariat ḡ hō iste s̄. face
solent p̄ueni nodū satis fortes ad abuladū. q̄ cū libeter uellet
abulāe cadūt sepi. **E**t cū tendisse se cognoscūt et p̄ se nō posse
resurgē. nō sibi p̄is uia idignatur ut sic uelit uacētē p̄ma
ne. s̄ hūiliter fiducialit̄ extendūt manus suas ad p̄ā matrē.
ut se releuet ex quo p̄ se surgē neq̄ūt. **I**nfinītū plus nob
suū cari et dilecti dīne mauestati q̄ nob̄ creauit redemit et p̄tue
saluare disponit q̄ unq̄ aliq̄s fili⁹ sue m̄i carnali extitit cui⁹
et dilecti. **R**ecurrit ḡ ad eā cū hūilitate et ofidētia p̄ lapsū
et i possibile ē ut capnem̄ iullo at̄ p̄sumat q̄ uelit aut possit
p̄ se surgē a p̄ns aut p̄m̄i auerē ei soli⁹ dīne ē gr̄ie. **C**auat
ḡ q̄sq̄ a signo tate supbie. **N**ā p̄tēa p̄m̄i supbiam p̄mittit
de⁹ q̄m̄i hoies m̄e in p̄m̄i. i q̄ nō tendit si hūiliter et timorate
se ad dnm̄ deū suū et opassue ad p̄ri⁹ suū q̄ p̄s i similia pec
cata tendit habuiss̄. **D**e malae cogitationū causis et remedijs.
Quia tūcū est sup̄is de ḡulo et abhominadib̄ reptacionib̄
cordis seu cogitationū. n̄ doctriam̄ aliq̄m̄ p̄ curiē
remedio anōtāde. **V**t ad dā⁹ possit uelligi q̄ dicitū ē et ut
facili⁹ possint ueniri remedia sp̄ualia cōtra morbu⁹ sp̄ualē
tā pestiferū. **E**xpedit declarare aliq̄liter causas q̄m̄ possibile fu
erit et dūb̄ donauerit ex quib̄ ortū habeant q̄m̄ tā turpēd̄ co
gitationes. **P**rimū itaq̄ fieri p̄nt ex suggestione et i m̄ssioe

invisibilis hostis q̄ virtute fatalitatis & ymaginativa suplicium
 movet huiusmodi abhorrationibus q̄ putant illi nichilominus
an sup̄ dem e phantoz huiusmodi dicitur experientia i nonnullis deo-
 ribus inordinatis & insensibilibus personis q̄ nunq̄ ab eis audierunt blasphemias
 & turpitudines tales q̄les ab m̄tra capiunt. **Un** clarum
 e q̄ nisi ab hoste invisibili immitteretur minime sentiretur. **Immis-**
 siones at̄ huiusmodi permittit deus fieri ad humiliandum hoies et ut ho-
 iatibus operetur salute sua. et ad discendum aliqui hostis insidias. et
 ut ho eo devotus ad divini auxilii recurrat. **Remedium** bonum e ut
 ho faciat ut supra heremita docuit. **Itē** p̄dest ut ho dino adiutorio
 confidens derideat & contempnat sp̄m neq̄ & sup̄bi in suis invidi-
 sis dicitur. **Immutatio** sp̄s si quid posses apli⁹ enā facies. ego te
 nō turo q̄ dnm deū meū ne t̄ vni⁹ cōsentia i adiutorium iuro
Eno persona q̄ p̄ huiusmodi dēfensione solanoze de facti se eruit ab
 his spurciis. **Sp̄s** q̄dem sup̄bi nō dū pati⁹ ita se contempnit
 h̄i. **Et** fieri p̄nt huiusmodi cogitationes turpes & abhominabiles
 ex causis naturalibus s̄ h̄iam corp̄is dispoziōe. q̄ videlicet aut ex re-
 rebu nimia euanescē p̄ ieiunia studiu ul forte ymaginatio-
 nē. aut ex m̄ h̄m̄tia grossi fumi causati ex corruptis h̄io-
 ribus q̄ ab i potu ymaginā. ul enā causati ex cito alio ul potu
 q̄ licet modice sup̄bi h̄i naturaliter ḡnare grossos h̄iores caput
 p̄turbatos. aut ex eo q̄ persona m̄lis est m̄is onosa. q̄ a exide
 q̄ ho e cōsuetu curiose & inute uide ul audire res de q̄bo facti
 sūt. **om̄sio** postea cogitandi nepharia. **Et** aut enā ex iordia
 ro & m̄s cōtinuo h̄ore offendendi deū. **enēadmodū** uide ex
 plāter q̄ sepe & cōiter p̄t̄situr lignū q̄t̄m̄ enā agniti
 i t̄m̄ simpli potu absq̄ aliā t̄p̄idatione. q̄ nō s̄r fieret
 si lignū feret in alto. aut desubto habet p̄ficiā foueā enā
 quāq̄ est magis apli⁹. **Itā** t̄m̄ ymaginatio de p̄culo faceret
 huiusmodi h̄ore. **Et** h̄or q̄sc̄pter fueret casu. ex eo q̄ s̄. **naturaliter**
 i magno h̄ore sanguis totu conatur i uuarē p̄tē nobilitate corp̄is
 s̄ sp̄m cor̄ i uuarē ad sp̄m. **Et** s̄r ceteris m̄bris euanatis h̄o
 p̄ totu corp̄ q̄. **Sp̄s** m̄m̄t̄ & deficit vibo. **Un** n̄rio e ut madat
Silē e ex m̄ de timore tenebris. **Experientia** em̄ docete s̄mo
 q̄ in loco obscuro uel tenebroso & i nocte cū uide nō possit q̄st̄
 iuxta nos timemus naturaliter uelimo aut nolimo. **Itā** ut enā

quos uideat nob' ex tiorē nimio licet fantasmate q' uideamo uel
sentiamo in nob' setius ymagines uel audiam' uoces aut sibi
lacioēs horribiles in in re nihil sit. **R**emedia con' p'mā et
Dramo i' nūr ad p'pōtū **T**erribi nales miasas: #
mim q' q'ntu ad euacuatioē; reitēti uel cō hūmāna in hūo
ribo corruptis. p'sona talis idiget magis cōsilio exptoz aut
medicē et bono regie corpali q' cōtinua theologoz et spūali me
dicinē. **E**s q'ntu ad otiositate nimia si n'ra fuer' i' causa q' oīa
mīla dōre cōsueuit. Remediū p'ncipale ē ut hō studeat cogitari
ones suas bestiales et idmitas fieri rōis tenē ne uagetur libe
rē quo uoluerit. Et potest h' fieri si hō occupauerit se diuisi
nis utilib' in spūalib' q' corp'alib' alternatib' uicib' dūmō in h'
fiat in mētis q'cō delinēōe et nō usq' ad tediū et nauisēa i' vno
cōtinuo. Alioq' cogitatioēs p'pter tediū nō uident' si eā ut p'us
et q'nt' apli' diuagatō ad alia se cōuertent. **S**up' hūis habemo
ex' de s'cō Antho. q' q'cō uite i' hēmo gūter affligebatur tēptan
one mīlari cogitatioū. **V**n' cōq' t'ba' d'no dicens D'ne uelle sal
uari s' nō uoluit p'mittē cogitatioēs mee. **C**ur apparet ei ang'lo
i' spene hēmitē offēdit ei remediū cōtin cogitatioēs hūioi in
pauulū laboratō māib' nūr gemib' flexib' oratō. **D**em corpus
relinēō p' q'cōd' aut rursō in laboratō. et tādē ait Antho.
s' fames et tu et salu' eius p'tmā attēderet b'n h' ex' nō nulle p'
sone q' sub spene q' uacādi dō et deuom. nihil opari uoluit mā
aliter in in aplis dicit et nō laborat nō māduat. **E**uāus em
uacāe dō p' spūalia cōtinua nō sit sine labore. **L**aboratō nihilōia
iterdū enā māib' expedit. **V**n' cōtingit nōmūq' ut h' negligētēs
nō q'cō ob corp'is debilitatē s' ex d'fidiā et carnis uoluptatē d'ue
nūt ad magna p'cula suaz aīari nō solū i' mīlis cogitatioib'
s' enā q'nt' i' gūionib'. **P**rudētē utaq' et rectissē i'ligionū i'p'i
tutores suis deputant filijs certis horas. nō solū ad cōtinuō
mōdū. mediatōdū. studēdū. loq'ndū et ueneriā ad labores manūū
erteiores facēdū. **P**ut dare patet in ig'la sancti b'ndicti et alioz
ap'batōz ordinū i' i'ligionib'. **N**ō est em aliq' cogitatio in hūis
abhorribilis mīla et exēcūda quā nō inueniat. **D**etestatō otiositas
q'ā cōtinuō otio ē ad instar molemū q' nō h' ad molemū
bonū frumētū. q' i' cōtinuo motu est molit' et cōsumit seipm. enā
usq' ad totū sui d'structionē. nisi q'hibea' alioz diligētia et cā

110:

aito molit aduolates fecas multas sicut gno: elora adipes. pfer
 tim cu sui sit cotinue mole r no quiesce. **¶** itaq: veo quid molat
 sue tonu sue inliu discernie r eluge pt. nisi vegetis prudena aliter
 ruer dispone. **¶** Si cui er: pmissa p uimudo oro non sufficiunt. At
 tendat ena q: npi frates aut thussenses qui plus ceteris religios
 acti cotepianomis r spualib: exercitijs reputati videntur. hnt put
 itelleri certis horis abus corpulib: itendit opulo serere r sine
 frequati i suis cellis. **¶** Et h scribeto libros ligato corruptos emedi
 do. oculos suos coledo. aut cetera huicori exteiora p loy r tpe congruo
 faciedo. **¶** inipe considerates q: spualib: sep itende no sinit huana
 similitas religiose q: corpalia exent ut uite. **¶** pualosa otositas
¶ **A**ntesta p dicitis dina sapientia quo no solum pualosu s ena dntio
 su oriu de faciantis q: pessimi piores noiantur. et iter ceteris cau
 sas q: eos ad tm pdirent malu comozatur in fallax ipoz onu. **¶**
Addendu p pmissa est q: licet qsi oibus gnalit sit pualosu sum
 uelle itende cotepianomis acti et no labou q: itende manuali spe
 rialiter in uide. **¶** pualosu hor iuuenib: psonis et si no obo in mt
 his. marie ppter naturalis coloris i ipis excessuui domiu. ac ena p
 coz idiscretionem r icxpientia q: diuturnitate ipis r moue. **¶** pmo ena
 p p p p p p q: satis cognata colucit ee iuuenib: ad em possunt
 magna puenie iuuenes aitari pualosa si no q: r sep corpulib:
 eximietur opibus. **¶** Nulli in dubiu q: comigat iuuenes q: p mltie
 sembo cotepianomi iueni mgis yonoco q: de co cursu id negadu
 uideatur. **¶** Inuenitur naq: iuuenes ul' ex nali dispoice ul' ex bono re
 gine ul' ex singulari dono dine gne qetissimi. et ad exteiora q: i nullo
 q: lmalis s coliter pene deuoni debia. **¶** Inuenitur ena iuuenib: diuini
 mloz i quib: q: nlla mens e stabilitas. nec ai tranquillitas n' cordis de
 uono. s: ex mala cosuetudie passionib: uicosis hndates r pene i nullo
 mortificati nihil aliud q: q: carnis s: sapuit. **¶** Et q: dubitet q: ille iu
 uenis ad uacudu deo plus fuit aptu q: isti senes. **¶** Et ne quis immuet
 attetatur q: s: sapientie teste pueri r tui anoz. **¶** Et si adolefcentes no co
 tepedi qui posteri potu uim morib: infrederit. **¶** **H**ec uenedia di
 cotin mlas cogitacoes diu causa habuerint ex oro ualent ena si
 musate fuerint ex timore nimio r iordiato offendendi dei. **¶** Occupati
 naq: diuersis exercitijs fanli obliuiscit horis huicori q: uanis cotinuo
 oro. **¶** **R**emediu nichilior q: eistem causas efficit e ut ho cogitet p
 n' dina miaz q: dei iusticia. et ai qdam mens libertate fiducialiter
 se totu pincat i abyssu dme bonitatis r clemene dicit. **¶** **D**ne quaq: ml

no.

in et magis sit mea iustas vñ merito te time habeo. scio tñ q' nullo
maior e tua pietas q' e ifinita. vñ nullo aple' in te cofide uolo
Aufer g' a me de me nimmu' hore seruile z cofirma me i ho
re tuo filia' quo magis te cordialit' diliga q' m's vehemet' time
a. Si at' cofuetudo mila z nuositas itenedi illis de q' b' fanle or
aciones mloz orari pnt fuit i m'ia tñ turpiu' z iugaz cogita
nonu' remediū diffialit' potest iueniri q' temp' i'qeta z fanchita
solet ee nuositas i malis emittita z cofueta. Remediū tñ ut sup
ut ho occupet se utilibz uisibz onu' z custodiat se a uicendis au
diendis loquendis z tingendis noris. z no' dāo oadimbo p'at' lo
cū. Enā ual' ut ho tñ sentiat se iuadi talibz cogitacionibz. statū q'
tñ uolēna tuoret mētē suā ite z applicet ad alia. Enā si mille
sies vna die horez iuaseit. millesies ho se ab eis aūtāt sugnādo se
signo s'e tuas suspirādo ad deū. iuomāo m'az d'iaz z s'm aglin
nisside suū. ceteros q' suos quos i p'p'iali h'z uenēnoe z dilectioe

¶ Vel si h' oia nō p'sint i' fugat ho sibi i'p' aliq' dolore p' flagella
aut alias salua discretione. Et si nec adhuc sic par fuerit nichil
mel' e nisi ut tur ho i' tēpnat tales spūritias z fatiat sicut fa
ceret si q's sibi diceret ut ondet aliq' q' nō audire siue uide redigite.
Tur ei quasi tñ idignoe aūteret z aures z oculos z tōueret se ad
alia enā q'tuiaz ali' loq'etur. seu mōstraret q' sibi nō placent
Et z h'c fiat. Si aut' nec sic i'finales misse pūgitiue p'at' p'
miserit optimū remediū est ut ho nichil de eis apli' curet. sed
sub d'ina cofidētia p'at'z habeat z sit securus q' nō eū nocēbit nō
solū p'mo et ad magnā coronā eū p'derūt.

¶ **P**ro pleniori itellai ea que **¶** **C**umeta rōn malis cogitacione.
duta s' et q' fanliori remedio cofepto. Contra tā grossas et
mishanas teptaciones cogitacionū ponam' aliq' aduimēta breui
ter. Euo'z p'mū est stud'. P'uidosissimū e tñ aliquis se dare uult
ad d'ionem z ad spūalia ex'na si nō sit s'q'utū n' h'z bonū d'icēto
re. cofiliariū fidelē. ex'p'tū. deuotū z discretū. deū timētē de q' au
dent z possit coliter cofidere z ofiē sue secreta ex toto eū reuelāe
Alioq' em' cōtinget talē p'sonā fanli' z p'uidos' errāe a uerā
uia salutis q' aliq'ue q' tōi salariū fidelū g'ditū uia. Et m' s' h'
habe' i uisip'm. Nā dicebat q' d'āo s'aus p'iter. Si uideres iuuenē
p' se uolētem iūte p'disū. id est sine d'otore. enā si tā vnu' habu
erit p'edē in p'adiso. retrahē ip'm infra p' aliu' p'edem. q' sic magis

itate poterit **C**oncedu donum est. Postq̄ p̄sona deuota expo
 suit suo p̄ri sp̄iali illa temptacione villana. v̄bis ignalibz. nō est
 necessarium de ea ulan i sp̄iali aliq̄ d̄re. nisi forte i illu fine ut me
 lo d̄elligi possit. ex q̄ causa sit orta. et ut ex cōsequen cōuenientius
 possit dari remediū nō tñ ad huc fieri debet hoc frap̄ter. Et em̄
 p̄sumeret liberari se ab huiusmodi temptacione simul p̄ confessionis et mai
 festacionis iteracione nimia erimet ualde. Itā experientia docete sic
 queter habitum esset pet̄ ex hoc. Atēdatur q̄ p̄nt sup̄ t̄ntū ē q̄ nō
 ē nōm ut inde q̄s cōfiteatur. eo q̄ nō est p̄m̄ nisi forsita ip̄a p̄
 sona est in culpa ex vna quip̄ causaz sup̄ exp̄ssari. Cur em̄ po
 teat fieri. ita ut petat cōsilium et auxiliū a cōfessore. et ut veniā cōse
 qui mentur de occasione p̄stata tñ abhorrabili temptaciō. Et p̄nt. si
 uidelicet ip̄a p̄sona deuota cōsuetū est m̄s uacare orō aut n̄rosi
 tati. aut q̄ m̄s ienm̄ss̄ id̄facere. aut q̄ m̄s in cibo et potu exes
 siss̄. De his bñ p̄t fieri cōfessio. aut enā ex cōfessione peti cōsilium.
 absq̄ tñ sp̄iali et ap̄ta manifestacione talis blasphemie q̄ ipsam
 p̄sonā verat. **C**eterū donum est. ut diligentiss̄ ab oibz m̄ue
 atur ne q̄s aliquo mō q̄q̄ dicat aut faciat uel sc̄ptis ul̄ p̄ntiū
 ul̄ gestibz uel figuris quibuslibz. uerā vtriusq̄ serus p̄ueris. siue
 iuuenibz vñ possit i eis causari postmodū huiusmodi nephaticē aut
 aliaz q̄ritūz turpū cogitacionū iētūū. P̄nt prochlor non
 nulli facē nō veretur qui sic oī necessitate et ex neia sua animal
 itate seu cū leuitate loquitur. audacter et serens m̄imom̄ia cōtra
 fidē. cōtra deū. eiusdēq̄ sam̄ hūanitatē. vel cōtra sanctos p̄ modū io
 ri. uel alias leuiter. cōtra puellis et iuuenibus. aut p̄ turpes p̄ntiūz
 aut p̄ gestus lasciuos inoētū corūpūt corda. Aut p̄ ammalos. a
 pullos aut alias bestias lasciuicētes et ad lasciuias et turpes cogita
 tō de facili i p̄p̄erū aiōs p̄uocāte ualētes mitrūt et ab huiusmodi ta
 lū uisu auditu et tactu pueros et puellas inoētes nō tūte custodi
 ut si sine oī uēndia corā eis cū his turpia fieri p̄mittūt. i mag
 nū suū et talū inoētū p̄ntm̄ aiaz. De facili nāq̄ p̄ueri enā ino
 cētissimi occasiōe ex huiusmodi nephaticoz auditu uisu et tactu rē da
 ta cogitabūt. iimio copāte. Vtina nō ex cogitacione enā opere
 postmodū cōpleat. que nō licet enā loq̄. **E**t dimittamus ista et ve
 niām ad alia. **C**eterū donum est. et temptacio illa h̄uis et turpis
 blasphemie. seu q̄ritūz alia q̄ in sola cogitacione ad huc versatur

vincitur ut ceter melius. ea cōtepnendo obliuion trahedo z se
 de ea emunedo z ad alia fortiter metem trahedo q̄ multū nī ipā
 litigēdo spugnādo et disputādo. Ratio efficit huius De quāto ei
 nititur quis sufflato fortiter eriguit magnū igne apli. De tāto
 ignis flāmesat vehemē. z auge. cū. **Siliū** ē de potētia hoīs
 ygnatiua. siue vtute fāstū q̄ q̄tōmīs aliq̄ spōie apphen
 sua p̄ cogitāōēs cōpugnātes frūtuū z mouetū tāto fortā
 i ipīs fignū z delectū fortificatū. Nichil ergo cōsula nisi
 ut trāscatū fāstū in hīs z nō mīs imobilitē z q̄ ex ducto eis
 spugnē. s̄ q̄ ex adūso p̄ durū alia salū i cogitātū fortiter
 apphendēdo. **Et** ut breuiter remediū nō breue diū. dā pōtē
 tie i lacrimis corpīs z gemitū spūs in cōtraōē cordis p̄ pētis. hū
 mala teptationē et quācuq̄ aliā manū aie efficiat abluat et
 purgat z eriguit. **Expto** cedatur. Et tū ut sup̄ posuimū dis
 tinctio nō desit. **Tū** ut caput sensū et ratio nō cedatur. **Et** diūmodo
 firma spes de dei mīa nō absit. **Tū** ut ex nimo hōre offensiois
 dīne in despacionis voraginē nō labatur. **Deficimū** appē ex nob̄
 i auctis s̄ nō usq̄q̄ ad p̄dionē grīe dei. **Ipē** enī nouit sustētē
 mīmū iufficiētia z firmitate plus q̄ p̄ et mīr q̄ nos p̄ mī
 nē genuerūt. diūmodo nos noluerimū spōte delinate extā a
 cōfidentia z diuā caritate. **Deo** grās. **¶ III**

**Explicat tractato p̄ deuotīs sup̄plīabō q̄lter se discrete et
 mūte habē debent i suis exmīs a ḡm̄ iohis Gerson.**

¶ **Quo** blasphemia ē q̄n aliq̄s attribuit deo qd̄ deo nō est. vel q̄n negat deo
 qd̄ ip̄s est. v̄l q̄n usurpat sibi aliq̄s qd̄ deo ē. Aut v̄m̄ q̄nclōsū deo plātū.
¶ **Clymāto** iudicē p̄xi. ressemō et cogitāōēs blasphemie nō hēbimū.
¶ **Omissio** enī et iudicē sibi est p̄mū. **¶** **Quē** i spūalibō v̄ris mīna q̄n
 uia plenū ex deo dispōtāte delicta ut p̄. exilia q̄n q̄tē sine delicto seipōs
 nime uitupantes diuinas ipecredibiles hūilitatis possideant. **¶** **Quā**
¶ **Quē** admodū q̄ sinaz accepit z ad p̄cepnāōēs p̄git nō lastū. de sp̄tāculis
¶ **Tū** neq̄ q̄ i ueritate luger de uerē cūmbit aliq̄. **¶** **Et** ei aliq̄s suspōio mīa
 sub amoris arrogāne uelo op̄a disuelans diligeret i sp̄erent. nullū
 alterū iuita de cetero iūā geret. existimās neq̄ sibi sufficē sūi tēp̄ ad
 p̄p̄i luctū et si tēnū uirent amib. atz iordāne fluuū totū lacrimas ex
 oculis suis uiderit p̄cedem. **¶** **De** mēōia malitē ē futurū q̄sumāto
¶ **Passionū** ihū xpi mēōie sanāt malitē mēōie aīz. z ex eiū sufficē
 tā mali erubescat. q̄mōz malitē. deōnū malitē mēōraue. **¶** **¶**

Trahitur tractatus venerabilis magistri Johannis Gerson
Cancellarii parisiensis. Tractatus de pollutione nocturna an impediat
venerationem est. *De celebrante. an non.*

Dapud me frequenter et diu. presertim post susceptu
sacerdotii. si quis nocturno pollutus somno a ce
lebrando missa cessare deberet. Exptus su siliter mt
tos presertim religiosos. et novissime quosdam p reteris tali du
bitationis scrupulo no parum turbatos du ex vna pte eos ad
celebrandu trahit deuono. ex altera tior offense reprimat. Ca
de effectus sup hac re cernos. tu ex doctoro sanctor laone. tu
exptoz et vtiuoz consulatione et exemplo. tu postmo ex ipi
vris et experientialis cognicionis attestacione iducto su ut consi
deracione alijs breues. et no presub intiles sup hac celebratio
nis materia componere eas iudicio meli. et sicut sapientiu
supponedo Consideracionu huius qm erit auresone. et qm p
duram insue. Forc at dur venia si forsan ipuri loqudu e
rit qui morbo talis e qui uix aliter degeni vix pulchrioribus

Consideracio prima. *De celebrante. an non.*
Nullus hz certitudine euidente absq dei reuelacione
speciali q sit suffiaeter dispositus et dignus ad celebrandi miss
se misteria. Patet. qz tuc possi alijs euident cognoscere se ee
in gna gtu sanete et q suffiaeter sent qd requiritur ad h
q deus sibi gna hac infudit. qua msup nullu pot obice
expte aliq ad huius gne suscepcionem. Deniq saret euident
q vite constantis est sacerdos ad hndu pntate nullate ipeditu.
et silia multa q st pure contingencia. et q sciri no pnt isul
libriter absq dei reuelacione speciali. Preterea quis nesciat fi
eri posse ut ho actu i ipbu sensu ex demeritis precedentibus
ut no uideat pccu sua. et ut nihil sibi cosa. sit no tu i hoc
iustificam. q apls formidaco testu. Forca est talis copato
ipi amia sup lo q ad coui. hester veit. reputis h sibi ad ho
rem esse papuu qd sibi eat ad suspedu. Et sicut si auditi
u est amice quo huc itasti no hns ueste nuptiale. Forca
deniq talis amicitus e inter illos de qho iphi no tu i ptem
tue q pnuatue dicit. fiat mesa e. r. i. la. r. i. i. r. i. sam.

Ob. o. cor: ne vi rē effude sū eos uā t. r. fu ue tue rē eos fiat
habitū eoz desertū. r. m tab. eoz nō sit q' iheret Videtur q' ex
timescēda sūa si mltro sensu utm cōtra quosdā ad sane
eultraisne mēta accēdētē iudicā. p'sertū cū dī. Obscuretur
otli eoz ne uideat Et rōformit ad r. aplē itonat r. minat
Et idigne iqt māduant r. bi uidi. sibi māduant r. bi Et r. so
ppt h mit uos mlti iherelles rē. Ver iherellitū r. h dormitio
magis ad auz q' ad corpū referēde sē puto Cōstat q' q' h
oia rētitudine euidēne tollit ab aliq' sū sua ad celebrādū
Hē digne celebrādū **C**ōsiderā sūa. **D**ignitate
Et absq' temeraria p'supnoe et iputabilitate ad no
mū p'mū nō requiritur mltis euidēne rētitudo sup celebrāh
dignitate paret q' nullo tū q' tūq' iustū r. purū deberet
celebrāe nec h possi absq' disamine si ei nō fieret rēnda
spēcialis Suffiat q' rētitudo talis q'lon i materia morali
cōsueu' expete et rōpe q' rētitudo p't appellari rētitu
d moraliū ul' riuiliū. s' p'ruēter loqba' p' hūc ethi' p'o
Disaplnatū ē est itū rētitudine iquire s' vnuq' d' ge
nū iqtū nā rēp't Ad hāc rētitudine morale suffiat
ut plurimū q' hō accēdētē ad missā disauerit oīatū sua
sicut p' magna re lūmēnā a iūmōdū gū euidētē et q' nō
sit sibi cōsueu' post hāc disūssione de p'no mōeli a d' p'pō
to p'adi mōclitū. q' i sup nō cognosant se ali' i p'edimē
tū legitū' p' cōuincioez aut i r'gulāntē hie Cōsenno
itaq' i hāc diuindū iū sūa. d. r. q. r. q' talis enā si est i
p'no mōclū nēq'eter n' de eo exp'ssa agēt cōfessione rēp'e
taret vnu e duob' a sibi i'mittetur tale p'atū v'tute sac
mēt q' vide' face q' m se est ad e' d'elēone nō ei deus
requirit ul' posse Aut fieret sibi dimitū illūstrāo r. i rōg
tūte p'batiss' ē q' mīno sui sacerdotū dū celebrāoēz cōi
nuat i mēoia rēdēt plurimoz r. omiltissioz p'noz Si
mīle iuēnt gūm illi q' nouiter ad frūge meliorū uite
toto corde se p'pōnt p'veto talia p'atū i r'ortāone ven
ētia ex iūrdicāoē supiorū iūb i p'fūdā ab'isso aie nō

ideo tales cofiteri tenentur q' no' p'ci' delecta esse potuerit modo
p'dito Et fit hoc ad obediendu' p'cepto de cofitendo semel qd'
libet p'cc'm n'm'm. qd' e' d'u' dist'incte cognoscim' **Cofiteat' 27.**

Non ois scrupulos aut dubia' de p'cc'o mo'ali nez ois i'
deuono ut deordinatio a' no' atte' i'pediunt de no' necessi'
tate celebratiois dignitate. Patet q' i'ntitudo moralis q'le p'dit'
imo sufficit copari? Sen' naallandoz q'di' ai' a' hesitatioez ul'
suspicioez sen' scrupulos q' ho' no' sit sufficienter disposit' a' q'
i'p'dimeto aliq' ligam' e' **Copari'** etia' deordinatioez aliq' p'ser'
tim' virtu' i'ferioz e' legis tu'ant' me'ioz q' no' e' sepe subdian'
nie p'fati' **Et q' causa'** i' deuono q'di' qua' no' plena' z actualis
s'p' atteno' osequi' n' obm'de p'cc'o maculari' nate e' **Et si q's oppo'**
suerit q' dubitans de aliq' an' sit illiatu' et state dubio' e' aged' per
tat' q' se disarim' i'acter' obiat' **P'ndeo' ai' dno' Guillelmo altisio'**
dom'. regula' h'ic m'g'iale' itelliged' esse de dubio' tali qd' e' ve'
hem'es et magis aut salte' op'ue' iduat' me'te' a'ced' qd' e' mo'ali'
illiatu' si' qd' e' l'iatu' **Senis e' ubi' me's plus i'ntima'** z i'udicat' qd'
e' l'iatu' q' illiatu' quib' no' haboat' vsq'q' certitudin'e' eu'dete'
aut fixam' q' no'q' hocip'm' requirit' **Sut' itaq' nonlli' et plures**
q' fortis s' fantasie' q' p'terea sepe trepidat' timore' ubi' i'udicat'
no' esse timedu' **Tales debet' imi' cofilio' sup'ioz' z p'uideti'** et
co'm' tale' ipoz' faillatioez' au'dacter' opari' **sic' ei' pleruz' via'**
abibit'z' Cui' vero' renuit' a'ced' sup'ioz' et p'uideti' cofilio' ad t'
tales scrupulos' deponedu' et agedu' co'm' eos erant' m'lti' p'mo
p' s'bia' et arrogana' p'ponedo' i'udiciu' suu' z p'uidena' alioz' i'
dno' **P'uiso' talis' iur' aut' nuq' deuonone' habebit' solidu' n' pa'**
te' of'ne' a' talib' at' q' m'ite' carebit' locus' aie' sue' hospite' illo' de
quo' p'p'ha' dicit' q' m' pace' factu' e' lom' ei' **Dicit' doctozes' aliqui'**
q'bus' assenno' q' aliq' no' e' tm'm' me'ioz' a'ced' sicut' uelle' t'ie'
de' ner' dole' sensualit' de' p'cc'o' sicut' uelle' dole' z no' posse' desi'
zeru' q'au'p'm' exaud' d'ns' i'q't' p'p'ha' p'panoz' cordis' eoz' aud'it'
aurib' tu' z' de' itaq' i'udicat' nos' et' m'ia' s'm' sup'iois' i'ois' arbi'
triu' uoluntate' z i'udiciu' Et' no' s'm' ea' q' nob' i'uitis' atq' condue'
tibo' p'cc'o' sensualitatis' i'ferioz' aduehit' z' p'ducit' q'ua' s' uolu'
bilis' z' imaginatio' z' fantasiaz' stimuli' i' sup' m'ris' i'lecto'
sub' z' uidiatiuz' uariationes' p'terea' timide' z' i'erte' sup' age'
dis' a' sup' eis' a'cedo'is' q' m'is' neq'q' sensib' attigim'z' et' sum'ha'

deputatur i hoc mlti ex simplicibus distiguit ne scietes it' ea q
perno aie supior agit p' off' et q' a' p'no ifeior pat' absq
supioris assensu daret iduro sepe alijs salubre cosilium q' nes
cunt i' p'f'are sibi tuac sit. Certe ob turbā hāc passionū ut
mētū simul tumultuātē et mirantē tuo auro comedandū
ē hū Bernardi si hac re cosilium Erat ex discipulis q' qm' tūc
iactatis scrupulis ut ad celebrandū nullo pacto audēt accedere.
Dicit ei deuotio r' carissimato Bernardus postq' hor' accepit vnde
fit i' fide mea celebres obeduit disc' r' scrupulo ille oib' p'e
tuo discessit laudica p'f'us et imitandū tū e' p'us idustiosa
fiducia q' ist' f'as fidelis obia dicit aliq' ex simplicioribus
vtina talis m' est abbas aut p'or q'us ait beatus bernardus.
credere facili' i' p'anti. Nūc vero dū supioris mei pua sapia
ip'no nō audeo mea' osaq' e' salute sue fidei tali pacto co
mitte dūisq' ut dicit r' sapis carnis et desipis. Ne ei com
sisti te salute tuā i' mans' hois q' prudens ē r' plurimū litte
tus aut deuotus. si q' t' ē f' i' gl'are istitucōez p'p'itus ē p'ie
latus. Quāob're obedias sibi nō ut hois si ut deo iubēt. si m'
nō cōtin' deū. Et sepe tūc erit obia tua p'larior deo tibi
q' fructuosior q'to ē idutior ille nū p'pter deū sibi nō te
fugis. Caueas ad extimū dū q'ris securitate nec illā adipis
cans i' igne tuas diuiditacōis r' p'sup'acōis fouea. **¶**

Qontingit ut possit aliq' eodē t'pe ad celebracione
laudabiliter accedere possi' nichilō' ab eodē laudabiliter
abstine. Tuo casu p' de se laudabiliter ē q' f' p'at' p' p'p'.
Cū aliq' est sine osaa p'm' mōrtis aut alio impedimēto et
nō ē obligatus ex officio ul' alit' celebrare. tūc h'z vtrū i' sua
p'tate facere licet' atz laudabiliter ut ul' cū cōuocione dicit dicit
nō sū digno r' ul' cū r'atōe dnm' fidet' i'uitet. **¶** **¶** **¶**
p'bo cū dicitur in sinax d. xvi. q. vi. Celebratio q'ppe ē de p'se
op' bonū. Abstine at' ab ea si sit bonū magis est i' ordine ad
deuocione suscipiens q' de p'se. Quiso celebratio h'z efficit
nā magna ex v'tute op'is opati p'f' q' nō tūdem ual' volū
tas sola celebradi. sicut p'at' volūtas actu celebras. Addit utz
opus h' exte' aliquid boitatis ad boitātē volūtatis p'f' me
ritu' passionis xpi. p'p'tea dicit solet opus p'ilegiatu' ampli'
ille qui celebrat i' op'is exenacōne magna adipiscatur deuo

tionis piquedine & dum solet occupari dunt in sup a vltute
nobiliore sic agendo videlicet a caritate & dilectione huius sacramenti
q̄ no celebrans q̄ hore ponit se continet. Quod si quis dixerit
veneratione a celebracione ideo fieri ut ipa postmodu reuerentia
et reuocari q̄to rari iplea' statem' posse sic euenire. Et p̄t ex
aduso continge q̄ talis subitane' remouebit habitudine ad bo
nu' effectus est f̄m' p̄m' delambili' opari. Signu' iqt̄ acisiti ha
bitu' e' delatio m' ope. Euenit isup pleriq̄ i' dem' nasomib' et
no e' hodie nus mi' ap̄t̄ eit. Distrahentis hodie paru' deuotioes
paru' intellecto' & plinuu' septato' a carne mudo' reone. Credo q̄
z. s. agnoueris q̄ no dormiut q̄ te p̄sequuntur & suscitabunt. et
nas idē erūt aduantes t' hostes tueq̄ deuotio' f̄idiatē q̄les
s̄ hodie. Cuo' t̄m' no irōnabile' cōsiliu' sapiēs. Et d̄m' p̄t i'
q̄t ma' tu' f̄m' opare. Nestis em' q̄ tale tēp̄ ad laudabili'
celebradu' t' cōcedetur q̄le modo habes. Et si utri' haboas vtrū
meli' e' esto fueris m' hac ul' m' i' re deficiōsus. cur noui i'
defm' i' no celebradu' sup iduas. Et frigidu' su' d̄m' a tēp̄. Et
pe suscipit uicū celebracionis horez paru' deuotū & frigidū que
i' fine calefere dimittit et feruidū. Corp' xpi ignis e' spualis
aarede fiducialiter ad hūc ignē calefere f̄m'li'. Audiam' orate
Ambrosi' et deū alloquēte. Si uic e' q̄ ad mēsa tua mudo' reede
z inorentib' maib' no uenim' s̄ ḡm' est si q̄ p̄m' metui. Har
ficiū no iddimo. Refert narratio s̄m' p̄m' de quoda' euagri
o q̄ no nisi semel i' ano cōmūdi esse reſebat. Con que s̄m' p̄m'
ipugnant argumentatē q̄ aut dignū se putabat & dispoitu
q̄ semel i' ano cōmūdi et ita p̄sumptio' erūt. aut idignū se tūc
fatebatur. z nichilo' aaredebat. Cui no igr' poteat ali' saliter
plures sacramēta her' cōfue' q̄m' de se. se f̄m'et idignū. Et fas
e' itaq̄ semel i' ano nū hore dei celebrare. nū eodē hore poteat sepi'
celebradi hūcna. f̄m'et net ignoro s̄m' aliqui quos em' inno' cō
p̄fuit ne celebraret sef̄m'li'. Et p̄m'ilaria her' f̄m' quozda' uenā
f̄m' magis pia' i' p̄m'noe q̄ m' ex' agedi t̄m'benā. Postremo i'
no sū nesa' diuisa eē rona et uocationes i' diuisib' pur' sp̄us saūs
uoluerit. z ali' indispoitu' p̄ i' m'p̄noe celebracionis sese vix
postmodū i'colligit. Ali' ex eadē f̄m'noe idditur i' deuotio' z
et ex tili' f̄m'auitate p̄m'ior ad cōceptū. Cuaobre sua it̄roget
vnu'q̄sq̄ o'fiam tūc p̄ experientā z p̄uidentio' alio' cōsiliū

12

Pollutio corporalis in somno contingit potest non solum abspici p[er] merito morali precedente. ymo et ex merito potest et distinctioe famosa dicitur p[er] gregorium et alios in theologias q[ui] nales
 Suenit utaq[ue] nonnuq[ue] her[etic]e inuidia et infirmitate a debilitate ne exonerare se uolentis a retine non ualentis. Ita e[st] p[ro]p[ter] ali quib[us] fluxu ferre talis in uiris aliq[ui]bus q[ui]lem ferre p[ro]uident i m[en]struis et fit cu[m] nulla a tenuissima voluptate ena uigilando fit aliq[ui] m[en]struis aliq[ui] fluxu t[ame]n lubricitate facilitate i qui buscu[m] uiris a feminis q[ui] solo aspectu a alloq[ui]o a leui cogitatione p[ro]uocantur. Et q[ui] dixerit apud tales iuues et uerit[er]es aut nullo cofensaetes ab uno usq[ue] in fine p[ri]m[us] morle comitti. No[m]i[n]e om[n]i vna e[st] co[m]plexiois aumoria. Cuoscu[m] uidet e[st] naso leuis sia a nlla om[n]i[us]ioe defluie sanguinez. alios cu[m] uolena multa id no[m]i[n]e a paru[m] cognouit hoies septuagenariu[m] silare et ualde r[ati]pulosu[m] q[ui] nuq[ue] se pollutu[m] fuisse dormedo testaba[n]t[ur] et in aliis m[en]da. Aliu[m] uidi religiosu[m] et sobriu[m] q[ui] p[er] d[omi]n[u]m et apl[us] ferre cotidiana hac passioe ueraba[n]t. Cuic[us]da[m] v[er]o somniat dormi etes alios somnia iugiter cogit[ur]. Et omittant[ur] h[ic] e[st] filia q[ui] destinatio medicos plus asp[er]it e[st] siliter remedia q[ui]q[ue] in cofes so fuerit vng[ue] ex medias famosissim[us] se p[ro]uide ad mededu[m] ta noctiuo fluxu in aliis studuisse dilige[n]ter h[ic] frustra laborasse. Nos at[m] moralia seu theologica loquetes declaemo quo pacto possit ex merito p[re]cedente pollutio noctua contingit. p[ri]mo q[ui]dem ex actu abstinentia i pane et aqua h[ic] euenire p[ro]p[ter] sp[irit]u[m] ferre ex p[er]uenia Ampli[us] uolens aliq[ui]s hoc uia[m] t[er]minis p[ro]dicado detes tant[um] none sup[er] cogit[ur]e possit a siliter cofessiones audiedo possit utq[ue] et cu[m] merito magno. Nichilo[m]i[n]us occire uidebit i somno nonnuq[ue] p[ro]stitutu[m] ipudiciaru[m] simlacha et ipm ex ill[is] sicut i aliis ad pollutione[m] cotitum posse quis negaueit. Addit sa p[re]s quoz fuit oculu[m] m[en]tis ap[er]tus et tersus ad fallaces i sidias deonis ituedis nonnuq[ue] has fordes fieri illusione sua. uel ad fiendu[m] et iactandu[m] timorose sine p[ur]itate. ul p[ro] boni opib[us] ut celebracionis impedim[en]to. ul ut uigilanti placat ad somnans ptulit. uel ut abstinentia p[ro]uulosa et id sa etu uite rigore suadeat et i insana p[ro]p[er]tet. ul ut deo p[ro]uocet et p[er]mitte re deuoti m[en]tem sit exireant et ex tali feduante stimulan i huiluate custodiat. Hoc in loco duo st[er] d[omi]ni gregori[us] me

morada. Primum est quod sepe tales illusiones seu pollutiones in
 mo nesciens prouidisse magis dolendum est quam fecisse. Et dicitur quod
 bonarum mentium est ibi culpa agnosce ubi culpa non est. Si in
 agnosca culpa ut non indifacite impediat opera iusta neque ac
 potius debita sustentatio deseruitur. Ne propterea aliquis ostendat sibi
 fabricet et nutriet erroribus. ne cadat in fallam cupiens uitam
 mundam parietur. fortassis aliquis hesitationes uarias dum ad
 cecedendum uel dormiendum accesserit. dicitur pollueris si h et h
 non omiseris si non fuerit prouidens. Ceterum talia nunc est quod dis
 crimine maius imine curuspiat si non parat in alijs uiuendi
 forma prudenter insequitur. Et cupulosus ergo contra strupu
 los agendum est et fieri operis pede certandum. Hoc certe prouidet
 usus est ille qui turbato nuda iugiter super repetitioe hora
 tu suarum si non assidue et actualiter attendet ad eas iurit
 pmas hanc ad tempus ne quolibet horas semel dicitur itenuet
 neque ei requiritur actualis sed attentio sufficiat habitualis seu uol
 alius non interrupti scilicet et a proposito per deliberatam attentionem in
 aliud penitus inopabile. Nulle surgunt apud aliquos tales seru
 pili more annu oblatantes et lacrimare minantes abulantes per
 uia macatorum dei quos euitare et copescere melius est quam per contemtu
 nequam. Immoderatus fit contemptus iste hore reiecto et regulatiter
 non absque seruo alterius. Prefertim superioris consilio. alioquin timor
 imoderatus facit casu aut precipitit inconsulta. **Psupno. C. 1. A.**

Nulla corporalis inuidia de se ipeditiua est celebra
 aia hanc consideratione deducit hanc inuidiam in suam dicitur quod in
 Et patet satis per se ex uerbis ipsi si bene ppendat dicitur inuo
 math. xx. non lohis manibus inuidiam non conuincat hanc est ro
 e. Et nulla passio talis a inuidia exterior de se per se parum est aut
 de nite pro conuicta uel inducens ad parum. propterea quibus est inui
 dina sordidior et abhorribilior corporalis ut corporalis est quod sames
 leprosoz. Et tamen non impedit celebratione. phtim si fiat in occulto
 de seruatur dicitur de menstruis mulierum. et de fluxu pectus uno
 in aliquoz. **Secunda pars delecta** distinguendo quod quoniam inuidia
 corporalis conuicta est inuidie spirituali per ueritate sicut in uigi
 lia hinc fornicantes. Alia est conuicta tali inuidie spirituali tamen mod

impediunt Et si datur spatium viginti quatuor horarum sic Alibi dicitur
nare uideat Potest aliquid una hora peccatorum effici quod alio die
tū Cuius non igitur fiat ad celebrandum salutaris aprior. Porro si
timeat reuersio talium illecebrarum et passionum tunc celebrantibus
pnt utiq; et in omnibus contingit ut ex aspectibus solis perib; uel
ex corruptela ne ul' dyabolica opinione. Per mra consuetudine
maxime loci h; in religiosis uiribus et contemplatiuis quorum e adeo
facilis conuersio propter forte habitatione. propter ena carnis sub
iectione dum uigilant. Ratio at apud salutariter uiuentes a noua
bui uiuendi forma inuoluntatis talis repetitio seu leuis recollectio
deuotionis inuenitur. Cessare eos idcirco aut tunc ad ardeat ad
sacramentum h; reuerentissime tractandum conuenit. Habet preterea locum
mra ofidatio ubi illud deo mra deuotione; impedire uolentibus
pspiratur aliquid idcirco non necesse debet eide si obmitti ponit
ubi sibi de timet aliquid sacros de scandalis si non celebrat. ubi
deinceps tenetur aliquid celebrare ul' ex suscepto officio ul' ex com
missione ul' inuita uisitudine et ofortitudine ad reliquos tunc quibus
uiuit quodmodum sunt religiosi pene oes. Attendendum e h; quod nullas
pala teneat proprium defam ul' firmitate omnibus pde ut plura
mra curi est atq; integre discent. Addit at seipm talis non ce
lebrans scandalizat quod frequenter et cogitationes uarias ascendere
facit in corda aliorum. uolo tunc prudenter sicut nec possunt nec debent
per hoc dicitur me quibusque institutionibus religiosorum si alia sunt ad
oppositum. Verum est quod quilibet in suo sensu habuit. Sed
dicit iterum quid in dicitur esse uideat si uicini cogit ueritas apud
hntes libere legis rpi. Opponet forsitan aliquid de fornicariis quod
salutariter in breui possunt colligere se ab omnibus pnt reliquis animarum
extergere possent igitur statim celebrare. Opponet aliquid de con
gatis apud quod possibile e pnt in sua conuictione non committi
quod tunc de conuione sepandi uident. Ad hoc differre possunt pro ad
ulti. quod doctorum famosorum sententia e talis coniugatos si accedunt
ex deuotione per tertium diebus solempnibus non permittit quod uel affini
plus gignere ul' iddendi debiti a iocunditate uicine causa comit
ti sunt nec obstaculum aliud est. Ad primum non aliquid pnt dicitur
quod inuissum hoc est de his uero quod uix aut nunquam pueniunt doc
tores parum timent. Vn si immineret graue scandalum promissi

one si pterea mndis cotraio cotraiet si deniq mngis ex sur
reptioe dyabolica a vehemeti teptatioe tale flagitium apud
se natu omisissit Audent q p fidi sapit tale phibe fateor no
audeo i hor casu et alijs sicut pspiciu e ex pmissis i liquedi
st mlti sue ofne i iudicio iustitiam oibo quas puidena m

Poenpue ex dno **C**olidem noia: **Apuit idigntis.**
imune et no ex ma idustria seu ppanone iddim digni
misterioz pthapatioe sacramentoz her ofidiano si tu sapore i
tino mastice huiliabit nos vehemeter Et pfecto huilitas
sola est q disponit ad dignificatioez i ppanone q talis tatiq
hospitis i aie tenaculo suscepioe Ono hoiez q taliter i reitate
coeperit nuq potuisse ad qete i serena dispoie celebradi ph
gisse quousq diffidens de oi sua idustria et labore et sollia
tudine et ppanoe p ofessioez aut alias imolauit i ara cordis
boue supbie Dixit i aie cotraio i huiliato in amiele Ono no
i iustificatioibo meis psterio pres meas an te si i misericor
ombio tuis mltis i magnis Et i iuso ai ppha Ego at i mltitu
die me tue inuibo i domu tua adorabo ad seplu san tuu
i thore tuo Et filia qda quoz alia sapit inferuit plane in
dustria nra et ppano qles age couemeter possu i quibus
Eis in si imitim fallim i adimo Aut tii si qd baculo auu
dineo susceperit viallam neq habitimo i adiutorio alif
simi du nra meitis fidimo ul in ptoz sola i cordatioe tor
qm i iumitu si hnt i ptehoie dei neq i comorem q defiaete
qetione qd subsistet fuit auidi p sopniu oisa uisio mltis
pmpitatu i docti erit i a quoda baculo steruibus i firo
sustentari ne profida dactur satugebat At vero baculo ille
fadoteno dimittebatur assidue ai fetore i tolerabili tenaed
ille pailu tota meite ad dnm couerso i iato baculo cofestim
ereptis Eane ofaa ma qnibus micta e docti qda plena
statioibo sedis defestuu quodidianoz baculo ille ma e in
dustria p qua emergit qrimo Et paildubio quousq leue
otlos i celu vn veniat auxiluu nobis quousq fiducia mra tota
idcu iactem qnto plus imitim sole me idustrie baculo tato
i profudore abyssu nre puauitatis demigim et no mli fetore

tetrū et horridū reportam? Quod g^o dicit aliq^s. reptabi⁹
ne deū aut pleni omnia p^oz iduotū sordidi destructi et dis
ipati ad sanū h^o salutarē sub spe mēe solus credimus
Dicit iā ut agat mū idustria qd^o potest ut sit absq^o omnia p^o
cati mōris. h^o illa neq^o spemū alioq^o sibi nūq^o alioq^o ma
ledone inuiri? q^o pōm^o fiducia m^o hoīe z^o carne brachiū
nrm agnoscim^o q^o oēs iust^o nre s^o ut pāno mēstruare a
uelut lepsi fascie sup^o quib^o stillam^o cotidie sanne p^oz et
frote igr^o q^o ue fiducia i^o fertonem ad placidū deū audet^o
ōndē caueam^o ne p^oz u^oritetur. plane sic ē. Et mille anis
uolueret aliq^o se dispone ad dignitate celebrandē n^o sic p^o
se attigeret. Quod idē i^o breui macula face potest i^ouentu
m. Introgat se frequiter ille nūq^o sup^o meim si digno ē crede
si sufficēter p^oz h^oesitat p^oz h^oemissat reformidatq^o. Tan
de sic rīdet sibi p^oz. itē q^o tū i^o me ē nichil deo p^oz de cer
to m^o sū cōsatus sup^o p^oz mōri. a p^oz p^oz p^oz. n^o p^oz p^oz
enā venalia nō confessa neq^o oblitū. Eno tū ex adiso
q^o iust^o ē d^oz q^o si uelut exirete uehemēter debita mē si iūq^o
tates obseruare. si menū i^o iudicio cōtende. neq^o sustinebo neq^o
potēo uide vni^o p^oz mille. q^o libet loty fuerit attitū cōfesso lac
moso. Quod ista s^o ve m^o si nō cū m^o magna diuidet. euid
sue possū si forte lateant me vicia mea. merui qd^o exirete.
q^o iustū meo spūali p^oz sup^o modū abusus sū. dū uideb^o bo
nū id adimplere cōtemp^oz. Hor vni^o s^o q^o ap^oz d^oz m^o ē. et cō
prosa ap^oz eū rēp^o. Quā pietatis ē^o fōtem ulla p^oz nūq^o uq^oz
eūte uel sume. q^o si denouerit saluare nō ē q^o cōdepnet
q^o cōtemp^oz ut sperē m^o z me totū m^o suas mano p^oz. Ob
dio ut possū. nō est crudelis aut mēdā. Venere ad eū nō ei
ciet foras. p^oz uolutū suis pedib^o nō idignāter abinet. p^oz uent
me demū i^o bnditionib^o dulcedis dū m^o displiceo. Spēo eūte
q^o q^o cepit p^oz p^oz z illuābit absconditū tenebar^o ne vni^o
obdormē i^o morte. **C**oemata es o aīa mē cū afflatōibus
tuis iūbet pius sponso p^oz p^oz p^oz ut iūerturū mō enā
te suscipiet. Et si miles abfressis cōtemp^oz u^orisis. te veni
etēn nō repudiabit. penitēte nō aspēnabit. si q^o ex hoīb^o m^o
lia dicit cōtētes z^o aspēntes z^o accēntes. de^o hor dicit de^o hor

pollucetur. ymo de h' ipat: tu diffidens no accedes. q' i' em
 e' istud cosilium o aia me' In sua igit' veritate no tua veritate fides
 uoluntarie sibi sacrificat. Timida es. accede munda ad fore p'ictu
 tis i' cominabile. Esuris. accede pascedi ad pane' viuifici et i' d'fer
 ribile. Egrotas. erit h' efficacissimu' tue aualitudin' medicamentu'
 Plurim' poteris nec sanari poteris a medicis tuis. s' ex n'is. t'age
 plena fide cu' emorossa martha s' Ambro. Fimbria' vestimeti
 ihu. sacrosanctam videt' hostia' ut purgetis. Si puilla te sentis a
 serpen'bus pulsari temptationu'. quid istat nisi ut spete x' eleua
 tu' inspicias. Si dicit' tu' p'ba. qm' vicia' et paup' su' ego. p'ncip' s'
 esto sacrosancti huius misterii habebis x'. comite' fidu' et hospite' dicit' s'
 sem' te fortassis debile' et claudu' coqueris. mem'is qm' tales ad
 cenam magni regis auantur et i' d'ne' copelluntur. Lubrica su' i'ges
 et instabilis. s' huc panis confirmat cor. Crisus es et amara. s' vnu'
 h' letificat. Iniecit te et turbat' pluma. adhere ei qui turbidos
 fluctu' sedit. q' est par' m'a qui ait. In mudo' p'ssum' i' me' pace'
 habebitis. Pugnatis a d'no. s' i' fortitudine' tibi huius' abulab' usq'
 ad morte' d' e' iud' g' tende' formidat'. Euid' expanesit' o aia me'
 que' et quousq' coheret' me. Spein' i' d'no et liberabit te. enutriet
 te no' cofidat te. Susp'nsu' d'na' forte' qm' ubi e' d' tu'. In h' cer
 te' conuincio' i' quo x' fuitur. r'oluitur. me'oria' passio'is. mes' i'ple'
 g'na. et futue' gl'e nob' p'igno' datur. Crede' h' bona et siplia' fide.
 nec nurosa' d'fissens' existene' modu'. sufficiat t' qm' no' e' h' mo
 do' alioz' corp' suis locis' com'esu' atoz'. p'p'ea' vme' ne' d'na' stulte
 q'rit' alia' ubi caput' ubi pedes. q'lis' f'itus. q'lis' ad hostia' p'riu' coor
 dina'. ibi x'ps' ee' dicitur. quae' et quo' e' m' facta' e' ei' corp' i'nsu' b'
 st'ic'ano panis' o'p'ore' v'ute' dimitatis. s' h' no' cophedis. nec p'fer
 to' q'ntulantiq' i' e' alia' quoad' i'finitas' e' habitudies' et p'ietates' co
 phendis. Da' loni' fidei. ut meitu' habens. et ea' qua' sine' meito' i'
 tas' natue' fide'. da' t' laude' reueland' et i' e' obsequi' voles te' ap'p'i

Non ppter hore' cominacionis. Confiteo d'no tua.
 Corp' xpi. illud cu' munda' corpali' monemur i' co'entue'
 s' ad' deuotione' aut' scandalu' i' nobis uel' m' alijs' deuotadu' co
 fiteo ista' par' e'ra' i' stru'ctis' manifesta' e' valet' t' no' mediocri
 ter' apud' sapientiosos. ut si forte' corp'alis' aliqua' sordines' n'is' no
 le'ntibus' adue'iat. i'roguet' ad xpi' corp' n' h'ac' altine' seruata' in

aiō mūdicia et ruerētia sūtatis fuerūt q̄ dixerūt ip̄as hostiā
cōsentit nullo i uenē m̄m comedēdo dimitte s̄ statim i celu
im̄i cōtra expiētiā rōndiā atq̄ catholici ueritatē q̄ ponit cor
p̄ xpi uē comedi. fefellit eos huiusōi q̄sidiōis obliuio dū pu
tat idigni sentie ut x̄ corpus ul' hostiā sacra in fetulētū stoma
chū m̄m deueniat. q̄si uideat polluatū aut fecet plus q̄ in
dius solans aut spūaliū s̄bitū aliq̄. Dicit q̄ si sit uidiū mo
te animalū uideor a partūoz nū x̄ corpus i matris uisceribz
et fenidina pellucida mēsibz nouē obseruāt i obuolutū cē uo
luit. Debet itaq̄ iō corrige sensuale iudiciū ne blasphemā ip̄i
am reputemz ipam rei sincerissimā ueritatē. Cauemz a ta
li spūritia irogitandō p̄ tōrem tēbra qm̄ i hinc i remeō
tatio plus q̄ purget. Assueat hō spūritali spūalia diuidia
re i sentire. Sic em̄ multis i variis fāsimati iactātiū ipu
diciōis semet absoluet. Sic ea mino auit q̄ reuera mino ai
rāda s̄. cor pales loquor. fozdes. Sic dēq̄ iūctis i osne q̄ corpus
Concludamz tū epilogantes ut nemo i pūitate cōfideat.
celebratūz euidenter sibi q̄rat certitudinē sup dignifi
cātiōē suā. uenietur iūctū. habeat illā q̄ data ē i p̄anone et
sufiat. nō cōfideat i multitudie ututis sue et i i p̄entioē confes
sionis. aut deuidionis a iūctiōis sentiat. p̄t em̄ fieri ut cō
fessio tēbra sup ueritatē obsit de p̄ actū. Cūo. dū reddidit
q̄ppe aiaz plus iusto sollitā i p̄uiciā. i oia etiā m̄ma timētē
ut de ip̄a etiā cōfessionis i p̄fessione iūctidē i uigēatū cōf
teri. Dabo tū dūmētū p̄ qd̄ nulla cōfessionis m̄luplū iūcti
tionis causa eit. Si uidelicet fiat iō tūq̄ iūctidē p̄ hū ad salu
te necessaria aut ad celebratiōis i d̄spōem requisita. Et q̄
i opus bonū i p̄uilegiatū ad indulgētiā q̄ aut q̄ne augmē
tationē nō parū p̄ficiens. Porro diligit aūa dēi aliq̄ nācē ē
et se i manu e p̄inat. alioq̄i sue indignitatē iūctidē timēdo
i hūc dēi de se ueritate suspētū iūctidē ueritūa. cū ad d̄mo
dū ne unq̄ exaltā se subuehet. Cūaobzē asēlūm i mōtem
aūa et gaudiū suū imolaturā cū abrahā reliquit. i fēi q̄i
suū nī p̄uere sensibz. Rudiat f̄ azmo p̄strepent p̄uere. fēd
s̄ illū oā. nichil ad se q̄ in mōte sūt. hoc em̄ in uertue rōmō
p̄tinebat. iō i p̄tinēter hoc loco uisionē quā beato patri
relestino mostiūsse meozatur. ille qui dicit hōc etiā p̄ sōp̄tia

sciam Visu est eide p[ro]p[ri]o soporati q[uod] aulā regnā p[re]cellētissimā
 cu[m] anno suo iuuitate ascenderet. hic anno tributu[m] vētas p[ro]vi
 ā soluit. exhorruit vir p[ro]missimo et abhoriatu[m] ē h[ab]ere nō iūitate
 si ignavos et p[ro]p[ri]i formidans regredi moliebatur quousq[ue]
 benigniter animosus ē uore de throno lapsa. nihil ad sui uel
 aule regne sp[irit]ualis cōtānāz p[ro]tine id q[uod] se nō cōfno. natūā
 ua necessaria q[uod] su[us] azello corpulēto r[ati]onabilis expulēnt
 plane sic ē. et dicit āplius. Euenit nōnūq[ue] ut turbātoz p[ro]p[ri]i
 ne cōrdinātoz et feditates p[ro]fer. Mensualiter agitate sur
 aescē faciunt sup[er] mētū m[en]t[is]. sicut eadētia magna v[er]o
 biq[ue] sēntis sup[er]bie vēti oīa fūdit[is] euentēte. repente nōnūq[ue]
 iduat. Timēdo exinamiat se aīa q[ui] p[ro]tuit. ner ob aliud
 cōtemplationi uel studio a quieti quilibet d[is]stat nisi ut a
 pud se exaltet deus. ac p[ro] m[en]te magis ac m[en]te hūilic[us] et m[en]
 sua p[ro]uitate ymo nichilēitate resiliat r[ati]o resiliens cadit et de
 suscipiet eā. Per uia tuta ē regia r[ati]o seruā. Deniq[ue] sine loq[ui]
 p[ro]ter oēs audiam[us] Deū time et mācāta e[st] obserua. de te d[is]
 perant. in se fidens r[ati]o mācāta e[st] obserua. q[uod] in te ē nō omittes
 Per est oīs homo i sine eo nihil ē hō q[uod] ad b[ea]tū esse. #

Explicat tractatus de pollutione nocturna
Incipit tractatus contra Jo. Gerson de cogitacione castitatis & pollutionibus diurnis.

Scripsi p[ro]p[ri]e aliqua sup[er] p[ro]p[ri]o ad missā sub d[omi]n
 te cōsiderationib[us] omissione sup[er]ta p[ro]p[ri]aliter
 ex materia pollutionis nocturne. Tūc at de pollu
 tionib[us] q[ue] videntur amide vigilado q[ui] sūt it a me a
 liqua q[ue] solent nocitas ostēns plimū turbare sicut f[er]p[er]
 et diuisis p[ro]p[ri]is v[er]isq[ue] seruē tam i cōfessione q[ue] certū potu
 p[ro]p[ri]e. p[ro]p[ri]e cōsului nedi doctores in scriptis eor[um] sup[er] hac re
 p[ro]p[ri]e enā colloquiū habui ai cōtātis r[ati]o d[is]cretis in cōfessionis
 materia. ymo et a mediis hui[us]modi multiplicis r[ati]o varie pollua
 omis causa i q[ui] sūt Deniq[ue] p[ro]p[ri]e se l[ati]o audue m[en]te id p[ro] castita
 tis cōtātione necessitas cogit ap[er]te. **Consideratio prima**

Presupponēdū est igitur i p[ro]p[ri]is q[uod] a corp[or]e huano deflu
 ut mltiplex hūic p[ro]p[ri]e mēbroz p[ro]p[ri]e q[ui] gnāto

uel inmanoe absq; alia cogitatioe. et absq; consensu puen
 at Ex effectu vero pnpitur p sordiditate qm viscosa in
 curue sua ul' in pamb' fuerit at finalis? no sine aliq; sensu
 comitate ul' pmo du' plona pulchra siue dilecta siue
 turpe siue iuvene siue senē. sic sciat siue iugiosa. et
 qm deuota aspiciunt a' tagut a' ei aridet a' cofabula' aut
 iocantur. etia ubi nichil de ope curiali volut a' putat n' dicit'

Augere sed nec cogitare **C**onceda' scdm: **A**
 Crenedu e' scdm pncipale' cau hanc materia q' delai
 no seu comono libidiosa pauris seu titilatio. puenit in
 mebus q' loqm' fixaret absq; fluxu quonia. Snt ei fuosi
 tates aliq; q's media uouit spitu' z hec supralatantur z iflat
 z distendit uenat' et neruos i mebs illis sit q' stimulatno
 qm ut pauris ul' titilatio q' du' qm' extigui uel sedari p
 attentatioe. senti' z qm' co'ple' delai' libidiosa sine quouis
 fluxu Pat: h' i' pua adhuc ante q' nodu' apta e' seimano
 ppter defm' scim' ul' aritatioe uenatu' Susam' at' huius
 pauris ex talib' fumis seu spilib' m' ab' imisens p' ymagi
 nationes fortes ul' sordidas pnes maxie at' p' ymagiati
 ones libidinosas z turpes q's ab' extisero p' allocutioes pias
 et p' aspius lubros a' tritus ipudicos p' se ul' aliunde puocatoe
 Et si oplenetu' delai'nois ex hilib' absq; oi' scie' corru'pa' ve' nū
 uiginitas uix' smat' quonia' magnor' heu protholor' q' i' pau
 as manet uiginitas cogitatioe stupor e' nisi forsa' puans et
 puellis hac' erasit defectu' suffices iudici' uis' Dicedu' e' ptea
 q' no' ois pauris cau' mebra pudeti' reb' iudici' ipe libidinoso
 n' ena' cessio e' ul' extitio puocatioe ut alter' debet appellari
 luxuosa delai'no Videmus itaq; quo' z i' aliis mebus t'ebro' pru
 ritu' sensim' que' uigibus salpendo. ul' ut uix' uulgnie loqr' Sepi
 m' ul' extingui' Et at' h' passio nonuq; ita' uehemes ut ena'
 ai' uulneratioe' mris p' uigues z effusioes sanguis uix' uideat
 q' passio si mebra illa genitalia uasent. audit' p' h' i' magna
 angustia q' h' pati cogitur du' cot' huius pauris remediū qrit
 qle fieret i' aliis mebus ipe i' pollutioes fedis z uere libidino
 sas atq; culpabiles plabi' Cindit' insup' medici' q' i' mebus
 eueit qam passio' co'urges et quibusdam fumis dicit' p

venas mebroz istoz & nervos adeo qd redari no pt etia p usu
annale uel alia attestatione. Cuiusmodi narrat **F**uuecia
lib de qm matrona nobili **R**omana Et uti m h casu ul m fili
bus tunc de vera egritudine ad medicos icuridu Demas patz
ex istis qd pueri & puelle ni sobetate atz disciplina i abis et tot
bus atq societibz ne ab istem causa ul extem consueant
huc libidinosas huiusmodi comones pmi in sua curie Alioq p
ruet ex consuetudie uel i qm necessitate ber agendi. pmpue
du etas grandior aduenit. Delinno insup i probior et veheme
nor senacet. Quare confessores ul paretos comonone aliqua
debent face pueris & puellis ut a talibz abstineat. nec a se
n ab aliis turpiter se trahit pmittat. Attendat quilibz discie
tus ex pmissis quid agendu et uideat ne du nimu sua loqdi
pudicia sequitur opm maior iordiao & confessio de talibz ulla
fiat. Attendat ex adiso nedi phibitio sit expsa ipa conatu ad
augent. Veru noi e p pte. **N**am i uctiu poto si pntes
phibeat filias suas ab oculis uiroz & adolescentuloz siliter et
filios a puellaru ostentanoibz au no poterit filios coherere
vbi aut vberibz ne ipos aut ipas male conatet. ai sit utiqz
h flaginosus qd alteru et eo plus habes puali qd maior e
illuc ueridia & lucena maior. **S**ileo huc de stultis ymo nepha
rijs pntibz ergo suos et suas nimia facilitate conuenit
Sileo de rebus uel seruis ul aallis ul alijs qd pntie hac tota
grosissima iduce sub qdam ludi spene no uelent. **U**e u nu
do ab hac corruptione uariu omis curie. **C**onsidera terra.
Atendamo tertio pncipaliter qd i theologia ul morali
negotio du iquisitio fit de aliquibus effectibz ul opibus
an sint uel qia sint pmi. sanea e resolutio pncipalis & final
ad libitue osensus ul dissensu m talibz. et inde pmi ducit au
gusto. pmi adeo e uoluntariu qd si no est uoluntariu no est
pmi et uir rde doctrina. Acti exterior sup iteioru nichil addit
malicie ul moribz culpe. ca ppter pullucioes ul fedis distilla
tiones ex mebus genitalibz plus respice conuenit ordine mora
le qd naturale. licet ofideano nalu p fiat ad moraliu cogni
one pleniore. Cuiusmodi im. un. inidia. gula. et curia alia
uina pmpue animalia qd materia ul fometu fuit satis patet.
Presupponamo ita qto p densione. **C**onsidera qrtia.

materie pntis ac filiu ofortiter ad doctrina Augusti de p
 ressu septanomis i nobis sicut i adu fuisse scriptum comecrat.
 Et dicitur qd comono libidinosa conuigit p statu ne corrupte
 nob ena iuitis sepissie ena puenit de iudiciu rois non pro
 seques subest arbitrio aut ofensui libero. uir Augusti dicitem
 no est in pstate ma qbus uisib sagam. s est i pstate ma i spu
 ere ul' acceptioe. intellige saliter de auditu et ofectu de tactu
 gustu puenit at h iuoluntaria puenio ex corrupcioe nature
 p pnam originale p statu nature lapsa pro statu reo nature p
 mto iustite. iteque talis puenio uinosa neqz conuissit fuisse
 em iustite hois taliter ordinati q inno suu comu supra sen
 sualitate absq ulla puenioe uel rebellione seruasset. p ptea
 reputa' ois comono talis libidinosa puenies iudiciu rois esse
 pnam salte veniale qm ipa ofurtit pter ul' tota iudiciu dne
 tue rois. De fua p pnde dicit illud sapientis nullus e absq p
 cato ena i fuis vni' diei. puenient qpe i quolibet filio ade
 no puilegiato comonones huius pter ul' tota iudiciu rois
 Et ita sumedo latre pnam veniale absq tali diu uue no uale
 Diatur at talis comono uoluntarie magis a peccatrice uolunta
 re pmi hois q a pua p ptea si debet p pte appellari pnam ena
 veniale oportet ut aliquomodo p uoluntas sit in causa. Co. 2a.

Nunc quito accedendo ad uestigatioes pncipalis dubij.
 An talis comono libidinosa e pnam mortale z qn no qm
 de veniali attentis pmissis no est faneda p pnamo scriptu
 losa uel dubia. Co. 2a. qd ad illa comonoes seu reptatioes
 se habeat libera uoluntas. et fieri pt multipliciter uoluntas vno
 se hz pure p uatue in dure q idure. hoc e absq oi actu uoli
 tiuo pro oi diffinea ipis q nec ate uoluit q illa comono fieret
 nec aliqd dispones p se ad illa uoluit et du fit aut postp fit
 e no aditit. et ob hoc ai ea no sententit ul' discretit. aliunde for
 sita occupat ul' in sopno uoluntas. Alio se hz pure p uatue in di
 recte q idirecte hoc e in actu uoluituo ul' noluituo. sic q atar vo
 luit deliberante uel uoluit q illa comono fiet. aut du fit ul' fac
 ta e placet ul' displicet deliberante. sic q hz consensu ul' dissensu
 liberi i tali comono acceptioe illa ul' de acceptioe in aditit
 oia q ita uult ul' ita no uult. Voluntas se aliter hz in comonoes
 illa libidinosa quasi medio mo sic q neqz se hz pure p uatue
 nec uolendo scz illa nec nolendo. Et sicut se no hz pure p uatue

volens deliberare illa vel nolens et ad ea actualiter se convertens
 si se habet quasi dissimulando vel dormiendo vel non curando. Ita quod non expresse
 vel actualiter consentit in illa commotione libidinosa. nec dissentit
 expresse si dissimulat et dormitat dum attendit et vigil esse tenet. aut dum
 aditit periculum nec tamen obulare vel resiliere conatur. **Uoluntate** sex:
Quante dicitur consensus. Vnus completus deliberativus et directus. Alter
 incompletus vel interpretativus et indirectus. Vnus fit dum voluntas suffi-
 cienter et actualiter adiut per iudicium rationis reflectentis se super se
 quod sit vel sit agere. vult nichilominus sit agere. Et hic consensus est con-
 satus notus etiam apud parum eruditos vel in moralibus usitatos
 quod plenus est et directus. Alter vero consensus quem dicitur interpretati-
 vum diffinitum est aditit. Ita fit multis modis. Vnus est quando ratio debet esse per
 vigil ita aliquid repugnandum vel repellendum dum iam insurgit actua-
 liter. si omittit et negligit repellere quasi taces. Sic in voluntate. Cui
 tenet consentit videtur. Sic nauta negligens dum causa sibi
 nominis navis. Rotante vero dicitur quod ratio debet esse per vigil ita ali-
 quod repugnandum quod si actus est indifferens vel talis cura que ratio non de-
 beret laborare ad repellendum seu repugnandum quod ratio non imminet per
 nihil per se silentium suum. tunc non dicitur voluntas in tali scientia conse-
 nit. Vnde potius aliquando debet dici dissentiens. sicut fit in reprobationibus
 blasphemie et multis aliis que melius videntur. silencio siue non aditit
 de quo pugna deo et dicitur conato. Sic in iudicio quando quod verum est aut
 quod taceat non statim videtur consentit. immo vero dissentit iudicium.
Alia regula dicitur cui tacet non credit aut negat. Amplius vero
 sit consensus iste secundum non quod id est verus. quando scilicet voluntas aliquid vult
 vel agit ad quod solet sequi aliud quod est per accidens. ut cum aliquis celebrat
 se voluntarie ad quod sequitur dominatio vel ex dominacione ommissio
 surgendi ad officium dicitur ad quod obligatur. dicitur tamen ommissio sur-
 gendi voluntaria id est scilicet ex primo consensus modo dicto. Actus
 vero consequens inde in hunc de viro quod sit de consensu in principali
 actu primo nec amplius si inde additur alius consensus. Possunt aliter
 vobis distinguere de consensu voluntatis et scilicet de dissensu. Vnde
 propterea aliquo obiecto culpabili voluntas potest se in illud habere
 septupliciter. Vno quod vult obiectum esse. Alio quod vult interpretative
 seu imputative. Tercio quod dicitur vel indigne. Quarto quod plene et perfecte
 dicit vult id scilicet plene et perfecte. Tercio post hoc se suspensive et quod
 animo neutraliter quasi scilicet nullum habet actum volendi vel uolendi

cuncta illud si tenet iudicium totis in suspensio ul' ad aliud se dicit
Et hec distinctio si bñ copia claus est i oi negotio morali ad
apiedu exitu difficultatibz innumeris **Consideratio septima**

Dicimus ultra septio q' circa actū minale aut aq' huius
actū ppositū voluntatis p' se hie mltipli vno q' consentit
i opibz si facultat' adess' aut nisi p'ud' aut hōr hūano ipedi
ret alio q' licet refugiat' & heereat consentie i opo tale nepha
rū ipi voluntas nichilomin' vsat et reuertat i aō suo cogitatioez
de illo Et iter' p' fieri mltipli vno ut deliberante plene & dūre
In hac cogitatioe delectur et h' p'rim' e m illo cui p'hibito e mi
nalis conitūto semis m vrozatis Si em aliq' actū p'hibito est
consequenter delectio Est si actū p'mitti' p'mitti' simul delectio
consequens dūre e p' se ad illū actū vltim' additū & de p' se qm
isp'it' mliere nō est de p' se p'rim' su nec delectio de p' se conseqes
p' de p' amibz conitūto n'ebz delectio illa libidiosa i mōtūmēte
quā conitūto nō habet h'c at' r'glā mltū notā e totū in vnu
los ex vna pte & ex alterā pte totū p' dūm et p' lūctis enā caute
dimittēdū Cogitat' alio modo talis circa mōle delectationē ut
cū possit satirgendo i conitūto q' p' vnu uel idustriā repellē
& nō semp' expedit sicut nec pugnae cū venēso serpente dū
aliter p' delectari Cogitat' alio modo ex q'ca sola curiositate
q' sepe noxia e et cōmūlis Cogitat' alio q' nō adiut' p' dū
imne sibi pro tali cogitatioe s' i ext'riū v'itūto sibi conuertit
& hec p' esse v'itiosa et caueatur sufficēter p' dūm Cogitat'
alio q' vult et cogitur de hac materia dūre alios ul' de ipius
cōditioe plen' edoceri Et si hec agit nō appositioe inulpatē
nitule nō peccat mōdūter enā ubi pollutio sequit' Sic dicit'
nō hō cogitur audire confessiones a cōfite et si q' s' similia
Deniq' voluntas qm se habz ad actū mōle p'positū quodāmodo
neutraliter ul' suspēsiue q' nec expedit cum hec deliberatē
ut si sit loci et t'p'is oportūitatis aut si p'ponatur sibi quid mal
let ul' m actū illū consentie ul' p'etue ardē tute fuit si nō de
libet et de v'itūq' pte p'pter p'icūm incidendi ul' m p'p'riationē fal
sam si eliger' p'etuo ardē ul' i p'rim' mōle si eliger' i actū illū
consentite h'c aut' cautela conueniēs mltū et expediens ad hō
i' d' d' d' d' q' uel itus ul' ext'riū curiose fieri solent ul' p'p'
m ubi p' dūm iminet quā eligitur Et ita p' dūm v'itūto

illi p[ro]hibij vulgarij. Sile melius est q[ua]m stulticia dicitur. Sic
agebat qui dixit. Et factu su sicut ho no audiet i no h[ab]et
i ore suo redargutiones. **¶ Consideratio octava.**

Ueniam[us] n[on] n[on] octavo ad resp[on]dendu[m] q[ua]busda[m] it[er]oga-
tionibus i hac materia de pollutio[n]e q[ua] fieret vigilado
et p[ro]p[ri]as aliquas anote[m] q[ua] ad materia[m] alias de
dante p[ro]bere potuerit omissione cognoscendi veritate de p[ro]p[ri]as

Nulla pollutio diurna ul' nocturna. **¶ Prima p[ro]positio**
Plus habet de p[ro]p[ri]as q[ua] fuerit de c[on]sensu t[ame]n illa i libe-
ro arbitrio. Sic de un[us] iudiciu[m] gula et siliabus dicitur. Patet
p[ro]p[ri]as ex t[er]mino notabili. Unde si nullo fuerit c[on]sensu ver[us] ul'
i[m]p[er]fectus durus uel durus p[er]fectus ul' i[m]p[er]fectus nullu[m] p[ro]p[ri]as
erit pollutio illa p[ro]p[ri]as. **¶ Ista e[st] exp[re]ssa Aug[ustinus].** Sma de ci dei lo-
q[ua]tis de corrupta p[ro]p[ri]as uolentia dicit eni q[ua] illa delictu[m] nullu[m] e[st]
p[ro]p[ri]as i corpe dissensu[m] sicut nec i corpe dormiens. Et boue-
tunt dicit eni loqui ena de p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as veniali. Siat fuerit alter
istoz c[on]sensu t[ame]n iudiciu[m] eit de q[ua]ntitate et q[ua]ntitate p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as
rationabiliter ad c[on]sensu. C[on]sensu itaq[ue] verus plus h[ab]et culpe
q[ua] i[m]p[er]fectus. t[ame]n p[ro]p[ri]as et c[on]sensu durus p[ro]p[ri]as q[ua] i[m]p[er]fectus
et c[on]sensu plenus p[ro]p[ri]as q[ua] i[m]p[er]fectus. v[er]o c[on]sensu ver[us] du[m] i[m]p[er]fectus
e[st] ex fragilitate ul' ignorantia sepe reputa[tur] solu[m] venialis
qui si p[er]fectus e[st] mortalis dicitur. E[st] t[ame]n c[on]sensu durus
no plus causat i sequentibus actibus de malicia qua[m] ipse sit
inlo. Et ita pollutio veniens ex solo c[on]sensu i ampula veia-
le dicitur e[st] solu[m] venialis. **¶ Ex[em]plu[m] de i[st]est[us] loth f[ra]n[co] doctoris**
Et hoc ualet ad materia[m] de pollutio[n]e nocturna cognoscenda
v[er]o si ia p[ro]p[ri]as sit delictu[m] p[ro]p[ri]as no optet sequentes actus

Nesse nouas culpas ex ista r[ati]one. **¶ Secunda p[ro]positio**
Nulla pollutio diurna debet p[ro]p[ri]as d[icitur] mollior nisi
fuerit p[ro]p[ri]as c[on]sensu liberi v[er]o n[on]o ul' alio p[ro]p[ri]as uolentia ul' extorta
patet ex p[re]cedenti q[ua]m sicut no fuit pollutio hec i p[ro]p[ri]as
p[ro]p[ri]as ita nec p[ro]p[ri]as mollior at sonat i p[ro]p[ri]as q[ua]m d[icitur] ap[osto]l[us]

Nq[ua] nec molles ignu[m] dei possidebunt. **¶ Tercia p[ro]positio**
Nulla talis pollutio debet reputari r[ati]sus reseruat[us]
sub no[m]i[n]e mollior v[er]o nec p[ro]p[ri]as ut d[icitur] e[st] patet q[ua] no e[st]
mollior et magis dolens e[st] qui huiusmodi e[st] tale aliquid
p[ro]p[ri]as q[ua] ext[er]isse uel voluisse sicut g[ra]ngit i ex[em]plu[m] p[ro]p[ri]as

intelligitur nisi consensu voluntatis additum est sub nomine molli-
ci et forsitan in casu posset superior tale casu sibi ad horam vel quo
ad aliquos reservare non quod parum sit sed ut magis instruetur
et instruetur si sit parum vel dissensibus ad parum seu ad parum pi-
nili et si sit pollutio pro dicta hinc generaliter et per se fieri dicitur

Nullus fluxus et mēbas Capo quarta Summū est vīno stultū.
Ignorantiam deputatis reputando est de se pollutio vel molli-
cies si non fuerit vere scialis. Vnde fluxus vernalis vel mēstrua-
lis vel alteris huiusmodi nequā appellando est mollicies sine
pollutio et ex scriptis patet quod nec isti casus reservari debent
sub nomine pollutionis. Sicut pro precedenti exponetur. Et dicitur in
prope quod isti fluxus non sunt reputandi de se mollicies quoniam de par-
tibus vel propter adiunctum aliqd. pro sensu euenit si pro seque dicitur

Nulla pollutio vel fluxus contingit sine Capo quinta
hōies quōdā iordaniou fedante aia sua mandae qd fir-
nit aliud vere pollutum qd p molliē vīno p fornicationē p adul-
terū vel sacrilegiū vel uesti supatū deducit hō p illa qd de
latōis causa p pūritū i e notabili p dicitur. Vnde p hō spacio
di deflorare virgine dicitur isup tā pueri qd puellē aie a-
nos nubile exardescē i nūce dicitur enā frigidū r malefici-
ti nō potētes scire nephariis nequissimis nōnuq. illerebus se-
met iquinac. et eo flaginosius se ista p oī extātoēs dicitur
a aliter quo dicitur dicitur viget r ardesit absq. sedatione
p efflurū semis her ignominiosa labes passiois Capo sexta

Pollutio vel fluxus qd vel nihil habuerit de consensu nec
p sequens de parum nō impediūt hōies de p se a celebran-
one dicitur de p se qd de parum aliter ē. Vnde qd pariens
scrupulosa r timida ē i hac pte r facies sibi qd i qd r du-
bia aut qd paries sentit se ex hac feditate distansiatū i aīo
ar deictū aut qd neq. sufficēter cogitationes lubricas a tu-
pes inde resurgētes depellē. Vnde notandū qd sicut ymagin-
ones voluntarie r libere disponūt marie ad hūmōi fedas co-
monēs tū uicērsa sopina nōnuq. de nocte vel cogitationes
i uigilia pueniūt ex hōi cōmōitione r miri stimulariōe. qd
modū uatū aliter r alia cogitat. qd mitigatū et tūmē qd sermō
dicitur pterea cū principale qd de illo de quo loqim. licet uol-
untario fuerit i parietō remanēt tamē i aīa qd carnalis r

de gustano. qm̄ sinit. Gustano spū desipit m̄b̄. Ita gustata
animali uolupte et iūis desipit spūs. Addit alij imitetas dī
tū. hōietue et filij dīctes ipedimētū gnale eē eo q̄ requit
ad celebratioē mudina nedū spūalis a p̄o si corpālis ab
huiusmodi sed hūore hor q̄liter habeat ueritate putam̄
apparuisse dū i tūctū de pollutioē nocturna loqrem̄. Vn̄
dū de palude eruditus in legibus tā amōis q̄ ciuilibz
q̄ diuis dicit de pollutioē nocturna si causa nō habuit
culpabile q̄ debet hō cessare a celebratioē. debet iq̄ de co
gno nō de p̄cepto sic q̄ p̄net mōluter si celebrat. Et
uidetur Auḡ dū de uōdie cōmūbz q̄ nec laudat nec ui
tipat. si eos suo sensu et sue deuotioi delinqt. Vn̄ si alter
cōiugū idēens debitu nō auctur a cōione s̄m̄ hōietuā
uidetur q̄ illa macula corpālis nō ipedit cōionē ymo nec
ipedit celebratioē. Sacerdote greco q̄ siliter uxori idē
Sdebitū tenetur postulanti. ¶ **pp̄o Septima.**
Tut nō oīs illerebrosa cogitatio cōsurgēs i aīa etiā
ai aliquo cōsensu dubio ul' uerphāto ul' ip̄fō. Eūit nec
oīs p̄uiritū ul' titilano ul' silāno cōsurgēs in mēbris geita
libz ex hoc illerebra ipedit a celebratioē. Et n̄ cōflū
de cōsequēs de p̄ se ipedit dū id nō cōsentit ul' dū remittit
n̄ plene cōsentit i illū. p̄mā p̄te ut arbitror cōcedit oēs
de 2° rēo p̄te silis ē id si p̄o p̄cedens attēat. Cōsiliū hū
ē i h̄ p̄te ut uidetur diligent' am̄sioēs et satigat hō ne
morosam et sensuale cogitatioē in se q̄leat sic figat de
aliquo et cū aliqd' qm̄ eam dū uult possit euellē. Ita amō
ca te rebo dicit **Eene** et nō ea cogitatioēs m̄les et fluxū
ice sequētes absq̄ cōsensu uolūtario. uiaitur plerūq̄ salu
brius tun̄ et effūm̄ si id se h̄z cū illas p̄ modū nō aū
tis ul' diuisētis uolūtate ad alia q̄ si sollicitetur tristēt
turbe et tenetur tales expellē. **Note** in hoc loco s̄m̄
tūly i gallio de remedio cōtra teptatioēs blasphemie cō
pōitū. Auḡet itaq̄ cogitatio uolētes ul' p̄gina cōnatūat p̄m̄
nutrit cogitatioēs hōi ymo multiplicat et efficaciores reddi ad
fluxū cōsequēdū q̄ si dissimulauerit neq̄ auouerit plus q̄ de
alio hūous naturalis fluxū accēset. **D**osset aptari n̄m re

hanc creptu de iuuenibz q̄ habe m̄ alto poitu nūq̄ absq̄ m̄
 su hūrent q̄ audiat p̄ cōsuetudinē aut aliūcō sō scūitate
 trāsibūt s̄t at̄ diuersio talis mltipli cōis p̄ ip̄sione sigilli tū
 cōis i p̄tore ul' m̄ fiote qd̄ aliq̄ reputat̄ effimōssimū. s̄t p̄ siḡ
 ē sup̄hale atq̄ saluiferū sūme p̄terea hūilitatis. Vint at̄ hūi
 litas laq̄os draboli ducte Anthe. s̄t her diuersio aliq̄ p̄ lesi
 onē aliq̄a corpale i lingua ul' alibi. Et̄ p̄ erprobationē et al
 locutionē seueni suari cogitationū tūq̄ est aliq̄ appuēcō septa
 tor̄ extenuis. phy phy ve uobis cogitacōes uulsiē p̄ uil hinc
 abite i mala horam uenētis sū aliis occupato. Non de uob̄ au
 diti nō uisū. discedite ab hinc. Exenes usq̄ i uerū dulces.
 s̄t et her diuersio nōnūq̄ p̄ uisionē quādā talis illusionis
 osurgētis tā mltipliter i animo et turpiter. s̄t demq̄ p̄ uita
 tionē p̄ cōfessionē p̄nū i nūdā. et supra modū p̄ spem et ip̄lo
 rationē d̄m̄ auxili sine quo cōtines nemo plene ēē p̄t̄. **¶**

Difficile est uel ip̄sibile absq̄ diuina illuminatione cognoscere
 certitudinaliter iudicē i causa pollutionis diuine si uideus
 ueniat ex cōsensu uero ul' it̄pretatio. a cōsensu duro ul' m̄di
 recto aut a cōsensu superioris uois ul' inferioris p̄uenit. Puto
 p̄onem hāc cōsideratibz cō notā. Ex quo cōsequeter i fertur.
 q̄ q̄a b̄tis est uir qui semp̄ ē pauis. et q̄ bonariū mētiū est
 fare ofiam ubi de nūitate nō est aliq̄ faciedū. expedit de ta
 libus cōsiteri. et nō sine cōsilio p̄uidentū et c̄ptoz̄ p̄opter ta
 lia nichilipende ul' cōtepnere. In n̄is aut̄ expedit q̄ post cōsi
 liū acceptū a p̄uidentibz c̄ptis et deuotis dimittat hō scrupulos
 et t̄ores nimos. Alioq̄ nichiloiō m̄deret i pusillitate quādā
 et i quietationē sp̄us que nō posset sufficere. ut̄p̄ illū cui
 i pace factū ē lonus. nec ascendit unq̄ talis aia i p̄focōis sub
 limitatē. Delet uō sup̄ior et c̄ptus cuius in hac re queitū cō
 siliū a subditis. postquā c̄ptoz̄auerit oia dire diffinitue et
 solida uisionē. tu fac it̄. cū si medius i medeo uallauer̄
 q̄tis in c̄poto sp̄andi eū seruū stabilitis. Vint magis aut̄.

Ad obuiandū p̄uilibz et scrupulis q̄ cōsurgit ex fluru
 fedo diuino. cōsiderandū s̄t diligenter cause et iudicē ut eibz
 agnitis fiat diligēs et discretū p̄uisio. Discretū uero d̄cimo
 p̄uisione que nec uelit abscondere causas tā maiori d̄cimo

periculi et scandalo quod sit huiusmodi fluxus qui quibus non est nisi venialis
perfertim dum huiusmodi illi modis que diximus nec et aduerso permittit et
licetiose fieri que de se culpata sunt et reserui facilliter perit cuius
modi sunt lubrica appetitus uisus septi. Societas plus quam decet ambr
lis in se gerens delinacione et si non de se libidinosa periculosam
tam et plus equo sensuale. que nichilominus aliqui sub officiis aliquibus
spiritualibus edificari ut est confessio uel inno uel eruditio colorae ymo ve
rius obscuris se conatur. Et et tuncat alioquin superior sibi a sus
picionibus nimis. et a quodam ut sic loquatur in uultu zelotipia tam sibi
ditos se ostendat non idcirco ieiunia excessiua ut septimus eob ab
iure inutiliter et spiritualia colloquia uel officia retinet eis. Serua
temus comitum illud. *Ne quod nimis. Et illud sapientis. Toli nimium
esse iustus. Et a nimis emigrit elicit sanguis. Difficile est fatore in
hac re aucta mediocritate tenere. si spiritualis omnia diuidiat. uelud
in aere splendido mediate sole. uelud perit in fonte luado et illu
uidiat super oem die. Carnalis uero uidiat uero in fore turbido
et limoso non discernes de grossis etiam in subtilibus uenosis imix
tis. uero perit in domo mliuosa uix attritum discernes hab
illis iudicat. postremo uix iter die et nocte et ita frequenter
se se fallit et ipingit in die uero in tenebris. saluare illum debet spua
lis ductrix manus que si remittit se dicit spernit si primo inno sibi
si per et abbas mauult esse dum misit per tenebras et per obrupta
portabit quem ille captiuos sua et dur liber euadet. *pro. x.**

Polluacione corporale quibus credit consensu. quibus comitum. quibus se
suis est in ea non consensu. quibus ea sensu operatur. Et ita fit non
solum in consensu. sed et consensu. ultimam horum gratum est. et idcirco pro
polluacione culpabile. Denique tria prima licet non idcirco pro et de per
se polluacione culpabile sunt non in culpa et prima. Alter vero qui salu
polluacione sunt in sensu. non est de se per se per se ymo frepter auget
mentum tam materia uirtutis dum uisum. uolente passionis que dum se
titur non magis et magis alliat et ipellit. Et uae sicut in ista
si plus uirtutis. Adamo que et si polluacione corporalis et uere sexualis
diurna uel nocturna. nullo. debet sicut extorqueri etiam per salutem
uel alleuacione corporis. uel iudicium uel consensu. Si tamen dum sine
tali consensu prouideat ea uel extorqueri proueneri non placeat. non
que delinacio est. sed que alleuacione corporis operatur. uero non iudicat
esse per se. uideat tamen homo per se per se nouici ne huiusmodi

coplatena se seduat ptendens vnu et agens alteru Salubry
 e utiq; cogitatioes et iudicia circa re har diuertē q; habere.
Pollutio diurna ul nocturna dū sentit. pro vnderima.
 effluere nō debet uiolenter phibere si phabiliter est
 metu q; huius uiolencia frustra esset nichilo p certitudo
 vitutis et q; euasione pualu uidetur expediens ut hō conet phi
 bere quātū sentit ul expitur comode fieri posse. qm et si her te
 reno nocē debeat corpi. pderit anime. Itatum demiq; postmodū
 vno nō uel alio tale humore a se eint. patet i mulierib; puer
 peris quib; sumitur mame dū nō elucitur lac. alioq; semp
 fluere patit est. Sic pollutioes iste ymo et puritū tuū nō v
 rēdo ul cēdo habimēdo vitutū. Sicut at expi etiā i puritū
 sensuali her at pollutio etiā in vigilia si i pntio usq; ad fine
 habeat iugiter rancōz i voluntate imitente qm qd iux msa
 negotij volūntis reputabi. nōdū nō pisse mōitū. h; multipli
 meruisse lux. bte luce Si me iūta corrupens in castitas du
 pliarbitur ad coronā. Potest at mso diuine pollutioes euenire
 ita eos q; hnt de nēritate audie ofessioes uel aliq; talia cogitā
 ul age ad q; segitur aliqui imitētib; eis toto posse et sibi pauce
 tily ab uno usq; ad fine talis passio fedimtis. Et si q; dicit
 Omittat talis q; in singulis est. et lubum quidie ofessioes. p danc
 et silia. Renē q; i mltis casib; nō optz h; fieri. ppter necessitate
 rōalij et euitatione scādalij et obligatioes officij. Sed qles st isti
 mso nō pt gnaliter autē retinere. Reserua h; ad id q; sapiens
 iudicabit iustitiam rōdatione pēlati. Cōsulo tū ut audiat
 ofessiones i huius pualo accēdit. pntus tū tūre et tremore.
 Auertat sup qm potest facē seu olin rānis et nō mino olin
 mēns ab aspectu sensuali illi q; rōhre. h; ascedat i qre rōnis
 illiq; rōgnet aiaz illi uelud egiota et sauria. qm tū nō
 pdest qm. Deinde celebratur si pt officij hor differre post
 missā suā tūius agit. qm rērens hōi fluxus plus ipedit re
 lebratioes q; vey. Constituatur pterior ofessor et in illo statu
 corpi i quo mino scādalizabitur ut stet uel flectet genua. uel
 alibi se pstermet. Sit sup sermo tuū dū ad talia veni fuerit
 breuis et rigidus. pferim ut rōfitens paty ē nō remēte
 vāidia sponte vty euomere. h; p affabilitate quācū opoz
 a rōfite mnis rērende iudicātē sue fedimtis extorquere

perfecto ubi maius igitur periculum. sed si autas ad hoc fecerit
et descendat. non inuoluitur aut lubricitas inuabit. tunc aut
tor deus faciens in temptatione prouentum. Notetur ad itellim
pleniorum pmissorum. pmo sancta reflexorum. h. m. l. m. de biga
nis. ubi dicitur quo dicitur uigintiab. **De tractatulo** que
asscribitur aliqui scti Thome. s. magis apparet ex stilo et ma
teria q. sit. bene dicitur. et incipit in hiammetu et ianua. et est
utilis multa. **Expluat scriptura magis Jo. Ger. de pollu. diu.**

**Incipit tractatus magis Jo. Ger. de diuersis dyboli
temptationibus.**

Aduos sub dei manu. **temptationibus.**
huiliados. adq. cognoscenda utriusq. in gnali no
tura niam i. utriusq. itine p. gratiam ignorancia.
ad demum aduersus oem uim nequitia. uia. frugi
litate imbecillitate q. facia. ut i. nobis admodum nichil uerum
i. dei solusq. sanctorum. fiamus auxilijs. michi. p. oitu. e. subtiles
nonnullas insidias emiare. quas rictis nostris opib. hostis
huam generis dyboly ingerit. Et uo na. salus p. uo i. eo oim
qd. cogitamus. loquimur. opam. deceptiois sue tendit laqos. s. q.
mittitur. aduersus eos p. fertim q. dino faulatu magnope. rei
mit. uentob. quos uidelicet s. p. e. boni si ualeat ad mali. dicit.
Epe. nax fallacissimi latronis istar. uie. sonetaliq. bonos. se
comisset. Et quoadusq. ferendi. ac omicendi. aiam. oportum. repy.
natisatur. se. se. fingit. amissimū. Tu. rito. congrui. repub. ad
esse. p. admixione. maline. aliano. sam. actioez. p. sus. coman.
lare. molitur. siue. uicio. siue. medio. siue. fine. opib. E. uero. ipe.
dimeti. bone. actio. p. sine. neq. quo. m. n. p. fia. i. uenone.
sali. conatu. uenipe. puti. ut. ei. opationib. finib. restituarit.
p. uer. sus. aut. iamib. gloria. a. q. lib. carnalis. uoluptas. At. si. ar.
tionib. p. n. p. u. conatu. eluserit. suos. Rursus. ni. illi. medio. et.
fine. cofligeret. qn. etia. coplete. ia. actio. adhuc. i. diabitur. ho.
ne. ob. p. uiose. p. fan. opus. uana. efferr. letina. suma. ope. i. te.
rens. **U**ult. sane. aliq. electima. largiri. cu. id. ne. fiat. hostis.
i. pedie. no. pt. horta. ut. ea. uel. ob. cōsequā. mudi. gloria. tri.
buat. uel. spe. aliqua. iducty. ab. eo. cu. dnu. est. muno. Aut. hōre.
Aut. qd. q. accipiedi. seruiū. Et. uod. si. q. et. hanc. septimone.
superit. alia. multo. aplius. perulosa. et. rursus. imittet. que.

boīs q̄ ē cōis plūmū. quā et vīr i uita huc fidit̄ posse tolli
 arbitror. Et ē ut is hūc seu in dicit et cogitet. Certe tuū iā op̄
 p̄fenti. p̄tare iūmū vīstū. nō iamis glā. nō. p̄fū uīuū vl
 hū sup̄re te potuit. Neq̄q̄ certe q̄sq̄ aliō puti ille ul' ille ita
 erit. Erre quō eo nō quo is s̄bia. glā. vīnā p̄s suppressit
 et cōtūdit. i huc eadē uīnā iā vīt delabitur. q̄ Atq̄ stultū her
 et temeraria cogitatio pene s̄ mētē se se ifert ac iūerit. Nam
 festū itup̄ ē m studiose om̄iū abū. de vītute vīnū et de hūili
 tate carū sup̄bia. **Q**uoniam hostis certo t̄pe teptat̄ de
 sistit. ut quib̄ et se censeat esse secuti et penit̄ tueri negli
 gat. hūc vero id remēs. repere subitop̄ i impatiū irruit uel
 odij uel iūdie ul' cōcupiscentie carnis ualida iūmittēs teptā
 none. **A**lio etiā cōmēto. her iūmissio teptandi fieri p̄t ut
 uidelet hūiōi seruitate ac iūmūte teptationis q̄ s̄biat q̄
 q̄n vītute iā vīuifos hostes deuicent. siue ut eo mīno. apud
 deū meier̄. quo iā labore certat̄ uant. Siue ēte ut eos qui
 ad modū teptationis affligitū. spernat. cōteptat. despiciat.
Hortatū nōmūq̄ hostis aggredi. alia q̄dā et difficilia
 vītuti op̄. sicut imoderata ieiunia. p̄gimatioes marit̄.
 vel silie q̄dā. Siue ut hō sumit̄bat oneri. nōq̄ ullo pacto ip̄
 ferre ualeat. Siue ut ex ip̄o seq̄tur. det̄is aliud puti ex imo
 reācie ieiunij cerebri uanitas. melācolia. istiaa. vehemēs.
 Ex nimia p̄gimatioe grandis ip̄ana. Ex uelle alios emine
 ter d̄re. igens tumor. heresib. excessiū naturē. **Q**uoniam
 sicut nōmūq̄ relique criminos vītuti acty et mīnūtib̄ i rebus
 versari ut uel her cōplēdo se q̄ p̄stāssie vītutis hōiez arbitre.
 uel ut nūq̄ ad p̄fitionē p̄tingat ul' ut hūiōi hūiūte q̄
 s̄blime deuicent. statū et p̄rellēna op̄a sup̄biat et alios q̄ nō ita
 face remit. temē diūduet. **Q**uoniam emittit. hostis ut q̄nq̄
 rē q̄ nūcū faciat. i vno nūcū solo labatur et deliquat. illi q̄q̄
 satis est si aie m̄strū ul' vno p̄tete sibi aditu nācūstatur. capi
 atq̄. **E**x h̄c aut̄ omittat aliq̄n teptationes quoadusq̄ mors adue
 nerit. etuo sane t̄pe seuū maiorūq̄ dolo teptat et cōfligit. siens
 si hūc deferent. penit̄ se frustrati. **Q**uoniam iūmittit alitū te
 iā. aut saltē silatā deuotiones. vel etiā si h̄. dino mūne affuēt.
 suadet idis̄tē vota seu iūmūtem fieri ut postmodū cessante deuo

none hō sit in se turbatus. inuoluto. aut eū pmissorū uolator
A contra. Nonūq̄ sub spē discretiōis emitti sc̄a uota p
hibet. q̄ adūsus p̄m̄ quibz hō uehementer p̄m̄ ē et deditis
saluberrima i media foret. ut in sordibz suis is iugiter ima
neat. **H**ortatur nonūq̄ ex cōsuetudinē dicit multitudinē
inēsam orōnū. uel ut se q̄s nimū gnet. ul' affinat. tedio
eas q̄ sine deuotiōe p̄ficiat. ul' ut hū extolla. ul' ut se alia
q̄ sibi et utilior et magis nōia foret omittat. ul' ut deū aēat
ob hū orōm frequētia sibi iure debē ut adūleat q̄qd ip̄e ni
p̄et. **P**ropter sub hūilitatis spē q̄cuq̄ fieri hō ipedit
ne illū hōies sc̄a dicit et arbitretur ut m̄a nō supbiat. Ita
q̄ effiat ut is acidiā discretā hūilitatē ee iudicet. Et nō lau
guri eleōsina. nō ieiunare is iudicet. nō h̄ q̄d ee auaritiā. gula
s̄ p̄ditiā utitē hūilitatis. **O**mnūq̄ sub p̄textu erogandi
eleōsina hortat. vñq̄ p̄ter uis et fas accumulatis ibere diui
tiis. Ont ei ee m̄to detei. ob largitiōez iuste acūte q̄ abstinē
ab ea. et uelle iūqui hēe nichil. **O**mnūq̄ sub spē cōuertiōis
cōsult. aut uasa i altm̄. aut uti simulac. Vel ut ille i cor
uertiōe ip̄a credit utrogādo iūrias. cōuertiōis i ferēdo. Vel
ut ex un plus p̄ua uindictā q̄ alteri bonū q̄nt. Vel ut is
q̄ cōuerti emedariq̄ debeat p̄ alteri feritate fiat lōge dete
rior. cōp̄ti ei h̄z m̄suetudinē q̄m rigore nimio utilis ac faci
li ad bonū q̄q̄ posse adduci. Ita iūriā iustitiae uindictā tegit
effigie cōuertiōis. q̄ p̄fecto neq̄q̄ cōuertiō s̄ plone destructio
reserua. **O**mnūq̄ cōtinuo sub umbra m̄e ac leuitatis.
suadet ne q̄s alteri r̄phendat. ne ue sibi idiat erinta sua atz
defectū. ad q̄d t̄m ex lege m̄itatis is obligat. Sic q̄ vniūq̄ p̄dere
ac uigilāe molitur. **O**mnūq̄ nū q̄s audit aliq̄ deficiente alteri
et si i m̄ime sibi placat. agit t̄m hostis ut metu displicēdi ei
q̄ detinuit. is at male dicit r̄firmet. aut t̄reat salte. n̄ofat
ei hostis nō parū ee delictū r̄tentionē ul' p̄uenerit audire de
beret nāq̄ talis a' obo a' faciei istiaa a' quodolibz alū onde
pala igniti ee sibi horroci detestorū f̄monē. Cūaue possit
ab obtentūte p̄uatiū. ferat ne vniūq̄ bonū aliq̄d is de q̄ f̄mo
habetur. Itaq̄ dicit d̄z. Forte lōge meli' illi' hō q̄ mala. refer
re at certe illa nō aliis. si a q̄ parauit ob suā emedatiōne re
ferre oportere. **O**mnūq̄ sub spē discretiōis. abstinētiā.

ienunia fieri vitat sic qz sopnu gula acedia hac ueste cotectos
 i habitaculū spūs iroduit **¶ De supstiaombus**
Nonūqz effiat ut sua quib sopna studiose adūtat. et ut
 hijs quide cotin dei eme qz preptū certa fides adhibentur
 et ut vtrū esse nūta qz p ordine ueluti idūbat euenire faciet Sili
 et de alijs supstiaombz inuū. Vn qz mane obuiū hūc tūc a lepo
 pōze putet qz signae illa die ifortunū. Et ut pauca loqz in va
 rijs et mltiphalo hōi sūstiaombz sim pures refertū. ut uel id
 cogitūe oīmo p hōi estū qz sane ideo disseat hostis. qm ea nou
 deo admodū displice. Sūt nepe hōes nō in deo s i hijs cofide. ac
 spem lorae suā. Vdeo vō hōz cordibz ipse s. Tu qz neqz sapie
 res auduit. neqz eoz dūtibz fide pstrae uoluit. Tu qz usqz adeo nepha
 de sē opōdes ut qdō obligeit hūc aliau demētie tribuat. Vbi grā
 a. si quid illis boni euenit. cofesti dicit id bñ futurū et ipē pu
 tabā. meo ē i sopnio. hāc rē ego cōspereit deū qpe reliquētes
 et sibi om̄ bōz auctoi nō verūi grās. p̄inde nō age ad has ipi
 as stultis qz credulitate nūta referūt. At si qd frōster fit illa
 die accēdit malū aliqd. dicit etiā id sibi cōgisse qz tale aliqd vūc
 vint. aut tūc a lepoez habuerit obuiū. Vcētūdem et de somnūtibz
 arbitriū. qz nō deo ul' nē. s nescio qbusā breuibz aut cōscriptis
 pōmbz. a i hōi imitacōibz attribuit. **¶** Sūt her. p̄fecto sine qūz
 rōe versuto solo iūmia suāsuā etiā singlis dīnas diebz sub erro
 rōis p̄ca distritūssē ab emā phibētū. P̄vūo loqz salubz foret
 et tūc deū ac sōs adurē cū fiducia quā i hijs p̄p̄te demētijs. Et
 obre qsqz mūeat has melācolūm. Namāb iudē. Neqz vō aliōs et
 p̄p̄ue iuuenes i talibz fide hūc suadeat. Est em̄ difficilimū ab
 hijs queqz erui. nī ea tenens ab am̄s idibent. **¶** Sūt nōūqz
 hostis ut i suis malūtibz qz imodētijs de dina cofiant ope ut
 si hēc p̄māferint n̄. dīmitū fūeit libētū. m̄mūris et ip̄sē labi
 i foucā. et scēlis deū arguat qz ipiū sūt eū qui tūc deuōiōe illū
 suplex orauerit nō exauditi exēptūqz fuisse. **¶** Nonūqz alia finū
 de suggerit ut. s. cū is libētū se tērit. deuōti sūm ac deo amos
 sūmū se se nēat ut p̄ote aū. a dno vota efficaciter. et p̄ene mūn
 ulose cōplētū. Tū p̄mo at casu talis sperare debet. Vdeo deū suū
 nō amūere petitis qz id sue saluti mīme expediat. Tū scō vō abi
 gēdū sibi timēdūqz est sibi esse offesū deū. neqz dignū p̄fenti castiga
 tōe. exauditiōe vō p̄ai suā mercedē esse debē. itaqz se ad dāpnā
 dū esse finaliter. **¶** Nonūqz hōi scrupulos imittit inuenerō. rē

her temptatio inter ceteris e p̄m̄osior et a phorib̄ p̄nili p̄so
 nis deuotib̄ p̄fert et hiis qui anua itelligētia polleat et
 p̄fecto maria supbia. **Q**onūq̄ post habūdantē supnoē
 tibi et potus deuotioē et lacrimas imittit hostis ut q̄s hanc
 gula et consuetudinē dicit. q̄s ip̄i deuotioē efficiat. **Q**onūq̄
 humori deuotioē et lacrimas p̄ gr̄atē et imoderatū ieiunū imit
 tit. Vel ut sequitur cerebra uanitas exinanitio impit̄ et tonus
 corpis p̄maria lesio fiat q̄ postmodū talis melancolū et h̄s
 unaid. Vel ut ip̄e has abstinentias ieiunia iugulas i more re
 dicit et consuetudinē ut i hac singularitate supbiat siue ut in
 malu p̄ditū q̄s iadit. **Q**onūq̄ hōm̄ ut q̄s agros uide uelut
 m̄nūcula nupiat optet reuelatioē uide et aliq̄n p̄stigijs falla
 ribus siue i sopno siue i iugilia her appere facit. agēs her oia ut
 ad tempore sub effigie ueritatis ut ad inodureū i illū supbia
 emob̄re hōi desidia sup oia detestari uitae q̄ debet q̄s deuotio
 fa ei q̄ de hiis p̄ alios gesta se debet sibi admodū sufficere satis
 utiq̄ esse uiq̄ debet si in rebus m̄cedē accipiat. **Q**onūq̄ i gēte
 m̄nūbileq̄ dulcedinē i modū et similitudinē deuotio idunt ut in
 hōi suauitate hōi tō cōfessat fruiuo neq̄ deū amae neq̄ ob
 aliud sibi obsequi uelut nisi solū ut hac ponat. **Q**onūq̄ i dino
 faulatu duritia imittit atq̄ sp̄us istina ut a dno se q̄s delutu
 reser. neq̄ illi ap̄ly ip̄cedit obsequi si ad nūm̄ se cōfessat vo
 luptates et i illis cōsolatioē respicit. **Q**onūq̄ deū pure similitudine
 q̄ diligūt q̄s fatino amore p̄ sua sola delincoe ei iheret. hoc
 i m̄su p̄bitur et inotescit panule. **Q**onūq̄ agit ut q̄ statū
 aliq̄e delegerit eos qui i illo se cōfessat et i cōmodū cōsideret. rei
 tū em̄ est quelibet statū p̄rios h̄e singl̄ares cōfessat et illos q̄cē
 frequētes ac plūmos qui p̄fecto p̄aneter feredi et modeste to
 lerandi se. **H**er at effiat hostis ut ad ip̄anena q̄libet ip̄ellat
 aliū statū ostendēs semp̄ eē q̄tendū. **E**t de hiis p̄nūlarē loq̄
 mur. **D**elegit aliq̄s celibe et sine cōiugio dure uita h̄uc sugge
 rit id eē nimis p̄uolosiū ea eadē q̄ i om̄ib̄ bō se sibi p̄ponet
 neq̄ uero illū dispendia et ferme ifinitas molestias eū sm̄et
 attendē. **A**t cōtin. tū q̄s inuotio deuotio obstruit q̄ e nec ab eo
 uisip̄scē luct. m̄eti dicit. q̄ta felicitas q̄ta q̄s e libitate p̄fui
 sine hōz frenoz cōmp̄noē deo posse seruire. gestāde plus nō
 angri dolōibus nō m̄antoz diuos p̄ferre mores. nullū q̄ sui

nun̄ habē oportē. retēaq; iḡēria bona. quoz p̄uidū' ex̄ps ē
cōiugū' demōstrat atq; corā orlīs cōstituit. et hoc fuit nō q̄m
itendens bonū aliq̄d' afferre aut p̄alae veritate de em̄nētia
aut seruitate talis statū' a enā' acceptiori e' ap' deū' odicione.
S; hoc q̄ p̄fecto veni sē p̄ponit ut eoz cōdicāno ad ip̄atāz et de
testationē sui statū' que neq; desere p̄cipitet. **V**ult q̄s hoīm
i' fr̄q̄tia. p̄uit i' religioso cenobio. apud hūc solitudinis bona
magnificat. atq; plurimū' p̄dit. ondit ibidē meli' eē orōnis lo
cū' nō adesse mundi tēptationes. unā die nō omissionē adesse
Tacet vero q̄ solitariis cōtingat p̄tula. **E**x adiso solis abdite
q̄s vuetib; desiderū' mundi ingerit dices q̄ sibi tū nō alijs hoc
mō' q̄ sūt. **I**n mūdo vō mēstos solaretur. egi vō uisitaret. lar
giretur elemosinas magnas. **T**inhabitū' vrbes suadet. salubrius
fore ac tūto uillulas aut ruū' incolē eoz q̄ i' ciuitatib; om̄i m̄lo
rū' exēpla sūt. **Q**uo cōtra ei qui extin ciuitates habitāt sug
gerit m̄lto fore meli' i' vr̄tib; morari. neimē ei hūc eē a q̄
em̄duri q̄at. ibi vō ei vbi deū' auditurū' et iḡēntia q̄cā p̄
traturū' opa. **N**ec ondit q̄ inuicem illis of̄ficiē' disarmita
sūt. q̄ etiam difficile sit p̄pter veni necessariāni caritā' m̄
mā' vitā' ibi t̄nsigere. **C**eterū' ista oīa ob id sūt i' uno dieba
i'ofideānoez deduat atq; an orlos statuit hostis. ut neim suū'
statū' placeat. neō i' illo cōtentū' sit nouas q̄sq; m̄iūnoēs cupiat
ut q̄ ita portoris t̄nquilla p̄uenit pace. et oī' q̄nib; ac mo
lestis i'of̄stācie fluctib; agitetur. **H**ab' itē' nūm̄s tēptānoēs
et si q̄ silēs iueniūtū' a se q̄sq; depelle. et illis i' hūc modū'
apud se r̄ndē d; **E**no utiq; mala et vō ubilib; repū' ead' si
mala q̄cā mē' otinet statū'. i' eo tū nōnulla sūt bona q̄ alibi
m̄ime r̄pū'itū'. **A**lubi p̄tea mala aliq̄ iueni' certū' ē q̄b; vi
ta mē' caret et ē' imūnis. **A**dmonet nōnūq; hostis ut
ad hoc quib; hoīm i'ospai sese unūpet. ut enā' delictū' q̄cā cōmit
tat et p̄petret ut se nūduet n' futū' nec eē r̄ponitū'. q̄ p̄fecto
i' ḡm̄de malū' ab hoste suggeritur. **N**ā p̄ hōi' q̄ h' adisū' suā
gloriā' dūc' agē' q̄ uidetur aliq̄n i' eū' maior urepit sup̄bia
Vult q̄ppe hoc p̄tito veni' haberi et reputari ibi q̄ suā laudē
m̄ime quāt' qua tū suo i' aīo flagrantissie cupit. **T**ū' at' d̄mōsa
opū' q̄ p̄t' tū' caipā q̄ is de se idigna dicit ali' q̄' asseit et res
tatū'. **N**ā id et moleste feat. et se se tū' exuasat et cōmendat

Donūq̄ horru' hostis ut cū aliau opus suū age inūit
 uel rē qualibet s' moxē eoz q̄bus cōiūit effire. tūc ad uinū
 dū deo nūctis huius omip̄nōib; et q̄dam debitis se subinat
 et solū cōstīnat. Vel id ab hoste fit ut illo tpe fanli; tene ab
 hominē cogitāōēs. iācōis iānis glē z singularitatis q̄ rēte
 p̄ssia ē mente h' s' bōnt. **A**git etiā nonūq̄ hostis ut malo
 rē cōplacēna quis bonū uolūtarū ad qd' neq̄q̄ obligat' quā
 rē saluti necessariā efficiat. Puta qd' quis potius solue ihri
 gereq̄ malū ieiunū qd' p̄cipit etiā q̄ illud qd' p̄p̄ uolūnt
 i' h' h'it. Cūe p̄fecto res p̄so ē illūm. Gradiso aliq̄ suggestit
 corpeo semp̄ labori itendere. ut qd' deo nūq̄ uicāe qat. nōq̄
 p̄p̄am uinū auiduente dicitur q̄ possit. Same optimū ē moxē
 uite uti. et iā hūit z iā illi uicissim opam dād. vniū alio rē
 perit. **D**onūq̄ alioz p̄m̄ ofidēne fanit ut p̄xi' q̄s iudi
 tet et i' h' h'it. ut nō cū diligit s' cōtepnat. ut nullā salutūe
 dōtinā ab hoc dicitā tēpnat. ut q̄qd' h'it boni egerit nīla itē
 rione fieri asseueret. ut ei si supior fūcit obedire tenisset. ut
 cū si subdm̄ ē trātet imānter atq̄ ulla sine m̄ia cōuigat
 et sup̄ oīa ut q̄ hūoōi delictū nō opatū; melioze simpliat
 se reūteat. et hoc p̄xūto teterūmā in se assuat sup̄bia q̄ for
 tasse mai' p̄m̄ erit q̄ oēs alioz defectū quos tāta diligētia
 ofidēat. curiositate tāta explorat. tūc obre cōuenit ab alienis
 delictis onulos abduere et eos cōuertē in p̄p̄a. tūc si aliena p̄
 tantū cōsidēne necessariū extiterit. id fiat. illis cōpācēdo. de
 hīs em̄ multo plus q̄ de corpali morbo colē debet et cōpati. id
 etiā fiat dnm̄ pro hīs orād. et cogitādo demq̄ q̄ sui defectū
 maiores s' aut nisi cū dei m̄ia p̄tereit q̄uozū m̄lto tūmūm̄
 uictūz p̄lūm̄ q̄ potest. Et etem̄ nō uult dīmā misericordiā uti
 alienis sicut suis delictis ignoscē. ut p̄fecto illā odio h'ic uidetur
Donūq̄ aliena bona ostendit et demōstrat ut q̄s i' scelestissim̄
 famūz corruat i' luocē s' et iudā. Vel ut i' iflāmē' ad cōp̄p̄ise
 riā talū diuiciarū talis s' h'it p̄p̄atū. talis glē talū uestū eoz
 talū. p̄lūctitudis talis. et ḡnāliter talū quozūq̄ bonoz ut ei
 ā cū eiusmodi bona nācisi adp̄p̄isq̄ nequit. Hinc uoleat agn
 atq̄ melācolia iūuine. **D**onūq̄ de alioz dictis et factis i' mēte
 alioz uehemētē suspicōez induit hostis. p̄suadens illi hōi nūta
 fieri ut ad uisōne turbāōez q̄ e' ul' ad sibi dāpnū i'ferēdi et

quibus in veritate nichil est. Suboritur autem hoc aliquando temptatio
 iter prore et mariti iter fratres et sorores et iter quosdam amicos
 et quodammodo mala et ferre invidiosa profertur. Et est plane
 pessima temptatio de altero et de amico profertur mala suspicari adeo
 facilliter et id ita celeriter creditur quod bene se esse falsum postmodum
 aperitur. Evitare summo studio vitanda est huiusmodi invidiosa suspi-
 catio. Quod si ea quis a se nequit penitus abire. tunc nulli concedat ea quod
 aduersus alterum quod a se suo versat illimet aperire ut is postmodum se erui-
 set et satisfactionem afferat. **V**erum nonnunquam agit hostis ut habet
 suspensiones in corde quibus irascatur. et apud se teneat ut hoc invidi-
 sione ille in mente suscipiat. plusquam infertur nonimmo neque alteri
 id se eruisse fiat. **C**ontra vero nonnunquam invidiam neque observata
 oportunitate congruena quod temporibus. vel ex malignitate invidiam ad
 illas profertur. uel etiam in minima asserat ut per hoc is non hoc
 dicatur invidiosus et turbetur atque in alium modum occupat quasi hoc
 modo apud se cogitans. **E**undem ita ne iste de me arbitrat me male
 is estimat. si mihi amicum esse profecto hoc minime ager non sibi ostendit
 diuinde de me sentie sic debent. **E**rit de eo ipse non comerit. **S**ic
 utique quod hostis vndeque in dicitur quod taceo suas finitibus unit
Nonnunquam commouit hostis male de aliquo effari uel ex in aut
 liuore illi fieri detrimere atque inuicem infert et nichilominus dat
 intelligit nullum hostis hoc fieri propter veritatem iustitiam et pub-
 licam utilitatem. uel etiam propter bonum et salutem aliorum. **D**icit enim
 ipsum quod agitur aliis nonimmo et invidiosum esse. utrumque esse optatum
 et illi et sua malitia in aliorum notitia redunt. ut ceteri pro se
 tueri conseruare tuncque ualeant. idque omnino etiam fore aduersum ver-
 itatis amorem. **H**ec res in paulo dubio est summe periculosa hiis qui alio-
 rum non se constituti iudices. nec ad eos perueniunt ordiati. **E**t propter
 res huiusmodi mala propter terrum in absentiaque infertur hiis qui prodesse
 nichil obesse vero aliquid possunt in bonum uerget neque. **S**unt non-
 nunquam agit hostis ut ex metu pro inuidia a detractione. peramidi quod
 alterius malum occultet et taceat in illis simit et aliorum invidiam proin-
 em. **V**idetur in laqueos proplenos disarum. et quod ite hic invidie
 difficilimum est. **N**onnunquam hortatur ut quis se aliquam sublimem
 inpat. ueluti quem sibi uideat ad proficiendum alteri. **V**on vero ver-
 tas huius ad propria ostentatione quod manifestum esse potest tunc hiis hanc
 rem pro sermone fieri manuit quod pro alium quod dicitur quod ea bene

uel melius ea alter alijs facere posset. dato etiam quod uti deo gratia
 foret ea hinc omnino sicut et effere. Est enim euidenter indiciu quod
 in hoc opere aliqd glorie is admittet qui potius optat quod horis eu
 qua alios hoc age cognoscat. Et ipi signu quod non ex integro e
 ppter deu opatur. **P**istud uero etiam in alijs pleisq casibz itatio
 nis pntas discerni. **N**on uq sub ptertu sibi uenendi pau
 pibz a istituti emas a i uisibz amibz senutate habedi agit hostis
 ut qis i auaritia labatur ut firrudulere negotiatioi itendat. ul' eme
 do uendedo qd committat puura uti pub mti est. nup' in mōrliter
 pāndū est etia qmūz bonū mte ouit qat. **N**on uq i bono ope
 grādem amidiā et istina p magna imittit hostis suades tūc i dēca
 nomibz sibi cōsolatioez quere. Et quo duo mala amidiū. vnu ē qd
 frāpter p hoc quibz istitiloia aut pīm aliū dēdit p qd etia alios
 pāre fiat. Senidiū ē q illū amidiā hoc pādo nō sara' uerū magis
 ac magis nutu' et nescit et si eo tpe hie a tristitia libetur. qā tū post
 or redit longe inuidior ē uo et abute supare q uult adu's illam
 facti p stare aū et sibi artiter resistere debet. pā tūc dīcedet post
 modū mme reuersum. **N**on uq aliu subitit hostis adu'ssi
 mā cupiditate cōcedi mudi uanitates. plausus qd nuptiarū
 et agit qd illo pūto tps quo qis uidet huiusmodi q illis plerūq' it ipu
 diu gestus nō teptitur de pōt mris. et p h' illū mmiū auidē
 effat hostis atq' imōdēte de sua mstitate psume. Vn' euenit ut
 is ul' m supbia dēdit ul' finalit' i obstena opa a spūtas ruat
 cōtinuacionē. sive hoc m loro sive postmodū alibi ai solitariū eir
 tūc em huiusmodi aūta redibit i meōnā. **C**inobte tua? ēē m hū
 pt q' semp hoc reuēte pūala neq' vñq' m illis confide. **N**on uq
 sub uelamēto sanctitatis. deuotionis. et m psonas religiofas spū
 alis māne agit hostis ut ex cōsuetudie mendi loqdi epulandi
 smil' itendi mutuo sese iocose tūgendi. vñtur spūalis amor i ubi
 dmosu carnale qd amōre et demū i fine ignominiosissimū. **N**on
 uq sub ptertu fugiēde singularitatis et obseruadi mōus alioz
 uel alio silis boni suadet hostis ut quibz plus uestatur aut bibat
 quā sibi cōuenies est. et pūiformiter est de uestitu. et huiusmodi
 rebz. **E**uāe suope ē m oibus adhibenda dīscie. **N**on uq agit
 hostis ut sū itenāoe quibz loqui impies cōtinuādo sermōez ad
 plura defluat i ordiāte dūcēdū qd' euenit. ul' q' is loqdo cōmo
 uetur uisatur q' ul' q' sua glāz qrit. ul' q' erubescat et ueniat
 nisi audientibz admūtioez itent. subtile aiquid. cōtēti nouū.

iauditiq; diredo **C**uo fit ut et que fit et que nescit imoderate
loquitur aut ea pferat q audientib; ob eoz simplicitate minime
conuenit. **C**onobre sub rois regula se ligna tenenda e q; i me
dio sine q; sermois sicut i imo. **N**oniq; sub humilitatis specie
et se se custodiendi facit ut q; silent ex coceptu. uiraudia sup
bia. ul' n; loqui deberet ex uerordi pusillanimitas metu retire
at. **N**oniq; sub tegumeto honesti fortasse desiderii quo q; b
rem aliqua scire gestat et agnosce hortat' hostis ut is ad autu
videdu audiedu septandu curiosus sit. atq; p'fusus intetibus
vnde igens postmodu fedariu reptationu ipudantie et odij
obrepit frepna. Et q; q; nullu erinde aliud malu nascetu
ea in res admodu hoi p se notua est. Ita usq; adeo illis
mes eiusmodi nouitatib; obruitur et ut nulla p' her pu
ra de deo cogitacois is habe ualent. **N**oniq; gntis ce
tarnis voluptate cogitacois meti offert adulari' dures no
esse p'iculosu illis diuimodo cosensu absit imozari paululu
atq; homo itm hoies succedit et iflamat ut eas a se uir
errare possit. **T**am nichil e salubru q; illis uno iftudere
aditu. Aliq; at ouitur horei noie cogitacois ni studiose
q; suoz affimul q; i mudo et conubio uiut statu aduertit.
Noniq; aliu mēte pliumu coturbat hostis i illa mag
na fedariu ac turpiu cogitacois multitudine imittedo ut is
se cotinuo peccare creat. **D**icit em horrendu esse scelus ni
legedo horas et deo obsequedo hec cogitacois aduenit. **T**az
hortat' ut illis p'fso p'ctis q; fugendis is se iuigilet neq;
aliud q; q; agere auret. **S**at nepe maligno hostis vetu factu
i manu posse fieri mane q; illas tolli fudib; radit' q; co
uelli. uel ita posse abigi ut ne q;em postea unq; redire qat.
At q; ne. ni ipie mēte cogitacois tangit p'ctis mōlter. sed
dūtaxat ni eis cosenti. id est q; illis uolūtas nū fauet. q;
eas q; n; uelatione coplet'. q; eas adesse grauid; q; du uero
hec sibi displicent. sibiq; it' horrore ac odio. nllim e molus
noie p'ctin. **V**eniendu at. no esse possibile i occupacois la
boris uel hualis admistionis tanta i esse hoi mēte seremita
te sicut i sua q;ete post diutna mora. **E**t aliter illa q;e e sepe
uirtu labor e sola septa. **F**requer at hec cogitacois melius

viciuntur si eas inhipeamus et non curamus. si alius in rebus occu-
 patus animus. si si eas vi nitamur. **Q**oniam bonas
 cognoscere subit hostis non recte propter bonum aliud. verum ad id so-
 lum ut se orem impedimentum possit. **N**am illas eo mittit tunc cum eas non
 suscipere licet nec convenit. **N**on enim audiret ut amicum missa opor-
 tunum tempus est de re fallaci cognoscere quod tunc aliis horis bonum expe-
 diens quod foret. **A**dmonet nonnumquam hostis semel itum alium
 pro inibi ut illate auidi voluptati ut exim ad plenum ibi
 foretur nam postmodum illi vna rei concupiscentia habeat. **I**deo
 vero istud agit hostis quod hoc fructus novit istum delicturum. **A**g-
 noscat etiam quod et si ibi modico tunc huiusmodi desiderii carebit. paulo
 post tunc hinc multo reprobabitur. **O**portet enim quod estu qui febre quod
 laborat. cum gelidi aqua bibent quod ino illevari videtur. **D**em vero
 longe qui et vehementer affligitur. sic expleta libidine illi. **A**-
 pli postmodum ignescit cupidus. **S**icut etiam et huiusmodi plus sese
 vngulis scilicet et frangit tunc magis prurigne sentit. **A**t
 qui si modicum id tollere possent tunc multo liberentur. **Q**oniam
 quod in se quis precipiens motu unanime et videtur in alterum quod h
 sibi displiceat iniquus sit. **A**ttamen ei aut itelligere hostis non de-
 bere orem dicit dicit nam pure in missa suscipere qui non libet au-
 rista ignoscat. **R**evenit in si iunim ibi optat suum pro deum diligere
 debet et tuto post deum orare ut quodammodo aliis in se inlefacta
 mittit ut suorum quorum delictorum veniam sibi largiri dignetur.
Nam si effugaverit iunim amare vellet id utique effugere valebit. **S**-
Qoniam suadet ut si quis hunc integritate nimium tuat
 dicens hostis ad hoc quod tenet serus quod agere velle id esse invidi-
 tatis et inanis seivina. **E**tiam de re innumera mala consurgunt.
Nam aucta ibi quod de se dicit audit excusare tona omnia sua facta col-
 laudis et de illis volens tunc reddere punit nepe huiusmodi pacto claudere
 hominum ora ad profecto impossibile est. **T**am quod plerumque ibi labitur in
 in iniqua aut organa. **P**hantasiae mentis. **A**rtusanoes altera se-
 cretorum quod relati deberent inelanoes ut per her omnia sua astruere
 inorena quod fuit ut per id frepter in proptisim et futione. **H**a-
 bens ab hoste persuasum sua opera hominum in profectu fieri debent. non quod
 ut dicit ob mundi vendicandum applausum. **V**erum ad prendendum aliis
 hominum exempli via simul et ad propria vindicandum istama. **N**am in un-
 clajnu. **A**lesia fama manere plures hoies mea vba estriabit

fientur erudire meliores. **E**x altera p. monet nonnunquam hostis ut
quod nichil pedant quid de se hostes loquatur et sentiat neque in aliquo
sua fama custodiat si esse dunt in manifesto et occulto perire.
atque in mali sue vite negligentia incursum vivat. Senem iugens mea
quibus omnia de agnoscat id profecto in satis e. dicit alij quod quod eis
libuerit. Erre utaq; videtur quod difficile est hinc utrumque effugere la-
quum et non gerendo transire a neutro deinere et capi. Sicut ei abo
p. minosissimi. Etiam obre p. mu. debet quod quod consuetudine quale opus
suum existat. bonum ne an malum. Nam si e. malum quod tomagis illud i
partulo apto quod facit tanto suum. ipse perit. Ex hoc in casu is te
late abere et occultare dicit. non quidem ob superbia si ne aliis con-
sione perandi inle loquidi quod tribuat. Sim vero opus bonum sit
attamen is nosit alios ipse veluti mali iudicaturus. auadu-
tere or an hij a ita iudicant ad h. ex ignorantia et simplicitate ad-
ducantur et tunc hoc opus si ad salute non nam erit. itimit
redum est vel illius rei cognitio et veritas e. eis apperenda. docedi
quod si non sit de alio arbitrio debere. Ex si ex malina h. h. q. d. d. d.
iudicium. Sunt enim nonnulli quibus aliena virtus iusta est. q. non ut
quod fieri vident maligno non carpe dente. Hij p. sus. cotepnendi
si nos em possit ullo pacto claudi istoz ora. Utq; minime opy
e. cu. qui bona opa. adusus huiusmodi hostes sua fama tuari. Per-
ro hoc loco auaduerendum est quod sublimia opa crebrius efficere
dignitas e. d. n. p. illos a. ut docet ap. l. i. s. i. ul. nullus
estiamonib. habiti. It. q. p. alios quosq; etiam neq; optat. quis
debet ut in eo quod agit bono ab aliis comedat. nos inl. tom. sua
debet de p. me. p. d. me. q. laude ul. epa. p. an. ut hoc fiat ab
aliis. si totu. deo. it. q. d. u. e. q. de. nichilo. nouit. opari. igena. sic
q. ter. naq; videtur quo ap. l. i. sua. q. s. ostentat. q. it. in. o. r. e. a. aut
p. u. bonu. i. alioz. notia. d. u. r. e. eo. min. ab. aliis. est. h. a. t. u. r. & tu-
iatur. lo. ge. et. a. min. tu. s. i. b. i. in. t. e. r. e. i. s. ap. u. d. e. n. p. f. i. a. t. **H**ic
nonnunquam hostis ut senem quibus lassitate et iquirat an p. est. h. a. t. u. s. a
de. sit. ad. gl. o. r. i. a. u. e. l. ad. p. e. n. a. e. t. e. r. n. a. p. f. i. a. t. u. s. ut. hoc. p. a. r. t. o. ul. in
p. s. u. p. t. u. o. s. a. s. p. e. m. ul. i. d. e. s. p. a. n. o. n. e. l. a. b. a. t. u. r. et. c. o. r. r. u. a. t. p. o. n. d. e
neutri horum diffinita sententia iudicet dicit h. o. s. i. i. d. e. i. s. p. a. u. e. m. i. a.
in. i. g. e. n. t. i. h. o. r. e. s. u. e. d. i. s. t. r. i. b. u. e. u. s. h. i. c. **N**onnunquam suggerit hostis
apud se p. u. i. c. t. u. r. an. p. o. t. i. u. s. n. i. t. q. u. i. s. m. o. r. i. u. e. l. e. t. e. r. n. a. l. i. t. e. r. d. i. p. n. a.
in. m. a. t. t. e. r. q. u. i. a. l. i. q. u. o. d. c. o. m. m. i. t. t. e. m. o. r. i. e. p. a. t. i. m. ut. s. i. i. s. a. f. f. i. r. m. a. t. i. u. e.

respondant de eo denovo perret q magis eligit p m admittit atq
 ita offendit deū q huicorei penas ppeti. deū quippe offendit p q
 nāq uictio sup hinc uelle neq̄ debet. Sin uero q̄nā is pte assen
 erit p mū forsitā mēretur. Dendet enā fortasse in iactānā atq
 arrogānā. Et uobis magnopere uicidū est huicōi fūc questi
 ones. neq̄ eis si subreperint ē mēdū. abinēdēq̄ st et dīcēdū
 deo. Neā dūc fragilitate agnoscat. certū eadē sū q̄n nū gū
 in foret auxilio nulla ita modū ē pena q̄n me uiceret atq̄ fa
 ceret p mō p̄tne rōsensū. Quāc me miserū i tuas p̄tino manū
 obsequis ne ea rēptationū p̄tula iaurē me sūas q̄ tuoz sic
 mīgrēssū mādatorū supare nō q̄am. Hor itaq̄ modū p̄tulo sū
 is maligū q̄ laq̄us tuto p̄tūsi ualebit. Fragilitatem uideh
 p̄tū hūilit. i rōgnoscendo et in deo solo cōstitūcō s̄p̄m neq̄
 q̄nūq̄ iudicādo aliud. Quis nepe b̄m p̄tū q̄ p̄tū se uelle
 moui q̄ deū reliquē spōdebat. deū postmodū deseruisse neq̄ hū
 qd̄ p̄miserit effasse aliqd̄. Sic p̄fetto agūt q̄ plūmū p̄tūtes
 qd̄ oīa p̄ferrent anq̄ ad p̄andū p̄tūherēt. q̄si nō dūa
 igna s̄ sua uirtute ipi p̄tū deūter. **Q**uāq̄ aliā rēptationē
 imittit hostis hūc p̄ene cōsimile. Et est tū q̄ p̄tūto tpe gūa
 p̄tūuit scelerū. vñ bona sibi aliqua euenerit. sicut p̄ form
 mōes aut adultēū plē suscepit quā ardensis amore cōpleti
 tū agit hostis ut is a se mēpō iquāt ul' ab alio itrogetur. Vel
 let ne nō p̄misse et hūc nō habuisse plē. Adidit em̄ hoies deli
 quere q̄lūerūq̄ hūc uideat. quēstōi. ut i p̄tū rēptationē ē
 dem. Duo itaq̄ dem remediū hūc enā locū hūc. hūc f̄ quēstōi
 nō mēdū. uel p̄t hō dōle de nō p̄t. dōle ut p̄t q̄ p̄ hūcōi
 delitū sibi plēs oīm est. nō aut absolute dōle optz de eo q̄ hū
 p̄lem. **Q**uāq̄ inuit hostis hoies ad hū ut apud se p̄tū an
 sit rētib hoibus. ul' hor aut illo rēteior. vñce plūmūa fr̄p̄ter
 p̄m surgūt. p̄tū mētur. s̄b̄tū. alios tēnē uidiūe. Debet
 itaq̄ is dūc. Quāq̄ ex me habeo totū p̄tū est. si uero i me est
 aliqd̄ bonū id est ex ḡna dei quā eque alitē sicut in deo tpe lar
 gū p̄t. sans p̄fetto sū iūq̄. si nichil ex me nisi p̄tū habeo
 nō ergo me rētib opare opus ē nī tpe sim ex me sceleratissū.
Quāq̄ ḡnas et dō que i aliquo s̄ ante hūc oīos statuit
 hostis ut hūc itumescat p̄uipēdāt rētib. Quare ex adūso
 is cogitare debet eo sibi maiora p̄tū. fr̄uore q̄ imūe d̄p̄na
 tionē si nō hūc dūm utatū. muneribz cogitare enā potest

q̄ nemo adeo est ip̄s qui nō meli⁹ hōi utetur dōm̄s s̄bet
ip̄a sibi tollata fuissent et ita quēnq̄ p̄ximū suū i deū suū
gentile seip̄o meliore iudicabit aut salte nō deteriore. **Q**uāq̄
efficiat hostis ut nō q̄s p̄tere cōteriq̄ debet a seip̄o q̄nt tātā
ne de p̄dō suo displicēnā habeat q̄nt h̄c tene. q̄ nō arguit q̄m
plus doloris et lacrimarū de d̄pno h̄cē t̄pali q̄ n̄r habent de
dina offensa q̄re neq̄ huiusmodi displicēnā sufficere uide. **S**i sine
dū q̄ nō est n̄r corpale eē dolore t̄ntū q̄ntū fortasse est de t̄pali
li malo uel inōmodo. Sufficit em̄ q̄ cōmissū p̄m̄ sibi displice
at et neq̄ i sili casu deū offendē uellet. **N**ō ei sicut p̄m̄ d̄m̄
fuit. opt̄ malle d̄pnam̄ mori. aut oīb̄ spoliari bonis q̄ per
cisse aut hor mō p̄m̄e. **P**auis. nec talē h̄cē eē dolore q̄le
i se dina postulat inēsim̄ n̄ hoc sit i possibile. q̄ ip̄a. p̄sus
ē infinita. n̄m̄ at dolore finitū eē n̄r est. **E**t q̄ dolor q̄ d̄m̄
ē sufficit. Verū q̄ntū ē q̄ t̄nto h̄ dolor ē melior q̄nto et i aia et
i corp̄e ē maior. Assit mō quo ad corpale dolore i d̄m̄ discretio.
Non em̄ ex eo corpus destrui aut iō ledi debet. **P**lurime p̄ istud
uidentur reptarōes q̄ s̄bet n̄ q̄ m̄m̄ uere. n̄m̄ satis p̄te
aut sui non face debitu. **D**ebitu q̄ q̄ntū ad salute satis ē. ut
em̄ est d̄m̄ neq̄ m̄m̄ debitu face possit q̄ntū dei altitud de
posat. **N**ec em̄ f̄m̄ b̄n̄ficia q̄ ab ip̄o accepim̄. nec hoc p̄feto
a nobis indulgētiis ille pater expetit. **I**mo q̄ m̄m̄ ḡne sue
benignitate sibi sufficere uult. et nos i amicos h̄cē p̄atus est.
Si ea q̄ in cetero n̄m̄. reit̄s agēat t̄poub̄ m̄acum nobis t̄ndidit
ip̄i cōplenerim̄ q̄ enā sub et̄ne mortis it̄nanōe iplēta mā
d̄m̄t. **U**nūsa hoc p̄cepta i h̄is duob̄ cōtinentur. Dilige deū
sup̄ oīa. et p̄xim̄ tuū sicut teip̄m̄. **E**t quis uō sup̄ hoc aliqd̄ lo
nū effereit is q̄m̄de maiore ḡnā opt̄nēbit. **E**t si it̄ogēs. **E**uid
ē sup̄ oīa deū amare. **P**lane grosse q̄m̄do. **I**h̄ ē s̄c̄i diligere
ut nullo pacto q̄dlib̄ aliud q̄ amare uelit. p̄ q̄d p̄deret deū a
more p̄xim̄ at sicut seip̄m̄ dilige ē ei finaliter q̄ntū uita opt̄ne
et̄nā. q̄ntū uō m̄ p̄m̄ s̄c̄o. **I**nsup̄ id ei fuere uelle q̄d cōnab̄
liter i iuste i simili casu sibi q̄squis fieri uellet. **U**n̄ manifestū ē
q̄ is q̄ est iudex cōstitutus neq̄ uelle debet lat̄one a morte uel
m̄re liberare q̄m̄q̄ ip̄e fortasse i sili casu cōtra uōz lib̄m̄ n̄
petet. **E**t ex hoc plurim̄s eiusmodi reptarōib̄ respondei p̄t.
Et nōnūq̄ qui sacri altaris suscipe cōstitutus sacramenti

occurrat sue indignitatis cogitatio q̄ uidelet neq̄ ad h̄ dignu
 esse p̄t. et p̄sentim sibi uideatur q̄ nō bñ sit sua delicta confessus
 fieri at̄ p̄t hoc suggestiōe dēonis ut tm̄ bonu īpediatur. Quia
 igitur is cogitāe d̄ ad h̄ nūq̄ se dignu p̄p̄is vibus fieri posse
 q̄nq̄ etiā tentū am̄is ad id laboris īhiberet nisi ex specialī dei
 munie id fiat qd̄ sane nūno p̄t eq̄ nūc sicut post tēn̄ ānos d̄ns
 claretur debet rursū cōsiderare qm̄ hac i uita necō p̄ īfallibile
 absolutiq̄ certitudine scire p̄t vtrū in gr̄a sit an nō. Vere ne sit
 peitens an nō. vtrū t̄e confessus sit an nō nisi ad h̄ singl̄aris ac
 tēdet reuelatio. Itaq̄ qui sine hac certitudine suscipe nollet curā
 vltimā is p̄fecto seipm̄ tēper. et q̄dam sup̄bie sp̄cie h̄c uide
 Est alia huana ul̄ moral̄ certitudo q̄ in m̄o p̄ponit et iquit̄ et
 sufficit. n̄ uidelicet q̄s i p̄p̄i collatione i cōsuetudine discessioe id
 est qd̄. n̄ sua d̄screto. n̄ bo. alioz cōsili. cū debet facere iudicat
 atq̄ h̄ p̄ suffines tēpus ad id cōtēti obseruati cōsuetudiq̄. Et
 si tūc i p̄m̄ mōdū scdm̄ p̄p̄i iudiciū is se eē nō uideat̄ tūc et
 sine noui p̄uilo p̄m̄ ad cōsone aude p̄t. et q̄q̄ ut fr̄q̄ter ac
 cidit sibi fortasse lenia q̄d̄ dubia fr̄uenat. ea tū cōtēpne. ymo
 v̄tē debet et ad cōmuni agēdū seipm̄ cōte. Vere at̄ dubiū uo
 co. n̄ quib̄ pon̄t̄ de aliq̄ fert iudiciū qd̄ sit bonū iustū t̄ q̄ qd̄
 sit malū i p̄m̄ i nichilōis quascū rōnes ul̄ cogitatioes i gūi
 h̄ q̄ aliqua ei dubitandez afferūt. nō tū ita qui p̄m̄ iudiciū
 multo sibi sit certius i tm̄ q̄ si res ip̄a alteris foret de ea neq̄
 abuteret aut cōtūctur. Verū si nō maiore certitudine de vna
 p̄m̄ h̄ quā de altera scire debet quousq̄ ad eam aliqua magis
 assentiat̄ et hoc uel alioz uel sue rōnis cōsultatioe ul̄ inspi
 ratioe d̄ina obtēta p̄ orōne. nisi em̄ homo quib̄ sc̄uitate in
 semetip̄o impiat. se male fuisse confessū semp̄ indubitat neq̄
 t̄nquillū eē aut osne p̄tē v̄nq̄ h̄c poterit. Quod p̄fecto ne
 q̄q̄ bonū est. **T**emp̄o peitens nonnūq̄ iquit̄ si firma
 nūq̄ peitendi uoluntate habeat. et tūc ei plūma p̄ponit hō
 t̄s p̄sentim q̄ nimis est fragilis q̄ ut tam a ebri i p̄m̄ lap
 sub est. et adhuc cotidie labitur. Considerate at̄ is debz uerū
 q̄d̄m eē nō posse eū uimē p̄m̄ v̄nq̄ sub. Et etiā asserē
 opus h̄z nūq̄ se peituri. p̄suptuosū q̄pe essi h̄. neq̄ in etiā
 iudicant debet se peituri. Tam ei hoc essi delinq̄re. Ex his
 igitur est si firmū ei p̄ponū adest cū dei adiutorio cōmūdi
 p̄m̄ et ad id diligētiā adhibendi. nec scdm̄ p̄ntem volū

tate ullo vult pacto iposteri perire. **Q**uia ut dicitur e em-
titur hostis personis deum timens magis quam ceteris nimium hoc
imitatur. quo in actis suis opibus defecere formident. Quare
eiusmodi tractatus nunc est ut in primis magnopere accidit
ad quod sub pena perni moribus suis sui statu obligatur. et ad quod
non potest aut de hoc haberi non quidem in fallibilis si humana ratio
per sapientium et devotorum bonum consilium per sapientium per iudicium per
rationis et per suum confessorum. Ita secundum hanc personarum consilium et dicitur
tamen debet id frequenter per iudicium mutare et vincere. **C**um ergo
de eo quod agendum est hoc id habet certitudinem per se merito acta
re licet plures alias negligentias que veritalia perni sunt admise-
rit. Et si in his punctis principalibus se defecisse cognoscit peccate
debet et postmodum loco et tunc confiteri videtur utique quod esse
necessarium ut quis diligenter perit que res perni mortale sit
que non in quo quis obligetur in quo non. Et tunc quod super hoc egessit
id ultionem erit et superrogationis ad augmentum sue gracie si
nihil et aliorum. **C**redere enim quod illud melius bonum quod quod facere ual-
et ipse teneatur ut quod si hoc obmisit perire mortali. crone
in esset. nunc quia quis possit optime conscientie parare.

Fataliter per generali regla accipite quod uti dicitur et bonum
agitur semper ad bonum hortatur. nunc quod seu per se seu
adversa sue bonum sue malum sui ut alterius ad salutem et perfecti-
onem conatur. Et ex adverso omnia in caput et perni detorque-
untur. ut in luxuria ut in luxuria ut in usura et iniqua ipsa ac-
quisitione. **C**ontra autem agitur conatur et suadet ut illud uti ad
laudem deo deo ad suppletur idcirco gratias deo ad habere
in sufficientia. **S**iliter consuetudo in pulchritudine. vultu. Intra-
stanti bono hominum fama et horum conaturibus. paupertate. deformitate.
mala obscurum quod fama. diuisione idcirco hominum ad hunc illud
nouit sanctus agitur hunc uti. hostis vero male. **Q**uia etiam
frequenter et per dei inspiratione in malum conuertit sunt hostes.
Sicut ex adverso bono agitur mala in malum temptacione in bonum.
puta quod temptabit deo in fugione ingredi ut postmodum egre-
diatur et erant. In ea in perueniens conatur quod iniebit de si-
bia a iudicia temptabitur. hinc ualde consistet et inde iniebit
plurimum. **I**tem frequenter dum conatur nocere accipit hostis perdest.

et pfiat itm q' hoiem crebro teptare desistit ne teptatione
 supando m'ereatur adibus v'os rictas suas illaqantes tepta
 tiones q' certe s' inuine no nisi vniu gnale remediū ipitur
 vñ b'io anthonio reuelatu' extitit. ut quis videlicet p' fundi
 se habeat huilitate et affectione sincere p'udq' corde sua tota
 spem i' dei ac scoz auxiliū statuat. id q' se face' posse esse dei
 gratiam selet p' maximā. Nichilō in semp suū debitu' faciat
 apud dei i' obseruatiā mādatōz e' p'dite imitendo spem. Nam
 sicut firmiter credim' hōies sola dei saluare misericordia. Ita
 eā m'ia' suope v'eneam' dilige' m'p'edeq' debem'. Genus em'
 facies ul' hor' itinittens age' p'fecto illa' p'de se se reddidit dug
 missimū. Sed si suggeres tibi hoc mō dicit hostis. quid egens.
 certo nouit deus an d'pnatus eris uel ne neq' ullaten' aliter
 ee pt' respōdebis. Etiam' de me ordinauerit de' ipe in amari
 digno es et soli. nūq' metui negat. ipe sibi obsequētibz. et ad
 hoc p' suis v'ibus conatibz. i'fallibiliter gloriā celeste largiet'
 Quaq' vero in meli' sit finis i'rogm' bñ tñ scio qm' bona vi
 ta i' bonū fine' p'ducit. neq' ob hanc i'ertitudmē omittē debeo
 quo m'io meū efficiā debitu'. ymo p'fecto m'gis ac magis em'
 tedū in est. sicut et si i'firmo se sanadu' ignoret. iux' tñ ad id
 suū debitu' facit. **C**onduendo d'icim' nihil ita i'st'rie hōies
 i' p'ditis teptationibz. i'finitisq' aliis. sicut grā dei q' p' deuot'
 orationē i' p'ficiā f'isa huilitate atq' cōt'raone cordis acq'it'
 hanc nobis grā meins et i'ressiōibz omi' scoz sacra'iqz
 largiri dignetur. pater et filius et spūs s'cis Amē.

Expluat tractatum magistri Johannis Gerson. Sacellari
 Parisien' doctissimi atq' deuotissimi viri de diuersis
 dyaboli teptationibus. P' mano fr'is iohannis quollis.
 beathenoue sacertōis m'pi in iohannis p'fessi.

In h' voluē otinetur h' libu' ven'us mag' Johis Gerson
 myst'ia theologia. opus triptitu'. De p'banoe sp'ituū.
 meditatioē cordis. De erudicioē cōfessor. De modo viuēdi.
 Simplificatioē cordis. De reuēdiōib' totū reuēdiū. De passioibz aie.
 Sermo de oratioē. De forma absolutois. De reuēdiōib' q' pusil'.
 De ualore orōis. De custodia lingue. q' deuotib' si pl' i'ctat.
 De pollutioē noct' & diu'p'. De diuersis dy'boli tepta.

~~Handwritten text, possibly a title or address, including the name 'Stinet' and 'vollenhoe'.~~
Stinet hdbz in Campo s^{an}cti iohannis
vollenhoe 37 ordib^{us} b^en^ed^{icti} francisci

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

